

eul_wid: pka-ad

Ἀπολλώνιος ὁ Γραμματικός · Apollonius Grammarian

On Syntax

Περὶ συντάξεως

Period: Ῥωμαϊκή Roman
Dialect: Ἀττικίζουσα τεχνική Atticizing Technical
Domain: Γραμματική Grammar
Format: Πεζός Prose

- 1.1 Ἐν ταῖς προεκδοθείσαις ἡμῖν εχολαῖς ἢ περὶ τὰς φωνὰς παράδοσις, καθὼς ἀπῆται ὁ περὶ αὐτῶν λόγος, κατείλεκται· ἢ δὲ νῦν ῥηθησομένη ἔκδοσις περιέξει τὴν ἐκ τούτων γινομένην σύντοξιν εἰς καταλληλότητα τοῦ αὐτοτελοῦς λόγου, ἣν πάνυ προήρημαι, ἀναγκαιοτάτην οὔσαν πρὸς ἐξηγήσιν τῶν ποιημάτων, μετὰ πάσης ἀκριβείας ἐκθέσθαι.
- 1.2 Ἦδη γὰρ καὶ ἡ πρώτη ῥηθεῖσα ἀμερὴς ὕλη τῶν στοιχείων τοῦτο πολὺ πρότερον κατεπηγγείλατο, οὐχ ὥς ἔτυχεν ἐπιπλοκάς ποιησαμένη τῶν στοιχείων, ἀλλ' ἐν τῇ κατὰ τὸ δέον συντάξει, ἐξ ἧς σχεδὸν καὶ τὴν ὀνομασίαν εἴληχεν. ἢ τε ἐπαναβεβηκυῖα συλλαβὴ ταῦτόν ἀνεδέξατο, εἶγε αἱ ἐκ τούτων συντόξεις ἀναπληρούμεναι κατὰ τὸ δέον ἀποτελοῦσι τὴν λέξιν. καὶ σαφὲς ὅτι ἀκόλουθόν ἐστι τὸ καὶ τὰς λέξεις, μέρος οὔσας τοῦ κατὰ σύνταξιν αὐτοτελοῦς λόγου, τὸ κατάλληλον τῆς συντάξεως ἀναδέξασθαι· τὸ γὰρ ἐξ ἐκάστης λέξεως παρυφιστάμενον νοητὸν τρόπον τινὰ στοιχεῖόν ἐστι τοῦ λόγου, καὶ ὥς τὰ στοιχεῖα τὰς συλλαβὰς ἀποτελεῖ κατὰ τὰς ἐπιπλοκάς, οὕτω καὶ ἡ σύνταξις τῶν νοητῶν τρόπον τινὰ συλλαβὰς ἀποτελέσει διὰ τῆς ἐπιπλοκῆς τῶν λέξεων. καὶ ἔτι ὃν τρόπον ἐκ τῶν συλλαβῶν ἢ λέξεις, οὕτως ἐκ τῆς καταλληλότητος τῶν νοητῶν ὁ αὐτοτελής λόγος.
- 1.3 Ἔστιν οὖν καὶ ἐκ τῶν παρεπομένων τὸ τοιοῦτον ἐπιδειξαι, ἐν οἷς δις τὸ αὐτὸ στοιχεῖον παραλαμβάνεται, ἔλλαβεν, ἔννεπε· ἀλλὰ καὶ συλλαβή, λέλεξ, πάμπαν· ἀλλὰ καὶ λέξις, Μῶς ἄγε, Μῶσα λίγεια {Alcman. fr. 1 B4.}, βαρὺς βαρὺς σύνοικος {Sophocl. fr. 686 N2.}. Ἀλλὰ καὶ μέχρι λόγου τὸ τοιοῦτο διήκει, ἡνίκα τὰ εἰρημένα αὐθις ἐπαναλαμβάνεται, ὅτε μὲν ἀναγκαίως, ὅτε δὲ ἐν παρολκῇ.
- 1.4 Καὶ πλεονάζει στοιχεῖον, λέγω οὐ τὸ αὐτό. φαμέν οὕτως τὸ ὕδωρ τῷ δ πλεονάζει, τοῦ ὕειν ἐγκειμένου, καὶ τὸ α ἐν τῷ ἀλαλητῷ, ὅπερ δύναται καὶ ἐν πλεονασμῷ συλλαβῆς παραλαμβάνεσθαι, ἐπεὶ καταχρηστικώτερον καὶ μονογράμματοι ἐκφωνήσεις συλλαβαὶ εἴρηται. φαμέν δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα πλεονάζειν συλλαβῇ· θήρεσσι, κύνεσσι, λελάχωσι, ἄλλα πλεῖστα. πλεονάζουσι δὲ καὶ λέξεις, ἔζομαι καθέζομαι, ἔπω ἐνέπω, ἀντίος ἐναντίος, οὐ σύ γ' ἔπειτα Τυδέος ἔκγονός ἐσσι {E 8123} ὅπου γε καὶ παραπληρωματικούς συνδέσμους φαμέν. Φαμέν δὲ γε καὶ λόγους ποτὲ παρέλκειν πρὸς οὐδὲν συντείνοντας, εἶγε πλείους ἀθετήσεις ὑπ' Ἀριστάρχου διὰ τοὺς τοιοῦτους τρόπους ἐγένοντο.
- 1.5 Ἀλλὰ καὶ ἐναντία πάθη ἐνδεία στοιχείου γίνεται, γαῖα αἶα, παρὰ τὸ σκῆπτρον ὁ σκηπτοῦχος βασιλεύς· τῇδε ἔχει καὶ παρὰ τὸ φαιδρός ὁ φαίδιμος· αἱ τοιαῦται παραθέσεις σχεδὸν

ἀπερίληπτοί εἰσι, πάμπολλοι οὔσαι. ἀλλὰ καὶ συλλαβῆς, ἥνικα τὸ θέλω λῶ, ἥνικα ὁ αἰγοπόλος αἰπόλος. ἀλλὰ καὶ λέξεως, ἥνικα ἀπαιτεῖ τὸ ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε {I 649} τὴν ἀπὸ πρόθεσιν. καὶ τὸ πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι {Λ 271} ἢ γὰρ αὐτοτέλεια τοῦ λόγου ὡς στοιχεῖον ἐζήτησε τὴν παράπροθεσιν. τό τε ἄρνειδὸν δ' ἔμοι οἶω {I 550} λείπει τῷ ἄρθρῳ· ὁ γὰρ λόγος τὴν ἀναφορὰν τοῦ ἄρνος ἐπιζητῶν τὴν τοῦ ἄρθρου ἐνδείκνυται ἔλλειψιν. —

- 1.6 Σχεδὸν δὲ ὅλη ἡ πραγματεία ἡ εἰρησομένη καὶ τὰ τοιαῦτα ἅπαντα προσδιακρίνει, ἐπεὶ πόθεν ἐστοχάσατο Ζηνόδοτος τὸ ὥλλοι {B 1. K 1} κατὰ συνολοιφὴν τοῦ ἄρθρου γράφειν, εἰ μὴ ἐκ τῆς δεούσης συντάξεως κινούμενος; καὶ πόθεν Ἀρίσταρχος οὐκ ἔλεγε μὲν πλεονάζειν τὸ ἄρθρον, περιέγραφε δὲ ὡς ἐλλείποντος συνήθως τοῖς ἄρθροις τοῦ ποιητοῦ; ἔχων γοῦν ἐκεῖσε ἀφορμὴν τῆς ἀρθρικῆς γραφῆς, ἀπαιτοῦντος τοῦ λόγου τὸ ἄρθρον, πρὸς τὸ σὺνηθες τοῦ ποιητοῦ ἐκὼν παρεπέμψατο, ἐκδεξάμενος μᾶλλον τὸν δαί σύνδεσμον ἢ περὶ τὸ αἰ ἄρθρον ἐν τῷ πῶς δαὶ τῶν ἄλλων Τρώων {K 408} ἐπιδεδείχεται δὲ τὰ τοιαῦτα ἐν τοῖς κατὰ μέρος. —
- 1.7 Προϋπτον δὲ ὅτι καὶ τὰ τοιαῦτα οὐκ ἀποκοπαὶ εἰσιν, ὡς τινες ὑπέλαβον, ἀλλ' ἄνα, εἰ μέμονάς γε {I 247}, πάρα δ' ἀνήρ, ὃς καταθήσει {π 45}, ἀλλὰ πάθη λόγου ἐλλείποντα ῥήματι· πότε γὰρ ὅλης λέξεως ἀποκοπή γίνεται; μαρτυρεῖ καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ πάθους, εἴγε πᾶσα ἀποκοπή μέρος τι τοῦ ὅλου λειπόμενον ὑπαγορεύει.
- 1.8 Οὐκ ἀπίθανον δ' οἶμαι κάκεῖνο παραστήσαι. Παρεπόμενόν ἐστιν ἔσθ' ὅτε ταῖς λέξεσιν καὶ παρὰ τὰς γραφὰς ἀμαρτάνεσθαι, ἃς ἢ προφανῶς ἔστι καταλαβέσθαι διὰ τῆς ἀκοῆς, ἀδήλου τοῦ τοιοῦτου ὄντος κατὰ τὸν ἐπιλογισμὸν ἐξέτασις κατορθοῖ, ἣν κολουῦμεν λόγον τὸν περὶ ὀρθογραφίας. Τοιοῦτόν τι παρεπόμενον ὑπολαμβάνω κἀν τοῖς λόγοις. ἐπὶ γὰρ τὰ μὴ δέοντα τῶν λέξεων ἐπισυναφθῇ, τὸ τοιοῦτο καλοῦμεν σολοικισμόν, ὡς τῶν στοιχείων τοῦ λόγου ἀκαταλλήλως συνελθόντων. εἴπερ οὖν ἔστιν μαθεῖν τὰκριβὲς τῆς γραφῆς, μαθεῖν ἄρα ἔστι καὶ τὰκριβὲς τῆς συντόξεως τοῦ λόγου.
- 1.10 Στοιχεῖον ἔσθ' ὅτε εἰς δύο μερίζεται τρόπῳ συλλαβικῷ, ἥδε ἔαδε ἀλλὰ καὶ δύο εἰς ἓν συναλείφεται, βέλεα βέλη. καὶ συλλαβὴ εἰς δύο μερίζεται (λέγω τὴν κυρίως συλλαβὴν), κοῖλον κόϊλον· ἀλλὰ καὶ δύο συλλαβαὶ εἰς μίαν συνίασιν, ἥνικα παρὰ τὴν γήραϊ τρισύλλαβον δισύλλαβόν φαμεν τὴν γήρα, παρὰ τὴν Ἀΐδης Ἀΐδης. ἀλλὰ καὶ. λέξεις, ἥνικα ἡ ἀκρόπολις πόλις ἄκρη, ἢ καλλίχορος {λ 581} χορῶ καλή {Π 180}, καὶ ἔτι σύαγρον σὺν ἄγριον {I 539} ἀλλὰ καὶ τὰ διαλελυμένα συνίζει, ὡς ὑφ' ἐν μέρος λόγου ἀνέγνωμεν τὸ πασιμέλουσα {μ 70} κοὶ κηρεσσιφορήτους {Θ 527}. Ἀλλὰ κἀν τοῖς λόγοις οἱ παρεπόμενοι σύνδεσμοι ἔσθ' ὅτε ἐνοῦσι δύο λόγους ἢ καὶ πλείους, καθάπερ οἱ συνδεόμενοι λόγοι ἐκ συνημμένων ἢ παρασυνημμένων ἢ καὶ ἔτι συμπεπλεγμένων· ἢ πάλιν ἀποστάντες διάλυσιν τῶν λόγων ποιοῦνται, ὡς ἔχει τὸ ἦρομεν, ὡς ἐκέλευες, ἀνὰ δρυμά, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ· εὖρομεν ἐν βήσσησι τετυγμένα δώματα καλά {κ 251 — 2}. ἔδει γὰρ συμπλέξαι τῷ καί· καὶ εὖρομεν ἐν βήσσησι.
- 1.11 Στοιχεῖα ὑπερτίθεται, ἥνικα ἡ κραδία καρδία, παρὰ τὸ σκέπω τὸ σκέπος καὶ πέσκος {Nicand. Ther. 549}. ἀλλὰ καὶ συλλαβαὶ ἥνικα τὸ ἐξαπίνης ἐξαίφνης, ἥνικα τὸ ὄρωρεν ὥρορεν {δ 712. ψ 222}. ἀλλὰ καὶ λέξεις, ὅτε ἡ οἶνοφόρος φερέοινος γῆ λέγεται, οἷ τε ἀνδρόγυνοι γύνανδροι {Sophocl. frg. 878 N2}. Ἀλλὰ καὶ λόγοι, τὰς μὲν ἄρα θρέψασα τεκοῦσά τε {μ 134} αὐτὰρ ὃ ὕ εἴσω ἴεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν {π 41}.
- 1.12 Ἐτι δὲν τρόπον τῶν στοιχείων ἃ μὲν ἐστὶν φωνήεντα, ἃ καθ' ἑαυτὰ φωνὴν ἀποτελεῖ, ἃ δὲ σύμφωνα, ἅπερ ἄνευ τῶν φωνηέντων οὐκ ἔχει ῥητὴν τὴν ἐκφώνησιν, τὸν αὐτὸν τρόπον ἔστιν ἐπινοῆσαι καπὶ τῶν λέξεων. αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν τρόπον τινὰ τῶν φωνηέντων ῥηταὶ εἰσι, καθάπερ ἐπὶ τῶν ῥημάτων ἔστιν ἐπινοῆσαι, ὀνομάτων, ἀντωνυμιῶν, ἐπιρρημάτων, ἅπερ ἐπιλέγεται ταῖς γινομέναις ἐνεργείαις, ἥνικα ἐπιφθεγγόμεθα τὸ κάλλιστα τοῖς κατὰ τὸ δέον τι

ἐνεργοῦσιν, ἢ ὑγιῶς ἢ καλῶς· αἱ δὲ ὥσπερ εἰ σύμφωνα ἀναμένουσι τὰ φωνήεντα, τουτέστιν τὰ προκατειλεγμένα τῶν μερῶν τοῦ λόγου, οὐ δυνάμεναι κατ'ἰδίαν ῥηταὶ εἶναι, καθάπερ ἐπὶ τῶν προθέσεων, τῶν ἄρθρων, τῶν συνδέσμων· τὰ γὰρ τοιαῦτα τῶν μορίων αἰ συσσημαίνει, εἶγε ἐν γενικῇ μὲν λέγομεν δι' Ἀπολλωνίου, ὥσπερ γινώσκοντος Ἀπολλωνίου, κατὰ δὲ τὴν αἰτιατικὴν πτώσιν δι' Ἀπολλωνίου, ὥς ἂν αὐτοῦ αἰτίου ὄντος. οἱ τε σύνδεσμοι πρὸς τὰς τῶν λόγων τάξεις ἢ ἀκολουθίας τὰς ἰδίας δυνάμεις παρεμφαίτουσιν, ὅτε συμπλεκτικῶς μὲν ἀκούεται ὁ ἦτοι ὁ γ' ὥς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔξετο {A 68}. ἐν ἴσῃ γὰρ δυνάμει τοῦ μὲν παρείληπται, δι' ὃ καὶ κατὰ τὴν ἐξῆς συμπλοκὴν ἀναγκαιῶς ὁ δὲ ἐπηνέχθη ἐν τῷ τοῖσι δ' ἀνέστη {A 68}. ὅτε δὲ διαζευκτικῶς, ἦτοι νέος ἐστὶν ἢ παλαιός τῇδε ἔχει καὶ τὰ ἄρθρα· συμπερόμενα γὰρ τοῖς ὀνόμασιν τὴν ἐν αὐτοῖς δύναμιν ἐπαγγέλλεται, οὐκ ἔχοντα δὲ τῇδε μεθίσταται εἰς τὰς καλουμένας ἀντωνυμίας, ὥς δεδείξεται ἐν τοῖς κατὰ μέρος, ἔνθα καὶ ἐπιδείξομεν τὸ αἷτιον, καθότι καὶ ἐπ' ἄλλων μερῶν λόγου ταῦτο παρακολουθήσει, ὥσπερ πολλάκις καὶ τὰ ὀνόματα ἐπιρρηματικῶς ἀκούεται.

1.13 Ἴσως δὲ καὶ ἡ τάξις τῶν στοιχείων ἐν λόγῳ παραλαμβανομένη τοῦ δι' ὃ τι τὸ ἀπρόκειται, εἴτα μετ' αὐτὸ τὸ β, ἀπαιτήσῃ καὶ τὴν κατὰ λόγον τῶν μερῶν τοῦ λόγου τάξιν, δι' ὃ τι τὸ ὄνομα πρόκειται, μεθ' ὃ ἐστὶ τὸ ῥῆμα καὶ τὰ ὑπόλοιπα μέρη τοῦ λόγου, ὥσπερ καὶ πάλιν ἐν ταῖς πτώσεσιν ἢ λεγομένη εὐθεΐα καὶ γενικὴ καὶ αἱ ὑπόλοιποι, ἐν τε ταῖς χρονικαῖς τομαῖς κατὰ τὰ ῥήματα ὁ ἐνεστώς, εἴτα ὁ παρατατικὸς καὶ οἱ ἐξῆς χρόνοι, ἐν τε γένεσι τὸ ἀρσενικόν, μεθ' ὃ τὸ θηλυκὸν καὶ τρίτον τὸ τούτων ἀποφατικὸν οὐδέτερον, καὶ ἐπ' ἄλλων πλείστων, περὶ ὧν ἰδίᾳ ποιησόμεθα συναγωγὴν. κατεπεῖγον μέντοι ἐστὶν ἔνεκα τῶν προεκκειμένων λόγων ἀντιπαραβάλλεσθαι τὴν τάξιν τῶν μερῶν τοῦ λόγου. ἴσως τινὲς ἀπειρότερον ἀναστρέφοντες περὶ τὰ τοιαῦτα τὰς ἰδίας ἀπειρίας παραμυθοῦνται, ὥς οὐ δέον περὶ τὰς τοιαύτας ζητήσεις καταγίνεσθαι, ὑπολαβόντες τὰ τοιαῦτα κατὰ τύχην τεθεματίσθαι. ἀλλὰ τούτοις γε προσγενήσεται ἐν τοῖς καθόλου μηδὲν ἐν τάξει παραλαμβάνειν μηδὲ παρὰ τάξιν τι ἡμαρτῆσθαι, ὅπερ πάντῃ ἡλίθιον· εἰ γὰρ ἐπὶ τινῶν δοίης, ἀνάγκη καπὶ πάντων δοῦναι.

1.14 Ἔστιν οὖν ἡ τάξις μίμημα τοῦ αὐτοτελοῦς λόγου, πάνυ ἀκριβῶς πρῶτον τὸ ὄνομα θεματίσασα, μεθ' ὃ τὸ ῥῆμα, εἶγε πᾶς λόγος ἄνευ τούτων οὐ συγκλείεται. παρὸν γοῦν πιστώσασθαι ἐκ συντάξεως οἷον περιεχούσης τὰ μέρη τοῦ λόγου, ἐξ ἧς εἴπερ ὑποσταλήσεται ὄνομα ἢ ῥῆμα, τὰ τοῦ λόγου οὐ συγκλείεται, εἰ μέντοι πάντα τὰ ὑπόλοιπα, οὐ πάντως ἐλλείπει ὁ λόγος. ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ὀλισθήσας σήμερον ρον κατέπεσεν· ἔγκειται τὰ μέρη τοῦ λόγου παρὰ τὸν σύνδεσμον, ἐπεὶ προστεθεὶς ἕτερον λόγον ἀπαιτήσῃ. φέρε οὖν ἐλλείψαι τὸ ὄνομα ἢ τὸ ῥῆμα, καὶ ἐλλείψει ὁ λόγος, ἐπιζητῶν ὅπου μὲν τὸ ῥῆμα, ὅπου δὲ τὸ ὄνομα, ὁ αὐτὸς ὀλισθήσας σήμερον κατέπεσεν ἢ ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ὀλισθήσας σήμερον. εἰ μέντοι τις ὑφέλοι τὸ ἐπίρρημα, οὐ πάντως λείπει ὁ λόγος· ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ὀλισθήσας πεσεν. ἀλλ' εἰ καὶ τὴν μετοχὴν, οὐδ' οὕτως λείπει ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος κατέπεσεν, οὐδ' εἰ τὴν πρόθεσιν· ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος ἔπεσεν· οὐδ' εἰ τὸ ἀντωνυμικόν· λελείπεται γὰρ τὸ ὁ ἄνθρωπος ἔπεσεν. ἀλλ' οὐδ' εἰ τὸ ἄρθρον· τὸ γὰρ ἄνθρωπος ἔπεσεν οὐ πάντως ἀναφορὰν φορὰν ζητεῖ, πρῶτην δ' ἀφήγησιν τοῦ ἀνθρώπου. —

1.15 Οὐ τοῦτο δὲ φημι, ὅτι οὐχὶ καὶ ἐξ ἀντωνυμίας αὐτοτέλεια συνίσταται, ὅπου φαμὲν οὕτως, ἐγὼ περιπατῶ, σὺ περιπατεῖς. τότε γὰρ συνίσταται ἡ αὐτοτέλεια, ὅταν ἀντ' ὀνόματος παραληφθῇ ἢ ἀντωνυμία καὶ δυνάμει πάλιν ἡ αὐτὴ σύνταξις ᾗ. ὁπότε δὲ ἀνθυπάγεται ἀντωνυμία, ἐν τοῖς κατὰ μέρος εἰρήσεται, καὶ ποῖα ῥήματα πρὸς τὰς εὐθείας μόνον συναρτᾶται, καὶ τίνα αὐτῶν πλαγίας ἐπιζητεῖ.

1.16 Καὶ τοῦ ῥήματος δὲ ἀναγκαιῶς πρόκειται τὸ ὄνομα, ἐπεὶ τὸ διατιθέναι καὶ τὸ διατίθεσθαι σώματος ἴδιον, τοῖς δὲ σώμασιν ἐπικείται ἡ θέσις τῶν ὀνομάτων, ἐξ ὧν ἡ ιδιότης τοῦ ῥήματος, λέγω τὴν ἐνέργειαν καὶ τὸ πάθος. — (

1.17

Παρυφίσταται οὖν ἡ εὐθεΐα ἐν αὐτοῖς τοῖς ῥήμασιν, κατὰ μὲν τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον ὀριζομένη, κατὰ δὲ τὸ τρίτον διὰ τὸ ἄπειρα εἶναι τὰ τρίτα ἀοριστουμένη, χωρὶς εἰ μὴ ἑξαίρετος ἐνέργεια γένοιτο καθάπερ ἐπὶ τοῦ ἀστράπτει καὶ βροντᾷ.) —

- 1.18 . Κατεκράτησεν οὖν καὶ ἡ ἀπ' αὐτοῦ θέσις τὸ πάντα τὰ τοῦ λόγου μέρη καλεῖσθαι ὀνόματα, ὡς ἂν αὐτοῦ προϋφεστῶτος. εἰ γὰρ ἐκ τῶν ἐναντίων τις ἐκεῖνο ἀποφαίνοιτο, ὡς ἐκ τῆς κοινῆς ὀνομασίας τῶν λέξεων αὐτὸ ἀπηνέγκατο τὴν ἀπάντων ὀνομασίαν, καὶ κατὰ τοῦτο ἂν πρωτεύοι, θέσιν τὴν πρώτην τῶν λέξεων ἐπιδεξάμενον, καθότι καὶ δείκνυμεν ὡς ἔνεκα τῆς εὐρέσεως τῶν στοιχείων πάντα τὰ στοιχεῖα παρὰ τὸ ἀλφεῖν ἡδύνατο μιᾷ ὀνομασίᾳ χρῆσασθαι τῇ τοῦ α, ὅπερ ἀφείλετο τὴν πάντων ὀνομασίαν διὰ τὴν ἐν αὐτῷ γενομένην πρώτην θέσιν, συνδραμόντος καὶ τοῦ ἀπ' αὐτοῦ φθόγγου· συνέτρεχε γὰρ ἡ τοῦ ἀλφεῖν ἀρχὴ τῇ ἐκφωνήσει τοῦ στοιχείου, τῶν ὑπολειπομένων ἰδίᾳς ἐπεκτάσεις εἰληφότων.
- 1.19 Οὐκ ἀλόγως δὲ ἐκεῖν' οἷμαι τις ἐπιστήσει, τί δὴ ποτε οὐχὶ μετὰ τὴν τοῦ ὀνόματος θέσιν τὸ ἀντὶ τοῦτου μόριον παραλαμβάνομενον ὑπετάγη, λέγω δὴ τὴν ἀντωνυμίαν, εἶγε κατὰ ἀμοιβὴν τοῦ ὀνόματος πάλιν σὺν τῷ ῥήματι συνέχει τὸν λόγον. Περὶ οὗ ἂν προφανὴς ἀπόδειξις γένοιτο ἥδε, ὡς ἔνεκα τῆς τῶν ῥημάτων συνόδου ἐπενοήθησαν αἱ ἀντωνυμίαι. ἐπεὶ γὰρ τὰ ὀνόματα τρίτων προσώπων ἐστὶν ἀποφατικά, καθὼ αἱ ἀπ' αὐτῶν θέσεις γινόμεναι οὔτε ἐπὶ τοῦ ἀποφαινομένου προσώπου εἰσὶν, ὅπερ ἐστὶν ἴδιον πρώτου προσώπου· οὐ γὰρ δὴ γε ἑαυτοῖς τίθενται οἱ παῖδες τὰ ὀνόματα, οὐδὲ πρὸς αὐτοὺς ἀποφαινόμενοι τὰς ὀνομασίας ποιούμεθα, ὅπερ ἐστὶ δευτέρου προσώπου· — ἦν δὲ τὰ ῥήματα ἐν τρισὶν προσώποις καταγινόμενα, καὶ διὰ τοῦτο προσεπενοεῖτο ἡ ἀντωνυμία ἐν προσώποις ὠρισμένοις καταγινόμενη, ἀνταναπληροῦσα καὶ τὴν θέσιν τοῦ ὀνόματος καὶ τὴν τάξιν τοῦ ῥήματος, ὡς ἐν τοῖς τοιοῦτοις ἐγὼ γράφω, σὺ γράφεις· καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐνεποδίζετο τὸ ἐν τρίτῳ λέγειν προσώπῳ Ἀρίσταρχος ἀναγινώσκει, ὡς ἂν δύο τρίτων συνόντων. (οὐ τοῦτο δὲ παρίστημι, ὡς αἱ κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον ἀντωνυμίαι περιτταὶ εἰσι, δυναμένων τῶν ὀνομάτων κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον παραλαμβάνεσθαι δι' ὃ τι γὰρ καὶ ἐν τρίτοις προσώποις καταγίνονται αἱ ἀντωνυμίαι, ἐν τοῖς κατὰ μέρος εἰρήσεται.) καὶ εἰ τοῦτο ἀληθές, προφανές ὅτι προϋποστήσεται ἡ τῶν ῥημάτων τάξις τῶν δι' αὐτὰ ἐπινοηθεισῶν ἀντωνυμιῶν. —
- 1.20 Τὸ δὲ μεῖζον, τὰ ῥήματα προσώπων τῶν κατ' εὐθεΐαν νοουμένων ἐστὶ παραστατικά, ἅπερ ἀπολύτως νοεῖται· ὁ γὰρ ἀποφαινόμενος περιπατῶ ἢ γράφω οὐ πρὸς ἔνδειξιν ἑτέρου προσώπου ὀρίζεται· αἱ δὲ ἀντωνυμίαι εἰς διάκρισιν προσώπου ἐπινοηθεῖσαι ἐν μὲν ταῖς πλαγίαις πτώσεσιν ἦσαν καὶ ἐγκλιτικά, αἵπερ εἰσὶν ἀπολύτων προσώπων παραστατικά, παραλαμβάνονται δὲ καὶ εἰς ὀρθὴν τάξιν εἰς παρέμπτωσιν ἀντιδιαστελλομένου προσώπου, ὡς ἔχει τὸ παῖδα δ' ἐμοὶ λύσαιτε {Α 20} πρὸς τὸ ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν {Α 18} καὶ τὸ ἢ δ' ἐμὲ χειρὸς ἐλοῦσα {μ 33}. πρὸς τὸ φίλων ἀπάνευθεν ἐταίρων {μ 33}. πῶς οὖν αἱ τῆς εὐθείας πτώσεως ἀντωνυμίαι τὸ ἐγκλινόμενον πρόσωπον οὐ παρεδέχοντο; ἢ ὅτι προϋφεστῶτων τῶν ῥημάτων καὶ ἀναπληρούντων τὸ τῆς εὐθείας ἀπόλυτον πρόσωπον εἰς οὐδὲν χρειῶδες ἐπενοοῦντο αἱ τῆς εὐθείας ἐγκλιτικάι ἀντωνυμίαι, τάχα παρελκόμεναι πλέον τῶν παραπληρωματικῶν συνδέσμων, οὓς ἀποδείξομεν καὶ ἀναγκαίως παραλαμβανομένους. (ἡ γοῦν ἐγκλιθεῖσα τῆς ὀρθῆς πτώσεως παρὰ Δωριεῦσι τυ ἀναγκαίως παρέφθιρε καὶ τὴν εὐθεΐαν, μεταστᾶσα εἰς τὴν συγγενῇ αἰτιατικὴν.) καὶ φαίνεται ὅτι ἐνέμειναν αἱ τῆς εὐθείας ἀντωνυμίαι οὐ δι' ἄλλο τι ἢ καθὼ τὰ ῥήματα, οὐ δυνάμενα παραστήσαι τὴν ἀντιδιαστολήν, συμπαραλάμβανε τὴν ἀντωνυμίαν ἔνεκα τοῦ ἑξαίρετου αὐτῆς ιδιώματος, λέγω τῆς ἀντιδιαστολῆς.
- 1.21 Καὶ ἡ μετοχὴ δὲ κατὰ τὴν δέουσαν ἀκολουθίαν κατελέχθη μετὰ τὸ ῥῆμα, τῆς τάξεως ἐκφαινούσης τὴν ἐκ τοῦ ῥήματος μετάπτωσιν εἰς αὐτήν (ὥς γε ἐν τῷ περὶ μετοχῆς διὰ πλειόνων παρεστήσαμεν ὡς ἀναγκαίως αἱ μεταλήψεις τῶν ῥημάτων ἐγίνοντο εἰς πτωτικά

σχήματα σὺν τοῖς παρεπομένοις γένεσι, τῶν ῥημάτων οὐ δυναμένων τὴν καταλληλότητα παραστήσαι). —

- 1.22 Προφανὲς δ' ὅτι καὶ ἡ ἐγγενομένη θέσις τοῦ ὀνόματος οὐκ ἄλλως ἢ ἐφυλάχθη, εἰ μὴ μετὰ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα τὸ ἐκ τούτων ἐκ καταφάσεως ἡρημένον μόριον παρελαμβάνετο, ὥς καὶ μετὰ τὸ ἄρρενικὸν καὶ θηλυκὸν τὸ τούτων ἀποφατικὸν εἰ γὰρ μὴ παραδεξαίμεθα τὴν τῶν προκειμένων μορίων προτέραν θέσιν, καταλελείψεται τὸ μηδὲ μετοχὴν καλεῖν μηδὲ μὴν οὐδέτερον, ἐπεὶ τίνων δύο προϋφεστῶτων γένοιτο ἢ ἀποφατικὸν τὸ οὐδέτερον, τίνων δὲ μεθέξει ἡ μετοχή; ἀλλ' οὐδὲ ἄλλου μορίου δύναιτο ἢ τις παρέμπτωσιν ποιήσασθαι, λέγω ἀντωνυμίας, ἐπιρρήματος, συνδέσμου, ἄλλου του· οὐδὲ γὰρ τῆς τούτων ιδιότητος μετέσχευ.
- 1.23 Οὐχ ὥς ἔτυχε δὲ καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου τάξις προσερρίφη, ρεύουσα μὲν τὸ συνηρημένον τοῖς εἰρημένοις πτωτικοῖς, ἐκκλίνας δὲ τὴν ἀπαράδεκτον τῶν ἄρθρων ἀντωνυμίαν, ὅπου γε καὶ μέχρι ῥήματος ἡ τούτου συνάρτησίς ἐστιν, τὸ φιλολογεῖν καλὸν ἐστίν, τῷ γράφειν ἥδομαι.
- 1.24 Οὐ δεήσει ἐπιστάσεως ἡ ὑποῦσα ἀντωνυμία, ὅπου γε καὶ παρεκινδύνευε μετὰ τὴν τοῦ ὀνόματος θέσιν παραλαμβάνεσθαι. δ' ὅτι καὶ τὸ ἀντί τινος παραλαμβάνόμενον μεταγενεστέραν θέσιν ὁμολογεῖ τοῦ μετὰ τινος . καὶ εἰ τὸ ἄρθρον μετὰ ὀνόματος καὶ ἡ ἀντωνυμία ἀντ' ὀνόματος, δέδοται ὅτι τὸ συνυπάρχον ἄρθρον τῷ ὀνόματι πρεσβύτερόν ἐστι τῆς ἀντωνυμίας. —
- 1.25 Ἴσως γὰρ καὶ αἱ ἀναφορικαὶ ἀττωνυμίαι ἀντ' ὀνομάτων εἰσὶ τῶν σὺν ἄρθροις λεγομένων· οὐ γὰρ δὴ γε τὰ ὀνόματα ἐξ αὐτῶν ἀναφορὰν παρίστησιν, εἰ μὴ συμπαραλάβοιεν τὸ ἄρθρον, οὗ ἐξαίρετός ἐστιν ἡ ἀναφορά· δυνάμει ἄρα ἀντὶ ἄρθρων παραλαμβάνεται. (αὐτὰ γοῦν τὰ ἄρθρα τῆς πρὸς τὰ ὀνόματα συναρτήσεως ἀποστάντα εἰς τὴν ὑποτεταγμένην ἀντωνυμίαν μεταπίπτει, ὥς ἐν τοῖς τοιούτοις, ὁ γὰρ ἦλθε θαὸς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν {A 12}. ὃς γὰρ ῥα μάλιστα ἦνδανε κηρύκων {ρ 172}, τὸν δ' ἀπαμειβόμενος {ε. g. A 84}. ὑπὲρ τῆς τοιαύτης συντάξεως κατὰ τὸν προσήκοντα λόγον ἐντελῶς τὰ τῆς συντάξεως ἀποδείξομεν.)
- 1.26 Φαίνεται δ' ὅτι καὶ ἡ πρόθεσις οὐ πρῶτην ἔχουσα θέσιν καὶ. ἀρχαιοτέραν τῶν ἄλλων λέξεων τῇδε κατελέχθη, ὅπου γε οὐκ ἀπ' ἰδίας ἐννοίας τὴν ὀνομασίαν εἴληχεν, ἀλλ' ἐκ τοῦ τῶν προϋπόντων μορίων προτίθεσθαι, ἅπερ εἰ μὴ προϋφεστήκοι, οὐδ' αὐτὴ συστήσεται, καθὼς ἐπεδείκνυμεν κάπὶ τῆς μετοχῆς. ἔνθα γοῦν καὶ τῆς τάξεως ἔτυχεν, εἴγε ὅτε μὲν κατὰ σύνθεσιν, ὅτε δὲ κατὰ παράθεσιν προτίθεται τῶν κατειλεγμένων μορίων, ὥστε μεταγενεστέρα μὲν ἐστὶ τῇ φύσει, τῇ δὲ συντάξει ἀρκτική (καθότι ἔστι νοῆσαι κάπὶ τοῦ καλουμένου προτακτικοῦ ἄρθρου· οὐ γὰρ δὴ γε, ὅτι καὶ προτάσσεται, καὶ πρεσβύτερον τῶν ὀνομάτων· ἰδοὺ γὰρ παρατιθέμενον τοῖς ὀνόμασι τὴν ἔκπαλαι τούτων γνῶσιν ἀναπολεῖ).
- 1.27 Κἀπειδὴ τὸ ἐπίρρημα δυνάμει ἐστὶ ῥήματος ἐπιθετικὴ σύνταξις, ὥς καὶ ἡ ἐγγενομένη θέσις τοῦ ὀνόματος μαρτυρεῖ, δεύτερον δὲ τὸ ῥῆμα τοῦ ὀνόματος, δεύτερον ἄρα καὶ τὸ ἐπίρρημα προθέσεως τῆς κατὰ σύνθεσιν καὶ παράθεσιν προτιθεμένης τῶν ὀνομάτων.
- 1.28 Ἐπὶ πᾶσι δὲ τοῖς κατειλεγμένοις ὁ τούτων συνδετικὸς σύνδεσμος παρελαμβάνετο, οὐδὲν δυνάμενος ἰδίᾳ παραστήσαι χωρὶς τῆς τῶν λέξεων ὕλης, καθάπερ οἱ τῶν σωμάτων δεσμοὶ οὐκ εἰσὶ χρειώδεις ἀνυποστάτων ὄντων τῶν σωμάτων.
- 1.29 Ἦστι δὲ καὶ διὰ πλείονων τὰ τῆς τάξεως ἀποδείξαι· ἀλλ' ἐπεὶ οὐ περὶ ταύτης σκοπὸς ἡμῖν πρόκειται, αὐτοῦ που περιγραφτέον τὸν λόγον.
- 1.30 Κἀκεῖνό γε πρῶτον ἐπιστατέον πρὸ τῆς κατὰ μέρος τοῦ λόγου συντάξεως, τί δὴ ποτε τὰ πευστικά τῶν μορίων εἰς δύο μέρη λόγου ἐχώρησε, λέγω τὸ ὀνοματικὸν καὶ τὸ ἐπιρρηματικόν, καὶ διὰ τί οὐκ εἰς ἓν ὀνοματικὸν καὶ ἓν ἐπιρρηματικόν, ἀλλ' εἰς πλείονα, οἷον τίς, ποῖος, πόσος, πόστος, πηλίκος, ποδαπός, — πῶς, πότε, πηνίκα, ποῦ, πῇ, πόθεν. ἢ καὶ αὕτη ἀπόδειξις ἐστὶ τοῦ τὰ ἐμψυχότατα μέρη τοῦ λόγου δύο εἶναι, ὄνομα καὶ ῥῆμα, ἅπερ οὐκ ἐν γνῶσει ὄντα τὴν κατ'

αὐτῶν πεῦσιν ἔχει συνεχῶς παραλαμβανομένην; ἦν δὲ καὶ ἐν πλείοσιν ὀνοματικοῖς καὶ ἐν πλείοσιν ἐπιρρηματικοῖς διὰ λόγον τοιοῦτον.

- 1.31 Ὑπαρξὶν τινος ὑποκειμένου ἐπιζητοῦντές φαμεν τίς κινεῖται; τίς περιπατεῖ; τίς λαλεῖ; προδήλου μὲν οὔσης τῆς κινήσεως, τῆς περιπατήσεως, τῆς λαλιᾶς, τοῦ δὲ ἐνεργοῦντος προσώπου ἀδήλου καθεστῶτος. ἔνθεν καὶ αἱ ἀνθυπαγωγαὶ ὀνοματικαὶ γίνονται, προσηγορικαὶ ἢ κύριαι, τῶν κυρίων ἐμφανιζόντων καὶ τὴν γενικὴν οὐσίαν· φαμέν γὰρ ἢ ἄνθρωπος περιπατεῖ ἵππος ἢ Τρύφων ἐγκειμένου πάλιν τοῦ ἀνθρώπου· ἢ μόριον τὸ ἀντ' ὀνόματος παραλαμβανόμενον, λέγω τοῦ κυρίου, ὅτε φαμέν ἐγώ. —
- 1.32 Κἀπεὶ οὐκ ἐμφανὴ ἦν τὰ ἐπισυμβαίνοντα τοῖς προκειμένοις ὀνόμασιν (αὐτὸ γὰρ μόνον τὸ τίς ὄνομα τὰ τῆς οὐσίας ἐπεζήτει, ἢ ἐπέτρεχε τὸ ποιὸν καὶ τὸ ποσὸν καὶ τὸ πηλίκον), προσεπενοεῖτο καὶ ἡ κατὰ τούτων πεῦσις, ὅτε κατὰ μὲν ποιότητα ζητοῦντες λέγομεν ποῖος, κατὰ δὲ ποσότητα πόσος, κατὰ δὲ πηλικότητα πηλίκος, καὶ ἐν παραγωγῇ ἐθνικῇ τῇ ἀπὸ τοῦ ποῖος τὸ ποδαπός. ὥ γὰρ λόγῳ καὶ τὸ ἡμεδαπός, ἔχον τὴν ἀντωνυμικὴν θέσιν, καὶ ἔτι τὸ ὑμεδαπός τό τε παρὰ τὸ ἄλλος ἄλλοδαπός, πάλιν τὴν ἀναίρεσιν τῶν προσώπων τῇ ἐθνικῇ παραγωγῇ ἐπαγγελλομένης. ὥστε ἀνθυπάγεσθαι μὲν τῷ ποῖος, προλεημματισμένον ἀπὸ τοῦ τίς, ὡς κατ' ἐπιθετικὴν πεῦσιν, εἰ τύχοι, ὁ γραμματικός, ὁ μουσικός, ὁ δρομεύς, ἔχοντος τοῦ λόγου τῇδε, τίς ἀναγινώσκει; Τρύφων· πότερος ἢ ποῖος; ὁ γραμματικός ἢ ὁ ῥήτωρ, ἅπαντα τὰ δυνάμενα ἐπισυμβαίνειν τοῖς ἐκ τοῦ τίς ἀνθυπαγομένοις ὀνόμασι κατ' ἐπιθετικὴν ἔννοιαν. δι' ὃ τι μέντοι τὰ ἀνθυπαγόμενα μετὰ τοῦ ἄρθρου τὴν ἀπόδοσιν ἔχει, ὕστερον εἰρήσεται. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τινα ἔστι δι' ἐνικοῦ χαρακτηῖρος πλῆθος ἐμφανίοντα, καὶ τούτων τῇ ἀγνοίᾳ ἢ πεῦσις χαρακτηῖρα ἀπένειμε, λέγω ἐν τῷ πόσος, ὅτε ἐπὶ πλῆθους πυκνάνομεθα· καὶ ὅτε τάξιν τὴν καθ' ἕκαστον ἀριθμὸν ἐπὶ πλῆθους ἐπιζητοῦμεν, ὡς ἐν τῷ πόστος· καὶ ὡς προείπομεν, ἐπὶ μεγέθους πηλίκος, καὶ ἐπὶ ἐθνικῇ ἐννοίᾳ ποδαπός.
- 1.33 ἔσθ' ὅτε ἀνθυπάγεται καὶ τὰ ἐν ποιότητι, εἰ τύχοι, ὅτε λέγομεν ποδαπός ἐστὶ Τρύφων, μέλας ἢ λευκός τι τοιοῦτον· ἄπερ οἶμαι οὐκ ἀληθῶς ἀνθυπάγεσθαι τῇ ἐθνικῇ παραγωγῇ, ἀλλὰ τῇ πρὸς τοῦ πρωτοτύπου πεῦσει, λέγω τῇ ποῖος ὥ γὰρ λόγῳ καὶ τὸ ἡμεδαπός ἔχον τὴν ἀντωνυμικὴν θέσιν, καὶ ἔτι τὸ ὑμεδαπός τό τε παρὰ τὸ ἄλλος ἄλλοδαπός, πάλιν τὴν ἀναίρεσιν τῶν προσώπων τῆς ἐθνικῇ παραγωγῇ ἐπαγγελλομένης, τούτῳ μέντοι διοίσοντα, ἢ τὰ 25 μὲν ἐκ τοῦ ποῖος ἀνθυπαγόμενα μετὰ τοῦ ἄρθρου ῥητὰ ἐστὶ, ποῖος Τρύφων εἰ τύχοι ὁ μέλας ὁ λευκός· ὁπότερος Αἴας; ὁ Λοκρός ἢ ὁ Τελαμώνιος. ποδαπός ἐστὶ Τρύφων; τὸ μὲν ἀνενδοίαστον καὶ ὑγιές Ἀλεξανδρεὺς, Ἀθηναῖος· τὸ δὲ παρεμπύπτον διὰ τὴν πρὸς τοῦ πρωτοτύπου, ὡς ἔφαμεν, πεῦσιν ὁ μέλας ἢ ὁ λευκός. —
- 1.34 Ὡδὴ μέντοι ὑπ' ὅψιν πιπτούσης τῆς οὐσίας καὶ τῆς ποιότητος καὶ ἔτι τῶν συμπαρεπομένων, ἔτι προσγίνεται πεῦσις ἢ κατὰ τὴν ιδιότητα τοῦ ὀνόματος. ἀφορᾷ γοῦν ὁ Πρίαμος {Γ 226} πάντα τὰ προειρημένα, τὴν μὲν οὐσίαν ἐν τῷ ὅδε, καὶ τὸ ἔθνος ἐν τῷ Ἀχαιὸς ἀνὴρ, καὶ τὴν ποιότητα ἐν τῷ ἡὺς, καὶ τὴν πηλικότητα ἐν τῷ μέγας, οὐ μὴν τὴν ιδιότητα τοῦ ὀνόματος· ὅθεν ἀναπληροῦται ἐν τῷ οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος {Γ 229}.
- 1.35 Καὶ τὰ ἐπιρρήματα δὲ φέρεται ἐπὶ τὰς ἀγνοουμένας διαθέσεις· ἢ κατὰ ποιότητα τῆς πράξεως, ὡς φαμεν πῶς ἀνέγνω; ἀνθυπάγοντες δυνάμει ἐπιθετικὸν τὸ ἐπίρρημα, εἰ τύχοι, καλῶς, ῥητορικῶς, φιλοσόφως· — ἢ οὐ τοῦτο ἐπιζητοῦντες, χρόνον δὲ καθ' ὃν τὰ τῆς διαέσεως ἐγένετο, πότε, πηνίκα; οἷς ἀνθυπάγεται πάλιν ἐχθές, πρῶην, πάλαι· ἢ τόπον ἐν ᾧ τὰ τῆς πράξεως γίνεται, ποῦ νῦν δεῦρο κιὼν λίπες Ἑκτορά {Κ 406}; καὶ διαφορᾷ τῇ ἐκ τόπου ἢ εἰς τόπον, πῇ ἔβη Ἀνδρομόχη {Ζ 377}; πόθεν παρεγένου; γινώσκει γοῦν Ὀδυσσεὺς πόθεν ἦλθεν ὁ Ἑλπήνωρ, καὶ οὐ φησι πόθεν ἦλθες; οὐ μὴν τὴν ἔφοδον, δι' ὃ φησι πῶς ἦλθες {λ 57}; Ὡς μὲν οὖν τὰ

προκείμενα μόρια ἀναγκαίως ἢ ἐπιρρηματικά ἐστὶν ἢ ὀνοματικά, ἀπεδείχθη· περὶ ὧν τῆς συντάξεως κατὰ τὸ ἐξῆς εἰρήσεται.

- 1.36 , Ἐπεὶ οὖν τὰ ὑπόλοιπα τῶν μερῶν τοῦ λόγου ἀνάγεται πρὸς τὴν τοῦ ῥήματος καὶ τοῦ ὀνόματος σύνταξιν, ἐξ ἧς καὶ τὴν τοῦ ὀνόματος ἔσχε θέσιν, δέον διαλαβεῖν περὶ ἐκάστου τοῦ τε συμπαραλαμβανομένου καὶ τοῦ ἀνθυπαγομένου ἢ καὶ συμπαραλαμβανομένου, ὡς αἱ ἀντωνυμῖαι ἀντὶ τῶν ὀνομάτων καὶ μετὰ τῶν ὀνομάτων, καὶ ἔτι αἱ μετοχαὶ ἀντὶ τῶν ῥημάτων καὶ μετὰ τῶν ῥημάτων, καὶ ἐπὶ τῶν ἐξῆς μερῶν τοῦ λόγου.
- 1.37 Τὰ μὲν οὖν ἄρθρα ἢ τῶν ὀνομάτων σύνταξις παραλαμβάνει καὶ ἔτι ἢ τῶν ῥημάτων, ὡς ἔνεστιν ἐπὶ τῶν ἀπαρεμφάτων φάναι τὸ φιλοσοφεῖν ὠφέλιμον, τῷ περιπατεῖν ἡδομοί, καὶ ἔτι ἐπὶ παντὶ μέρει λόγου οὐδὲν σημαίνοντι πλέον ἢ αὐτὸ μόνον τὸ ὄνομα τῆς φωνῆς, ὥστε πρὸς τὸ ὑπακουόμενον ἔξωθεν τὸ ἄρθρον ἀνατείνεσθαι, ὃ μὲν προτακτικός ἐστὶ τοῦ δέ· ἀνάγεται γὰρ πρὸς τὸ σύνδεσμος τὸ λέγε προστακτικόν ἐστὶ· δηλὸν ὡς πρὸς τὸ ῥῆμα. καὶ ἐπὶ γε τῶν πτωτικῶν. ὅτε γὰρ φαμεν ὃ Ἀρίσταρχος, πρὸς τὸ νοούμενον γένος τὸ ἄρθρον παρατίθεμεν· ὅτε δὲ οὕτως, τὸ Ἀρίσταρχοι προπαροξύνεται, τὸ Ἀρίσταρχοι εἰς οἱ λήγει, πρὸς τὸ ὄνομα τῆς φωνῆς φαμεν, ὑπακουόμενον τοῦ ὀνόματος, καθότι καὶ εἴ τις οὕτως εἴποι, ἢ σήμερον, ἢ χθές. διὸ καὶ ἐνικῶς πάντοτε τὰ τοιαῦτα ἄρθρα παραλαμβάνεται. πᾶν γὰρ μέρος λόγου ἓν ἐστὶν, ἐξ αὐτῶν γε μὴν παρυφίσταται τινα πληθυντικά. Ἐν γὰρ τὸ ἀνθρωποι ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ κατὰ τὸν μερισμὸν τοῦ λόγου, παριστάνει ἐκ τοῦ δηλουμένου πληθυντικὴν ἔννοιαν. ἀλλὰ καὶ ὅτε τινὲς ἀποφαίνονται ἀσυνάρθρους τὰς ἀντωνυμίας, οὐ πρὸς τὴν φωνὴν ἀποτείνονται, πρὸς δὲ τὸ ἐξ αὐτῆς δηλούμενον, ὃ μετὰ δείξεώς ἐστὶ προσώπων παραστατικόν· ἐπειδὴ πάλιν ὅσον ἐφ' ἑαυτῇ ἢ φωνῇ προσλαμβάνει ἄρθρον, ὅτε φαμέν ἢ ἐγὼ μόνον ὀρθοτονεῖται, ἢ σοὶ ἐγκλίνεται.
- 1.38 Οὐ μετρίως δὲ τινες ἐσφάλησαν ὑπολαμβάνοντες τὴν παράθεσιν τῶν ἄρθρων εἰς γένους διάκρισιν παρατίεσθαι τοῖς ὀνόμασι. πρὸς οὓς ἀντεῖρηται διὰ πλειόνων ἐν τῷ περὶ γενῶν· καὶ νῦν δὲ ἀπαιτούσης τῆς συντάξεως ὀλίγα πρὸς αὐτοὺς ἐκθησόμεθα, ἅπερ διελέγξειε τὴν διεψευσμένην αὐτῶν δόξαν.
- 1.39 Πρῶτον ὅτι οὐδὲν μέρος λόγου ἐπενοήθη εἰς διάκρισιν ἀμφιβολίας ἐτέρου μέρους λόγου, ἕκαστον δὲ αὐτῶν ἐξ ἰδίας ἐννοίας ἀνάγεται, ὡς δεδείχεται ἐν τοῖς ἐξῆς. ἐπιλύεται γοῦν ἢ τοῦ γένους σύνοδος ἐκ τῶν παρεπομένων μερῶν τοῦ λόγου, καθότι καὶ τὰ ἄλλα μόρια ἐν πλείοσι σημαίνομενοις γινόμενα διὰ μιᾶς φωνῆς τῇ προειρημένῃ συντάξει ἀπολύεται τῆς ἀμφιβόλου προφορᾶς. οὐ συνόντος γοῦν τοῦ ἄρθρου ἐν τῷ σώφρων οὔσα Ἑλένη ἡρπάγη ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τὸ ἀμφίβολον τοῦ σώφρων ἐκ τῶν συμπαραπομένων ἀπέβαλε· τὸ μέντοι ἐκ τῶν θεῶν ἐπεκλώσθη Ὀδυσσεὶ τὸ μὴ θανεῖν κατὰ θάλασσαν, κἂν μετὰ τοῦ ἄρθρου λέγεται, ἀλλ' ὅμως ἐπικρατεῖται πρὸς τῆς ἀμφιβολίας τοῦ γένους, πότερον οἱ θεοὶ ἢ αἱ Μοῖραι. πῶς οὖν οὐ γέλοιον εἰς διάκρισιν γένους παραλαμβάνεσθαι τὰ ἄρθρα, ὅπου γε ἄρθρου μὲν ὄντος ἀμφιβάλλεται τὸ γένος, μὴ ὄντος δὲ ἀπολύεται τῆς ἀμφιβολίας;
- 1.40 Δεύτερον δὲ οὐκ ὥφειλε τὸ εἰς διάκρισιν γένους παραλαμβανόμενον εἰς τὸ αὐτὸ ἐμπίπτειν τῷ διὸ καὶ αὐτὸ ἐπενοήθη, λέγω δὲ τὴν σύγχυσιν τοῦ γένους, ὅπου γε τὸ τῶν ἢ τοῖν ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον οὐχ ἑνὸς γένους κατηγορεῖται. καὶ εἰ παραδεξαίμεθα τὸ ὦ ἄρθρον ἀπάντων γενῶν μετὰ τῶν συνόντων ἀριθμῶν, ἐπινοηθήσεται ἄλλα ἄρθρα εἰς τὴν τῶν τοιούτων διάκρισιν. ἢ εἴπερ ἔσθ' ὅτε διὰ τῶν συνόντων ὀνομάτων τῆς κατὰ τὸ γένος ἀμφιβολίας ἀπολύεται, ὅτε φαμέν τῶν Μουσῶν, οὐδὲν κωλύει φάναι ὡς τὰ ὀνόματα ἐπενοήθη εἰς διάκρισιν τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις γενῶν· ὅπερ εὐθες. ἐκ παρεπομένου οὖν οἶμαι αὐτὰ ἀπολύειν τῆς ἀμφιβολίας τῶν γενῶν.

1.41

Κάκ τρίτου δὲ ἔστιν ἐκεῖνο προσθεῖναι, ὡς ἐχρῆν μόνον τοῖς εἰς ἀμφιβολίαν τοῦ γένους προβαλλομένοις παρατίθεσθαι τὰ ἄρθρα, οὐ μὴν τοῖς δυναμένοις δι' ἑαυτῶν τὸ γένος ἐνδείξασθαι, ὡς ἐπὶ τοῦ θεός, ὅτε φαμέν ὁ θεός καὶ ἡ θεός, ὁ ἵππος καὶ ἡ ἵππος· οὐ μὴν τῷ γυνή προσκείσεται, ὅπου γε καὶ σχεδὸν τὸ ὄνομα τοῦ θηλυκοῦ γένους ἔγκειται. νυνὶ δὲ τῷ μὲν γυνή προσκείσεται ἔν τισι λόγοις μετὰ τῆς δεούσης συντάξεως, τῷ δὲ θεός ἢ ἵππος τινι τῶν τοιούτων κατ' οὐδένα τρόπον παρατεθήσεται. ἐκκείσθω δὲ ὑποδείγματα, τοῦ μὲν προτέρου πῶς ἡ γυνή σε ὕβρισε; τὸ γὰρ δίχα τοῦ ἄρθρου ἀσύνετον· τοῦ δὲ ἐτέρου θεός τίς σε ἠλέησεν· ἀδύνατον γὰρ ἐπὶ τούτου τὸ ἄρθρον προστεθῆναι, καθότι παρεστήσαμεν καὶ ἐν τῷ περὶ γενῶν ἐπὶ τοῦ μή τέ τις οὖν θήλεια θεὸς τό γε μή τέ τις ἄρσιν {Θ 7}, ὡς ἀκριβῶς προσέθηκε τὸ θήλεια. σχεδὸν γὰρ πρὸς Ἥραν καὶ Ἀθηνᾶν ἀποτείνεται, τὸ δὲ μή τέ τις ἄρσιν σχεδὸν προσέριπται ὑπὲρ τοῦ μὴ ἄντικρυς αὐτὸν πρὸς τὰς δαίμονας ἀποφαίνεσθαι. καὶ σαφές ὅτι, ὅπερ ἔμελλε διακρίνειν τὸ ἄρθρον παρατεθὲν ἐκ παρεπομένου, τοῦτο τὸ θήλεια καὶ τὸ ἄρσιν ἀφηγήσατο, ἐπεὶ τὸ ἴδιον τοῦ ἄρθρου οὐκ ἡδύνατο ἡ σύνταξις παραδέξασθαι ἀοριστουμένου τοῦ λόγου. —

- 1.42 καὶ ἴσως τις φήσει· «Οὐχὶ οὖν καὶ ἐν ἄλλοις ἐλλειπτικός ἐστι τῶν ἄρθρων;» πρὸς ὃν φήσομεν ὡς δυνάμει τὰ ἐλλείποντα παράκειται, ἐμφανιζόμενα διὰ τοῦ ἐπιζητοῦντος αὐτὰ λόγου· ἐπὶ μέντοι τῆς προκειμένης συντάξεως τοῦ καταλλήλου οὐκ ἐπιζητοῦντος τὰ τοῦ γένους συνεκέχυτο, καὶ διὰ τοῦτο οἶμαι πάνυ ἀκριβῶς διὰ τῆς ὀνομασίας τῶν γενῶν ἀνεπλήρωσε τὸν λόγον, λέγω τοῦ θήλεια καὶ τοῦ ἄρσιν.
- 1.43 Ἔστιν οὖν, καθὼ καὶ ἐν ἄλλοις ἀπεφηνάμεθα, ἴδιον ἄρθρου ἢ ἀναφορά, ἐστὶ προκατειλημμένου προσώπου παραστατική. Ἀναφέρεται δὲ τὰ ὀνόματα ἥτοι κατ' ἐξοχήν, ὅτε φαμέν οὗτός ἐστιν ὁ γραμματικός, τοιοῦτόν τι ἐμφαίνοντες ὁ πάντων προήκων, ὡς ἔστιν εἰπεῖν, ὁ γραμματικώτατος. τῇδε γὰρ καὶ ὡς συλλαβὴν τὸ ἄρθρον ἀπηνέγκατο ὁ ποιητής, ἀπενεγκάμενος καὶ τὴν ἀπάντων ἐξοχήν καὶ τὴν πρὸς ἀπάντων προπεπερασμένην γνῶσιν. — Ἥ καὶ κατὰ μοναδικὴν κτῆσιν. ὁ γὰρ οὕτως ἀποφαινόμενος, δοῦλός σου ταῦτα ἐποίησε, πλῆθος ὑπαγορεύει 25 δούλων· ὁ δὲ μετὰ τοῦ ἄρθρου, ὁ δοῦλός σου ταῦτα ἐποίησε, μοναδικὴν κτῆσιν ὑπαγορεύει. — Ἥ καὶ κατ' αὐτὸ μόνον ἀπλὴν ἀναφοράν, ὅτε φαμέν ὁ ἄνθρωπος ἥλθε σε ζητῶν, ὁ γραμματικός σε ἐζήτει, νῦν οὐχ οὕτως ἀκουομένου τοῦ ὁ γραμματικός, καθὼς πρόκειται. —
- 1.44 Ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ προληπτικώτερον πρόσωπον ἀναφέρει, ὅτε δὴ καὶ ἀοριστῶδες φαίνεται, ὅτε οὕτως φαμέν, ὁ τυραννοκτονήσας τιμάσθω. τὸ γὰρ ὡς ἐσόμενον πρόσωπον ἀνεπόλησεν, ὅμοιον καθεστῶς ἐκεῖνῳ κεῖνος γὰρ πέρι κῆρι μακάρτατος ἔξοχος ἄλλων, ὅς κέ σε ἔδνοισιν βρίας οἶκον δ' ἀγάγηται {ζ 158 seq.}. (οὐ γὰρ ὅμοιόν ἐστι τῷ κεῖνος ἀνὴρ, ὅτ' ἐμεῖο κυνώπιδος {δ 145}, ἐπεὶ τοῦτο μὲν τὸ προγεγονὸς πρόσωπον ἀναπολεῖ, τὸ δὲ προκείμενον τὸ ὡς ἐσόμενον) οὐ λέληθε δέ με ὡς δύναται καὶ προῦφεστῶς πρόσωπον ἀναφέρειν τὸ ὁ τυραννοκτονήσας τιμάσθω. φέρε γάρ, εἰ τύχοι, τυραννοκτονῆσαί τινα καὶ μήπω τετιμῆσθαι, ἐπιβάλλοντος δὲ τοῦ τοιούτου φάναι τινὰ ὁ τυραννοκτονήσας τιμάσθω· ὅπερ πάνυ ἐμφανέστατον γενήσεται μετὰ ὀριστικῆς προφορᾶς, καὶ μάλιστα ἐπὶ παρωχημένου χρόνου, ὁ τυραννοκτονήσας τετίμηται. — Δεδείξεται δὲ ὡς καὶ πλήθους ἔσθ' ὅτε ἔμφασιν ποιεῖ.
- 1.45 Κατὰ τὰς προκειμένας οὖν ἐννοίας τοῦ μορίου σκεπτέον, εἰ πᾶσι τοῖς πτωτικοῖς συμφέρεται, καὶ τίνα τούτων ἀδυνατεῖ τὴν ἐξ αὐτῶν συνάρτησιν ἀναδέξασθαι, καὶ τίνα ἅπαξ ἀναδεξάμενα αὐτὰ οὐ μεθήσι 28 b καθάπερ ἰδίας συλλαβάς. καὶ πρῶτόν γε ἀρκτέον τῆς τῶν στοιχείων συντάξεως ὡς πρὸς τὰ ἄρθρα.
- 1.46 Τὰ τοίνυν στοιχεῖα ἐν εὐθείᾳ καὶ αἰτιατικῇ ἥτοι χωρὶς ἄρθρου λέγεται ἢ σὺν ἄρθρῳ. καὶ χωρὶς μὲν ἄρθρου, ἡνίκα φαμέν οὕτω, τοῦτο α' ἐστί, τοῦτο β' ἐστί, νῦν εὐθείας νοουμένης, ὡς εἰ καὶ

τις φαίη τοῦτο ἄνθρωπός ἐστι, τοῦτο ἵππος ἐστὶ διδάσκει καὶ ἡ τοῦ ῥήματος σύνοδος, συντείνουσα ἐπὶ τὴν εὐθεΐαν. κατὰ δὲ αἰτιατικήν, τοῦτο α προσαγορεύει ὁ διδάσκαλος, τοῦτο β, πάλιν ἐκ τῆς μεταβάσεως τοῦ ῥήματος συντεινούσης ἐπὶ τὸ τοῦτο β καὶ τοῦ στοιχείου νοουμένου κατ' αἰτιατικήν, ὡς εἰ καὶ οὕτως ἀποφαινοίμεθα, τοῦτον τὸν χαρακτηῖρα σημαίνει ὁ διδάσκαλος. σὺν δὲ ἄρθρῳ, ὅτε οὕτω φαμέν, τὸ α δίχρονόν ἐστι, τὸ α τελικόν ἐστι θηλυκῶν, καὶ οὐδετέρων, καὶ ἔτι κατ' αἰτιατικήν, τὸ α ἀπῆλειψεν ὁ παῖς, ὡς εἰ καὶ τὸν χαρακτηῖρα ἀπῆλειψε.

—

- 1.47 Κατὰ μέντοι γενικήν καὶ δοτικήν ἀδύνατον ἐκστῆναι τὸ ἄρθρον τῆς συντάξεως τῶν στοιχείων, ὅτε οὕτω φαμέν· τῷ α παρέπεται τὸ ἐκτείνεσθαι καὶ συστέλλεσθαι, τοῦ α τὴν κεραΐαν ἀπῆλειψε, τοῦ α ἡ ἐκφώνησις μεγίστη ἐστίν.
- 1.48 Ὡς αἰτία τῆς συντάξεως ἦδε. μονόπτωτά ἐστι τὰ στοιχεῖα, καὶ προϋπτον ὅτι ἡ αὐτῶν πρώτη ἐκφώνησις καὶ θέσις ἐν εὐθείᾳ ἐστίν. αὕτη οὖν ἄγνωστος οὕσα τοῖς ἀρτιμαθέσι τῶν παίδων ἀναγκαίως δίχα ἄρθρου λέγεται, εἶγε τὸ ἄρθρον προῦφεστῶσαν γνῶσιν δηλοῖ, ὁ δὲ παῖς ἀγνοεῖ τὸ στοιχεῖον· ὑγιῶς ἄρα φαμέν κατὰ τὰς διδαχὰς τοῦτο α ἐστίν. ἤδη μέντοι ἀναλαβόντες τὴν γνῶσιν αὐτοῦ ὡς προδεδιδαγμένοι, ἀναγκαίως τὴν κατ' αὐτοῦ ἀναπόλησιν παρεμφαίνοντες, πάντως καὶ σὺν ἄρθρῳ ἀποφαινοίμεθα, τὸ α τελικόν ἐστι θηλυκῶν τε καὶ οὐδετέρων, τουτέστιν ὃ προεμάθομεν α. ἤδη μέντοι λημματιζομένης τῆς εὐθείας σύνεστι καὶ ἡ ὁμόφωνος αἰτιατική ταῖς αὐταῖς ἐφόδοις καὶ μετὰ ἄρθρου λεγομένη καὶ χωρὶς ἄρθρου, πάλιν κατὰ τὴν πρώτην θέσιν, τοῦτο α προσαγορεύει ὁ διδάσκαλος, καὶ πάλιν κατὰ τὴν προϋποκειμένην γνῶσιν, τὸ α ἀπῆλειψεν ὁ παῖς. —
- 1.49 Ἡ μέντοι γενική καὶ ἡ συμπαθοῦσα αὐτῇ δοτική, οὐκ ἔχουσα διὰ τῆς φωνῆς τὴν γενικήν ἀποδείξει, ἐπεὶ ἄκλιτα τὰ στοιχεῖα, βοηθεῖται τῇ τοῦ ἄρθρου κεκλιμένη γενικῇ, οἷον τοῦ α ἡ ἐκφώνησις μεγίστη ἐστὶ· καὶ ἔτι ἐπὶ τῆς δοτικῆς ὁ αὐτὸς λόγος. εἰ γὰρ τὸ ἄρθρον τις ἀφέλοι, ἡ λειπομένη φωνὴ ὡς εὐθεΐα λελείπεται, καθό, ὡς εἵπομεν, ἡ πρώτη θέσις εὐθεΐα ἐστὶ. καὶ οὕτω γίνεται ἀκατάλληλα τὰ τοῦ λόγου, ἃ ἡ ἐκφώνησις μεγίστη ἐστίν. οὐ γὰρ μᾶλλον τῷ α τὸ ἐστὶ συντετάσσεται ἢ περ τῷ μεγίστη ἡ ἐκφώνησις, ἐπεὶ δύο οὖν εὐθεΐαι οὐδέποτε συνίστανται, ὡς δύο εὐθειῶν νοουμένων ἀκατάλληλα τὰ τοῦ λόγου γίνεται. ὁ αὐτὸς λόγος κάπὶ τῆς δοτικῆς, τῷ α πρόσκειται τὸ ἱ· ἐὰν γὰρ εἴπωμεν· α πρόσκειται τὸ ἱ, πάλιν ὡς δύο εὐθειῶν νοουμένων ἀκατάλληλα τὰ τοῦ λόγου γίνεται. Ὅτι δὲ διὰ τὸ ἄκλιτον τῆς φωνῆς ἡ τοῦ ἄρθρου πρόσθεσις γίνεται, σαφὲς καὶ τῶν ἐγκλινομένων καὶ κατὰ τὴν φωνήν, Δίωνος ἡ ἐκφώνησις μεγίστη ἐστίν· ἰδοὺ γάρ, μὴ συνόντος τοῦ ἄρθρου ἀκατάλληλα τὰ τοῦ λόγου ἐστίν. ὁ αὐτὸς λόγος κάπὶ τῆς δοτικῆς, Δίῳνι πρόσκειται τὸ ι. Ἐδείχθη ἄρα ἡ τε γενική καὶ ἡ δοτική τῶν στοιχείων, ὡς ἀναγκαίως οὐ μεθίησι τὰ ἄρθρα.
- 1.50 Καὶ ἔνεκεν τοῦ τοιούτου οὐ συγκαταθείμην ἂν Τρύφωνι {p 24 Velsen} ἀποφαινομένῳ ἐν τῷ περὶ ἄρθρων ὡς τὰ ἀπαρέμματα ῥήματα πῇ μὲν ὀνόματά ἐστι τῶν ῥημάτων, ὅτε καὶ ὡς ὀνόματα ἄρθρα προσλαμβάνει, τῷ περιπατεῖν ἡδομαι, τοῦ περιπατεῖν πρόνοιαν ἔχω, καὶ ἔτι ἐπ' εὐθείας, τὸ περιπατεῖν ἀνιαρόν ἐστι· χωρὶς μέντοι ἄρθρου λεγόμενα ῥήματα ἂν εἴη, περιπατεῖν θέλω ἢ περ ἐστάναι. τοιαύταις γὰρ τισὶ συντάξεσιν ἐδόκει μερίζειν τὸ μὲν ὡς ὀνομαστικόν, τὸ δὲ ὡς ῥηματικόν. πρόκειται οὖν ὁ λόγος φυσικώτατος, ὃς οὐ παρὰ τὰς ἐλλείψεις τῶν ἄρθρων ἢ παραθέσεις ἐξελέγξει τὸ ἃ μὲν εἶναι ὀνόματα, ἃ δὲ μή. ἅπαξ γὰρ ἐκεῖνο ἔστι διαλαβεῖν, ὡς πᾶν ἀπαρέμματον ὄνομά ἐστι ῥήματος, εἶγε καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς αὐτὸ μὲν καλοῦσι ῥῆμα, τὸ δὲ περιπατεῖ ἢ γράφει κατηγορημα ἢ σύμβαμα, καὶ ἔτι τὰς ἀπὸ τούτων ἐγκλίσεις. —
- 1.51 Διὰ τοῦτο καὶ ὡς ἐπὶ γενικὸν ὄνομα τὸ ἀπαρέμματον πᾶσα ἐγκλισὶς ὑποστρέφει. εἰ γὰρ τις τῇδε ἀποφαίνοιτο, περιπατεῖ Τρύφων, μεταβάλοι δέ τις τοῦτο εἰς ἀφήγησιν τοῦ εἰρημένου προσθεῖς

τὸ ἐγκείμενον τῇ ὀριστικῇ ἐγκλίσει, λέγω τὸ ὠρίσατο, οὕτως ἂν εἴποι, ὠρίσατο περιπατεῖν Τρύφωνα· καὶ ἐπὶ εὐκτικῆς προφορᾶς, περιπατοίη Τρύφων, πάλιν τὸ ἐγκείμενον τῆς εὐχῆς συμπαραλαβὼν φαίη ἂν ἠϋξάτο περιπατεῖν Τρύφωνα· καὶ ἔτι ἐπὶ προστακτικῆς ἐγκλίσεως, περιπατεῖτω Τρύφων, εἴποι ἂν προσέταξε περιπατεῖν Τρύφωνα. Ἐνθεν μοι δοκοῦσιν εὐήθως ἀναστρέφειν οἱ ἐπιζητοῦντες διὰ τί ἐλλείπει προσώποις καὶ ἀριθμοῖς καὶ ἔτι ψυχικῇ διαθέσει, εἶγε οὐ πληθύνεται, ὅτι πᾶν πρᾶγμα ἓν ἐστίν, — εἶγε οὐκ ἔχει ψυχικὴν διάθεσιν, ὅτι μὴδὲ εἰς πρόσωπα ἀνεκυκλήθη, ἅπερ ἔμψυχα ὄντα τὴν ἐν αὐτοῖς διάθεσιν τῆς ψυχῆς ἐπαγγέλλεται· ὥστε δυνάμει αὐτὸ τὸ ῥῆμα οὔτε πρόσωπα ἐπιδέχεται οὔτε ἀριθμούς, ἀλλ' ἐγγενόμενον ἐν προσώποις τότε καὶ τὰ πρόσωπα διέσπειλεν, ὄντα λοιπὸν ἢ ἐνικά ἢ δυτικά ἢ πληθυντικά. προὔπτον δὲ ὅτι οὐδὲ ψυχικὴν διάθεσιν, καθὼς προείπομεν. πῶς οὖν οὐκ εὐηθέστεροι οἱ κάκεῖνο ἀποφαινόμενοι, ὅτι καὶ ἐνικά καὶ δυτικά καὶ πληθυντικά καὶ προσώπων διαιρίσεις ἔχει, ἐν συνεμπτώσει ἐξαριθμουμένων τοῦ ἐμὲ γράφειν, σὲ γράφειν, ἐκεῖνον γράφειν, ἡμᾶς γράφειν, ὑμᾶς γράφειν, ἐκείνους γράφειν, ἀλλ' ἐνέσται ἐξαιρέτως ἐν τοῖς ἐξῆς ἔτι καὶ περὶ τούτων διαλαβεῖν, ἐν οἷς καὶ ζητήσομεν διὰ τί ἐπ' αἰτιατικὴν φέρεται.

1.52 Ἄλλως τε καὶ γὰρ ἅ φησι χωρὶς ἄρθρων λέγεσθαι, δύναται καὶ μετὰ ἄρθρων παραλαμβάνεσθαι, τὸ φιλολογεῖν βούλομαι ἥπερ τὸ πλουτεῖν. Ὡς πρόκειται οὖν, ἢ τῶν ἄρθρων καὶ ἀπαρεμφάτων σύνταξις ἢ αὐτὴ ἐστὶ τῇ τῶν στοιχείων συντάξει. χρή μέντοι νοεῖν ὅτι διχῶς πρόσεισι τὸ ἄρθρον, ὅτε μὲν τῷ λόγῳ τῷ προκειμένῳ, καθάπερ ἐπεδείξαμεν ἐπὶ παντὸς μέρους λόγου, ὅτε δὲ ὡς πρὸς τὸ πρᾶγμα. καὶ τοῦ μὲν προτέρου τὸ γράφειν πρώτης ἐστὶ συζυγίας, τὸ γράφειν διὰ τῆς εἰ διφθόγγου γράφεται, καὶ ὅσα οὕτω δύναται κατὰ τῆς φωνῆς λέγεσθαι· τοῦ δὲ δευτέρου τὸ γράφειν ἐπίπτον ἐστὶ, τὸ γράφειν φιλοπόνου ἀνδρός ἐστίν.

1.53 Οὐκ ἔστι μέντοι παρέλκον ἐν ταῖς τοιαύταις συντάξεσιν ἀποδείξαι, ὅτι τὰ οὕτω παρατιθέμενα τοῖς ῥήμασιν ἄρθρα οὐκ ἐπιρρήματά ἐστιν. ἐπεὶ γοῦν οὐκ ἀπίθανος ὁ λόγος παρυφίσταται τοῦ μὴ τάχα τὰ ἄρθρα τὰ τοιαῦτα ἀρθρικῶς νοεῖσθαι, ἐπιρρηματικῶς δέ, φέρε διαλαβεῖν καὶ περὶ τοῦ τοιούτου.

1.54 «Ἡ κατὰ τὸ οὐδέτερον θέσις συνεχέστερον, πρὸ τῶν ῥημάτων τιθεμένη, ἐπιρρηματικῶς ἀκούεται ἥπερ ὀνοματικῶς, εἰ οὕτως ἀποφαινοίμεθα, ταχὺ παρεγένου, ὅς τ' εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης {E 545} οὐ μὲν καλὸν ἀτέμβειν οὐδὲ δίκαιον {υ 294} τάχιον διαλέγου. ὅπερ δύναται καὶ ἐπὶ τῆς τριγενείας τῶν ἄρθρων ἐγχωρεῖν· εἰ γὰρ τὸ δεῖ ταχὺ λέγειν ἢ ταχὺ τρέχειν ἐν ἴσῳ ἐστὶ τῷ δεῖ ταχέως λέγειν ἢ ταχέως τρέχειν, καὶ τὸ παρεμπίπτον οὐδέτερον ἄρθρον πρὸ τοῦ ῥήματος τὸ αὐτὸ ἀναδέχεται τῇ προειρημένῃ συντάξει, ἐπιρρηματικῶς νοούμενον κατὰ ἀρθρικὴν ἐκφοράν.»

1.55 Ἄλλ' ἔστι γε πρὸς τὸ τοιοῦτο φάναι, ὅτι τὰ συντάξεως ἐπιρρηματικῆς τυχόντα πτωτικά, τὸν τόπον ἀπενεγκάμενα τοῦ ἐπιρρήματος, ἄκλιτα καθίσταται, μιμούμενα τὸ μοναδικὸν τῶν ἐπιρρημάτων. φέρε γὰρ οὕτω φάναι ἐπ' ὀνοματικῆς συντάξεως, ταχὺ ἐλθὼν παιδίον ὦνησεν ἡμᾶς, ταχέος ἐλθόντος παιδίου ὠφελήθημεν, κἀπὶ τῶν ἐξῆς πτώσεων, συμπαραλαμβανομένης τῆς δεούσης συντάξεως, ἡνίκα ἐπιρρηματικῶς καθ' ἓνα σχηματισμὸν λέγομεν ταχὺ ἐλθὼν παιδίον, ταχὺ ἐλθόντος παιδίου, ταχὺ ἐλθόντι παιδίῳ. εἰ δὲ τοῦτο ἀληθές, ἔδει τὸ ἄρθρον, εἶπερ ἐπιρρηματικῶς παρέκειτο, ἄκλιτον καθίστασθαι· νυνὶ δὲ κλίνεται, καὶ κλιθὲν ἀμετάστατόν ἐστι τῆς συντάξεως. καὶ ὅτι ὁ προκείμενος λόγος οὐ μᾶλλον παρέστησε τὰ ἄρθρα ἐπιρρήματα ἥπερ τὰ ἀπαρέμματα ὀνόματα τῆς τῶν ἐγκλίσεων μεταλήψεως, καθὼς παρεδείξαμεν ὅτι τῶν ἐγκλίσεων τὰ ὀνόματα αὐτὰ τὰ ἀπαρέμματα ἐστὶ· δι' ὃ κατ' ἐξάιρετον αὐτοῖς πρόσεισιν ἢ τῶν ἄρθρων παράθεσις, καθὰ τὰ ὀνόματα τῶν ἐγκλίσεων δι' αὐτῶν δηλοῦται, καθὼς προαπεδείξαμεν. —

1.56

Κάκεϊνο δὲ προσθετέον, ὥς τὰ ὀνοματικά ἐπιρρηματικῶς νοούμενα τῇ ἐξ αὐτῶν παραθέσει εἰς τὴν ὀνοματικὴν ὑποστρέφει σύνταξιν. τὸ γὰρ ταχὺ ἐλθὼν παιδίον δυνάμενον ἀκούεσθαι ταχέως ἐλθὼν παιδίον, προσλαβὼν τὸ ἄρθρον ἀποβάλλει τὴν ἐπιρρηματικὴν σύνταξιν, τὸ ταχὺ ἐλθὼν παιδίον ὠφέλησεν ἡμᾶς καὶ εἰ τῷ εὐρὺ ρέει προσθεῖη τις τὸ ἄρθρον, φήσας τὸ εὐρὺ ρέει, ὄνομα ποιήσκειν ἂν τὸ εὐρὺ. πῶς οὖν οὐ βίαιον τὸ ποιοῦν μόριον τὰς ἐπιρρηματικὰς ὀνοματικὰς συντάξεις εἰς ἐπιρρηματικὰς συντάξεις παραλαμβάνειν;

- 1.57 Πᾶσα γενικὴ παντὸς ὀνόματος ἐπιμεριζομένη πάντως συνέχε τὸ ἄρθρον. ἐκκείσθω δὲ ὑποδείγματα, τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν εἰσιν Ἕλληνες, οἱ δὲ βάρβαροι τῶν Αἰάντων ὁ μὲν ἐπικαλεῖται Τελαμώνιος, ὁ δὲ Λοκρός τῶν ἀδελφῶν μου ὁ μὲν ῥήτωρ ἐστίν, ὁ δὲ ἕτερος γραμματικός. καὶ ἐφ' ἐνικῶν τῶν δυναμένων τμησιν ἀναδέξασθαι, ὥς ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ, ἀργύρου, τῶν οὕτω παραλαμβανομένων. φημὶ δὲ ἐπιμεριζομένων, ἐπεὶ οἶόν τε γενικὴν οὐ τὸ τοιοῦτον ἐπιδεχομένην καὶ χωρὶς ἄρθρων λέγεσθαι, ἀνθρώπων ἀκούω, φίλων προνοοῦμαι, οὐ μὴν φίλων ὃς μὲν ἀγαθός ἐστιν, ὃς δὲ πονηρός πάντως γὰρ σὺν τῷ ἄρθρῳ. οὐ μόνον οὖν ἐπ' ἐκείνων ἢ πτωσίς ἐνηλλάγη, Νεστορίδαι δ' ὁ μὲν οὕτως Ἀτύμνιον {Π 317}, ὁ δ' ἀπέλαβεν ἰὼν ἀδελφόν, ἀλλὰ προφανὲς ὅτι καὶ τὸ ἄρθρον λείπει, καὶ σαφῶς, ὅτι τὸ σχῆμα ἐξηγήσατο τὸ ἀσύστατον τοῦ λόγου γενικῆς γὰρ οὕσης οὐκ ἂν ἔλειψε τὸ ἄρθρον. τὸ μέντοι οἱ δὲ δύο σκοπέλοι {μ 73} αὐτὸ μόνον τὴν πτωσίς ἐνήλλαξεν.
- 1.58 Ἔχει δὲ τὰ τῆς συντάξεως ἀπολογίαν ταύτην. τὰ ἐπιμεριζόμενα ἐκ προϋφεστῶτός ἐστι πλήθους, ἐν γνώσει παραλαμβανομένου, εἴγε τὸ μέρος τῶν πρὸς τι κατέστηκε καὶ ἔχει πρὸς τὸ ὅλον τὴν ἀπότασιν. ἀνάγκη οὖν ἐστὶ προσγίνεσθαι τὸ ἄρθρον τῷ ἐμπεριληπτικῷ τοῦ μέρους, ἵνα τὴν προϋφεστῶσαν γνῶσιν δηλώσῃ
- 1.59 Ἔστι δὲ καὶ ἐκ παρεπομένου παραστήσαι ὥς τὰ καλούμενα πληθυντικά, ἀδιάκριτα ὄντα τοῦ ἀριθμοῦ, προσδιακρίνεται οὐ μόνον κατὰ τὴν πρόσθεσιν τῶν ἀριθμῶν (φέρει γὰρ οὕτω φάναι, φίλων πέντε ἐλθόντων, φίλων δέκα ἐλθόντων), ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν τοιαύτην σύνταξιν, καὶ εἰ μὴ κυρίῳ ἀριθμῷ, ἀλλ' οὖν γε τῷ ἐπ' ἔλαττον ἐξαριθμουμένῳ· εἰ γὰρ τὰ ἐπιμεριζόμενα ἐλάττονα εἰσι τῶν ὅλων, προφανὲς ὅτι τὸ τῶν φίλων πλέον κατέστηκε τοῦ οἱ μὲν εἰσιν ἀγαθοί, οἱ δὲ φαῦλοι. εἰ γοῦν πάλιν τὰ τῆς συντάξεως τις ἀφέλοι, οὐ μᾶλλον τὸ φαῦλοι ἔλαττόν ἐστι τοῦ φίλων ἢ περ τὸ ἐναντίον.
- 1.60 Προφανῶν οὕσων τῶν τοιούτων συντάξεων οἰήσονται τινες, κἂν μὴ παραλάβωσι τὸν λόγον, διασφῶν τὰ τῆς συντάξεως. οὗτοι ὅμοιον τι πείσονται τοῖς ἐκ τριβῆς τὰ σχήματα τῶν λέξεων παρεληφόσιν, οὐ μὴν ἐκ δυνάμεως τῶν κατὰ παράδοσιν τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς συμπαραπομένης ἐν αὐτοῖς ἀναλογίας· οἷς παρακολουθεῖ τὸ εἰ διαμάρτοιεν ἕν τι σχήματι μὴ δύνασθαι διορθοῦν τὸ ἀμάρτημα διὰ τὴν παρακολουθοῦσαν αὐτοῖς ἀπειρίαν. καθάπερ οὖν πάμπολλός ἐστιν ἡ εὐχρηστία τῆς κατὰ τὸν Ἑλληνισμὸν παραδόσεως, κατορθοῦσα μὲν τὴν τῶν ποιημάτων ἀνάγνωσιν τὴν τε ἀνὰ χεῖρα ὁμιλίαν, καὶ ἔτι ἐπικρίνουσα τὴν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις θέσιν τῶν ὀνομάτων, τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἡ προκειμένη ζήτησις τῆς καταλληλότητος τὰ ὅπως δὴποτε διαπεσόντα ἐν λόγῳ κατορθώσῃ.
- 1.61 Ἦδη μέντοι καὶ τινα τῶν κατὰ παράδοσιν οὐ διεσταλμένην ἔχει τὴν προφοράν, τῶν μὲν δισταζόντων εἰ τὸ εἴρηκας Ἑλληνικὸν ἢ περ τὸ εἴρηκες διὰ τοῦ ε, ἢ ὥς τινες ἀποφαίνονται, Ἑρμεῖ διὰ διφθόγγου, τοῦ λόγου αἰτοῦντος τὴν διὰ τοῦ η γραφήν. καὶ φαίνεται ὅτι ἡ τοῦ λόγου συνέχεια τὸ ἐν κακίᾳ εἰρημένον παρατρέψει. τοιοῦτον οὖν πάλιν τι παρακολουθήσῃ καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης τηρήσεως ἀμφιβαλλομένων γὰρ τινων τὰ τοῦ λόγου ἐγγενόμενα μετὰ τινος φυσικῆς παρακολουθήσεως ἀποστήσῃ τὸ οὐ δέον τῆς συντάξεως. ἄλλως τε ἐδείξαμεν ὥς οὐ πᾶσα γενικὴ τὸ ἄρθρον ἀπαιτεῖ, ἢ δὲ ἐν τῇ προκειμένη συντάξει.

- 1.62 Εἴ ποτε ποιητικὴ ἄδεια ἐξαιτουμένη τὸ καὶ πλεονάζειν καὶ ἐλλείπειν παραλείποι τι τῶν τοιούτων, τὸ ἀντιπαραπεπηγμένον τοῦ λόγου παραστήσει καὶ τὸ λείπον καὶ τὸ πλεονάζον φέρε γὰρ πάντα τὰ τῆς τοιαύτης συντάξεώς τινα παραλαμβάνειν, ἄλλοισιν δὲ ταυτ' ἐπιτέλλο {A 295}, ἄλλοι μὲν ῥα θεοὶ τε {B 1}, ἄλλοι μὲν χαλκῷ {H 473}, ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι θεοὶ εἰς' ἐν Ὀλύμπῳ {E 877}, ἡ δ' ἄλλους μὲν ἔασεν {O 87}, ἄλλοι μοι δοκέουσι παροίτεροι ἔμμεναι ἵπποι, ἄλλος δ' ἡνίοχος ἰνδάλλεται {Ψ 459. 460} καὶ ἐπ' ἄλλων πλείστων· πότερον ἐλλείπει τῇ τῶν ἄρθρων παραθέσει ἢ ἐντελῇ ἐστι; καὶ πότερον ἅπαντα τὰ τοιαῦτα ἢ τινα αὐτῶν; οὐχὶ οὖν εὖχρηστος ὁ λόγος, ἀναπληρῶν μὲν τὸ λείπον, οὐ πλεονάζων δὲ ἐν τῷ μὴ δεομένῳ, ἢ ἐκεῖνο ἀπόδειξις ἐστι, τὸ ἀναμεῖναι τὴν Ζηνοδότου γραφὴν ἐν τῷ ὧλλοι μὲν ῥα θεοὶ τε {B 1}; καὶ σαφές ὅτι ἐκεῖ πάλιν οὐ προσοίσομεν, ὅπου οὐδὲ ὁ Ζηνόδοτος, ἄλλοισιν δὲ ταυτ' ἐπιτέλλο {A 295}. ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα παρείσθω, παρολκὴν μᾶλλον παρέχοντα ἢ παράδοσιν πραγμάτων.
- 1.63 Πάντοτε οὖν τὸ ἄλλοι συνέξει τὸ ἄρθρον, ἡνίκα τοῦ κατηγορουμένου πλήθους ὅλου ἐστὶν ἐμπεριληπτικὸν τὴν τε διαίρεσιν πάλιν μερικὴν ποιεῖται· οὐ γὰρ τῇδε ἔχον οὐ πάντως ἔξει καὶ τὸ ἄρθρον Ααονν. β 6ξ. Romni dλλοι ariculus sddemdus est, ubicumque univasum παραλαμβάνομενον. ἐκκείσθω δὲ ὑποδείγματα τῆς μὲν κατὰ τὸ ἔθος προφορᾶς τάδε, οἱ μὲν ἄλλοι Ἑλληνες δασύνουσι τὰ ἐν τῇ λέξει φωνήεντα, Αἰολεῖς δὲ μόνον ψιλοῦσι· τμήμα γὰρ τῶν Ἑλλήνων οἱ Αἰολεῖς. καὶ εἰ τῇδε τις μᾶλλον ἀποφαίνοιτο, οἱ μὲν ἄλλοι Δωριεῖς τηροῦσι τὸ Θ, Λάκωνες δὲ καὶ εἰς Σ μεταβάλλουσι· πάλιν γὰρ ἐμπεριληπτικὸν γέγονε πλήθους, τῶν ὑποτεμνομένων Δωριέων. ὁ αὐτὸς λόγος παρακολουθήσει κατὰ τὴν παροῦσαν ἔφοδον ἐπὶ πάντων τῶν τοιούτων. τοῦ δὲ ἐτέρου, ἄλλοις ἀνθρώποις ὁμίλει, μὴ τοῖς περὶ Τρύφωνα· οὐ γὰρ δὴ γε νῦν τὸ ἄλλοι πάντων ἀνθρώπων ἐμπεριληπτικὸν ἐστίν. ἄλλοι μὲν γὰρ καὶ χαρίζονται ἡμῖν, σὺ δὲ καὶ προσαφαιρῇ· ἄλλους ὕβριζε, μὴ ἡμᾶς· οὐδεμία γὰρ ἀνάγκη ἐνθάδε προσνέμειν τὸ ἄρθρον, ὅπου γε καὶ ῥητὴ ἐστὶν ἡ φράσις καὶ ἡ μέντοι προκειμένη ἀσύνητος, εἰ δίχα τοῦ ἄρθρου λέγοιτο, ἄλλοι μὲν Ἑλληνες δασύνουσι τὰ φωνήεντα, Αἰολεῖς δὲ οὐδαμῶς. —
- 1.64 Ταύτη οὖν τῇ ἐφόδῳ διακρινουμέναι καὶ τὰ παρὰ τοῖς ποιηταῖς. ἐμπεριληπτικὸν καθεστὼς θεῶν καὶ ἀνθρώπων τὸ ἄλλοι καὶ ἐπιμερίζομενον εἰς τὸν Δία ἀπαιτήσῃ τὸ ἄρθρον· οὐ μὴν τὸ ἄλλοι μοι δοκέουσι παροίτεροι ἔμμεναι ἵπποι {Ψ 459} οὐ γὰρ τῇδε ἔχει. τό τε ἄλλοισιν δὲ ταυτ' ἐπιτέλλο {A 295} οὐ πάντως ἐξ ἀνάγκης παραλήψεται τὸ ἄρθρον· τί γὰρ εἰ οὕτω λέγει, ἐνίοις ἐπίτασσε; καθάπερ ἐν τῷ βίῳ φαμέν ἄλλοις προσέρχου, μὴ ἐμοί, καὶ ἔτι ἄλλους ὕβριζε, μὴ ἐμέ, οὐ τοῦτο προστάσσοντες, ἅπαντας τοὺς ἐν ὑποστάσει ὕβριζειν, τοὺς δὲ ἐπιτηδεῖους. ἐκεῖνό γε μὴν πάλιν ἐλλείπει, ἡ δ' ἄλλους μὲν ἔασε, Θέμιστι δὲ καλλιπαρῇ δέπας {O 87}· ἐμπεριεκτικὸν γὰρ ἐστὶν ἀπάντων τῶν συνευωχουμένων θεῶν· οὐ γὰρ μὴν τὰ τοιαῦτα ἐλλείπει, ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἰθῶνι σιδήρῳ {H 473} οὔτε γὰρ τῶν πάντων τὸ ἄλλοι νῦν περιληπτικὸν ἐστίν, οὔτε ἐκ τῶν πρότερον ἐπιμερίζεται τὸ ἐπιφερόμενον ἄλλοι δ' αἰθῶνι σιδήρῳ· ἐν ἴσῳ γὰρ ἀριθμῷ σχεδὸν τὰ τῆς συντάξεως ἐγένετο. προσκείσεται γὰρ καὶ τῷ ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι θεοὶ εἰς' ἐν Ὀλύμπῳ {E 877} καθισταμένων οὕτως· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι θεοὶ πάντες, ὅσοι εἰσὶν ἐν Ὀλύμπῳ, πάντες σοι ἐπιπείθονται, διὰ τὴν τοῦ ὅσοι σύνταξιν, καθὼς προέλαβε τὴν ἀρχήν. δεδείξεταί γὰρ ὅτι τῷ ἀοριστῷδε ἐμποδίζει τὰς τῶν ἄρθρων παρεμπτώσεις.
- 1.65 Ἔτι πᾶσα δοτικὴ ἐπιθετικοῦ ὀνόματος κατ' ἐπισταλτικὴν σύνταξιν συνέχει τὸ ἄρθρον, Διονύσιος Τρύφωνι τῷ ἀγαθωτάτῳ χαίρειν, τῷ τιμιωτάτῳ· ἀσύνητον γὰρ τὸ δίχα τοῦ ἄρθρου λεγόμενον. ἔχει δὲ λόγον ἢ συνέχεια τοῦ ἄρθρου τοιοῦτον. ἐν τοῖς κυρίοις ὀνόμασι παρεμπίπτει ἡ ὁμωνυμία, ἥς τὸ ἀμφίβολον οὐκ ἀπολύεται δίχα τῆς ἐπιτρεχούσης τὰ ὀνόματα ἐπιθετικῆς προσθέσεως, ὥς φαμεν Τρύφων ὁ γραμματικός, Δίων ὁ φιλόσοφος, ἢ κατ' ἐθνικὴν σύνταξιν Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος, Ἀπολλόδωρος ὁ Κυρηναῖος· καὶ οὕτω τὰ κύρια ὑπεκλύεται τῆς εἰς πλείονα πρόσωπα συντεινούσης ἐννοίας. διὸ καὶ τῇ προκειμένῃ συντάξει

ταὐτὸν ἐνεχώρησεν. (ἔνθεν καὶ ὁ Μενέλαος μεταπεμπόμενος Αἴαντα οὐκ ἀπιθάνως διὰ δύο ἐπιθέτων τὸν Αἴαντα τῆς ὁμωνυμίας ἀπέλυσεν ἐν τῷ ἀλλά περ οἷος ἵτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας {M 349}, καὶ ἐν ἑτέροις Αἴας δ' ὁ μέγας αἰὲν ἐφ' Ἑκτορι {Π 358}.) σαφὲς δ' ὅτι καὶ ἡ προκειμένη σύνταξις καὶ εὐφημότερα τὰ ἐπιθετικά ἀπαιτεῖ ἕνεκα τοῦ διὰ φιλοφροσύνην συμπαραλαμβανομένου ῥήματος, λέγω τοῦ χαίρειν, περὶ οὗ τῆς συντάξεως καὶ ὅλως τὰ τῆς συνεπείας κατὰ τὸ δέον εἰρήσεται. Ἄλλ' ὡς πάλιν τὰ ἐπιθετικά τῶν ὀνομάτων διὰ πλείονος ὕλης χωρεῖ, προὔπτον. Ἰν' οὖν καὶ τὸ τοιοῦτον ἀποστῇ τῆς συντάξεως, ἀναγκαίως προστίθεται τὸ ἄρθρον, σημαῖνον ἔσθ' ὅτε καὶ μοναδικὴν ἀναφοράν, καθὼς καὶ ἐν τοῖς προκειμένοις ἐδείξαμεν. —

- 1.66 Ἔστι καὶ οὕτω φάναι. τὰ ἄρθρα ἔσθ' ὅτε προστιθέμενα ἰδιότητα ὀνόματος παρίστησιν· οὕτω γὰρ τὸ ἐκ Δήλου τὸ πλοῖον εἰς Ἀθήνας παραγενόμενον κατέπλευσεν εἶχε τὴν συνέχειαν τοῦ ἄρθρου ἐν τῷ τὸ πλοῖον κατέπλευσε, καθὼς καὶ ὡς τὸ ὁ ποιητὴς ὑπαγορεύει τὸν Ὅμηρον. δεόντως ἄρα καὶ κατὰ τὸ τοιοῦτον ἡ πρόσθεσις ἐστὶ τοῦ ἄρθρου, συνιδιάζουσα τὸ ἐπιθετικὸν τῷ κυρίῳ ὀνόματι.
- 1.67 Ὑπὸ τὸν αὐτὸν λόγον πίπτει καὶ ἡ τοιαύτη σύνταξις· «βασιλεὺς Μακεδόνων Φίλιππος Ἀθηναίων τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρει». ἔστι γὰρ τὸ συμφραζόμενον τοιοῦτον, Ἀθηναίοις χαίρειν. κάπειδὴ οὐχ ἅπασι ταὐτὸ παρείπετο (ἦσαν γὰρ οἱ μὲν δημόται, οἱ δὲ βουλευταί), ἐδέετο δὲ τοῦ διαστέλλοντος ἐπιθέτου ἡ ἐπισταλτικὴ σύνταξις, ἀπεμέρισε τοὺς μὲν βουλευτὰς διὰ τοῦ βουλῇ, τοὺς δὲ δημότας διὰ τοῦ δήμῳ, ὥστε πᾶν τὸ συμφραζόμενον εἶναι τοῖς βουλευταῖς καὶ τοῖς δημόταις. (καὶ σαφὲς ὅτι τὴν τοιαύτην ἄθροισιν ἀπηνέγκατο τὰ ἀθροιστικά ὀνόματα, ἅπερ ἐνικῶς μὲν λέγεται, πληθυντικῶς δὲ νοεῖται. καὶ διὰ τοῦτο εὐμαρὲς τὸ ἀγρόμενοι πᾶς δῆμος {Υ 166} πρὸς γὰρ τὸ ὑπακουόμενον τὸ σχῆμα ὑπήκουσεν.) Ἐδείχθη ἄρα ὡς κατηναγκασμένη ἐστὶν ἡ σύνταξις τοῦ ἄρθρου ἢ ἐν τῷ τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χαίρειν. —
- 1.68 Κἀκεῖνο δ' ἐπιστατέον, τί δή ποτε οὐκ ἐν ἄλλῃ πτώσει προσεχώρει τὰ τῆς συντάξεως, καὶ μάλιστα γε τῇ δοτικῇ, ἥς ἐστὶ σύνταξις, μόνῃ δὲ τῇ γενικῇ· ἢ ὅτι τὰ ἐπιμεριζόμενα, μέρη ὄντα ὅλου ἀθροίσματος, κτητικὴν σύνταξιν ἀπῆτει, δι' ἄλλης δὲ πτώσεως οὐκ ἐμφανίζεται κτῆσις ἢ διὰ μόνης γενικῆς.
- 1.69 Καὶ τοσαῦτα περὶ τῶν ἀεὶ συνυπαρχόντων ἄρθρων τοῖς πτωτικοῖς. ἐξῆς χωρητέον καὶ ἐπὶ τὰ ἀδυνατοῦντα μόρια τὴν σύνταξιν τῶν ἄρθρων παραδέξασθαι.
- 1.70 Ἀνέφικτον τὸ ἀλλήλων εἰς ἄρθρου παράθεσιν. καὶ προφανές ἐστιν ἐκ τῆς παρὰ πᾶσι χρήσεως καὶ τοῦ συμπαραπομένου λόγου. μετὰ ῥήματος γὰρ διαβατικὴν προσώπων διάθεσιν σημαίνει, ἀλλήλους τρώσῃτε {π 293, τ 12}, ἀλλήλους δ' ἐλήϊσαν {?}, ἀλλήλων ἀλεείνοντες βέλεα στονόεντα {P 374} αἱ δὲ τοιαῦται συντάξεις ἐν ὀρθῇ καὶ πλαγίᾳ πτώσει νοοῦνται, ἔστι δὲ τὸ προκείμενον ὄνομα ἐν ὀρθῇ καὶ πλαγίᾳ· ἄλλοι γὰρ ἄλλων καὶ ἄλλοι ἄλλοις καὶ ἄλλοι ἄλλους. ὁποτέρᾳ οὖν πτώσει ἐπὶ προσέλθῃ τὸ ἄρθρον, ἀκαταλληλότητα παρέξει. εἰ γὰρ τῇ λεγομένῃ ὀρθῇ, τὸ ἐγκείμενον τῆς πλαγίας οὐ παραδέξεται· καὶ εἰ τῷ τῆς πλαγίας, τὸ ἐγκείμενον τῆς ὀρθῆς ἀντικείμεται· ἐνί τε ὀνόματι δύο προτακτικά ἄρθρα συντάττεσθαι ἀμήχανον. καὶ οὕτως ἀνέφικτος ἡ σύνταξις ἐγένετο.
- 1.71 Ὁμοίως ἀνέφικτον τὸ ἄρθρον πρὸς σύνταξιν τὴν τοῦ ἀμφοτέρου, καὶ τῆς χρήσεως τὸ τοιοῦτον ἀπαγορευούσης καὶ τοῦ οὐ συμπαραπομένου λόγου. ἐξ οὗ δείκνυται ὡς οὐ ταυτόν ἐστι τῷ δύο τὸ ἀμφοτέρου, εἴγε κατὰ τὸν δέοντα λόγον τῷ δύο καὶ τὸ ἄρθρον προστίθεται, καθὼς καὶ τοῖς ἐξῆς ἅπασιν ἀριθμοῖς, οὐ μὴν τῷ προκειμένῳ μορίῳ. ἔστι δὲ αἰτία ἡδε. Ἐπὶ δυάδος ἐγνωσμένης τὸ ἀμφοτέρου παραλαμβάνεται. ἔστιν οὖν φάναι δύο ἄνθρωποι τρέχουσιν καὶ ἀμφοτέρου οἱ ἄνθρωποι τρέχουσιν ὡς ἂν τοῦ δύο πρῶτην γνῶσιν τὴν κατὰ τῶν ἀνθρώπων ὑπαγορεύοντος,

τοῦ δὲ ἀμφοτέρου δηλοῦντος τὴν πάλαι γινῶσιν. ἔνθεν οὐδὲ ἔστι προσθεῖναι μετὰ τὴν τοῦ δύο σύνταξιν πρὸ τοῦ ἄρθρου τὸ ἄρθρον, δύο οἱ ἄνθρωποι τρέχουσι (πρώτη γὰρ ἦν ἀφήγησις, ἡ δὲ πρόσθεσις τοῦ ἄρθρου ἐδείχθη ἀναπολοῦσα τὰ προδεδηλωμένα) μετὰ μέντοι τὸ ἀμφοτέρου, ἀμφοτέρου οἱ ἄνθρωποι τρέχουσιν ἀμφοτέρου οἱ φίλοι τρέχουσι· προέγνωστο γὰρ ἡ τοῦ ἀμφοτέρου δυάς, καὶ διὰ τοῦτο εὐεφικτος ἡ τοῦ ἄρθρου παράθεσις. ἀναποληθεῖσα γοῦν ἡ διὰ τοῦ δύο σύνταξις δεκτικὴ γίνεται τοῦ ἄρθρου, οἱ δύο ἄνθρωποι τρέχουσι. προὔπτον οὖν ὅτι ἡ τοῦ ἀμφοτέρου σύνταξις, τὸ εὐχρηστον τοῦ ἄρθρου ὑπαγορεύουσα, ὡς περιττὴν τὴν τούτου σύνταξιν ἀπεώσατο. τὸ γὰρ ἀμφοτέρου μέμασαν πολεμίζειν ἢ δὲ μάχεσθαι {H 3} κατηγορεῖ τῶν ἐγνωσμένων διὰ τῶν προκειμένων λόγων, λέγω δὲ Ἑκτορος καὶ Ἀλεξάνδρου, ἐξέσσυτο φαίδιμος Ἑκτωρ {H 1} καὶ τῷ δ' ἄμ' Ἀλέξανδρος κί' ἀδελφεός {H 2},

- 1.72 Οὐ λέληθε δέ με ἡ ὑπαρκτικὴ τῶν ῥημάτων σύνταξις παραδεχομένη μετὰ τοῦ ἀμφοτέρου τὰ συνόπτα ὀνόματα χωρὶς ἄρθρου, ἀμφοτέρου φίλοι εἰσίν, ἀμφοτέρου ἄνθρωποι εἰσιν, ἀμφοτέρου γραμματικοὶ ὀνομάζονται, καθὼς ὑπέκειτο μὲν τις δυάς ἢ διὰ τοῦ ἀμφοτέρου, τὸ δ' ἐπιγεγεννημένον ταύτῃ ἡ ὑπαρκτικὴ σύνταξις ἀφηγεῖται, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς τὸ τοιοῦτον ἀκριβέστερον ἀποδοθήσεται.
- 1.73 Μετὰ δὲ τὰς εἰρημένας συντάξεις τῶν ἄρθρων ἀκολούθως σκοπητέον, εἰ καὶ αἱ κλητικαὶ τῶν ὀνομάτων κατὰ τὴν κοινὴν δόξαν δεκτικαὶ εἰσιν ἄρθρων. διαστολὴν γὰρ ἐξ αὐτῶν φασὶ γίνεσθαι τῶν συνεπιπτουσῶν εὐθειῶν τε καὶ κλητικῶν, ὁ Θέων - ὦ Θέων ὁ Ἑλικῶν - ὦ Ἑλικῶν. «εἰ γοῦν καὶ αἱ φωναὶ ἐναλλαγείησαν τῶν ὀνομάτων κατὰ τι ἐθνικὸν ἔθος, πάλιν ἡ παράθεσις τοῦ ἄρθρου τὸ σχῆμα διελέγξει. κλητικῆς μὲν γὰρ ἔστι τὸ Θυέστα· ἀλλ' ὀπηνίκα προσλαμβάνει τὸ ὁ ἄρθρον, τὸ τηνικαῦτα συντάξεως τῆς κατ'εὐθεῖαν τυγχάνει, αὐτὰρ ὁ αὐτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λεῖπε {B 107} καὶ εἰ εὐθείας εἶη, πάλιν ἡ παράθεσις τοῦ ἄρθρου κλητικὴν σύνταξιν ἀποτελεῖ, ὦ φίλτατ' Αἴας {Soph. Ai. 977 et 996}, καὶ ἔτι ὦ φίλος, οὐ σέ γ' ἔολπα {γ 375}. διστάζεται τὸ παρὰ Μενάνδρῳ ὦ Λάχης Λάχης {fragm. 921, III p 239 K.} πότερον ἐν σχήματι ἔστι τῷ προκειμένῳ, ἢ δεόντως μετὰ τοῦ ἄρθρου καὶ τὴν πτώσιν ἔχει τῆς κλητικῆς». ἔστιν οὖν εἰς τὸ τοιοῦτον ἀμύπολλα παραθέσθαι.
- 1.74 Ὁ μὲν οὖν Τρύφων {p 25 Vels. ἐκ τῶν παρεπομένων τῇ φωνῇ, ὡς ἔστι κατὰ πολὺ ἀφεστῶσα τῆς ἀκολουθίας τῶν ἄρθρων, περιγράφει τὸ μῦθον τῆς τούτων ιδέας. ἀλλὰ καὶ ἔτι διὰ τῆς ἐννοίας, ἐν οἷς τὰ μὲν ἄλλα ἄρθρα τὴν ἐν τρίτοις προσώποις σύνταξιν ἀνεδέχετο, τὸ δὲ ὦ τὴν ἐν δευτέροις.
- 1.75 ἅπερ πάλιν ἀνασκευάζει, εἰς τὸ κοινὸν τῆς δόξης προαγόμενος. καὶ πρὸς μὲν τὸν ἀπὸ τῆς φωνῆς λόγον φησὶ μὴ δεῖν τὰ ἄρθρα ἐν ἀκολουθίᾳ εἶναι, καθότι καὶ ἄλλα πολλὰ ἀνακόλουθα κατὰ πτώσεις καὶ τὰ συνόντα γένη· οὐκ εὐλογόν τε ἡγεῖται μίαν φωνὴν κεκλίσθαι τῶν ἄρθρων, ἵνα μὴ ἐν μιᾷ λέξει μέρος λόγου καταχωρίζηται. πρὸς δὲ τὸν ἀπὸ τῆς ἐννοίας λόγον, ὡς οὐκ ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ καταγίνεται τὸ ὦ, ἐκεῖνό φησιν, ὡς «οὐδὲ ἡ κλητικὴ ὄνομα εἶη, ἐπειδὴ πρὸς δευτέρον πρόσωπον, τῶν ἄλλων πτώσεων τὴν ἐν τρίτοις προσώποις σύνταξιν ποιουμένων, καὶ εἰ ἀπεμφαῖνον τὸ τὴν κλητικὴν ὄνομα μὴ παραδέχεσθαι, ἀπεμφαῖνον ἄρα καὶ τὸ τῆς κλητικῆς ἄρθρον μὴ φάναι ἄρθρον, ὅτι σύνταξιν τὴν πρὸς τὸ δευτέρον πρόσωπον ποιεῖται».
- 1.76 Ἀλλ' ἔστι καὶ πρὸς ταῦτα φάναι, ὡς τὸ πρῶτον οὐκ ἀληθεύει τὸ μὴ ἐν ἀκολουθίᾳ εἶναι τὰ ἄρθρα· ἐν γὰρ τῇ δεούσῃ ἀκολουθίᾳ αὐτὸ μόνον τῆς εὐθείας ἐμπαθοῦς γινομένης. ἀλλ' ὅτι ὀφείλει καὶ ἐν ἀκολουθίᾳ εἶναι, δῆλον ἐκ τοῦ συνηρτῆσθαι αὐτὸ τοῖς κατὰ ἀκολουθίαν πτωτικοῖς, καὶ ἔνεκα τούτου συνελεύσεται τῇ τούτων ἀκολούθῳ κλίσει· ἐπεὶ πῶς ἄρθρον ἂν γένοιτο; ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνό ἐστιν ἀναγκαστικὸν τοῦ πάντως ἐν θέμασιν αὐτὸ καταγίνεσθαι, ἵνα μὴ

διὰ μιᾶς λέξεως ἀκολουοῦ μέρος λόγου καταλαμβάνηται, τῷ μὴ ἐν πλήθει λέξεων τὰ μέρη τοῦ λόγου διακεκρίσθαι, ἐν δ' ἐννοίᾳ ἰδίᾳ.

- 1.77 Ἀλλ' εἰ καὶ τὸ τοιοῦτόν τις μὴ δῶη, καθὼ καὶ μέρη λόγου ὄντα ἀνακόλουθα, οὐ μὴν διαφεύγοντα τὸν μερισμὸν τῆς ἐννοίας ὑπὸ τὴν αὐτὴν ιδέαν τοῦ μερισμοῦ παραλαμβάνεται (εἶγε τὸ ἐγὼ τοῦ νῶϊ διέστηκε κατὰ πολὺ, καὶ ἔτι τὸ ἡμεῖς, καὶ μενούσης τῆς ἐννοίας μένει ἡ ταυτότης τοῦ μερισμοῦ), ἐκεῖνό γε ἀληθεύσει, ὡς τὰ ἐκτὸς γινόμενα τῆς ἰδίας ἐννοίας, κἂν πάνυ τῆς δεούσης ἀκολουθίας ἔχῃται κατὰ φωνήν, ὡς ἔχει τὰ τῆς ὁμοφωνίας, οὐκ εἰς τὸν αὐτὸν μερισμὸν καταλήψεται. πῶς οὖν οὐ μᾶλλον περιγραφήσεται τοῦ εἶναι ἄρθρον τὸ ὦ, ἀπονεῦσαν καὶ τὴν ἀκολουθίαν τῶν φωνῶν κατὰ πάντα τρόπον καὶ ἔτι τὴν ἐννοιαν τοῦ ἄρθρου; ὑποτεμένεσθω δὲ ὁ λόγος εἰς τὸ τοιοῦτον, ὡς οὔτε παρὰ τὸ ἀκόλουθον τῶν φωνῶν οὔτε μὴν παρὰ τὸ ἀνακόλουθον τὰ τοῦ λόγου καταστήσεται μέρη, ὡς δὲ πρόκειται, ἐκ τῆς παρεπομένης ιδιότητος.
- 1.78 Φησὶ γοῦν ὁ Τρύφων· «Καθότι ἡ κλητικὴ ὄνομα, κἂν δευτέρον πρόσωπον ᾗ, καὶ τὸ ὦ ἄρθρον ἐστὶ συνοδεῦον τῇ συνηρτημένῃ κλητικῇ». Ἀλλὰ τὸ μὲν ὄνομα διασῶζει τὸ ἴδιον κατὰ πᾶσαν πτώσιν, εἶγε οὐκ ἴδιον αὐτῷ παρέπεται τὸ κατὰ πρόσωπα ἐγγίνεσθαι, ὅπου γε καὶ ἐν πρώτῳ καὶ ἐν δευτέρῳ παραλαμβάνεται, εἰμὶ Ὀδυσσεύς, καὶ ἐπὶ δευτέρου προσώπου Ὀδυσσεὺς εἶ· συνοῦσαν γὰρ ἔχει τὴν ἰδίαν ποιότητα. γε μὴν τοῦ ἄρθρου παράθεσις ἐν ἰδίῳμα ἔχει τὴν τῶν τρίτων προσώπων ἀναπόλησιν, ἐναντιώτατον τ' ἔχει τὸ ὑπ' ὅψιν παραλαμβάνον πρόσωπον, ὅπου γε καὶ τὸ ἐμός ἐστι, προσλαμβάνον τὸ ἄρθρον κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον, οὐκέτι προσλαμβάνει ἐν τῷ ἐμός εἶ διὰ τὴν πρὸς τὸ δεύτερον πρόσωπον σύνταξιν. εἴπερ οὖν ταῦτ' ὁμοῖον παρὰ τὸ διάφορον πρόσωπον καὶ ἄρθρον προσλαμβάνει καὶ οὐ προσλαμβάνει, πῶς οὐ μᾶλλον καὶ τὸ τῇ φωνῇ παραλλάξαν ἐκστήσεται τῆς τοῦ ἄρθρου παραθέσεως, μάλιστα γὰρ τῆς φωνῆς ἐνδειξαμένης διὰ τῆς πάμπαν ἀν ἀκολουθίας τὸ ἀκοινωνήτον τῶν ἄρθρων; ζητούσης ἄρα τῆς κλητικῆς δευτέρον πρόσωπον, περισσὸν ζητεῖν εἰ τὸ ὦ ἄρθρον ἐστὶ.
- 1.79 Πῶς οὖν κατελέχθη πρὸς πάντων; φαίην ἂν συνεκδρομῇ τῶν ἄλλων πτώσεων, ἐπεὶ τὰ ταύταις συνιδιάσαντα ἄρθρα ἐκαλεῖτο, ὧ λόγῳ συλλαβαὶ καὶ αἱ μονογράμματοι· ἦν δὲ ἴδιον κλητικῆς τὸ ὦ.
- 1.80 Οὐ παρέλκον δὲ ἐστὶ καὶ διὰ τῆς φωνῆς παραστήσαι τὸ ἀκόλουθον τῶν ἄλλων ὡς πρὸς τὴν ἀντιπαράθεσιν τοῦ ὦ. Τὸ μὲν τῆς εὐθείας, ἀποβαλὼν τὸ τ, ἀναγκαῖον καὶ ἕτερον πάθος ἀνεδέξατο, λέγω τὴν ἀποβολὴν τοῦ ς· ἔμελλε γὰρ ταῦτόν γενέσθαι τῷ ὑποτακτικῷ, οὗ τὰ τῆς συντάξεως οὐ ταῦτ' ἀπαιτεῖ τῷ προτακτικῷ, ὡς δεδείξετι ἐν τῷ περὶ ὑποτακτικῶν, καὶ ἐντεῦθεν ἔμελλε τὰ τοῦ λόγου ὡς ἀκαταλληλότερα φαίνεσθαι. — ὅτι γὰρ καὶ τὸ ς λείπει, σαφές 1. ἐκ τοῦ τὴν αὐτὴν εἶναι κατάληξιν προτακτικῶν καὶ ὑποτακτικῶν, ἐστὶ δὲ τὸ ὑποτακτικὸν ὅς, καθότι καὶ ἐπὶ τοῦ οὗ καὶ τοῦ, καὶ ὦ καὶ τῷ, καὶ ὄν καὶ τόν. — 2. σαφές κακ τοῦ πληθυντικοῦ· τῶν γὰρ εἰς οἱ πληθυντικῶν τὰ ἐνικὰ εἰς ος, κἂν ἐκ συνηρημένων ᾗ, ὡς ἐπὶ τοῦ χρυσοῦς καὶ τῶν ὁμοίων. — 3. συμφανὲς δὲ κακ τῶν πλαγίων πτώσεων, εἶγε ἅπασαι αἱ τοιαῦται τῶν εἰς ος εὐθειῶν εἰσι (καὶ ἔτι ἡ Θεσσαλικὴ διαίρεσις κατὰ γενικὴν, λέγω ἐπὶ τῆς τοῖο, ὡς καλοῖο). — 4. ἐκ θηλυκοῦ τε τοῦ η· πάλιν γὰρ τοῖς εἰς ος λήγουσι τὸ τοιοῦτον γένος παράκειται.
- 1.81 1. Οὐ γὰρ εἰς ἡ ἔληξεν, εἰ μὴ συντάξεως εἶχετο τῆς τοῦ τ, καθότι καὶ τῷ νοητὸς τὸ νοητὴ παράκειται. — 2. ἰδοὺ δὲ καὶ τὸ λείπον τ ἀνεπλήρωσε τὸ Δώριον ἔθος, τοὶ ἄνθρωποι, ταὶ γυναῖκες, οὐκ ἀπιθάνως· ἡ γὰρ διάλεκτος κατάπυκνος ἐπὶ τὴν τοῦ τ χρῆσιν, προτί, λέγοντι, φαντί, πέρυτι, τύ, ἄλλα μυρία· εἰ γὰρ ἐκ μεταπτώσεώς ἐστὶ τὰ τῆς χρήσεως, πολλῷ μᾶλλον ἐφελκύσεται τὸ λείπον. — 3. σαφές κακ τοῦ πνεύματος· οὐ γὰρ ἄλλως δασύνεται τὰ ἄρθρα, εἰ μὴ ἀποβάλοι τὸ τ. — 4. ἐστὶ δὲ πιστώσασθαι κακ τοῦ οὐδετέρου, ἀρξαμένου τῶν ἄρθρων

μιμοῦνται τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασι κλίσιν, κλητική δ' οὐδέποτε πλείονι χρόνῳ χρῆται εὐθείας, πῶς τὸ ὦ πλείον ἐστὶ τοῦ ὀ; — 2. τί γὰρ μᾶλλον οὐκ εἰς ἐξήλθεν ὡς πρὸς ἀκολουθίαν γενικῆς τῆς τοῦ καὶ αἰτιατικῆς τῆς τόν; — 3. ἐν θηλυκοῖς τε διὰ τί οὐχ ὁμοφωνεῖ εὐθεῖα κλητικῇ, καὶ ἔτι ἐν οὐδετέροις; — 4. πῶς οὐχὶ καὶ κατὰ τὴν πληθυντικὴν προφορὰν αἱ εὐθεῖαι ταῖς κλητικαῖς ὁμοφωνοῦσιν, ὅπερ ἔστιν ἐπὶ παντὸς πτωτικοῦ παραδέξασθαι τοῦ συνεχόντος κλητικῇ; — 5. πῶς δασυνομένων τῶν δίχα τοῦ τ ἐκφερομένων ἄρθρων αὐτὸ ψιλοῦται; — 6. πῶς δ' οὐχ ὁμοτονεῖ ταῖς εὐθείαις; οὐ γὰρ ἀνέφικτον τὸ ὦ εἰς ὀξεῖαν τάσιν, καθότι ἔνιαι τῶν συλλαβῶν. — 7. τί δέ, εἰ περισπᾶται, οὐκ ἐνεκλίθη κατὰ τὰς Αἰολικὰς ἀναγνώσεις ὑπ' Ἀριστάρχου, καθὸ καὶ τὰ ἄλλα τῶν περισπωμένων ἄρθρων; ἐν ὑπονοίᾳ καὶ αὐτὸς οὐκ εἶχε τὸ μόριον. — 8. διὰ τί οὐκ ἀπὸ τοῦ τ ἤρξατο ὡς τὰ ἄλλα τῶν προτακτικῶν οὐ γὰρ ἀφορμὴ τις ἀποβολῆς τῆς τοῦ τ. — 9. διὰ τί ὑποτακτικὸν οὐκ ἔχει; ἢ καθότι οὐδὲ προτακτικὸν ἄρθρον ἐστί.

- 1.84 «Πρὸς τὴν συνέμπτωσιν τῶν γενῶν — φησὶ Τρύφων {fr. 27 Vels.} — μηδὲ τὸ τῶν ἄρθρων χρῆ παραδέχεσθαι, ὅτι τριγενές· εἰ δὲ τὸ τῶν ἄρθρων, καὶ τὸ ὦ ἄρθρον, τὴν αὐτὴν συνέμπτωσιν παραδεξάμενον.» Ληρώδες δὲ τὸ τοιοῦτον. πάνυ γὰρ ἄρθρον τὸ τῶν διὰ τὴν συνέμπτωσιν, εἶγε συναπήχθη τῷ πρὸς ὃ ἡρτῆται· μεμίμηται γὰρ τὸ φίλων, μέσων, καλῶν. καὶ σχεδὸν πᾶσα συνέμπτωσις γένους μίμημά ἐστιν ὀνοματικῆς συνεμπτώσεως κατὰ γένη, κἂν ἐν σχήματι καταγίνεται, ὡς ἐν τῷ μὰ τὴν θεῶν ὅμοιον γὰρ ἐστὶ τῷ «καλυψαμένῳ» {Hesiod. opp. 198}· καὶ τοσοῦτω μᾶλλον ἐπιτέταται τὸ ἄρθρα εἶναι. καὶ εἰ τὸ τοιοῦτον ἀληθές, κατὰ πολὺ διώκεται τὸ ὦ, κατὰ μηδένα τρόπον συνέμπτωσιν ὀνοματικὴν ἀναδεδεγμένον.
- 1.85 Τὰ μετὰ διαφόρου ἀριθμοῦ καὶ διαφόρου γένους συμφερόμενα ἄρθρα μὲν οὐποτ' ἐστίν, ἄκλιτα δὲ μόρια, σύνδεσμοι, ἐπιρρήματα, προθέσεις· καὶ σαφές ὅτι ἐν ὧ τὸ ὦ οὐ σύνδεσμος, οὐ πρόθεσις, ἐν τούτῳ ἐπίρρημα κλητικὸν ἄκλιτον. Ἀλλὰ διὰ τί συμφέρεται ὀνόματι ὅτι κλητικὸν ἐπίφθεγμα, ὡς τὰ ὁμοτικά, λέγω τὸ νή ἢ μά, τῇ αἰτιατικῇ πτώσει, καὶ οὐ πάντως ἄρθρα. ὦν καὶ ἡ σύνταξις ἐπὶ τὰ συγκεχυμένα τοῦ ὦ συντείνει· παντὶ γὰρ ἀριθμῷ συμφέρεται, παντὶ γένει. (δεῖξομέν τε ὡς καὶ σύνδεσμοι οὐκ ἐπὶ πτώσεις φέρονται διαφόρους, ἔνεκεν Ἀλπολλωνίου, ἔνεκεν Διονυσίου, εἶνεκ' ἐμῆς ἔριδος καὶ Ἀλεξάνδρου {Γ 100}. καὶ οὐ τοῦτο τὸ ἐξαίρετον τῆς πτώσεως ἄλλο τι ἐπιδείξεται τὸν ἔνεκα σύνδεσμον. οὐκ ἄρα περὰ τὰς ἐξαιρέτους συντάξεις ἀποστήσεται τὰ μόρια τῆς ἐννοίας.)
- 1.86 Ὅμοίως δὲ καὶ τὰ πευστικά ὀνόματα ἀπαράδεκτά ἐστὶ τῆς τῶν ἄρθρων παραθέσεως, ἐπεὶ ἃ μὲν ἐμφανίζει πρόσωπον προδεδηλωμένον, μένον, ἃ δὲ ἐν ἀγνοίᾳ καθέστηκεν προσώπου, καθάπερ καὶ ἐν τοῖς προκειμένοις ἐδείχθη.
- 1.87 , Οὐχὶ οὖν οἰήσεται τις ἐν τῷ ὁποῖος ἄρθρον εἶναι τὸ ο, ἔκ τε τῆς φωνῆς, καθὸ δασύνεται οὐ δυναμένου τοῦ ο δασύνεσθαι πρὸ τοῦ π, καὶ καθότι ἐπὶ τι ἀναφέρεται πρόσωπον ἢ σύνταξις αὐτοῦ ἐν τῷ ὁποῖός ἐστι Θεῶν, τοιοῦτός ἐστι καὶ Τρύφων ; Ἀλλ' ἔστι γε πρὸς τὸ τοιοῦτον φάναι, ὅτι οὐ τῷ ποῖος τὸ ὀ προσῆλθεν, ἀλλ' ἔστιν ἀπλοῦν ἐν μέρος λόγου τὸ ὁποῖος, σημαῖνον οὐ τὴν ἐν τοῖς ἄρθροις ἀναφορὰν, ὡς φαμεν ὁ ἄνθρωπος παρεγένετο, ὁ ἵππος ἔδραμεν. ἐπὶ τινι γὰρ ἐγνωσμένῳ κατὰ τὴν ἰδίαν ποιότητα τὸ τοιοῦτον παραλαμβάνεται· γε μὴν διὰ τοῦ ὁποῖος ἀναπόλησις ὁμοιωματικὴν ἀνταπόδοσιν ζητεῖ, καθάπερ κάπὶ τοῦ οἶος. ταῦτο παρακολουθεῖ κάπὶ τοῦ ὅσος καὶ ἡλίκος· οὐ γὰρ δὴ γε κάπὶ τούτων ἄρθρων ἐννοία τίς ἐστίν. 5 ἀδιαφόρως οὖν πάλιν τὰ ἀνταποδιδόμενα τοιαῦτά ἐστι ν οἶα τοῖς ἀπὸ τοῦ καὶ π ἀρχομένοις· καὶ γὰρ οὕτω φαμέν· οἶός ἐστι Τρύφων, τοιοῦτός ἐστι καὶ Θεῶν. τὸ αὐτὸ κάπὶ τοῦ ὅσος καὶ ὁπόσος καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων.
- 1.88 Καὶ τὰ παρεπόμενα δὲ γένη καὶ ἔτι αἱ πτώσεις καὶ οἱ ἀριθμοὶ ἐμφανῶς ἐνδείκνυνται τὸ μὴ τὰ τοιαῦτα ἄρθρα εἶναι. συγκλίνεται γὰρ τοῖς πτωτικοῖς τὰ ἄρθρα· πῶς οὖν ὁποῖου καὶ ὁποῖω καὶ

ὁποῖον; — κατὰ γένος ἀμείβεται ὁ ἵππος καὶ ἡ ἵππος· πῶς οὖν ὁποῖος καὶ ὁποία; τοῖς μὲν γὰρ ὀνόμασιν ἔσθ' ὅτε καὶ τὸ γένος ἐπικοινωνεῖ, οὐ μὴν τοῖς ἄρθροις. — φαιμέν οἱ ἵπποι καὶ τοὺς ἵππους, συμπληθύνοντες τῷ ὀνόματι τὸ ἄρθρον· πῶς οὖν φαιμεν ὁπόσοι, ὁπόσους;

1.89 Ἀλλ' οὐδ' ἐν συνθέσει τις ὑπολάβοι τὸ ἄρθρον, καθὼς τὰ ἄρθρα οὐ συντίθεται. ἀλλ' εἰ καὶ συνετίθετο, ἐπὶ τῆς τοιαύτης συνθέσεως ἀδυνατεῖ, εἴγε ἐδείξαμεν τὰ πύσματα μαχόμενα τῇ τῶν ἄρθρων ἐννοίᾳ. — ἔστι καὶ τῆς φωνῆς παραστήσασθαι. τά τε γὰρ παροξυνόμενα ἢ προπερισπώμενα σύνθεσιν ἀναδεξάμενα προπαροξύνεται, κοῦρος ἄκουρος ἐπίκουρος, δόλος ἄδολος, πόνος ἄπονος, πλησίος παραπλήσιος· πῶς οὖν ὁποῖός φαιμεν καὶ ὁπόσος; ἀλλὰ καὶ τοῦ γένους, εἴγε τὰ σύνθετα πρόδηλον ἔχει τὴν κοινότητα τῶν ὀνομάτων, ὅπερ οὐ παρέπεται τῷ ὁποῖος καὶ ὁπόσος.

1.90 Ὅτι δὲ καὶ ἐπιρρήμασιν ἐνικὰ ἄρθρα προτίθεται ἐμφανίζοντα γένος ἀρσενικόν, ποῦ ὅπου, πῇ ὅπῃ. ἀλλ' ὥς γέλοιον τὰ τοιαῦτα ἄρθρα φάναι, εὐθὺς κάκεῖνα παραδέξασθαι ἄρθρα. —

1.91 Καθὼς πρόκειται οὖν, ἀπλαῖ λέξεις αἱ τοιαῦταί εἰσιν, κατὰ τὰς ἀνταποδόσεις διάφορον πνεῦμα ἀπαιτοῦσαι. τὸ οἷος ἀπὸ δασείας ἤρξατο, καὶ πάλιν τὸ τούτου σύζυγον καὶ τὸ φωνῆεν παρητήσατο καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἐν τῷ φωνήεντι, καὶ ἐντεῦθεν παρεδέξατο ψιλὸν ἀντίστοιχον τὸ τ, τοῖος· καὶ ἔτι τὸ ποῖος, ἀρξάμενον πάλιν ἀπὸ ψιλοῦ ἀντιστοίχου, ἔσχε τὸ σύζυγον ἀναγκαίως ἀπὸ φωνήεντος ἀρχόμενον ἐν πνεύματι τῷ τοῦ οἷος. — (

1.92 Διὰ τοῦτο καὶ ἡ Ἰωνικὴ μετάθεσις ἐξηλλάγη ἐπὶ τούτων τῶν μορίων, ἐπεὶ τὰ ψιλὰ εἰς δασέα μετατιθέασιν οἱ Ἴωνες καὶ τὰ δασέα εἰς τὰ ψιλὰ, ὥς ἐπὶ τοῦ τάφος τεθηπότες, ἐνταῦθα, καὶ ἐπὶ τῶν συναλοιφῶν, ἐσκατορᾶς πόλιν {Anacr 1 5 Hergk4}, οὐ μὴν ἐπὶ τοῦ ποῖος καὶ τῶν ὁμοίων, εἴγε κοῖός φαισι καὶ κόσος. οὐ γὰρ διὰ τοῦ φ ἡ δύνατο τὰ τοιαῦτα μόρια ἐκφέρεσθαι διὰ τὸ ἀνταποδιδόμενον δασὺ φωνῆεν. ἀλλ' οὐδ' ἄλλο τι σύμφωνον ἐδύνατο παραδέξασθαι ἢ μόνον τὸ κ δέδεικται γὰρ ὅτι ἡ ἀνταπόδοσις ψιλὸν ἀπαιτεῖ σύμφωνον, ἀλλ' οὐδὲν ἐλείπετο ψιλὸν ἢ τὸ τ, ὅπερ κατετέτακτο εἰς τὸ τοῖος καὶ τόσοσ.)

1.93 Ἀλλ' οὐδὲ αἱ τῶν Ἑλλήνων συντάξεις ἀναδέχονται τὴν τῶν ἄρθρων παράθεσιν, εἴγε ἐκ κοινῆς ἐννοίας, λέγω τῆς τῶν συνταγμάτων ἢ ποιημάτων, διάκρισιν πρώτην δηλοῦσι, πρῶτον Ἀλκαίου, Φοίνισσαι Εὐριπίδου· ἐν γνώσει γὰρ τὰ τοιαῦτα γενόμενα ἀκολούθως τὸ ἄρθρον προσλαμβάνει, αἱ Φοίνισσαι Εὐριπίδου περιέχουσι τὸν Θηβαϊκὸν πόλεμον, τὸ πρῶτον Ἀλκαίου ἀνέγνωμεν.

1.94 Ἐξῆς ῥητέον περὶ τῆς τῶν ἄρθρων συντάξεως πρὸς τὰς 15 5 c. XXVII. ἀντωνυμίας, ἅς τινες ἐξαιρέτως συνάρθρους καὶ ἀσυνάρθρους ἐκάλεσαν, ὡς οὐ δυναμένων τῶν προκατειλεγμένων ὀνομάτων ἀσυνάρθρων καλεῖσθαι. σθαι. καὶ ἴσως ἂν εἴη μᾶλλον ἡ τοιαύτη θέσις, καθὼς τὰ μὴ προσλαβόντα οὐδ' ὅλως εὐπαράδεκτά ἐστιν εἰς τὴν πρόσθεσιν τῶν ἄρθρων τὰ δὲ προσλαβόντα οὐδέποτε χωρὶς τούτων. καὶ γὰρ τὰ ἐν στερήσει λέγομενα ἐν ἐπιβάλλοντος ἀτευξία νοεῖται. ἡνίκα γὰρ λέγομεν ἄτεχνον αὐλητὴν ἐπιβαλλούσης τῆς τέχνης ἀτευξίαν παρίσταμεν. καὶ οὕτω φαιμέν οὗτος ἄφιλος· δέον γὰρ φιλικὸν εἶναι. εἰ οὖν ἐν τοῖς ὀνόμασι συμπαραπόμενα τὰ ἄρθρα, καὶ τοῖς ἀτευκτήσασιν παρείπετο ἂν τὸ καὶ ἀσυνάρθρα λεῖσθαι ἀσυνάρθροις ὀνόμασιν. εἴπερ οὖν ἀναφορᾶς μὴ οὐσίας παρέπεται πεταὶ ἡ τοιαύτη θέσις, ἐξ ἰδίας ἐννοίας ἀναγομένου τοῦ ὀνόματος, πῶς οὐ μᾶλλον τοῖς μὴδ' ὅλως δυναμένοις μορίοις ἐν παραδοχῇ τεῦ ἄρθρου γενέσθαι ἢ τοιαύτη θέσις παρακολουθήσει; ὥς γε ἐκ τῶν εἰρημένων δεδείζεται.

1.95 Οὐχὶ οὖν ἄπορον ἔσται πῶς τὰ μὲν ὀνόματα μετὰ ἄρθρων ἐκφέρεται, αἱ δὲ ἀντὶ τούτων παραλαμβανόμεναι ἀντωνυμίαι ἀπεώσαντο τὴν τῶν ἄρθρων παράθεσιν, τάχα καὶ τῆς φωνῆς ἐπιζητούσης τὴν τῶν ἄρθρων σύνταξιν ἕνεκα τοῦ συτκεχυμένου κατὰ τὴν φωνὴν γένους; Ὅστιν οὖν πρὸς τὸ τοιοῦτον φάναι ὥσπερ καὶ αὐτὰ τὰ ὀνόματα διὰ τινὰ παρεπόμενα οὐδ' ὅλως

δύναται ἄρθρον ποραδέξασθαι, ὡς ἐδείχθη, τὸν αὐτὸν ἄρα τρόπον καὶ τὰ μόρια τὰ ἀντὶ τούτων παραλαμβανόμενα ὑφέξει αἰτίαν τῆς ὑποστολῆς τῶν ἄρθρων.

1.96 προσώπων ἀοριστουμένων διακριτικά ἐστι τὰ μόρια, διὸ καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν πρόσωπα νοούμενα ὀρισμῷ καταλαμβάνεται. καὶ σαφές ὅτι αἱ ἐξ αὐτῶν δείξεις πρῶδεικτικῶν, ἀκωλύτως προσαρτᾶσθαι. Ἀλλ' οὐδ' αὐταὶ δέονται τοῦ ἄρθρου· δι' αὐτῶν γὰρ εἰσιν ἀναφορικά, ὡς γε καὶ ἐπιδείξομεν ἀμοιβὴν γινομένην αὐτῶν τε καὶ τῶν ἄρθρων.

1.98 Ἀλλὰ πῶς πάλιν ἡ αὐτὸς ἄρθρον προσέλαβεν, εἴπερ αἱ ἀναφορικαὶ φορικαὶ οὐ προσλαμβάνουσι; Καὶ πρὸς τοῦτο δὲ ἔστι φάναι ὡς καὶ ἐν ἄλλοις μορίοις τὸ τοιοῦτον ἔστιν εὐρέσθαι, εἴγε ἔγκειται ἐν τῷ Πριαμίδης ὁ υἱός, καὶ οὐκ ἀναγκαίως πρόσκειται ἐν τῷ Πριαμίδην νόθον υἱόν {Λ 490}. ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς συγκριτικοῖς ἔγκειται τὸ μᾶλλον, καὶ πολλάκις συμπαραλαμβάνεται ἡ τοῦ μᾶλλον σύνταξις, ῥηῖτεροι γὰρ μᾶλλον Ἀχαιοῖσι δὴ ἔσσεσθε {Ω 243} τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον ἔγκειται μὲν ἐν τῇ αὐτὸς ἡ ἀναφορά· ὀπηνίκα δ' ἑτέρα προσγίνεται, τὸ ἐγκείμενον τῆς ἀναφορᾶς ἐν τῇ αὐτὸς συμπαραλαμβάνεται διὰ τοῦ ὁ ἄρθρου, δηλοῦντος καὶ αὐτοῦ ἀναφοράν, καὶ οὕτως δις ἀναφέρεται, ὡς δις ἐπιτέταται τὸ ῥηῖτεροι γὰρ μᾶλλον Ἀχαιοῖσι δὴ ἔσσεσθε. Προφανές δὲ ὅτι τῇ συνηθεστέρᾳ ἀντωνυμίᾳ προσεχώρησε τὸ τῆς συντάξεως. ἢ τε γὰρ οἷ καὶ ἡ ἔ καὶ ἡ μίν καὶ αἱ σύζυγοι οὐδὲ ῥηταὶ ὅ τι μὴ παρὰ ποιηταῖς, ἀλλὰ καὶ αἱ σύζυγοι ταῖς κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον, ὧν ἡ σύνταξις ἀπαράδεκτος.

1.99 Μηδὲ ἐκεῖνό γε παραλείφθω, ὡς ἐξαιρέτως ἡ Ἀττικὴ χρῆσις οὐ δεόντως ἐπὶ μόνῃς αἰτιατικῆς τὸ ἄρθρον παρελάμβανεν, ὡς ἐν τῷ τὸν ἐμέ, τὸν σέ. αὐτίκα γοῦν καὶ παρὰ Καλλιμάχῳ τὸν σέ Κροτωπιάδην {fr. 315a Schn.}, ναὶ μὰ τὸν αὐτὸν ἐμέ {fr. 315b Schn.}. χωρὶς εἰ μὴ τὸ ἄρθρον ἐξοχὴν παρίστησιν ἐν τῷ «τὸν σέ Κροτωπιάδην», εἴγε πάλιν ἡ τοιαύτη σύνταξις ἐπίφορος πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου παράθεσιν. προεῖρηται δὲ ἡμῖν ὡς καὶ ἐξοχῆς ἕνεκα τὰ ἄρθρα παραλαμβάνεται.

1.100 Ἀλλὰ καὶ τὰς καλουμένας συνάρθρους ἀντωνυμίας, ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ προσώπῳ δεικτικῶς παραλαμβανομένας, οἶεταί τις παραδέχεσθαι ΤΤζῆββ37ζ73ζζ δέχεσθαι τὰ ἄρθρα ἐν τῷ ὁ ἐμός, ὁ σός ἢ ὁ ἡμέτερος. ἦν δὲ ἡ σύνταξις οὐ τοῦ ἀντωνυμικοῦ προσώπου, λέγω τοῦ κατὰ τὸν κτήτορα, τοῦ δὲ ὑπακουομένου κατὰ τὸ κτήμα, λέγω τοῦ δοῦλος ἢ οἶκος ἢ τινος τῶν τοιούτων.

1.101 , Ἀβρων μέντοι ἐν τῷ περὶ ἀντωνυμίας οὐκ εἶναί φησι τὰ ἄρθρα τῶν ὑπακουομένων, λόγῳ τοιούτῳ. «Εἴπερ τὰ ἄρθρα ἐπὶ τὰ ὑπακουόμενα φέρεται, πάντως ἂν τὴν αὐτὴν καταλληλότητα ἐφύλασσαν ὑπερβιβασθέντα πρὸ τῶν ὀνομάτων· οὐ ταῦτόν δὲ ἐστὶ τὸ ὁ ἐμός πατήρ τῷ ἐμός ὁ πατήρ. — καὶ εἰ ἐν τοῖς τοιούτοις ἀνεπληρώθη τὸ ἄρθρον τοῦ ὀνόματος ἐν τῷ ὁ πατήρ, πῶς ἔτι τὸ ὁ ἐμός ἄρθρον προσλαμβάνει, ὁ πατήρ ὁ ἐμός φιλοσοφεῖ, εἰ μὴ ἡ ἀντωνυμία ἄρθρου εἶχετο;» καὶ ἕνεκα τῆς τοιαύτης συντάξεως ἔδοξε καὶ τῇ τοιαύτῃ ἀντωνυμίᾳ ἴδιον ἄρθρον προσνέμειν καὶ τῷ ὑπακουομένῳ κτήματι. —

1.102 Ἔστι δὲ παραπέμπεσθαι τὴν τοιαύτην πιθανότητα. πρῶτον εἰ ἐκατέρῳ μορίῳ πρόσεστιν ἄρθρον, τί οὐκ ἤρξατο ἀπὸ τοῦ ὁ ἐμός καὶ ἐπήνεγκε τὸ ὁ πατήρ μετὰ τοῦ ἄρθρου, καὶ φαίνεται ὅτι οὐκ ἐν ἴσῳ τὰ τοῦ λόγου ἐγένετο· ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς προτέρας δύο ἦν τὰ ἄρθρα, ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας ἀδύνατον ἦν δύο ἄρθρα παραθέσθαι. — δεύτερον οὐ παρὰ τὰς μεταθέσεις τῶν ἄρθρων καὶ τὰς ἐξ αὐτῶν γινομένας διαφορὰς τῆς φράσεως ἀποστήσεται τοῦ μὴ συμφέρεσθαι τοῖς ὀνόμασι τὰ ἄρθρα, εἴγε διαφέρει τὸ οἱ νῦν ἄνθρωποι ἀγαθοὶ εἰσι τοῦ νῦν οἱ ἄνθρωποι ἀγαθοὶ εἰσι, καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις τολμήσει φάναι ὅτι οὐ τὸ οἱ τοῦ ἄνθρωποι ἐστὶν ἄρθρον. οὐκ ἄρα παρὰ τὴν ἐξαλλαγὴν τῆς φράσεως κατὰ τὴν μετάθεσιν οὐχὶ τοῦ κτήματός ἐστι τὸ ἄρθρον ἐν τῷ ὁ ἐμός πατήρ καὶ ἐν τῷ ἐμός ὁ πατήρ. τὴν γὰρ 15 τούτων διαφορὰν κατὰ τὸ δέον ἀκριβῶσομεν. — τὸ μέντοι δύο ἄρθρα κατὰ μιᾶς πτώσεως φέρεσθαι οὐκ ἔστιν ἀσύστατον. ἔστι γοῦν φάναι ὁ

πατήρ ὁ ἐκείνου, καὶ προφανές ὅτι τῷ πατὴρ τὰ δύο ἄρθρα συντείωει, ἐπεὶ πῶς ἡ ἀπαράδεκτος ἀντωνυμία τῶν ἄρθρων ἐν γενικῇ πτώσει εὐθείας ἄρθρον παραδέχεται; ἀλλὰ καὶ ἔτι ἐπὶ ὀνομάτων, ὁ δοῦλος ὁ τοῦ Ἀριστάρχου πρὸς ἐμὲ ἦλθεν· ἰδοὺ γὰρ καὶ ἡ γενικὴ τὸ ἴδιον ἀπέχει ἄρθρον, καὶ τὰ λειπόμενα δύο ἄρθρα εἰς μίαν τὴν εὐθεῖαν ἀναφέρεται. οὐκ ἄρα ἐν τῷ ὁ πατήρ ὁ ἐμός κατηνάγκασται τὸ ἕτερον τῶν ἄρθρων ἐπὶ τὴν ἀντωνυμίαν φέρεσθαι.

1.103 Ἡ οὖν ἐμοῦ δις οὔσα γενικὴ τὸ μὲν τοῦ κτήτορος ἔσχε πρόσωπον ἀντωνυμικόν (ἐξ οὗ καὶ τὴν ὀνομασίαν εἶχε, τὸ ἀντωνυμία καλεῖσθαι), ὅπερ ὁμολογεῖ τὴν δεῖξιν του ὠρισμένου προσώπου καὶ ἔχει τὴν μετάβασιν τὴν ἐπὶ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον τὸ δὲ ἕτερον τοῦ ὑπακουομένου κτήματος, ὃ κλίσιν ποιεῖται τὴν εἰς τὰς πτώσεις μετάθεσιν τε τὴν εἰς τὰ γένη ἀριθμούς τε τοὺς κατ'ἀκολουθίαν τοῖς ὀνόμασιν. τὸ γὰρ ἀντωνυμικὸν πρόσωπον ἐν γενικῇ μόνον νοούμενον ἄκλιτόν ἐστιν εἰς τὰς πτώσεις· ἡ γὰρ πτώσις ἡ γενικὴ κρατεῖ τὴν κτητικὴν ἔννοιαν. διὰ τοῦτο κοὶ πᾶσα κτητικὴ ἀντωνυμία μετὰ τοῦ κτήματος εἰς γενικὴν ἀναλύεται. καὶ φαίνεται ὅτι αἱ μὲν πρωτότυποι οὐ κλίνονται εἰς τὰς πτώσεις, αἱ δὲ κτητικαὶ οὐκ εἰς ἄλλο τι ἢ εἰς πτώσεις, εἰς γένη καὶ εἰς ἀριθμούς. —

1.104 Καὶ ἔνεκα τούτων τοῖς δύο προσώποις ἴδια μόρια παρίσταται, τῷ μὲν ὀνοματικῷ τὸ ἄρθρον, τῷ δὲ ἀντωνυμικῷ ἡ συνή- θως ἐπιτασσομένη ἐπιταγματικὴ ἀντωνυμία κατὰ μίαν πτῶσιν τὴν γενικὴν, ἣν καὶ φαμεν μόνην ἐγκεῖσθαι ἐν τῇ κτητικῇ ἀντωνυμίᾳ, ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, ὃ μοι κακὸν ἔμπεισεν οἴκῳ {β 45}, αὐτῶν γὰρ σφετέρησιν ἀτασθαλίησιν {α 7}, ἣ ἐὼν αὐτοῦ χρεῖος {α 409}. ἐν δὲ ἀπάσαις πτώσεσι τὸ ἄρθρον, καθὼς ἡ τοῦ κτήματος πτώσις, κλίνεται, ὁ ἐμός, τοῦ ἐμοῦ, τῷ ἐμῷ. συμμεταπίπτει τε καὶ ἐπὶ τοῦ γένους, ἡ ἐμή, τὸ ἐμόν· προφανές γὰρ ὅτι ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον τοῦ κτήτορος, διάφορα δὲ τὰ κτήματα ἐν γένει. ὁ αὐτὸς λόγος καπὶ τοῦ ἀριθμοῦ· ἔστω γὰρ πάλιν εἷς μὲν ὁ κτήτωρ, πλείονα δὲ τὰ κτήματα κατὰ πᾶν γένος, οἱ ἐμοί, αἱ ἐμαί, τὰ ἐμά. κἂν ἀμειφθῇ δὲ τὰ τοῦ ἀριθμοῦ, καὶ τὰ τοῦ ἄρθρου συναμείβεται. φέρε δὲ πλείονας ἐνὸς ἀγροῦ ἐπικρατεῖν· φαίης ἂν ὁ ἡμέτερος ἀγρὸς σκάπτεται, τοῦ ἄρθρου ἐνουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενον κτῆμα. καθὼς οὖν πρόκειται, ἐν ταῖς τοιαύταις συντάξεσιν οὐδ' ὅλως ἐπὶ τὴν δεῖξιν φέρεται τῶν ἀντωνυμιῶν τὰ συναρτώμενα ἄρθρα. (Καὶ αὕτη δὲ ἐστὶν ἀπόδειξις τοῦ τὸ ὦ μὴ εἶναι ἄρθρον, καθὼς προτίθεται ἔσθ' ὅτε δεικτικῆς τῆς οὗτος.)

1.105 Καὶ τοσαῦτα περὶ τε τῶν μοναδικῶς προσλαμβανόντων τὰ ἄρθρα καὶ ἔτι τῶν ἀπροσλήπτων. Ἡ γε μὴν ὑπόλοιπος σύνταξις κατὰ 25 μίαν προφορὰν πτωτικοῦ πρὸς τὸ δέον τοῦ λόγου τὰ ἄρθρα προσλή- ψεται ἢ οὐ προσλήψεται, ἵππος τρέχει, ἢ ἐπὶ προεγνωσμένῳ τῷ ἵππῳ ὁ ἵππος τρέχει· πλοῖον κατέπλευσεν, τὸ πλοῖον κατέπλευσεν. ἔνθεν φαμὲν λείπειν τὸ ἄρθρον ἐν τῷ ἀρνητιῷ δ' ἐμοὶ οἶψ' ἐϋκνήμιδες ἐταῖροι {ι 550}, καθὼς περὶ ἐκείνου διαλέγεται τοῦ προκατελεγμένου ἐν τῷ ὕστατος ἀρνητιῷ μῆλων ἔστειχε θύραζε {ι 444} τοῦ κτὰ νῶτα λαβῶν {ι 433}. εἰ γὰρ μὴ οὕτως εἴη, οὐ λείπει τὸ ἄρθρον. πληρέστερον γὰρ ἐκεῖ προσκείσεται, τὰ δὲ μῆλα λαβῶν ἀπεδειροτόμησα {λ 35}· προκατείλεκτο γὰρ καθ' ὃν καιρὸν ἐνεβιβάζετο ὑπὸ τῆς Κίρκης.

1.106 Διήκει ὁ λόγος ἐπὶ πάσης τῆς τῶν ῥημάτων συντάξεως, ὑποστελλομένων τῶν ἐσομένην ὑπαρξιν δηλούντων. ἔστω δὲ ὑποδείγματα, Διονύσιος ὁ γνῶριμός μου θέλει φιλολογεῖν, οὗτος ὁ ἄνθρωπος θέλει ἀναγινώσκειν· καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων ὁ αὐτὸς λόγος. εἰ μέντοι ἐπιφέροιο τὸ γενέσθαι, τὸ καλεῖσθαι, τὰ τούτοις σύζυγα, ἀποστήσεται τὸ ἄρθρον, Διονύσιος θέλει μοι γνῶριμος γενέσθαι, θέων γραμματικὸς θέλει καλεῖσθαι, πάνυ εὐλόγως· ἐσομένην γὰρ ποιότητα τὸ ῥῆμα ὑπαγορεύει, τὸ δὲ ἄρθρον τὴν γενομένην οἶδεν. — εἰ γοῦν προσθεῖη τις καὶ τὸ ἄρθρον, ἕτερον προσθήσει ἐπιθετικόν, ἐφ' ὃ ἐπενεχθήσεται τὸ ῥῆμα, ἐπεὶ τὸ ἄρθρον ἀπηνέγκατο τὸ ἕτερον, ὥς ἂν ἐν γνῶσει προὔφεστώσῃ, Διονύσιος ὁ γνῶριμός μου θέλει γενέσθαι φιλόσοφος. (προφανές γὰρ πάλιν ὅτι, εἰ τὸ ἄρθρον τις ἀφέλοι, ἀκατάλληλον τὸ τοῦ λόγου γένοιτ' ἂν, τοῦ ῥήματος οὐ δυναμένου εἰς τὰ δύο ἐπίθετα ἐγχωρῆσαι. καὶ κατ' ἄλλας δὲ συντάξεις δύο

ὀνομάτων εἰς ἓν πρόσωπον συντεινόντων διαφορά τίς ἐστὶ τῶν προκατειλεγμένων ῥημάτων.
ἐξ ὧν καὶ ὁ Τρύφων {p 24 VeLe.} ἤρξατο τὴν ἐν τοῖς ἄρθροις σύνταξιν παραδιδόναι, τῶν
προκατειλεγμένων τρόπων οὐδὲ ἔννοιαν παραθέμενος.)

1.107 , Τὰ δὲ ἐπιθετικά ἐπ' ἅν συντάσσεται κυρίως ὀνόμασι, πάντως σὺν ἄρθροις λέγεται, εἰ μὴ τὰ
ὑπαρκτικά τῶν ῥημάτων ἐπιφέροιο, ὁ γραμματικὸς Τρύφων ἀναγινώσκει, ὁ φιλόσοφος Δίων
περιπατεῖ. καὶ οὐκ ἄλλως ἀποστήσεται τὸ ἄρθρον, εἰ μὴ ὑπαρκτικὴ μετοχὴ ἐπενεχθεῖη,
γραμματικὸς ὦν Τρύφων ἀναγινώσκει, φιλόσοφος ὦν Δίων διαλέγεται, πάνυ εὐλόγως διὰ τὴν
νῦν ἐμφανιζομένην ποιότητα διὰ τῆς ὥν. οὐ γὰρ ἐν ῥήματι τὸ τοιοῦτον ἐδύνατο παραληφθῆναι
ἐνεκα τοῦ ἐπιφερομένου ῥήματος, ἐπεὶ δύο ῥήματα οὐ δύναται μίαν σύνταξιν ἐπιδέξασθαι δίχα
συμπλοκῆς. καὶ σαφὲς ἐκ τοῦ ὑποδείγματος, τοῦ μὲν προειρημένου ὁ φιλόσοφος Δίων
διαλέγεται, τοῦ δὲ δευτέρου φιλόσοφος ὦν Δίων διαλέγεται, τοῦ δὲ τρίτου φιλόσοφος ἐστὶ
Δίων καὶ διαλέγεται· οὐ γὰρ συστήσεται δίχα τοῦ καὶ συνδέσμου, φιλόσοφος ἐστὶ Δίων
διαλέγεται. (εἴρηται δὲ ἀκριβέστερον ἢ τοιαύτη σύνταξις ἐν τῷ περὶ μετοχῶν, ἐν ᾧ καὶ
ἐπεδείξαμεν ὡς τὸ αὐτὰρ ὁ βηρισον τε καὶ Ἄντιφον ἐξεναρίζων {Λ 101}, εἰ μὲν ἐστὶν ὄνομα τὸ
βηρισον, ἐπὶ ῥῆμα πάντως τὸ συγκλείον τὴν διάνοιαν ἀναχθήσεται τὸ τέλος, λέγω τὸ
ἐξεναρίζεν· εἰ δὲ ἔγκειται τὸ βῆ ῥῆμα, ἀνέφικτον μὲν τὸ τοῦ ῥήματος, κατάλληλον δὲ τὸ τῆς
μετοχῆς, λέγω τὸ ἐξεναρίζων.)

1.108 Τῇ προκειμένη συντάξει ἃ ρα διαφόρως τὰ ἄρθρα προστεθήσεται, εἰ, ὡς εἵπομεν, τὰ
ἐπιφερόμενα ῥήματα πρώτης κατηγορίᾳ ποιότητος. πάλιν δὲ ἔστω ὑποδείγματα τοῦ μὲν
προτέρου ὁ γραμματικὸς Τρύφων αἰδεῖ (ἦν γὰρ ἀσύνετον φάναι ὁ Τρύφων γραμματικὸς
αἰδεῖ)· τοῦ δὲ δευτέρου ὁ Τρύφων γραμματικὸς καλεῖται· ται· ὁ γραμματικὸς Τρύφων
παρεγένετο, ὁ Τρύφων γραμματικὸς παρ' ἐγένετο. καὶ σαφὲς ὅτι τὰ ῥήματα κατηγοροῦντα τοῦ
ἐπιθετικοῦ εὐλόγως τὴν τοῦ ἄρθρου σύνταξιν παρείλετο. (ἐνθεν δὲ τὰ τῆς ἀναστροφῆς δῆλα,
οὐνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμασεν ἀρητῆρα {Α 11}. εἰ γὰρ ἀφέλοι τις τὸ ἠτίμασεν, ἀντιθεῖν δὲ τὸ
ὠνόμασε, διάφορον πάλιν ἔξει τὴν σύνταξιν, οὐνεκα τὸν Χρύσην ὠνόμασεν ἀρητῆρα.)

1.109 , Ἡ αὕτη σύνταξις καὶ ἐν προσηγορικοῖς καὶ ἐν ἐπιθετικοῖς, ὁ λευκὸς ἵππος τρέχει, ὁ ἵππος
λευκὸς ἐστίν. εἰ μὲντοι εἴη δύο ἐπιθετικά, δύο καὶ τὰ ἄρθρα προσγίνεται, πάλιν τῶν
προειρημένων ῥημάτων ὑποστελλομένων, ὁ σεμνός, ὁ καλὸς ὑβρίζεται· ὁ φρόνιμος, ὁ ἀγαθὸς
ἐξέστη τοῦ καθήκοντος. προὔπτον τὸ ἀκατάλληλον, εἰ ὑφέλοι τις τὸ ἕτερον τῶν ἄρθρων. καὶ
δῆλόν ἐστιν ὡς οὐ τὸ ἕτερον θατέρω ἐκχωρεῖ τοῦ ἄρθρου, καθὸ ἀπὸ μιᾶς ὕλης τῶν ὀνομάτων
ἄγεται. τοῦ δὲ ἐτέρου ὁ σεμνὸς σοφός ἐστιν, ὁ σεμνὸς φρόνιμός ἐστιν, ὁ σώφρων ἀγαθός ἐστιν,
ὁ ἀγαθὸς σώφρων ἐστίν· καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ῥημάτων ὁ αὐτὸς λόγος.

1.110 Συμφέρεται τοῖς ὀνόμασι καὶ ἡ τῶν μετοχῶν σύνταξις, καθ' ὃν ἐπεδείξαμεν λόγον ἐν τῷ περὶ
μετοχῶν. μετὰ μὲν οὖν κυρίων, ἡνίκα οὕτω φαμέν, ὁ Πτολεμαῖος γυμνασιάρχης ἐτιμήθη, ὁ
Διονύσιος τυραννήσας ἐμέμφθη, ὅπερ καὶ χωρὶς ἄρθρου τὸν αὐτὸν λόγον συγκλείει. καὶ ἡ μὲν
τοιαύτη σύνταξις χρονικῶς νοεῖται, μετὰ τὸ γυμνασιαρχῆσαι ἐτιμήθη, μετὰ τὸ τυραννῆσαι
ἐμέμφθη. εἰ δὲ αἱ μετοχαὶ προσλάβοιεν τὰ ἄρθρα, πλειόνων Πτολεμαίων ἐμφάνις νοεῖται,
ὥστε οὐκ ἀπιθάνως ἔστιν φάναι ὡς τὰ ἐνικὰ ἄρθρα παρεμφαίνειν καὶ πλῆθος. εἰ γὰρ τῇδε τις
ἀποφαίνοιτο, ὁ γυμνασιάρχης Πτολεμαῖος ἐτιμήθη, οὐχ ἓνα δηλώσει Πτολεμαῖον, πλείονας
δέ, ἐξ ὧν ὁ εἷς τιμῆς μετέλαβεν. ὅτι γὰρ τὸ ἄρθρον αἰτιόν ἐστιν τῆς παρεμφάσεως τοῦ πλῆθους,
συμφανὲς ἐκ τοῦ ἀποβαλλομένου ἄρθρου· ὁ γυμνασιάρχης Πτολεμαῖος ἐτιμήθη, καὶ πάλιν
τοῦ ἐνὸς νοουμένου Πτολεμαίου, γυμνασιάρχης Πτολεμαῖος ἐτιμήθη. —

1.111 Ἔστι καὶ ἐν προσηγορικοῖς ἡ τοιαύτη σύνταξις. ἐφ' οὗ καὶ τρίτος λόγος ἀνακύπτει. καὶ ἔστω ὁ
μὲν πρῶτος τοιοῦτος, χρονικὴν διαφορὰν παρεμφαίνων, ὁ παῖς δειπνήσας κοιμάσθω· ὁ δὲ

δεύτερος, ἡνίκα πλῆθος παρεμφάνεται, ὁ δειπνήσας παῖς κοιμάσθω, ἐφ' οὗ καὶ ἀοριστώδης ἡ σύνταξις γίνεται τοῦ ἄρθρου, ἔνθεν καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς τὰ τοιαῦτα μόρια ἀοριστώδη ἐκάλεσαν· τρίτος δὲ ὃς τὴν αὐτὴν μὲν ἔχει σύνταξιν, οὐ μὴν ἀοριστωδῶς πάντως νοεῖται, ἀναφορικῶς δέ. φέρε γάρ τινα δειπνήσαι τῶν παίδων καὶ κατὰ τούτου γίνεσθαι τὰ τῆς προστάξεως· καὶ πάλιν τὰ τοῦ λόγου τῇδε καταστήσεται, ὁ δειπνήσας παῖς κοιμάσθω, καθὼς εἰ ἐν παισὶν ἀτακτήσκειν παῖς, ἐφ' οὗ ἂν φαίη ὁ διδάσκαλος ὁ ἀτακτήςσας παῖς τυπτέσθω.

1.112 Οὐκ ἔστιν ἡ πρώτη σύνταξις ἐντριβεστέρα χωρὶς ἄρθρων λεγομένη, καθάπερ ἡ ἐπὶ τῶν κυρίων, εἶγε τὰ κύρια διὰ τὴν ἐν αὐτοῖς ιδιότητα οὐχ οὕτως προσδέεται τοῦ ἄρθρου, καθάπερ τὰ κοινὴν ἔννοιαν ἔχοντα. δυνάμει γὰρ συστέλλεται ἐκ τῆς πολλῆς ποιότητος τῇ παραθέσει τοῦ ἄρθρου, εἶγε ἀοριστῶδες μὲν τὸ παῖς δειπνήσας ἐκοιμήθη, οὐ μὴν τὸ ὁ παῖς δειπνήσας ἐκοιμήθη. εὐπαράδεκτον δὲ τὸ ὁ Πτολεμαῖος δειμπαται. ἐκοιμήθη, οὐχ οὕτως ἀπαιτοῦν τὸ ἄρθρον.

1.113 Οἷόν τ' ἐστὶν τοῖς προσηγορικοῖς ὀνόμασι προσνέμειν ἄρθρον καὶ ταῖς συντασσομέναις σομέναις μετοχαῖς, ὁ παῖς ὁ δειπνήσας κοιμάται, καθότι καὶ ἐπὶ τῶν προσηγορικῶν καὶ ἐπιθετικῶν, ὁ ἵππος ὁ λευκὸς τρέχει· ὅπερ ταῦτόν συνάγει τοῖς ἀπὸ τοῦ ἐπιθετικοῦ ἀρχομένοις σὺν τῷ ἄρθρῳ καὶ τοῖς ἀπὸ μετοχῆς, ὁ λευκὸς ἵππος τρέχει, ὁ δειπνήσας παῖς κοιμάται. ἃ δὴ καὶ μᾶλλον καταλληλότερά ἐστιν τῶν ὑπερκειμένων.

1.114 Ὡς τὸ κακεῖνο τηρητέον, ὡς ἡ προστακτικὴ ἐκφορὰ τῶν ῥημάτων μάτων αἰτία γίνεται τοῦ ἀοριστωδῶς νοεῖσθαι τὴν σύνταξιν τοῦ ἄρθρου καὶ τῆς μετοχῆς, ὁ τυραννοκτονήσας τιμάσθω. ἡ γὰρ ὀριστικὴ ἔγκλισις ἐπὶ ἐνεστώσι καὶ παρωχημένοις ἀναφορικωτέραν τὴν σύνταξιν ποιεῖται, ὁ τυραννοκτονήσας τιμάται, ὁ τυραννοκτονήσας ἐτιμήθη. πάλιν γὰρ ἡ τοῦ μέλλοντος ἀοριστωδῶς νοεῖται καθ' ἣν προεκτεθείμεθα τήρησιν, ὁ τυραννοκτονήσας τιμηθήσεται, πάνυ εὐλόγως, εἶγε τὰ γινόμενα καὶ γεγονότα εὐδηλα, τὰ δὲ ἐσόμενα ἀδηλότερα καὶ ἐντεῦθεν ἀοριστοῦται τὰ τῆς συντάξεως. Καὶ προφανῶς ἐκ τοῦ τοιοῦτου δείκνυται ὡς ἅπαντα τὰ προστακτικὰ ἐγκειμένην ἔχει τὴν τοῦ μέλλοντος διάθεσιν, προστασσόμενα ἢ εἰς παρατατικὴν διάθεσιν ἢ εἰς ὑπὲρ συντελικήν. σχεδὸν γὰρ ἐν ἴσῳ ἐστὶν τὸ ὁ τυραννοκτονήσας τιμάσθω τῷ τιμηθήσεται κατὰ τὴν τοῦ χρόνου ἔννοιαν, τῇ ἐγκλίσει διηλλαχός, καθὸ τὸ μὲν προστακτικόν, τὸ δὲ ὀριστικόν. — (

1.115 Πῶς οὖν οὐ γελοῖοί εἰσιν οἱ μὴ ὑπολαβόντες ῥήματα προστακτικὰ μέλλοντος χρόνου, ὅπου γε πάντα συνωθεῖται εἰς τὴν τοῦ μέλλοντος ἔννοιαν; ἐπὶ γὰρ μὴ γινόμενοις ἢ μὴ γεγονόσιν ἡ πρόσταξις τὰ δὲ μὴ γινόμενα ἢ μὴ γεγονότα, ἐπιτηδειότητα δὲ ἔχοντα εἰς τὸ ἔσεσθαι, μέλλοντός ἐστιν. Εἶγε καὶ τῶν προσταχθέντων τὰ μὴ γινόμενα τὸν λόγον ἔχει μετὰ ἀποφάσεως καὶ τῆς τοῦ μέλλοντος ἐννοίας, οὐ δυνήσομαι, οὐ ποιήσω. κἂν γὰρ οὕτω φαμέν, οὐ δύναμαι βαστάσαι, ἐν ἴσῳ ἐστὶ τῷ οὐ δυνήσομαι. εἰς τὸ γίνεσθαι οὖν ἢ γενέσθαι ἡ πρόσταξις γίνεται, ἀποφασκομένη μετὰ τῆς τοῦ μέλλοντος ἐννοίας, εἰς μὲν παράτασιν, σκαπτέτω τὰς ἀμπέλους, εἰς δὲ συντελείωσιν, σκαψάτω τὰς ἀμπέλους.

1.116 Τί δὲ τὸ ταραῖξαν τοὺς παραδεξαμένους μέλλοντος προστακτικὰ; Μόνον τὸ γραψέτω καὶ γραψάτω καὶ τὸ οἶσε θέειον, γρπύ {χ 481}, ἅπερ ἀπολύεται ἐντελέστερον ἐν τῷ περὶ προστακτικῶν· ἀπαιτοῦντος δὲ καὶ νῦν τοῦ λόγου ὀλίγα παραθησόμεθα, ὅτι ποιητικώτερον μὲν τὸ οἶσε κατ' ἐναλλαγὴν εἴρηται φωνῆς τῆς φέρε, τῆς δὲ γραψάτω τὸ γραψέτω καὶ τὰ ὅμοια, οὐ κατὰ διάφορον μὲν χρόνον, κατὰ δὲ ἐκλογὴν ὀνόματος, ὁπότερον εἴη κατωρθωμένον, καθάπερ ἥδη προεμελετήθη ἡ τοιαύτη ζήτησις ἐν τῇ ὀριστικῇ ἐγκλίσει, ἔγραψας ἢ ἔγραψες, οὐ διαφορὰς οὔσης χρονικῆς, αὐτὸ δὲ μόνον γραφῆς, δυναμένης οὐκ ἀπιθάνως παραλαμβάνεσθαι, ὡς ἐπιδείκνυμεν ἐν τῷ περὶ ῥημάτων.)

1.117

Αἱ προκείμεναι συντάξεις, ὑποστελλομένων τῶν κυρίων ὀνομάτων, ἀδιαφόρως ἔχουσι τὰς ἀναστροφὰς χωρὶς ἄρθρου λεγομένας, ἄνθρωπος δραμὼν ἐνίκησεν, δραμὼν ἄνθρωπος ἐνίκησεν· ἄνθρωπον ἀγαθὸν ὕβρις, ἀγαθὸν ἄνθρωπον ὕβρις. οὐκ ἐπιζητήσει οὖν τὸ ἄνδρα πολύτροπον {α 1} πάντως ἄρθρον, χωρὶς εἰ μὴ τὸν κατ' ἐξοχὴν ἄνδρα θέλομεν διαστεῖλαι, (καθὼς ἐδιδάξαμεν κὰν ταῖς ἀρχαῖς ὡς καὶ ἐξοχῆς παραστατικὰ τὰ ἄρθρα, ὅτε οὕτω φαμέν, οὗτός ἐστιν ὁ ἀνὴρ, οὗτός ἐστιν ὁ γραμματικός), καθότι ἔστιν ἐπινοῆσαι κὰν ταῖς κατὰ γενικὴν κτητικαῖς συντάξεσιν. —

1.118 μοναδικαὶ γὰρ οὔσαι αἱ κτήσεις τὸ ἄρθρον ἀπαιτοῦσιν, οὐ τῇδε δὲ ἔχουσαι 10 καὶ χωρὶς ἄρθρων λέγονται. τοῦ μὲν προτέρου ἡ ψυχὴ σου ἀγαθὴ ἐστίν, ἡ μοῖρα ἡ Νέστορος πολυχρόνιος ἦν τοῦ δὲ ἐτέρου θεράπαινά σου πρὸς ἐμὲ ἦλθεν, γνῶριμος Ἀριστάρχου διελέξατό μοι. ταῦτα γὰρ εἰ ἐθέλοι τις μοναδικῶς ἐκθέσθαι, προσθήσει ἄρθρον, ἡ θεράπαινά σου, ὁ γνῶριμος Ἀριστάρχου. καὶ πολλῶν ὑποσῶν νεῶν φαίη τις ἂν ναῦς σου κατέπλευσεν, ναῦς σου ἔστηκεν ἐν τῷ λιμένι· μοναδικῆς δὲ πάλιν τῆς κτήσεως νοουμένης προσθεῖη τις ἂν τὸ ἄρθρον, καθὼς κάκεῖνο νοητέον λείπειν νηὺς δέ μοι ἡδ' ἔστηκεν {α 185}, καθὼς ἐν ἐτέροις ἐδιδάξαμεν. νῦν δ' ὥδε ξὺν νηὶ κατήλυθον {α 182} ὑπαγορεύει γὰρ ξὺν μιᾷ νηὶ· ξυμφανὲς κάκ τοῦ ὥδε, σημαίνοντος τὸ οὕτως ὡς ὀρθῶς, οὐχ ὡς ἐπέβαλλεν βασιλεῖ. Προδῆλως οὖν κάκεῖνο λείπει ἄρθρω μῆνιν αἰεὶδε θεά {Α 1}, τὴν Ἀχιλλέως οὐλομένην μῆνιν ἐν γὰρ τὸ πάθος, ὡς μοῖρα, ὡς ψυχὴ.

1.119 Ἀκολουθῶς χωρητέον καὶ ἐπὶ τὰς πυσματικὰς συντάξεις. Τὸ δὴ τίς συντάσσεται κυρίοις ὀνόμασιν μετὰ ῥήματος τοῦ ὀνομάζεται ἢ ἔστιν ἢ τινος τῶν συνωνυμούντων, ἀνθυποφορὰν δὲ ἔχει τὴν ἐκ τοῦ πύσματος ἀντωνυμικὴν, τίς Τρύφων ὀνομάζεται; τίς Τρύφων λέγεται; πρὸς ὃν φαμεν ἐγὼ ἢ οὗτος ἢ τι τῶν συζύγων. ἢ ἀντεστραμμένως μετὰ ἀντωνυμίας, ἀνθυποφορᾶς οὔσης ὀνομαστικῆς. διὰ μὲν γὰρ ἄγνοιαν καταστήματός φησιν ὁ Νέστωρ τίς δ' οὗτος κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν ἔρχεαι οἷος {Κ 82}; ὧ ἀνθυπηνέχθη τὸ γνῶσεαι Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα {Κ 88} ὁ μέντοι Πρίαμος ὀρῶν τὸν Ἀγαμέμνονα πεῦσιν ποιεῖται τὴν κατὰ τοῦ κυρίου ὀνόματος, πρὸς ὃν πάλιν ὑπάγεται τὸ οὗτος δ' Ἀτρεΐδης {Γ 178}, ἀναγκαίως συνενεχθείσης τῷ ὀνόματι τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας, ἵνα ἀφορίσῃ τὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος πρόσωπον πολλῶν συνόντων.

1.120 καὶ σαφὲς ἐντεῦθεν ὡς διὰ μὲν τῆς ὀνομαστικῆς συντάξεως τὴν οὐσίαν ἐπιζητοῦμεν τοῦ ὑποκειμένου (ταύτην γὰρ μόνον αἱ ἀντωνυμῖαι ἐμφαίνουσι, τῆς ὑπ' αὐτῶν δεΐξεως συνεξηγουμένης τὰ παρεπόμενα, ἔνθεν ἐπὶ πᾶν ὑποκείμενον συντείνουσιν), διὰ μέντοι τῆς ἀντωνυμικῆς συντάξεως τῆς μὲν οὐσίας ἐπιλαμβάνόμεθα, τῆς δὲ ἐπιτρεχούσης ιδιότητος κατὰ τὴν τοῦ ὀνόματος θέσιν οὐκέτι. καὶ δηλὸν ὡς ἀντὶ τῶν κυρίων ὀνομάτων εἰσὶν αἱ ἀντωνυμῖαι, εἶγε διὰ τῆς ἐξ αὐτῶν πεύσεως τὰ κύρια νοεῖται, κάκ τῆς τῶν κυρίων πάλιν τὰ ἀντωνυμικὰ ἀνθυπάγεται. —

1.121 Εἰ μέντοι γε μόνον παραλαμβάνοιτο τὸ τίς, οἷόν τέ ἐστιν καὶ τὰ ὑπόλοιπα ῥήματα συντάσσασθαι, τίς περιπατεῖ; τίς ἀναγινώσκει, ἐφ' ὧν ἀνθυπαγωγὴ γινομένη διὰ μὲν ἀντωνυμίας οὐκέτι δέεται ἐτέρας πεύσεως, εἰ φαίημεν ἐγὼ ἢ οὗτος (ῥωσιμένα γὰρ πρόσωπα ἐμφαίνει), ἐπὶ δὲ ὀνομάτων διὰ τὴν παρεπομένην ὁμωνυμίαν οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ ὀρισμῷ ἀνθυπάγεται ἢ σύνταξις. φαμένου γὰρ τινος Αἴας, ἀνθυπαχθήσεται ὁπότερος; διὰ τὴν προειρημένην ὁμωνυμίαν· ὧ πάλιν ἀνθυπαχθήσεται τὸ ἰδίᾳ παρακολουθησάν τῷ ἐτέρῳ, καθὼς προείπομεν, μετὰ συντάξεως ἀρθρικῆς, τὸ ὁ μέγας ἢ ὁ Τελαμώνιος, Αἴας δ' ὁ μέγας αἰὲν ἐφ' Ἑκτορι {Π 358}, πάνυ εὐλόγως, ἐπεὶ τὰ ἐπιθετικά μετὰ κυρίων ἐκφερόμενα σὺν ἄρθρῳ παραλαμβάνεται· τοιοῦτον γὰρ ἐστίν τὸ ὅλον, Αἴας δ' ὁ Τελαμώνιος, Αἴας δ' ὁ μέγας, Αἴας δ' ὁ Σαλαμίνιος. πάλιν γὰρ ἐκεῖ ἐδείξαμεν λείπειν τὸ ἄρθρον, ἀλλὰ περ οἷος ἵτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας {Μ 349}.

1.122

Μετὰ μέντοι προσηγορικῶν καὶ τῶν προειρημένων ῥημάτων σύνταξις ταξὶς ἀρθρική γίνεται, τίς ὁ ἄνθρωπος καλεῖται. πάνυ εὐλόγως· πάλιν γὰρ τὸ τίς τὸ ἴδιον ἐπιζητεῖ τοῦ ὀνόματος, τοῦ κοινοῦ προεγνωσμένου. Μετὰ δὲ τῶν μετοχῶν κατὰ τὴν τῶν ῥημάτων ἐπιφορὰν εἰ προσθέσεις τῶν ἄρθρων γίνονται, ἢ οὐ πάλιν. συμφερέσθω τὸ λέγεται, ὀνομάζεται, καλεῖται, καὶ συνοισθῆσεται τὸ ἄρθρον, τίς ὁ δραμῶν καλεῖται; τίς ὁ νικήσας ὀνομάζεται, εἰ μὴ γὰρ τῇδε ἔχοι, οὐδὲ τὸ ἄρθρον προστίθεται, τίς δραμῶν ἐστεφανώθη; τίς παλαίσας ἐδοξάσθη, τίς ἀναγνοὺς ἐτιμήθη; καὶ πρόδηλος πάλιν ἡ αἰτία, εἶγε τὰ μὲν μετὰ ἄρθρων εἰρημένα γνῶσιν τοῦτου διὰ τῆς μετοχῆς ἐπαγγέλλεται, καθὼ μόνον ἐνήργησεν, οὐ μὴν τὴν ἰδίαν παρακολουθοῦσαν θέσιν τοῦ ὀνόματος· ἢ γὰρ δίχα τοῦ ἄρθρου σύνταξις λεγομένη ζητεῖ τὸ πρόσωπον διὰ τοῦ τίς τὸ τῆς μετοχῆς. — (

- 1.123 Ἐντεῦθεν οὖν συνάγεται ὡς τὸ ἐρωμένη ὀνοματικὴν ἔχει σύνταξιν. ἰδοὺ γὰρ χωρὶς ἄρθρου φαμέν, ἐπιφερομένου ῥήματος τοῦ ὀνομάζεται ἢ ἔστιν τινος τῶν τοιούτων, τίς ἐρωμένη ἐστὶ θέωνος; ὡς εἰ καὶ φαίη τις τίς δούλη ἐστὶ θέωνος; ὅπερ οὐ παρακολουθήσει, ὡς προείρηται, ἐν μετοχῇ, τίς νικωμένη ἐστὶν θέωνος, μετὰ μέντοι ἄρθρου καὶ τῆς ὑπὸ προθέσεως κατὰ γενικὴν τὴν συνοῦσαν διὰ τὸ πάθος. ἐφ’ ἧς πάλιν συντάξεως οὐ παρείπετο, λέγω ἐπὶ τοῦ ἐρωμένη ἐστὶν θέωνος· ἅπαξ γὰρ ἡ σύνταξις οὐ παραδεξαμένη τὸ ἄρθρον οὐδὲ τὴν ὑπόλοιπον σύνταξιν τῆς μετοχῆς ἀπεδίδου.)
- 1.124 , Τὸ ποῖος μετὰ προσηγορικῶν συντασσόμενον, ἡνίκα τὸ ἔστιν ἐπιφέρεται, ἐπιδέχεται σύνταξιν τὴν τοῦ ἄρθρου, ποῖος ὁ ἄνθρωπος ἐστίν; ἄλλου δὲ ῥήματος ἐπιφερομένου ἀνέφικτος ἢ πρόσθεσις τοῦ ἄρθρου, ποῖος ἄνθρωπος ἐνίκησεν; Καὶ τὰ ὑπόλοιπα δὲ πευστικά περὶ τὰς αὐτὰς συντάξεις καταγίνεται, πόσος ὄχλος ἐν τῇ ἀγορᾷ διατρίβει; πόσος ὄχλος ἐστὶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ; καὶ μετὰ ἄρθρου γὰρ ἡ τοιαύτη σύνταξις. πηλίκος ἄνθρωπος ἐνίκησεν τὰ Ὀλύμπια; πηλίκος ὁ παῖς, πηλίκος ὁ ἀνὴρ ἐστι; πρόδηλον ὡς διὰ τὴν τοῦ ἔστιν σύνταξιν.
- 1.125 Τὸ τίς καὶ τὸ πότερος καὶ ἐπὶ τὰς πλαγίους πληθυντικὰς φέρεται πάντως σὺν ἄρθροις λεγομένας, χωρὶς εἰ μὴ ἀντωνυμικαὶ εἴησαν, τίς τῶν ἐταίρων παραγίνεται; τίς τῶν Τρώων ὑπερμαχεῖ; καὶ ἐπὶ κυρίων, πότερος τῶν Αἰάντων ἰσχυρότερος, ἐφ’ ὧν πάλιν ἡ προαποδοδομένη ἀνθυπαγωγὴ παραλαμβάνεται. καὶ ἔτι ἐπ’ ἀντωνυμιῶν, τίς ἡμῶν; πότερος ὑμῶν πότερος αὐτῶν; (πῶς οὖν οὐ γελοῖοι οἱ καὶ τὸ ἄλλος ἀντωνυμίαν παραδεξάμενοι; ἰδοὺ γὰρ σὺν ἄρθροις φαμέν τίς τῶν ἄλλων ἀνθρώπων;)
- 1.126 Τῶν προειρημένων συντάξεων αἱ μὴ δυνάμεναι τὰ ἄρθρα προσλαβεῖν, ἀμείψασαι τὸ πτωτικὸν πύσμα εἰς ἐπίρρηματικόν, δεκτικαὶ γίνονται ἄρθρου. ποῖος ἄνθρωπος ἐνίκησεν; πῶς ὁ ἄνθρωπος ἐνίκησεν, τίς δραμῶν ἐνίκησεν; πῶς ὁ δραμῶν ἐνίκησεν; πόσος ὄχλος παραγίνεται, πότε ὁ ὄχλος παραγίνεται; Ἔστω οὖν καὶ τοιαύτη ἡ σύνταξις, ποῖα τῶν Τρώων φυλακαὶ φυλάσσονται; καὶ κατὰ τὴν προκειμένην αἰτίαν μεταλαμβάνεσθω τὸ ἐπίρρημα, καὶ πάντως ἄρθρον ἀπαιτήσῃ, πῶς αἱ τῶν Τρώων φυλακαί;
- 1.127 Τί οὖν οὐχὶ προσηπηνέχθη ἐκεῖ πρὸς τοῦ Ἀριστάρχου, πῶς δαὶ τῶν ἄλλων Τρώων {K 408}, καὶ τοῦ λόγου ἀπαιτοῦντος τὸ ἄρθρον καὶ τῆς φωνῆς ἐγκειμένης τοῦ ἄρθρου; πρὸς οἷς οὐ μόνον διὰ τὸ προειρημένον πύσμα τὸ ἄρθρον ὀφείλει παραλαμβάνεσθαι, ἀλλὰ καὶ καθὼ αἱ γενικαὶ μετὰ ἄρθρου λεγόμεναι κατὰ σύνταξιν τὴν τῶν κτημάτων ἔχουσιν καὶ τὰ κτήματα σὺν ἄρθροις λεγόμενα, αἱ τῶν Ἑλλήνων πόλεις ἐπανέστησαν τοῖς βαρβάροις. ἀσύνετον γὰρ τὸ δίχα τοῦ ἄρθρου· χρή γὰρ ἀμφοτέρω συναναφέρεσθαι, ἐπεὶ τοι, εἰ λείψει τὸ ἄρθρον τοῦ πόλεις, ἔσται ὁ λόγος παραλαμβάνων τὸ τινές, μερικωτέρας τῆς ἐπαναστάσεως γινομένης, τῶν Ἑλλήνων τινές πόλεις ἐπανέστησαν. καὶ κατὰ τὸ τοιοῦτον ἄρα τὸ πῶς δαὶ τῶν ἄλλων Τρώων ἄρθρον συνέξει.

1.128

Ἄλλα φαίνεται ὅτι τὸν Ἀρίσταρχον ἐκίνει τὸ ἔθιμον τοῦ ποιητοῦ, ὡς συνήθως μὲν ἐλλείπει τοῖς ἄρθροις, συνάπτει δὲ μετὰ τὰ πύσματα τὸν δαί σύνδεσμον, «τίς δαί ἐστὶν ὁδε ὁμιλος»; {ex α 225 factum} ποῦ δαί νηὺς ἔστηκεν {ω 299}; κατὰ γὰρ τὴν προειρημένην σύνταξιν ἐπὶ τούτου πάλιν λείπει τὸ ἄρθρον· καὶ ἦν ἐγκείμενος ὁ δαί σύνδεσμος, λείποντος ἐνικοῦ ἄρθρου, λέγω τοῦ ἡ. καὶ σαφές ὅτι κατὰ τὴν τοιαύτην σύνταξιν πρόδηλα τὰ τοῦ λόγου καθειστῆται, λέγω ἡ λειψίς μὲν τοῦ ἄρθρου, παράθεσις δὲ ἡ τοῦ δαί συνδέσμου. καὶ οὕτως ἀκριβέστερον τὸ Ὀμηρικὸν ἔθος ἀπεδείκνυτο. — (

- 1.129 καὶ γὰρ ἐπὶ ἄλλων τὸ δέον ἦν παραδέξασθαι, καὶ τὸ σύνηθες προὔκρινετο· σὺ δὲ θᾶσσον Ἀθηναίῃ ἐπίτειλαι {Δ 64}, λέγω κατὰ προστακτικὴν προφορὰν προπαροξύνειν. ἀλλ' ἦν ἄλλα τινὰ τὰ διδάσκοντα ἀπαρεμφάτως ἀναγνῶναι, εὐθέως ἐκ παρακειμένου τοῦ πειρᾶν ὃ ὥς κεν Τρῶες {Δ 66} καὶ ἐκ τοῦ τὰ δ' ἄποινα δέχεσθαι {Α 20} καὶ πλείστων ἄλλων.)
- 1.130 Αἰτία δ' ἐστὶν τοῦ τὰ πευστικά ἐπιρρήματα εὐπαράδεκτον ποιεῖσθαι τὴν τῶν ἄρθρων ἐπένθεσιν, καθὼς οὐκέτι τὰ συνόντα πτωτικὰ πάντως ἐν ἀγνοίᾳ ἐστίν. ἡ γὰρ ἐκ τῶν πυσμάτων ἄγνοια ἐπιρρηματικὴ οὕσα ἐπὶ τὰ ῥήματα φέρεται, εἴγε ὁ οὕτω λέγων ποῖος ἄνθρωπος ἐνίκησεν, τὸν μὲν ἄνθρωπον ἀγνοεῖ, τὸ δὲ πρᾶγμα κατέλαβεν, τὸ ὅτι ἐνίκησεν· ὁ δὲ οὕτω λέγων, ὅτι πῶς ὁ ἄνθρωπος ἐνίκησεν ὁμολογεῖ μὲν εἰδέναι τὸν ἄνθρωπον, τὴν δὲ γενομένην πρᾶξιν εἰς τὸ νικῆσαι ἀγνοεῖ.
- 1.131 Ἐξῆς ῥητέον καὶ περὶ τῆς τῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν συντάξεως. τάξεως. Αὗται δὴ προτασσόμεναι τῶν κτητικῶς νοουμένων ὀνομάτων χωρὶς μὲν ἄρθρων πληθος παρεμφαίνουσιν, ἐμὸς οἰκέτης προσήλθεν, καθὼς δὲ εἵπομεν, προσλαβοῦσαι ἄρθρον ὡς μοναδικὴν κτῆσιν παρεμφαίνουσιν, ὁ ἐμὸς οἰκέτης παρεγένετο. διὸ καὶ λείπει τὰ τοιαῦτα ἄρθροις, σὸς δέ που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεός {δ 512} περὶ ἑνὸς γὰρ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀποφαίνεται· πατήρ δ' ἐμὸς οὐτίκ' οἶσθεῖς {1 453} μία γὰρ κτῆσις ἡ τῶν πατέρων.
- 1.132 καὶ μᾶλλον τὸ ἐξῆς ἐστὶν ὁ δὲ ἐμὸς πατήρ οἶσθεῖς, εἰ γὰρ προτεθεῖη μὲν τὸ ὄνομα, ἐπενεχθεῖη δὲ ἡ ἀντωνυμία, πάντως καὶ τὸ τῆς ὑπάρξεως ῥῆμα ἐπενεχθήσεται, βεβαίωσιν τῷ κτήτορι δηλοῦν, ὁ πατήρ ἐμὸς ἐστίν, ὁ ἀγρὸς ἐμὸς ἐστίν. εἰ μέντοι ἀναστραφεῖη ἡ ἀντωνυμία, ἡ ὑπόλοιπος χρῆσις τῶν ῥημάτων εὐπαράδεκτος, ὁ ἐμὸς πατήρ τρέχει, νικᾷ, ὑβρίζει, ὑβρίζεται· εἰ δὲ καὶ τῷ ὁ πατήρ ἐμὸς ἐστὶ προσθεῖμεν ἕτερον ἄρθρον, ἔχοι ἂν τὴν αὐτὴν σύνταξιν τῇ προειρημένῃ. οὐ μὲν πρώτου ὁ πατήρ ἐμὸς ἐστίν, τοῦ δὲ δευτέρου ὁ ἐμὸς πατήρ φιλοσοφεῖ, τοῦ δὲ τρίτου ὁ πατήρ ὁ ἐμὸς φιλοσοφεῖ. ἡ δώσει τις οὖν, ὡς ἔφαμεν, τὸ ἐξῆς εἶναι ὁ δὲ ἐμὸς πατήρ οἶσθεῖς, ἡ ἐτέρου πρόσθεσιν ἄρθρου πρὸ τοῦ ἐμὸς, πάλιν τοῦ δὲ ὑπερβιβαζομένου, ὁ δὲ πατήρ ὁ ἐμὸς οἶσθεῖς.
- 1.133 Χρὴ δὲ γινώσκειν ὡς ἡ ἀντωνυμικὴ σύνταξις ἀρξαμένη ἀπαράδεκτός ράδεκτός ἐστὶν δύο ἄρθρων, ὁ ἐμὸς ἀγρός, ὁ ἐμὸς δοῦλος· καθὼς πρόκειται δέ, ἡ τοῦ ὀνόματος πρόταξις καὶ δύο ἄρθρων ἐστὶν δεκτικὴ, ὁ δοῦλος ὁ ἐμὸς, ὁ πατήρ ὁ σός, τῶν δύο ἄρθρων δύο ἀναφορὰς διαφόρους δηλούντων. ἐν μὲν γὰρ τῷ ὁ δοῦλος τοιοῦτόν τί ἐστίν, οὐκ ἄλλος ἢ ἐκεῖνος ὁ πάλαι νοούμενος· ἐν δὲ τῷ ὁ σός ὁ οὐκ ἄλλου ἢ τοῦ ἔκπαλαι νοουμένου δεσπότου, καθὼς ἐπεδείξαμεν ἐν τῷ ὁ πατήρ ὁ ἐκείνου. ὁμοίως δὲ καὶ τῷ ὁ πατήρ ὁ ἐμὸς τὰ τῆς συντάξεως τὸν αὐτὸν ἐπέχει λόγον· τὸ γὰρ πρόσωπον τὸ τῆς ἀντωνυμίας, ὡς εἵπομεν, γενικῆς ἐστίν, εἰς ἣν καὶ μεταλαμβάνεται, ὁ πατήρ μου. (
- 1.134 Καὶ ἔνθεν τρία ἄρθρα παραλαμβάνεται κατὰ δύο ὀνομάτων κατὰ τὴν προειρημένην τήρησιν, ὁ φίλος ὁ τοῦ ἀνθρώπου· διὰ μὲν τοῦ πρώτου οὐκ ἄλλος ἢ ὁ προεγνωσμένος, διὰ δὲ τοῦ δευτέρου οὐκ ἄλλου ἢ τοῦ προγινωσκομένου ἀνθρώπου, οὗ καὶ τὸ τρίτον ἐστὶν ἄρθρον. ἐν γοῦν τῷ ὁ πατήρ ὁ τούτου οὐ προστίθεται τὸ τοῦ ἄρθρον, οὐδὲ ἐν τῷ ὁ πατήρ ὁ ἐκείνου, ἐπεὶ γε οὐ

δύνανται αἱ τοιαῦται γενικαὶ ἀντωνυμιῶν δεικτικαὶ οὔσαι ἄρθρον ἀναδέξασθαι, καθὼς ἐπεδείξαμεν.) ὁμοίως δὲ καὶ τῷ ὁ πατήρ ὁ ἐμός τὰ τῆς συντάξεως τὸν αὐτὸν ἐπέχει λόγον· τὸ γὰρ πρόσωπον τὸ τῆς ἀντωνυμίας, ὡς εἵπομεν, γενικῆς ἐστίν, εἰς ἣν καὶ μεταλαμβάνεται, ὁ πατήρ μου. .

- 1.135 Μὴ ποραλελείφθω δὲ κάκεῖνο, ὡς τὰ ἐπιτρέχοντα πτωτικὰ τὴν τῶν προσηγορικῶν θέσιν, προσλαμβάνοντα κατ' ἀρχὴν τοῦ λόγου ἄρθρον, ἐμποδίζει τὴν τοῦ ἐτέρου ἄρθρου παρείσδυσιν. οἷόν τε γὰρ ἐστὶν φάναι ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀγαθός, οὐ μὴν ὁ ἀγαθὸς ὁ ἄνθρωπος· ὁ δοῦλος ὁ ἐμός, οὐ μὴν ὁ ἐμός ὁ δοῦλος· ὁ παῖς ὁ γράψας, οὐ μὴν ὁ γράψας ὁ παῖς. καὶ σαφὲς ὅτι αἰτία ἐστὶν τοιαύτη. ἐπεὶ γὰρ τὰ ἐπιθετικώτερον ἀκουόμενα φέρεται ἐπὶ τὰ ὑποκείμενα. οὐ μὴν τὰ ὑποκείμενα πάντως ἐπὶ τὰ ἐπιθετικά, εἶγε τὸ ἄνθρωπος οὐκ ἐπιζητεῖ τὸ λόγιος, τὸ γε μὴν λόγιος τὸ ἄνθρωπος, συμβαίνει καὶ τὴν συνοῦσαν ἀναφορὰν ἐν τῷ ὁ λόγιος συμφέρεσθαι ἐπὶ τὸ ἄνθρωπος, καὶ ὡς οὐκ ἔστι προσθεῖναι μετὰ τὸ λόγιος τὸ αὐτὸ ἐπιθετικὸν λόγιος, οὕτως οὐδὲ μετὰ τὸ ὁ ἐν τῷ ὁ λόγιος ἄνθρωπος ἕτερον ἄρθρον προανενήνεκται γὰρ διὰ τοῦ συνόντος ἐπιθέτου.
- 1.136 Τρύφων {p 25 Vels.} φησὶν προτάττεσθαι καὶ τῶν ἄλλων 25 πλαγίων τὸ ἄρθρον τὸ ὁ μετοχῆς ἐπιφερομένης καὶ τῆς οὗτος ἀντωνυμίας μετὰ ῥήματος τοῦ ἔστιν, ὁ τὸν ἄνθρωπον ὑβρίσας οὕτως ἐστίν. οὐδὲν δὲ κωλύει καθολικώτερον φάναι· καὶ εὐθείας οἰοσθήποτε ῥημάτων τε τῶν ὑπαρξιν σημαίνοντων ἢ ὀνομαστικῇ ἢ οὐσιώδῃ, ὁ τὸν ἄνθρωπον ὑβρίσας Θέων ὀνομάζεται, ὁ τὸν ἄνθρωπον λακτίσας ἵππος ἐστίν, ὁ τὸν ἄνθρωπον ὑβρίσας ἐγὼ εἰμι· ἐπεξεργάσασθαι τε τὴν αἰτίαν οὕτως ἔχουσιν.
- 1.137 Αἱ πλαγαὶ συντάσσονται ταῖς εὐθείαις μεταξὺ πίπτοντος ῥήματος, οὗ τὰ τῆς διαθέσεως ἐπὶ τὴν πλαγίαν μέτεισιν ἐκ τῆς συνούσης εὐθείας, τὸν ἄνθρωπον ὑβρίσεν Θέων, τὸν ἄνθρωπον ἐλάκτισεν ἵππος. ἐφ' ἧς δὴ συντάξεως εἰ προσθεῖημεν τὸ ἄρθρον πρὸ τῆς ἐγκειμένης εὐθείας, μένει τὰ τοῦ λόγου, τὸν ἄνθρωπον ὑβρίσεν ὁ Θέων, τὸν ἄνθρωπον ἐλάκτισεν ὁ ἵππος· εἰ μέντοι πρὸ τῆς αἰτιατικῆς, οὐ γενήσεται τὰ τοῦ λόγου κατάλληλα, ὁ τὸν ἄνθρωπον ὑβρίσε Θέων τὸ γὰρ ἄρθρον ἀποστὰν τῆς εὐθείας τὸν λόγον παραφθείρει. καὶ ἔνθεν τὸ ῥῆμα μετοχὴ γίνεται, ἵνα ἀποδῶ τῷ ἄρθρῳ καὶ τὴν ὀρθὴν πτώσιν καὶ τὸ ἀρσενικὸν γένος. καὶ ἐπεὶ ἀδύνατόν ἐστιν δίχα ῥήματος λόγον συγκλείεσθαι, παραλαμβάνεται ῥῆμά τι τῶν ὑπαρξιν δηλούντων, ἵνα τὴν τοῦ δράσαντος προσώπου διάθεσιν δηλώσῃ, ἐπεὶ καὶ προσώπων ἢ μετοχῇ ἀμοιρεῖ, ὁ τὸν ἄνθρωπον ὑβρίσας Τρύφων ἐστίν ἢ Τρύφων ὀνομάζεται.
- 1.138 Καὶ ἐπὶ τῶν ἀντωνυμιῶν αὐτὸ μόνον τὸ ἔστιν ἔγκλημα τούτου παραλαμβάνεται, οὗτος ἐστὶν ἢ οὗτος ἦν, ἐγὼ εἰμι, σὺ εἶ οὐσίας γὰρ μόνης εἰσὶ σημαντικαὶ αἱ ἀντωνυμίαι, ἥνπερ σημαίνει τὸ εἰμί· τοῖς δὲ ὀνόμασι τὸ ὀνομάζεται καὶ τὰ σύζυγα, ἐπεὶ ὀνομάτων ἴδιον τὸ ὀνομάζεσθαι ἢ καλεῖσθαι, ὁ τὸν ἄνθρωπον ὑβρίσας Τρύφων λέγεται ἢ καλεῖται. Οὐχὶ οὖν καὶ τὸ ἔστι συντάσσεται; Πάνυ εὐλόγως, ἐπεὶ ἐνυπάρχει τοῖς μὲν ὀνομαζομένοις τὸ οὐσιῶδες, οὐ μὴν τοῖς οὐσιῶδεσιν ἢ ἰδίᾳ θέσις τῶν ὀνομάτων. οὐ γὰρ εἰ οὗτος, πάντως καὶ Οδυσσεύς· εἰ δέ τις Ὀδυσσεύς, πάντως καὶ οὗτος, οὗτος δ' αὖ Λαερτιάδης πολύμητις Ὀδυσσεύς {Γ 200}.
- 1.139 Α τοιαῦται συντάξεις ἐγχωροῦσιν καὶ ἐπὶ γενικῶν καὶ ἐπὶ δοτικῶν, τῶν γενικῶν ἐξαίρετον ἔχουσιν τὸ καὶ μετοχῆς μὴ ἐπιφερομένης προσλαμβάνειν ἄρθρον, ὃ πάντως φέρεται ἐπὶ τὸ κτῆμα, ὃ ἐξ αὐτῆς μόνης νοεῖται, διὸ καὶ ἐξαίρετον ἔσχεν τὴν σύνταξιν, ὁ τοῦ ἀνθρώπου οἰκέτης ἔδραμεν. εἰ γὰρ μὴ τῇδε ἔχοι, ἐπὶ ῥῆμα δὲ φέροιτο, οὐδὲ προσλαμβάνει τὸ ἄρθρον, ἀνθρώπου ἀκούω, ἀγροῦ δεσπόζω.
- 1.140 Σὺν δυσὶν ἄρθροις λέγεται ἐν προσηγορικοῖς, καθ' ἣν προεκτεθείμεθα σύνταξιν, τὸ τῆς ἐλάφου ἔκγονον, ὁ τοῦ ἀνθρώπου υἱός. μετὰ δὲ κυρίων οὐ λυπεῖ καὶ χωρὶς τοῦ ἰδίου ἄρθρου, ὁ

Ἀριστάρχου γνώριμος, ὁ Ἀπολλωνίου φίλος. καὶ κατὰ τὸ τοιοῦτο κυρίου σύνταξιν ἀποφέρεται τὸ βασιλεύς· φαμέν γὰρ ὁ βασιλέως παρεγένετο, τῶν ἄλλων προσηγορικῶν ἀπαραδέκτων ὄντων. Καὶ μήποτε εὐλόγως τὰ προσηγορικά δύο ἄρθρα αἰτεῖ. οὐ γὰρ ἔνδεκτον ἀναφέρεσθαι κτημὰ τινος, τοῦ κτήτορος μὴ οὐχὶ προαναφερομένου· ἢ γὰρ ἀμφοτέρω χωρὶς ἄρθρου, λέοντος σκυμνίον ἔδραμεν, ἢ ἀμφοτέρω συνανενεχθήσεται, τὸ τοῦ λέοντος σκυμνίον ἔδραμε. τὰ μέντοι κύρια διὰ τῆς ἰδίας θέσεως ἀναπολούμενα οὐχ οὕτως προσδέεται τοῦ ἄρθρου. ταῦτη μοι δοκεῖ εὐπαράδεκτον γίνεσθαι καὶ τὸ ὁ βασιλέως οἰκέτης, καθὼς δυνάμει κύριόν ἐστιν ὄνομα τὸ ὁ βασιλεύς. νοεῖται γὰρ ἐκ τοῦ ἐπικρατοῦντος ὁ Πτολεμαῖος, καὶ μᾶλλον γε ἰδιάζεται τοῦ Πτολεμαίου, εἴγε ὁμώνυμοι μὲν Πτολεμαῖοι, εἷς δὲ εἷς ὃν τὰ τῆς βασιλείας ἀνηνέχθη.

1.141 Ὅτι δὲ καὶ ἑτέρα σύνταξις μετοχικὴ μετὰ ἀπαρεμφάτου ῥήματος καὶ τῆς ὑπολοίπου συντάξεως, ἣν προεκτεθείμεθα, ὁ τὸν ἄνθρωπον θέλων ὑβρίσαι οὗτός ἐστιν. καὶ καθόλου ἡ τῶν προαιρετικῶν ῥημάτων σύνταξις εἰς μετοχὴν μεταλαμβανομένη οὕτω καθίστησιν τὸν λόγον. διότι μέντοι τὰ προαιρετικά ῥήματα ἐξαιρέτως ἀπαιτεῖ ἀπαρεμφάτων σύνταξιν, κατὰ τὸν δέοντα καιρὸν παραστήσομεν. (Κατὰ δὴ τὰς προειρημένας συντάξεις ἡ ἐκὼν μετοχὴ ἀποστήσεται τῆς τῶν μετοχῶν ἐννοίας· οὔτε γὰρ μετὰ ἀπαρεμφάτου συγκλείει λόγον οὔτε χωρὶς ἀπαρεμφάτου, ὁ τὸν ἄνθρωπον ἐκὼν ὑβρίσαι οὗτός ἐστι. καὶ γὰρ χωρὶς τοῦ ἀπαρεμφάτου ἀκατάλληλος ὁ λόγος. εἴρηται ἡμῖν ἀκριβέστερον ἐν τῷ περὶ μετοχῶν ἢ αἰτία τῆς ἀκαταλληλότητος.)

1.142 Ἐξῆς ῥητέον καὶ περὶ τῶν ὑποτακτικῶν ἄρθρων, ἅπερ οὐ μόνον τάξει καὶ φωνῇ διαφέρει τῶν προτακτικῶν, ἀλλὰ καὶ ἐν συντάξει πάντῃ διαφόρῳ. καὶ πρόδηλα μὲν τὰ διάφορα τῆς φωνῆς καὶ τῆς τάξεως, οὐ μὴν καὶ τὰ τῆς συντάξεως, περὶ ἧς καὶ προειλάμεθα ἐκθέσθαι.

1.143 Τὰ προτακτικά τῶν ἄρθρων συνοδεύει τοῖς ὀνόμασιν εἰς τὸ αὐτὸ ῥῆμα καὶ εἰς τὴν αὐτὴν μετοχὴν, ἄνθρωπος περιπατεῖ, ἀνθρώπου ἄδοντος ἤκουσα· καὶ ἔτι σὺν ἄρθρῳ. ὅπερ ἀδύνατον ἐγχωρῆσαι ἐν ὑποτακτικῷ, λέγω κατὰ ἐνικὴν σύνταξιν· ἑτέρου γὰρ πάντως ῥήματος παρέμπτωσιν αἰτεῖ, ἥλθεν γραμματικὸς ὃς διελέξατο, ὃς ἀνέγνω, κἂν ἐν μεταβάσει γένηται τὰ τοῦ ῥήματος, λέγω ἐν ἑτέρῳ προσώπῳ, ἀνθρώπῳ ὠμίλησα ὃ παρέσχον ξενίαν. εἰ μέντοι τις τῇ προκειμένη συντάξει προσδῷ τὰ προτακτικά ἄρθρα, ἀσύστατος ὁ λόγος γενήσεται, ὁ γραμματικὸς ἥλθεν διελέξατο, τῷ ἀνθρώπῳ ὠμίλησα παρέσχον ξενίαν, χωρὶς εἰ μὴ συμπλεκτικὸν σύνδεσμον λάβοιεν, δυνάμενον εἰς κοινότητα τοῦ ἀνθρώπου παραλαμβάνεσθαι· καὶ προὔπτον ὅτι τὸν καὶ ἢ τινὰ τῶν τούτῳ ἰσοδυναμούντων, ὡς ἀκριβέστερον ἐντελῶς ἐπεδείξαμεν ἐν τῇ τῶν συνδέσμων συντάξει. καθίσταται γοῦν οὕτως, ὁ γραμματικὸς παρεγένετο καὶ διελέξατο, τῷ ἀνθρώπῳ καὶ παρέσχον ξενίαν.

1.144 Καὶ φυσικώτερον πως ἔστιν τὸ τοιοῦτον ἐπινοῆσαι. ὡς ἔφαμεν, τὸ ὑποτακτικὸν ἄρθρον ἐπὶ ῥῆμα ἴδιον φέρεται, συνδεδεμένον διὰ τῆς ἀναφορᾶς τῷ προκειμένῳ ὀνόματι, καὶ ἐντεῦθεν ἀπλοῦν λόγον οὐ παριστάνει κατὰ τὴν τῶν δύο ῥημάτων σύνταξιν, λέγω τὴν ἐν τῷ ὀνόματι καὶ τὴν ἐν αὐτῷ τῷ ἄρθρῳ. ὅπερ πάλιν παρείπετο τῷ καὶ συνδέσμῳ· κοινὸν μὲν παρελάμβανεν τὸ ὄνομα τὸ προκείμενον, συμπλέκων δὲ ἕτερον λόγον πάντως καὶ ἕτερον ῥῆμα παρελάμβανεν. καὶ οὕτω τὸ παρεγένετο ὁ γραμματικὸς ὃς διελέξατο δυνάμει τὸ αὐτὸ ἀποτελεῖ τῷ ὁ γραμματικὸς παρεγένετο καὶ διελέξατο, ἐγγιζούσης καὶ τῆς ὀνομασίας τῶν μορίων· τὸ γὰρ συνηρτῆσθαι καὶ συνδεδέσθαι οὐ μακρὰν τῆς συνωνυμίας πέπτωκεν.

1.145 , Ὅτι δὲ καὶ ἄλλη σύνταξις ἰσοδυναμοῦσα τῇ ὑποτακτικῇ συντάξει τῶν ἄρθρων, ἡ διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν, ἀνθρώπῳ ὠμίλησα καὶ αὐτῷ παρέσχον ξενίαν, ὁ γραμματικὸς παρεγένετο καὶ οὗτος διελέξατο. πάλιν γὰρ ἡ ἐτκειμένη ἀναφορὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ συνυπῆρχε ταῖς τοιαύταις ἀντωνυμίαις, καὶ ἔνθεν τὰ τοῦ λόγου καθίστατο ἐγγίζοντα ἑαυτῶν.

- 1.146 Οὐχὶ οὖν ὑπολάβοι τις ὑφ' ἐν μέρος λόγου πίπτειν τὰ μόρια; Οὐ πάντως· οὐ γὰρ ὅτι τὸ παρεπόμενον τοῖς ἄρθροις ἀπηνέγκαντο, καὶ ἄρθρα ἐστίν, εἶγε καὶ ἄλλοις διαφόροις διέστηκε τὰ μόρια. καὶ γὰρ καὶ τὰ ῥήματα τὸ εὐχρηστον τῶν κατεύθειαν ἀντωνυμιῶν ἀπηνέγκαντο, καὶ οὐ πάντως ἐν μέρος λόγου· πάλιν γὰρ καὶ αὐτὰ πολλοῖς διέστηκεν ἰδιώμασιν. ἀλλὰ καὶ προεκτεθείμεθα ὅτι ἀντὶ τῶν ὑποτακτικῶν ἄρθρων ἀθροιστικὸς σύνδεσμος παραλαμβάνεται, καὶ οὐχὶ ἐν μέρος λόγου οἱ ἀθροιστικοὶ σύνδεσμοι καὶ τὰ ἄρθρα.
- 1.147 ἀλλοῦδὲ κατὰ τὴν αὐτὴν σύνταξιν συμφέρονται αἱ ἀντωνυμίαι· νυμίαι· αἰτοῦσιν γὰρ πάλιν τὸν σύνδεσμον, γραμματικὸς παρεγένετο καὶ οὗτος διελέξατο· προὔπτον ὅτι, εἰ ὑφέλοι τις τὸν σύνδεσμον, ἀσύνετα τὰ τοῦ λόγου γίνεται. (πρὸς οἷς καὶ δύναται καὶ δεικτικώτερον αὐτὸ τὸ πρόσωπον νοεῖσθαι, γραμματικὸς παρεγένετο καὶ οὗτος διελέξατο, λέγω δεικτικῶς· καὶ ἔτι ἐπὶ τῆς αὐτὸς ἀναφορικῆς τὸ κατ' ἐξοχὴν πρόσωπον νοούμενον, γραμματικὸς παρεγένετο καὶ αὐτὸς διελέξατο, ὡς εἴ τις οὕτω λέγοι, ὁ δεσπότης, ὁ κύριος.) εἰ μέντοι τῇ ἀρθρικῇ συντάξει ἐπενθείη τις τὸν σύνδεσμον, σαφὲς ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦ συνηρτηῖσθαι οὐκ ἀνοίσει τὸ προκείμενον ὄνομα, ἄλλο δέ τι ἀοριστωδῶς νοούμενον, ἀνθρώπῳ ὠμίλησα καὶ ᾧ ξενίαν παρέσχον. Πῶς οὖν τοσαύτης διαφορᾶς οὔσης παραδέχεται τις τὸ ὑφ' ἐν μέρος λόγου ὑπάγειν τὰ ἄρθρα καὶ τὰς ἀντωνυμίας;
- 1.148 Ὅτι τὰ ὑποτακτικὰ ἄρθρα ἀδιαφορεῖ πρὸς τὸ κατάλληλον τῆς πτώσεως τῶν προτασσομένων αὐτῶν ὀνομάτων, πρὸς ᾧ καὶ ἀναπέμπει πέμπει τὴν ἀναφοράν, ἄνθρωπος ἦλθεν ὃν ἐξένισα, φίλου ἤκουσα ᾧ καὶ πρῶην συνέβαλον. καὶ ἐξ εὐθείας μὲν ὀνόματος παράθεσις γίνεται καὶ πλαγίας πτώσεως, ἐπὶ ἑτέρῳ προσώπῳ ἢ διάθεσις τοῦ ῥήματος προσγίνηται· ἐκ δὲ πλαγίας ὀνόματος εὐθείας ἐπιφέρεται ἄρθρα, ἐπὶ ἢ τοῦ ἄρθρου ἀναφορὰ τὸ ῥῆμα προσενείμῃ τῷ προκειμένῳ ὀνόματι τῷ κατὰ τὴν πλαγίαν. τότε γὰρ δύο εὐθεῖαι νοοῦνται, λέγω τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ὑποτακτικοῦ ἄρθρου, ὅταν τὸ αὐτὸ πρόσωπον τὰς δύο διαθέσεις συνέχη.
- 1.149 τοῦ μὲν οὖν πρώτου γραμματικὸς ἦλθεν ᾧ ὁ Τρύφων ὠμίλησεν· ἐν γὰρ τῇ εὐθείᾳ τοῦ Τρύφων τὰ τοῦ ῥήματος ἐνεγένετο· τοῦ δὲ δευτέρου ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ πλάγχθη {α 1} οὐλομένην, ἣ μυρὶ Ἀχαιοῖς {Α 2} ἦσαν μὲν γὰρ πλάγιοι, τῆς δὲ διαθέσεως ἡρτημένης ἐκ τῶν Μουσῶν, αἱ δὲ εὐθεῖαι ἐπηνέχθησαν διὰ τὸν ἄνδρα τὴν διάθεσιν ἀναδεδέχθαι καὶ ἔτι τὴν μῆνιν ἔστι γὰρ ὃς ἐπλάγχθη, ἣ ἔθηκε μυρία κακὰ τοῖς Ἑλλήσι. καὶ ἔτι τοῦ τρίτου ἣ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς, ὃς ποτὲ μ' εἰρόμενος μέγ' ἐγήθεεν {Η 125 et 127} καὶ γὰρ τὸ οἰμώξειεν ἐπὶ τοῦ Πηλέως τέθεικε καὶ τὸ γηθῆσαι.
- 1.150 Ταύτη μοι δοκεῖ καὶ ἀκαταλλήλως κείμενα τὰ ἄρθρα πρὸς τὰ προκείμενα πτωτικὰ λόγον κατάλληλον συγκλείειν, καθό, τοῖς ῥήμασι κατακλείοντα λόγον, τὴν τούτοις συνοδεύουσιν πτωσιν μεταλαμβάνει, ὥστε τὴν ἀναφορὰν μὲν χαρίζεσθαι τῷ ὀνόματι, τὴν δὲ πτωσιν τῷ ῥήματι, διεπεμψάμην φίλῳ ὃν καὶ Τρύφων γινώσκει, εἶγε τὸ γινώσκει αἰτιατικὴν ἀπαιτεῖ. Ὅτι τὸ Ἀρίσταρχος ἐστὶν ὁ ἐξηγησάμενος τὰ ποιήματα προφανῶς ἀνελλειπὲς ἐστὶν· εἰ μέντοι ἀντὶ τοῦ ὅ το ὅς τις θεῖη, οὐκέτι, Ἀρίσταρχος ἐστὶν ὃς ἐξηγησάμενος. τὰ ποιήματα. καὶ φαίνεται ὅτι, καθὼς προείπομεν, διὰ τὴν ιδιότητα τοῦ ὑποτακτικοῦ ἄρθρου· προσλαβὼν γοῦν τὸ ῥῆμα ἀπαρτίζει τὸν λόγον, Ἀρίσταρχος ἐστὶν ὃς ἐξηγησάμενος τὰ ποιήματα ἐθαυμάσθη.
- 1.151 Προφανὲς οὖν ὅτι τὰ τῇ φωνῇ προτακτικὰ ἄρθρα οὐκ ἄλλως οηθήσεται ὅτι ἀνθ' ὑποτακτικῶν ἐστὶν, εἰ μὴ ἐπὶ ῥῆμα φέροιτο, ὃ ἰον ὑποτακτικῶν, ἥδη καὶ τῆς τάξεως καὶ τῆς φωνῆς τὸ τοιοῦτον μένης, ὡς ἔχει τὸ τῷ οὐδὲ κρείων Ἀχελώϊος ἰσοφαρίζει {Φ 194}. καὶ γὰρ ἔνεκα τῆς τάξεως μετὰ γὰρ τὸ ὄνομα τέθεται· καὶ ἔνεκα τῆς φωνῆς ἀπὸ γὰρ τοῦ τ ἤρξατο, τῶν ὑποτακτικῶν δίχα τοῦ τ λεγομένων· καὶ ἔτι τῆς συντάξεως φέρεται γὰρ ἐπὶ τὸ ἰσοφαρίζει. Πότε μέντοι τὰ τοιαῦτα τῶν ἄρθρων οὔτε ὑποτακτικὰ εἶναι δύναται ἄρθρα οὔτε προτακτικά, ἀλλ'

ἀντωννυμικὰ ἢ ἀοριστούμενα μόρια, ἐπὰν τὰς συντάξεις ἐπίωμεν τῶν ἀντωννυμιῶν, παραστήσομεν.

- 1.152 , Τούτων τῇδε ἐχόντων ἐπιστατέον τὸ καὶ θώρηχ' ὃ γὰρ ἦν οἱ, ἀπώλεσε πιστὸς ἐταῖρος {Σ 460}, πότερον τὸ ὁ προτακτικὸν ἐστὶν πρὸς τὸ πιστὸς ἐταῖρος, ἢ ἀνθ' ὑποτακτικοῦ ἐστὶν τοῦ ὅς, ἀναφερόμενον πρὸς τὸ θώρηκα, ἢ πρὸς τὸ ἐταῖρος καθ' ὑποτακτικὴν σύνταξιν εἴρηται. ἀνέφικτον οὖν προτακτικὸν αὐτὸ παραδέξασθαι οὐ γὰρ μετὰ προτακτικὸν ἄρθρον ῥῆμά ποτε ἐπιφέρεται, ἐπιφέρεται δὲ τὸ ἦν. ὃ οὐκ ἄλλο τι ἀπαιτήσῃ ἢ ὑποτακτικὸν ἄρθρον, ὅπερ οὐ πιθανὸν ἐπὶ τὸν θώρακα ἀναφέρεσθαι· οὐ γὰρ τοῦτον μόνον ἀπώλεσεν ὁ Πάτροκλος· ἅμα γὰρ ἀσπίδα καὶ τρυφάλειαν καὶ καλὰς κνημίδας ἐπὶ σφυρίοις ἀραρυίας κω θώρηκα {Σ 458—460}. καὶ ἐάν τις τὸ τοιοῦτο παρῇ, ἔτι μάχεται τὸ ἀκατάλληλον τοῦ λόγου. δοθήσεται γὰρ ὅτι ἡ ὑπαρξὶς τοῦ θώρακος διὰ τῆς τοῦ ἄρθρου συντάξεως νοεῖται, καθὼς προϋπεδείξαμεν· καὶ εἰ τοῦτο, πῶς τὸ πιστὸς ἐταῖρος συναρτηθήσεται μετὰ ῥήματος ἐτέρας εὐθείας νοουμένης σὺν ἐτέρῳ ῥήματι τῷ ἦν; πότε δύο εὐθεῖαι κατάλληλον λόγον ἐποίησαν; ἄμεινον οὖν ἐκεῖνο φάναι, ὡς πλαγία καὶ εὐθεῖα κατάλληλον λόγον ποιεῖ.
- 1.153 ἢ οὖν εὐθεῖα ἢ διὰ τοῦ ὅ εἰς τὴν αὐτὴν εὐεῖαν παραλαμβάνεσθω τοῦ ἐταῖρος, ὃς ἦν αὐτῷ πιστὸς ἐταῖρος, ἀπώλεσε τὰ προκατειλεγμένα, λέγω ἀσπίδα καὶ τρυφάλειαν καὶ κολὰς κνημίδας καὶ θώρηκα· ἕτερα γὰρ ἀντὶ τούτων ἀπάντων ἐξαιτεῖται. χωρὶς εἰ μὲ θέλοι τις αἰτιατικὴν ἕξωθεν προσενεῖναι, ἐφ' ἣν πάντως ἐνεχθήσεται τὸ ἀπώλεσεν καὶ ἡ πρόθεσις τοῦ ἄρθρου γένοιτο τοῦ ὅς, καὶ θώρηχ' ὃς γὰρ ὑπῆρχεν αὐτῷ, τοῦτον ἀπώλεσεν ὁ πιστὸς ἐταῖρος.
- 1.154 Καὶ παρὰ Ἀλκαίῳ οἱ περὶ Ἀπίωνα τὸν Μόχθον τὸ Κυλλάνας ο μέδεις {fr. 5 Bergk4} ἐν ῥήματος συντόξει ἤκουον, οὐ παραδεχόμενοι μετοχὴν τοιαύτην ἐκ βαρυτόνου ῥήματος, εἶγε τῆς τοιαύτης λήξεως οὐκ ἔχονται κατὰ τὸ κοινὸν ἐκ βαρυτόνων οὔσαι ῥημάτων. ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ τοιοῦτον ἐδείκνυτο ὡς καὶ περισπώμενον εἶη ῥῆμα τὸ μεδῶ, ἔνθεν καὶ τὸ Δωδώνης μεδέων {Π 234}, ἀφ' οὗ τὸ μέδημι, ὡς οἴκημι, καὶ ἔτι ἡ μέδεις συνοῦσα μετοχὴ κατὰ τὸ ἀκόλουθον. κακὰ τῆς γραφῆς δὲ συνηλέγχοντο, οὐκ οὔσης ποτὲ διὰ τοῦ εἰ κατὰ πᾶν δεῦτερον πρόσωπον παρ' Αἰολεῦσιν.
- 1.155 Τὰ ὑποτακτικὰ ἄρθρα τότε μὲν ἐν κοινότητι ἔχει τὸ ῥῆμα, ὅταν καὶ ἐπιμερίζῃ τὰ πρόσωπα τὰ προϋποκείμενα. φέρε γὰρ οὕτω φάναι, διέπτησαν ἀετοὶ ὃς μὲν ἀπὸ ἀνατολῆς, ὃς δὲ ἀπὸ δύσεως, ἢ καὶ ἔτι ἐπὶ τῆς τοιαύτης συντάξεως, Αἰθίοπας τοὶ διχθὰ δεδαΐαται ἔσχατοι ἀνδρῶν, οἱ μὲν δυσομένου Ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος {α 23. 24} . μετὰ τὸ Αἰθίοπας ἐπιφέρει ὑποτακτικὸν ἄρθρον τὸ οἱ, ὅπερ συνηθέστερον διὰ τοῦ τ' Ὅμηρός φησιν, τοὶ διχθὰ δεδαΐαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν. καὶ σαφές ἐστὶν ὅτι ἡ τοῦ δεδαΐαται σύνταξις φέρεται πρὸς τὴν πληθυντικὴν εὐθεῖαν, ἣτις κατὰ τὸ ἐξῆς ἐπιμεριζομένη πρὸς τὴν τῶν Αἰθιόπων διάστασιν κοινὸν παραλαμβάνει τὸ ῥῆμα μετὰ τῶν ὑποτακτικῶν ἄρθρων. Αἰθίοπες, τοὶ διχθὰ δεδαΐαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν, οἱ μὲν δυσομένου Ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος. 156. ὡς εἰ καὶ ἐπ' ἐκείνου τοῦ σχήματος προστεθεῖη ῥῆμα, πάλιν τὸ ἐξ αὐτοῦ ἐπιμεριζόμενον ἀνενδοίαστον ἔσται, οἱ δὲ δύο σκόπελοι ἰκάνουσιν ὃς μὲν ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ, ὃς δὲ ἄχρι τοῦ Ὀλύμπου {ex μ 73}. οὐ προϋπόντος γὰρ τοῦ τοιούτου ἀνάγκη πᾶσα τῷ ὑποτακτικῷ ἄρθρῳ προσγίνεσθαι τὸ ῥῆμα τὴν τε προϋποῦσαν εὐθεῖαν, καθὼς ἐπεδείξαμεν, εἰς γενικὴν μετελθεῖν. αὕτη γὰρ μόνη μὴ προσλαβοῦσα ῥῆμα ἐπιμερίζεται εἰς τὰ ἐξ αὐτῆς πρόσωπα νοούμενα, αἳ γε μὴν ἄλλαι πτώσεις οὐκέτι, εἰ μὴ προσλάβοιεν ῥῆμα· Νεστορίδαι δ' ὁ μὲν οὔτας Ἀτύμνιον {Π 317}. προφανῶς γὰρ πάλιν τὸ ὁ ἀντὶ τοῦ ὅς ἐστὶν, χωρὶς εἰ μὴ πτωτικὸν λείπει, οὗ προηγῆσεται πάντως τὸ ὁ προτακτικὸν ἄρθρον, ἔχοντος τοῦ λόγου τῇδε, τῶν Νεστοριδῶν ὁ μὲν ἕτερος οὔτας Ἀτύμνιον, τῶν δύο σκοπέλων ὁ μὲν ἕτερος οὐρανὸν ἵκει. 157, καθὼς ἂν τις κάκεῖνο ἐπιστήσῃ, καὶ μιν πειραίνουσι δύο πόλοι ἀμφοτέρωθεν, ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἐπίοπτος {Arat. Phaen. 24—25}, πάλιν τοῦ ἐντελοῦς ὄντος ἀλλ' ὃς μὲν οὐκ ἐπίοπτος·

ἀπὸ γὰρ κοινοῦ τοῦ πειραίνουσι δυνάμει ἔχει ἐγκείμενον ῥῆμα τὸ πειραίνει, ἐφ' ὃ καὶ φέρεται. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιφερομένου λόγου, σδ δ' ἀντίος· πάλιν πειραίνει τὸν ἄξονα. τοῦτο γὰρ συμφράζεται· ὅς δ' ἐπίοπτος ὢν· ἐκ γὰρ τοῦ βορεινοῦ ὕψους ἀντίος ἐστὶ τῷ τοῦ Ὠκεανοῦ.

- 2.1 Τῇ προεκδοθείσῃ συντάξει τῶν ἄρθρων ἀκόλουθον ὑπολαμβάνω καὶ περὶ τῆς τῶν ἀντωνυμιῶν συντάξεως διαλαβεῖν· ἐκεῖνα μὲν γὰρ μετ' ὀνομάτων ἐν τοῖς λόγοις παρελαμβάνετο, αὗται δὲ ἀντ' ὀνομάτων, οὐ παραδεχόμεναι τὴν τούτων προτακτικὴν σύνταξιν καθ' ἣς προεκτεθείμεθα αἰτίας.
- 2.2 Καὶ σαφές ἐστιν ὅτι ἔνεκα τοῦ τοιοῦτου καὶ πτώσεων ἐγένοντο δεκτικά, ἵνα κατὰ παντὸς τοῦ ὀνόματος ἀνθυπέλθωσιν, καὶ προσώπων ἀπάντων διακριτικά, ἵνα τὸ ἐλλειπὲς τοῦ ὀνόματος, λέγω τὴν τῶν προσώπων διάκρισιν, αὗται ἀνθυπενεχθεῖσαι ἀναπληρώσωσιν, καὶ τοῦ μὲν ὀνόματος ἔχωσι τὴν πῶσιν, τοῦ δὲ ῥήματος τὸ πρόσωπον.
- 2.3 Ἐνθεν δι' ὅλου κλίνονται, δύο τὰς γενικωτάτας κλίσεις ἀποσπάσασαι, καὶ οὐ κατὰ σύγχυσιν, ἀλλὰ κατὰ μερισμὸν τὸν δέοντα· τῷ μὲν γὰρ τέλει ἐνήκε τὴν πτωτικὴν κλίσιν, τῷ δὲ ἄρχοντι τὸν τῶν προσώπων ἐπιμερισμὸν· σαφές γὰρ ὅτι, εἰ κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος αἱ δύο κλίσεις ἐνεγένοντο, συνέβη ἂν τῆς μὲν πτώσεως τὸ ἐτεροιοῦμενον ἀποτρίβεσθαι τὸ τοῦ προσώπου διακριτικόν, καὶ ἔμπαλιν τοῦ προσώπου μεταβαίνοντος παραφθείρεσθαι τὸ τῆς πτώσεως ἰδίωμα. δι' ὃ πῶσιν μὲν διακρίνουσα ἀποτελεῖ τὸ ἐμοῦ καὶ ἐμοί καὶ ἐμέ, πρόσωπον δὲ τὸ ἐμοῦ-σοῦ, πρόσωπον δὲ καὶ πῶσιν τὸ ἐμοῦ-σοί· καὶ ἐν ἅπασιν ὥρισται τοῖς προκατελεγμένοις διὰ τὸ ἐν ἑκατέρῳ μέρει ἐγχωρῆσαν ἰδίωμα. (ἐκάτεραι. γοῦν αἱ κλίσεις ἀποστᾶσαι ἐπὶ τὰ ἴδια μόρια, λέγω τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα, τῷ τέλει συνεχρῶντο κατὰ τὴν κλίσιν, καλὸς καλοῦ, γράφω γράφεις γράφει, οὐκ ἀπιθάνως καὶ τῆς ἀντωνυμίας χρησαμένης τῇ ὑποστολῇ τοῦ ς, οὔση διακριτικῇ τρίτου προσώπου, σοί-οἶ, ὡς εἰ καὶ λέγεις λέγει).
- 2.4 Εὐθες μέντοι ὑπολαμβάνω, εἰ ἐξεργάσεται τις διὰ τί μὴ μᾶλλον τὸ τέλος οὐ προσεχώρει τῷ προσώπῳ, καθάπερ ἐπὶ τῶν ῥημάτων, ἥπερ τὸ ἄρχον. ἔδει γὰρ ἅπαξ ἐν ἐνὶ μέρει προσχωρῆσαι τὸ τέλος, καὶ εἰ ἔστιν εἰπεῖν, εὐλόγως τῷ πτωτικῷ, εἶγε καὶ πρότερον τοῦ ῥήματος τὸ ὄνομα, καθὼς ἐπεδείξαμεν, καὶ δῆλον ὅτι τὸ τούτου ἰδίωμα ἐπικρατήσει τοῦ τέλους, λέγω τὴν πῶσιν. πρὸς οἷς καὶ ἀντωνυμία ἐστὶν τὸ ἀντ' ὀνόματος παραλαμβανόμενον καὶ ὄνομα μιμούμενον, καὶ σαφές ὅτι ἐπακολούθημά ἐστιν τὸ ἐγγινόμενον πρόσωπον). καὶ εἰ τὰ τέλη ἐπικρατεῖ τῶν μερῶν τοῦ λόγου, τὸ δὲ τέλος τῆς ἀντωνυμίας πῶσίς ἐστιν, ἐπικρατήσει ἄρα διὰ τοῦ τέλους τὸ καλεῖσθαι ἀντωνυμία, κἂν ῥήματος ἰδίωμα παρεισδύηται, λέγω τὸ πρόσωπον.
- 2.5 Εὐλογον ἡγοῦμαι πρὸ τῆς κατὰ μέρος συντάξεως προδιασαφῆσαι τὰ ἐπακολουθοῦντα ἰδιώματα τοῖς μορίοις ὑπὲρ τοῦ τὴν εἰρησομένην διδασκαλίαν τῆς συντάξεως εὐσυνοπτοτέραν γενέσθαι.
- 2.6 Πρόκειται μὲν οὖν ἡ ἐξαίρετος κλίσιν κατ' ἀμφοτέρω μέρη, σύνεστιν δὲ δεῖξις διττή, ἡ κατὰ ἀπόλυτον ἐκφοράν, ἔπαισέ με (φανερὸν γὰρ ὅτι δεῖξις, ἀλλ' οὐκ ἐπιτεταμένη οὐδὲ πρὸς τι ἀνατεινομένη), καὶ. ἀντιδιασταλτική, ἐμὲ αὐτὸν ἔπαισε· πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐπιτέταται τὰ τῆς δείξεως, καθάπερ τὰ ἐν τῇ ποιότητι ἐπινοεῖται. λευκὸς ἀπολελυμένην ἔχει τὴν ποιότητα, ἐπιτεταμένην δὲ ἐν τῷ λευκότερος πρὸς ἕτερον πρόσωπον ὃ πάντως ἐπιζητοῦμεν. ᾧ λόγῳ καὶ τὸ ἐμὲ ἐπιτεῖναν τὴν δεῖξιν ἀπήτησε πρὸς ὃ ἐπετάθη. δ' ὅ τι μέντοι ἐν ἀπάσαις τὸ τοιοῦτον οὐκ ἐγχωρεῖ, ἐν τοῖς κατὰ μέρος εἰρήσεται.
- 2.7 Καλοῦνται αἱ ἐντελεῖς κατὰ τὴν φωνὴν καὶ τὸν διεγυγερμένον τόνον ὀρθοτονούμεναι, τάχα συνωνυμοῦντος τοῦ ὀρθοῦ καὶ τοῦ ὑγιοῦς· αἱ δὲ τὸν τόνον μετατιθεῖσαι ὥσπερ εἰ βάρος ἀπὸ τῶν ἐγκλινόντων τὰ βάρη ἐφ' ἕτερον σῶμα ἐγκλιτικά· εἶγε τὸ σοὶ μὲν ἐγώ, σὺ δ' ἐμοί {Δ 63} μετὰ τῆς ἐντελοῦς γραφῆς καὶ τὸν ἴδιον τόνον ἔχει, τὸ δὲ καί μοι ταῦτ' ἀγόρευσον {ν 232} παρήκεν μὲν τὴν γραφὴν, μετέθηκεν δὲ καὶ τὸν τόνον.

- 2.8 Παρέπεται καὶ ἀναφορὰ κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον, δι' ἧς τὰ προκατειλεγμένα ὀνόματα ἀναπολούμενα ἀντονομάζεται, Ζεὺς δ' ἐπεὶ οὖν Τρῳᾶς τε καὶ Ἑκτορα νηυσὶ πέλασεν, αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὅσσε φαεινῷ {N 1. 3}
- 2.9 Ἐπεδείξαμεν ἐν τοῖς προεκδοθεῖσιν ὡς αἱ τοιαῦται τῶν ἀντωνυμιῶν οὐχ ὡς ἔτυχον ἀνθ' ἀπλῶν ὀνομάτων παρειλημμένα εἰσίν, ἀλλὰ δυνάμει ἀντὶ τῶν μετὰ ἄρθρων παραλαμβανομένων. οὐ γὰρ μόνον ἀντωνόμασται, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἔστιν ἀντωνυμιῶν ἐπινοῆσαι, ἀλλὰ καὶ ἀναφέρεται, ὅπερ οὐκ ὀνομάτων ἴδιον, εἰ μὴ προσλάβοιεν τὰ ἄρθρα.
- 2.10 ἔστιν καὶ οὕτως φάναι· δι' οὗ ἀντονομάζεται προκατειλεγμένου, διὰ τούτου ἐπιδέξεται τὴν ἀναφοράν, εἶγε ἰδίωμα ἀναφορᾶς προκατειλεγμένου προσώπου δευτέρᾳ γνῶσις, ἣν ἐπαγγέλλεται ἢ αὐτὸς ἀντωνυμία.
- 2.11 Δεδείξεται γὰρ ἐν τοῖς ἐξῆς ὡς αἱ δεικτικαὶ οὐκ εἰρημένων τῶν ὀνομάτων ἀνθυπηνέχθησαν, ἀλλ' οὐ δυναμένων παραληφθῆναι. Καὶ οὕτως μερίζονται εἰς δεικτικὰς καὶ ἀναφορικὰς εἰς μίαν ὀνομασίαν συνελθοῦσαι· κατὰ γὰρ ἑκατέρας τὰς διαφορὰς ἐν συνάγεται τὸ ἀντονο ἢ γὰρ μὴ δυναμένων τῶν ὀνομάτων αὗται παραλαμβάνονται, ἢ εἰρημένων μὲν, πάλιν δὲ μὴ δυναμένων παραλαμβάνεσθαι. εἰ γὰρ τις ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ πάλιν τρέπεν ὅσσε φαεινῷ {N 3} ἀντιθῇ τὸ Ζεὺς, οὐ συνάξει τοὺς δύο λόγους κατὰ τοῦ Διός, ὡς ἀρχὴν δὲ λόγου ποιήσεται. ὁ αὐτὸς δὲ λόγος ἐπὶ ἀπασῶν τῶν οὕτως παραλαμβανομένων· παρὸν γὰρ ἀντὶ τῶν ἀναφορικῶν τὰ ὀνόματα θέσθαι καὶ τὰ τοῦ λόγου ἀλλοιῶσαι.
- 2.12 ὀπηνίκα μέντοι τὸ ἐκεῖνος καὶ τὸ οὗτος οὐ δεικνῦσιν τὰ ὑπ' ὄψιν, ἀναφέρουσι δέ, δεῖ νοεῖν ὅτι ἢ ἐκ τούτων δεῖξις ἐπὶ τὸν νοῦν φέρεται, ὥστε τὰς μὲν τῆς ὀψεως εἶναι δείξεις, τὰς δὲ τοῦ νοῦ. φύσει γοῦν οὔσαι δεικτικαὶ καὶ τὸ ἀντικείμενον ἄρθρον τῇ συντάξει οὐ παραλαμβάνουσιν.
- 2.13 , Καὶ ἔτι ἐξαιρέτως καὶ τὰ τρίτα πρόσωπα ἐν διαφόροις φωναῖς διάφορα τρίτα ἀποτελοῦσιν, τῶν ῥημάτων διὰ μιᾶς φωνῆς ἐπὶ πλείονα πρόσωπα συντεινόντων, γράφει Διονύσιος ἢ Τρύφων τις ἄλλος τῶν δυναμένων τὸ πρᾶγμα παραδέξασθαι. οὐ μὴν ἐπὶ τῶν ἀντωνυμιῶν, εἶγε ἀναφορικὴ μὲν ἢ αὐτός, δεικτικὴ δὲ ἢ ἐκεῖνος καὶ ἔτι ἢ οὗτος, διαφέρουσα τῷ διαστήματι τῆς δείξεως. ὁ αὐτὸς λόγος κατὰ τῆς ὁδῆ.
- 2.14 , Καὶ ἐπεὶ ἔφαμεν τὰς δεικτικὰς ἐπιτείνεσθαι εἰς πλείονα δεῖξιν, αἱ δὲ προκείμεναι φωναὶ οὐκ ἠδύναντο τὸ δισσὸν τοῦ τόνου ἀναδέξασθαι, καθάπερ ἢ ἐμοῦ καὶ ἐμοί καὶ αἱ σύζυγοι, διὰ τὴν ἐπὶ τέλους βαρεῖαν, εἰς παραγωγὴν τὴν διὰ τοῦ ι μετῆλθον, ἐπισπώμεναι κατὰ τοῦ τέλους τὴν ὀξεῖαν εἰς ἐμφανισμόν τῆς πλείονος ἐπιτάσεως, καθάπερ καὶ αἱ προκατειλεγμένα κατὰ πρῶτον καὶ δευτέρον πρόσωπον, ἐκείνοσὶ οὐτοσί ὁδί. (προϋπτον γὰρ ὅτι στερομένη ἢ αὐτὸς τῆς δείξεως συνεστέρετο καὶ παραγωγῆς τῆς ἐπαγομένης ἐπὶ πλείονα δεῖξιν.) δοκεῖ δέ μοι μὴδὲ ἀλλοτρίως ἢ παραγωγὴ τοῦ ι παραδεδέχθαι· ἦν γὰρ τοῦτο θεματικὸν ἐν τρίτῳ προσώπῳ τῆς εὐθείας.
- 2.15 Πῶς οὖν οὐκ εὐήθεις οἱ περὶ Ἀβρῶνα καταδραμόντες Ἀριστάρχου ὡς οὐ δεόντως φαμένου κατὰ πρόσωπα συζύγους τὰς ἀντωνυμίας, «καθὸ κοινὸς ὁ ὅρος καὶ ῥημάτων, καὶ μᾶλλον γε αὐτῶν. συζυγοῦσιν γὰρ αἱ φωναὶ κατὰ τε ποιότητα τῶν στοιχείων καὶ κατὰ ποσότητα τῶν συλλαβῶν, καὶ φαίνεται ὅτι καὶ κατὰ χρόνον καὶ τάσιν· ταῖς γε μὴν ἀντωνυμίαις οὐ συνῆν τὸ τοιοῦτον, εἶγε αἱ πλείους ἀσύζυγοι, ὡς σαφές ἐστιν τοῖς κλίνασιν τὰς ἀντωνυμίας». Φαίνεται γὰρ ὅτι ὁ μὲν Ἀρίσταρχος οὐ τὴν φωνὴν ὠρίσατο τῆς ἀντωνυμίας, ἀλλὰ τὸ ἐξ αὐτῆς παρυφιστάμενον, καθὼς καὶ ἅπαντες οἱ ὅροι ἔχουσιν. φασὶν γοῦν ἀσυνάρθρους ἀντωνυμίας, καὶ ὅσον ἐπὶ τῇ φωνῇ, οὐκ εἰσὶν ἀσύνarthροι, ἐπεὶ φαμεν ἢ ἐγὼ μόνως ὀρθοτονεῖται, ἢ ἔγωγε Ἀττικὴ ἔστιν. —

- 2.16 Ἐκεῖνο οὖν ἀντωνυμία, τὸ μετὰ δεῖξεως ἢ ἀναφορᾶς ἀντονομαζόμενον, ὃ οὐ σύνεστιν τὸ ἄρθρον. ἰδοὺ οὖν ἡ δεῖξις καὶ ὁ ὀρισμὸς τῶν προσώπων ἄχρι τοῦ τρίτου διήλθεν· καὶ γὰρ ἀναφερόμεναι ὀρίζονται, καθὸ τὰ πρόσωπα ἐγνώσθη, καὶ δεικνύμεναι, καθὸ τὰ πρόσωπα ὑπὸ ὅψιν ἐστί. καὶ τοῦτο ἐστὶν ἡ συζυγία τῶν ἀντωνυμιῶν. τὰ γὰρ ῥήματα ἀσύζυγα ὀριζόμενα γὰρ κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον ἀοριστοῦται κατὰ τὸ τρίτον, τοῦ ἀστράπτει καὶ τῶν τοιούτων ὑποστελλομένων, καθὸ ἡ τοιαύτη ἐνέργεια ἐξαιρέτως τῷ Διὶ ἀναπέμπεται, ὥστε οὐ τὸ ῥῆμα ὠρίσται, ὁ δὲ τούτου τὴν διάθεσιν ἐνεργῶν.
- 2.17 Πρόδηλος οὖν ἡ πολυμερὴς τῶν φωνῶν θέσις ὑπὲρ τοῦ μὴ διὰ μιᾶς φωνῆς διάφορα πρόσωπα λέγεσθαι. παρηκολούθησεν γὰρ τὸ καὶ αὐτὰς ἐν τρίτοις ἀοριστοῦσθαι, εἴγε μία λέξις πλείονα σημαίνουσα ἀορίστου παρεμπτώσεως αἰτία γίνεται.
- 2.18 Ὅτι τὰ μὲν ἄλλα τῶν πτωτικῶν ἀπ' εὐθείας λημματιζομένης γενικὴν καὶ τὰς ὑπολοίπους πτώσεις πρὸς ἀκολουθίαν τῆς εὐθείας ἀποτελεῖ, οὐχ ὑποστελλομένου τοῦ ἄρθρου, εἴγε καὶ αὐτὸ ἐδείχθη ἐν τῇ δεούσῃ ἀκολουθίᾳ κεκλιμένον· αἱ δὲ προκείμεναι πρωτότυποι ἀντωνυμίαι θεματικώτερον ἐκλίθησαν, οὐ δυναμένης τῆς ἐγὼ κατὰ λόγον τῶν πτωτικῶν τὴν ἐμοῦ γενικὴν παραδέξασθαι, οὐδὲ μὴν τῆς ἐμοῦ τὴν ἐμοί ἢ ἐμέ, δεόντως καὶ τῶν παρεπομένων ἀριθμῶν ἐξαλλαγέντων πάλιν θεματικῶς. ἀδύνατον γὰρ τὴν μὴ κλιθεῖσαν γενικὴν ἐξ εὐθείας ἀριθμὸν ἀκόλουθον παραστήσαι· κλιθεῖσα γὰρ συγκλίνει τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὰς ἐξῆς πτώσεις.
- 2.19 διὰ τοῦτο καὶ τοῖς ἑτεροκλίτοις παρηκολούθει τις εὐθεῖα τῆς γενικῆς τὰ λοιπὰ σχήματα ἀποδιδούσης, οἷον ἡ μεγάλου ἐποίησε τὸ μεγάλοι, καὶ ἐκ λήμματος τοῦ τοιούτου ἡ μέγας εὐθεῖα διασφύζεται. καὶ ὁμοίως ἡ ὕδατος καὶ ἔτι ἡ γυναικός ἢ τε πολλοῦ· πολλοὶ γὰρ καὶ ὕδατα καὶ γυναῖκες, καὶ διὰ τοῦτο συνυπῆρχεν τὸ πολλός, τὸ γύναιξ, τὸ ὕδας.
- 2.20 διὰ τοῦτο οὖν ἡ ἐμοῦ οὐ κλιθεῖσα, γενομένη δὲ ἐν θέματι, καὶ τὸ ἀκόλουθον τῶν πτώσεων παρητήσατο καὶ τοὺς ἀκολούθους ἀριθμοὺς. ἡ γοῦν ἐκεῖνος καὶ αἱ σύζυγοι κλιθεῖσαι ἔσχον καὶ τὰ συμπαρεπόμενα ἀκόλουθα.
- 2.21 Σαφὲς οὖν ὅτι ληροῦσιν οἱ ἐγχρονίσαντες εἰς τὸ ἐπισκώπτειν τὰς φωνὰς ὡς ἀνακολούθους καὶ παραλόγους, παρατιθέμενοι τὴν ἀπὸ τῶν ὀνομάτων ἀναλογίαν, ὅπου οὐδὲ ἐκεῖνο αὐτοῖς δέδοται, τὸ παντὶ ὀνόματι πᾶν ἀντιπαραβάλλειν. ἀλλ' ὑποτομὴ εἰς τὸ τοιοῦτον ἄπειρός ἐστίν τις· τοῦ ὁμοίου ἀκολουθία ἀντιπαραβάλλονται αἱ λέξεις, καὶ εἰ τοῦτο, πῶς οὐ μάταιον τὸ διάφορα μέρη λόγου ἀντιπαραβάλλειν; οὐδὲν δὲ ἐκώλυεν, ἐπειδὴ καὶ προσώπων διακριτικὸν ἐστὶν τὸ μόριον, ἀντιπαραθέσθαι τὰς φωνὰς τῶν ῥημάτων, καὶ οὕτω πάλιν τὰς ἀντωνυμίας τοῦ δέοντος περιγράφειν.
- 2.22 Ὅπως οὖν ἐκεῖνῳ τις ἐπιστήσειεν, ἔνεκα τίνος τὸ ἀκόλουθον ἀπένευσαν αἱ ἀντωνυμίαι, καὶ διὰ τί οὐ πᾶσαι.
- 2.23 ἐντεῦθεν οὖν ἀναγκαίως καὶ τὰ γένη παρεισάγεται, ἵνα μετὰ τῆς ποιότητος τοῦ χαρακτῆρος συνδιαστείλῃ τὸ γένος. — ἐντεῦθεν συνεπενοήθησαν καὶ ἐπιθετικάι θέσεις, ἵνα καὶ τὰ παρακολουθήσαντα τοῖς κοινῶς ἢ ἰδίως νοουμένοις ἀναπληρωθῇ, τῷ μὲν ἵππος, εἰ τύχοι, τὸ λευκός ἢ τὸ ταχύς, τῷ δὲ Πλάτῳ τὸ σοφός, τὸ ἀγαθός, ἄλλα τε ἀμύηλα τὰ δυνάμενα παρέπεσθαι. — ἐντεῦθεν καὶ αἱ συνθέσεις ἐπενοήθησαν, μισάνθρωπος, φερέπονος, φιλόλογος, αἵπερ ἐξ ἐπισυμβεβηκότων ἐνεγίνοντο.
- 2.24 Αἱ μέντοι ἀντωνυμίαι εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀποβλέπουσαι διὰ τῆς ἐν αὐταῖς ἐγκειμένης δεῖξεως ἢ εἰς τὴν ὑποκειμένην οὐσίαν, ἔχουσιν εὐληπτα καὶ τὰ ἐπισυμβεβηκότα τῇ ποιότητι, λέγω τὰ δυνάμενα δι' ὅψεως ἐπινοηθῆναι, λευκὸν ἢ μέλαν, μακρὸν ἢ βραχύ. (οὐχ ὑπὸ δεῖξιν γὰρ πιπτούσης τῆς ψυχῆς οὐδὲ τὰ ταύτη ὑποτρέχοντα εὐσύννοπα ἂν γένοιτο πρὸς τῶν ἀντωνυμιῶν.) ἔνθεν τοὺς πολλοὺς χαρακτῆρας παρητημέναι εἰσὶν αἱ ἀντωνυμίαι. ἐκάστη γὰρ

αὐτῶν καθ' ἐκάστην πτῶσιν ἀντὶ πάντων ὀνομάτων παραλαμβάνεται· καὶ εἰ τοῦτο ἀληθές, φυσικώτερον ἄρα ἀφέστηκεν ἢ ἐν τοῖς ὀνόμασιν ἀκόλουθος κλίσις, ἵνα μὴ ἀντὶ ἅπαντος ὀνόματος παραλαμβάνομεναι μιᾷ καταλήξει τῇ ἐκ τούτων ὑποπέσωσιν. (διὸ καὶ τὰ γένη οὐκ ἐκκοπτόμενα ἰδίῳ τέλει καταλλήλῳ ἔσχεν τὴν ἐν τοῖς τρισὶ γένεσιν θέσιν διὰ μιᾶς συλλαβῆς, εἶγε καὶ ἡ ἐξ αὐτῶν δεῖξις αὐτὸ μόνον οὐσίαν παρεμφαίνει.) —

- 2.25 καὶ γὰρ εἰ συνεμπέσοι λήξις ὀνομαστικῇ αὐτῇ ἰδίᾳ τοῦ συνόντος ἀριθμοῦ, ὑπεκλύεται τοῦ ἀκολουθοῦ ἐκ τῆς ἐγγινομένης κλίσεως, ὥς ἔχει ἡ ἐγὼ καὶ ἡ ἐμοῦ. ἐφ' ἧς καὶ αἱ διάλεκτοι οὐ τὴν αὐτὴν λῆξιν ἐπεμέτρησαν, ἄλλως τὰς φωνὰς προενεγκάμεναι ἥπερ τὰς γενικὰς τῶν ὀνομάτων· ἐμεῖο γὰρ καὶ ἐμεῦ, οὐχ ὡς ἡ Ἀτρεΐδω καὶ ἡ Ἀτρεΐδῳ ἢ καλοῖο. (ἡ γοῦν ὁμόφωνος κτητική, ὀνόματος ἤδη τὸ τέλος ἀναδεδεγμένη, ἐφ' ὃ καὶ φέρεται, πάλιν τὸ δέον ἀνεδέξατο κατὰ τὰς διαλέκτους, ἐμοῖο ὡς καλοῖο.)
- 2.26 Καθὼς πρόκειται οὖν, ἀναφερόμεναι ἢ δεικνύμεναι ἀπροσδεεῖς εἰσι τῶν παρεπομένων τῷ ὀνόματι, ἀλλὰ ἀντίκειται τε ἐκεῖνος καὶ ἡ αὐτός. (ἡ γὰρ οὗτος παραγωγῆς κατάληξιν ἔχει, οὐκ ἀντωνυμίας, καθὼ καὶ τὸ τημοῦτος ἐπίρρημα ὃν παραγωγῆς τῆς αὐτῆς ἔτυχεν.) καὶ οὐκ ἀπεμφαῖνον δύο ἀντικείμενα ἀπασῶν τὸ δέον σχῆμα ἀναδεδεγμένων. μήποτε δὲ εὐλόγως καὶ διὰ τῆς φωνῆς συνεπίσχυσαν ὀρίσαι τὸ ὑποκείμενον. ἡ γὰρ ἐξ αὐτῶν νοουμένη ἀπόστασις ἀμαυροτέραν τὴν δεῖξιν καθιστάνει, καὶ ἔνθεν παρεισεδύετο τὸ γένος, οὐχ ἵνα τὴν οὐσίαν παραστήσῃ, ἀλλ' ἵνα τὸ γένος διαστείλῃ. (τὰ γοῦν κοινὰ λεγόμενα ἐν γένει, λέγω ἐπὶ τῶν προσηγορικῶν, ἐξ ἀποστήματος ἐπινοηθέντα οὐκ ἐξίσχυσεν τὸ γένος διαστεῖλαι, λέγω ἐπὶ τοῦ ἵππος ἢ ἄνθρωπος· πλησιάσας δὲ αὐτοῖς καὶ δήλοις γενομένοις κατὰ τὸ γένος συνεγένετο καὶ τὸ ἄρθρον.) πολλῶ δὲ μᾶλλον καὶ ἡ αὐτός· τὰ γὰρ ἀπόντα τῶν τρίτων προσώπων ἀναφέρουσα ὑπόμνησιν καὶ τοῦ γένους ἐποιεῖτο διὰ τοῦ χαρακτηρος.
- 2.27 Ἄλλ' ἐκεῖνο λείπεται, τίνος ἕνεκα εἰς ὅς κατέληξαν, πλείστης οὔσης καταλήξεως ὀνομάτων· ἢ ὅτι γενικωτέρα ἐστὶν ἢ εἰς ὅς κατέληξις. διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἄρθρα, πᾶσιν ὀνόμασι παρατιθέμενα, ἐν ταύτῃ τῇ καταλήξει ἐγένετο, καὶ αὐταὶ αἱ παραχθεῖσαι ἀντωνυμῖαι εἰς ὀνόματος κτῆσιν, ὡς ἐπὶ τῆς ὁ ἐμός καὶ τῶν συζύγων, καὶ σχεδὸν ἅπασαι αἱ πτωτικαὶ πεύσεις, ἐπιζητοῦσαι πᾶν ὄνομα, ποῖος, πόσος, πηλίκος, ποδαπός. πρόσκειται τὸ σχεδόν διὰ τὸ τίς, ὅπερ οὐδὲ αὐτὸ ἐκτός ἐστιν τῆς εἰς ὅς καταλήξεως, εἶγε τὸ τίς παρ' Αἰολεῦσιν τῆς εἰς ὅς εὐθείας ἔτυχεν, συνεπισχύοντος καὶ τοῦ ἰσοδυναμοῦντος αὐτῷ, λέγω τοῦ ὅς, ᾧ καὶ συμφέρεται ἐν τῷ ὅστις ἐμὸν παρὰ σῆμα {Callimachi epigr. 21. AP VII 525} καὶ ἐν τῷ ὅστις ἐπὶ δεῖπνον ὅψε κληθεῖς ἔρχεται {Corp. Paroemior. II p 577}.
- 2.28 Ῥητέον δὲ καὶ περὶ τῶν τῇ φωνῇ ἄρθρων καθεστῶτων, τῇ δὲ ἐξ αὐτῶν μεταλήψει ἀντωνυμιῶν, ὃ γὰρ ἦλθε θεὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν {A 12} ἀντὶ τοῦ οὔτος· τὸν δ' ἀπαμειβόμενος {e. g. A 84}· ὡς ἡ ῥίμφα θεοῦσα {v 88} εἶνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαίνομεν {β 206}, ὃ μεταλαμβάνεται μὲν εἰς τὸ ταύτης, προσλαμβάνει δὲ ἔξωθεν δεόντως τὸ ἄρθρον, καὶ καθόλου περὶ ἀπάντων τῶν τοιούτων.
- 2.29 Αἱ ὀνομαστικαὶ πτώσεις καὶ αἱ ἀντὶ τούτων παραλαμβανόμεναι ἀντωνυμῖαι σύνταξιν τὴν αὐτὴν ποιοῦνται τοῖς ῥήμασιν, ὡς ἔχει τὸ Τρύφων διδάσκει καὶ οὗτος διδάσκει· αἱ γε μὴν πλάγιοι τὴν ἐκ τῶν εὐθειῶν σύνταξιν ἀναδέχονται, τῶν μεταξὺ πιπτόντων ῥημάτων ἐνδεικνυμένων τὴν ἐκάστης διάθεσιν, ὡς ἔχει τὸ Θέωνα διδάσκει Τρύφων, τοῦτον φιλῶ ἐγώ, φιλεῖ Θέων.
- 2.30 ἔστιν γε μὴν κάκεῖνος ὁ λόγος ἀληθής, ὡς σύνεστι τὰ ἄρθρα μετὰ τῶν ὀνομάτων ἀνθ' ὧν παραλαμβάνεται ἡ ἀντωνυμία, οὐ σημαίνοντα τὰς πηλικότητας ἢ ποιότητας ἢ τι τῶν παρεπομένων τοῖς ὀνόμασιν, καθὼ ὑπεδείξαμεν καὶ ἐπὶ τῶν ἀντωνυμιῶν τὸ αὐτό· ὡς γὰρ τὸ

οὗτος κατὰ παντὸς ὑποκειμένου παραλαμβάνεται, καὶ τὰ ἄρθρα σὺν παντὶ ὑποκειμένῳ παραλαμβάνεται, ὁ μέγας, ὁ βραχύς, ὁ λευκός, ὁ χρυσοῦς.

- 2.31 καὶ τούτων τῇδε ἐχόντων, ὅταν τὸ ἄρθρον μὴ μετ' ὀνόματος παραλαμβάνηται, ποιήσεται δὲ σύνταξιν ὀνόματος ἣν προεκτεθείμεθα, ἐκ πάσης ἀνάγκης εἰς ἀντωνυμίαν μεταληφθήσεται, εἴγε οὐκ ἐγγινόμενον μετ' ὀνόματος δυνάμει ἀντὶ ὀνόματος παρελήφθη· καὶ ἐντεῦθεν ἡ σύνταξις αὐτοῦ προσεχώρει εἰς ἀντωνυμικὴν μετάληψιν. ἔστω γάρ τι τοιοῦτον, Χρύσης γὰρ ἦλθε θαὸς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν {cfr A 12}, καὶ ἔτι μετὰ ἄρθρου ὁ γὰρ Χρύσης ἦλθεν θαὸς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν· καὶ σαφές ὅτι ἡ ἔλλειψις τοῦ ὀνόματος τῷ ἄρθρῳ παραδώσει τὰ τῆς συντάξεως, καὶ οὐκ ἄλλο τι γενήσεται τὸ ἄρθρον ἢ ἀντωνυμία, ἐστὶν ἀντὶ παντὸς ὀνόματος, ἐπεὶ καὶ αὐτὸ μετὰ παντὸς ὀνόματος, οὐκ ἐμποδιζόμενον ἐν ποιότητι ἢ ἄλλῳ τινὶ τῶν παρεπομένων, καθὼς εἵπομεν. ἐν μέντοι τοῖς ἐξῆς δεδείξεται, πότε οἱ λόγοι τὰ ὀνόματα παραιτοῦνται ἀντιπαραδεχόμενοι τὰς ἀντωνυμίας. (
- 2.32 Καὶ ἡ μὲν τοιαύτη σύνταξις προῦφεστώτων ὀνομάτων, καθ' ὧν ἀναφέρεται τὰ ἄρθρα, ποιεῖται ἀντωνυμικὴν μετάληψιν· ἡ μέντοι μὴ οὕτως ἔχουσα, αὐτόθεν δὲ ἐν προλήψει τοῦ ἐσομένου προσώπου, ἀόριστον μετάληψιν τῶν ἄρθρων ποιεῖται, ὡς τὰ τοιαῦτα ἔχει, ὁ περιπατῶν κινεῖται, καὶ ἔτι ἐν ὑποτακτικοῖς ὅς ἂν παραγένηται ἀναγινωσκέτω, πάνυ εὐλόγως συμφερόμενον γὰρ παντὶ ὀνόματι καὶ ἐπὶ πᾶν ὄνομα ἀναδραμεῖται ἐν καθεστηκός, ὅπερ ἴδιον ἀορίστου. — ὑγιῶς ἄρα τὰ ἄρθρα ἢ εἰς ὠρισμένα πρόσωπα παραλαμβάνεται, τὰς ἀντωνυμίας, ἢ εἰς τὸ ἀοριστότατον, λέγω τὸ τίς· οὐ γὰρ πόρρω πέπτωκε τὸ ὁ περιπατῶν κινεῖται τοῦ εἶ τις περιπατεῖ κινεῖται, οὐδὲ τὸ ὅς ἂν ἔλθῃ τοῦ εἰ τις ἂν ἔλθῃ. — εἰ γοῦν συνενεχθεῖ τι τῶν ὀνομάτων ταῖς προκειμέναις συντάξεσι, καὶ αὐτὰ καταστήσεται εἰς τὸν ἴδιον μερισμόν, ὁ Διονύσιος περιπατῶν κινεῖται Τρύφων κοιμᾶται, ὅς μενεῖ με διαναστάς).
- 2.33 Δεόντως δ' ἂν καὶ ἀντωνυμίαι ῥηθεῖεν κατὰ τοὺς μερισμούς, καθότι καὶ ἄλλα μέρη λόγου, πάλιν μετατεθέντα τῆς ἰδίας συντάξεως καὶ ἄλλων ἀναπληρώσαντα τὰς ιδιότητας, πάλιν τῆς τούτων ὀνομασίας ἔτυχεν, ὡς ἔχει ἅπαντα τὰ ὀνοματικά ἐπιρρήματα, πυκνά, κάλλιστα, ἡδίστα, ἰδίᾳ, δημοσίᾳ, τόνῳ, κύκλῳ, καὶ ὅτε αἱ μετοχαὶ εἰς ὀνομάτων σύντοξιν παραλαμβάνονται, ὡς τὸ ἐρωμένη, εἰμαρμένη· ἐφ' ὧν χρή αὐτὸ μόνον τὴν μετάπτωσιν διδάσκειν. οὐ γὰρ μᾶλλον αἰ. φωναὶ ἐπικρατοῦσι κατὰ τοὺς μερισμούς ὡς τὰ ἐξ αὐτῶν σημαινόμενα.
- 2.34 Ὅμολόγως γ' οὖν καὶ ἡ οὗτος, παραχθεῖσα ἐξ ἄρθρου τοῦ ὁ καὶ ὅς σημαίνοντος οὐκ ἀρθρικὴν σύνταξιν ἀλλὰ ἀντωνυμικὴν, εἰς τὰς ἀντωνυμίας ἐχώρησεν (οὐ γὰρ θεματικὴ ἐστίν, ὡς τινες ὥηθησαν). σαφές ἐκ τῶν συμπαρεπομένων.
- 2.35 Ἀπὸ παντὸς ἀρσενικοῦ πρωτοτύπου ἢ παραγωγοῦ τοῦ εἰς ὅς λήγοντος θηλυκὸν γίνεται τοῦ τέλους εἰς ἡ εἰς α μακρὸν μεταπίπτοντος, ὃ τι μὴ μόνον ἐκ τῆς προκειμένης παραγωγῆς· ἡ γὰρ τοιαύτη παραγωγή ὑποστρέφει εἰς τὸ πρωτότυπον κατὰ γένος, τηλίκος τηλικούτος — τηλίκη τηλικαύτη, καὶ ἔτι ἐπὶ οὐδετέρων· ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ τοσοῦτος, τοιοῦτος. ὅπερ παρηκολούθει καὶ τῇ ὕτος· ὡς οὗτος οὐκ ἔχει τὸ θηλυκὸν οὔτη, ἀλλὰ πάλιν παρὰ τὸ ἡ αὕτη. καὶ ἐπεὶ τὸ οὐδέτερον, λέγω τὸ τό, ἀπὸ τοῦ τ ἤρχετο, καὶ τὸ τοῦτο ἀπὸ τοῦ τ ἤρχετο.
- 2.36 καὶ κατὰ πτώσιν δὲ παράγεται. οὐ γὰρ ἀπὸ τοῦ τηλικαῦται γενικὴν φαμεν τὴν τηλικαύτων ἢ ἀπὸ τοῦ τοιαῦται τοιαύτων, καθὼς ἐστὶν ἐπινοήσαι ἐπὶ ἀπάντων θηλυκῶν· αὐταὶ γοῦν αὐτῶν φαμεν, καὶ ἔτι ἀπὸ τοῦ ἀνεπεκτάτου τοῖαι τοίων, τηλίκαι τηλίκων. καὶ σαφές ὅτι παρὰ μὲν τὸ τηλίκαι τὸ τηλικαῦται, παρὰ δὲ τὸ τηλίκων τὸ τηλικούτων. ταῦτόν οὖν παρηκολούθει καὶ ἐπὶ τοῦ αἰ -αῦται, καὶ ἐπεὶ εἵχετο παραγωγῆς τῆς προκειμένης, οὐκέτι αὐτῶν, καθὼς καὶ ἐπὶ τοῦ ὀξυτόνου πρόκειται αὐταὶ αὐτῶν. πάλιν οὖν τὸ τούτων ἔπιπτεν ἀπὸ γενικῆς πρωτοτύπου τῆς

τῶν, τοῦ τ συμπαραλαμβανομένου, ὅπερ ἐπὶ τῆς εὐθείας οὐ συμπαραλαμβάνετο, ἐπὶ δὲ τῆς γενικῆς αἰ γὰρ καὶ τῶν. — (

- 2.37 Τῇ προκειμένη παραγωγῇ συνυπάρχει ἐτέρα παραγωγὴ ἢ διὰ τοῦ δε, οὔσα συνηθεστέρα ποιηταῖς, τοῖος τοιόσδε, τόσος τοσόσδε, ἥς τὸ μεταλαμβανόμενον εἰς παραγωγὴν τὴν διὰ τοῦ ουτος ἐγχωρεῖ, τοιόνδε τοιοῦτον, τοσόνδε τοσοῦτον. ἔστιν οὖν καὶ τὸ ὅδε, μεταλαμβανόμενον εἰς τὸ οὔτος, ἐκ συντάξεως τῆς διὰ τοῦ ὁ παραχθέν.)
- 2.38 Οὐ χρή ἄρα συγκατατίθεσθαι Ἄβρωνι ὅτι ἡ οὔτος παρῆκται ἐξ ἄρθρου, καθότι καὶ ἐξ ἐπιρρήματος τοῦ ὁψέ ἄλλο μέρος λόγου γέγονεν τὸ ὁψινός. ἐν μὲν γὰρ ταῖς ἄλλαις παραγωγαῖς ἀδιαφορεῖ τὸ τοιοῦτον, ἔν γε μὴν τῇ προκειμένη ἀδύνατόν ἐστιν εἰς ἄλλο μέρος λόγου ἐγχωρῆσαι τὸ πρωτότυπον, ὅπου γε ἐδείχθη οὐ μόνον τὸ αὐτὸ μέρος λόγου αἰτοῦν, ἀλλὰ καὶ ταῦτὸ γένος καὶ τὴν αὐτὴν πτῶσιν καὶ τὸν αὐτὸν ἀριθμόν. δεόντως οὖν φαμεν ὡς ἐκ τῆς ἀντωνυμικῆς συντάξεως τοῦ ἄρθρου ἢ παραγωγῇ ἐγίνετο, καὶ ὡς ποιητικὸν μὲν τὸ φάναι τηλίκος τοῖος, σύνητες δὲ τὸ τηλικούτος τοιοῦτος, τὸν αὐτὸν τρόπον ποιητικὸν τὸ ὅς, ὅς γάρ ῥα μάλιστα ἦνδανε κηρύκων {ρ 172} σύνητες δὲ τὸ ἐξ αὐτοῦ μεταλαμβανόμενον, οὔτος γάρ.
- 2.39 Κἀκεῖνο δὲ προσθετέον, ὡς ἐνέλειπεν ἡ εὐθεῖα τῷ τ, καθὼς ἐπεδείξαμεν κἀν τῷ περὶ ἄρθρων. πάλιν οἱ Δωριεῖς οὐκ ἐπλεόνασαν ἐν τῷ ταῦται καὶ τοῦτοι, ἀλλ' ἀπέδωκαν τὸ προοφειλόμενον, ὡς δέδεικται καὶ ἐπὶ τῶν ἄρθρων. ὁμολογοῦσι καὶ αἱ πλάγιοι ἀπὸ τοῦ τ ἀρξάμεναι καὶ τοῦ οὐδετέρου ἢ εὐθεῖα καὶ τὸ κατὰ τὴν εὐθεῖαν πνεῦμα. πότε γὰρ ἡ ου δίφθογγος δασύνεται, ὅπου γε καὶ τὰ δασυνόμενα ἐγγινομένης αὐτῆς ψιλὰ γίνεται, ὅλος οὔλος, ὅρος οὔρος; δασύνεται δὲ τὸ οὔνεκα διὰ τὸ τούνεκα. οὐκ ἂν οὖν ἄλλως δασυνθείη τὸ οὔτοι, εἰ μὴ ἀπολογίαν τὴν ἔλλειψιν τοῦ τ.
- 2.40 Τὴν τῶν ὀνομάτων σύνταξιν ἀνθυπῆλθον αἱ ἀντωνυμίαι οὐχ, ὥς τινες ᾤθησαν, δι' ἄγνοιαν τῶν ὀνομάτων· ποία γὰρ ἄγνοια τῶν ὀνομάτων ἐν τῷ σοὶ μὲν ἐγώ, σὺ δ' ἐμοί {Δ 63}; ἀλλὰ σαφές ὅτι οὐ δυναμένων τῶν ὀνομάτων ἐν τοῖς πρώτοις καὶ δευτέροις προσώποις καταγίνεσθαι, καθὼς δεδείξεται. —
- 2.41 Φήσει τις «Οὐχὶ οὖν καὶ ἀγνοίας οὔσης ὀνομάτων φαμέν σύ ἢ σέ;» Πρὸς δ' ῥητέον ὅτι ἐκ παρεπομένου τὸ τοιοῦτον ἐγένετο, εἶγε καὶ ἐν γνώσει ὄντα τὰ ὀνόματα πάλιν ἀπαιτεῖ τὴν ἀντωνυμικὴν σύνταξιν, οὐκ ἔλαττον δὲ καὶ οὕτως ἀνθυπέστη τοῦ ὀνόματος. καὶ γὰρ δυνάμει κύριον ὄνομα νοεῖται διὰ τῆς ἀντωνυμίας, οὗ φημι τὸ τῆς φωνῆς ὄνομα, τὸ δὲ ἐξ αὐτῆς δεικνύμενον, τουτέστιν ἡ ἰδία ποιότης τοῦ ὑποκειμένου.
- 2.42 Ἐνεκεν τούτου πρὸς οὐδὲν χρειώδεις εἰσὶν αἱ ἀντωνυμίαι στερόμεναι τοῦ τε δεικνύντος προσώπου καὶ τοῦ δεικνυμένου, εἶγε αἱ ἐγγραφόμεναι πάνυ ἀοριστόταται εἰσιν, ὅτι καὶ τῆς ἰδίας ὕλης ἀπεώσθησαν. ἐνθεν δοκεῖ μοι πάνυ εὐλόγως κατὰ τὰς ἐπισταλτικὰς γραφὰς χωρὶς τῶν προτεθειμένων ὀνομάτων τὰ τοῦ λόγου μὴ καθίστασθαι. ἐγγραφομένων γὰρ τῶν ἀντωνυμιῶν διὰ τὰς ἐπισυμβεβηκυίας πράξεις τῷ τε ἀποφαινομένῳ προσώπῳ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τῷ πρὸς ὃν ἡ ἀπότασις τοῦ λόγου, ἀναγκαίως συμβαίνει τὸ γράφεσθαι τὴν τῶν ὀνομάτων θέσιν, ἵνα δυνάμει κατὰ τούτων τὰς δείξεις ποιήσωνται αἱ ἀντωνυμίαι. τὸ γὰρ ἐγώ σοι καὶ. πάλαι ἔγραψα δείκνυσι διὰ μὲν τῆς ἐγώ τὴν προκειμένην εὐθεῖαν, διὰ δὲ τῆς σοὶ τὴν ἀνθυπαγομένην δοτικὴν. πρόδηλον γὰρ ὅτι τῶν ὀνομάτων περιγραφέντων καὶ τὰ τῶν ἀντωνυμιῶν ἀόριστα γίνεται.)
- 2.43 Ἔστιν οὖν αἴτιον τοῦ μὴ δύνασθαι τὰ ὀνόματα παραλαμβάνεσθαι κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον τὸ τὰς θέσεις τῶν ὀνομάτων μῆτε ἐν πρώτῳ μῆτε ἐν δευτέρῳ προσώπῳ δύνασθαι καταγίνεσθαι. οὐ γὰρ πρὸς τοὺς γενομένους ἢ ἀπότασις γίνεται τοῦ ὀνόματος ὑπὲρ τῆς αὐτῶν θέσεως, ὅπερ ἴδιον δευτέρου προσώπου· οὔτε μὴν ἑαυτοῖς τιθέμεθα, ὅπερ ἴδιον πάλιν τοῦ πρώτου προσώπου.

ἀνάγκη οὖν πᾶσα εἰς τὰ τρίτα πρόσωπα χωρεῖν τὰ ὀνόματα κατὰ πᾶσαν πτώσιν χωρίς κλητικῆς· αὕτη γὰρ πρώτη ἐπιστρέφει τὴν ἐκ τῶν τρίτων προσώπων θέσιν εἰς τὸ δεύτερον διὰ τὴν ἐξ αὐτῆς γινομένην ἀντίληψιν τοῦ ἀναδεξαμένου προσώπου τὸ ὄνομα.

- 2.44 Προφανές δὲ κακεῖνό ἐστιν, ὡς ἐξ αὐτῶν ποιούμενοι τοὺς λόγους πρὸς τινας, ὀφείλομεν ἀναμερίσαι τὰ πρόσωπα. καὶ φαίνεται ὡς οὐκ ἐνὸν τοῖς ὀνόμασι συγχρῆσθαι, καθότι τρίτα ἦν ταῦτα, ὁ δὲ λόγος ἀπῆτει τὸ ἐκ πρώτου προσώπου δεύτερον. καὶ ἔνθεν παρεισέδουν αἱ ἀντωνυμίαι τὸ ἀδύνατον τοῦ ὀνόματος ἀνταναπληροῦσαι, ἡνίκα φαμέν ἐγὼ σοι ἔγραψα. προεῖρηται γε μὴν ἡ αἰτία τοῦ μίαν οὖσαν τὴν ἀντωνυμίαν ἀντὶ πάντων ὀνομάτων παραλαμβάνεσθαι.
- 2.45 Οὐκ ἂν οὖν τις ὑπολάβοι ὡς πρὸς οὐδὲν χρειώδεις αἱ κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον ἀντωνυμίαι, δυναμένων τῶν ὀνομάτων παραλαμβάνεσθαι; «καὶ γὰρ εἰ ἐνεχώρει κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον παραλαμβάνεσθαι τὰ ὀνόματα, ἴσως ἂν ἐγένετο μηδὲ τὴν ἀντωνυμίαν προσηυρῆσθαι». ἀλλ' ἔστι γε πρὸς τὸ τοιοῦτον φάναι· αἱ ἀντωνυμίαι ἅπαξ ἀντὶ ὀνομάτων γενόμεναι ἐκ παρεπομένου ἔσχον καὶ τὴν δεῖξιν· ὅψιν γὰρ πίπτοντα τὰ ἐξ αὐτῶν πρόσωπα ἑωρᾶτο, καὶ οὕτως τὸ μῆλον ἐξαιρέτως ἀπηνέγκατο τὴν δεῖξιν, ἥτις συνώδευσεν κατὰ συζυγίαν τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου ἄχρι τοῦ τρίτου. οὐ καθὼ οὖν τὰ ὀνόματα ἀνέφικτα ἐν τρισὶ προσώποις, ἐγένοντο αἱ ἀντωνυμίαι, ἀλλὰ καθὼ ἀμοιρεῖ δείξεως, ἥτις ἐστὶν ἐν ἀντωνυμίαις. σύνεστι γοῦν ἀμφοτέρω ἐν τῷ οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος {Γ' 229} πάνυ ἀναγκαίως· ἔνεκα γὰρ τοῦ ὁρᾶσθαι τὸν Αἴαντα ἡ δεῖξις παρείληπται, ἔνεκα δὲ τῆς ἰδίας ποιότητος, ὑπὲρ ἧς καὶ ἠρώτησεν, τὸ Αἴας.
- 2.46 Τούτων οὖν τῇδε ἐχόντων σαφές ὅτι τὸ Ἀπολλώνιος γράφω καὶ τὰ τούτοις ὅμοια προφανῶς ἀκατάλληλα, καὶ οὐ δι' ἄλλο τι ἢ διὰ τὴν τῶν προσώπων ἀκαταλληλότητα, εἶγε τρίτου μὲν προσώπου τὸ ὄνομα, πρώτου δὲ τὸ ῥῆμα· κατάλληλον δὲ τὸ ἐν δυσὶν τρίτοις Ἀπολλώνιος γράφει.
- 2.47 Ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ καθόλου πάλιν τὸ τοιοῦτο. τὰ γὰρ ὕπαρξιν ἢ ἰδίας ποιότητος θέσιν σημαίνοντα τῶν ῥημάτων προσίενται τὸ δοκοῦν ἀκατάλληλον, εἰμὶ Ὀδυσσεύς, Τρύφων ὀνομάζομαι καὶ τὰ τούτοις σύζυγα. πάλιν γὰρ οὐκ ἐγχωρεῖ τὴν ἰδίαν θέσιν κοινῇ φωνῇ προσχαρίσασθαι ἐπὶ πᾶν συντείνουση, εἰ φαίμεν ἐγὼ ὀνομάζομαι, ἐγὼ κληῖζομαι. (καὶ σαφές ἐστιν ὅτι τὸ ἐγὼ εἰμι ἐνεχώρει ἐγγίνεσθαι· ὕπαρξιν γὰρ, οὐκ ἰδίας ποιότητος θέσιν ἐσήμαινεν, κοινῆς δέ, ἐφ' ἣν συντείνει τὸ ἐγὼ.) ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ἐξῆς προσώπων. — σαφές οὖν ὅτι οὐ δυνάμενα διαψεύσασθαι τὴν ἰδίαν θέσιν τῶν ὀνομάτων τὰ ῥήματα ἐπισπᾶται αὐτὰ ἐκ τρίτου κατὰ τὸ πρῶτον, ὅτε φαμέν Τρύφων ὀνομάζομαι, οὐ μὴν ἐν τῷ Τρύφων βιάζομαι. τὸ γὰρ βιάζεσθαι οὐκ ἴδιον ἦν Τρύφωνος, καθάπερ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ὀνομασία· δι' ὃ καὶ τὴν κοινὴν κατὰ παντὸς ὀνόματος ἀντωνυμίαν παραλαμβάνει.
- 2.48 Ἐξῆς ῥητέον καὶ περὶ συντάξεως τῆς τῶν ἀντωνυμιῶν πρὸς τὰ ῥήματα. Αἱ πλάγιοι πτώσεις τῶν ἀντωνυμιῶν πάντως ἐπὶ ῥῆμα φέρονται, ἐξ συντάξεως νοεῖται ἢ ἐγγινομένη διάθεσις τοῦ προσώπου. — οὐ μὴν ἀναστρέφει τὰ τοῦ λόγου· οὐ γὰρ ἅπαντα τὰ ῥήματα πλαγίους ἀπαιτεῖ ὀνομάτων ἢ ἀντωνυμιῶν, ἐπεὶ ἂ μὲν αὐτῶν αὐτοτελῆ ἐστίν, ἂ δὲ ἐλλείπη· τό τε γὰρ περιπατεῖ πλουτεῖ ἢ ζῇ τι τῶν τοιούτων οὐκ ἐπιζητεῖ πλαγίαν πτώσιν, περὶ ᾧ καὶ ἐντελῆ τὸν λόγον παραστήσομεν ἐν τῇ κατ' ἰδίαν αὐτῶν συντάξει.
- 2.49 Οὐ λέληθε δέ με ὡς οἱ πλεῖστοι ὑπέλαβον τὴν τῶν ῥημάτων σόνταξιν ἐντελεστέραν εἶναι, εἰ προσλάβοι καὶ τὰς ἀντωνυμίας, ἐγὼ ἔγραψα, ἐγὼ λαλῶ, καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων τὸ αὐτό, καὶ τούτου ἀπόδειξιν φασιν τὸ μὴ δεόντως ἔχειν τὴν τοιαύτην φράσιν, εἰ μὴ συμπαραλάβοι τις καὶ τὰς ἀντωνυμίας, ἐγὼ μὲν γὰρ παρεγενόμην, σὺ δ' οὐ· «ἀκατάστατα γὰρ τὰ τοῦ λόγου

γενήσεται». ἐγὼ μέντοι οὐχ ὑπολαμβάνω ἐν τῷ καθόλου τὸ τοιοῦτον ἀληθὲς εἶναι, πιστούμενος οὐκ ἐκ ποιητικῶν παραθέσεων, εἴγε τῇ ποιητικῇ συντάξει ἐφεῖται καὶ λείπειν καὶ πλεονάζειν, ἐκ μέντοι τῆς κοινῆς φράσεως ἀπάσης καὶ τῆς τῶν συγγραφέων ἀκριβοῦς συνθέσεως καὶ τὸ μεῖζον ἐκ δυνάμεως τῆς τοῦ λόγου, ἣν καὶ δέον ἐστὶ παραθέσθαι τῶν ἄλλων συντάξεων προδήλων οὐσῶν.

- 2.50 Παρυφίσταται ἔν τισι μέρεσι λόγου δηλούμενα ἐτέρων μερῶν λόγου, ἐν τῷ Αἴας τὸ εἰς, ἐν τῷ Κρονίδης γενικὴ ἐνικὴ τοῦ πρωτοτύπου καὶ τὸ υἱός μετ' εὐθείας ἐνικῆς, ἐν τῷ Λεσβόθεν μετὰ τῆς ὀνοματικῆς ἐννοίας καὶ ἡ ἕξ πρόθεσις, ἐν τῷ Αἴαντε τὸ δύω, ἐν τῷ ταχύτερος τὸ μᾶλλον· πάμπολλος ἡ εἰς τὸ τοιοῦτο παράθεσις. καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις φησὶ τὸ Κρονίδης λείπειν τῷ υἱός, ὃ μᾶλλον προστεθὲν περισσὴν θέσιν ἐπαγγέλλεται. ἐφιστάνομεν τοὺς ἀποφαινομένους ἕξ οἴκοθεν, ποιητὰς χαριζόμενοι τὸ τοιοῦτο, παρ' οἷς λείπουσιν αἱ προθέσεις καὶ πλεονάζουσιν· ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε καὶ ἀγγελίην ἀπόφασθε {1 649} κατ' ἔλλειψιν τῆς ἀπὸ· ἕξ οὐρανόθεν προΐαλλε {Θ 365} κατὰ πλεονασμὸν τῆς ἕξ. ἀλλ' οὐδὲ τὸ Αἴας ἐνικὸν καλούμενον λείπει τῷ εἰς.
- 2.51 καὶ δὴ ἐν τοῖς ῥήμασι πάμπολλά ἐστὶ παρυφιστάμενα, ἐν μὲν τοῖς ὀριστικοῖς αὐτὸς ὁ ὀρισμὸς καὶ ἡ ἕξ αὐτοῦ νοουμένη κατάφασις, ὅπου γε καὶ πρὸς τὰς ἐρωτήσεις ἀνθυπάγομεν τὸ ναὶ ἢ οὐ ἢ ῥῆμα ὀριστικόν, ὡς ἂν πάλιν ἐγκειμένης τῆς καταφάσεως κατὰ τὰ ὀριστικά. γράφεις; λέγω κατ' ἐρώτησιν, καὶ τὸ ἀνθυπαγόμενόν ἐστιν ἢ ναὶ ἢ γράφω. ἐνθὲνδε καὶ ἡ οὐ ἀπόφασις τὸ ἐναντίον ἀναιροῦσα αὐτὸ μόνον τὰ ὀριστικά ἀποφάσκει, οὐ γράφω. ἀλλ' ἐνέσται καὶ ὑπὲρ τούτων παραθέσθαι. — ἔγκειται καὶ ὁ ἐνικὸς ἀριθμὸς, καὶ πάλιν τὸ εἰς οὐκ ἐπιζητεῖ τὸ γράφω. — σαφὲς δ' ὅτι καὶ ἡ εὐθεῖα ἔγκειται τῆς ἀντωνυμίας· καὶ εἰ τὰ κατειλεγμένα οὐ λείπει διὰ τὰ παρυφιστάμενα, οὐδὲ τὸ γράφω ἔλλειπὲς ἐστὶν τῆς ἐγὼ ἀντωνυμίας.
- 2.52 «Οὐχὶ οὖν λέγεται ἐγὼ γράφω, καὶ οὐ κακία τὸ τοιοῦτον Καὶ αὐτὸς προεῖρηκα ὅτι οὐκ ἐν τῷ καθόλου. ἰδοὺ γὰρ καὶ τὰ προκατειλεγμένα ἀνάγκης ποτὲ οὔσης τῆς κατὰ τὸν λόγον συμπαραλαμβάνει τὰ μόρια τὰ παρυφιστάμενα, ῥῆῖτεροι γὰρ μᾶλλον Ἀχαιοῖσιν {Ω 243}, δις γὰρ γενομένης ἐπιτάσεως, μιᾶς μὲν ὑπόουσης ἐν τῷ γοργότερος, ἀνάγκη πᾶσα τὸ καὶ τὴν ἐτέραν συμπαραληφθῆναι. — φαμέν δὲ καὶ ναὶ γράφω, βεβαιότεραν ποιούμενοι τὴν ὑπόσχεσιν διὰ τῆς δις παρελημμένης συγκαταθέσεως. ἀλλὰ καὶ ἕνα ἄνθρωπόν φαμεν περιπατεῖν, πρὸς τε τὸ ἀντιπαρακείμενον πλῆθος καὶ πρὸς τὴν τῶν πάντων ἀναίρεσιν, λέγω οὐδεὶς περιπατεῖ, οὐδένα εὖρον. — τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον ὑπόουσης ἐκφορᾶς ἀπολελυμένης φήσομεν φιλολογῶ, φιλολογεῖς· εἰ μέντοι γε τὴν πρὸς τινα σύγκρισιν ἐθέλοισιν διασαφῆσαι, ἐπισπώμεθα τὴν ἀντωνυμίαν, ἴδιον ἔχουσαν τὴν ἐν τοῖς προσώποις ἀντιδιαστολήν. σαφὲς γὰρ ὅτι οὐχ ἵνα τὸ πρόσωπον διαστείλωμεν· τοῦτο γὰρ κοινὸν εἶχεν καὶ τὸ ῥῆμα. διὸ καὶ πάντως τὰ ἀπαρέμματα δέεται τῆς τούτων συντάξεως, ἔλλειπῇ καθεστῶτα προσώπων .
- 2.53 Φησὶ μέντοι Ἄβρων ὡς τὸ ἐγὼ μὲν παρεγενόμην οὐ συνετόν, εἰ παραλείποι τὴν ἀντωνυμίαν, οὐκ ἐπιστήσας ὡς ὁ σύνδεσμος αἴτιος γενόμενος ἐπιπλοκῆς ἐτέρου λόγου πάντως διηγείρειν τὴν ἀντωνυμίαν, ἵνα δεόντως ἀντιδιαστείλῃ τὸ ἐπιφερόμενον ἕτερον πρόσωπον, ὅπερ ἐνέκειτο ἐν τῷ ἐπιφερομένῳ λόγῳ. ὀρθοτονοῦμεν γοῦν τὸ ἢ δ' ἐμὲ χειρὸς ἐλοῦσα {μ 33} διὰ τὸ ἀντιδιαστελλόμενον πρόσωπον τῶν ἐταίρων.
- 2.54 Τὸ δὲ πάντων συνεκτικώτατον, αὐταὶ αἱ ἀντωνυμίαι ὑπαγορεύουσιν τὸ ἕνεκα μόνον τῆς ἀντιδιαστολῆς συμπαραλαμβάνεσθαι. οὐποτε γὰρ μόνον περιττεύουσαι παρῆκαν μὲν τὴν ἐγκλιτικὴν τάσιν, ἐπεὶ αὕτη ἀνεπληροῦτο πρὸς τῶν ῥημάτων, ἐνέμειναν δὲ διὰ τὸ ἐπακολουθοῦν αὐταῖς ιδίωμα.
- 2.55 καὶ καθὸς λου πᾶσα ἀντωνυμία ὀρθῆς πτώσεως ἐγκλιτικῆς συντάξεως ἀπαράδεκτός ἐστιν, οὐ μόνον τῆς χρήσεως τὸ τοιοῦτον ἐπιδειξαμένης, ἀλλὰ καὶ τῆς φωνῆς συνεπισχυοῦσης τῇ

χρήσει, εἶγε ἀπὸ τοῦ ε ἀρχόμεναι αἱ ἀντωνυμίαι ἅμα τῇ ἐγκλίσει καὶ τὸ κατ' ἀρχὴν ε παρέφθειραν, ὅπερ οὐ παρηκολούθει τῇ ἐγώ, ἐπειδὴ ἀπαράδεκτος τῆς ἐγκλιτικῆς συντάξεως. — καὶ διὰ τοῦτο τῇ μονῇ τοῦ ε αἱ παρ' Αἰολεῦσιν ἀντωνυμίαι ὀρθοτονοῦνται, κὰν βαρύνωνται κατὰ τὸ τέλος. — πῶς οὖν οὐ γελοῖοι οἱ ὑπολαμβάνοντες τὴν ἐγώ ἐγκλιτικὴν εἶναι, ἔτι τοῦ ιδιώματος συντηρουμένου τῆς ὀρθῆς τάσεως, ὅπου γε καὶ πλεονάσαν τὸ ε τὰς ἐγκλινομένας τῶν ἀντωνυμιῶν εἰς τὸν ὀρθὸν τόνον μετέθηκεν, ἄς οὐκ ἄλλως τις ἐγκλίνειεν, εἰ μὴ περιγράψειεν τὸ ε, ὅπερ ἴδιον ἦν μόνον τῆς ὀρθοτονουμένης ἀντωνυμίας. — ἔνθεν μοι δοκεῖ μόνως ἐγκλίνεσθαι τὴν τὴν ἀντωνυμίαν παρὰ Δωριεῦσιν, ἵνα τὸ ἀλλότριον τῆς εὐθείας ἐγγινόμενον, λέγω τὴν ἐγκλιτικὴν σύνταξιν, ἀποβάλῃ μὲν τὴν εὐθεϊαν πῶσιν, μετὶ δὲ ἐπὶ τὴν συγγενῇ αἰτιατικὴν, ἢ καὶ. συνυπάρχει καὶ συνεμπίπτει ἐν δυϊκοῖς καὶ τισι τῶν πληθυντικῶν καὶ ἐν ἅσιν οὐδετέροις.

- 2.56 Ἀνάγκη μέντοι πᾶσα τοῖς τρίτοις προσώποις προσεῖναι ἢ αὐτὰς τὰς ἀντωνυμίας ἢ τὰ ἀνθ' ὧν παραλαμβάνεται, λέγω τὰ ὀνόματα, οὐχ ἔνεκεν πτώσεως, ἐπεὶ πάλιν ἀρρυφίσταται ἡ εὐθεῖα, ἀλλ' οὐδὲ ἔνεκα προσώπου (νοεῖται γὰρ ὅτι τρίτον), ἀλλ' ἔνεκά γε τοῦ μὴ ἀοριστοῦσθαι. ἄπειρά γε ὄντα τὰ τρίτα πρόσωπα μιᾷ ἐπαρκεῖται συντάξει τοῦ ῥήματος καὶ σαφές ὅτι μία λέξις κατ' ἀπείρων κειμένη ἀόριστον πρόσωπον ὑπαγορεύει, εἰς πολλὰ τῆς διανοίας τρεπομένης. οὐσαι δὲ ὠρισμένων προσώπων παραστατικαὶ ἀναγκαίως παρατίθενται τοῖς ῥήμασιν, ἵνα ἐκ τῆς αὐτῶν παραθέσεως περιγράφῃται ἡ ἀόριστος ἔννοια τῶν ῥημάτων· γράφει γὰρ ὅδε ἢ οὗτος, ἐκεῖνος, αὐτός.
- 2.57 Καὶ ὥς μὲν ἀναγκαίως αἱ τῆς εὐθείας μόνως ὀρθοτονοῦνται, ἐδείχθη. ἀκολούθως δὲ χωρητέον καὶ ἐπὶ τὰς ἐξῆς πτώσεις, αἷς τὸ δισσὸν τοῦ τόνου παρεπόμενόν ἐστιν παρὰ τὰς ὑπούσας συντάξεις τοῦ λόγου, εἶγε μὴ τὸ τῆς φωνῆς ἰδίωμα ὑπεξέλῃται τὸ διτονῆσαι.
- 2.58 Ὅστις οὖν ὁ γενικώτατος τρόπος τῆς ἐν αὐταῖς ὀρθῆς ἐπὶ ἔμφασις ἐτέρου προσώπου παραλαμβάνεται· τὸ γὰρ παῖδα δ' ἐμοὶ λύσαιτε {A 20} εἴρηται πρὸς τὸ ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν {A 18} καὶ σαφές ὅτι τὸ ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν διὰ τῆς συνούσης τάσεως προσυνίστησι τὸ ἀνθυπαθησόμενον πρόσωπον. τὸν δὲ προειρημένον τρόπον εἰς πλ. εἶονας τρόπους πάλιν τέμνουσιν, ἐξ ὧν πάλιν περιίσταται. ταῦτόν τῳ προειρημένῳ.
- 2.59 Πᾶσα, φασίν, ἀντωνυμία συμπλεκομένη ἐν τάσει ὀρθῇ ἐστι, Διονυσίῳ ἐλάλησεν καὶ ἐμοί, Διονύσιον τιμᾷ καὶ ἐμέ. εἰ γοῦν ἐκτὸς τοῦ συνδέσμου γένοιτο ἡ ἀντωνυμία, οὐ πάντως ὀρθοτονηθήσεται. ἐχαρίσατό σοι κα Διονυσίῳ, ἐτίμψέ σε καὶ Διονόσιον. καὶ φασὶ τὰ τοιαῦτα μὴ συμπεπλέχθαι ἐν τῇ ἀντωνυμίᾳ, καὶ μ' ἐφίληκε {I 481}, καὶ μοι ὑποστήτω {I 160.} καὶ δῆλον ὅτι, εἰ μὴ τὰ τοιαῦτά τις ἐπεξεργάζοιτο, δόξει αὐτὸ μόνον τοῖς ἀναγνώσμασιν ἠκολουθηκέναι, ἀφορμὴν τε δώσει τοῖς θέλουσιν διαταράσσειν τὰ ἀναγνώσματα, καθὼς οὐκ ἐπέχονται ὑπὸ λόγου δυναμένου ἐπιδεῖξαι τό τε δέον τοῦ καταλλήλου καὶ τὸ ὑπερβατόν.
- 2.60 Οἱ δὲ καλούμενοι ἀθροιστικοὶ σύνδεσμοι ἐκ τῶν προκειμένων λόγων ἀπὸ κοινοῦ λαμβάνουσιν ἢ ὄνομα ἢ ῥῆμα. ἐντεῦθεν καὶ στιγμῆς ἀπροσδεεῖς εἰσιν, ὥς ἂν ἔτι ἐχομένου τοῦ προσιόντος λόγου ὥς πρὸς τὸν ὑποκείμενον. ἐκκείσθω δὲ ὑποδείγματα, ἐκ μὲν τοῦ συνήθους λόγου καὶ Διονύσιος περιπατεῖ καὶ Ἀπολλώνιος, κοινοῦ παραλαμβανομένου τοῦ περιπατεῖ· ἐκ δὲ τοῦ ποιητικοῦ Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον Ἀρκεσίλαός τε Προθοήνωρ τε Κλονίος τε {B 494 seq.}, κοινοῦ πάλιν παραλαμβανομένου τοῦ ἦρχον. οὐ φημι δὲ τοῦτο, ὥς πάντως ἐν κοινότητι τὰ τοιαῦτα παραλαμβάνεται, ἀλλ' ὥς τὰ ἐκ κοινοῦ παραλαμβανόμενα ἐν τοιαύτῃ συμπλοκῇ καθέστηκεν, λέγω τῇ ἐκ τοῦ καὶ τῶν τε τούτῳ ἰσοδυναμούντων. (
- 2.61 δεῖξομεν γὰρ ὅτι ὁ δὲ καὶ πάλιν οἱ τούτῳ ἰσοδυναμοῦντες παραιτοῦνται τὰς κοινότηας, μετάβασιν ποιούμενοι καὶ τῶν πτωτικῶν καὶ ἔτι τῶν ῥημάτων. καὶ ἔνθεν ἀπροσδεεῖς ὄντες τοῦ

παρακειμένου λόγου στιγμῆς αἵτιοι καθεστᾶσιν, ὥς ἔχει τὰ τοιαῦτα, Διονύσιος μὲν ἔγραψεν, Τρύφων δὲ ἀνέγνω· χωρὶς εἰ μὴ ἐπιμεριζόμενα εἶη ἐκ πλήθους, ὥς ἔχει τὸ φιλολογήσωμεν σήμερον σὺ μὲν κατὰ σχολὴν ἐγὼ δὲ ἐν οἴκῳ· ἀλλ' τοι μὲν ταῦτ' ἐπιείξομεν ἀλλήλοισιν σοὶ μὲν ἐγὼ σὺ δ' ἔμοι {Δ 62seq.} τὴν δὲ τοιαύτην τήρησιν πάνυ ἀκριβεστάτην οὔσαν ἐν τῇ ἐπιβαλλούσῃ τάξει πάλιν ἐκθησόμεθα. ἀνιτέον οὖν ἐπὶ τὸ προκείμενον.)

- 2.62 Ἐὰν πτωτικὸν συμπλακῇ, οὐποτε κατὰ τὸν ἐξῆς λόγον δύναται κοινὸν παραληφθῆναι, τό γε μὴν ῥῆμα· καὶ ἀνάπαλιν ἐὰν ῥῆμα συμπλακῇ, οὐποτε κατὰ τὸν ἐξῆς λόγον κοινὸν παραλαμβάνεται, τό γε μὴν συνὸν πτωτικόν. ἐκκείσθω δὲ ὑποδείγματα· καὶ Τρύφων διελέξατο καὶ Ἀπολλώνιος, οὐ κοινοῦ μὲν τοῦ Τρύφων παραλαμβανομένου, τοῦ γε μὴν διελέξατο· καὶ ἀνάπαλιν καὶ διελέξατο Τρύφων καὶ ἀνέγνω, νῦν πάλιν τοῦ Τρύφων κοινοῦ παραλαμβανομένου. τὴν αὐτὴν σύνταξιν ποιήσει ὁ καὶ ἐπὶ τῶν ἀντωνυμιῶν.
- 2.63 Εἰ μέντοι γε ὁ προκείμενος λόγος μὴ ἀναδέξαιτο τὸν σύνδεσμον, τὸ τηνικαῦτα ἀδιαφόρως ἔχει τὸ ἐπιφερόμενον τοῦ κοινοῦ, Τρύφων περιπατεῖ καὶ Ἀπολλώνιος, Τρύφων περιπατεῖ καὶ διαλέγεται, ἀμφοτέρων ἀπὸ κοινοῦ δυναμένων λαμβάνεσθαι. ὥς λόγῳ εἰ προσδῶμεν τὸν σύνδεσμον, παρὰ τὴν σύνταξιν τοῦ συνδεδεμένου τὰ τοῦ λόγου καταστήσεται, καὶ Τρύφων περιπατεῖ καὶ Ἀπολλώνιος, καὶ περιπατεῖ Τρύφων καὶ διαλέγεται· οὐ γὰρ ἐν ὑγιεῖ λόγῳ τὰ τοιαῦτα, καὶ περιπατεῖ Τρύφων καὶ Ἀπολλώνιος.
- 2.64 Ὁμολογουμένως οὖν τὸ συνδεδεμένον πτωτικὸν ἀπαιτεῖ ἕτερον πτωτικὸν πάντως, καὶ τῆς αὐτῆς πτώσεως, ὥς γε προὔπτον ἐστὶν καὶ ἐξ ἐκείνου, εἰπὲ καὶ ἡμῖν {α 10}, καὶ γὰρ ἄλλοις ὃν πέρι μοῦσα φίλησε, δίδου δ' ἀγαθὸν τε κακόν τε· ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἡδεῖαν αἰοιδῆν {θ 63 sq.} ἢ ὥς Ἀρίσταρχος ὥς οὐ κείμενον τὸν σύνδεσμον παραιτεῖται, ἵνα μὴ ἐξ αὐτοῦ τὸ ὁμοιόπτωτον πρόσωπον νοῆται.
- 2.65 Ἐνθεν οὖν ὀρθοτονοῦνται αἱ συμπλεκόμεναι ἀντωνυμίαι, διὰ τὸ ἐπισυμπλεκόμενον πτωτικόν. ἔνθεν τὸ καὶ μοι ὑποστήτω {Ι 160}, καὶ μ' ἐφίλησεν {Ι 481} οὐ συμπλέκεται κατὰ τὸ ἀντωνυμικόν, κατὰ δὲ τὸ ῥῆμα, καὶ ἔστι τὰ τοῦ λόγου ἐν ὑπερβατῷ· ἰδοὺ γὰρ ἡ συμπλοκὴ οὐκ ἐπήγαγεν ὁμοιόπτωτον πρόσωπον πρὸς τὸ συμπελεγμένον ὑπὸ τῶν ἀντωνυμιῶν. ἔνθεν δὲ ἀνεθεῖσαι τῆς διαστολῆς αἱ ἀντωνυμίαι παρήκαν τὸν ἴδιον τόνον, ὥς ἂν οὐκ ἐνεχόμεναι ὑπὸ τοῦ συνδέσμου.
- 2.66 , Τὸν αὐτὸν δὲ λόγον ποιήσει καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ διάζευξιν παραλαμβανομένων καὶ καθόλου τῶν δυναμένων εἰς σύνταξιν πτωτικὴν παραλαμβάνεσθαι. φημὶ δὲ τὸ τοιοῦτον, καθότι ὁ ὅτι σύνδεσμος ἐπὶ ῥήματα φέρεται μόνον, ὅθεν οὐδὲ ἀναγκαίως διεγείρει τὰς ἀπτωνυμίας, εἰ μὴ τὰ τοῦ λόγου ἀπαιτήσῃ· οἷόν τε γὰρ φάναι ὅτι σε ἐτίμησα ὑβρίσθην. καθόλου γὰρ οὐκ οἶδε τὴν ἀντωνυμίαν. εἰ δὲ κατ' ὀρθὴν τάσιν φαίμεν ὅτι σε ἐτίμησα, δηλὸν ὅτι ὥς οὐ διὰ τὸν σύνδεσμον, διὰ δὲ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἀντιδιαστολήν.
- 2.67 Ἀνάπαλιν οὖν ὁ ἕνεκα σύνδεσμος, φερόμενος πάντοτε ἐπὶ γενικὴν, μόνως ὀρθοτονεῖ τὴν ἀντωνυμίαν, ἥνίκα τὰς τούτων γενικὰς συνδεῖ, εἵνεκ' ἐμεῖο κυνός {Ζ 356}. τίς γὰρ ἂν θαρρήσειεν Ἑλλήνων ἐγκλίνειν τὸ ἕνεκ' ἐμοῦ, καὶ δηλὸν ὥς μόνως πάλιν ὀρθοτονοῦνται, καθὸ συνδεθεῖσαι πρὸς τι πτωτικὸν τὸν λόγον ἀνέχουσι.
- 2.68 Φησὶ δέ που καὶ ὁ Ἀβρων οὐ δεόντως ἐγκεκλίσθαι τὸ ἦ μ' ἀνόειρ ἐγὼ σέ {Ψ 724}, καθὸ διέξευκται ἡ ἀντωνυμία· ὥς οὐκ ἐνδὸν πρὸς αὐτὸν φάναι ὅτι τὸ ἐξῆς ἐστὶν ἡ ἀνάειρόν με, ὥς αὐτὸς παρητήσατο ἐν τῷ καὶ μ' ἐφίλησεν {Ι 481} ἀντὶ τοῦ καὶ ἐφίλησέν με. αὐτὸς παρητήσατο εἰ μὴ κατέλειπεν, ὃν προσεθήκαμεν λόγον, ὥς ὄντως διέξευκται ἡ ἀντωνυμία, ἐκ τοῦ ἀντιδιαζευχθέντος λόγου, εἵγε ἐπιφέρεται ἡ ἐγὼ σέ. σαφὲς γὰρ ὅτι εἰ τὸ ῥῆμα διέξευκτο, οὐκ ἂν αἰτιατικὴ πτώσις ἐπηνέχθη ἀλλὰ ῥῆμα, καθάπερ ἐπεδείξαμεν καὶ ἐπὶ τῆς συμπλοκῆς. τοὺς

μέντοι ἀπαναγνόντας παρεκρούσατο ἢ ὡς μονοσύλλαβος ἀντωνυμία, ἣν δεόντως δυσύλλαβον παρεδεξάμεθα, πείσαντες ὡς ὑποσυνηλείφθη κατὰ τὸν τρόπον τῆς κράσεως, ὁμοίως τῷ τῶμῳ κεχαρισμένε θυμῷ {δ 71}, τῇμῃ κλισίῃ {Ι 654}. καὶ δῆλον ὅτι οὐ μεταθήσει τὸν ἴδιον τόνον ἐπὶ τὸν ἢ σύνδεσμον, συνέξει δὲ ἐν αὐτῇ ἐν τῷ ἢ ἔμ' ἀνάειρ' ἢ ἐγὼ σέ, καθάπερ καὶ ἐπὶ τοῦ διασαφητικοῦ, ἢ ἐμοί, ὅς πέρ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶναι {Θ 190} πρὸς τὸ ὑμῖν παρ προτέροισι μελίφρονα πυρὸν ἔθηκεν {Θ 188}. — πάλιν μέντοι τὸ ἐξῆς ἐν τῷ καὶ τοι ἐγὼν συνέριθος {7 32} ἐστὶ κάγῳ σοι συνέριθος ἔσομαι, δῆλον ὅτι ταῖς συμπαρούσαις ἐπὶ ε τοὺς πλυνούς. προφανὲς ὡς ἐπὶ πάντων τῶν τοιούτων ὁ λόγος κα-- ταστήσει τὸ δέον τῆς συντάξεως.

- 2.69 Καὶ αἱ προθέσεις δὲ παρατιέμεναι ταῖς ἀντωνυμίαις ταῦτὸν ἀποτελοῦσι, παρ' ἐμοί, διὰ σοῦ, ἀφικνεῖται παρὰ σέ. καὶ ἔνεκα e~rcaoua* τούτου τὸ παρὰ Θεοκρίτῳ σὺν καὶ τρίτος ἀμὴν Ἀμύντας {V51 2} δεόντως πξίωσάν τινες ὀρθοτονεῖν. Περισσὸν ἡγοῦμαι, τῆς συντάξεως προδήλου οὔσης, πλείοσιν ὑποδείγμασιν χρῆσθαι. ἐκεῖνο γὰρ ἐστὶν ἐπεξεργάσασθαι ἀναγκαῖον, εἰ κατὰ τινὰ φυσικὴν ἀκολουθίαν τὸ τοιοῦτο παρεπόμενόν ἐστιν. οὐ γὰρ οὕτω κατεπείγει τὸ τῆς συντάξεως, καθὼς πρόδηλόν ἐστι· τὸ δὲ τοῦ λόγου ἐπὶ πᾶσιν οὐκ εὐσύννοτον.
- 2.70 Α πλάγιοι τῶν ἀντωνυμιῶν συντασσόμεναι τοῖς ῥήμασι καὶ προσώπων δύο παρεμφατικάι γενόμεναι, τοῦ τε διατιθέντος καὶ τοῦ διατιθεμένου, διὰ τῆς ὀρθῆς τάσεως παρεμφατικάι γίνονται καὶ τρίτου προσώπου, εἴγε διαφέρει τὸ τύπτω σε τοῦ σέ τύπτω. καὶ ἔνεκα τούτου τὰ τῆς συντάξεως ἀνεμερίσθη, καθὼς ἡ ἀπολελυμένη σύνταξις αἰτοῦσα ὑποτακτικὴν ἀντωνυμίαν μετατίθουσιν καὶ τὴν τάσιν, τουτέστιν ἐγκλιτικὰς αὐτὰς καθίστησιν, ἢ δὲ πρὸς τι ἐν ἀρχῇ παρεδέξατο τὴν ἀντωνυμίαν, ἣ σύνεστι καὶ ἡ ὁλόκληρος φωνὴ καὶ ἡ παρεπομένη γραφὴ· πρόδηλον ἐκ τοῦ δός μοι καὶ ἐμοὶ δός.
- 2.71 Ἀλλὰ κάκεῖνος ὁ λόγος ἀληθὴς ἐστίν, ὡς αἱ προθέσεις συντίθενται κατ' εὐθείαν καὶ κατὰ τὰ ῥήματα, κατὰ δὲ τὰς πλαγίας παρατίθενται, ἐπὶ μὲν ἀντωνυμιῶν προφανῶς, ἐπὶ δὲ ὀνομάτων δόξει τὰ τοῦ λόγου διαψεύδεσθαι· λέγομεν γὰρ Ὑπέρβολον, Ἐπίκουρον. ὅπερ εἴ τις τὰ κριβὲς ἐξετάσειεν, οὐχ εὐροὶ ἂν τὴν πλαγίαν συντιθεμένην, συνθέτου δὲ εὐθείας κλίσιν γενομένην μένην. ἰδιάζουσιν γοῦν αἱ πλάγιοι ἐν ταῖς προθέσεσιν πρόδηλον ποιοῦνται τὴν παράθεσιν, κατὰ Κτησιφῶντος, πρὸ Ἀριστάρχου. καὶ δι' ὅτι τὸ τοιοῦτο παρεπόμενόν ἐστιν, ἐν τῇ περὶ αὐτῶν συντάξει εἰδὶ
- 2.72 Αἱ γὰρ παρατιθέμεναι ἐν ταῖς πλαγίαις τῶν ἀντωνυμιῶν ἀναγκαιῶς ἀρκτικὰς αὐτὰς ποιοῦσιν· προθετικάι γὰρ οὔσαι συμπροτιθεῖσι καὶ τὰς πλαγίους, αἷς καὶ συντάσσονται· καὶ οὕτω τῶν ῥημάτων δευτέρων γινομένων μετὰ τὰς ἀντωνυμίας ἀνάγκη πᾶσα ἐγγίνεσθαι ὀρθὴν τάσιν ταῖς ἀντωνυμίαις, καθὼς ἐπεδείξαμεν ὅτι ἀδύνατόν ἐστιν ἐπινοῆσαι ἐγκλιτικὴν πρὸ ῥήματος τοῦ πρὸς ὃ ποιεῖται τὴν σύνταξιν. φαμὲν γὰρ ἔγραψά σοι λαλῆσαι Ἀπολλωνίῳ, οὐ τῆς ἀντωνυμίας συντασσομένης τῷ λαλῆσαι, τῷ δὲ ἔγραψα, πρὸς ὃ καὶ τὴν τάσιν ἀπηρεῖσατο.
- 2.73 Ἐωθεν μοι δοκεῖ ἢ μετὰ τὰ ῥήματα τῶν ὀρθοτονοῦμένων ἀντωνυμιῶν σύνταξις ἀνεστράφθαι, εἰ οὕτως τις φαίη, ἐλάλησας ἐμοί· τὸ γὰρ δέον ἐστὶν ἐμοὶ ἐλάλησας, καὶ τὸ οὕτως ἔχον σοὶ μὲν δὴ Μενέλαε κατηφεῖη καὶ ὄνειδος ἔσσειται ἡματα πάντα {P 556 seq., admixtus versus Π 499}. εἰ γὰρ τὸ ἀπολελυμένον πρόσωπον τῆς θέσεως τοῦ ὀρθοτονοῦμένου οὐκ ἔτυχεν, τουτέστιν ἡ ἐγκεκλιμένη ἀντωνυμία οὐδέποτε προτακτική, οὐδὲ ἐκείνη ὑποτακτικὴ δεόντως παραληφθήσεται, ὅπου γε καὶ αἱ ὑποτακτικάι ἐν ἀρχῇ γενόμεναι παρήκαν μὲν τὴν ἰδίαν φωνήν, μετέλαβον δὲ τὴν τῆς ὀρθῆς τάσεως· ἔγνω δὲ ψυχὴ με ποδώκεος Αἰακίδαο {λ 471}, καὶ ἐν ἐτέροις ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπε {λ 91}. νῦν γὰρ οὐ δηλουμένῳ ἢ ὀρθῇ τάσιν, τάξεώς γε μὴν ἐναλλαγῇ. —

- 2.74 Συνεπισχύει καὶ ὁ ἀπὸ τῆς φωνῆς λόγος. ὑπὲρ γὰρ τοῦ εὐληπτα τὰ τῆς συντάξεως γίνεσθαι τὸ ἀπόλυτον πρόσωπον καὶ ὑποτακτικὸν παρήκε τὸ ε, καὶ ἐπεὶ μὴ τοῖς μονοσυλλαβίοις ἡδύνατο τὸ τοιοῦτο παρέπαρήκε λέγω τὸ συλλαβὴν ἀποβάλλειν, τόνου γε ἀποβολὴν ἐποίησατο· ἔνθεν γὰρ καὶ ἐγκλιτικαὶ ἐγένοντο.
- 2.75 Οἰήσεται τις ἀντικεῖσθαι τὰς πληθυντικάς, καθὼ εἰς ἔγκλισιν παραλαμβανόμεναι οὐ παραφθεύουσιν τὸν ἐν ἀρχῇ χρόνον, ἥκουσεν ἡμῶν Διονύσιος. ἀλλ' εἵπομεν κατ' ἀρχὴν ὡς ἔσθ' ὅτε ἰδίωμα φωνῶν ἐλλειπεωτέρας καθίστησιν διηνεκεῖς τηρήσεις, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς τριγενέσι τῶν ὀνομάτων πάλιν ἰδίωμα φωνῆς ἐκκόπτει τριγένειαν. —πρῶτον μὲν γὰρ ἡ δασεῖα οὐ θέλει ἀφαιρεῖσθαι· δείκνυμεν δὲ ὅτι ἀναγκαίως αἱ πληθυντικαὶ ἀπὸ δασείας ἤρξαντο. εἰ γὰρ καὶ χρόνος ἀφηρεῖτο τοῦ η, πάντως ἂν καὶ ἡ ἄρχουσα ψιλὴ ἐγένετο· αἱ γὰρ ἀπὸ βραχείας ἀρχόμεναι ἀντωνυμίαι ψιλοῦνται. ἔνθεν ὁ Αἰολεὺς συνέστειλεν εἰς βραχὺ ἅ τὸ ἄμμων. —καὶ συνεχὲς τὸ ε ἐν ταῖς κατὰ πρόσωπον κλίσεσιν καὶ προστίθεται καὶ ἀφαιρεῖται, ἑώρων, ἔηκα, ἔειπα, ἀλλὰ κα τὸ ἔβη βῆ, ἔφη δῆ, καὶ ἐν ἀντωνυμίαις τὸ ἐοῖ, ἐοῦ. καὶ διὰ τοῦτο αἱ ἀπὸ τοῦ ε ἀρξάμεναι ἀντωνυμίαι ἀναγκαίως τὸ ε διαφθεύουσιν. — ἠρκέσθη οὖν ἡ ἔγκλισις αὐτὸ μόνον διὰ τῆς μεταθέσεως τοῦ τόνου, ἥκουσ' ἡμῶν, λέγω ἀπολύτως, τῆς τάσεως μετατιθεμένης κατὰ τὴν ἄρχουσαν· ἡδυνάτει γὰρ ἐπὶ τὸ προκείμενον μόριον προελθεῖν, εἴγε μέχρι τριῶν χρόνων τὰ τῆς ἀμοιβῆς τοῦ τόνου ἐγγίνεται. καὶ ἔνεκα τούτου τὸ καὶ σφεας {Δ 284. 337 alibi} ἐξ ὅλης τῆς ἀντωνυμίας μετέθηκεν τὸν τόνον, οὐ μὴν πάλιν τὸ ἡμᾶς. ἐν τῷ περὶ τόνων ἀκριβέστερον τὰ τοιαῦτα ἐπιδείκνυμεν.)
- 2.76 Κἀκεῖνο δ' ἔτι ἔστι παραστῆσαι, ὡς ταῖς μὲν ὀρθοτονουμέναις ἀρκτικαῖς οὐσαις παρείπετο καὶ μετατίθεσθαι τοῦ ἰδίου τόπου, καθὼ καὶ ἐν τάσει καὶ ἐν τῇ παρεπομένη γραφῇ ἀνελλειπεῖς οὐσαι οὐκ ἐκωλύοντο τῆς μεταθέσεως· ἔκ γε μὴν τῶν ἐναντίων αἱ ἐγκλιτικαὶ προσαπηρεισμέναι πηρεισμέναι προκειμένῳ τινὶ μορίῳ, ἐφ' ὃ καὶ τὴν τάσιν μετέθηκαν, οὐκ εἶχον ἐν δέοντι τὰ τῆς μεταθέσεως, ἐστέροντο γὰρ τοῦ παρεπομένου αὐταῖς ἰδιώματος· πρὸς οὐδὲν γὰρ εἶχον τὰ τῆς ἐγκλίσεως μεταθέσθαι. — ἐντεῦθεν καὶ μόνως ἐγκλιτικαὶ ἐπενοήθησαν ἡ σφίν καὶ ἡ σφέ καὶ ἡ μίν καὶ ἡ τοί διὰ τοῦ τ γραφομένη, καὶ ἡ παρὰ Δωριεῦσιν τύ κατ' αἰτιατικὴν πτῶσιν, καὶ αἱ δυῖκαὶ τοῦ τρίτου προσώπου· οὐ γὰρ ῥημάτων ποτὲ προηγῆσαντο.
- 2.77 Πάνυ μέντοι εὐηθὲς ἐστὶ δόξαι τοὺς λόγους διακρούεσθαι ὑποθεμένου τινὸς τὰ ἐναντία, ὡς καὶ ἐγκλιτικαὶ πρὸ ῥημάτων καὶ ὀρθοτονούμεναι ἐν ταῖς προθέσεσιν μετὰ τὰ ῥήματα τίθενται, εἰ οὕτω τις φαίη, σήμερον ἐλάλησα κατὰ σοῦ, σήμερόν σε ἔθεασάμην, καὶ τυ φίλιππον ἔθηκεν {adesp. 43 A. Lyr. gr. Bergk4}. εἰς γὰρ τὸ τοιοῦτο τὰ τῆς συντάξεως ἀπεδείχθη, ἵνα καὶ τὰ λεληθότα τῶν ὑπερβατῶν, ὄντα καὶ κατὰ τὸ σύνθητες, ἔχηται τοῦ ἀκολουθοῦ λόγου, καὶ μὴ μόνον τὰ παρὰ ποιηταῖς ὡς ἐξαίρετά τις ὑπολαμβάνοι. ἡ γὰρ δέουσα κατάστασις τοῦ ὑπαγορεύει, σήμερον ἔθεασάμην σε, τοῦ ἐπιρρήματος ἐπὶ τὸ ῥῆμα φερομένου καὶ τῆς ἀντωνυμίας ἐπὶ τὴν δέουσαν θέσιν τῆς ἐγκλίσεως, καὶ ἔτι ἐπὶ τῆς ὀρθοτονουμένης κατὰ σοῦ ἐλάλησα, καὶ ἔτι ἐπὶ τοῦ καὶ τυ φίλιππον ἔθηκε, καὶ ἔθηκεν σε. ὡς εἰ καὶ ἐπὶ τῶν συναπτικῶν τις ὑπολάβοι ἢ καὶ ἐπὶ παρασυναπτικῶν μὴ ἴστασθαι τὸ καὶ ἀρκτικούς αὐτοὺς εἶναι, εἰ φαίμεν φῶς ἐστίν, εἰ ἡμέρα ἐστίν. αὐτὸ γὰρ μόνον τῇ συνθέσει τὸ εἰ ἡμέρα ἐστίν δευτερεύει, οὐ μὴν τῇ διεξοδικῇ ἐπαγγελίᾳ· πρῶτον μὲν γὰρ ἐπιδέχεται ἡ διάνοια τὸ εἰ ἡμέρα ἐστίν, καὶ τότε ἐπιδέχεται τὸ φῶς ἐστίν, καὶ οὐ πάντως οὐχὶ προτακτικὸς ὁ εἰ συναπτικός, καίτοι γενόμενος καὶ ὑποτακτικὸς ἐνίστε, οἷ τε παρὰ τοῦτον ἐσηματισμένοι.
- 2.78 Ὅρθοτονοῦνται καὶ ὅσαι ἐκ προῦπηργμενης χάριτος τὴν ἐναντιὰν διάθεσιν ὁμολογοῦσιν, ἐμοὶ ἐτόλμησεν ταῦτα ποιῆσαι, ἐμὲ ὑπέμεινεν ὑβρίσαι. καὶ σαφὲς ὅτι συντείνει πάλιν ἐπὶ τὸν προειρημένον λόγον. τοιοῦτον γὰρ ἐστίν· ἄλλον ὥφειλεν ὑβρίσαι, οὐκ ἐμὲ τὸν παρ' αὐτῷ

τίμιον. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν παραλαμβανομένων ἐκ προϋπηργμένης ἀδικίας, δεῖ ἐμοῦ ὁρῶντος ἐκεῖνον αἰκίζεσθαι οὐκ ἄλλου γὰρ ἢ ἐμοῦ τοῦ προαδικηθέντος.

- 2.79 Ὅρθοτονεῖσθαί φασι καὶ τὰς πεπλεονακυίας, λέγω τὴν ἐμεῖο καὶ τὰς ὁμοίας, πάνυ εὐλόγως, πρῶτον καθὼς συνέστι πάλιν ἢ ἐν αὐταῖς διαστολή, εἵνεκ' ἐμεῖο κυνὸς καὶ Ἀλεξάνδρου ἔνεκ' ἀρχῆς {Z 356} οὐ τοῦτο δέ φημι, ὅτι ἐὰν μὴ μετὰ τοῦ ἰ λέγεται, οὐ πάντως ὀρθοτονηθήσεται, ἐπεὶ ἰδοὺ καὶ τὸ δίχα τοῦ ἰ, σέο δ' εἵνεκ' αὐτῇ τε πόλεμός τε {Z 328} πρόδηλον γὰρ καὶ ἐκ τοῦ σημαινομένου καὶ τοῦ ἔνεκα συνδέσμου, καθὼς ἐπεδείξαμεν. — δευτέρον οὐκ ἄλλως οὔτε πλεονασμὰ τις ἐπινοήσκει οὔτε ἔνδειαν, εἰ μὴ πρότερον ἢ φωνὴ ὁλόκληρος ἐπιδειχθεῖν, ἵνα μὴ τὸ ἐγγενόμενον πάθος τὸ ἕτερον ἀποτρίψῃται, λέγω τὴν ἔνδειαν ἢ τὸν πλεονασμόν. καὶ περισσὸν εἰς τὸ τοιοῦτο παρατίθεσθαι ὁ γὰρ λόγος προφανής. οὐχὶ οὖν πλεονασμὸς ἐγγενήσεται ἐν ἀντωνυμίαις οὐχὶ αὐτῆς πρότερον ἐντελοῦς οὔσης· ἐντελὴς δὲ καθεστῶσα μόνως ὀρθοτονουμένη ἐστίν. ὑγιῶς ἄρα τὸ ἐγγινόμενον πάθος ὁμολογεῖ ὁλόκληρον τὸ ἀφ' οὗ ἐγένετο· ἦσαν δὲ ἐντελεῖς αἱ σὺν τῷ ε λεγόμεναι, καὶ οὕτως αἱ πλεονάσασαι μόνως ὀρθοτονοῦνται. — τρίτον τὸ μέγιστον μέγεθος τῶν ἐγκλιτικῶν τρίχρονόν ἐστι· πῶς οὖν ἢ ἐμεῖο ἐγκλιθήσεται; — ἀλλ' οὐδὲ ἢ σεῖο, κἂν τρίχρονος ᾖ. εἰ γὰρ τὰ ἐγκλιτικά μόρια κατάφορα περὶ τοὺς ἐλάττονας χρόνους, πῶς οὐχὶ αἱ πλεονάσασαι χρόνῳ ἀντωνυμία εἰς τὸ ἐναντίον τῆς ἐγκλίσεως μεταστήσονται;
- 2.80 Καὶ ὁ τοῦ ε δὲ πλεονασμὸς, ἐν τῇ ἐέ - ἐοὶ καὶ ἔτι ἐν ταῖς συζύγοις ἐγγινόμενος, πολλῶ μᾶλλον ἐπισπᾶται τὴν ὀρθὴν τάσιν. εἰ γὰρ αἱ ἀπὸ τοῦ ε ἀρχόμεναι ἀντωνυμίαι, ἡνίκα ἐγκλίνονται, παραφθείρουσι τὸ ε, ὡς ἐν τῷ δός μοι, ἄκουσόν μου, πῶς αἱ τοῦτο πλεονάσασαι οὐ τὰ ἐναντία τῆς ἐγκλίτῃσέωτῃς ἀπαιτήσουσιν καθάπερ καὶ ἐν τοῖς προκειμένοις ἐδείξαμεν.
- 2.81 Ἀλλὰ καὶ αἱ δυϊκαὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου μόνως ὀρθοτονοῦνται διὰ τὸν τόνον τῆς βαρείας. προευθέτισται γὰρ τὰ ἐγκλιτικά μόρια ἐπὶ τέλους ἔχειν τὴν ὀξεῖαν, ἢ φύσει ἢ δυνάμει (λέγω δὲ δυνάμει διὰ τὰ περιτῆσπώμενα), ἵνα ἢ τοῦ τόνου ὑποστροφή τὸ μὲν προκείμενον ὀξύνη, αὐτὸ δὲ μεταστήσῃ εἰς βαρεῖαν τάσιν· ὅπερ ἐπὶ τῆς νῶϊν καὶ σφῶϊν οὐκ ἡδύνατο ἐγγενέσθαι.
- 2.82 Ἀ γοῦν κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον μόνως ἐγκλιτικά μόνως καὶ ὀξύνονται, τε σφωέ καὶ ἡ σφωῖν· ἐπεὶ τίς ἢ αἰτία τοῦ μὴ βαρύνεσθαι αὐτάς; ἔνθεν τὸ εἰμί καὶ φημί ὠξύνθη, διὰ τὴν ἐποῦσαν αὐτοῖς ἔγκλισιν, καίτοι τῶν ῥημάτων καταφερομένων εἰς τὴν ἐπὶ τέλους βαρεῖαν. τὰ πύσματα οὐκ ἔστιν ἐγκλιτικά διὰ τὸ βαρύνεσθαι, τά γε μὴν παρακείμενα αὐτοῖς ἀόριστα, ἐπεὶ μᾶλλον ἐν τῷ τέλει ἔσχεν τὴν ὀξεῖαν. (ρὺ τοῦτο δέ φημι, ὅτι τὰ ἀόριστα μόνως ἐγκλιτικά ἐστίν· ἀλλ' εἴ τι τῶν τοιούτων μορίων ἐγκλιτικόν ἐστι, τοῦτο καὶ ἀόριστόν ἐστιν, ὡς τὸ ἡλθέν τις, ἡλθέν ποτε.) καὶ ἔνθεν δείκνυται ὅτι τὸ τίς ἀοριστούμενον μᾶλλον ὀξύτονόν ἐστιν, πειστικὸν δὲ καθεστῶς τῷ λόγῳ ἐπὶ τῆς ἀρχούσης ὀξύνεται. ἔστιν καὶ ἄλλα παραθέσθαι.
- 2.83 Προϋπτον οὖν ὅτι καὶ ἡ ἐκεῖνος καὶ ἡ οὔτος ἀνέγκλιτοι διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, προστιθεμένου τοῦ ὅτι καὶ δεικτικά εἰσιν ἢν δὲ παρεπόμενον ταῖς ἐπιτεταμέναις κατὰ δεῖξιν τὸ μὴ παραφθεῖρειν τοὺς τόνους, καθὼς ἔστι τηρῆσαι ἐπὶ τῶν προκειμένων.
- 2.84 Ὁ προκείμενος λόγος ἀναγκαίως διδάσκει ὡς ἀναλόγως ἢ αὐτὸν αἰτιατικὴν τὴν ἔγκλισιν παρεδέξατο· ἢ γὰρ αὐτὸς ὠξύνθη· ἀπέωστο γὰρ τῆς δείξεως καὶ ἢ μετάληψις τῶν κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον, οἷς παρηκολούθει καὶ τὸ ἐγκλίνεσθαι. — ἀλλὰ διὰ τί ἐπὶ τῆς ὀνομαστικῆς οὐκ ἐγκλίνεται σαφές ὅτι δι' αὐτὴν τὴν πτώσιν, καθότι καὶ ἡ ἐγὼ καὶ ἡ σύ καὶ αἱ σύζυγοι. τί οὖν οὐχὶ καὶ ἐπὶ γενικῆς καὶ δοτικῆς φαίμεν ἂν διὰ τὸ τετραχρονεῖν. «ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ἡμῶν καὶ ἐπὶ τῶν τετραχρόνων τὰ τοῦ λόγου μάχεται. εἰ γὰρ καὶ τὴν τάσιν οὐκ ἀποβάλλουσιν, ἀλλ' αὐτὴν γε μετατιθέασιν κατὰ τὸ ἄρχον μέρος, ὡς ἐν τῷ ἄκουσον ἡμῶν· ὅπερ οὐ παρηκολούθει καὶ

ἐπὶ τῆς αὐτῷ ἢ αὐτοῦ.» καὶ τὸ τοιοῦτον ἔχει ἀπολογίαν· εἰς γὰρ ὑποστολὴν τὴν τοῦ Αἰολικοῦ τὰ τοῦ τόνου παρεπέμφθη. — διὰ τοῦτο καὶ ἡ αἰτιατικὴ πτώσις ἀπολυθεῖσα τῶν ἐμποδιζόντων, λέγω τῆς τε πτώσεως καὶ τῶν χρόνων, ἀναγκαίως τὴν ἔγκλισιν παρεδέξατο. παραπεμπτόν γὰρ ἐκεῖνον τὸν λόγον, καθ' ὃν αἱ γένους παρεμφατικαὶ ἀνέγκλιτοὶ εἰσιν καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐγκλίνεται ἡ αὐτός· γένος γὰρ οὐκ ἐπίσταται ἡ ἔγκλισις οὐδὲ ἄλλο τι τῶν παρεπομένων, ὅπου γε καὶ ἐν συνδέσμοις καὶ ῥήμασιν καὶ ἔτι ἐν ἐπιρρήμασιν ἐγκλιτικὰ γίνεται καὶ ἐν τριγενεῖ τῷ τίς.

- 2.85 Εἴρηται οὖν διὰ τί ἡ ἐκεῖνος καὶ ἡ οὗτος οὐκ ἐνεκλίθησαν. Ἀλλ' οὐδ' ὅτε ἄρθρα εἰς σύνταξιν ἀντωνυμίας παραλαμβάνεται, ἔγκλισιν ἀναδέχεται, οὐ καθὸ γένους ἐστὶ παρεμφατικά, ἀλλὰ καθὸ ἄρθρα ὄντα τῇ φύσει ἀδυνατεῖ εἰς ἔγκλισιν παραλαμβάνεσθαι· τρόπον γὰρ ἐπέχει ἐναντίον τῇ ἐγκλίσει, λέγω τῶν προτακτικῶν, οὐ μαχομένων τῶν ὑποτακτικῶν, ἐπεὶ δόξειεν μὴ ἐμποδίζεσθαι τὰ τῆς ἐγκλίσεως. ἦν γὰρ καὶ αὐτὰ προτακτικά, τὴν μὲν ἀναφορὰν ἐπιστρέφοντα εἰς τὰ προκείμενα, ἐν ἀρχῇ δὲ λόγου παραλαμβάνόμενα εἰς σύνταξιν ῥηματικὴν, ὅς μάλα πολλὰ πλάγχθη {α 1 seq.}, ἡ μυρὶ Ἰαχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε {Α 2} τῆς ἐγγινομένης στιγμῆς ἐπιμαρτυροῦσης τῇ ἀρκτικῇ συντάξει τῶν ἄρθρων.
- 2.86 Ὅρθοτονοῦνται καὶ ὅσαι συντάσσονται τῇ αὐτός ἐπιταγματικῇ, ἡ ἐτι Μυρμιδόνεσσι πιφάσκειαι ἢ ἐμοὶ αὐτῷ {Π 12}, σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω {Ο 231}, οὐδὲ σεῦ αὐτῆς {Ξ 327}, οὐδ' ἐμοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος {ε 190 seq.}. τὰ γε μὴν τοῦ τρίτου οὐκ ἐξωμάλισται καθότι οὐδ' ἀληθῆς λόγος παρεδείχθη τὸ τὰς κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον ὀρθοτονηθείσας πάντως μεταλαμβάνεσθαι εἰς συνθέτους. ὥς γὰρ ἐστὶ ψευδὴς ὑπόληψις καὶ οὐχ ὥς ἐξωμάλισθη καὶ ὥς οὐ τόνου ἐναλλαγὴ αἰτία γίνεται συνθέτου μεταλήψεως, εἰρήσεται. κατὰ τὸ ἐξῆς. ἐντεῦθεν οὖν ἐνεκλίθη τὸ ἀλλά οἱ αὐτῷ Ζεὺς ὀλίσειε βίην πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι {δ 667 seq.} καὶ τὸ Εὐρύαλος δέ ἐ αὐτὸν ἀρεσσάσθω ἐπέεσσι {θ 396}, ὠρθοτονήθη δὲ τὸ ἀμφὶ ἔ παπτήνας {Δ 497}, ἄλογόν τ' ἐδόκει τὸ οἱ τ' αὐτῷ {ε 64}, διήκοντος τοῦ λόγου ἐπὶ ἀπάντων ὁμοίως. — ἔσται μέντοι ἡ σύνταξις εἰς ἔμφασιν πλείονα διαστολῆς παραλαμβανομένη, ἐμὲ αὐτὸν ἐτίμησεν, σὲ αὐτὸν ἐμέμψατο.
- 2.87 Ἐν προτάξει γοῦν ἀπάντοτε εἰσιν αἱ ἀντωνυμίαι, καθὸ ἔχονται τοῦ ὀρθοῦ τόνου, ὥς γε ἐδείχθη κὰν τοῖς προκειμένοις. εἰ μέντοι τὰ τῆς συντάξεως ἀναστραφεῖη, οἷόν τέ ἐστιν καὶ ἐγκλίνεσθαι τὴν ἀντωνυμίαν, αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται {λ 249}, αὐτόν σε φράζεσθαι ἐν Ἀργείοισιν ἄνωγεν {ι 680}. οὐ τοῦτο δέ φημι, ὥς οὐχ οἷόν τε καὶ ἐπὶ τῆς τοιαύτης συντάξεως ὀρθοτονεῖν, ἀλλ' ὥς ἀφορμὴν ἔχει ἐγκλίσεως ἡ τοιαύτη σύνταξις, αὐτόν με πρῶτιστα συνοικιστῆρα γαίας ἔκδεξαι τεμενοῦχον {Pindari frgm. 167 Bergk4 186 Schr.}.
- 2.88 Πρὸς δὲ τοὺς οἰομένους τὴν αὐτός συμπαραλαμβάνεσθαι εἰς 15 διαστολὴν γένους συγκεχυμένου κατὰ τὴν φωνὴν βραχὺς ἀρκέσει λόγος, ὥς γε καὶ πρόκειται, ὥς οὐ δέονται αἱ ἀντωνυμίαι τοῦ διαστέλλοντος τὸ γένος ἢ ὑπὸ δεῖξιν πίπτουσαι ἢ ὑπὸ ἀναφοράν. τί δ' ἂν εἴποι τις ἐπὶ τῆς τοιαύτης συντάξεως, οὗτος αὐτός, ἐκεῖνος αὐτός. ὃδ' αὐτὸς ἐγὼ {φ 207 vel ω 321}; φαίνεται δ' ὅτι καὶ μὴ ἐπιτεταγμένα διήρθρωσαν τὸ γένος καὶ οὐκ ἄδηλον ἔσται κατὰ τὸ γένος τὸ ἐμεῦ δ' ἔλετο μέγαν ὄρκον {δ 746} περισσὸν ἡγητέον πρὸς εὐήθεις ὑπολήψεις ἐπὶ πλέον ἀντιλέγειν.
- 2.89 Ὅρθοτονοῦνται μόνως καὶ ὅσαι ἐν τῷ αὐτῷ προσώπῳ τὸ ῥῆμα ἔχουσιν· εἶγε ἐν τῷ σὲ γὰρ ἄζομαι {Alemanis fr. 54 Bergk4} τὸ μὲν ἄζομαι ἐν πρώτῳ ἐστὶ προσώπῳ, τὸ δὲ σὲ ἐν δευτέρῳ, οὐ μὴν ἐν τῷ σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ εἴσκεις {ν 313}, τό τε γὰρ εἴσκεις καὶ τὸ σὲ τοῦ αὐτοῦ προσώπου. ἔστι γε δὴ τὴν προτέραν σύνταξιν καὶ ἐγκλίναντα φάναι ἄζομαί σε, οὐ μὴν τὴν δευτέραν· ἐδείχθη γὰρ ἐντελέστερον ὥς ἀδύνατόν ἐστιν τὰς ἀντωνυμίας ἐγκλιθῆναι συνερχομένας τοῖς ῥήμασιν κατὰ τὸ αὐτὸ πρόσωπον. καὶ ἔνεκά γε τούτου μόνως αἱ τῆς εὐθείας

ὠρθοτονοῦντο, ἐπεὶ πάντοτε συμφέρονται τοῖς ῥήμασιν κατὰ τὸ αὐτὸ πρόσωπον· τῶν γε μὴν καὶ ἐν μεταβάσει γινομένων ἐφικτὰ καὶ τὰ τῆς ἐγκλίσεως ἐγίνετο. (οὐ τοῦτο δέ φημι, ὡς πάντως ἐγκλιθήσονται ἀποστᾶσαι τῶν ῥημάτων, ἀλλ' ὡς καὶ ἔνεστί ποτε αὐτὰς ἐγκλίνεσθαι.) ὑγιῶς ἄρα πάλιν προσελθοῦσαι καὶ. αἱ πλάγιαί τοις ῥήμασι κατὰ τὸ αὐτὸ πρόσωπον τὴν ὀρθὴν ἀναδέχονται, οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐμὲ φημι λελασμένον {N 269}, ζωγρεῖτ', αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι {K 378}

- 2.90 Τὰ τῆς τοιαύτης χρήσεως ἀρχαικώτερα ὄντα παρεφθάρη μεταγενέστερον γενέστερον ἐπινοηθείσης τῆς ἀντ' αὐτῶν συνθέτου μεταλήψεως, εἰς ἣν καὶ μεταλαμβάνομεν τὰς προκειμένας συντάξεις. ἐντεῦθεν γοῦν ἡ Ὀμηρικὴ ποίησις ἀπροσδεῆς ἐστὶ τῆς συνθέτου χρήσεως, καθὼ γινώσκει ἡ ποίησις τὸ ἐμὲ φημι. σαφὲς γὰρ ὅτι, εἰ ἀντὶ τοῦ τοιοῦτου ἐπενοήθησαν αἱ σύνθετοι, περισσὸν ἐστὶν συγχρῆσθαι τῇ ἀπλῇ συντάξει· κακία γὰρ τὸ τοιοῦτον, ὥς γε εὐκαιρότερον ὑπὲρ τῶν τοιούτων κατὰ τὰ ἐξῆς εἰρήσεται.
- 2.91 Ἐνθεν δύο μέρη λόγου ἐστὶν τὸ πυκάσασα ἔαυτήν {P 551}, καὶ κατὰ τὸν προκείμενον λόγον, πάνυ ἀκριβέστατον ὄντα, καὶ καθὼ ἐν ταῖς ἄλλαις πλαγαῖς τὰ τοῦ μερισμοῦ ἀναμφίλεκτά ἐστὶν (ἔο γὰρ αὐτοῦ ἐστὶν καὶ ἐοῖ αὐτῶ), ὁπότε καὶ κατὰ δεύτερον πρόσωπον ὡς παραθέσεως οὔσης ἐνέθηκεν τὸν γὰρ σύνδεσμον, σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ ἔϊσκεῖς {v 313}. προφανῶς οὖν λύεται τὸ ἀμφίβολον τῶν προκειμένων ἀντωνυμιῶν διὰ τῆς ἀναμφιλέκτου παραθέσεως τῶν ἄλλων πλαγίων. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ καὶ μαχόμεν κατ' ἐμ' αὐτὸν ἐγὼ {A 271}· κατὰ γὰρ παράθεσιν τὰ τῆς συναλιφῆς ἐγένετο, τοῦ πλήρους ὄντος ἐμὲ αὐτόν, ὡς ἔχει τὸ εἰ μή τις ζ' αὐτόν κτείνει δόλω {i 406} καὶ εἰ μὲν δὴ ἔταρόν γε κελεύετ' ἐμ' αὐτόν ἐλέσθαι {K 242}. ἐφ' ὧν καὶ ἐγκλιτικώτερον παρελήφθησαν αἱ ἀντωνυμίαι, καίπερ ἐπιτεταγμέναι· ὀρθοτονηθεῖσαι γὰρ ὡς ἀκαταλλήλου λόγου ἔμφασιν ἐποι- οῦντο.
- 2.92 Διὸ καὶ μάτην τὰ τοιαῦτα ὑπ' ἐνίων προσεπνεύσθη, τὴν αὐτοῦ φιλέει {I 342} αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίησι δαμάσας {δ 244}. μέγα μὲν κλέος ποιεῖται {β 125 seq.}. καὶ ἄλλα πλεῖστα. ὡς γὰρ ἐν ταῖς προκειμέναις συντάξεσιν ἀπεδείξαμεν ὅτι ἐκ παρεπομένων τῷ λόγῳ ἐλλείπουσαι λέξεις νοοῦνται, τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ ἐπὶ τούτων ἔστιν παραστῆσαι. συνηθέστερόν πως ἐλλειπτικός ἐστὶν τῶν προκειμένων μορίων, ἀρκούμενος διὰ τῆς συντάξεως τοῦ λόγου τὸ λείπον ἐμφανίσαι, αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα {θ 443} ἡ γὰρ αὐτὸς συμφέρεται ταῖς ὀρθοτονουμέναις ἀντωνυμίαις, καὶ τὸ μὲν ἴδε δύναται μὴ ἐλλείπειν, τό γε μὴν αὐτὸς ἴδε πάντως ἐλλείπει τῷ σύ· εἰς γὰρ τοῦτο ἡ αὐτὸς συμπααραλαμβάνεται καὶ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον, ἵνα τὰς συνούσας ἀντωνυμίας ὀρθοτονήσῃ. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτὸς ἐκὼν οἱ δῶκα {δ 649} πάλιν. γὰρ μόνον τὸ ῥῆμα οὐ λείπει, τὸ μέντοι ὅλον, ὡς πάλιν ἐγκειμένης τῆς αὐτός, αὐτὸς ἐγὼ οἱ δῶκα. οὕτως ἔχει καὶ τὸ αὐτῶν γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀφραδίησιν {κ 27}, αἰτούσης τῆς συντάξεως τὸ ἡμῶν αὐτῶν. ἔστιν οὖν ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν προκειμένων {I 342} τὸ πληρὲς τὴν ἔο αὐτοῦ, ὡς γε καὶ κατὰ πληθυντικὴν σύνταξιν σφῶν αὐτῶν καὶ σφέας αὐτούς. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτόν μιν πληγῇσιν {δ 244} τάχα τῆς μὴ δυναμένης ἀναπληροῦν τὸ λείπον τῆς ἀντωνυμίας. προστίθῃμι τὸ τάχα, ἐπεὶ ἐν ἑτέροις παρέλκουσα εὐρίσκεται, καὶ δὲ μιν αὐτόν εἰλύσω ψαμάθοισι | Φ 318seq.), πέ μιν αὐτόν πατὴρ ἐάσειε μνησθῆναι {δ 118}. οὐ μέντοι ἀνάγκη ἐπὶ τοῦ μέγα μὲν κλέος αὐτῆς ποιεῖται {β 125seq.} λείπειν τὴν ἀντωνυμίαν, τοῦ ποιεῖται νῦν ἐν ἴσῳ παραλαμβανομένου τῷ γίνεται, καθότι καὶ φαμεν ποιεῖται ἀγορά ἐν ἴσῳ τῷ γίνεται. —
- 2.93 Τὸ δὲ μεῖζον, αἱ σύνθετοι δοκοῦσιν ἐντελέστεραι εἶναι ἀπὸ τοῦ ἔ ἀρχόμεναι, ἑαυτοῦ ἤκουσεν ὁ δεῖνα, ἑαυτοὺς ὕβρισαν, ἑαυτὸν ἐτίμησεν· καὶ προφανὲς ὅτι, εἰ τὰ ἐντελέστερα τῶν σχημάτων οὐποτε παρ' αὐτῷ εὐρέθη, οὐδὲ τὰ ὑποσυνηλιμμένα· εἴγε παντὸς πεπονθότος προὔφεστηκε τὸ ὁλόκληρον. -

- 2.94 Επερ οὖν καὶ αὐταὶ τὴν λέξεις διὰ τῆς τῶν συλλαβῶν συμμετρίας καὶ τὸ πλεονάζον ἐπιδείκνυνται καὶ τὸ ἐνδέον, οὐ βίαιον κατὰ τὸ ἐξ αὐτῶν ἐπηυξημένον τῇ συμμεμετρημένῃ τῶν λέξεων συνόδῳ καὶ τὸ πλεονάζον καὶ τὸ λείπον δείκνυσθαι. ἐδείξαμεν ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ λόγου τὸ τήρημα ἀνεπλήρου τὰ λείποντα ἄρθρα· οὐ παρηλλαγμένον οὖν καὶ τὸ λείπειν ταῖς τοιαύταις ἀντωνυμίαις τοὺς προκειμένους λόγους.
- 2.95 Εἴπερ οὖν αἱ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον ὀρθοτονοῦμεναι τονούμεναι ἀντωνυμίαι εἰς σύνθετον μεταλαμβάνονται συνόντος τοῦ ῥήματος ἰσαριθμῶς κατὰ τὸ αὐτὸ πρόσωπον, καὶ μένουσι κατὰ τὴν αὐτὴν ἀπλότητα τοῦ ῥήματος ἐν ἐτέρῳ προσώπῳ νοουμένου, ὡς τὸ ἐμεῦ δ' ἀπὸ μούνου Ἀχαιῶν εἶλετο {I 335 seq.}, σεῦ δ' ἐπεὶ ἐξέλετο ψυχὴν {Ω 754}, πᾶσα ἀνάγκη καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου προσώπου ταῦτόν ἐγχωρεῖν, συνεπισχυοῦσης καὶ τῆς ἐγγενομένης χρήσεως. ἔτι κατ' ὀρθὸν τόνον ἀνέγνωστο τὸ μνηστήρεσσι μάχεσθαι, ἀμυνέμεναι δὲ οἱ αὐτῷ {χ 214} (τὸ γὰρ ἀμύνειν ἐν προσώπῳ τῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἀπεικασθείσης τῷ Μέντορι νοεῖται, οὐ τῷ τοῦ Ὀδυσσέως· μὴ πεισάτω σε Ὀδυσσεὺς ἡμῖν μάχεσθαι, αὐτῷ γε μὴν ἀμύνειν) εὐλόγως τῆς ἀντωνυμίας ὀρθοτονηθείσης πρὸς τὴν ἀντιδιαστολὴν τοῦ ἡμῖν
- 2.96 τὸ γὰρ ἢ ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς {Ε 800} εἰς σύνθετον μεταλαμβάνεται, ἐπεὶ τὸ γείνατο ταῦτόν ἦν πρόσωπον τῷ ἀντωνυμικῷ· ἐγέννησεν γὰρ παῖδα οὐδὲ κατ' ὀλίγον ὅμοιον ἑαυτῷ· πρόδηλον γὰρ ὅτι ἡ ἀπλὴ μετάληψις ἕτερον πρόσωπον ὑπαγορεύει τοῦ Τυδέως. καὶ τὸ πτωχὸν δ' οὐκ ἄν τις καλέοι τρύξαντα ἔαυτόν {ρ 387} μόνως ἀντωνυμίαν ἀπλὴν ὑπαγορεύει· οὐ γὰρ κλητέος ὁ πτωχός, ἵνα μὴ αὐτόν, τὸν καλέσαντα, καταπονήσῃ, εἶγε χρειώδης ἢ ἀναδοχὴ τῶν ἄλλων μετακλήτων, τέκτονος ἢ ἱατροῦ ἢ μάντεως.
- 2.97 οὕτως ἔχει καὶ τὸ ἄλλα τόδ' ἡμὲν ἐμοὶ πολὺ κέρδιον ἢ δὲ οἶπος, αὐτῷ ἐπλετο {Ο 226 seq.}, πάνυ ὑγιῶς τῶν ἀντωνυμιῶν τὸ δέον τοῦ τόνου ἀναδεξαμένων ἔνεκα τῆς παρακολουθοῦσης πρὸς ἄλληλα διαστολῆς, συνούσης ἔτι καὶ τῆς συμπλοκῆς. καὶ ἐπεὶ πάλιν τὸ ἐπλετο κοινὸν κατὰ ἀμφοτέρων τῶν ἀντωνυμιῶν παρελαμβάνετο, οὐ δυνάμενον ἐτέρᾳ προσχωρῆσαι κατὰ τὸ αὐτὸ πρόσωπον, ἵνα τὸ σύνθετον μεταληφθῇ, ἀναγκαιῶς συνετήρει τὰς ἀντωνυμίας εἰς ἀπλοῦν σχῆμα· εἶγε τὸ ἐν τῇ συνθέτῳ ἀντωνυμίᾳ ῥῆμα οὐ δύναται ἕτερον πρόσωπον γινώσκειν, ὡς δὲ προεῖρηται, τὸ ἐπλετο κοινὸν κατὰ ἀμφοτέρων εἴληπται, ἔχον τὴν διάθεσιν ἐξωθεν τῶν δύο προσώπων, ὡς εἴ τις λέγοι ἐγένετο Τρύφωνι καλῶς, δηλονότι ὑπὸ τινος περιστάσεως. προεῖρηται δὲ ὅτι, εἰ μὴ αἱ διαθέσεις ἐξ αὐτῶν τῶν προσώπων ἐγγίνονται, ἀδύνατον ἐπινοηθῆναι τὴν σύνθετον ἀντωνυμίαν. — οὕτως ἔχει καὶ τὸ ὅστις οἱ τ' ἐπέοικεν {I 392}, ὅστις Ἀγαμέμνονι ἔοικεν οὐ γὰρ νῦν ὁ λόγος ἀπαιτεῖ τὸν Ἀγαμέμνονα ἑαυτῷ ἐοικέναι, τοῦ ὅστις ἐπὶ τὸ ἀόριστον συντείνοντος τοῦ τε οἱ ἐπὶ τὸ ὠρισμένον πρόσωπον τοῦ Ἀγαμέμνονος. — τοὺς δ' ἄγαγον ζωοὺς σφίσι ἐργάζεσθαι ἀνάγκη {ξ 272. ρ 441} οὐ γὰρ ἄγονται οἱ αἰχμάλωτοι ἵνα ἑαυτοῖς ὑπηρετῶσιν, τοῖς γε μὴν ἐπικρατήσασιν. — οὕτως ἔχει καὶ τὸ σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι {δ 683} οὐ γὰρ οἱ μνηστῆρες ἑαυτοῖς τὰ πρὸς τὴν δαῖτα εὐτρεπίζουσιν.
- 2.98 Πῶς οὖν οὐκ ἄλογον παραδίδωκεν ὡς ἄλογον τὸ οἱ τ' αὐτῷ, ἐπεὶ οὐ τι θεῶν ἐκ θέσφατα ἤδη {Ε 64}, κατὰ τρόπους πλείονας δυνάμενον μᾶλλον κατορθοῦσθαι τῶν προκειμένων· μένων· εἰ γὰρ δὴ καὶ ἦν ἀληθὲς τὸ πάντως τὰς ὀρθοτονουμένας εἰς σύνθετον μεταλαμβάνεσθαι, εἶχεν ὑποπαραίτησιν τὸ σχῆμα, καθότι αἱ ὀφείλουσαι ἅπαξ ἐγκλίνεσθαι ἅπαξ εἰς ἀρχὴν τοῦ λόγου γινόμεναι εἰς ὀρθὴν τάσιν μεταλαμβάνονται, ὡς ἔχει τὸ ἡμέας ὑβρίζοντες {Λ 695}, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπεν {λ 91}. ἄλλα καὶ συμπλέκεται.
- 2.99 «Τό τε συνερχόμενον ῥῆμα πληθυντικόν ἐστίν, ἔχον τὴν σύνταξιν τοιαύτην, ἐμοὶ ἐγένοντο, σοὶ ἐγένοντο, οἱ ἐγένοντο». δι' ὃ καὶ ἔνεκα τοῦ τοιοῦτου μετατίθεται εἰς τὸ ἔτευξεν, ἵνα ἐνικὸν γενόμενον συμφωνήσῃ κατὰ ἐνικὸν τῷ οἱ τ' αὐτῷ, ἃς πᾶσι κακὸν Τρώεσσι ἐτευξεν καὶ ἑαυτῷ,

ἢ ὡς ὁ Κομανὸς ἐν ὑπερβατῷ ἤκουεν, Ἀλεξάνδρῳ ἐτεκτίνετο νῆας καὶ ἑαυτῷ, αἱ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γέγοντο {E 63} ὡς φυσικῆς τινος ἀκολουθίας νόμον θεμένης τοῦ πάντως τὴν ὀρθὴν τάσιν ἐν τρίτοις προσώποις συνθέτου ἀντωνυμίας μετάληψιν ὁμολογεῖν. τί γὰρ ἂν ποιήσῃαι ἐπὶ τῶν καλουμένων κτητικῶν ἀντωνυμιῶν, ὧν ἡ θέσις ἀπαράδεκτος ἐγκλιτικῆς τάσεως; ἐφ' ὧν γε δεδείξεται ὡς κατὰ πᾶσαν πτῶσιν μενούσης τῆς αὐτῆς τάσεως τὸ τε ἀπλοῦν σχῆμα τῶν ἀντωνυμιῶν εὐπαράδεκτον καὶ ἔτι τὸ σύνθετον, τῆς τοῦ ῥήματος συντάξεως πᾶν τὸ τοιοῦτο διαστελλούσης. — πῶς οὖν οὐκ ἀπανάγνωσμα τὸ ἀλλὰ οἱ αὐτῷ {δ 667}, κατ'ἐγκλισιν ἀναγνωσθέν, ἀντιδιασταλτικῆς ἐπιφερομένης τῆς πρὶν ἡμῖν; — Ἀπόχρη εἰς ἐντελῇ διάγνωσιν τὰ προκείμενα ὑποδείγματα.

2.100 Οὐ μὴν περισσὸν ἡγητέον παραθέσθαι τὸ εὐχρηστον τῆς γενομένης μένης ἀφορμῆς κατὰ τὸ τρίτον, ὡς τὸ μὲν ὀρθοτονούμενον εἰς τὸ σύνθετον ἐχώρει, τὸ δὲ μὴ οὕτως ἔχον εἰς ἀπλὴν μετάληψιν. — Ἡ ἐν τοῖς πρώτοις καὶ δευτέροις προσώποις σύνταξις προφανεστάτη ἐστὶν ἐν τε τῷ διαβιβαζομένῳ προσώπῳ ἐφ' ἕτερον καὶ τῷ μὴ οὕτως ἔχοντι, ὡς ἔχει τὸ σὲ γὰρ ἄζομαι {Alcmanis fr. 54 Bergk4} πρὸς τὸ σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ ἔῃσεις {ν 313} καὶ τὸ ἀλλ' ἐμὲ μὲν σὺ σάωσον {Λ 828} πρὸς τὸ ἐμὲ λύσομαι {K 378} τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων. ἡ μέντοι κατὰ τὰ τρίτα πρόσωπα σύνταξις πάνυ πῶς ἐστὶν δυσπαρακολούθητος· παμπόλλων γὰρ ὄντων τῶν τρίτων καὶ διὰ μιᾶς λέξεως νοουμένων, λέγω τῆς ῥηματικῆς ἢ καὶ ἔτι τῆς ἀντωνυμικῆς, παρείπετο διὰ τὴν ἐποῦσαν συνέμπτωσιν τὰ τε ἐν μεταβάσει πρόσωπα νοούμενα καὶ ἔτι τὰ ἐν τῇ αὐτοπαθείᾳ τῆς αὐτῆς συντάξεως ἔχουσα.

2.101 ἡ ἔο ἀντωνυμία καὶ αἱ σύζυγοι κατὰ τὰς πλαγίας πρόδηλον ὅτι τρίτου εἰσὶν· ἀλλὰ καὶ τὸ κήδεται καὶ ἅπαντα τὰ τοιαῦτα ῥήματα ὁμοίως τρίτου ἐστὶν προσώπου, ἃ δὴ κατὰ τὴν σύνταξιν ταξιν τῶν ἀντωνυμιῶν δύο τρίτα ποιήσει, λέγω ἐν μὲν τὸ ἐκ τοῦ ἀντωνυμικοῦ πρόσωπον, ἕτερον δὲ τὸ ἐκ τοῦ ῥήματος. γενήσεται γὰρ ἔο κήδεται, ἐν δυσὶ προσώποις, αὐτοῦ κήδεται, δι' οὗ ἐμφανίζομεν, ὅτι τίς τινος κήδεται. ἀλλὰ κάκεῖνο ἔνδεκτόν ἐστιν τό τινα ἑαυτοῦ κήδεσθαι, καὶ δηλὸν ὅτι οὐ δι' ἄλλων πάλιν συντάξεων τὸ τοιοῦτον εἰρήσεται ἢ τῶν αὐτῶν· πάλιν γὰρ ἐγγενήσεται τὸ ἔο κήδεται. ἐνθεν οὖν δυσέφικτον ἐγίνετο διαγνῶναι, πότερόν τίς τινος κήδειται ἢ οὗ τινος μὲν, ἑαυτοῦ δέ. φέρε γὰρ τὸν Εὐμαῖον ἑαυτοῦ κήδεσθαι· τί ἂν γένοιτο ἄλλο ἢ τὸ ἐπεὶ ἔο κήδετο λίην {ξ 461}; ἢ τοῦ Τηλεμάχου, καὶ πάλιν προσεχώρει τὸ ἐπεὶ ἔο κήδετο λίην· πρὸς τὸ τοιοῦτο οὖν εὐτρεπίζονται αἱ τε ὀρθοτονούμεναι εἰς τὸ ἀμετάβατον τοῦ προσώπου, λέγω εἰς τὸ σύνθετον, αἱ τε ἐγκλινόμεναι εἰς τὸ ἀπλοῦν, τουτέστιν τὸ διαβιβαζόμενον εἰς ἕτερον πρόσωπον.

2.102 Καὶ τὸ μὲν πιθανὸν τοῦ λόγου τοιοῦτον ἦν, χρὴ μέντοι τὸν νοῦν ἐπερείσαντας μὴ διὰ τοῦ τόνου διδάσκεσθαι, διὰ δὲ τοῦ παρεπομένου λόγου, καθάπερ καὶ ἐπ' ἄλλων ἀπείρων ἀμφιβόλων διακρίσεις παρέπονται ἐκ τῶν ἐπακολουθούντων τοῖς λόγοις, οὐκ ἐξ ἐγκλίσεων οὐδὲ ἐξ ὀρθῶν τάσεων. καθάπερ οὖν εἵπομεν ὅτι, εἰ καὶ δῶκε τις ἐν τῇ συνούσῃ τάσει διάκρισιν τῶν ἀπλῶν καὶ συνθέτων, ἀνάγκη πᾶσα ὑποστρέψαι εἰς ὃν προεκτεθείμεθα λόγον. αἱ γὰρ κτητικαὶ τῶν ἀντωνυμιῶν τόνῳ οὐ διοριζόμεναι τὸ δισσοῦν τῆς μεταλήψεως ἔχουσιν, οὐνεκ' ἄρ' οὐχ ὧ πατρὶ χαριζόμενος {ν 265} πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδεϊ καὶ πατέρι ὧ {γ 39}· δηλὸν γὰρ ὡς τῷ ἑαυτοῦ κατὰ σύνθετον προφοράν, καὶ οὐδαμῶς ἐναλλαγὴ τοῦ τόνου διέσπειλεν τὸ σημαινόμενον διάφορον ὃν, τὸ μέντοι ἀκόλουθον τοῦ λόγου, ὧ χρὴ ὁμοίως προσανέχοντας καὶ ἐπὶ τῶν προκειμένων ἀντωνυμιῶν ταύτων ἀποτελεῖν, καὶ μὴ παρὰ τὰς τῶν τόνων ἐναλλαγὰς ἐπιταράσσειν καὶ τὰς διανοίας ἢ καὶ καταμέμφεσθαι τὰς ποιητικὰς συντάξεις, ὅ τι μὴ τῇ προκειμένη τηρήσει ὑπαντήσεται τὰ τοῦ λόγου.

2.103 Ἀκολουθῶς ἰτέον καὶ ἐπὶ τὴν κτητικὴν σύνταξιν τῶν ἀντωνυμιῶν.

2.104

Ἡ δὲ πρὸς τὸ κτῆμα συντρέχουσα διάθεσις, ἐάν τε κατ' ἐνεργητικὴν ἐκφορὰν ἐάν τε κατὰ παθητικὴν, μόνως ἀναλύεται εἰς ἀπλὴν ἀντωνυμίαν, ὡς ἔχει τὰ τοιαῦτα, ἐμὸς διαλέγεται φίλος, σὸς ὑβρί δοῦλος, ὅθ' ἐὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν {δ 618 et ο 118} ἔστιν γὰρ ὅτε ὁ αὐτοῦ με δόμος ἐκάλυψεν, κεῖσέ με νοστήσαντα {δ 619 et ο 119} σὸς δέ που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεός {δ 512}, ὁ ἀδελφός σου ἐξέφυγεν, ἐμὸς δέ κε καὶ πάις εἴης {I 57}, πατήρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης {β 131} ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων.

- 2.105 Οὐκ ἀπεμφαῖνον μέντοι ἐστὶν καὶ τὸ συντασσόμενον ῥῆμα ἐπὶ τὸν κτήτορα συντείνειν, εἰ σημαῖνοι ὑπαρξιν· εἰ γὰρ ἄλλο τι, τὰ τοῦ λόγου ἀκατάλληλα ἂν γένοιτο. οἷόν τε γὰρ ἐστὶν φάναι ἐμὸς εἰμι οἰκέτης, ὃ πάντως μεταληφθήσεται εἰς σύνθετον, ὅτε φαμέν οὕτως, ἐμαυτοῦ εἰμι οἰκέτης· ἀσύστατον δὲ τὸ τοιοῦτον, ἐμὸς θεράπων γράφω. δέον γὰρ γράφει, εἶγε πρὸς τὴν ὑπακουομένην τρίτου προσώπου εὐθεῖαν συντρέχει τὸ ῥῆμα. ἢ εἴπερ ἐν δευτέρῳ γένοιτο, πάντως καὶ μετὰ τῆς ὑπαρκτικῆς μετοχῆς, ἐμὸς ὦν θεράπων τρέχεις.
- 2.106 Ἐντεῦθεν οὖν δεῖ νοεῖν ὡς πᾶν ῥῆμα ἐκ τοῦ κτήτορος γε λέγω κατὰ διάθεσιν τὴν πρὸς τὸ κτῆμα, πάντως καὶ σύνθετον μετάληψιν ποιεῖται, εἰ ἐγγένοιτό τις διαστολή, τὸν ἐμὸν υἱὸν διδάσκω, τὸν σὸν υἱὸν ἐπαίδευσας, τὸν ἐμαυτοῦ υἱὸν διδάσκω, τὸν σαυτοῦ υἱὸν ἐπαίδευσας, πάνυ ἀναγκαίως. οὐ γὰρ ἔτι τὸ ῥῆμα ἐκ τῆς κατὰ τὸ τέλος εὐθείας συνείχeto, μετῆι δὲ ἐπὶ τὸ ἀντὼ πρόσωπον· πρόκειται δὲ ὅτι, ἐὰν ῥῆμα κατὰ τὸ αὐτὸ πρόσωπον συντάσσεται πλαγίᾳ ἀντωνυμίᾳ, πάντως σύνθετον μετάληψιν ἀπαιτεῖ, ὥς τὸ ἐμέ φημι {N 269} καὶ τὰ ὅμοια. ἀλλὰ μὴν καὶ δέδεικται ὡς αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι μόνης γενικῆς εἰσιν πτώσεως, εἰς ἣν καὶ μεταλαμβάνονται, καὶ ὡς αἱ ἐγκλινόμεναι πτώσεις τῶν ὑπακουομένων κτημάτων εἰσίν. δυνάμει γὰρ ὁ λέγων οὕτως, τὸν ἐμὸν δοῦλον ἔπαισα, φησὶν τὸν ἐμοῦ δοῦλον ἔπαισα, ὅπερ οὐκ ἄλλο τι γενήσεται ἢ τὸν ἐμαυτοῦ.
- 2.107 ἔνθεν τὰ τῆς ἀναλύσεως, εἰ μὲν ἐν ἀπολύτῳ εἴῃ προσώπῳ, εἰς ἐγκλινομένην μεταλαμβάνεται ἀπλὴν ἀντωνυμίαν· εἰ δὲ δέοιτο ἀντιδιαστολῆς, πάντως εἰς σύνθετον. δι' ὃ καὶ μόνως αἱ σύνθετοι ὀρθοτονοῦμεναί εἰσιν· χρειώδης γὰρ ἦν ἡ ἐξ αὐτῶν διαστολή. παρὸν οὖν φάναι πρὸς ταῖς ἐμαῖς θύραις ἔστηκα καὶ μεταλαβεῖν εἰς τὸ πρὸς ταῖς θύραις μου ἔστηκα, πρὸς ταῖς ἐμαυτοῦ νῦν θύραις ἔστηκ' ἐγὼ {Menandri fr. CCXCII M. 830 K.}, καὶ πάνυ ἀναγκαίως τοῦ Μενάνδρου τὴν σύνθετον παραλαβόντος, συμφερομένην ὀρθοτονομένην τῇ ἔστηκα ἐγὼ· ἔμφασιν γὰρ ἔχει ὡς οὐ πρὸς ταῖς ἄλλου.
- 2.108 Προφανῶς καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου προσώπου τὰ τῆς συντάξεως συντείνει, αὐτὸ μόνον ἐπιστάσεως τῆς αὐτῆς παρακολουθούσης ἥς κἂν τοῖς προκειμένοις ἔφαμεν δεῖν μεμνησθαι. ἢ ἐν τῷ αὐτῷ προσώπῳ ἐστὶ τὰ τῆς διαθέσεως καὶ τὰ τοῦ ἀντωνυμικοῦ προσώπου, ἢ ἐν ἐτέρῳ προσώπῳ καταγίνεται ἢ ἐκ τῶν ῥημάτων διάθεσις, ἐπεὶ ὁμοίως πάλιν διὰ μιᾶς φωνῆς πλείονα ὄντα τὰ πρόσωπα νοεῖται, ὡς ἔχει τὰ τοιαῦτα, ὃν καὶ ἀνηρεῖσαντο θεοὶ Διὶ οἰνοχοεῦειν κάλλεος εἵνεκα οἷο {Υ 234 seq.}· ἔστι γὰρ ἔνεκα τοῦ αὐτοῦ κάλλους, καθὸ τὸ ἀνηρεῖσαντο συντείνει ἐπὶ τὴν εὐθεῖαν τοῦ θεοῖ, ἀνήρπασαν οἱ θεοὶ Γανυμήδη τοῦ αὐτοῦ ἔνεκα κάλλους. εἰ γοῦν μεταληφθεῖν ἢ αἰτιατικὴ τοῦ Γανυμήδους εἰς εὐθεῖαν, εἰς ἣν καὶ προσχωρήσει τὸ ῥῆμα, πάντως καὶ ἡ μετάληψις σύνθετος γενήσεται, ἥρπᾳ γὲρ ὁ Γανυμήδης ἔνεκα τοῦ ἑαυτοῦ κάλλους, καθὸ ἐστὶν καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου αὐθώρηκα περὶ στήθεσιν ἔδυνεν οἷο κασιγνήτοιο Λυκάονος {Γ 332 seq.}, δηλαδὴ ὡς ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ἐπεὶ τοι ἐξ αὐτοῦ τὰ τῆς κτῆμα δὲ ἔχει τὸν ἀδελφόν, τὸ οἷο κασιγνήτοιο εἰς τὸ ἑαυτοῦ μεταληφθήσεται.
- 2.109 Ὡς τὸ ἐγὼ τέ μιν ὤλεσεν ἀλκή {Π 753} τὴν τοῦ ῥήματος διάθεσιν ἔχει ἐκ τοῦ κτήματος, ἐφ' ἧς πάλιν συντάξεως ἀπλὴ μετάληψις γενήσεται, ἢ αὐτοῦ ἀλκή αὐτὸν ἀπώλεσεν. εἰ γοῦν ὁ λέων τὰ τῆς διαθέσεως μεταλάβοι ὡς ἐπὶ τὸ κτῆμα, τὴν ἀλκὴν, γένοιτο ἂν ἐὴν ὤλεσεν ἀλκήν,

τουτέστιν τὴν ἑαυτοῦ· εἰ δὲ γένοιτο ἄλλο τι πρόσωπον τὸ ῥῆμα ἀναδέξασθαι, ὥς εἴ τις ἐφ’ Ἡρακλέους φαίη καταγωνισαμένου τὸν λέοντα ἐὴν ἀλκὴν ὤλεσεν, ἔσται ἀπλὴ πάλιν ἡ ἀντωνυμία, τὴν ἀλκὴν ὤλεσεν αὐτοῦ, τοῦ λέοντος. —

2.110 Ὡς τὸ Νέστωρ φάσχει ὁ γέρον ὅτ’ ἐπιμνησαίμεθα σεῖο οἷσιν ἐνὶ μεγάροισιν {δ 191 seq.} ἔχει δύο ῥήματα δυνάμενα συντάσσεσθαι τῷ οἷσιν ἐνὶ μεγάροισιν, ἐξ ὧν εἰ τὸ ἐνικὸν πρὸς ἓνα ὄντα τὸν Νέστορα καὶ κτήτορα τῶν οἰκημάτων συντρέχον συνταγείη, καὶ τὰ τοῦ λόγου σύνθετον ἀπαιτήσκειν τὴν ἀντωνυμίαν, ἔφασκεν ἐν τοῖς ἑαυτοῦ· εἰ δὲ τὸ ἐπιμνησαίμεθα, ὃ ἐν πρώτῳ καταγενόμενον ἐν ἐτέρᾳ εὐθείᾳ γένοιτο, τοῦ λέγοντος κατὰ σύλληψιν τὴν τοῦ Νέστορος, ἀδύνατον τὰ τῆς μεταλήψεως μὴ οὐκ εἰς ἀπλὴν χωρῆσαι· ὅτ’ ἐπιμνησαίμεθα σεῖο οἷσιν ἐνὶ μεγάροισιν, τουτέστιν ἐν τοῖς αὐτοῦ.

2.111 Οὕτως ἔχει καὶ ἐπὶ τοῦ τότε δὲ Ζεὺς Ἴκτορι δῶκεν ἥ κεφαλὴ φορέειν {Π 799 seq.}· τρία γὰρ ὑποκείμενα νοεῖται, ὁ Ζεὺς, ὃς μετέδωκεν Ἴκτορι ὥστε τῇ αὐτοῦ κεφαλῇ φορεῖν. εἰ γοῦν ἡ δοτικὴ ὑποσταλείη τοῦ Ἴκτορος, γίνεται κτήτωρ ὁ Ζεὺς ὡς πρὸς τὴν κεφαλὴν, ὁ Ζεὺς ἔδωκεν ἥ κεφαλὴ φορεῖν, ὃ γενήσεται τῇ ἑαυτοῦ.

2.112 Ἀμφιβάλλεται γε μὴν καὶ τὸ ἀλλ’ ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν θάρσεν ᾧ {H 152 seq.}. δύναται γὰρ θάρσος ἔχειν ὁ θυμὸς, ὥστε εἶναι ἔπεισέ με ὁ θυμὸς τῷ ἰδίῳ κτήματι πολεμεῖν, τουτέστιν τῷ αὐτοῦ θάρσει· ἢ οὕτως, ἔπεισέ με ὁ θυμὸς τῇ ἰδίᾳ δυνάμει, τουτέστιν τῷ ἑαυτοῦ θάρσει, πολεμεῖν τῷ προκαλεσαμένῳ, ὃ καὶ μᾶλλον ἐπιδέχεται ἡ διάνοια, ὥσει καὶ εἰ οὕτως τις λέγοι, τῷ ἰδίῳ λόγῳ ἔπεισέ με Τρύφων διαλέγεσθαι Ἀπολλωνίῳ· ἢ καὶ τρίτου ἔπεισέ με ὁ θυμὸς τῷ θάρσει τῷ ἐκείνου πολεμεῖν, κατὰ τρόπον τὸν τῆς περιφράσεως, ἀνῆκε με αὐτῷ πολεμεῖν. καὶ πάλιν χρὴ νοεῖν ὡς τὸ ῥῆμα οὐκέτι ἐγγινόμενον ἐν τῷ ἀντωνυμικῷ προσώπῳ ἀναγκαίαν μετάληψιν ἐποίει τὴν εἰς τὸ αὐτοῦ· αὐτὸς γὰρ ὁ θυμὸς ἀνῆκε, καὶ οὐκέτι αὐτοῦ κτήμα ἐγένετο τὸ θάρσος, ἀλλὰ τοῦ προκαλεσαμένου.

2.113 Πάμπολλος ἢ εἰς τὸ τοιοῦτο παράθεσις, ἣν τινες ἐπὶ πλέον παρέτειναν αὐτὸ μόνον τὴν χρῆσιν παραθέμενοι τῆς μεταλήψεως, οὐ τὸν ἐμμεθόδως ἀποδειχθέντα λόγον, ὅνπερ ἡμεῖς παρεθέμεθα, πείσαντες ὡς διὰ τῆς συνόδου τοῦ ῥήματος τὸ ἀμφιβαλλόμενον τῆς μεταλήψεως ἀδιστακτικῶς καταστήσεται. παραπεμπτόν οὖν τὰς τοιαύτας ἀποδόσεις· αἴτει δ’ οἰωνὸν ἐὸν ἄγγελον {Ω 292} νῦν γὰρ φασιν οὐκ ἀντωνυμικῶς κεῖσθαι τὸ ἐόν ἀλλ’ ἐπιθετικῶς, σημαῖνον τὸ ἀγαθόν, ἢ καὶ ἐν μεταγραφῇ τοῦ ταχὺν ἄγγελον, ὡς πάτως τῆς ἀντωνυμίας σύνθετον μετάληψιν ἀπαιτούσης· ἐπ’ ἐκείνου δ’ εὐπαράδεκτα τὰ τῆς ἀντωνυμίας φασίν, εἰ δέ τοι οὐ δώσει ἐὸν ἄγγελον {Ω 296} ἀντὶ τοῦ τὸν ἑαυτοῦ. ἦν δὲ καὶ ἐκεῖνο ἀντωνυμικῶς παραδέξασθαι ὁμοίως τοῖς προκειμένοις, μετιὸν εἰς ἀπλὴν μετάπτωσιν ἕνεκα τοῦ τὸ ῥῆμα ἐπὶ τὸν Πρίαμον συντείνειν, αἴτει τὸν αὐτοῦ ἄγγελον.

2.114 Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν Ἰσθμιονίκαϊς Πινδάρου ἐτάραξεν τοὺς ὑπομνηματισμένους, Αἰολίδαν δὲ Σίσυφον κέλοντο ᾧ παιδί τηλέφαντον ὄρσαι γέρας, φθιμένῳ Μελικέρτῃ {fr. B. 5 Schr.} μεταλαβόντες γὰρ τὴν ᾧ ἀντωνυμίαν εἰς σύνθετον τὴν ἑαυτοῦ ἀποροῦσιν πῶς, ὃν εἶπεν Ἀθαμαντιάδαν, καὶ Σισύφου παρίστησιν. ἐνιοὶ μέντοι τὸ ὦ ἐπιρρηματικὸν ἐκδεξάμενοι τοῦ ἀπόρου δοκοῦσιν ἀπηλλάχθαι, ἐγκλίνοντες τὸν τόνον ἵν’ ὦ παιδί, καθὼς ἔχει καὶ τὸ ὦ τε χερνᾶτις γυνά {fr. lyr. adesp. III p 742 Bergk4. οἱ δὲ καὶ εἰς τὴν οἷ μετέλαβον, κέλοντό οἱ, ἵν’ ἥ δοτικὴ ἀντὶ γενικῆς, ἐκέλοντο τῷ αὐτῆς παιδί τηλέφαντον ὄρσαι γέρας, τουτέστι τῆς προειρημένης Ἰνουῦς, πάντα μᾶλλον ἢ τὸ δέον ἐπιστήσαντες. τί γὰρ τὸ ἐμποδὼν τὴν ᾧ ἀντωνυμίαν κτητικὴν ὑπάρχειν μεταλαμβάνεσθαι τε εἰς τὸ αὐτῆς ἐκέλοντο τῷ αὐτῆς παιδί, ὃν καὶ Ἀθαμαντιάδην εἶπεν; —

2.115

Καὶ τὸ Ὀμηρικὸν δὲ δυνάμενον κατ' ὀρθὴν τάσιν ἀναγινώσκεσθαι, λέγω ἐπὶ τοῦ οἱ δὲ οἱ ἐβλάφθησαν {Ψ 387}, παρεπέμφθη διὰ τὴν εἰκὴ πιστευθεῖσαν τήρησιν, συντάξεως ὁμοίας οὔσης τῇ οἱ ἐμοὶ ἐβλάβησαν, οἱ σοὶ ἐβλάβησαν, οἱ οἱ ἐβλάβησαν. καὶ φαίνεται ὅτι τὸ Ὀμηρικὸν ἰδίωμα ρύεται τὸ ἀπανάγνωσμα, καθὼ ἀπειράκις δοτικὰς παραλαμβάνει ἀντὶ γενικῶν ὡς εἰ μὴ ἦν τὰ τῆς ἐναλ τάχα καὶ ὁ στίχος ἡλογεῖτο, ὡς ἀκατάλληλον ἔχων τὴν ἀντωνυμίαν. — Κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον δεῖ νοεῖν, ὡς καὶ τὸ τοὺς δ' ἤδη κάτεχεν φυσίζοος αἶα ἐν Λακεδαίμονι αὖθι φίλῃ {Γ 243 seq.}, ὅπερ εἶχε τὸ ἐπὶ ἐν ταῖς πλείοσιν ἐκδόσεσιν, ὃ ἦν μάλιστα ἀκόλουθον· τὸ γὰρ κάτεχεν ῥῆμα συναφές ἐστίν τῳ γῇ, καὶ τὰ τῆς ἀντωνυμίας πάντως εἰς ἀπλὴν μεταστήσεται, κατεῖχεν ἡ γῇ τοὺς προειρημένους δαίμονας ἐν τῇ αὐτῆς πατρίδι, τῆς προειρημένης Ἑλένης, ὡς κάκεῖνο ἔχει, τότε δὲ Ζεὺς δυσμενέεσι δῶκεν ἀεικίσσασθαι ἐπὶ ἐν πατρίδι γαίῃ {Χ 403 seq.}, ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, τοῦ Ἑκτορος.

- 2.116 Οὐχ ἡγητέον τὴν τοιαύτην παράθεσιν παρέλκειν, καθὼ ἀπέρκει τὸ ὑπόδειγμα τοῦ λόγου διακρίναι τὰ τοιαῦτα· εἰς γὰρ γυμνασίαν τοῦ λόγου παρεθέμεθα, καὶ ἔτι εἰς βεβαιωτέραν πίστιν τῆς τηρήσεως καὶ ἔλεγχον τῶν παραπεμψαμένων τὸ δέον τῆς συντάξεως.
- 2.117 Ἐξῆς ῥητέον περὶ συντάξεως τῆς ἐμοῦ, κτητικῆς οὔσης κατὰ γενικὴν πτῶσιν καὶ γενικῆς τῆς ἀπὸ τοῦ ἐγώ, ἥτις οὐ μόνον δύναται κατὰ φωνὴν συνεμπίπτειν ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ συντάξει τῇ κατὰ κτήσεως. — τε γὰρ κτητικὴ, ἴδιον τοῦτ' ἔχουσα, ἐπὶ κτῆμα φέρεται, καθὼ καὶ αἱ ἄλλαι πτώσεις, ἐμός -ἐμόν καὶ ἐξῆς ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ ἀπὸ τοῦ ἐγώ γενικὴ ἐπὶ κτῆμα φέρεται, διὸ καὶ πρὸς ἐνίων κτητικὴ ἐκαλεῖτο. φαμέν γοῦν Ἀριστάρχου ἔκδοσις. τὰ τε κτητικὰ τῶν ὀνομάτων καὶ αἱ κτητικαὶ τῶν ἀντωνυμιῶν οὐκ ἀπ' ἄλλης πτώσεως παράγονται ἢ ἀπὸ γενικῆς, εἰς ἣν καὶ ἀναλύονται. καὶ δῆλον ὡς μὲν τὰ ὀνόματα οὐκ ἐδέετο ἐπιστάσεως· αὐτάρκεις γὰρ αἱ φωναὶ εἰς διαστολὴν τοῦ τοιούτου, Ἐκτόρειος Ἐκτορείου ὡς πρὸς τὴν Ἑκτορος ἢ μέντοι προειρημένη ἀντωνυμία οὐ σαφηνιζομένη διὰ τῆς φωνῆς δεηθήσεται τῆς εἰρημένης συντάξεως, ἵνα περιγράψῃ τὴν συνοῦσαν ἀμφιβολίαν.
- 2.118 Οὐ λέληθεν δέ με ὡς παρὰ ταῖς ἄλλαις διαλέκτοις καὶ διὰ τῆς φωνῆς ἐστὶν ἡ διάκρισις· ὅθεν ὑπολαμβάνω τὸν ποιητὴν συνειδότα τὸ ἀμφίβολον τοῦ σχήματος τὴν μὲν πρωτότυπον σχεδὸν διὰ πάσης διαλέκτου προενέγκασθαι, ἐμέθεν λέγοντα ἢ ἐμέο ἢ ἐμεῖο ἢ ἐμεῦ, οὐ μὴν ἐμοῦ (οὐ γὰρ καθὼ ἀγνώσεσθαι τῆς εἰς οὐ ληγούσης γενικῆς, ὅπου γε καὶ τὰς ἀπ' αὐτῆς πλαγίας ἀπάσας κοινότερον προηνέγκατο), τὴν γε μὴν κτητικὴν ἀκολούθως κλιθεῖσαν κατὰ τὸ τέλος ἀπ' εὐθείας τῆς εἰς οὐ ληγούσης. ἀπάντοτε γὰρ διὰ τῆς οὐ προφέρεται ἢ καὶ Θεσσαλικώτερόν πως διὰ τοῦ οἰο, καθὼς καὶ τὸ καλοῖο, πατρὸς ἐμοῖο πατὴρ {Ξ 118 et τ 180} καὶ πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι {Υ 83}· εἰ δὲ τοι σοῦ πατρὸς ἐνέστακται μένος ἢ ὕ {β 271}, ἢ καὶ τεοῖο, Δωρικώτερον μετατεθέντος τοῦ ς εἰς τ καὶ ἐπενθέσεως τοῦ ε γενομένης, καθὼ παρεπόμενόν ἐστίν μετὰ τὴν μετάθεσιν ἔσθ' ὅτε τὸ πλεονάζειν. (οὐκ ἐνὸν γὰρ εὐρέσθαι τὸν πλεονασμὸν σὺν τῳ ς· ἡ γοῦν πάλιν σοί, γενομένη τίν παρὰ Δωριεῦσιν, γίνεται καὶ τεῖν, τεῖν τάδε μυθήσασθαι {Λ 201}).
- 2.119 Ἀπάντοτε μὲν οὖν ἡ γενικὴ φερομένη ἐπὶ ῥῆμά ἐστι πρῶτό ἐμοῦ ἀκούει Θέων, σοῦ ἤκουσα, καὶ ἔτι ἐν ταῖς κατὰ διάλεκτον, λεκτον, ἐμεῦ δ' ἔλετο μέγαν ὄρκον {δ 746}, σεῦ δ' ἐπεὶ ἐξέλετο ψυχὴν {Ω 754}, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον {τ 268} ἴσως παρὰ Ἰωνικὴν τὴν ἐμέο κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ι, ἢ καὶ κατὰ μετάθεσιν τοῦ υ εἰς τὸ ι παρὰ τὴν ἐμεῦ, ὡς καὶ παρὰ τὴν ἐμοῦ τὸ ἐμοῖο, ὥστε καὶ κατὰ τὸ τοιοῦτον ἀναλογωτάτην τὴν φωνὴν καθίστασθαι.
- 2.120 «Οὐχὶ οὖν καὶ ἐπὶ κτῆμα φέρεται ἡ γενικὴ;» Ἀλλ' ἐν διαφόρῳ τάσει, λέγω τῇ ἐγκλιτικῇ, καὶ διαφόροις κτήμασιν, ἐσκάφη μου ὁ ἀγρός, ἐνίκησέν μου ὁ παῖς. καὶ τὰ ἐπιφερόμενα κτήματα ἀδιαφορεῖ κατὰ γένος, κατὰ πτῶσιν, κατὰ ἀριθμόν· παντὸς γὰρ κτήματος ἡ γενικὴ πτῶσις

δεκτική ἐστιν. καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων ταύτων. τά γε μὴν κτητικῶς παραχθέντα ἀντωνυμικὰ ἢ καὶ ἔτι ὀνοματικά τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν ἐπιζητεῖ καὶ τὸ αὐτὸ γένος καὶ τὴν αὐτὴν πτώσιν, Ἐκτόρειος χιτῶν Ἐκτορείου χιτῶνος, ἐμὸς φίλος ἔμοῦ φίλου· πρόδηλός ἐστιν ἡ ἐξῆς ἀκολουθία. τοιοῦτόν ἐστι τὸ πατὴρ δ' ἐμὸς αὐτῆς ὀϊσθεῖς {1 453} καὶ ἔτι πατὴρ δ' ἐμοῦ κλέος εὐρὺν μετέρχομαι {Υ 83} καὶ ἔτι τῶμῳ κεχαρισμένε θυμῳ {δ 71}.

2.121 «Οὐχὶ οὖν καὶ τῇ γενικῇ ὀρθοτονουμένη, λέγω τῇ πρωτῷ τύπῳ, συνοισθησεται γενικὴ πτώσις, ὥστε κατὰ σύνταξιν καὶ κατὰ φωνὴν ἀμφιβάλλεσθαι, καθότι καὶ παντὶ πτωτικῷ γενομένῳ κατὰ γενικὴν τὸ τοιοῦτο παράκειται, φάμεν γὰρ Ἀριστάρχου ἀγροῦ ὁ καρπὸς ἐστιν, καὶ οὐδὲν ἐμποδὼν τὸ φάναι, ὡς Ἀριστάρχου ἀγροῦ καρπός, οὕτως ἐμοῦ ἀγροῦ καρπός». Ἀλλὰ πάλιν γενομένον τὸ τοιοῦτον ὑπο εἰς κτητικὴν ἀντωνυμίαν τὴν ἀπὸ τοῦ ἐμός. οὐ γὰρ ἄλλως ἂν τῆς πρωτοτύπου γένοιτο, λέγω τῆς ἐγώ, εἰ μὴ καὶ ἐγκλιθεῖη, ὅπερ ἴδιον αὐτῇ παρηκολούθει πρὸς τὴν τῶν κτητικῶν ἀντεξέτασιν, καθὼ αὗται μόνως ὀρθοτονοῦνται· γίνεται γὰρ τοῦ ἀγροῦ μου ὁ καρπός ἐστιν.

2.122 Ἄλλ' ἴσως οἰήσεται τις τὰ τῆς ἀποδείξεως ἐντελῶς μὴ ἀποστρέφει ἔτι δὲ ἀμφιβάλλεσθαι τὰ τοῦ λόγου. πρὸς δὲ ἔστιν φάναι εἴπερ ἡ πρωτότυπος γενικὴ ἦν κατ' ὀρθὴν τάσιν ἐκφερομένη, κἂν πάντως συμπαρίετο τὰ ταύτης ιδιώματα. ἔφαμεν γὰρ τὰς γενικὰς περὶ τὰ ἐπιφερόμενα κτήματα ἀδιαφορεῖν, τά γε μὴν κτητικῶς παραχθέντα πρὸς ἐκάστην πτώσιν καταλλήλως ἐκφέρεσθαι. οὐ φάμεν δὲ γε τῶν ἐμοῦ ἀγρῶν ὁ καρπός οὐδὲ τῷ ἐμοῦ ἀγρῷ συνέβη ἐσκάφθαι οὐδὲ τῆς ἐμοῦ οἰκίας οὐδὲ ἄλλο τῶν κατὰ διαφορὰν ὡς πρὸς τὸ ἐμοῦ, ἀλλὰ κατὰ σύνταξιν τὴν τῶν ἐπιφερομένων συμεταλαμβάνομεν τὰς ἀντωνυμίας, τῶν ἐμῶν ἀγρῶν καρπός, τῷ ἐμῷ ἀγρῷ συνέβη ἐσκάφθαι. διὰ τοῦ τοιοῦτου λύεται ὡς, ἐπὶ φῶμεν τοῦ ἐμοῦ ἀγροῦ ὁ καρπός, σύνταξις ἐστιν τῆς κτητικῆς περὶ τῆς γενικῆς ὀρθοτονουμένης. — παρὸν γοῦν, ἐγκλίναντα τὴν ἀντωνυμίαν καὶ περιγράψαντα τὴν κτητικὴν σύνταξιν, διὰ τῆς ἐγκλίσεως προσδοῦναι τὰ ιδιώματα τῆς γενικῆς, καὶ ὅσα μὴ κατάλληλα ἐν τοῖς προκειμένοις, ταῦτα διὰ τῆς ἐγκλίσεως κατάλληλα ποιῆσαι, τῶν ἀγρῶν μου ὁ καρπός, τῷ ἀγρῷ μου συνέβη ἐσκάφθαι, καὶ ἐπὶ τῶν ἐξῆς ταύτων.

2.123 Δέδεικται ἄρα ὡς ἡ ὁμοφωνήσασα γενικὴ τῇ κτητικῇ ἀντὼ νυμῖα περιγραφῆσεται τῆς κτητικῆς συντάξεως διὰ τὸ ἐπικρατεῖν τὴν φύσει κτητικὴν ἀντωνυμίαν, ἰδίωμα ἔχουσαν τὸ κτῆμα, ὃ οὐ μόνον διὰ τῆς γενικῆς νοεῖται, ἀλλὰ πολὺ πρότερον ἀπὸ τῆς εὐθείας εἶχεν. ἡ γὰρ ἐν πρωτοτύποις κτητικῇ σύνταξις διὰ μιᾶς πτώσεως τὸ τοιοῦτον ἐπαγγέλλεται, ἡ τῆς γενικῆς μεταθεσῆς καὶ τὰ τῆς κτήσεως συμετατίθεται. — προσθεῖν γὰρ ἂν ἀκαεῖνο, ὡς οὐδ' ἂν ἡ ἐγκλινομένη γενικὴ πρωτότυπος κτητικὴν σύνταξιν ἀνεδέξατο, εἴπερ αἱ κτητικαὶ τῶν ἀντωνυμιῶν ἐγκλίσιν ἀνεδέχοντο· κἂν οὕτω γὰρ κατεκράτησεν ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία. σαφὲς οὖν ὅτι ἀποφυγοῦσα τὴν φωνὴν τὴν κτητικὴν εἰς τὴν ἐγκλιτικὴν μετῆλθεν· καὶ γὰρ ἐν τῷ καθόλου τὸ τοιοῦτον ἐπιδεδείχεται, ἡνίκα κατὰ τὸ εὐκαιρὸν περὶ αἰτίας καταλλήλου καὶ ἀκαταλλήλου διαληψόμεθα.

2.124 Ὅμολόγως οὖν τῶν κτητικῶν ἀπάντοτε ἐπὶ κτῆμα φερομένων τὸ ὡς μὴ πάντες ὄλονται ὁδυσσαμένοιο τεοῖο {Θ 37} ἄλογον κατατήσεται μετὰ καὶ τῶν συμπαρεπομένων τῇ ἀθετήσει τῶν στίχων· αἱ γὰρ συντάξεις αἱ ἐπὶ τὰ ῥήματα καὶ ἐπὶ τὰς μετοχὰς γενικὰς πρωτοτύπους ἐπιζητοῦσιν, καθὼς πρόκειται.

2.125 Διὸ καὶ τὸ Ζηνοδότειον οὐ πάντως ἄλογον, λέγω δ' ἐπὶ τοῦ Πηλείδης δὲ σάκος μὲν ἀπὸ οὔ χειρὶ παχείῃ ἔσχετο ταρβήσας {Υ 261 seq.}. εἰ γὰρ καὶ ἡ κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον καὶ δεῦτερον ἐπὶ ῥῆμα φέρεται, ἀπ' ἐμοῦ ἔσχετο σάκος, ἀπὸ σοῦ ἔσχετο σάκος, οὐδὲν ἐμποδὼν καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου ταύτων ἐγγενέσθαι, νῦν οὐ κτητικῶς ἀκού τῆς ἀντωνυμίας, ὡς τινες ὑπέλαβον, ὅπου γε

καὶ τὸ ἀμφίβολον τῆς γενικῆς ὡς πρὸς τὴν κτητικὴν γενικὴν παραπέμπεται ἢ τοῦ ῥήματος σύνταξις, καθάπερ προεκτεθείμεθα. εἰ δὴ ἡ οὗ φέρεται ἐπὶ ῥῆμα ἐν τῷ ἔσχετο ἀπὸ οὗ, τί τὸ κωλύον πρωτότυπον γενικὴν αὐτὴν φάναι, κἂν συνεμπίπτει κτητικῇ ἔστιν γε μὴν πρὸς τὸ τοιοῦτον φάναι ὡς ἐν ἐτέρᾳ μὲν συντάξει κατάρθωται, οὐ μὴν ἐν τῇ Ὀμηρικῇ, εἴγε τὴν τούτων συνέμπωσιν ἐφυλάξατο, ὡς ἐδείχθη ἐν τοῖς προκειμένοις. δέικνυται οὖν ὡς οὐ παρὰ τὰς ἀντωνυμίας Ζηνόδοτος ἤμαρτεν, παρὰ δὲ τὸ Ὀμηρικὸν ἔθος. καὶ ἔνεκα τούτου προκέκριται ἡ Ἀριστάρχειος ἀνάγνωσις, ἀπὸ ἑο χειρὶ παχείη.

2.126 Ὡς καὶ εἰς αὐτὸν ἀναφέρονται, μνησαί πατρός σεῖο {Ω 486}, πατρός ἐμεῖο πατὴρ {Ξ 118. τ 180}, ὥστε κατὰ τὸ ἐναντίον τῷ προκειμένῳ λόγῳ γενικαῖς αὐτὸν κεχρησθαι πρωτοτύποις ἀντὶ τῶν κτητικῶν. καὶ ἔστι πως συνηγορήσαι τῇ πρὸς αὐτοῦ γενομένη γραφῇ, ὅτι οὐκ ἀπεμφαῖνον τὰς γενικὰς ἐπὶ κτῆμα φέρεσθαι, ἐπεὶ καί, ὡς ἔφαμεν, αἱ κτητικαὶ εἰς γενικὰς μεταλαμβάνονται. ἔτι καὶ ἄλλαι συντάξεις εἰσὶν ἐν αὐτοῖς τοῖς ποιήμασιν τὸν αὐτὸν ἐπέχουσαι λόγον, πρῶτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο {Δ 343}, σέο δ' ὅστέα πόσει ἄρουρα {Δ 174} εἰ μή τίς σευ μῆλα {ι 405}, οἱ θ' αἵματος ἐξ ἐμεῦ εἰσιν {Τ 105} ὥστε μὴδὲ κατὰ τὸ Ὀμηρικὸν ἔθος ἀπαραδέκτους εἶναι τὰς γραφάς. πρόδηλον γὰρ ὡς, εἰ αἱ Ζηνοδότειοι μετατεθεῖεν, αἱ τοιαῦται ἀντικείμεναι εἰ δὲ εὐπαράδεκτοι αὗται, οὐδὲ αἱ Ζηνοδότου ἀπόβλητοι. —

2.127 δέον πρὸς τὴν γραφὴν οὕτως ἀντιθεῖναι, ὡς ἀδύνατον παραδέξασθαι ὀρθοτονουμένην ἀντωνυμίαν εἰς κτητικὴν σύνταξιν, ἀλλ' ἢ ἐγκλινομένην ἢ κτητικὴν, καθάπερ ἀπεδείχθη. — καὶ προφανὲς ὡς δεόντως ἔχει τὸ εἰ μή τίς σευ μῆλα βροτῶν {ι 405} καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, ἐγκλιτικῆς συνούσης ἀντωνυμίας. — τὸ γὰρ πρῶτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο {Δ 343} συνήρπασται εἰς κτητικὴν σύνταξιν· ἄμεινον γὰρ τῷ ῥήματι συντάσσειν Ὀμηρικώτερον λειπούσης τῆς περὶ προθέσεως, ὡς τὸ τίσασθαι δ' Ἑλένης ὀρμήματά τε στοναχάς τε {Β 356}, ἐκ γὰρ Ὀρέσταις τίσις ἔσσεται Ἀτρεΐδαο {α 40}, Κύκλωπος κεχόλωται {α 69} καὶ ἄλλα πλεῖστα, ἔχοντος τοῦ λόγου οὕτως· ἐμοῦ ἀκουάζεσθον πρῶτω περὶ δαιτός, τῆς ὀρθῆς τάσεως δεότως ἐχούσης διὰ τὴν τοῦ ἱ παρένθεσιν.

2.128 «Οὐχὶ οὖν ὀρθοτονεῖται τὸ σέο δ' ὅστέα πύσει ἄρουρα {Δ 174}, οἱ αἵματος ἐξ ἐμεῦ εἰσιν {Τ 105};» Ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ τοιοῦτον ἔστιν φάναι ὡς πᾶσα ἀντωνυμία τότε ἄλογος γίνεται κατὰ τάσιν, ὅταν τὸ δισσὸν τοῦ τόνου δυναμένη παρὰ τὸ δέον τοῦ τόνου ἐναλλαγῇ. (τοῦ γὰρ λόγου οὐκ ἀπαιτοῦντος ὀρθὴν τάσιν ἐν τῷ πολλάκι γὰρ σεο πατρός ἐνὶ μεγάροις ἄκουσα {Α 396} ἄλογον τὸ κατ' ὀρθὴν τάσιν ἀνάγνωσμα· ἐπὶ γε μὴν τοῦ ὡς σέο νῦν ἔραμαι {Ξ 328} ἄλογον μὴ ὀρθοτονῆσαι διὰ τὴν ὑποῦσαν διαστολήν. — οὐ γὰρ ἐκεῖνο ἄλογον, ὃς σφῶι προΐει Βρισηΐδος εἴνεκα κούρης {Α 336}, ὀρθὴν τάσιν ἀναδεξάμενον τοῦ λόγου ἀπαιτοῦντος ἀπόλυτον εἰς ἣν καὶ μεταλαμβάνεται, ὃς ἐξέπεμψεν ὕμας· τοῦτο γὰρ τῇ φωνῇ συμβέβηκεν, τὸ μὴ δύνασθαι ἐγκλιθῆναι, καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις τὴν ἀνάγνωσιν καταμέμψαιτο. ἐπιμένειν τοῖς τοιούτοις ὑποδείγμασι περισσὸν οἰητέον· πρόκεινται γὰρ αἱ τε μόνως ἐγκλινόμεναι καὶ μόνως ὀρθοτονούμεναι.) ἐδείξαμεν ὡς αἱ ἀρκτικά ἀντωνυμίαι φυσικῶς ὀρθοτονοῦνται· τὸ οὖν σέο δ' ὅστέα πύσει ἄρουρα {Δ 174} ἀπανάγνωσμα; ἢ δύναται ἐγκλιθῆναι καὶ μὴ ἐγκέκλιται; ὁμοίως ὅτι καὶ αἱ προθέσεις ὀρθοτονοῦσι τὰς ἀντωνυμίας· οὐκ ἄλλην ἄρα τάσιν ἀναδέχεται τὸ ἐξ ἐμεῦ {Τ 105} ἢ τὴν ὀρθήν.

2.129 Οὐ μὴν τοιαύτη πρόφασις ἔστιν ἐπὶ τῆς Ζηνοδοτείου γραφῆς τοῦ παραδέξασθαι τὴν ἐμεῖο, καθὼς κυριωτέρα λέξις, λέγω ἢ κτητικὴ ἀντωνυμία, δυναμένη καὶ ἔνεκα μέτρου καὶ ἔνεκα λόγου παραλαμβάνεσθαι, πρὸς οὐδὲν χρεῖῳδες μετετίθετο. καὶ γὰρ ἐν τῷ καθόλου τὸ ποιοῦν ἀκαταλληλίαν οὐκ ἄλλο τί ἐστιν ἢ κυριωτέρου σχήματος παρεκτροπὴ κατὰ τὴν αὐτῷ ἐπιβάλλουσαν σύνταξιν. —

- 2.130 Ἐπεὶ οὖν προήλθομεν εἰς τὰς ἀντωνυμικὰς γραφὰς τοῦ Ζηνοδότου, οὐ παρέλκει καὶ περὶ τοῦ τίς τὰρ σφωὶ {Α 8}. διαλαβεῖν· τὴν γὰρ τοιαύτην γραφὴν καὶ Σέλευκος προκρίνει καὶ πλεῖστοι, παρατιθέμενοι καὶ ἐκδόσεις Ὀμηρικὰς. καθιστᾷσι τε τὸν λόγον οὕτως. «εἴπερ ἡ γενικὴ πτώσις καὶ δοτικὴ κατὰ δεύτερον πρόσωπον μεταθεῖσα τὸν τόνον, τουτέστιν ἐγκλιθεῖσα, μενούσης τῆς γραφῆς τρίτον πρόσωπον παρίστησιν, ἐν τῷ γυιώσει μὲν σφῶν ὑφ' ἄρμασιν ὠκέας ἵππους {Θ 416}, καὶ κατ' ἐγκλισιν ἐπὶ τοῦ τρίτου προσώπου γυιώσω μὲν σφῶν ὑφ' ἄρμασι {Θ 402}, πᾶσα ἀνάγκη καὶ τὴν σφῶι, ὀρθοτονουμένην κατὰ δεύτερον πρόσωπον, τὸν τόνον μεταθεῖσαν κατὰ τὴν αὐτὴν γραφὴν τὸ τρίτον παραστήσῃ». — ἔστιν καθολικώτερον φάναι κάκεῖνο, ὡς τὸ ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ προσώπῳ ἀνομοιοκατάληκτον πάντως κὰν τρίτῳ. πρόσκειται ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ διὰ τὸ ἐγώ, σύ, ἵ ἰδοὺ γὰρ ἀναλόγως καὶ τὸ τρίτον διήλλαξεν τοῦ δευτέρου, καθὼ καὶ αὐτὸ τὴν τοῦ πρώτου κατάληξιν οὐκ ἐνεδέξατο. καὶ κατὰ τοῦτο ἄρα ἀναλογωτέρα ἡ σφῶι διὰ τοῦ ι γραφομένη.
- 2.131 Ἄλλ' ἔστι γε καὶ ὑπὲρ τῆς παραδεδομένης γραφῆς ἐκεῖνο φάναι, 1. ὡς μᾶλλον κατῴρθωται, ἵνα μὴ ἡ αὐτὴ οὔσα φωνὴ παρὰ τὴν ἐγκλισιν προσώπου μεταβατικὴ γίγνηται, ὅπερ οὐκ ἔστιν ἐπινοῆσαι ἐν ἀντωνυμίαις παρεπόμενον· αὐτὸ γὰρ μόνον ἀνίεται τὰ πρόσωπα καὶ ἐπιτείνεται, οὐ μὴν ἐναλλάσσεται. — 2. τὰ τε ὁμοιοκατάληκτα κατὰ τρίτα πρόσωπα οὔποτε συνάρχεται, ἡμῶν -ὕμῶν -σφῶν, ἐμέ -σέ -ἐ, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁ αὐτὸς λόγος. ἀσύστατον οὖν καὶ συνάρξασθαι καὶ συλλῆξαι τὴν κατὰ τὸ τρίτον τῷ δευτέρῳ, καὶ δῆλον ὅτι, εἰ τὰ ὁμοιοκατάληκτα οὐ συνήρξατο, οὐδὲ τὰ συναρξάμενα λήξεως τῆς αὐτῆς τεύζεται. κατὰ τοῦτο οὖν ἡ σφῶε κατῴρθωται. — 3. κάκεῖνο δὲ δείκνυται, ὡς ἐν μὲν ῥήμασιν τὰ δεύτερα πρόσωπα πρὸς τὰ τρίτα συμπάθειαν ἔχει, καὶ περισσὸν εἰς τὸ τοιοῦτο παρατίθεσθαι· ἐν μέντοι ἀντωνυμίαις τὸ πρῶτον πρὸς τὸ δεύτερον, τῶν τρίτων ἔσθ' ὅτε καὶ ἐκλειπόντων καὶ πλεοναζόντων καὶ ἐν ἰδίῳ θέμασι καταγινομένων, ὡς ἡ ἐκεῖνος, ἡ οὗτος, ἡ μίν, ἄλλαι πλεῖσται· οὔσης γε μὴν τῆς κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον δυϊκῆς εὐθείας οὐ πάντως καὶ κατὰ τὸ τρίτον συνυπάρχει συνθέτων γινομένων πληθυντικῶν κατὰ τὸ τρίτον οὐ συνυπάρχει καὶ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον· ἔστι πλεῖστα παραθέσθαι. οὐκ ἄρα κατηνάγκασται οὔτε διὰ τὸ σφῶε ἡ κατὰ τὸ πρῶτον εἰς ε λῆξαι, οὔτε διὰ τὴν νῶϊ ἡ κατὰ τὸ τρίτον εἰς ι καταλήγειν.
- 2.132 Σαφές ἐστὶν ὡς τὰ συνηγοροῦντα τῇ σφῶε ἀντωνυμίᾳ μάχεται τῇ κατὰ τὸ τρίτον σφῶιν. ὑπὲρ ἧς ἐκεῖνο ἔστιν φάναι, ὡς ἀσύστατον ταύτην δοτικὴν οὔσαν ἐκστῆναι τοῦ ἰδιώματος, λέγω τῆς τοῦ ι γραφῆς μετὰ τοῦ ν, ὅτι δυϊκὴ δοτικὴ. — καὶ εἰ τὰκριβές τις ἐπιστήσειεν, εἴσεται ὡς ἐπὶ τοῦ δευτέρου προσώπου δυϊκαὶ δεόντως ἐξέλιπον, αἱ δὲ τοῦ τρίτου δεόντως καὶ εἰς τὸ δεύτερον μετατιθέμεναί εἰσιν, εἴγε πᾶσα ἀντωνυμία διὰ τοῦ σφ ἐκφερομένη μόνως τρίτου ἐστὶν προσώπου, σφέασσφίσι -σφέτερος -σφός. — καὶ οὕτω καὶ τὰ τῆς τάσεως ὥστε τὰ μὲν τῆς ὀρθῆς τάσεως μετατεθῆναι εἰς τὸ δεύτερον, τάχα οὐκ ἀπιθάνως, ἐπεὶ τὰ δεύτερα ὑπὸ δεξιῇ ἐστὶν ἥ συντρέχει ἡ ὀρθὴ τάσις· τὰ μέντοι κατὰ τὸ τρίτον ἀποστάντα τῆς δεξιῆς εὐθέτισται εἰς ἐγκλισιν. διὰ τοῦτο καὶ μοναδικαὶ τρίτου προσώπου ἐγκλιτικαὶ ἐπενοήθησαν, ἡ σφέ, ἡ μίν. — οὐ μέντοι ἀπεμφαῖνον τὴν σφῶε ἀντωνυμίαν διὰ τοῦ ε λέγεσθαι, συνεκδραμοῦσαν τῇ ἐνικῇ αἰτιατικῇ πτώσει.
- 2.133 Ἀκολούθως ῥητέον καὶ περὶ τῆς ἑμαυτοῦ, ἡ καὶ συντεθεῖσα, καθά φησι Τρύφων {p 29 Vels.}, τὴν αὐτὴν ἔχει ἀμφιβολίαν ἐκ κτητικῆς συντεθεῖσα καὶ πρωτοτύπου. τὴν γὰρ ἀπαράδεκτον τοῦ ἄρθρου οἶεται ἐκ πρωτοτύπου συντεθεῖσθαι, ἑμαυτοῦ ἀκούω, σαυτοῦ φείδω, τὴν δὲ ἐν προσλήψει τοῦ ἄρθρου ἐκ συνάρθρου τῆς ἐμοῦ, τοῦ ἑμαυτοῦ φίλου ἤκουσα, τοῦ ἑμαυτοῦ οἴκου δεσπόζω. φαίνεται δὲ ὅτι παρήξεν αὐτὸν ἡ κτητικὴ σύνταξις καὶ ἡ πρόσθεσις τοῦ ἄρθρου, ἅπερ οὐκ ἐξαίρετά ἐστιν τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας. παρὸν γοῦν ἐξ ὧν ὑπενόησεν, ἀποδεῖξαι ὡς οὐκ ἔγκειται ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία ἐν τῇ τοιαύτῃ συνθέσει, καὶ πρῶτόν γε ἐξ αὐτῶν τῶν ἄρθρων.

- 2.134 Πρόκειται ὅτι ἐκάστη τῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν ἄρθρον ἐπιπαραδέχεται ὁμοιόπτωτον καὶ ἰσάριθμον γένους τε τοῦ αὐτοῦ· πῶς οὖν ἔγκειται ἡ κτητικὴ ἀδιαφόρως συνόντων τῶν ἄρθρων, τὸν ἑαυτοῦ, τοὺς ἑαυτοῦ, τὰς ἑαυτοῦ, καὶ ἅπαντα σχεδὸν τὰ γένη μετὰ τῶν συνόντων διαφόρων ἀριθμῶν; εἰ δὲ αἱ γενικαὶ ἐπὶ κτῆμα φερόμεναι διαφόρων κτημάτων εἰσὶν δεκτικά, πῶς οὐχὶ γενικὴ ἐστὶν ἡ ἐγκειμένη ἥπερ κτητικὴ ἀντωνυμία;
- 2.135 ἀλλ' εἰ, καθὸ ἄρθρον προσέλαβεν, ἡ σύναρθρος ἔγκειται, οὐδὲν κωλύει σύναρθρον ἐκδέχεσθαι καὶ τὴν ἐγκλιτικὴν ἀντωνυμίαν, τοὺς φίλους μου, τοῦ φίλου μου· ὥς οὖν δικαίως εὔηθες τὸ τοιοῦτον, εὔηθες καὶ τὸ διὰ τῆς παραθέσεως τοῦ ἄρθρου ἐκδέξασθαι συνάρθρου σύνθεσιν. οὐ γὰρ δὴ γε τὰ παρατιθέμενα ἄρθρα τῆς ἀντωνυμίας ἐστίν, τῶν δὲ ὑπακουομένων κτημάτων πρὸς ἃ καὶ τὰ ἄρθρα ὑκείνεται.
- 2.136 Ἄλλ' εἰ, καθὸ ἐπὶ κτῆμα φέρεται, ἡ κτητικὴ ἔγκειται, οὐδὲν κωλύει καὶ πᾶσαν γενικὴν παντὸς πτωτικοῦ ἐπὶ κτῆμα φερομένην κτητικὴν καλεῖν ἀντὶ γενικῆς. καθὸ οὖν γενικὴ ἐστὶν ἡ ἑαυτοῦ, παρεδέξατο καὶ κτῆσιν· καὶ δῆλον ὡς τῆς πτώσεως ἐστὶν ἡ σύνταξις, οὐχὶ τῆς συνθέσεως. μετελθοῦσα γοῦν εἰς αἰτιατικὴν ἢ δοτικὴν κτήματός ἐστιν ἀπαράδεκτος, ὅπερ ἐπὶ τῶν κτητικῶς παρηγμένων οὐκ ἐνὸν ἐπινοῆσαι· κατὰ γὰρ πᾶσαν πτῶσιν τῆς κτητικῆς παραγωγῆς ἐγκειμένη σύνεστιν ἡ κτητικὴ σύνταξις, ἐμός -ἐμοῦ -ἐμῶ -ἐμόν, Ἀριστάρχειος -Ἀρισταρχείου -Ἀρισταρχεῖω. καὶ ἐν μὲν τῷ οὐδὲν ὑπακούεται κατὰ κτῆσιν, οὐδὲ μὴν ἐν τῷ Ἀρίσταρχον, ἔν γε μὴν τῇ Ἀριστάρχου γενικῇ. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῆς ἐγὼ καὶ ἐμέ· πάλιν γὰρ ἐν γενικῇ μόνῃ τῇ [ἐ]μοῦ, οἶκός μου, φίλος μου. ὅπερ παρακολουθεῖ καὶ τῇ ἑαυτοῦ, οὐκ οὔσης κτητικῆς ἐννοίας ἐν τῇ ἑμαυτῷ ἢ ἑμαυτόν.(διὰ γοῦν τὸ τοιοῦτο τὸ μὲν Νέα πόλις, ἀγαθὸς δαίμων, τὰ παραπλήσια οὐ κτῆσιν ὑπαγορεύοντα ἀκώλυτον ἔχει τὴν ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ὀνόμασι κλίσιν· τὸ δὲ Κόρακος πέτρα ἢ ὕδὸς κύαμος ἢ τι τῶν παραπλησίων συνέβη μοναδικῶς κλίνεσθαι κατὰ τὴν συνοῦσαν εὐθειαν. κλιθεῖσα γὰρ ἡ γενικὴ ἀποτίθεται τὴν κτητικὴν σύνταξιν, καὶ ἄσῃμα τὰ τοῦ ὑποκειμένου γίνεται).
- 2.137 Ὅτι εἴπερ ἡ κτητικὴ ἐνέκειτο ἐν τῷ ἑαυτοῦ, κἂν ἐπεδέχετο ποτε τὸ σχῆμα δισσὰς κτήσεις, μίαν μὲν τὴν ἐγκειμένην ἐν τοῖς κτητικοῖς, ὥσπερ καὶ ἡ ἐμός ἔχει καὶ. ἡ ἐμόν, ἑτέραν δὲ τὴν ἐκ τῆς γενικῆς ἐγγινομένην, καθὸ ἐστὶν ἐπινοῆσαι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων κτητικῶν, Ἀρισταρχείου ἀγροῦ πρόσοδος, κτῆμα γὰρ καὶ ὁ ἀγρὸς καὶ ἡ πρόσοδος (ἀπλῇ γὰρ νοεῖται ἡ ἐκ γενικῆς κτήσεις, Ἀριστάρχου ἀγρός, Ἀριστάρχου πρόσοδος). καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας, ἐμὸς ἀγρός, τοῦ ἐμοῦ ἀγροῦ πρόσοδος· κτῆμα γὰρ καὶ ὁ ἀγρὸς καὶ ἡ πρόσοδος. οὐ δὴ ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ δισσὴ ποτε κτήσεις νοεῖται, ἀλλὰ μία ἀπάντοτε.
- 2.138 Τοῦτό γε δὴ ἀπεδείχθη ἐπὶ τῆς γενικῆς, ἑαυτοῦ ἀγρὸν ἔσκαψα, ἑαυτοῦ φίλῳ ἀνεθέμην· τὴν μέντοι τῶν τοιούτων γενι- κῶν εὐθειαν οὐκ ἔστιν εὐρεῖν οὔτε ἐν λόγῳ οὔτε ἐν χρήσει δυναμένην συνίστασθαι, οὐ καθάπερ ἄλλα ἀτριβῇ σχήματα (ἐν ἀγνοίᾳ γὰρ τοῦ λόγου τινὲς γενόμενοι ὡς ἀτριβεῖς τὰς τοιαύτας εὐθείας παραδέχονται), οὐδὲ μὴν ἐν συντάξει τῇ κατ' εὐθειαν, εἴγε οὐ ῥητὸν τὸ ἑμαυτός ἢ σαυτός, ἀλλ' οὐδὲ ἡ τοιαύτη σύνταξις, ἑαυτοῦ δοῦλος ἔτυψεν, ἢ ἑαυτοῦ δοῦλος ἔτυψα, τῆς ἀσυνθέτου γενικῆς τὴν σύνταξιν τῆς εὐθείας παραδεχομένης ὁμοίως ἀπάσαις γενικαῖς, ὡς ἐν τῷ ὁ δοῦλός μου ἔτυψεν.
- 2.139 καὶ συμφανὲς ὅτι οὐχ ἡ πτώσις ἐστὶν ἡ ἀπαράδεκτος, τὸ δὲ ἐν αὐτῇ γενόμενον σχῆμα σύνθετον, ὅπερ ἐπενοήθη εἰς διάκρισιν τῆς ἐκ προσώπου γενομένης διαθέσεως εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον. ὁ γὰρ οὕτω λέγων, ἑμαυτὸν ἔτυψα, διάθεσιν ὁμολογεῖ τὴν ἐξ αὐτοῦ γενομένην εἰς αὐτόν, ὡς εἰ καὶ ἔλεγεν οὕτως, ἐγὼ ἐμέ αὐτὸν ἔτυψα. τοῦ οὖν ῥήματος συνόντος τῇ πλαγίᾳ πτώσει κατὰ τὸ αὐτὸ ἀνέφικτον ἦν τι ἕτερον πρόσωπον ἐν εὐθείᾳ πτώσει ἐπινοῆσαι, οὐ λέγω κατ' αἰτιατικὴν ἢ δοτικὴν· οὐδὲ γὰρ αὐταῖ τι ἔξωθεν πρόσωπον ἐπιζητοῦσιν· ἡ μέντοι ἐπὶ κτῆμα φερομένη

γενική, πρόσωπον ἔχουσα τοῦ κτήτορος, ἐπιζητοῦσα δὲ τὸ τοῦ κτήματος, ἀπαράδεκτος ἐγίνετο εἰς τὸ ἐπιδέξασθαι τὴν τούτου ὀνομαστικὴν, καθὼς ἔμελλεν ἢ ἐκ τοῦ κτήματος εὐθεῖα ἀνθέλκειν εἰς αὐτὴν τὸ ῥῆμα, ὥς γε καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων συντάξεων προφανές ἐστιν, Ἀριστάρχου γνῶριμος ἀνέγνω, φίλος μου διαλέγεται. οὐ δὲ οὖν ἐδύνατο τὸ μεταξὺ πίπτον ῥῆμα ἐπαρκέσαι ἀμφοτέροις τοῖς προσώποις, διαφόροις οὖσιν, εἴγε δὴ τὸ ἑαυτοῦ ἐστὶν πρώτου προσώπου, ὃ δὴ πάντως ὀφείλει συντετάχθαι τοῦ αὐτοῦ προσώπου ῥῆμα, ἑαυτοῦ ἔτυψα παῖδα. ἀλλ' εἰ καὶ ἡ συντασσομένη αἰτιατική μετέλθοι εἰς εὐθεῖαν, οὐκ ἄλλο τι προσλήψεται ῥῆμα ἢ τὸ τοῦ τρίτου προσώπου, παῖς ἔτυψε. καὶ ἔνθεν οὔτε τὸ ἑαυτοῦ ἔτυψα παῖς συστατόν, οὔτε μὴν τὸ παῖς ἔτυπεν ἑαυτοῦ ἢ ἑμαυτόν .

- 2.140 ὅτι δὲ τὸ διάφορον πρόσωπον αἰτιὸν ἔστι τοῦ ἀκαταλλήλου, σαφές ἂν γένοιτο, εἰ ἢ ἐν τρίτῳ νοουμένη εὐθεῖα κατὰ τὴν ὑπαρκτικὴν σύνταξιν τῶν ῥημάτων ἐπινοηθεῖ καὶ ἐν πρώτῳ προσώπῳ, εἰμὶ δοῦλος· ἐφ' οὗ εἰ καὶ προσθεῖμεν τὸ ἑαυτοῦ, κατάλληλα ἂν γένοιτο τὰ τοῦ λόγου, καθὼς τὸ ῥῆμα οὐκέτι ἀνθέλκεται ὑπὸ διαφόρων προσώπων. καὶ ἔτι ἐπὶ δευτέρου, σαυτοῦ εἰ ὑπέρτης, καὶ ἐπὶ τρίτου, ἑαυτοῦ ἐστὶν ἐπίβολος. ἐφ' ἧς συντάξεως εἴ τις πάλιν παραλάβοι τὰς ἀπλᾶς ἀντωνυμίας, προσχωρήσει ἢ εὐθεῖα ἐν προσώπῳ νοουμένη μετὰ τοῦ συνόντος ῥήματος, ἐπίβολος αὐτοῦ ἐστὶ, δοῦλός μου εἰ. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῆς συντάξεως.
- 2.141 Περὶ δὲ τῆς ἀνυποστάτου εὐθείας ἢ ἀπόδειξις πάλιν ἂν γένοιτο τῇδε. Ἐφαμεν ἐν τοῖς προκειμένοις τὰς μὲν πλαγίας πτώσεις ἀναφέρεσθαι ἐπ' εὐθείας τῶν μεταξὺ ῥημάτων τὴν μὲν ἐνέργειαν ταῖς εὐθείαις ἀναπεμπόντων, τὸ δὲ πάθος ταῖς πλαγαίς, ὥς Διονύσιος ἔτυπεν θέωνα, ἐγὼ σε ἐτίμησα. (τὸ δὲ πάθος ἐγγενόμενον κατὰ τὰς πλαγίας μεθίστησιν αὐτὰς εἰς εὐθεῖαν, τῆς προκατειλεγμένης εὐθείας τρεπομένης εἰς γενικὴν μετὰ τῆς ὑπὸ προθέσεως, ἐγὼ σε ἔδειρα, σὺ ἐδάρης ὑπ' ἐμοῦ.) ἦν μέντοι καὶ τοῦτο ὁμόλογον, τό τινα διάθεσιν ἐμποιῆσαι οὐ μόνον εἰς ἕτερον πρόσωπον ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ἑαυτοῦ. ἐξ ἧς συντάξεως ἐπενόητο τὸ δισσὸν σχῆμα τῆς ἀντωνυμίας, λέγω τὸ ἀπλοῦν, ὅπερ ἐστὶν ἐν μεταβάσει ἑτέρου προσώπου, καὶ τὸ σύνθετον, ὅπερ τὴν ἐκ τοῦ αὐτοῦ προσώπου διάθεσιν ὑποστρέφουσιν εἶχεν εἰς ταυτό, τὸ διατεθὲν καὶ διατιθὲν πρόσωπον (ἔνθεν καὶ ἀντανακλώμενον ἐκλήθη, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν εἰς αὐτὰ ἀντανακλωμένων σωμάτων, ἢ αὐτοπαθές· τὰ γὰρ ἀπλᾶ τῶν προσώπων ἐδείχθη ἄλλοπαθῇ, τουτέστιν ὑπὸ ἄλλου προσώπου διατιθέμενα), πάνυ καὶ τῶν φωνῶν συνωκλειωμένων τῇ τοῦ συμφραζομένου ἐνώσει· ἐπεὶ γὰρ ἐν πρόσωπον τὸ διατιθὲν καὶ τὸ διατιθέμενον, μία καὶ ἡ φωνὴ κατὰ σύνθεσιν ἐγένετο, ἑμαυτὸν ἔπαισα, ὑπ' ἑαυτοῦ ἐπλήγην.
- 2.142 «Εἴπερ οὖν αἱ πλαγαί οἱ ἐπιζητοῦσιν εὐθείας, ἢ ἢ διάθεσις προφανὴς γένηται ἢ ἐκ τινος γινομένη», πῶς ἢ σαυτοῦ γενήσεται σαυτός; γενομένη γὰρ πλαγίαν ἐπιζητήσει ἐφ' ἣν τὰ τῆς συντάξεως ἐρείσειεν φήσει τις, «πῶς δὲ πλαγία οὖσα ἐν τῇ σαυτόν οὐκ ἐπιζητήσει εὐθεῖαν ἐξ ἧς ἢ διάθεσις»; πρὸς δὲ φαίμεν ὡς ἔνεστιν ἢ εὐθεῖα διὰ τοῦ ῥήματος, σαυτὸν ἔπαισας, τουτέστιν σύ. γενομένη γὰρ ἐν τῷ σαυτὸς ἔπαισας δύο συνέξει εὐθείας, τὴν τε ἐκ τῆς ἀντωνυμίας καὶ τὴν ἐκ τοῦ ῥήματος, δι' ὃ λόγον καταστήσει οὐκ ἂν δύναιντο, εἰ μὴ ἢ ἑτέρα αὐτῶν πλαγία γένοιτο. καὶ ἢ μὲν ἐκ τοῦ ῥήματος παρυφισταμένη ἄκλιτος, καθὼς ἅπτωτα τὰ ῥήματα· ἢ μέντοι ἐκ τῆς ἀντωνυμίας ἐφικτὴ εἰς τὸ κλιθῆναι.
- 2.143 Ἔτι κάκεῖνό τις ἐπιζητήσει, ὡς. «εἴπερ ἐκ τοῦ ῥήματος παρυφίσταται εὐθεῖα, οὕτως καὶ ἐκ τῆς ἑμαυτός καὶ σαυτός ὑποστήσεται πλαγία κατὰ τὸ ἄρχον μέρος τῆς ἀντωνυμίας, ἑμαυτὸς ἔπαισα, τοιούτου ὄντος τοῦ λόγου, ἐμὲ αὐτὸς ἔπαισα, ὡς εἰ καὶ χωρὶς τῆς ἐπιταγματικῆς φαίμεν ἐμέ φημι, καὶ οὐδὲν ἐμποδὼν τὸ συστήναι τὸ ἑμαυτὸς ἔπαισα». ἀλλ' ἔστι γε πρὸς τὸ τοιοῦτο φάναι, ὡς οὐ μία πλαγία ἐστὶν ἢ παρυφισταμένη, αἱ τρεῖς δὲ τί γὰρ μᾶλλον ἐν τῷ ἑμαυτὸς ἔγκειται ἢ ἐμέ ἢ ἐμοῦ ἢ ἐμοί; καὶ ἦν χρεῖα τῶν τοιούτων πτώσεων ὑπὲρ τοῦ τὸ κατάλληλον προφανές

γίνεσθαι, ἄδηλον δὲ γίνεται κατὰ τὴν σύνθεσιν· περισσὸν ἡγητέον τὸ ἄδηλον προκρίναι τοῦ προφανοῦς καὶ συνήθους.

2.144 Ἄλλ' ἴσως πρὸς τὸ τοιοῦτόν τις πάλιν ἐνστήσεται, ὡς «τα ἀμφίβολα πρὸς τῶν συντασσομένων ἐκλύεται· εἴπερ οὖν τὰ συνιόντα τῶν ῥημάτων οὐ πρὸς πᾶσαν πλαγίαν πτώσιν εὐθέτισται συνίστασθαι, ἀλλ' ἂ μὲν γενικὴν αἰτεῖ, ἂ δὲ αἰτιατικὴν, τινὰ δὲ δοτικὴν, διὰ τῆς συντάξεως τοῦ ῥήματος τὸ ἄδηλον τῆς πτώσεως προφανὲς γενήσεται. φέρε γὰρ εἶναι τὸ τοιοῦτον, ἐμαυτὸς ἀκούω· τὸ ἀκούω γενικὴν μηνύει ἐγκειμένην, ἐφ' ἣν φέρεται· ἐμαυτὸς τύπτω· διὰ τοῦ τύπτω ἡ ἐμέ αἰτιατικὴ δηλωθήσεται». ἀλλ' ἐκεῖνο πάλιν ἀνακύψει, ὡς ἔνια ἐπὶ δύο πτώσεις φέρεται, τέμνω σέ - τέμνω σοί, γυμνάζω σέ γυμνάζω σοί· καὶ πῶς ἐπὶ τῶν τοιούτων τὸ ἐμαυτὸς τέμνω διάκρισιν τῆς πτώσεως ποιήσεται; οὐδὲ γὰρ ἐκ παραθέσεως ἄρθρων τὸ τοιοῦτο βοηθεῖται. μένον μέντοι τὸ σύνθετον σχῆμα τῇ συνηθεστέρᾳ παραδόσει διακρίνει τὸ ἐμαυτὸν τέμνω καὶ ἐμαυτῷ τέμνω.

2.145 Τὸ δὲ μεῖζον, εἰ καὶ τις ἀποσταίῃ τῆς τοιαύτης ἀποδείξεως, πάλιν μάτην τὰ τῆς ζητήσεως καταστήσεται· παραδεχθεῖσα γὰρ ἡ ἐμαυτὸς ἄκλιτος γενήσεται. οὔτε γὰρ κατὰ τὸν λόγον τῆς συνθέσεως δύναται κλίνεσθαι, λέγω ἐν μέσῃ τῇ λέξει, καθὼς ἅπαξ συντεθέντα τὰ πτωτικά ἄκλιτά ἐστιν· ἀλλ' οὐδὲ κατὰ τὸ τέλος αἰεὶ γὰρ ἡ εὐθεῖα ἔστηκεν μετὰ τοῦ ῥήματος, ἐγὼ ἀκούω σου, ἐγὼ ἐτίμων σε, ἐγὼ σοι χαρίζομαι. καὶ δὴ ἐν τῷ ἐμαυτὸς ἔτυψα ἡ αἰτιατικὴ νοείσθω ἐκ τοῦ ἔτυψα. οὐχὶ οὖν γενήσεται ἄκλιτος ἡ ἐμαυτὸς κατὰ μὲν τὸ τέλος διὰ τὸ ῥῆμα, κατὰ δὲ τὸ ἄρχον διὰ τὴν σύνθεσιν; καὶ εἰ τοῦτο ὑγιές, πῶς οὐχὶ μάταιον τῆς ἐμαυτοῦ ζητεῖν εὐθεΐαν; γενομένης γὰρ ἡ εὐθεΐα οὐχ ἔξει πλαγίαν, καὶ δῆλον ὡς καὶ πάλιν τῶν πλαγίων οὐσῶν οὐκ ἐγγενήσεται ἡ εὐθεΐα.

2.146 Ἀκολούθως μέντοι προσκείσεται καὶ τὸ αἴτιον τοῦ μὴ συντεθῆναι τὴν εὐθεΐαν. ἔστω γὰρ σύνταξις ἡ ἐγὼ αὐτὸς ὕβρισα καὶ παθητικῶς ἐγὼ αὐτὸς ὑβρίσθην, ἐφ' οἷς ὁμόλογόν ἐστιν ὡς ἐν δυοῖ προσώποις αἱ ἐγγενόμεναί εἰς διαθέσεις, ἢ τε τοῦ ὑβρίσαντος τε τοῦ ὑβρισθέντος. (εἰ γὰρ πάλιν μοναδικὴ γένοιτο ἡ διάθεσις ἐκ τοῦ αὐτοῦ προσώπου εἰς τὸ αὐτό, ὥστε φάναι ἐγὼ αὐτὸς ὕβρισα ἐμέ, ὑποστρέψει τὰ τῆς συντάξεως εἰς τὴν σύνθετον πλαγίαν ἐν τῷ ἐμαυτὸν ὕβρισα) — σαφὲς δὲ κάκεῖνο, ὡς αἱ συνθέσεις πρὸς ἐξαλλαγὴν τῶν κατὰ παράθεσιν ἐπενοήθησαν. εἰ γὰρ τὴν αὐτὴν σημασίαν εἶχον τοῖς κατὰ παράθεσιν, καὶ πάντως παρέλκοντα ἦν τὰ συντιθέμενα τῶν σχημάτων. διαφέρει τὸ χὴν καὶ ἀλώπηξ τοῦ χιναλώπηξ, τὸ μισῶν γυναῖκα τοῦ μισογύνης, ἄλλα πλεῖστα. εἰ δὴ οὖν τὸ ἐγὼ αὐτὸς συντεθὲν πλέον τι ἐσήμαινεν τοῦ κατὰ παράθεσιν, ἀναγκαῖα ἦν ἡ σύνθεσις νυνὶ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει. ὅπου γ' οὖν ἐγένετο διαφορὰ τις ἐκ τῆς συνθέσεως, ἐκεῖσε καὶ προσεχώρησεν τὰ τῆς συνθέσεως. αἱ πλάγια ἀπλαῖ οὕσαι σύνταξιν τὴν ἐφ' ἑτερον πρόσωπον ἔχουσιν, συντεθεῖσά γε μὴν ἡλλοτριώνται τῆς μεταβάσεως τοῦ προσώπου. ὅπερ οὐκ ἐνεχώρει, ὡς ἔφαμέν γε, καὶ ἐπὶ τῆς εὐθείας, δεόντως ἄρα ἡ εὐθεΐα ἀπροσδεῆς ἐγένετο τῆς συνθέσεως.

2.147 Οὐ μόνον δὲ αἱ ἀντωνυμίαι ἐκ τῶν πλαγίων ἀρχὴν ἔσχον συνθέσεως, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀλλήλων· οὐ γὰρ δὴ γε ἡ τούτου εὐθεΐα πάλιν συστατή. ἡ γὰρ τοῦ ῥήματος σύνταξις τὴν ἐν τοῖς δύο προσώποις μετάβασιν δηλοῖ· τὸ γὰρ ἀλλήλων ἤκουσαν τοιοῦτόν τί ἐστιν, ἄλλοι ἄλλων, ἀλλήλους ἔπαισαν, ἄλλοι ἄλλους. ἐγγενομένης γὰρ τῆς εὐθείας ἐν τῷ ἄλληλοι νοηθήσεται τὸ ἄλλοι ἄλλοι, ὅπερ ἄλογον· οὐ γὰρ κατακλείει διάνοιαν διὰ τὸ ἐπάλληλον τῶν δύο εὐθειῶν. —

2.148 Ἔστιν γε μὴν οὐχ ὅμοιον τῇ ἀντωνυμικῇ συνθέσει. ἡ μὲν γὰρ τὴν αὐτοπάθειαν σημαίνει, ἑαυτοὺς ἔτυψαν, ἡ δὲ τὴν ἐκ προσώπων πρὸς ἕτερα πρόσωπα μετάβασιν. τὸ γὰρ ἀλλήλους τρώσητε {π 293, τ 12} οὐ ταῦτόν ἐστιν τῷ ἑαυτοὺς τρώσητε, ὥπερ καὶ τὸ Πινδαρικὸν οἱ περὶ Τρύφωνα {p 29 Vels.} ἐσημειοῦντο ἐπὶ τε τοῦ Ὠτου καὶ τοῦ Ἐπιάλτου, συγκατατιθέμενοι μὲν

τῷ ἀλλαλοφόνους ἐπάξαντο λόγχας {fr. 137 Boeckh, 140 Bgk4, 163 Schr.}, οὐ μὴν ἐν τῷ ἐνὶ σφίσιν αὐτοῖς· οὐ γὰρ ἑαυτοῖς τὰ δόρατα ἐνήκαν, ἀλλὰ ἀλλήλοις.

2.149 Φαίνεται δ' ὅτι καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ σύνταξις, πλαγίαν ἐπιζητοῦσα καὶ εὐθεϊαν, δεόντως τὴν εὐθεϊαν ἐν τῷ ἄρχοντι μέρει ἤνωσεν, ἵνα κατὰ τὸν λόγον τῆς φωνῆς ἀκίνητος μένη καὶ κατὰ τὸ δέον τῆς συντάξεως διὰ τὸ συνερχόμενον ῥῆμα· τὸ τέλος δὲ κινεῖται κατὰ τὸ δέον τῆς συντάξεως. ἐν γὰρ τῷ ἀλλήλους ἔτυψαν τὸ ἔτυψαν πρὸς τὴν ἀρκτικήν σύνθεσιν ἀναφέρεται, ἄλλοι ἔτυψαν ἄλλους, καὶ ἐπεὶ χρεῖα τῶν διαφορῶν πλαγίων πτώσεων, ἵνα τὰ συνόντα τῶν ῥημάτων τοῦ καταλλήλου τύχη, εἰς τὸ κλιτικὸν μέρος παρελαμβάνοντο, λέγω τὸ τελικόν, ἵνα δεόντως διὰ τὸ ἤκουσαν γενικὴν ὁμολογήσῃ, αἰτιατικὴν τε ἐν τῷ ἀλλήλους διὰ τὸ ἔτυψαν τι τῶν τοιούτων, καὶ ἔτι ἀλλήλοις διὰ τὸ ἐχαρίσαντο. πρόδηλον γὰρ πάλιν ὡς εἰ ἀνέστραπτο ἡ σύνθεσις, ἄκλιτον τὸ μόριον καθειστήκει, καθὼς πάλιν οὐτε τὰ ἠνωμένα κινεῖται οὐτε ἡ εὐθεῖα μετὰ τῶν ῥημάτων ἀφίσταται τῆς τοιαύτης συντάξεως.

2.150 Ἐπεὶ δὲ καὶ ταῖς συνθέτοις ἀντωνυμίαις ἀριθμὸς πληθυντικὸς σύνεστιν ἐν τρίτοις προσώποις, οὐ μὴν ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ, ἀνάγκη καὶ περὶ τοῦ τοιούτου τὸ δέον παραστήσαι. τὸν μὲν οὖν Ἀριστάρχον φασὶ μὴ παραδέχεσθαι τὰς ἐγγενομένας τῶν τρίτων προσώπων συνθέσεις, καθὼς ἀνέφικτον τὸ ἐνικῶς συντεθὲν πρόσωπον εἰς πληθυντικὸν μετατίθεσθαι, ὡς ἔχει τὸ ἑαυτὸν τε καὶ ἑαυτοῦς, ἔτι ἐπιμαρτυρόμενον τὴν τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου χρήσιν, ἥτις οὐ γενομένη διήλεγχε τὴν κατὰ τὸ τρίτον οὐ δεόντως γινομένην σύνθεσιν, καὶ ἐκ τρίτου παρατιθέμενον τὴν Ὀμηρικὴν χρήσιν· πρὸς γὰρ ἀκολουθίαν τὴν τοῦ ἡμέας αὐτοῦς καὶ ὑμέας αὐτοῦς ἦν πάλιν τρίτου προσώπου τὸ σφέας αὐτοῦς.

2.151 Ὁ γε μὴν Ἀβρων πειρᾶται τοὺς τοιούτους λόγους ἀνασκευάζειν τὴν χρήσιν ἐπάγων καὶ ταύτην πιστούμενος ἐκ παραθέσεων Πλατωνικῶν· καὶ ὡς ἔνδεκτον εἶναι ἀπὸ ἐνικῆς συνθέσεως γίνεσθαι πληθυντικὸν ἀριθμόν, ὅπου γε καὶ τὸ ἐνδέκατον συντεθὲν ἀποτελεῖ τὸ ἐνδεκάτους πληθυντικόν. «οὐ μὴν», φησὶν, «εἰ ἀνάγκη τὸ ἐν τρίτῳ γενόμενον πάντως καὶ ἐν πρώτῳ καὶ ἐν δευτέρῳ προσώπῳ γίνεσθαι», τουτέστι τὸ μὴ πάντως ἐξακολουθεῖν τῷ ἑαυτῶν ἢ ἑαυτοῦς τὸ ἑμαυτῶν ἢ ἑμαυτοῦς, «εἴγε καὶ τὰ ἐν τοῖς πρώτοις καὶ δευτέροις γινόμενα οὐ πάντως καὶ ἐν τρίτοις· εἰσὶν γοῦν πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου δυϊκαὶ ὀρθῆς πτώσεως, οὐ μὴν τρίτου». εἰ καὶ φαίνεται ὅτι εἰς τὸ τοιοῦτο κάκεῖνο ἂν προσήγαγεν 1. τὸ ὡς ἡ ἐκεῖνός ἐστιν ἐν τρίτοις, οὐ μὴν σύζυγοι ταύτης κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον, ἢ αὐτός, ἢ οὗτος, ἢ μίν. — 2. καὶ ὅσαι μὲν ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ δυϊκαί, ὀρθοτονοῦνται, αἱ δὲ κατὰ τὸ τρίτον μόνως ἐγκλιτικά. — 3. καὶ κτητικά εἰσὶν πρώτου καὶ δευτέρου δυϊκαί, οὐ μὴν τρίτου. — φησὶ δὲ πού κάκεῖνο, ὡς κατὰ τύχην τινὰ ἢ χρήσις παρεώσατο, καὶ οὐδὲν ἐμποδὼν ταῦτόν παρηκολουθηκέναι ταῖς συνθέτοις ἀντωνυμίαις.

2.152 Ὑπὲρ γε μὴν τοῦ Ἀριστάρχου ἔστιν φάναι ὡς οὐ συνείδε τὸ πρὸς αὐτοῦ εἰρημένον. οὐ γὰρ ἐν ἀγνοίᾳ ἦν τοῦ ἐνδέκατοι, οὐδ' ὅτι ἀπὸ ἐνικῆς συνθέσεως πληθυντικὸν γίνεται. ἔστι γὰρ ἐπινοῆσαι τὸ πρὸς αὐτοῦ διαπορηθὲν οὕτως, εἴπερ ἐκ δύο ἐνικῶν συνέστηκεν τὸ ἑαυτόν, καὶ δύο ἐνικά ἐπὶ ἓν πρόσωπον συντείνει διάθεσιν δηλοῦν τὴν ἐξ ἑαυτοῦ εἰς ἑαυτό, πῶς ἐκ τοῦ τοιούτου πλήθους παρέμφασις ἂν γένοιτο, τῆς μὲν κατ' ἀρχὴν συνθέσεως ἐνικὸν ἀριθμὸν ὑπαγορευούσης, τῆς δὲ κατὰ τὸ τέλος πληθυντικόν;

2.153 Οὐ γὰρ ἐστιν ὁμοιον τὸ ἐνδέκατος καὶ ἐνδέκατοι· δύο γὰρ ὑποκειμένων παρέμπτωσίς ἐστιν ἐν τῷ ἔνδεκα· μετὰ γὰρ δέκα εἷς. οὕτως ἔχει καὶ τὸ ἐνδέκατοι· πάλιν γὰρ μετὰ δέκα οἱ πλείους ὑπὸ τάξιν τὴν τοῦ ἐν δεκα ἐξαριθμούμενοι μετέσχον τοῦ καλεῖσθαι ἐνδέκατοι. «Ἀλλὰ», φήσει τις, «πῶς τοῦ ἐνὸς ἐγκειμένου ἔμφασις δευτέρου πληθυντικοῦ γίνεται;» πρόσκειται ὅτι τάξεως ὀνόματά ἐστιν. — ἄλλως τε αἱ δύο προσώπων ἐμφατικαὶ συνθέσεις καὶ ἐξ ἐνικῆς συνθέσεως

πλήθος ύπαγορεύουσιν καὶ ἐκ πληθυντικῶν ἐν παρεμφαίνουσιν· τὸ γὰρ φιλόανθρωπος ἐνικῶς συντεθεὶς πλήθος ύπαγορεύει, καὶ ἐκ τῶν ἐναντίων πληθυντικῶς λεγόμενον τὸ φιλοπλάτωνες ἓνα τὸν Πλάτωνα σημαίνει. οὐ δὴ οὖν παρηλλαγμένον καὶ τὸ ἐνδέκατοι ἐξ ἐνικῆς συνθέσεως πλέον τι παραστήσαι· διάφορα γὰρ τὰ πρόσωπα. ὅπερ οὐκ ἐνεχώρει ἐπὶ τῆς ἑαυτόν· ὡς γὰρ εἵπομεν, ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον.

- 2.154 Πῶς δ' οὐχὶ εὐήθεις φάναι ἔλλειψιν κατὰ τύχην γεγενῆσθαι τοῦ τρίτου προσώπου κατ' εὐθεΐαν πτώσιν; λέγω ἐπὶ τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ. φυσικώτερον γὰρ ἢ ἀντωνυμία ἀπέστη, εἶγε οὐδέτερος τῶν τόνων αὐτῆς παρεδέχετο, οὔτε ὁ ὀρθοτονούμενος, ὅτι τρίτου προσώπου δυϊκαῖς παρείπετο τὸ μόνως ἐγκλίνεσθαι, οὔτε ὁ ἐγκλιτικός, εἶγε ἀδύνατον εὐθείας πτώσεως ἐγκλιτικὴν εὐρέσθαι ἀντωνυμίαν. (ἡ γοῦν βιασθεῖς πρὸς Δωριέων, ἅμα τῷ ἐγκλιθῆναι παρεῖσα τὴν οὐ δυναμένην ἐγκλιθῆναι πτώσιν, μεταπίπτει εἰς τὴν συγγενῇ αἰτιατικὴν.)
- 2.155 Κτητικὴ γε μὴν τρίτου προσώπου δυϊκὴ οὐκ ἐγένετο, οὐχ, ὡς τινες ᾤκησαν, ὅτι οὐδὲ τρίτου προσώπου δυϊκὴ ἔστι γενικῆς πτώσεως, ἀφ' ἧς ἔδει παρῆχθαι τὴν κτητικὴν, ἀλλ' αἱ παρειλημμένα δοτικαὶ εἰσιν ἀντὶ γενικῶν· ἔστιν γὰρ καὶ ἔνεκα τῆς φωνῆς καὶ ἔνεκα τοῦ σημαινομένου. οὐ μὴν παρήχθη ἐξ αὐτῆς κτητικόν, καθότι ὑπεδείξαμεν ἐξ ὀρθοτονουμένων τὰς παραγωγὰς γίνεσθαι.
- 2.156 Ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τοῖς προειρημένοις εἴρηται ὡς δεόντως πλείονες ἐκ πρώτων καὶ δευτέρων ἢ ἐκ τρίτων προσώπων ἐγένοντο ἀντωνυμίαι. πῶς δ' οὐ δοθήσεται τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ πλείονος διελχεσθαι, οὐ μόνον ἐν παραθέσει τῶν λέξεων, ἀλλὰ καὶ ὅτε ἡ συμπεφωνημένη παρὰ πᾶσιν ἱστορία τὴν παρηλλαγμένην πρὸς τινος οὐ προσίεται, καὶ σχεδὸν ἐπὶ ἀπάντων τὸ τοιοῦτον συμφωεῖν; οὐ δὴ κατὰ τύχην πλείονα σχήματα δύναται σεσιγῆσθαι τῶν ὄντων· ὡς γὰρ πρόκειται, ἐκ τῶν ἐναντίων δύναται.
- 2.157 ἀλλ' οὐδ' ὑπ' ἀκολουθίαν τὰ ὅπως ἐκλιπόντα ἐστίν. γυνῆς γοῦν οὐ φαμεν, καὶ οὐ πάντως τὰ τοιαῦτα συνεκλείπει· ἀλλ' οὐδ' ὁ μέγας, καὶ οὐ πάντα εἰς λος λήγοντα συνεξέλιπεν, ἄλλα πλεῖστα. πρὸς οἷς ἀντὶ τούτων ἑτέρα θέσις ἔστιν ἰσοδυναμοῦσα, ἡ γυναικὸς ἀντὶ τοῦ γυνῆς, ἡ μέγας ἀντὶ τοῦ μέγας, ἡ ὕδωρ ἀντὶ τοῦ ὕδα. πῶς οὖν ἡ ἑμαυτῶν καὶ αἱ ἐξῆς μετὰ τῶν συνόντων προσώπων ὡς ἐξ ἐπιτάγματος ἀπεώσθησαν καὶ τοῦ κοινοῦ ἔθους καὶ τοῦ παρὰ ποιηταῖς; οἷς προσφιλες μᾶλλον μεταδίδκειν τὸ παρηλλαγμένον τῆς συνήθους χρήσεως. δίδοται γοῦν καὶ ἐν ἀντωνυμίαις σέο φάναι αὐτοὺς καὶ μὴν καὶ ἄλλα πλεῖστα.
- 2.158 Λείπεται γ' οὖν ἐκεῖνο προσδιασαφῆσαι, εἵπερ τὸ σφέας αὐτοὺς ἀναλογώτερον τοῦ ἑαυτοῦς, τί δὴ ποτε, καὶ εἰ ἐν ἐλάττονι λόγῳ τὸ ἑαυτοῦς τετόλμηται κατὰ τρίτον πρόσωπον ἐγγενέσθαι, — τί μὴ καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ἀκόλουθον καὶ ἐν τῷ ἡμέας αὐτοὺς ἐνεχώρησεν, κἂν πάλιν ἐν ἐλάττονι λόγῳ καταγίνηται, τὸ ἑμαυτοῦς, ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου προσώπου.
- 2.159 Ἐπιδέδεικται ἐν τοῖς προκειμένοις ὡς ἐπενοήθησαν αἱ σύνθετοι ἀντωνυμίαι εἰς τὸ μὴ παραδέξασθαι διαφόρου προσώπου σύνταξιν, τῶν ἀπλῶν συντασσομένων διαφόροις προς — ἣν δὲ κάκεῖνο ἀληθές ὡς ἅπαν πληθυντικὸν πρώτου προσώπου καὶ δευτέρου σύλληψιν ἀναδέχεται διαφόρων προσώπων. τὸ γὰρ ἡμᾶς τοιοῦτόν ἐστιν, ἐμὲ καὶ σὲ κάκεῖνον, ἢ ἐμὲ καὶ ὑμᾶς, ἢ ἐμὲ καὶ αὐτοὺς. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου· πάλιν γὰρ τὸ ὑμᾶς σὲ καὶ αὐτοὺς ἐστίν. — πῶς οὖν ἡ ἑμαυτοῦ ἀντωνυμία καὶ αἱ σύζυγοι ἐπιδέχονται ἀριθμὸν μαχόμενον τῷ ἰδιώματι τῆς συνθέσεως, καθὼς διάφορα πρόσωπα νοηθήσεται, ἐκ συλλήψεως γενόμενα δευτέρου καὶ τρίτου καὶ πρώτου, τό γε μὴν τρίτον πρόσωπον, ἀπεωσμένον τῆς προειρημένης τηρήσεως, λέγω τῶν διαφόρων προσώπων, εὐέφικτον ἔσχεν τὴν εἰς τὸ πληθυντικὸν μετάθεσιν· ἣν γὰρ ἐκ τῶν αὐτῶν προσώπων συνεστηκός.

2.160

Φαίνεται δ' ὅτι καὶ κατὰ τὸν προειρημένον λόγον οὐκ ἀπορήσει τις δι' ἣν αἰτίαν ἐκ πληθυντικῶν πληθυντικαὶ συνθέσεις οὐκ ἐγένοντο· ἐκ γὰρ τῶν ἀπλῶν πληθυντικῶν ἀντωνυμιῶν ἔστιν ἐπινοῆσαι τὸ μαχόμενον ὡς πρὸς τὴν σύνθετον ἀντωνυμίαν. εἵπομεν γὰρ ὅτι ἐπιμιξίαι διαφόρων προσώπων εἰσὶν ἐν πληθυντικοῖς· περισσὸν οὖν τὸ τὰς πληθυντικὰς ἀντωνυμίας συντίθεσθαι, ὅπου γε αἱ ἐνικαὶ ἀντωνυμίαι συντεθεῖσαι παρέμειναν τῷ ἐνικῷ ἀριθμῷ. ἀλλ' οὐδὲ τὸ σφέας αὐτοὺς καὶ τὰ τοιαῦτα, οὐκ ὄντα ἐκ διαφόρων προσώπων, συνετέθη, καθὸ τὸ ἐσόμενον ἐξ αὐτῶν εὐχρηστον ἢ προειληφυῖα πληθυντικὴ προφορά περιέγραψεν, εἰς ἣν καὶ μεταλαμβάνονται· νονται· σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες {N 152}, ἑαυτοὺς παρασκευάσαντες.

2.161 Ἐπεὶ οὖν ἐδείχθησαν ἀσύνθετοι πληθυντικαὶ ἀντωνυμίαι κατὰ τὸ προειρημένον τήρημα, φέρε καὶ εἰς ἐντέλειαν τοῦ λόγου περὶ τοῦ ἡμεδαπός καὶ ὑμεδαπός διαλάβωμεν, ἐπεὶ τινες οὐδὲ κατ' ὀλίγον ἐνδοιάζουσιν ὡς παρὰ τὸ ἡμῶν καὶ τὸ ἔδαφος τὰ τῆς συνθέσεως ἀπετελέσθη. οἷς ἂν τις συνηγορήσειεν μαρτυρόμενος καὶ τὸν ἀπὸ τῆς φωνῆς λόγον καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ δηλουμένου, εἶγε παντὶ συνθέτῳ τὸ τοιοῦτο παρακολουθεῖ. — ἐν γὰρ τῷ μισογύνῃ καὶ τὸ μισεῖν ἔγκειται καὶ ἡ γυνή, καὶ ἐν τῷ φιλόπονος τὸ φιλεῖν καὶ ὁ πόνος. οὐ γὰρ τὰ ἐν μιᾷ λέξει ἀπλῇ πλείονα σημαίνοντα σύνθετα, ὡς ἐπὶ τοῦ τοξότης, σκυτεύς, κἄν ἐνέργειαν σημαίνει τὴν τοῦ τέμνειν, εἰ μὴ καὶ τὴν φωνὴν προσλάβοι ἐν τῷ σκυτοτόμος. — ἐντεῦθεν τὸ Ἀρίσταρχος καὶ τὰ τούτῳ ὅμοια κύρια ὄντα πρὸς ἐνίων οὐ κατηριθμεῖτο εἰς τὰ σύνθετα, ὅγι μὴ καὶ τοῖς δηλουμένοις ἐκέχρητο. ἀλλ' ἐπὶ γε τούτων ἐδείκνυτο ὡς ἡ πρώτη σύνθεσις ἐπεκράτει, καθὼς ἔχει τὸ ἀρίσταρχος Ζεὺς παρὰ τοῖς περὶ Βακχυλίδην {XII 58 Blass.3, fr. 52 Bergk4}, καὶ οὐχ ἡ ἐξ ὑστέρου γενομένη συμβολικὴ μετάθεσις. — ἐγκειμένων οὖν καὶ τῶν φωνῶν καὶ τῶν σημαιομένων ἀκώλυτον τὸ φάναι σύνθετα τὰ σχήματα.

2.162 «Ἄλλ' ἔδει», φασίν, «αὐτὰ βαρύνεσθαι, καθὼς ἔχει τὸ ἄξιφος, δύσριγος, εὐτειχος». τὸ τοιοῦτο δ' οὐ συνεκτικόν· ἰδοὺ γὰρ καὶ ἐπ' ἄλλων συνθέσεων διάφοροι τόνοι ἐγένοντο. ὀξύνεται τὸ εὐτελής, εὐειδής, ἀλλ' οὐκέτι τὸ εὐμήκης, μεγακήτης, καθὸ τὸ ἔχει παρεδρευόμενον. τί οὖν ἐμποδίζει τὸ φάναι· τὰ παρὰ τὸ ἔδαφος συντι ὀξύνεται, καθὸ καὶ τὰ παρὰ τὸ ἔργον ἐν τῷ κακοεργό ὑπουργός, εἰ μὴ τὰ ῥήματα προϋπέστη, λέγω τὸ ὑπουργῶ καὶ τὰ ὅμοια. — «Ἄλλὰ κοινά», φασίν, «αὐτὰ ἔδει εἶναι.» πρὸς δ' ἔστιν ἄλλο φάναι ὡς ἄποξ εἰ δέδοται ἢ ὀξεῖα τάσις, συνδοθήσεται καὶ ἡ τοῦ γένους παραλλαγή, εἶγε τὰ κοινὰ καὶ ἐν βαρεῖα τάσει ἐστί, κακόπαστος, δύσριγος, κακόπαθος.

2.163 οὖν καὶ τὰ τῆς ἀνασκευῆς ἀκριβέστερα, εἰ τῇδὲ τις ἀποφαίνοιτο, ὡς οὐδέποτε ἀντωνυμία πρώτου ἢ δευτέρου προσώπου συντίθεται μετὰ ἄλλου μέρους λόγου, καὶ ὡς οὐδέποτε πληθυντικὴ ἀντωνυμία συντίθεται· παράγονται γὰρ μᾶλλον αἱ ἀντωνυμίαι ἢ περ συντίθενται μετὰ ἄλλου μέρους λόγου, καθάπερ παρὰ τὸ ἐμοῦ ἐμός, νῶιν νώιτερος, ἡμῶν ἡμέτερος. εἰ γὰρ δοθείη τὰ τῆς συνθέσεως, οὐ συστήσεται οὔτε ἐν ἀντωνυμίαις τὰ σχήματα οὔτε ἐν ὀνόμασιν. εἰ γὰρ ἐν ταῖς συνθέσεσιν τὰ τέλη ἐπικρατεῖ (εἶγε τὸ μισάνθρωπος ὄνομα κἄν τὸ μισεῖν ῥῆμα ἐνυπάρχει, καὶ τὸ εὐσεβῶ ῥῆμα κἄν τὸ εὖ ἐπίρημα ἔγκειται, ὁμοίως καὶ τὸ χειρογραφῶ κἄν ἡ χεὶρ συνυπάρχει· καὶ ἔνεκα τοῦ τοιούτου πᾶν μέρος λόγου ἔστιν ἐπινοῆσαι τὸ αὐτό, καὶ ἀπλοῦν καὶ σύνθετον, λέγω τὸ δυνάμενον συντεθῆναι, οὐ μὴν τὴν πρόθεσιν καίτοι ἀπειράκις τοῦ μορίου συντεθειμένου, καθὸ ἡ σύνθεσις ἀπάντοτε αὐτῆς ἐν ἀρχῇ ἐστίν, ἡ δὲ ἀρχὴ οὐκ ἐπικρατεῖ) — εἰ δὴ τοῦτο ἀληθές, πῶς οὐκ ὄνομα τὸ ἡμεδαπός, εἰ τὸ ἔδαφος ἔγκειται; ἀλλὰ πῶς ὄνομα τὸ ἀντ' ὀνόματος παραλαμβανόμενον; πῶς ὄνομα ὠρισμένου προσώπου διάκρισιν ποιεῖται, φαμὲν γὰρ ἡμεδαπός καὶ ὑμεδαπός, ἑαυτοὺς τε ἀντονομάζοντες καὶ πρὸς οὓς ἡ ἀπότασις.

2.164

«Ἀλλά», φήσει τις, «καὶ αἱ παραγωγαὶ ἐπικρατοῦσιν, εἶγε παρὰ τὸ ὁψὲ ὁψινὸς οὐκ ἐπίρρημα, τότε παρὰ τὸ ποιῶ ῥῆμα ὄνομα, τὸ ποιητής. οὕτως εἰ παραγωγὸν τὸ ἡμεδαπός, δοθεὶς ἂν τὸ πᾶν ὄνομα εἶναι.» πρὸς ὃν φήσομεν· τὸ ὁψινὸς ἀπέστησε τὸ ἐπίρρημα πτώσιν καὶ γένος ἐπιδεξάμενον, ἐπιθετικῶς ἐπ' ὄνομα φερόμενον καὶ οὐκέτι ἐπὶ ῥῆμα, εἶγε διαφέρει τὸ ὁψὲ ἤλθε τοῦ ὁψινὸς ὁ Διονύσιος ἤλθεν· εἶγε τὸ ὁ ποιητής οὐκ ἐν ἀκολουθίᾳ ἐνέργειαν καὶ πάθος ἔχει, οὐ προσώπου διάκρισιν, οὐ χρόνου μετασχηματισμόν. τὸ μέντοι ἡμεδαπός, ἐπεὶ ἀντ' ὀνόματος ἐστίν, ἔτι τὰ πρόσωπα διακρίνει· οὐκ ἀπέστη οὖν τοῦ ἰδιώματος, καὶ ἔνεκα τούτου οὐδὲ τῆς ὀνομασίας συναποστήσεται, ὥς λόγῳ καὶ τὸ ἡμέτερος μένει ἔτι ἀντωνυμία, κἂν ἢ κατὰ τὸ τέλος παραγωγὴ ὀνομαστικὴ καθειστήκει· ἅπαντα γὰρ πάλιν διασφύζει τὰ τῆς ἀντωνυμίας.

2.165 Τοῦ τοιούτου δὲ ἀποδειχθέντος καὶ τὰ προειρημένα συλλήψεται τῷ λόγῳ, οὐ μὴν συνεκτικὰ γενήσεται, καθὼς πρόκειται, ἔτι καὶ τῆς γραφῆς ὁμολογούσης τὸ μὴ ἔχειν τὸ ἔδαφος. — ἡ ψευδὴς οὖν ὑπόληψις ἐγένετο ἐκ τοῦ τὴν παραγωγὴν ὁμοίαν καθίστασθαι τῇ τοῦ ἔδαφους φωνῇ, καθότι καὶ ἄλλαι πλεῖσταί εἰσι τοιαῦται δόξαι, εἶγε τὸ χαλκήρης οὐ τὸ ἀρηρέναι ἔχει, ὅμοιον δὲ ἐστίν τῳ Φανίας καὶ Ἀρχίας καὶ Γοργίας· οὐδὲ μὴν ἔχει τὸ τηρεῖν τὸ μελιτηρόν ἀγγεῖον, ἀπὸ γενικῆς δὲ τῆς μέλιτος, ὡς δείματος δειματηρός, καμάτου καματηρός, ὀλίσθου ὀλισθηρός· ἔστιν εἰς τὸ τοιοῦτο ἀάπολλα παραθέσθαι. — ὃν οὖν τρόπον καὶ ἄλλαι παραγωγαὶ λέξεως σημαινόμενον ἀποτελοῦσιν εἰς ἣν καὶ μεταλαμβάνονται (Κρονίδης γὰρ ὁ τοῦ Κρόνου υἱός, καὶ γοργότερος ὁ μᾶλλον τινος γοργός, καὶ ἐν ἐπιρρήμασιν οἴκοθι ἐν οἴκῳ), τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ τὸ ἡμεδαπός ἐθνικῶς παραχθὲν μετὰ τῆς παραγωγῆς καὶ τὸ σημαινόμενον ἔσχεν συντρέχον τῇ μεταλήψει τοῦ ὀνόματος.

2.166 Χρὴ μέντοι κάκεῖνο ἐπιστῆσαι, δι' ἣν αἰτίαν ἀπὸ μόνων πληθυντικῶν ἡ παραγωγὴ ἐγένετο, τῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν καθ' ἕκαστον ἀριθμὸν παρηγμένων, καὶ δι' ὃ τι μέχρι τρίτον ἡ παραγωγὴ οὐ συνέτεινεν. ἀντὶ γὰρ τῆς σφεδαπός τὸ ἀλλοδαπός παρήχθη, καὶ οὐ τολμῶ τοῦτο φάναι, ὡς τὸ ἄλλος ἀντωνυμία ἐστίν, ὅπου γε καὶ μάχεται τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἀντωνυμιῶν ὃ γὰρ ὀρίζει ἡ ἀντωνυμία, ταῦτα ὑπὸ τοῦ ἄλλος ἀναιρούμενα ἀοριστοῦται, ἄλλος, οὐκ ἐγώ· ἄλλος, οὐ σύ.

2.167 Πρὸς μὲν οὖν τὸ πρότερον ἔστιν φάναι, ὡς μᾶλλον ἀνέφικτον ἦν ἐξ ἐνικῶν ἢ δυϊκῶν ἐθνικὴν παραγωγὴν γενέσθαι· οὐ γὰρ δὴ τις ἐπινοήσῃ ἔθνος ἐν ἐνὶ ἀνθρώπῳ ἢ δυσὶν, ἐν μέντοι ἀπείροις, οἷον ὁ φάμενος οὗτος ἡμεδαπός ἐστι συλλαμβάνει ἑαυτὸν τε καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ πολίτας. τότε γέ μὴν ἐμός, ἡμέτερος, φερόμενα ἐπὶ πάντα τὰ δυνάμενα ὑπὸ κτῆσιν πίπτειν, ἀδιάφορον ἔσχε τὸ ἀπὸ παντὸς ἀριθμοῦ τὴν παραγωγὴν ἀναδέξασθαι. (δι' ὃ τῷ μὲν ἡμέτερος ὑπακούεται τὸ οὐ μὴν τῷ ἡμεδαπός· εἰς γὰρ τὸ τοιοῦτον ἡ παραγωγὴ ἐμόνασεν.)

2.168 Ὅτι δὲ τοῦ τὴν ἐν τῷ τρίτῳ προσώπῳ μὴ παραδεδέχθαι οἰήσεται τις αἴτιον τὸ ἀσύνηθες τῆς ἀντωνυμίας· ὅπερ οὐ πιθανόν. ἔστι γοῦν καὶ τὸ σφετερίζεσθαι παρηγμένον ἀπὸ ἀσυνήθους τῆς σφῶν (καὶ ἔτι τὸ μὲν μῆλον ἀσύνηθες ὡς πρὸς τὴν ὀνομασίαν τὴν τοῦ προβάτου, οὐ μὴν τὸ ἀπ' αὐτοῦ παραγωγόν, λέγω τὸ μῆλωτή· καὶ ἔτι τὸ δέρκεσθαι, οὐ μὴν τὸ δορκάς ἢ σύνθετον τὸ ὀξυδορκεῖν). — 169. φαίνεται γὰρ ὅτι φυσικώτερόν πως τὰ τῆς ἐλλείψεως ἐγένετο. ὃν γὰρ τρόπον οὐκ ἀπίθανος ἀφορμὴ ἐγένετο τῆς ἐν τρίτοις συνθέσεως, λέγω κατὰ τὸ πληθυντικόν, τῆς ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ προσώπῳ οὐκ ἐγγενομένης, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐγγενομένων κατὰ τὴν παραγωγὴν τῶν κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον οὐκ ἐξακολουθήσῃ τὸ πάντως καὶ κατὰ τὸ τρίτον τὴν παραγωγὴν γενέσθαι. καὶ δῆλον ὅτι αἰτίας ὑποῦσης. ὁμολογόν ἐστίν ὡς τὰ πρῶτα καὶ δεύτερα πληθυντικὰ σύλληψιν εἰς ἑαυτὰ ποιεῖται τῶν κατὰ τὸ τρίτον διαφόρων προσώπων. ὁ γὰρ λέγων ἡμᾶς ἑαυτὸν τε λέγει καὶ τὰ συνόντα ἔξωθεν αὐτῷ πρόσωπα, καὶ ἀποτεινόμενός τις ἐρεῖ πρὸς τινὰ ὑμᾶς, συλλαμβάνων πάλιν καὶ τὸ παρὸν πρόσωπον καὶ τὰ ἀπόντα. ἀπὸ δὲ τούτων ἐθνικὴ παραγωγὴ γινομένη τῇ ἐπικρατείᾳ τῶν ἐγκειμένων ἐνικῶν

κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἔθνος παραστήσει. τό γε μὴν τρίτον ἐκ πλειόνων τρίτων νοούμενον οὐ ποιήσεται ἐθνικὴν παραγωγὴν· δηλώσει γὰρ οὐχ ἓν ἔθνος, ἀλλὰ πάντα τὰ δυνάμενα ἐμπεριλαμβάνεσθαι κατὰ τὸ τρίτον πληθυντικόν. οὐ γάρ, ὡς ἔφαμεν, ἓν ἐξ ἐνικῆς ἐπικρατείας τρίτον ἐστίν, ἴν' οὕτως καὶ ἡ ἐθνικὴ παραγωγή μία νοηθῇ ὡς ἐπὶ τοῦ ἡμεδαπός.

2.170 Ἄλλως τε ἐγχωρούντων τῶν ἐθνικῶν ὀνομάτων κατὰ τὸ τρίτον παραλαμβάνεσθαι τὰ τοῦ ἐπιμερισμοῦ τῶν ἐθνικῶν γίνεται, ὅτε φαμέν Περγαμηνός, Ἑδεσσηνός, Ἀλεξανδρεύς. ὅπερ οὐκ ἐνεχῶρει ἐπὶ πρώτου καὶ δευτέρου, λέγω τὰ ὀνόματα παραλαμβάνεσθαι. εἰ γοῦν Ἀθηναῖος ἀφορῶν εἰς Ἀθηναῖον εἴποι ὅδε Ἀθηναίων πολίτης ἐστίν, ἑαυτὸν ἀποστήσει τοῦ ἔθνους, καθὼ οὐ συνέλιπται τοῖς Ἀθηναίοις· συλλαμβανόμενος δὲ ἐν πρώτῳ γενήσεται προσώπῳ, καθότι αὐτὸς ἀποφαίνεται. καὶ εἰ τὸ ἐν πρώτῳ προσώπῳ παραλαμβάνόμενον ὄνομα μὲν οὐ δύναται εἶναι, ἀντωνυμία δέ, σαφές ὅτι ἀντωνομάσει ἑαυτόν. καὶ εἰ τὸ πρῶτον ἐπικρατεῖ τῶν διαφόρων προσώπων, οὐκ ἄλλο τι ἐγγενήσεται ἢ τὸ ἡμεδαπός, ὅπερ τὴν ἀνάλυσιν ἔξει εἰς τὸ ἡμῶν πολίτης, καθότι καὶ τὸ Κρονίδης εἰς τὸ τοῦ Κρόνου υἱός, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου προσώπου. ἐπὶ γὰρ τρίτου γινωσκόμενα μὲν τὰ ἔθνη παραληφθήσεται αὐτοῖς τοῖς ὀνόμασιν, καθὼς ἔφαμεν, οὐ μὴν γινωσκόμενα παραγωγὴν ἀναδέχεται ἐξ ὀνόματος τοῦ ἀναιροῦντος τὰς θέσεις τῶν ὀνομάτων, λέγω τοῦ ἄλλων. τὸ γὰρ ἄλλοδαπός ἀποφάσκει τὸ οὐχ ἡμεδαπός ἐστίν, οὐχ ὑμεδαπός, οὐκ Ἀθηναίων πολίτης. κατ' οὐδένα λόγον ἄρα τοῖς ἀντωνυμικοῖς συζυγεῖ τῷ ἡμεδαπός καὶ ὑμεδαπός, κατὰ δὲ ἀναίρεσιν τῶν προειρημένων ἐθνῶν.

3.1 Τῶν ἐξαιρέτως παρεπομένων ταῖς ἀντωνυμίαις κατειλεγμένων ἐν τῷ πρὸ τούτου, ἀναγκαίως καὶ περὶ τῶν κοινῇ αὐταῖς παρεπομένων μετὰ καὶ τῶν ἄλλων τοῦ λόγου μερῶν πειρασόμεθα διαλαβεῖν, καθὼ ὁ μὲν αἴτια γίνεται, ἀκαταλληλότητο ἃ δὲ ἀδιαφορεῖ, ὡς γε ἔστιν τὸ πρῶτον ἐπινοῆσαι ἐξ αὐτῶν τῶν ἀντωνυμιῶν. —

3.2 Ἐπιταγματικὴν καλοῦσιν τὴν αὐτός, καθό, φασίν, ἐπιτάσσεται ἅπασιν τοῖς ἀντωνυμικοῖς προσώποις. καὶ εἰ μὲν ἐξαιρέτως, σαφές ὅτι οὐκ ἀληθεύουσιν· ἰδοὺ γὰρ καὶ ἡ ὅδε, ὅδ' ἐγὼ χεῖρων {?}, κεῖνος μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸς ἐγώ, πάτερ {ω 321}· οὗτος ἐγὼ ταχυτάτι (Pind. Ol. IV 26 Boeckh, 22 Schroed.). εἰ δὲ κατὰ τὸ πλεόν παρὰ τὰς ἄλλας, συγκαταθείμην ἂν τῷ λόγῳ· οὐ γὰρ δὴ γε θαρρήσει τις ἀλόγους τὰς τοιαύτας συντάξεις φάναι, τῶν ἐλλογιμωτάτων ἀνδρῶν χρησαμένων καὶ τοῦ λόγου οὐκ ἐμποδίζοντος, ὡς δείξω. δῆλον οὖν ὡς ἡ κατὰ πολὺ γενομένη σύνταξις ἀπηνέγκατο τὴν ὀνομασίαν, ὥς λόγῳ καὶ ἄλλα κατὰ τὸ πλεόν ἐπεκράτησεν.

3.3 Διαπορῶ γε μὴν τί δὴ ποτε αἱ μὲν τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου οὐ μετίασιν ἐπὶ τὰ τρίτα πρόσωπα, τά γε μὴν τρίτα πρόσωπα μετίασιν ἐπὶ τὰ πρῶτα καὶ δεύτερα, καὶ πάλιν οὐχ ἅπαντα. ἰδοὺ γὰρ ἡ καὶ ἡ ἔο καὶ αἱ σύζυγοι ἐνικαὶ ἀπλαῖ οὔσαι ἐπὶ τὰ πρῶτα ἢ δεύτερα πρόσωπα οὐ μετέρχονται, γε μὴν μεταλαμβανομένη ἐξ αὐτῶν αὐτός, αὐτὸς ἐκὼν οἱ δῶκα {δ 649}, αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα {θ 443}. τὸ δὲ μεῖζον, πρὸς ἀπάντων ὡμολόγηται ὅτι ἡ ἑαυτοῦ καὶ ἑαυτόν καὶ αἱ σύζυγοι ἐκ δύο τρίτων συντεθειμέναι εἰσίν, ἐξ ὧν καὶ αἱ πληθυντικαὶ ἑαυτῶν, ἑαυτούς, αἵπερ κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον παραλαμβάνονται. πῶς οὖν οὐκ ἄλογον τὸ καθ' ἐνικὴν σύνταξιν ἀποράδεκτον ἐν πληθυντικῇ μεταπτώσει εὐπαράδεκτον γίνεσθαι; οὐ γάρ φαμεν ἑαυτὸν ὕβρισα ἢ ἑαυτὸν ὕβρισας, ἑαυτοὺς δὲ ὕβρισαμεν.

3.4 Ἔστιν γε μὴν συνελόντι ἐκεῖνο φάναι· μὴ ἄρα αἱ τοιαῦται συντάξεις σολοικισμόν ὑπαγορεύουσιν παρὰ τὴν τῶν προσώπων μεταλλαγὴν. εἰ γὰρ τί ἐστίν ἐν τρίτῳ, τοῦτο ἐν πρώτῳ παραλαμβάνόμενον ἢ δευτέρῳ ἀκατάλληλον ποιεῖ λόγον. (καὶ ἀνάπαλιν εἴ τί ἐστίν ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ, τοῦτο ἐν τρίτῳ παραλαμβάνόμενον τὴν αὐτὴν ἀκαταλληλότητα παρέξει, εἰ τῇδέ τις ἀποφαίνοιτο, γράφω ἐγώ, γράφεις σύ, γράφουσιν ἡμεῖς) καὶ εἰ τοῦτο ἀληθές, πῶς τὸ

ἐαυτοὺς τρίτον καὶ ἐκ τρίτων γενόμενον κατάλληλον ποιεῖ λόγον ἐν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ; τὸ γὰρ δέον ἐστὶν ἐαυτοὺς τύπτουσιν, οὐ μὴν τὸ ἐαυτοὺς τύπτομεν.

- 3.5 Ἀλλὰ πάλιν πᾶν ἀκατάλληλον ἔχει ἐπανόρθωσιν διὰ τοῦ ἀκολουθοῦ σχήματος. εἴπερ οὖν σολοικισμὸς τὸ ἐαυτοὺς ὑβρίζομεν, τί τὸ ἐπανορθοῦν τὸ σχῆμα, φήσει τις τὸ ἡμᾶς ὑβρίζομεν οὐ φημι ἔνεκα μόνον χρήσεως, ἀλλὰ καὶ ἔνεκα ἀποδείξεως ἥς προεξεθέμην τοῦ μὴ δύνασθαι μετὰ τῶν συζύγων ῥημάτων ἀπλᾶς ὑπάρχειν τὰς ἀντωνυμίας, ὁ τι μὴ μόνον ἐπὶ τῆς εὐθείας, ἐγὼ ὕβρισα, ἡμεῖς ὑβρίσαμεν· τὸ γὰρ ἐμὲ ὕβρισα εἰς τὸ ἐμαυτὸν μεταλαμβάνεται. οὐ δὴ οὖν συστήσεται τὸ ἡμᾶς ὑβρίσαμεν ἢ ἡμῖν ἐλαλήσαμεν.
- 3.6 Χρὴ οὖν ἐπιστήσαντας ἐκθέσθαι τί δή ποτ' ἔστι τὸ ποιοῦν τὸ ἀκατάλληλον, οὐ παραθέσει τρόπων χρησάμενον μάτην, καθάπερ τινὲς εὐρεῖα αὐτὸ μόνον ἐκήρυξαν τοὺς σολοικισμοὺς, οὐ μὴν ἐδίδασκαν τὸ ποιοῦν ὅπερ εἴ τις μὴ συνίδοι, εἰς οὐδὲν συντείνουσιν ἔξει τὴν παράθεσιν τῶν τρόπων.
- 3.7 Πρὸς οἷς οὐδ' ἀληθεύουσιν οἱ ἐξ αὐτῶν λόγοι. φέρε γὰρ φάναι ὡς γίνεται ἀκατάλληλον παρὰ τοὺς ἀριθμούς, ὡς τινες ὑπέλαβον, κούρω δὲ κρινθέντε δύω καὶ πεντήκοντα {θ 48}. οὐ γὰρ φασὶ κατὰ τοῦ πληθυντικοῦ τὸ δυϊκὸν τίθεσθαι, τό γε μὴν πληθυντικὸν κατὰ δυϊκοῦ. καὶ σαφὲς ὅτι αἰτίας τινὸς ὑπόυσης, οὐδὲ τοῦ τοιοῦτου διδομένου, ὡς γε ἐν τοῖς ἐξῆς δεδείξεται, ὅτι τὸ κρινθέντε διήκει καὶ κατὰ τοῦ πεντήκοντα. — ἀλλὰ καὶ παρὰ τὰ πρόσωπα, ἀλλ' αἰεὶ φρεσὶν ἦσιν ἔχων ἀλάλημαι οἷζύν {ν 320 mixtus cum λ 167}· «ἀκατάλληλον γάρ, δέον ἐμῆς.» καὶ ἔστι πρὸς τὸ τοιοῦτον ἐγκείμενος λόγος· εἰ γοῦν τὸ ἐαυτοὺς ὑβρίζομεν καὶ ἔτι τὰ τοιαῦτα τις περαδέξεται, δῆλον ὡς καὶ τὸ προκείμενον· ἢ ἔστιν τις αἰτία ἢ τὸ τοιοῦτο μὲν παραπέμπεται, προσίεται δὲ τὸ ἐαυτοὺς ὑβρίζομεν; — ἀλλὰ καὶ παρὰ τὰς πτώσεις, ἡνίκα ἐν ἐκείνῳ τῷ σχήματι ἀπαιτοῦσι γενικὴν, ἐν τῷ οἱ δὲ δύο σκόπελοι {μ 73}· πάλιν γὰρ ἔστι συνιδεῖν καὶ ἐπὶ τούτου, εἴ τι λείπει, ἢ τί τὸ αἰτιὸν ἐστὶν τὸ τὴν γενικὴν ἀπαιτοῦν. Παρείσθω τοίνυν ἢ τοιαύτη παράθεσις ὑπὲρ τοῦ μὴ πολὺ ἀφίστασθαι ἡμᾶς τοῦ προκειμένου.
- 3.8 Οὐδὲ ἐκεῖνο δέ με λέληθεν, ὡς τινες ἐπετάραξαν τὴν παρὰ πᾶσιν συμφώνως πιστευθεῖσαν δόξαν, ὡς μιᾶς λέξεως κακία ἐστὶν ὁ βαρβαρισμὸς, ἐπιπλοκῆς δὲ λέξεων ἀκαταλλήλων ὁ σολοικισμὸς, αὐτοὶ εἰσηγησάμενοι τὸ καὶ ἐν μιᾷ λέξει καταγίνεσθαι σολοικισμόν, εἰ κατὰ θηλείας φαίη τις οὗτος ἢ πλήθους ὑπόντος, παραθέμενοι καὶ ἄλλα τῆς αὐτῆς ἐχόμενα εὐθείας. τὸ πρῶτον, ὅτι οὐδεμία εὐθεῖα συνίσταται δίχα ῥήματος εἰς αὐτοτέλειαν, καὶ ῥήματος τοῦ μὴ ἀπαιτοῦντος ἑτέραν πλαγίαν. ἔστιν γὰρ τὸ οὗτος περιπατεῖ αὐτοτέλεις, οὐ μὴν τὸ βλάπτει· λείπει γὰρ τὸ τίνα. ἀλλ' εἰ καὶ οὕτως φαίημεν, σε ἔτυψε, τὸ ἀνθυπαγόμενον οὗτος κοινὸν ἔχει παραλαμβάνομενον τὸ ῥῆμα· τίς καλεῖται Αἴας; οὗτος. οὐκ ἄρα ἀληθὲς τὸ ἐν μιᾷ λέξει σολοικισμόν γίνεσθαι.
- 3.9 Καὶ φαίνεται ὅτι ὅσον ἐπ' αὐτῷ ὁ λόγος κατάρθωται, παρὰ δὲ τὴν ἐξ αὐτοῦ γενομένην δεῖξιν τὰ τοῦ γένους ἐνήλλακται. σαφές τε ὡς οὐδὲ ἐν νυκτὶ ἐγχωρήσει ὁ καινότερον ἐπινοηθεὶς διὰ τῆς οὗτος ἀντωνυμίας σολοικισμὸς, καὶ δέον προσθεῖναι τῷ ὄρω, ὅτε μὴ ἐν νυκτερινῷ καταστήματι εἴη τὰ τῆς συντάξεως δῆλα γὰρ τὰ ὑπ' ὄψιν πίπτοντα τοῦ γένους ἐστίν. ὅπερ γελοῖον· οἱ γὰρ σολοικισμοὶ ἀκοῇ ὑποπίπτουσιν, ἐλεγχόμενοι ἐκ τῆς κατὰ παράθεσιν τῶν λέξεων συνούσης ἀκαταλληλίας, ὧν μεταλαμβάνουσιν καὶ οἱ τεθρυμμένοι τὰς ὀψεις· οὐ γὰρ ἐλλειπεῖς εἰσιν τοῦ ἐξιδιοποιουμένου τὴν φωνήν, λέγω τῆς ἀκοῆς. δοθήσεται δὲ κάκεῖνο, ὡς παρὰ τὰς προτάξεις ἐναλλασσόμενα ὑπὸ λόγον τὸν τοῦ σολοικισμοῦ οὐ πεσεῖται. ὡς γὰρ εὐθὲς τὸ τοιοῦτον, καὶ. τὸ προειρημένον.
- 3.10 Τὸ οὖν κατὰ θηλείας λεγόμενον οὗτός με ἔτυψεν οὐχ ἀμάρτημα τοῦ λόγου· τὸ δέον γὰρ τοῦ καταλλήλου ἀνεδέξατο. εἰ γοῦν ὑπόυσης θηλείας φαίη τις αὕτη με ἔτυψαν, ὁμολόγως

σολοικικεῖ διὰ τὸ ἀκατάλληλον τῶν λέξεων, κἂν ἀληθεύει τὸ γένος, οὐ γὰρ ἐν τοῖς ὑποκειμένοις τὸ ἀκατάλληλόν ἐστιν ἢ κατάλληλον, ἐν δὲ τῇ συντάξει τῶν λέξεων, αἷς παρέπεται τὸ μεταποιεῖσθαι εἰς τὸ δέον, τῶν ὑποκειμένων ἀπάντοτε τῶν αὐτῶν ὄντων. ἔστι γοῦν καὶ οὐδετέρως φάναι τοῦτο με ἔτυψε, καὶ οὐδὲ οὕτως τὰ τοῦ λόγου ἡλόγηται· κατ'οὐδένα γὰρ τρόπον ἔλλειπες γενήσεται, ἀναφερόμενον ἐπὶ τὸ γύναιον, καθάπερ ἐκεῖ τὸ νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκε κυανέη, τὸ μὲν οὐ ποτ' ἔρωεῖ {μ 74 sep.}· πρὸς γὰρ τὸ συνώνυμον τοῦ νέφους ἀπήντησε. καὶ ἔτι ἐπὶ πλήθους ἢ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσῆος {ρ 264}, οὐκ ἂν τίς μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο {ρ 268}· πρὸς γὰρ τὸ συνώνυμον τοῦ οἴκου παρείληπται· ἐπιφέρει γοῦν γινώσκω ὃ ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται {ρ 269.}

- 3.11 Ἦν μέντοι ἐκεῖνο παρακινδυνεύομενον, τὸ ἐν συνθέτῳ λέξει ὑποφαίνεσθαι τινα σολοικισμόν, λέγω ἐπὶ τοῦ ἐνδέκατος ἢ ἐπὶ πλέον ἐπὶ τοῦ ἐνδεκάτη. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο ἔστιν φάναι, ὅτι ἡ ἐνός ἔγκειται γενική· παρὰ γὰρ εὐθείας αἱ συνθέσεις τῶν τοιούτων γίνονται, τρεῖςκαιδέκατος, τεσσαρεσκαιδέκατος. καὶ οὕτως δὲ τὸ ἐνδεκάτη οὐ συνίστατο. Ἐφ'οὗ σχήματος ἔστιν φάναι, τὸ μὲν ἀπλοϊκόν, ὡς παρὰ τὸν ἀριθμὸν τὸν ἑνδεκα, εἴτ' ἐκ παραθέσεως ὄντα εἴτε καὶ ἐκ συνθέσεως, παραγωγή τις ἐγίνετο ἢ τοῦ ἐνδέκατος, ὡς ἑβδομος ἐβδόματος, ἀφ'οὗ καὶ τὸ θηλυκὸν ἐβδομάτη ἐνδεκάτη. ὅτι δὲ ἐκ παραθέσεων δύο ἐν γίνεται παραγωγόν, διὰ πλειόνων ἐδείξαμεν, τὸ αὐτό —ταυτότης, παρὰ ποταμὸν μένει ὁ δεῖνα— παραποτάμιος.
- 3.12 Ἔστιν δὲ καὶ οὕτως φάναι. κἂν παρὰ τὸ δέκατος ἦν ἡ σύνθεσις, τὰ τῆς συνθέσεως ἐν λόγῳ τὴν τοῦ οὐδετέρου σύνθεσιν ἀνεδέχετο. εἴ τι γὰρ παρὰ ἀριθμὸν σύγκειται, τοῦτο ἐκ κοινότητος τοῦ ἀριθμοῦ παρελαμβάνετο, οἷον οἱ τέσσαρες - αἱ τέσσαρες τεσσαρεσκαιδέκατος, τρεῖς-τρεῖςκαιδέκατος, οἱ λοιποὶ ἀριθμοί. οὐ δὴ οὖν παρὰ τὸ εἶς ἐδύνατο τὰ τῆς συνθέσεως ἐγγίνεσθαι, ὅτι μὴ κατηγορεῖτο καὶ τὸ θηλυκόν· οὐδὲ μὴν παρὰ τὸ μία, ὅτι μὴ συγκατηγορεῖτο καὶ τὸ ἀρρενικόν. καὶ εἰ ἀμφοτέρω τὰ γένη συνωθεῖται εἰς τὰ οὐδέτερα (τὸ γὰρ οὗτος καὶ αὕτη εἰς ἐν συνωθεῖται τὸ τοῦτο, καὶ πάλιν ὑποστατόν τί ἐστιν· δι' ὃ καὶ κατὰ τοῦτο, κἂν φῶμεν ἐπὶ γυναιίου τοῦτο, οὐ σολοικιοῦμεν, ὡς τινες ὑπέλαβον· καὶ περισσὸν εἰς τὸ τοιοῦτο παρατίθεσθαι), — ἀναλόγως ἄρα τὸ ἐν παρελήφθη κατὰ τὴν σύνθεσιν, ἵνα μήτε τὸ ἀρρενικὸν ἐξιδιοποιήσῃται μήτε τὸ θηλυκόν.
- 3.13 Ἔστι γε μὴν, ὡς προείπομεν, συνεκτικωτάτη αἰτία τοῦ ἀκαταλήλου ταλλήλου ἦδε. τῶν μερῶν τοῦ λόγου ἃ μὲν μετασχηματίζεται εἰς ἀριθμούς καὶ πτώσεις, ὡς τὸ ὄνομα καὶ τὰ ἄλλα ὅσα δύναται ἀριθμὸν μετὰ πτώσεως ἐπιδέξασθαι· ὃ δὲ εἰς πρόσωπα καὶ ἀριθμόν, ὡς τὰ ῥήματα καὶ αἱ ἀντωνυμίαι· ἃ δὲ εἰς γένη, ὡς τὰ προκατειλεγμένα ὀνόματα καὶ ὅσα δύναται γένους διάκρισιν ποιήσασθαι· τινὰ δὲ οὐδὲ ἐν τοιοῦτον ἐπιδέχεται, ὡς τὰ καθ' ἕνα σχηματισμὸν ἐκφερόμενα, ὥσπερ οἱ σύνδεσμοι καὶ αἱ προθέσεις καὶ σχεδὸν ἅπαντα τὰ ἐπιρρήματα.
- 3.14 Τὰ δὴ οὖν προκείμενα μέρη, μεταληφθέντα ἐξ ἰδίων μετασχηματισμῶν εἰς τὰς δεούσας ἀκολουθίας τῶν προκατειλεγμένων ἀριθμῶν ἢ προσώπων ἢ γενῶν, τῇ τοῦ λόγου συνθέσει ἀναμεμέρισται εἰς ἐπιπλοκὴν τοῦ πρὸς ὃ δύναται φέρεσθαι, εἰ τύχοι πληθυντικὸν πρὸς πληθυντικὸν κατὰ τὴν τοῦ αὐτοῦ προσώπου παρέμπτωσιν, γράφομεν ἡμεῖς, γράφουσιν οἱ ἄνθρωποι. τὸ γὰρ ἐν διαβάσει τοῦ προσώπου οὐ πάντως ἐξαιτῆσεται τὸν αὐτὸν ἀριθμόν· οἷόν τε γὰρ ἔστιν φάναι τύπτουσι τὸν ἄνθρωπον ἢ καὶ πάλιν τύπτουσιν τοὺς ἀνθρώπους.
- 3.15 Ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ γένος συμπαραλαμβανομένων νομένων καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ πτώσιν, ἡμῶν αὐτῶν ἀκούουσιν· πάλιν γὰρ τὸ ἐν διαβάσει ἀδιαφορεῖ καὶ κατὰ τὴν πτώσιν καὶ κατὰ τὸν ἀριθμόν, ἡμῶν αὐτὸς ἀκούει, ἡμῶν αὐτοὶ ἀκούουσιν. ὅπερ πάλιν εἰ συνέλθοι κατὰ τὴν αὐτὴν πτώσιν, ὑποδραμεῖται εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον διὰ τὸ κατάλληλον τῆς πτώσεως, εἰ μὴ συνδεσμικὴ παρέμπτωσις ἀποσπάσει τὸ πρόσωπον, ὡς τὸ ἡμῶν καὶ αὐτῶν ἀκούουσιν. —

- 3.16 Ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν γενῶν. φήσομεν γὰρ οὗτοι οἱ ἄνδρες, ἢ καὶ κατὰ πλαγίαν πτώσιν τούτους τοὺς ἄνδρας· πάλιν γὰρ τὸ ἐν μεταβάσει τοῦ προσώπου ἀδιαφορήσει καὶ κατὰ γένος καὶ κατὰ ἀριθμόν, τούτους γυνὴ ὕβρισε. περισσὸν εἰς τὸ τοιοῦτο παραθέσει χρῆσθαι· προφανὲς γὰρ τὸ λεγόμενον.
- 3.17 περ οὖν, ὡς προείπομεν, μὴ ἐπισυμβαίῃ τινὶ λέξει τούτων διάκρισιν ποιήσασθαι, ἀδιαφορήσει τὸ ἐπιπλέεσθαι ἅπασιν τοῖς προκατειλεγμένοις, λέγω γένεσι διαφόροις, πτώσεσιν, ἀριθμοῖς, προσώποις, ἄλλοις τοῖς δυναμένοις τοιοῦτό τι ἀναδέξασθαι· οὐ γὰρ δὴ γε ἔλεγχον ἔχει τὸν ἴδιον μετασχηματισμόν.
- 3.18 Ἔστω γὰρ σύνταξις τις τοῦ καλῶς ἢ τῶν ὁμοίων ἐπὶ παντὸς προσώπου, ἐπὶ παντὸς ἀριθμοῦ, ὅτε φαμέν καλῶς ἔγραψα ἢ καλῶς γράφω ἢ καλῶς γράφετε, καὶ ἐπὶ τῶν μετασχηματιζομένων χρόνων, λέγω τοῦ ἔγραψα ἢ γράψω. ἡ δὲ τοιαύτη σύνταξις πρόδηλον ὅτι κατάλληλος· ἡ γὰρ τοῦ ἐπιρρήματος σύνδοδος οὐ δεκτικὴ οὕσα τῶν ἀριθμῶν ἢ τῶν προσώπων ἢ τῶν ἐγκλίσεων καὶ ἔτι τῶν χρόνων ὧν τὸ ῥῆμα παραδέχεται, ἀκώλυτον ἔσχε τὴν ἐπιπλοκὴν, οὐκ ἐλεγχόμενον ἐκ τοῦ ὁμοειδοῦς. οὐ μὴν ἔτι ἐπὶ τοῦ καλὸς ταῦτόν ἔστιν εὐρέσθαι· προσώπου γὰρ τυγχάνει τρίτου ἀριθμοῦ τε τοῦ ἐνικοῦ, καὶ ἔνθεν προσίεται αὐτὸ τὸ τρίτον ἐνικὸν τοῦ γράφειν, καλὸς γράφει, καλὸς περιπατεῖ. καὶ ἐπεὶ πάλιν τὸ καλὸς οὐ παρέμπτωσιν χρόνου σημαίνει, ἀδιαφορεῖ τὸ ἐν διαφόροις χρόνοις συντάσσεσθαι. —
- 3.19 Ἐνθεν πάλιν τὰ τετμημένα τῶν ἐπιρρημάτων εἰς διαφόρους χρόνους τοῖς μὲν διαφόροις προσώποις καὶ ἔτι ἀριθμοῖς συντάσσεται, οὐ μὴν τοῖς τοῦ μέλλοντος ἢ τοῦ ἐνεστώτος οὐ μὴν πάλιν τὰ ἐν παρατάσει τοῦ ὅλου χρόνου παραλαμβανόμενα, λέγω ἐπὶ τοῦ νῦν καὶ τῶν ὁμοίων. — ὁμοίως δὲ καὶ ὅσα σημαινόμενον ἐγκλίσεως ἐπιδέχεται, λέγω τὸ εἶθε ἢ ἄγε· ἡ γὰρ προστακτικὴ ἐγκλις ἀνεπίπλοκος τῇ εὐκτικῇ, καὶ οὕτως τὸ εἶθε ἀφίσταται τῶν προστακτικῶν καὶ τὸ ἄγε τῶν εὐκτικῶν. πάλιν οὖν ἀμοιρήσαντα τὰ ἄλλα ἐπιρρήματα τῆς τοιαύτης σημασίας ἀκώλυτον ἔσχον ἐν ἀπάσαις ταῖς ἐγκλίσεσι σύνταξιν. τὴν τοιαύτην σύνταξιν ἀκριβέστερον ἐν τῷ περὶ ἐπιρρημάτων ἐξεθέμεθα· περὶ ἧς ἔτι καὶ κατὰ τὸ δέον πάλιν εἰρήσεται.
- 3.20 Ἔστι καὶ ἐκ συνδέσμων τὸ τοιοῦτο παραστῆσαι, ὡς εἰς οὐδὲν ἀναμεριζόμενοι τῶν προκατειλεγμένων ἀδιαφοροῦσι τὰς συνδέσεις ποιεῖσθαι πρὸς γένη διάφορα ἢ πτώσεις ἢ διακρίσεις προσώπων. εἰ γοῦν τις πάλιν μερικὴ γένοιτο ἐπὶ αὐτῶν διαφορὰ, ἀπολειφθεῖν ἂν πάλιν τῆς προκειμένης συντάξεως διὰ τὸ ἐγκείμενον τοῦ συνδέσμου. ὑπὲρ δὲ τοῦ μὴ περὶ συνδέσμων ἄρτι λέγεσθαι αὐτὸ μόνον ἐνὶ ὑποδείγματι χρῆσόμεθα.
- 3.21 Ὁ δὲ ἂν σύνδεσμος αὐτὸ μόνον ἐκ τηρήσεως εἴρηται ὡς παρωχημένοις συντάσσεται, ἐξηρημένου πάλιν τοῦ παρακειμένου. ἐφ' ἧς συντάξεως εἰ ἔροιτό τις, ἐν τῷ γράψω ἂν παρὰ τί τὸ ἀκατάλληλόν τάλληλον ἐγένετο, οὐκ ἔστι φάναι ἢ μόνον ἐκ τῆς ἀντιλήψεως, ὃ ἀκατάλληλόν ἐστιν· οὔτε γὰρ ἀριθμοῦ ἀνθυπαλλαγὴ οὔτε ἄλλου του, ὃ δύναται διελέγξαι τὸ ῥῆμα μὴ συμπληθυνόμενον ἢ συγχρονούμενον ἢ συνδιατιθέμενον. ἦν δὲ τὸ αἷτιον τοῦτο. τὰ γεγονότα τῶν πραγμάτων ὁ σύνδεσμος ἀναιρεῖν θέλει, περιστάνων αὐτὰ εἰς τὸ δύνασθαι, ἔνθεν καὶ δυνατικὸς εἴρηται. τὸ μὲν γὰρ ἔγραψα ἢ τὸ ἔγραφον ἢ τὸ ἐγεγράφειν ἢ ἀπὸ μέρους γεγονότα ἐστὶν ἢ καὶ ἔκπαλαι γεγονότα· ἔνθεν προσέρχεται τοῖς δυναμένοις τὴν ὕλην αὐτοῦ παραδέξασθαι, ἔγραφον ἂν, ἔγραψα ἂν, ἐγεγράφειν ἂν, οὐ μὴν τῷ γράφω ἢ γράψω· ὃ γὰρ παρώχεται, ἴν' ἐγχωρήσῃ καὶ ἡ ἐκ τοῦ συνδέσμου ἀναίρεσις μὲν τοῦ γεγονότος, ἐπαγγελία δὲ τοῦ ἐσομένου. καὶ ἐντεῦθεν δὲ πειθόμεθα ὅτι οὐ παρωχημένου συντέλειαν σημαίνει ὁ παρακείμενος, τὴν γε μὴν ἐνεστώσαν, ὅθεν οὐδὲν δυνασόμενον γενέσθαι παρεδέξατο καὶ διὰ

τοῦτο ἀπροσδεῆς τοῦ ἄν συνδέσμου ἐγεγόνει. ἐν τῇ συνδεσμικῇ συντάξει ἐντελέστερον τὰ τοιαῦτα δεδείζεται. ἀνιτέον μέντοι ἐπὶ τὸ προκείμενον.

- 3.22 Αἱ δὴ οὖν λέξεις, ὡς προείπομεν, ἀναμεμερισμένοι κατὰ τὰς ἰδίας θέσεις, τὰς ὅπως οἴποτε παρεμπιπτούσας εἰς οὐκ ἐπιβάλλουσιν θέσιν διελέγχουσιν διὰ τῆς ἐξ αὐτῶν ἀκολουθίας. παρὸν πιστώσασθαι ὧν ἠπορήσαμεν ἐν τοῖς προκειμένοις καὶ δι' ὧν παραθησόμεθα. — τὸ ἐμοὶ ἐπὶ τρίτου οὐ τίθεται· ὑπὸ γὰρ συζύγου τοῦ οἷ διελέγχεται. καὶ σαφές ὅτι καὶ τὸ οἷ οὐκ ἐπὶ πρώτου διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, ὡς οὐδὲ τὸ γράφω ἀντὶ τοῦ γράφει οὐδὲ μὴν τὸ γράφει ἀντὶ τοῦ γράφω. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν δευτέρων προσώπων. πῶς οὖν ἡ αὐτὸς τρίτου καθεστῶσα σύνταξιν τὴν κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον ποιεῖται; ἔνεκα τοῦ μὴ ἔχειν ἀκόλουθον πρόσωπον κατὰ συζυγίαν, ὃ συνελέγξει τὸ ἀλλότριον τοῦ προσώπου. ἔνθεν γὰρ οἶμαι ἐρρυηκέναι καὶ τὸ ἀκόλουθον πρὸς τὰ ἀναμερισθέντα μόρια ἐν τῇ δεούσῃ ἀκολουθίᾳ.
- 3.23 καὶ σαφές ὅτι τὸ μὴ γενόμενον ἐν προσώπου ἀκολουθία οὐδὲ παρὰ τὸ ἀκόλουθον τῶν προσώπων ἀμαρτήσεται, γενόμενόν γε μὴν ἐν γένους ἀκολουθία καὶ πτώσεως καὶ ἀριθμοῦ οὐκέτι συνοισθήσεται παρὰ τὸ δέον τῶν προκειμένων· ἐμὲ γὰρ αὐτόν καὶ ἡμᾶς αὐτούς. — σαφές δὲ πάλιν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἀντωνυμιῶν, αἱ γένος οὐ διακρίνασαι ἀκώλυτον ἔχουσι τὴν ἐν τοῖς τρισὶ γένεσιν ὑπαγωγὴν· φαμὲν γοῦν σὺ αὐτός ἢ σὺ αὐτή καὶ ἔτι ἐμοὶ αὐτῷ καὶ ἐμοὶ αὐτῇ, καὶ οὐ κακία τὸ τοιοῦτο, ὅτι μὴ ἐνεχώρει τὸ δυνάμενον ἐλέγξει τὴν κακίαν. — ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῆς οὗτος καὶ ὅδε· πάλιν γὰρ ἀκώλυτον τὸ δ' ἐγὼ καὶ οὗτος ἐγώ, καθὼς προείπομεν. — λύεται δὲ κάκεῖνο τὸ ἄπορον, ὡς τὸ ἑαυτοῦς καὶ ἐπὶ πρῶτον συνέτεινεν· ὅπερ ἦν ἂν ἐν κακίᾳ, εἰ διηλέγχετο ὑπὸ τοῦ ἑμαυτοῦς ὡς παρὰ τὸ πρόσωπον ἡμαρτημένον. ἀνεξέλεγκτον οὖν καθεστῶς ἀδεεστέραν τὴν σύνταξιν κατὰ τῶν προσώπων ἐποιήσατο.
- 3.24 Καὶ ἐπὶ ῥημάτων δὲ ὁ αὐτὸς λόγος. πᾶσαι γοῦν αἱ ἐγκλίσεις, μερισθεῖσαι εἰς πρόσωπα καὶ ἀριθμούς, τὸ ἀκατάλληλον συνελέγχουσιν διὰ τῶν ἀριθμῶν καὶ τῶν προσώπων· ἢ γε μὴν ἀπαρέμφατος τούτων ἀμοιρήσασα ἐπιτρέχει καὶ ἐπὶ πάντα τὰ πρόσωπα καὶ ἅπαντας τοὺς ἀριθμούς, γράφειν ἐμέ, γράφειν ἡμᾶς, γράφειν σέ, γράφειν ὑμᾶς. καὶ ἐπεὶ πάλιν οὐκ ἀμοιρεῖ διαθέσεως ἢ χρόνων, παρὰ τὴν τού. των ἐναλλαγὴν τὸ ἀνακόλουθον ἐπιδείκνυται.
- 3.25 φυσικώτερον δὲ πως καὶ ψυχικῆς διαθέσεως ἡ ἔγκλισις ἀμοιρήσασα οὐκ ἐμποδίζεται καὶ ἀντὶ πασῶν ἐγκλίσεων παραλαμβάνεσθαι, προστιθεμένου τοῦ ιδιώματος τῆς ἐγκλίσεως, καὶ πάλιν πᾶσαν ἔγκλιν\ν εἰς ταύτην ὑποστρέφειν. τὸ γὰρ γράφε δύναται ἴσον εἶναι τῷ γράφειν σοι προστάσω, ἀναγκαίως καὶ τοῦ προστάσειν ἐγκειμένου καὶ τοῦ ἀντωνυμικοῦ· τούτων γὰρ ἡμοίρει τὸ ἀπαρέμφατον· περιπατοίης—εὐχομαί σε περιπατεῖν, γράφεις — ὀρίζομαι σε γράφειν. πρόδηλος καὶ ἡ ἐκ τούτων μετάληψις, γράφοι Διονύσιος — ἠὔξατο γράφειν Διονύσιον, γραφέτω Διονύσιος — προσέταξεν γράφειν Διονύσιον. διὰ τί μέντοι αἱ συνοῦσαι πτώσεις εὐθεῖαι πλάγιοι γίνονται, ἀκριβώσομεν ἐν τῷ περὶ ῥημάτων, ἐν ᾧ καὶ διαληψόμεθα περὶ τῆς παρεπομένης καθόλου συντάξεως τῶν ἀπαρεμφάτων.
- 3.26 Παρὸν καὶ ἐκ τῶν μετοχῶν αὐτὸ πιστώσασθαι, αἷς προσδίδωσι μὲν ἡ ἐκ τῶν ῥημάτων μετάληψις γένος καὶ πτώσιν καὶ τὸν ἐν τούτῳ νοῖαν. ἀριθμόν, ἀφαιρεῖται δ' αὖ τὴν προσώπου διάκρισιν καὶ ψυχικὴν ἔννοιαν. καὶ ἔνεκα τούτου παρὰ τὰ ἀφηρημένα οὐχ ἀμαρτάνομεν, ἐν μὲν προσώποις γράψας ἀνέστην, γράψας ἀνέστης, γράψας ἀνέστη, ἐν δὲ ἐγκλίσει γράψας ἀνασταίην, γράψας ἀνάστηθι· τά γε μὴν ἐμμεῖναντα, λέγω διάθεσιν ἢ χρόνων διαφοράν, τῷ ἀκαταλήλῳ λόγῳ ὑποπίπτει, εἰ παρὰ τὸ δέον συνταγείη.
- 3.27 Ὅμολογον δ' ὅτι καὶ τὰ συνεμπεσόντα ἢ κατὰ γένος ἢ πτώσιν ἢ πρόσωπον ἢ τι τῶν δυναμένων τὴν ταυτότητα ἀπενέγκασθαι κατὰ φωνὴν ἀποστήσεται τῆς τοῦ ἀκαταλήλου κακίας. ἔσθ' ὅτε γὰρ ἐν οὐ δεούῃ συντάξει καταγινόμενα μέτεσιν ἐφ' ἑτέραν σύνταξιν ἐν λόγῳ δυναμένην

παραλαμβάνεσθαι διὰ τὸ συγκεχυμένον τῆς φωνῆς. ἔστω γάρ τι σοφός ἢ κλυτός ἢ τι τῶν δυναμένων ὑπὸ τριγένειαν πίπτειν, ἔστω δὲ καὶ τὸ θεός ἢ τι τῶν δυναμένων κατὰ κοινότητα μόνον ἀκούεσθαι. ἐφ' ὧν τῆς συντάξεως τὸ μὲν θεός, κἂν ἐπὶ θηλυκοῦ τάσσηται, ἀνενδοίαστον κατὰ τὸ γένος ἐστίν, οὗ γε μὴν τὸ κλυτός ἢ ἄγριος ταῦτὸν πείσεται. καὶ ἔνθεν γνωρίζεται τὸ κλυτός Ἰπποδάμεια {B 742} καὶ ἄγριον ἄτην {T 88} ἐν ὑπαλλαγῇ γένους καθεστῶτα. —

- 3.28 Διὸ καὶ τὸ παρ' Ἀθηναίοις μὰ τῷ θεῷ οὐκ ἐν τῷ θεῷ τὸ σχῆμα ἐπεδείξατο, ἐν δὲ τῷ συνόντι ἄρθρῳ, ὃ οὐ κοινωνοῦν τῷ θηλυκῷ ἐδείκνυνεν ὡς καὶ τὸ θεός νῦν ἀρρενικόν ἐστι· δῆλον γὰρ ὅτι, εἰ ἀφαιρεθείη τὸ ἄρθρον, καὶ τὰ τοῦ σχήματος ἀποστήσεται. οὐ γὰρ ὁμοίον ἐστὶ τῷ καλυψαμένῳ χρῶα καλόν {Hesiod. opp. 198} οὐδὲ τῷ οὐκ ἂν ἐφ' ὑμετέρων ὀχέων πληγέντε κεραυνῷ {Θ 455}, εἴγε τὰ τοιαῦτα δι' αὐτῶν ἐπεδείξατο τὰ σχήματα, τὸ δὲ προκείμενον διὰ τῆς τοῦ ἄρθρου παραθέσεως.
- 3.29 Προφανὴς ὁ λόγος ἐπὶ ἀπάντων τῶν χρόνων, εἴγε τις μὴ ἐνδεέστερον τὴν τούτων διάκρισιν γινώσκοι. τὸ γράφω καὶ ἔγραφον ὁμόλογον ὅτι χρονικῶς διαφέρει, καὶ οὐχ οἷόν τε φάναι ἐχθὲς γράφω, ἐπὶ γε μὴν παρατατικοῦ ἐχθὲς ἔγραφον. ὁμόλογον δὲ ἀκακῆν ἐστίν, ὡς τοῦ γράφω ἡ μετοχή γράφων ἐστίν, καὶ οὐχ οἷόν τε ἦν φάναι ἐχθὲς γράφων, ὅτι μὴδὲ ἐχθὲς γράφω. ἀλλ' οὖν γε παρεδέξατο ἡ μετοχή τὸ ἐπίρρημα, καθὼς συνέμπτωσιν ἐπεδέχετο τὴν τοῦ παρατατικοῦ φαρμέν γοῦν οὕτως, ἔγραφον καὶ ἡνιώμην, ἐφ' ἧς συντάξεως ἡ μετάληψις γενήσεται γράφων ἡνιώμην. — Ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ἀπαρεμφάτων. πάλιν γὰρ τὸ γράφειν, μεταληφθὲν ἐξ ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ κατὰ τὴν αὐτὴν φωνήν, ἐν τῇ προκειμένῃ συντάξει τῶν ἐπιρρημάτων κατάλληλον ἀποτελεῖ λόγον οἷόν τε γὰρ φάναι συνέβη ἐχθὲς γράφειν Ἀπολλώνιον καὶ συνέβη σήμερον γράφειν. οὐ γε μὴν ἐπὶ τῶν ἑνα χρόνον ὑπαγορευόντων τὸ τοιοῦτον ἂν εὖροις, λέγω ἐπὶ τοῦ γράψαι, γράψαι ἐχθὲς ἐπὶ γε μὴν πάλιν τοῦ ἀσυνεμπτώτου, λέγω τοῦ γράψαι, συνέβη ἐχθὲς γράψαι Ἀπολλώνιον.
- 3.30 Ἔστι καὶ ἐπὶ διαθέσεως τὸ τοιοῦτον ἐπιδείξαι. τὰ γὰρ καλούμενα μέσα σχήματα συνέμπτωσιν ἀνεδέξατο ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς διαθέσεως, ὡς γε ἀκριβέστερον ἐπιδείξομεν ἐν τῇ δεούσῃ συντάξει τῶν ῥημάτων, καὶ ἔνθεν οὐ παρὰ τὰς διαθέσεις ἀμαρτάνεται. τὸ γὰρ ἔλουσάμην καὶ ἐποίησάμην καὶ ἐτριψάμην καὶ τὰ τούτοις ὅμοια ἔχει ἐκδηλοτάτην τὴν σύνταξιν ὅτε μὲν ἐνεργητικὴν, ὅτε δὲ παθητικὴν, εἴγε τὸ ἔτριψα τοῦ ἐτριψάμην διαφέρει καὶ τὸ ἔλουσα τοῦ ἔλουσάμην, παράκειται δὲ τῷ ἐποίησα τὸ ἐποίησάμην καὶ ἔτι τῷ προῆκα τὸ προηκάμην. οἷ γε μὴν ἀπειρότερον περὶ τὰς τούτων διαφορὰς καταγινόμενοι οἶονται ἔσθ' ὅτε παθητικὰς διαθέσεις ἀντὶ ἐνεργητικῶν παραλαμβάνεσθαι, οὐ μικρὸν ἀμάρτημα προσάπτοντες τοῖς λόγοις. τὸ γὰρ ἀντὶ ἐνεργητικοῦ παθητικῷ χρῆσθαι λόγου ἐστὶν τοῦ ἀκαταλλήλου· οὐκ ἂν γοῦν τις τὸ φύσει ἐνεργητικὸν ἢ τὸ φύσει παθητικὸν εὖροι ἂν ἐν ὑπαλλαγῇ τῶν διαθέσεων, λέγω τὸ ἐποίησα ἀντὶ τοῦ ἐποιήθην ἢ τὸ ἐποιήθην ἀντὶ τοῦ ἐποίησα. ὁμόλογον οὖν τὸ ἀμφοτέρω κεκοπῶς {N 60} ἢ πεπληγῶς ἀγορήθην {B 264} ἢ ῥάβδῳ πεπληγυῖα {κ 238} ἢ ὅτι ῥα θνήσκοντας ὀρᾶτο {A 56}, τὰ τούτοις ὅμοια, ὡς διὰ τὸν προειρημένον λόγον τῆς μεσότητος οὐκ ἀνθυπήλλακται κατὰ τὴν διάθεσιν, κατὰ δὲ τὸν δέοντα λόγον τῆς συντάξεως ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς διαθέσεις ἔφθασαν.
- 3.31 Ἔστι καὶ ἐπὶ συνεμπτώσεως προσώπων ταῦτὸν ἐπιδείξαι. τὸ γὰρ νικῶ πρώτου ὃν προσώπου οὐ μετελεύσεται ἐπὶ δευτέρου, καθ' οὗ ἔχει δευτέρου τὸ νικᾷς· ἀλλ' ἐπεὶ πάλιν προστακτικὴ τις προφορά ἐν δευτέρῳ προσώπῳ ἀναμένει τὴν φωνήν, κἂν ἐπὶ δευτέρου τιθῆται, καταλληλότητα ἀναδέχεται, ὡς ἔφαμεν, γενόμενον προστακτικόν. μέτεισιν ὁ λόγος καὶ μέχρι τοῦ τρίτου, ὃ δύναται περιγράφεσθαι τῆς συνεμπτώσεως διὰ τὴν προσιούσαν τοῦ ἱ γραφῆν· ὅμως γοῦν ἀκουόμενον συνεπίπτει τῇ πρὸς τὸ πρῶτον καὶ δευτέρου προφορᾷ, καὶ ἔστιν ἐν τῷ δέοντι λόγῳ, ἔαν ἢ ἐπακολουθοῦσα αὐτῷ ἐγκλισις συνῇ, λέγω ἢ εὐκτική, ὡς ἔχει τὸ παρ'

Ἀλκμᾶνι νικῶ δ' ὁ κάρρων {frgm. 89 B4}, καὶ ἔτι ἐν τῷ Ὀμηρικῷ τρυπῶ δόρυ νήϊον ἀνὴρ {i 384}. σαφὲς γὰρ ὅτι ἐν ὀριστικῇ ἐγκλίσει ἀκατάλληλόν ἐστιν, ἐν δὲ τῇ εὐκτικῇ κατάλληλον, ὡς γε καὶ ἐν τοῖς προκειμένοις τὸ μὲν νικῶ ἐγὼ πρὸς τὸ νικῶ σύ. ὀριστικὸν γὰρ ὃν ἀκατάλληλόν ἐστιν, χρή γὰρ νικᾶς σύ, προστακτικὸν δὲ κατάλληλον. Ἀπόχρη τὸ παράδειγμα εἰς ἀφορμὴν τῶν παραπλησίων τοῖς ἀνελλιπέστερον κεκλικόσι τὰ ῥήματα.

- 3.32 Ἔστι καὶ ἐξ ἀριθμοῦ τοῦ ἐν ὀνόμασιν ταῦτόν ἐπιδείξαι. τὸ γὰρ φίλων ἢ τι τῶν τοιούτων, γενικῆς ὃν πληθυντικῆς τριγενείας τε τῆς ὑπόουσης, σύνταξιν ἀπαιτήσῃ κατὰ τὴν ταυτότητα τοῦ προσώπου γενικῆς πληθυντικῆς, οὐκ ἐν γένει δυναμένην ἀκατάλληλον εἶναι διὰ τὸ συγκεχυμένον τοῦ γένους (οἷόν τε γὰρ φάναι φίλων περιπατούντων καὶ φίλων περιπατουσῶν), ἔν γε μὴν πτώσει ἢ ἀριθμῷ, εἰ φαίη τις φίλων περιπατούντας ἢ περιπατοῦντα· οὐ μὴν ἐν τῷ Φίλων περιπατῶν ἢ περιπατεῖ, ἐπεὶ πάλιν εὐθεῖα ἐνικὴ συνεμπέπτωκε. πάλιν γὰρ προφανὴς ὁ λόγος ἐπὶ τῶν ὁμοίων.
- 3.33 Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ῥημάτων. τὸ γὰρ ἔλεγον καὶ τὰ ὅμοια ἐνικά ἐστι πρῶτου προσώπου, ὅμοια ὄντα τῷ ἔγραψα, ἔλεξα. ἐφ' ὧν εἴ τις φαίη ἔλεξα ἐκεῖνοι, ἀκατάλληλον λόγον παραστήσῃ καὶ ἔνεκα τοῦ πρῶτου προσώπου καὶ ἔνεκα τοῦ ἀριθμοῦ, οὐ μὴν ἐν τῷ ἔλεγον ἐκεῖνοι· πάλιν γὰρ ἢ συνέμπτωσις ἢ πρὸς τὸ τρίτον πληθυντικὸν τὸ ἀκατάλληλον παρήτῃται, καθὼς δέουσα σύνταξις γέγονεν ἢ πρὸς τὸ πληθυντικόν. Ὑπεξηρήσθω τὰ Δωρικά· ἢ γὰρ παρ' αὐτοῖς καταβιβαζομένη ὀξεῖα ἐπὶ πληθυντικῶν ἀφίστησι τὴν πρὸς τὸ ἐνικὸν συνέμπτωσιν.
- 3.34 Ἔστιν καὶ κατὰ τὰς πτώσεις τὸ τοιοῦτο παραστήσαι. τὰ γὰρ ἀναμερισθέντα εἰς πέντε πτώσεις τὰς ἀνθυπαλλαγὰς τῶν πτώσεων ἐμφανίζει, ἃς παραδεχόμεθα ἢ κατὰ τὸν τῶν σχημάτων λόγον, ἐθιμώτερον διαλέκτου τὸ τοιοῦτον ἐνδειξαμένης, ἢ ἀπαραδέκτους ποιοῦμεθα κατὰ τὸν τοῦ ἀκατάλληλου λόγον. οὐχ ὑποπίπτουσα γὰρ ἀρχαϊκῇ χρήσει, ἀπειράκις κατὰ τὸ αὐτὸ παρελημμένη τὸ ἡέλιός θ', ὃς πάντ' ἐφορᾷς {Γ 277}, δός, φίλος {ρ 415}, ὦ φίλτατ' Αἴας {Soph. Ai. 977 et 996}, ἄπειρα τὰ τούτοις ὅμοια, ἃ τὸ Ἀττικὸν σχῆμα παραστήσῃ, καθότι, ὡς ἔφαμεν, ἢ κλητικὴ ἕτερον τέλος ἀπῆται. ἢ ἀντεστραμμένως, ὅτε ἢ κλητικὴ ἀντ' εὐθειῶν παραλαμβάνεται κατὰ Μακεδονικὸν ἔθος ἢ Θεσσαλικόν, ὡς οἱ πρὸ ἡμῶν τὸ τοιοῦτον ἐπιστώσαντο, αὐτὰρ ὁ αὐτὲς Θυέστ' Ἀγαμέμνονι {B 107}, συνελέγχοντος καὶ τοῦ ἄρθρου τὴν παραλλαγὴν τῆς πτώσεως. Ἀλλ' ὀπηώϊκα ἢ κλητικὴ καὶ ἢ εὐθεῖα συνεμπίπτει, εὐθέως καὶ τὰ προκείμενα τῶν σχημάτων ἀφίστανται· οὐδετέρᾳ γὰρ τῶν πτώσεων εἰς ἔλεγχον τοῦ σχήματος δύναται παραλαμβάνεσθαι, οὐθ' ὅτι ἢ κλητικὴ ἀντ' εὐθείας, οὐθ' ὅτι ἢ εὐθεῖα ἀντὶ κλητικῆς.
- 3.35 Καὶ δῆλον ὅτι διὰ τὴν τοιαύτην συνέμπτωσιν Τρύφων ἐν τῷ περὶ προσώπων {ρ 32 Vels. αἴτιος ἀφορμῆς ἐγένετο τοῖς ἐθέλουσιν πρὸς αὐτὸν ἀντιλέγειν, οὐ παραδεξάμενος τὴν συνέμπτωσιν τῆς εὐθείας καὶ τῆς κλητικῆς ἐπὶ τῆς σύ ἀντωνυμίας. φησὶν γὰρ μόνῃς εἶναι κλητικῆς διὰ σύνταξιν τὴν πρὸς τὸ δεύτερον πρόσωπον τῶν ῥημάτων· «ὡς γὰρ φαμεν Ἀρίσταρχε γράφε καὶ ἔτι ἐπὶ ὀριστικῆς προφορᾷς Ἀρίσταρχε ἀναγινώσκεις ἢ καὶ κατ' ἐπερώτησιν, τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ τὸ σὺ γράφε ἢ σὺ γράφεις τὴν κλητικὴν ὁμολογεῖ». κάκεῖνο δὲ παρατίθεται, ὡς ἢ μὲν εὐθεῖα ἐν τρίτῳ προσώπῳ νοεῖται, γε μὴν κλητικὴ ἐν δευτέρῳ, οὗ ἐστι καὶ ἢ σύ· καὶ δῆλον ὅτι κατὰ τὸν λόγον τῆς κλητικῆς. πιστοῦται τε πρὸς τοὺς ζητήσαντας, πῶς ἂν συσταίῃ κλητικὴ εὐθείας μὴ οὔσης, τῷ καὶ εὐθείας μὲν οὔσης μὴ ὑπάρχειν κλητικὴν ἐπὶ τῆς ἐκεῖνος καὶ ἐπὶ τῆς αὐτός καὶ ἐπὶ τῶν οὐ δυναμένων κλητικὴν ἐπιδέξασθαι.
- 3.36 Τὴν πρὸς αὐτὸν ἀντίρρησιν γενομένην ἐπιτομώτερον ἐκθησόμεθα, ἐκεῖνο ἔτι προστιθέντες, ὡς μᾶλλον παρακινδυνεύεται ἢ σύ ἀντωνυμία κατὰ τὴν τῆς κλητικῆς σύνταξιν ὡς οὐ δεόντως παρελημμένη ἥπερ κατὰ τὴν τῆς εὐθείας ;ύταξιν. ἔχει δὲ τὰ τοῦ λόγου οὕτως. — 1. Τὸ πρῶτον, ὅτι μάτην ἢ ἐν τοῖς ὀνόμασιν εὐθεῖα παραβάλλεται τῇ τῶν ἀντωνυμιῶν· τοῦτο γὰρ ἐξαιρετόν

ἔσχεν ἡ ἀντωνυμία, τὸ καὶ ἐν πρώτῳ καὶ ἐν δευτέρῳ προσώπῳ ἐν εὐθείᾳ παραλαμβάνεσθαι, οὐ δυναμένων τῶν ὀνομάτων τὸ τοιοῦτον ἀναδέξασθαι, καθὼς παρεστήσαμεν. — 2. Ἀλλ' εἰ καθὸ δεύτερον πρόσωπον, διὰ τοῦτο κλητική, οὐδὲν κωλύει καὶ τὰς ὑπολοίπους τῶν πλαγίων κατὰ δεύτερον πρόσωπον κλητικὰς εἶναι· καθάπερ οὖν ἐκεῖναι ἀντ' ὀνομάτων ἐν πλαγίᾳ πτώσει κεκλιμένων παρελήφθησαν, οὕτως καὶ ἡ σύ ἀντ' εὐθείας. — 3. Εἰ τὸ σοὶ ὄντι ἀγαθῷ καὶ σὲ ὄντα ἀγαθὸν τῶν αὐτῶν πτώσεων, δῆλον ὅτι καὶ τὸ σὺ ὦν ἀγαθός. — 4. Εἰ τὰ ῥήματα μιᾶς συντάξεως ἔχεται καὶ τὸ ἐγὼ εἰμι ὀρθῆς καὶ τὸ ἐκεῖνός ἐστιν ὀρθῆς, δῆλον ὅτι καὶ τὸ σὺ εἶ τῆς αὐτῆς πτώσεως.

- 3.37 5. Εἰ τὸ εἶ οὐδέποτε κλητικῇ συντάσσεται, εὐθείᾳ δέ, Ἀρίσταρχος εἶ, γραμματικὸς εἶ, οὐ μὴν Ἀρίσταρχε εἶ οὐδὲ γραμματικὲ εἶ, πῶς οὐ δοθήσεται ὅτι τὸ σὺ εἶ ἐν εὐθείᾳ συντάξει ἐστίν; (οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο ἀληθές ἐστιν, ὡς ἀπάντοτε αἱ εὐθεῖαι τῶν ὀνομάτων ἐν τρίτοις καταγίνονται, καθὼς ἐπεδείξαμεν ὅτι τὰ ὑπαρκτικὰ τῶν ῥημάτων τὰς εὐθείας συνεγκλείει εἰς τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον).
- 3.38 6. Εἴπερ τὰ πρῶτα πρόσωπα πληθυντικὰ ὄντα σύλληψιν ἀναδέχεται δευτέρου καὶ τρίτου τῶν κατὰ τὴν αὐτὴν πτώσιν, ἡνίκα φαμέν κατὰ μὲν μερισμὸν ἐμοὶ καὶ σοὶ καὶ Διονυσίῳ ἐλάλησεν Τρύφων, κατὰ δὲ σύλληψιν ἡμῖν ἐλάλησεν Τρύφων, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν, πῶς οὐκ ἂν δοθείη τὸ ἐγὼ καὶ σὺ καὶ Τρύφων ἐν ταῖς αὐταῖς πτώσεσιν καταγίνεσθαι συνόντος πάλιν τοῦ κατὰ σύλληψιν πληθυντικοῦ ἐν εὐθείᾳ, ἡμεῖς παραγινόμεθα.
- 3.39 7. Ἔστιν καὶ τῆς συντάξεως τῶν συνδέσμων παραστήσαι. συνδεόμενα τὰ πτωτικὰ κατὰ τὴν αὐτὴν κοινότητα τῶν ῥημάτων πάντως καὶ τῆς αὐτῆς πτώσεως ἔχεται, ἡ ἐμοὶ χαρίζεται Τρύφων ἢ σοὶ ἢ Διονυσίῳ, ἡ ἐμοῦ ἀκούει Τρύφων ἢ σοῦ Θέωνος, καὶ σαφές ὅτι τὸ παρεμπύπτον ἀλλότριον τῆς πτώσεως ἢ σολοικισμὸν ποιήσει ἢ παρέμππτωσιν ἑτέρου ῥήματος ἢ ἐμοῦ ἀκούει Τρύφων ἢ σοῦ ἢ Δίῳνος, διὰ τὴν κοινότητα τοῦ ῥήματος, ἐπεὶ οἷόν τε φάναι ἡ ἐμοῦ ἀκούει Τρύφων ἢ σοὶ ὁμιλεῖ. ὁμολόγως οὖν ἐνὸς ὄντος τοῦ ῥήματος καὶ λόγου καταλλήλου ὄντος δίδεται καὶ τὰς αὐτὰς πτώσεις εἶναι. ἡ ἐγὼ οὖν ἀπέρχομαι ἡ σὺ ἢ Διονύσιος καὶ εἰ μὲν ἀκατάλληλος ὁ λόγος, εἴη ἂν καὶ τὸ σὺ ἑτέρας πτώσεως, εἰ δὲ κατάλληλος, δίδεται τὸ καὶ εὐθείας εἶναι. —
- 3.40 8. Ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνο δίδωμι, ὡς καὶ τὸ σὺ γράφεις ἔχει ἐν κλητικῇ συντάξει. τὸ γὰρ τοιοῦτον οὐ παραστήσει τὸ σὺ, ὅτι καὶ εὐθείας, ἀλλ' ὅτι καὶ κλητικῆς ὅπερ ἐνούμενον εὐθείας ἐστίν, ὅμοιον τῷ ἐγὼ γράφω κάκεῖνος γράφει, ἐπεχόμενον δὲ κατὰ τὴν σύ καὶ ἐπιστρέφον τὸ προσφωνούμενον κλητικὴν ὁμολογήσει οὐ δεόντως παρειλημμένην κατὰ τὸ ἀντωνυμικὸν ἔθος. ἐδείξαμεν γὰρ ὅτι οὐ δυναμένων τῶν ὀνομάτων παραλαμβάνεσθαι ἐπενοήθη τὸ μόριον· ἡ δὲ κλητικὴ τῶν ὀνομάτων φθάνει κατὰ δεύτερον πρόσωπον, καὶ σαφές ὅτι ἐν κλητικῇ περισσὴ ἡ ἀντωνυμία ἐστίν.
- 3.41 οὐδὲ γὰρ ἔχει ἀπολογίαν ἥνπερ ἔσχον αἱ κατὰ τρίτον πρόσωπον ἀντωνυμίαι, ὡς δυναμένων τῶν ὀνομάτων παραλαμβάνεσθαι περισσαὶ αὐταὶ ἐγένοντο· ἐφ' ὧν ἦν ὁ λόγος ὡς ἔνεκα τῆς δείξεως ἢ τῆς ἀναφορᾶς παρειλημμέναι εἰσὶν, καθὸ ἡδυνάτει πάλιν τὸ ὄνομα τὸ τοιοῦτον ἐμφανίσαι. παραλαμβανομένη γὰρ ἡ σύ κατὰ κλητικὴν οὔτε ἀναφορὰν ἡδύνατο παραστήσαι, δευτέρου γὰρ προσώπου, οὔτε τὴν δεῖξιν, καθὸ οἱ προσφωνούμενοι ἐπιστρέφονται καὶ οὐ δείκνυνται, ὅπου γε καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ὑπ' ὅψιν πίπτοντας φθάνει ἡ κλητικὴ. οἱ ὃ οὖν προσφωνούμενοι διὰ τῆς ἀντωνυμίας δυσανασχέτως ἔχουσιν, σαφές ὅτι ἐπιζητοῦντες τὸ ἴδιον ὄνομα, καίπερ ἐπὶ τῶν συζύγων ἀντωνυμιῶν τοῦ τοιούτου παρεπομένου· οὐ γὰρ ἐνεχώρει ἡ ὀνοματικὴ θέσις, καθὼς ἐπεδείξαμεν. Πῶς οὖν ἡ οὐ δεόντως παραλαμβανομένη ἀντωνυμία παρῶσεται μὲν τὴν ἀναγκαίως παρειλημμένην κατὰ δεύτερον πρόσωπον ἐν εὐθείᾳ πτώσει,

αὐτὴ δὲ ἀποίσεται τὸ μόνης εἶναι κλητικῆς; Περισσὸν οἶμαι ἐπεισάγειν ἄλλας συντάξεις τοῦ λόγου ἀνενδοιάστως ἀποδειχθέντος.

3.42 Ἐκεῖνόν γε μὴν οὐ δοκεῖ μοι παρέλκειν, τὸ καὶ ὑπὲρ τῶν ὑπολοίπων κλητικῶν, λέγω ἐν ἀντωνυμίαις, προσδιασαφῆσαι, ὡς κατὰ 10 τὸν αὐτὸν μὲν λόγον καὶ αἱ δυῖκαὶ καὶ αἱ πληθυντικαὶ σύνεισι καὶ ἐν κλητικῇ τοῦ αὐτοῦ ὑπόντος λόγου, πάλιν ἐν ὁμοφωνίᾳ οὔσαι ταῖς κατ'εὐθεΐαν, οὗ γε μὴν ἐν πρώτῳ ἢ τρίτῳ, καθότι οὔτε ἑαυτὸν τις προσκαλεῖται οὔτε τὰ ἀπόντα καὶ κεχωρισμένα τῶν προσώπων· κλητικὴ γὰρ παρόντος προσώπου πτώσις ἐστίν, τοσαύτην ἔχοντος ἀπόστασιν ἐφ'ἣν ἂν ἡ φωνὴ συντείνειεν. ὀρθῶς οὖν οὔτε ἡ αὐτὸς κλητικὴν ἔχει, ἅπεστι γάρ, οὔτε ἡ ἐκεῖνος· εἰς ἀπόστασιν γὰρ προσώπου ἐπενοήθη, ἥτις μάχεται τῷ ιδιώματι τῆς κλητικῆς. — ἡ γοῦν οὗτος, οὐ ταῦτά ἐπιδεξαμένη ταῖς προκειμέναις ἀντωνυμίαις, δεόντως καὶ ἐπὶ κλητικῆς τίθεται. διὸ καὶ μάτην κατεμέμψαντο τὴν τῶν ἀρχαίων χρῆσιν, αὐτὸ μόνον ὑπολαβόντες ὡς τὸ τρίτον πρόσωπον ἐν ἀντωνυμίαις ἀπαράδεκτόν ἐστι κλητικῆς πτώσεως. ἦν δὲ οὐ τὸ τρίτον, τὸ δὲ παρεπόμενον τῷ τρίτῳ, ἐπεὶ καὶ τὰ ὀνόματα τρίτου ἐστὶν προσώπου καὶ οὐκ ἀμοιρεῖ κλητικῆς πτώσεως.

3.43 Ἀκόλουθόν ἐστιν διαλαβεῖν καὶ περὶ τῶν ἐν ταῖς κτητικαῖς κλητικῶν. Αἱ μὲν οὖν τοῦ πρώτου προσώπου καὶ ἔνεκα τοῦ παρεπομένου λόγου συνίστανται καὶ ἔτι τῆς συνούσης χρήσεως. οἷόν τε γὰρ προσφωνεῖν τὰ ὑπακουόμενα κτήματα, ὅπου γε καὶ ἐν εὐθείᾳ πρὸς πρόσωπον λέγεται κατὰ τὰς ὑπαρκτικὰς συντάξεις, ἡμέτερος ὑπάρχεις φίλος, ἐμὸς εἰ γνώριμος. ἀλλὰ πατὴρ τεός εἰμι {π 188} ἐστὶ δὲ καὶ τὰ τῆς χρήσεως, ἡνίκα ὁ Νέστωρ τοὺς ἰδίους παῖδας προσφωνεῖ παῖδες ἐμοί {γ 475}, καὶ ἔτι παρὰ Καλλιμάχῳ ὧ ἐμαὶ τοῦ ἀπίνοντος ἄγκυραι {fr. 97 Schn.}, καὶ ἐπὶ τῆς συλλαμβανούσης τοὺς ἄλλους παῖδας Ἀθηνᾶς ὧ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη {Θ 31. α 45 et 81. ω 473}.

3.44 Ἡ γε μὴν κατὰ τρίτον ὑπὸ μὲν τοῦ λόγου συνίσταται· οἷόν τε γὰρ τό τινας κτῆμα προσφωνεῖν, ὡς ἐστὶν ἐπινοῆσαι καὶ ἐπὶ τῶν κτητικῶν ὀνομάτων. καὶ ταῦτα γὰρ ἐν δυσὶ τρίτοις προσώποις καταγινόμενα ἔχει χρῆσιν τῆς κλητικῆς, Ἀριστάρχειε, Αἰάντειε, Τελαμώνιε. ὅπερ ἂν συμβαίη καὶ ἐπὶ τῶν ἀντωνυμιῶν· συσταίη γὰρ ἂν ἡ σφέτερε· οὗ γε μὴν τὰ τῆς χρήσεως ἐγένετο ἡμῖν ἐμφανῆ.

3.45 Τὰ γὰρ ἐπὶ δευτέρου προσώπου οὐ μόνον ἡ χρῆσις κατέλειπεν, ἀλλὰ καὶ ὁ λόγος ἀδυνατεῖ συνέχειν, οὐχ, ὡς οἶεται Ἀβρων, ὅτι διάφορος ὁ ἐπ' αὐτοῖς ἀριθμὸς γενήσεται. «τὸ γὰρ ὑμέτερε», φησί, «πληθυντικὸν μὲν ἀκουσθήσεται κατὰ τὸν κτήτορα, ἐνικὸν δὲ κατὰ τὸ κτῆμα· καὶ σαφές ὅτι δώσει τὸ ὑπάρξει κλητικὴν δευτέρου προσώπου ἰσαριθμοῦ καθεστῶσης τῆς ἀντωνυμίας, εἴ τις φαίη ὧ ὑμέτεροι».

3.46 ἐστὶν οὖν αἵτιον τοῦ μὴ συνίστασθαι τὴν ἀντωνυμίαν τὸ διάφορον τῆς πτώσεως, ἔχοντος τοῦ λόγου οὕτως. πᾶν πρόσωπον πληθυντικὸν συνέστηκεν ἐξ ἐνικῶν ὁμοιοπτῶτων, ἐάν τε κατὰ σύλληψιν διαφόρων προσώπων, ἐάν τε καὶ ἐξ ὁμοειδῶν συνεστήκη. διαφόρων μὲν οὖν προσώπων, ἐμὲ καὶ σὲ καὶ τοῦτον ἐθεάσατο Τρύφων, ὃ γενήσεται ἡμᾶς ἐθεάσατο Τρύφων· ἐμοὶ καὶ σοὶ καὶ τοῖς περὶ Διονύσιον ἐλάλησεν Τρύφων, ὃ γενήσεται ἡμῖν ἐλάλησεν ἐκ δὲ τῶν αὐτῶν προσώπων σὲ καὶ σὲ ἐθεάσατο Δίῳ — ὑμᾶς ἐθεάσατο Δίῳ, τοῦτον καὶ τοῦτον μέφομαι — τούτους μέφομαι. δεδομένου δὲ τοῦ τοιούτου δίδοται κάκεῖνο, ὡς πάντα τὰ δεύτερα πρόσωπα προσφώνησιν ἔχει τὴν πρὸς αὐτά, ὡς ἔχει τὸ ὑμῶν, ὑμᾶς. τὸ δὲ οὖν ὑμέτεροι δευτέρου ἐστὶν προσώπου κατ'ἄμφω τὰ πρόσωπα· καὶ γὰρ προσφωνοῦνται οἱ κτήτορες ἔνεκα τῆς ἐγκειμένης ἀντωνυμίας, καὶ τὰ κτήματα ἔνεκα τῆς ἐγγενομένης κλητικῆς. ἀμφοτέρω οὖν δεύτερα καθεστῶτα διάφορά ἐστὶν κατὰ τὰς πτώσεις, εἴγε γενικὴ μὲν ἔγκειται τῶν κτητόρων,

κλητική δὲ τῶν κτημάτων. δι' ὃ καὶ οὐκ ἀπεριεσόμενοι μόνον πρὸς τὴν χρῆσιν περιγράφομεν τὰς ἀντωνυμίας, πρὸς δὲ τὸν ἐκτεθειμένον λόγον.

- 3.47 Ἦτι δὲ καὶ ἡ χρῆσις τῆς ἐμός τὸ κλητικὸν παρέωσται, ὅπερ ἦν ὁμόφωνον αἰτιατικῇ τῇ ἐμέ. καὶ ἴσως τοῦτο αἴτιον ἐγένετο τῆς ἐλλείψεως, καθὼ παραλαμβανόμενον ἔμφασιν ἀκαταλλήλου λόγου παριστάνει. δεόντως γ' οὖν Ἀττικῷ σχήματι συνεχρήσατο ὁ ποιητὴς κατεπεῖξαντος τοῦ λόγου παραλαβεῖν τὸ κλητικὸν σχῆμα ἐν τῷ γαμβρὸς ἐμός θύγατέρ τε {τ 406}. πῶς ἄρ' οὐ δοθεῖη καὶ διὰ τὸν προεκκείμενον λόγον καὶ διὰ τὰ συνυπάρχοντα αὐτῷ ἐνικά κατὰ γένος, οὐδετέρως μὲν τέκνον ἐμόν {λ 155}, θηλυκῶς δὲ μήτερ ἐμή {λ 164}; τούτων γὰρ ὑπαρχόντων ἀνάγκη καὶ τὸ ἀρσενικὸν συνυπάρχειν.
- 3.48 Εἴρηται ἡμῖν περὶ συνεμπτώσεως τῆς ἐμοῦ, πότε κτητικὴ ἐστὶ καὶ πότε πρωτόήνικα καὶ περὶ τῆς ζηνοδοτείου γραφῆς διαλαμβάνομεν. — πρόδηλός τέ ἐστι καὶ ἡ ἐμοί ἀντωνυμία συνεμπίπτουσα πληθυντικῇ συνάρθρῳ καὶ δοτικῇ ἐνικῇ κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον, οὐ μὴν κατὰ τρίτον· ὀρθοτονομένη γὰρ ἡ ἐνικὴ περισπᾶται, ἢ γε μὴν κτητικὴ ὀξύνεται. σαφὲς δ' ὅτι καὶ ἐγκλιθεῖσαι αἱ πρωτότυποι ἀποβάλλουσι τὴν συνέπτωσιν. δι' ὃ κακεῖνο τὸ ἀνάγνωσμα οὐκ ἐγκλινόμενον τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν σημαίνει, οἱ δὲ οἱ ἐβλάφθησαν {Ψ 387}· ἐγκλιτικῶς γε μὴν ἀναγνωσθέν, ἡνίκα ὀξύνομεν τὴν δέ συλλαβὴν, ἔθος τηρεῖ Ὀμηρικὸν τὸ δοτικὴν ἀντὶ γενικῆς παρελῆφθαι.
- 3.49 Εἴπομεν καὶ περὶ συνεμπτώσεως τῆς τῶν ἄρθρων, ὡς τὰ ὑποτακτικὰ ταῖς κτητικαῖς κατὰ τρίτον πρόσωπον ὁμοφωνεῖ, καὶ ὡς πάλιν διὰ τὸ τοιοῦτον πτωτικῶν μὲν συνόντων κτητικαὶ εἰσιν ἀντωνυμίαι τὰ τοιαῦτα, ὃν γόνον {λ 234}, οὐνec' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρί {ν 265}, ᾧ θυμῷ εἴξαα {ε 126}, ἧ κεφαλ' ἰορέειν {Π 800}, ἧε δὲ αὐτοῦ χρεῖος {α 409}. ῥημάτων δὲ ἐπιφερομένων πάλινκατάλληλα τὰ σχήματα γίνεται ἀρθρικὴν ἀναδεξάμενα σύνταξιν, εἴγε καὶ τὸ τοιοῦτον ἐδείχθη, ὡς καὶ τὰ ὑποτακτικὰ ἄρθρα ἐπὶ ῥῆμα φέρεται, ἢ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν {Α 2}, τοῦ ἐξῆς ὄντος ἢ ἔθηκεν μυρία κακὰ τοῖς Ἑλλήσιν· ὅς ποτέ μ' εἰρόμενος {Η 127}, ὅς εἰρόμενός με.
- 3.50 Οὐ μὴν ἐκεῖνο ἄξιόν ἐστι παραλιπεῖν, δι' ὅτι ἐπὶ μὲν ἀρσενικῶν καὶ θηλυκῶν πληθυντικῶν προφανὲς γίνεται τὸ ἀκατάλληλον ποιουμένων μένων σύνταξιν τὴν πρὸς τὸ ἐνικόν, εἰ φαίημεν οἱ ἄνδρες λέγει, αἱ γυναῖκες λέγει, οὐ μὴν κατ' οὐδετέραν προφοράν, κἄν μὲν τὸ αὐτὸ δηλούμενον ἢ μόνον τοῦ χαρακτηρὸς ἐνηλλαγμένου, εἰ φαίημεν τὰ γυναῖκα λέγει. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο τὸ ἄπορον ἐπιλύει, ὡς Βοιωτίον ἐστὶν ἔθος, ὅμοιον τῷ παρὰ Πινδάρῳ ἀχεῖται ὁμφαὶ μελέων σὺν αὐλοῖς fr. 45, 18 Boeckh, 75, 18 Schroeder} αὐτὸ γὰρ τοῦτο ἐπιζητεῖ ὁ λόγος, ὡς λανθάνει τὸ σχῆμα τὸ τοῦ οὐδετέρου. ὅτι γὰρ οὐδὲν ἢ τοῦ γένους σύνταξις ὑπεκλύει τὸν λόγον, ὡς ὅτι τὰ οὐδέτερα ἀρμόδιά ἐστιν τοῖς ἐνικοῖς, σαφὲς ἐκ τοῦ ἐν μὲν τοῖς ἀπτῶτοις ἀδιαφορεῖν τὴν τῶν γενῶν σύνταξιν· πᾶν γὰρ μέρος λόγου ἄπτωτον μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἔχει σύνταξιν ἅπανι τοῖς γένεσιν. —
- 3.51 Ἦστιν δὲ καὶ οὕτως φάναι. ἐδείξαμεν ἐν τοῖς προκειμένοις ὡς οὐδὲν μέρος λόγου γίνεται ἀκατάλληλον ἐν ᾧ μὴ διεκρίθη, ὡς τὰ ἐπιρρήματα ἐν ἀριθμῷ, χωρὶς εἰ μὴ αὐτὰ δηλώσειεν ἀριθμόν, οὐδ' ἐν διαφόροις χρόνοις, χωρὶς εἰ μὴ αὐτὰ πάλιν διαστείλει χρόνον, ὡς ἐν τῷ χθές, αὔριον καὶ ἄλλοις οἷς παρεθέμεθα. οἱ σύνδεσμοι ἀριθμὸν οὐκ ἐπιδεξάμενοι οὐδὲ παρὰ τοὺς ἀριθμοὺς ἀμαρτάνονται, ἀλλ' οὐδὲ γένος. πρόδηλον τὸ εἰρημένον ἐπὶ πάντων τῶν μερῶν τοῦ λόγου. τὰ δὲ ῥήματα γένος μὲν οὐ διακρίνει, ἀριθμὸν δὲ καὶ πρόσωπον καὶ ἄλλα περὶ ἃ καταγίνεται. οὐκ ἄρα ὀφείλει γινώσκειν ἐν διαφορῷ σχήματι τὸ οὐδέτερον καὶ ἐν διαφορῷ τὸ ἀρσενικὸν ἢ θηλυκόν· πῶς οὖν φαμεν λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι καὶ λέγει τὰ παιδία; εἰ δὲ ἀριθμὸν παρεμφαίνει, σαφὲς ὅτι συμπληθυνθήσεται τοῖς συνοῦσι πληθυντικοῖς, καὶ δῆλον ὅτι τὸ σπάρτα λέλυνται {B 135} ἀναλογώτερον τοῦ δοῦρα σέσηπεν {B 135}. —

- 3.52 Παρὸν καὶ τῶν πρώτων καὶ δευτέρων προσώπων διελέγξαι τὸ σχῆμα. εἰ γὰρ ὑγιὲς τὸ φάναι φιλοπονοῦμεν παιδία ὄντα, οὐχὶ φιλοπονῶ παιδία ὄντα, καὶ ἔτι ἐπὶ δευτέρων προσώπων ταυτόν, πῶς οὐ δοθήσεται ἄλογον μὲν καθίστασθαι τὸ φιλοπονεῖ παιδία ὄντα; Καὶ αὕτη μὲν ἀπόδειξις ἐστὶν τοῦ ὑγιοῦς λόγου.
- 3.53 Αἴτιον μέντοι ὑπολαμβάνω τοῦ παραδέξασθαι τὴν ἐνικὴν σύνταξιν τὰ ῥήματα οὐκ ἄλλο τι ἢ τὴν ὁμοφωνίαν τῆς εὐθείας ὡς πρὸς τὴν αἰτιατικὴν, ὅπερ οὐ παρείπετο τοῖς τε ἄρρενικοῖς καὶ θηλυκοῖς. δι' ὃ καὶ ἐν τῇ εὐθείᾳ προφανὴς ἡ ἀκαταλληλότης γίνεται ἐν τῷ οἱ ἄνδρες γράφει, οὐ μὴν ἐν αἰτιατικῇ· ἐν μεταβάσει γὰρ τὸ πρόσωπον νοεῖται τοῦ γράφει, ἄνδρας γράφει. ἀναμερισθεῖσαι οὖν αἱ πτώσεις ἐν ἰδίαις φωναῖς διέκριναν τό τε κατάλληλον καὶ τὸ ἀκατάλληλον. οὐ τοῦ τοιοῦτου δὲ παρεπομένου κατ' οὐδέτερον σχῆμα συνέβαινε τὸ μὲν ἕτερον φυσικώτερον πῶς ἔχειν, λέγω τὸ κατ' αἰτιατικὴν, φέρε εἰπεῖν γράφει τὰ παιδία, ὡς εἰ καὶ γράφει τοὺς παῖδας· καὶ ἐπεὶ ἐν μὲν τῷ ἄρσενικῷ οὐχ αἱ αὐταὶ φωναί, γράφει γὰρ οἱ παῖδες, ὅπερ ἦν ἀνακόλουθον, ἐν δὲ τῷ οὐδετέρῳ ταυτόν, τῇ πρὸς τὴν αἰτιατικὴν ὁμοφωνίᾳ τὸ σχῆμα δύσληπτον ἐποίει τὸ ἀκατάλληλον. — Ἐδείχθη ἄρα καὶ δι' ὅτι ἀκατάλληλον καὶ δι' ὅτι λανθάνει.
- 3.54 Ἐξῆς ῥητέον καὶ περὶ τῆς καθολικῆς συντάξεως τῶν ῥημάτων, ἣν πάνυ διείληφα πολυμερεστάτην οὖσαν δεῖσθαι οὐ μετρίας ἐπιστάσεως· 1. αἵ τε γὰρ παρεπόμεναι ἐγκλίσεις λόγον ἀπαιτήσουσι τῆς συντάξεως, καὶ 2. οἱ ἐν αὐταῖς ἀναμερισθέντες χρόνοι, καὶ 3. ἡ συμπαραπομένη διάθεσις, ἐνεργητικὴ οὖσα ἢ παθητικὴ, καὶ ἡ μεταξὺ τούτων πεπτωκυῖα μέση, οὐ προσχωροῦσα οὐδετέρᾳ, καὶ 4. τὰ ἐγγινόμενα πρόσωπα ἐν τῷ καθόλου ἢ μερικῶς ἢ οὐδ' ὅλως, καὶ 5. εἰ ἅπασιν σύμφωνοί εἰσιν αἱ δύο διαθέσεις, ἢ τε ἐνεργητικὴ καὶ ἢ παθητικὴ, 6. τίνα τε αὐτῶν πλαγίαις θέλει ἐπαρτᾶσθαι, καὶ πότερον ἀδιαφόρως ἢ κατὰ μερισμὸν τὸν δέοντα τῶν πτώσεων. εἰσὶ καὶ ἄλλαι ἰδικώτεραι συντάξεις τῶν προκατελεγμένων, ἃς κατὰ τὸ ἐπιβάλλον διακρινοῦμεν.
- 3.55 Ἡ ἀπαρέμφατος ἐγκλισὶς διστάζεται πρὸς τινων εἰ ἐγκλισὶς καὶ εἰ ὅλως ῥήματα τὰ ἀπαρέμφατα· «Τί γὰρ μὴ μᾶλλον ἐπιρρήματα ἐκ ῥημάτων γενόμενα;» καὶ εἴη ἂν τὰ συνηγοροῦντα τῷ λόγῳ τοιαῦτα. «Τοῖς ῥήμασιν ἐξαίρετος παρέπεται ἡ ψυχικὴ θιάθεσις, ὅπερ οὐ σύνεστι τοῖς ἀπαρεμφάτοις, καὶ τὸ ἐν ἀριθμοῖς καὶ προσώποις καταγίνεσθαι, ὣν τῆς διαφορᾶς οὐκ ἔτυχεν τὸ ἀπαρέμφατον, καθὸ καὶ ἡ ἐξ αὐτῶν μεταληφθεῖσα μετοχὴ στερουμένη τῶν προκειμένων καὶ τῆς τῶν ῥημάτων ιδέας ἀπεβλήθη. οὐ γὰρ δὴ γε ὁ μετασχηματισμὸς τοῦ χρόνου ἐν τῷ γράφειν ἢ γράψαι καὶ ἔτι ἡ συνοῦσα διάθεσις συνάξει τὸ ῥήματα αὐτὰ πάντως καλεῖσθαι, ἐπεὶ ταυτόν σύνεστι τῇ μετοχῇ καὶ οὐ ῥήματα αἱ μετοχαί.»
- 3.56 Πόθεν δέ, ὅτι ἐπιρρήματα; 1. «Καθότι ἐγκλισὶς μὲν διάφορος φορος κατὰ σύνταξιν τοῦ αὐτοῦ προσώπου οὐ παραλαμβάνεται· οὐ γὰρ φαμεν γράφεις λέξαις τι τῶν τοιούτων μὴ δυναμένων παραλαμβάνεσθαι, ἀλλὰ φαμεν θέλεις γράφειν, ἀναγινώσκειν βούλει. — 2. ἴδιον δὲ ἦν ἐπιρρημάτων τὸ σὺν ῥήμασι παραλαμβάνεσθαι προτακτικῶς ἢ ὑποτακτικῶς, ὅπερ παρείπετο τῷ γράφειν θέλω, θέλω γράφειν, ὡς εἰ καὶ Ἑλληνιστὶ λέγω, λέγω Ἑλληνιστί. — 3. καὶ ὡς τὸ Ἑλληνιστὶ προσλαβὼν τὸ λέγω ἀπαρτίζει τὸν λόγον, οὕτω τὸ γράφειν προσλαβὼν τὸ θέλω. — 4. καὶ ὡς ἀδιαφορεῖ κατὰ παντὸς ἀριθμοῦ τὰ ἐπιρρήματα, οὕτως καὶ τὸ γράφειν θέλω ἢ θέλομεν. — 5. καὶ ὡς ἀδιαφορεῖ κατὰ τὰ πρόσωπα, Ἑλληνιστὶ λέγω, Ἑλληνιστὶ λέγεις, οὕτως τὸ γράφειν θέλω, γράφειν θέλεις. — 6. καὶ εἰ ἀπὸ ῥημάτων ἔσθ' ὅτε τὰ ἐπιρρήματα παράγεται, ὡς αὐτῷ τῷ Ἑλληνιστὶ τὸ ἐλληνίζω παράκειται, οὐ κωλύει καὶ τὸ γράφω παρακεῖσθαι τῷ γράφειν, οὐ μαχομένου τοῦ διαφόρου χρόνου· δύναται γὰρ κατὰ χρόνον τὸ ἐπίρρημα ἀποτελεῖσθαι, καθὸ ἔστιν ἐπινοῆσαι κάπὶ τῶν μετοχῶν, εἴγε τῷ μὲν γράφω ἢ γράφων παράκειται, τῷ δὲ ἔγραψα ἢ γράψας. τῷ γὰρ αὐτῷ λόγῳ καὶ τῷ γράφω τὸ γράφειν παρακεῖσεται, τῷ τε ἔγραψα τὸ γράψαι.»
- 3.57

Ἄλλ' ἔστιν γε πρὸς ταῦτα φάναι. καὶ πρὸς μὲν τὴν σύνταξιν τοῦ θέλω γράφειν καὶ τῶν τοιούτων, ὡς οὐκ ἐν τῷ καθόλου δίδοται τὸ κατὰ τοῦ αὐτοῦ προσώπου διαφόρους ἐγκλίσεις μὴ παραλαμβάνεσθαι· φαμέν γὰρ ἐὰν ἀναγινώσκῃς πρόσεχε, ἐὰν διαλέγῃ ἐπίστρεφε σεαυτόν, πρὸς τῷ μὴδὲ ἐν τῷ καθόλου τὴν τοιαύτην σύνταξιν διήκειν· φαμέν γὰρ προαιροῦμαι ἀναγινώσκειν καὶ φιλῶ γράφειν, οὐ μὴν γελῶ γράφειν οὐδὲ σκάλλω λέγειν, ἅπερ εἰ κατὰ τὸν λόγον ἦν τῶν ἐπιρρημάτων, οὐκ ἂν ἦν τι ἐμποδὼν τὸ τὰ ἐπιρρήματα ἐπὶ ῥήματα φέρεσθαι.

3.58 Ἦστιν οὖν τῆς συντάξεως αἰτία ἥδε. τῶν ῥημάτων μὲν ἔστιν ἐμπεριεκτικὰ πραγμάτων, ἐφ' ἃ καὶ ἡ ὀριστική ἔγκλις ἐπερείδεται καὶ αἱ ὑπόλοιποι, ὡς τὸ γράφω, ἐρέσσω, τύπτω· ἃ δὲ αὐτὸ μόνον προαίρεσιν ψυχῆς ὀρίζεται, ἐλλείποντα τῷ πράγματι, ὡς τὸ θέλω, βούλομαι, προθυμοῦμαι, ἃ δὴ ὥσπερ κενὰ ὄντα ἀναπληροῦνται τῇ τοῦ πράγματος παραθέσει, ὅπερ οὐκ ἄλλο τί ἐστιν ἢ τὸ προκείμενον ἀπαρέμφατον, γενικώτατον καθεστὼς τῶν ἄλλων ῥημάτων, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς δεδειξεται, θέλω περιπατεῖν, βούλομαι γράφειν. τά γε μὴν ἀπειληφότα διὰ τοῦ ἐπακολουθοῦντος ὀρισμοῦ τὸ πρᾶγμα ἀπροσδεῖ καθεισθῆκε ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τῶν ἀπαρεμφάτων· ἐγκειμένου γὰρ τοῦ τύπτειν ἐν τῷ τύπτω περισσὸν τὸ ἐπάγειν ἕτερον πρᾶγμα, τύπτω γράφειν, οὐ μὴν ἐν τῷ θέλω γράφειν.

3.59 Καθὼς ἔφαμεν, ἔστιν γενικωτάτη ἡ τῶν ἀπαρεμφάτων ἔγκλις, ἀναγκαιῶς λείπουσα τοῖς προδιαπορηθεῖσι, τοῖς προσώποις καὶ τῷ παρεπομένῳ ἀριθμῷ, ὃς οὐ φύσει παρέπεται τῷ ῥήματι, παρακολούθημα δὲ γίνεται προσώπων τῶν μετεिल्φόντων τοῦ πράγματος. αὐτὸ γὰρ τὸ πρᾶγμα ἓν ἔστιν, τὸ γράφειν, τὸ περιπατεῖν· ὅπερ ἐγγινόμενον ἐν προσώποις ποιεῖ τὸ περιπατῶ, τὸ περιπατοῦμεν, τὸ περιπατοῦσιν. — Οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο ἀληθεύσει, ὡς τὸ ῥῆμα δεκτικὸν ἔστιν προσώπων· πάλιν γὰρ ἐκ τοῦ παρεπομένου τὸ τοιοῦτον ἐπεγένετο. τὰ γὰρ πρόσωπα τοῦ πράγματος εἰς πρόσωπα ἀνεμερίσθη, περιπατῶ, περιπατεῖς, περιπατεῖ· αὐτό γε μὴν ἐκτὸς ὅν προσώπων καὶ ἀριθμῶν συμφέρεται ἅπασιν ἀριθμοῖς καὶ ἅπασι προσώποις. — Ἀλλ' οὐδὲ ψυχικὴν διάθεσιν τὸ ῥῆμα ἐπιδέχεται. πάλιν γὰρ τὰ μετεिल्φόντα πρόσωπα τοῦ πράγματος τὴν ἐν αὐτοῖς διάθεσιν ὁμολογεῖ διὰ τοῦ ῥήματος· τὰ δέ, ὡς οὐκέτι ἐγγενόμενα ἐν προσώποις, οὐδὲ τὸ ἐν τούτοις ἐπιγενόμενον ἐνδιάετον τῆς ψυχῆς ὁμολογεῖ.

3.60 Ἰδιον οὖν ῥηματός ἐστιν ἐν ἰδίῳις μετασχηματισμοῖς διάφορος χρόνος διάθεσίς τε ἡ ἐνεργητικὴ καὶ παθητικὴ καὶ ἔτι ἡ μέση· ὧν πάντων μετέλαβεν τὸ γενικώτατον ῥῆμα, λέγω τὸ ἀπαρέμφατον, ἐπεὶ εἴπερ τῇ φύσει ἦν ἀπαρέμφατον, πῶς ταῦτα παρεμφαίνει; ἔστι γοῦν ἐπινοῆσαι τὸ γενικώτατον ὄνομα ἐν θέσει ἰδίᾳ καταγινόμενον ἢ κοινῇ ἐν πτώσει τῇ παρεπομένῃ, ἐν γένει τῷ δέοντι· τό γε μὴν ἰδικώτατον καταγίνεσθαι ἐν πατρωνυμικῇ ἐννοίᾳ ἢ ἐν κτητικῇ καὶ ἔτι ταῖς ὑπολοίποις· καὶ δῆλον ὅτι οὐκ ἂν θαρρήσειέ τις φάναι μὴ εἶναι ὄνομα ὃ μὴ ἔστιν πατρωνυμικὸν ἢ κτητικὸν ἢ τι τῶν ὑπὸ τοιοῦτο πιπτόντων. τούτῳ οὖν τῷ λόγῳ παραδεξόμεθα τὸ ὀριστικὸν ῥῆμα καὶ εὐκτικὸν καὶ ἔτι τὰ ὑπόλοιπα εἶδη τοῦ γενικοῦ ῥήματος, ὃ δὴ οὐ πάντως στερήσεται τοῦ μὴ ῥῆμα εἶναι, ἐὰν μὴ ὑπαγορεύῃ τὴν ἰδικὴν σημασίαν.

3.61 Ἦστιν καὶ οὕτως ἐπιδεῖξαι. Καθόλου πᾶν παρηγμένον ἀπὸ τινος ἀνάλυσιν ἔχει τὴν πρὸς τὸ πρωτότυπον μετὰ λέξεως τῆς σημαινούσης ταῦτόν τῇ παραγωγῇ. παρὰ τὴν Ἑκτορος γενικὴν ἀποτελεῖται τὸ Ἑκτορίδης, ᾧ καὶ προσγίνεται τὸ υἱός, καὶ διὰ τοῦτο ἀναλύεται εἰς τὸ Ἑκτορος υἱός. παρὰ τὸ γοργός ἀποτελεῖται τὸ γοργότερος προσγινομένου τοῦ μᾶλλον, ὃ δὴ πάλιν ἀνάλυσιν ἔχει εἰς τὸ γοργός μᾶλλον. παρὰ τοὺς ἵππους ἐμπεριεκτικὸν τι ἀποτελεῖται, τὸ ἱππών, ὃ δὴ πάλιν ἀναλύεται εἰς τὸ ἵππους συνέχον. καὶ περισσὸν ἂν εἴη εἰς τὸ τοιοῦτο παρατίθεσθαι· δῆλον γὰρ τὸ εἰρημένον. Καὶ δὴ πᾶσα ἔγκλις οὐκ εἰς ἄλλο τι μεταλαμβάνεται ἢ εἰς ἀπαρέμφατον μετὰ λέξεως τῆς σημαινούσης ταῦτόν τῇ ἐγκλίσει, ὅτε οὕτως φαμέν, περιπατῶ — ὠρισάμην περιπατεῖν, περιπατοῖμι — ηὐξάμην περιπατεῖν, περιπάτει — προσέταξα περιπατεῖν.

Πῶς οὖν οὐ βίαιον τὸ τὰ συνεκτικώτατα τῶν ἀπάντων ῥημάτων περιγράφειν τῆς τῶν ῥημάτων ἐννοίας;

- 3.62 Οὐ λέλησμαι ὥς ἐν ἑτέροις συμφερόμενός τισι τὴν ὀριστικὴν ἔγκλισιν παρεδεχόμενην ὥς πρωτεύουσαν τῶν ἄλλων. ἀλλ' οὖν γε ἡ ἀκριβὴς ἐξέτασις τοῦ λόγου κατηνάγκασε τὸ μεταθέσθαι, συγχωρουμένου ἐκείνου, ὡς δεόντως ἀπὸ τῆς ὀριστικῆς ἐγκλίσεως ἀρχόμεθα, οὐχ ὡς πρώτης οὔσης, ὡς δὲ ἐκφανεστάτης οὔσης καὶ πολλῆς καὶ δυναμένης διδάξαι καὶ τὰς ἐγγενομένας συνεμπτώσεις καὶ τὰ ἐγγεγόμενα πάθη καὶ παραγωγάς, οὐδὲ τοῦ τοιούτου μαχομένου, καθὸ ἐν τοῖς τοιούτοις ἐλλειπεστέρα ἢ ἀπαρέμφατος ἔγκλισις, εἶγε καὶ τὰ πρωτότυπα τῶν λέξεων ἐν ἐλάττονι καταγίνεται ὕλη τῶν παραγωγῶν.
- 3.63 Οἶμαι δὲ καὶ τὸ Ὀμηρικὸν ἔθος, ἐκστὰν τῆς προστακτικῆς συντάξεως, δεόντως ἀνθυπαλλάξαι τὴν ἀπορέμφατον ἔγκλισιν, οὔσαν γενικὴν εἰς ἣν καὶ ἐδείχθη ἅπαντα τὰ ἰδικὰ μεταλαμβανόμενα. Οὕτως γὰρ ἔχει καὶ ἡ ἐπισταλτικὴ σύντοξις, Τρύφων Θέωνι χαίρειν, τοῦτο διαφέρουσα τῆς Ὀμηρικῆς συνηθείας, καθὸ ἡ μὲν ἐπὶ τὸ προστακτικὸν φύσει καταφέρεται, καὶ οἷόν τέ ἐστίν ἐπ' αὐτῆς τὰ προστακτικὰ παραλαμβάνειν, προσῆπται μέντοι τῷ δοθέντι σχήματι τοῦ λόγου· οὐ μὴν ἔτι τὸ ἐν τῇ ἐπισταλτικῇ συντάξει ἡδύνατο τοιοῦτον παραδέξασθαι. ἔχει γὰρ ὁ λόγος οὕτως.
- 3.64 Εἵπομεν ὡς ἀναγκαίως ἡ εὐθεΐα τῶν κυρίων ὀνομάτων παραλαμβάνεται· ἀλλὰ καὶ ἡ δοτικὴ, ἣν περιποιεῖται ἡ τοῦ λόγου σύνταξις, οὐ δυναμένη τὴν προστακτικὴν ἔγκλισιν παραδέξασθαι, ἀλλ' οὐδ' ἄλλην τινά. ἔστι γὰρ τῷ Διονυσίῳ χαίρειν ἐν ἴσῳ τὸ Διονύσιε χαῖρε, ὅπερ οὐ δύναται ἐγχωρῆσαι, ἐπεὶ ἡ προστακτικὴ ἔγκλισις καὶ ἔτι ἡ κλητικὴ πτώσις ἐπὶ παροῦσι τοῖς προσώποις σύνεστιν, ᾧ δὲ τὰ τοῦ λόγου ἐπιστέλλεται, ἅπεστι, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἐπιστέλλων παρὼν ἀπόντος σύνταξιν ποιεῖται. ἡ γὰρ εὐθεΐα τῶν ὀνομάτων δέδεικται ὡς τρίτον ἐστὶν πρόσωπον. (ἐδείξαμεν γὰρ ὡς οὐ προσεχώρει ἡ ἐν εὐθείαις ἀντωνυμικὴ σύνταξις, ἐν δείξει οὐσα τῶν παρόντων προσώπων. ὁ πάλιν οὐκ ἐνεχώρει τῷ λόγῳ, εἶγε ἀμφοτέρω τὰ πρόσωπα οὐχ ὁρώμενά ἐστιν, τό τε τοῦ ἐπιστέλλοντος καὶ τὸ τοῦ ἐπιστελλομένου.) συνοῦσης οὖν τῆς εὐθείας καὶ ἔτι τῆς δοτικῆς κατὰ τὸ τρίτον πρόσωπον ἀνάγκη πᾶσα καὶ τὰ συντασσόμενα ῥήματα ἐν τρίτῳ καταγίνεσθαι, καὶ συντάσσεσθαι οὐκ ἐν ἄλλῃ γε πτώσει ἢ τῇ εὐθείᾳ.
- 3.65 Τὸ ὅ οὖν προκείμενον ῥῆμα ἐπὶ τὴν εὐθεΐαν συντείνει ἐν Ἀπολλώνιος Διονυσίῳ χαιρέτω ἢ καὶ ἔτι χαίρει ἢ χαίροι. ἀλλ' ἵνα δῶμεν τὰ τοῦ λόγου κατάλληλα εἶναι, ἐκεῖνο σαφέστατόν ἐστιν, ὅτι τὸ κατὰ τὴν εὐθεΐαν μετέλαβεν τοῦ χαίρειν, οὐχὶ τὸ κατὰ δοτικὴν ἣν γε μὴν τούναντίον τὸ προσχωροῦν τῷ ἐπιστελλομένῳ τὸ χαίρειν, ὡς εἰ καὶ τοῖς ὑπ' ὅψιν συνοῦσιν φαμεν τὸ χαῖρε, οὐχ ἑαυτοῖς προστιθέντες τὸ χαίροιμι ἢ χαίρω. οὐ δυναμένου οὖν τοῦ τοιούτου παραλαμβάνεσθαι ἀνάγκη πᾶσα εἰς τὸ γενικὸν ἀπαρέμφατον μεταλαμβάνεσθαι τὴν σύνταξιν, συνηθέστερον ὑπακουομένης τῆς συντάξεως τῆς λέγει ἢ εὔχεται, Τρύφων Θέωνι λέγει χαίρειν, συνηθὼς καὶ ἄλλων ὑπακουομένων, ὡς κόπτων ἀμφοτέρησιν {ς 28}, ὕει, βροντᾷ. ἐξαιρέτως γε μὴν καὶ τῶν ῥημάτων αἱ ἐγκλίσεις ἔχουσιν ἐγκείμενα ῥήματα, καθὼς ἐδείξαμεν ὅτι ἐν τῷ χαίροις ἐγκτεται τὸ εὔχεσθαι, ἐν τῷ χαῖρε τὸ προστάξαι, ἅπερ μετὰ τῶν ἀπαρεμφάτων παραλαμβάνεται, ὀπηνίκα καὶ ἐγκλίσεις εἰς αὐτὰ μετατίθενται.
- 3.66 Τὸ δὲ οὖν Διονυσίῳ χαίρειν ἔχει συνυπάρχον ῥῆμά τι τῶν προκειμένων, φέρε εἰπεῖν τὸ εὔχεται ἢ λέγει, ὅπερ συνηθέστερον· ἔννοιαν γὰρ προστακτικωτέραν ὑπαγορεύει, ἥ καὶ ἐν δευτέροις προσώποις συγχρώμεθα τὴν εὐκτικὴν παραπεμπόμενοι, οὕτως ἐχόντων καὶ τῶν Ὀμηρικῶν ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα {α 1}, χαῖρε, ξεῖνε {θ 461}, μῆνιν ἄειδε, θεά {Α 1} ἐνθένδε γὰρ καὶ προειλόμην φάναι ὡς ἀντὶ προστακτικῶν τὰ ἀπαρέμφατα παρείληπται κατὰ τὴν τοιαύτην σύνταξιν. — σαφὲς γὰρ ὅτι καὶ τῷ ὑπακουομένῳ ῥήματι προσχωρεῖ τὰ τῆς αὐτοτελείας. οὐ γὰρ

ἡ ἐξ ἀπαρεμφάτου σύνταξις κατακλείει λόγον, εἰ μὴ ἀναπληρωθεῖ δι' ὧν ἀπαρέμφατός ἐστι. τὸ δὴ οὖν θέων Ἀπολλωνίῳ χαίρειν οὐκ ἂν εἴη αὐτοτελές, εἰ μὴ, ὡς εἵπομεν, τὸ συνυπάρχον ἐγκέοιτο ῥῆμα. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῆς ἐπισταλτικῆς συντάξεως.

- 3.67 Ἐχομένως ῥητέον καὶ περὶ τῆς ὑπολοίπου συντάξεως τῶν ἀπαρεμφάτων. Τὸ δεῖ γράφειν, δεῖ ἀναγινώσκειν, χρή φιλολογεῖν καὶ τὰ τούτοις ὅμοια σαφὲς ὅτι τῆς ἐπισταλτικῆς συντάξεως διαφέρει. ἐκεῖνη μὲν γὰρ ἀπροσδεῆς τῶν προκειμένων μορίων, λέγω τοῦ χρή καὶ τοῦ δεῖ ἢ δὲ οὐ συγκλείει διάνοιαν χωρὶς τούτων, δεῖ ἀναγινώσκειν Τρύφωνα, δεῖ ἀκούειν σου, χρή ὁμιλεῖν Τρύφωνι. καὶ τί ποτε τὸ ποιοῦν ἐστὶν ἐν μὲν τῇ ἐπισταλτικῇ συντάξει τὸ ἀκατάλληλον, ἄξιον διαλαβεῖν, προευκρινηθέντος γε τοῦ τοιούτου, λέγω δὴ τοῦ τίνι μέρει λόγου ὑπαχθήσεται τὸ χρή καὶ τὸ δεῖ. περὶ ὧν καὶ ἐν τῷ περὶ ἐπιρρημάτων ἀπαιτοῦντος τοῦ λόγου ἐξεθέμεθα· καὶ νῦν δὲ ἐπιτομωτέρᾳ χρῆσόμεθα φράσει ὑπὲρ τοῦ ταῦτόν συμπαραστήσαι, εὐλογον ἡγούμενοι ἀνελλειπῇ τὴν πραγματείαν καθίστασθαι.
- 3.68 Ἡ μὲν οὖν συνηγορία τοῦ τὰ προκείμενα μόρια ἐπιρρήματα εἶναι γένοιτ' ἂν τοιαύτη. «1. Καθάπερ τῆς εὐκτικῆς ἐγκλίσεως ἐπὶ τινος συντάξεως προηγεῖται ἐπίρρημα τὸ εἶθε καὶ ἐπὶ τῆς προστακτικῆς τὸ ἄγε, τοῦτον τὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τῆς ἀπαρεμφάτου ἡγήσεται τὸ χρή καὶ τὸ δεῖ ἐπιρρήματα.
- 3.69 2. Οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνό τις οἰήσεται, ὡς σύνδεσμοὶ εἰσιν, καθὼς οὐ συνδέουσιν ἐπιφορὰν ἐτέρου λόγου, ὅπερ ἴδιον συνδέσμων, ἐμφαίνουσιν τε ἐπίτασιν ὡς καὶ τὸ μάλα ἢ ἄγαν, καὶ ἔτι ἐν συνθέσει τοιαύτη καταγίνονται, ἢ οὐ παρακολουθεῖ συνδέσμοις, ῥήμασι δὲ ἢ ἐπιρρήμασιν· φαμὲν γὰρ ἀποδῖς, ἀπεχθές, ἀπῆλθεν, ἄπεστιν· εἶχε δὲ οὕτω καὶ τὸ ἀποδεῖ, ἀπόχρη.
- 3.70 3. Ὁμόλογον δὲ κάκεῖνο, ὡς τὰ ἐπιρρήματα σύνεστιν διαφόροις προσώποις, σύνεστιν διαφόροις ἀριθμοῖς, καλῶς γράφω ἢ καὶ γράφομεν καὶ ἔτι ἐπὶ τῶν ἐξῆς προσώπων· τὰ γε μὴν ῥήματα συμπληθύνεται καὶ συμμεταβαίνει τοῖς προσώποις, ἡμεῖς ἠγράφομεν, ὑμεῖς γράφετε. οὐ μὴν τὸ χρή καὶ τὸ δεῖ· χρή γὰρ ἡμᾶς γράφειν, χρή ἡμὲ γράφειν, καὶ δεῖ σὲ ἀναγινώσκειν, δεῖ ὑμᾶς διαλέγεσθαι. καὶ ἔνεκα πάλιν τοῦ τοιούτου μᾶλλον ἐπιρρημάτ' ἐστίν.
- 3.71 4. Οὐδὲ γὰρ ἐνὸν φάναι ὡς ῥήματ' ἐστὶν ἀπαρέμφατα, οἷς παρακολουθεῖ τὸ μὴ εἰς ἀριθμὸν διάφορον παραλαμβάνεσθαι, τὸ μὴ προσδιακρίνειν πρόσωπον, περὶ ὧν καὶ ἐν τοῖς προκειμένοις ἐκτεθείμεθα. ἰδοὺ γὰρ οὔτε τὰ τῆς φωνῆς ὑπακούει ἰδιώματα οὔτε τὰ τῆς συντάξεως. ποῖον γὰρ ἀπαρέμφατον εἰς εἰ δίφθογγον λήγει ἢ εἰς η; ἢ πότε ἀπαρέμφατα δύο μετὰ πτωτικοῦ τινος λόγον παρίστησιν, φαμὲν δὲ γε δεῖ περιπατεῖν Διονύσιον. καὶ ἔνεκα τούτου ἀποστήσεται τοῦ μερισμοῦ τῶν ἀπαρεμφάτων. οὐ μὴν πάλιν ὑποσταλήσεται τοῖς λοιποῖς ῥήμασι, καθὼς πάλιν ἀντίκειται τὸ ἀδιάκριτον πρόσωπον καὶ ἔτι ὁ μὴ παρακοινοῦν ἀριθμὸς, ὃς ἦν κοινὸς ἀπάντων ῥημάτων.»
- 3.72 Ἀλλ' ἔστι γε πρὸς ταῦτα φάναι· 1. Εἰ ἔστιν ἐπιρρήματα αὐτὸ μόνον φερόμενα ἐπὶ ἀπαρέμφατα, ὡς τὸ εἶθε ἐπὶ εὐκτικά καὶ τὸ ἄγε ἐπὶ προστακτικά, τί δὴ ποτε οὐ συμφέρεται τοῖς κατ' εὐθεῖαν προσώποις; ὡς ἔχει τὸ εἶθε ἐγὼ γράφοιμι, εἶθε ἡμεῖς γράφοιμεν, ἄγε γράφωμεν ἡμεῖς, ἄγε γράφετε ὑμεῖς. οὐδὲ γὰρ ἔστι φάναι δεῖ ἐγὼ γράφειν οὐδὲ χρή ὑμεῖς γράφειν, τῆς τῶν ἐπιρρημάτων συντάξεως τὸ τοιοῦτον οὐκ ἐμποδίζούσης, εἶθε ὑμεῖς ἀκούετε, εἶθε ὑμᾶς θεάσαιτο, εἶθε ὑμῶν ἀκούοι· ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων. —
- 3.73 2. Ἴδιον ῥημάτων τὸ ἐν παρωχημένοις χρόνοις καὶ χρόνον ἔξωθεν προσλαμβάνειν, οὐ μὴν ἐπιρρημάτων. φαμὲν σήμερον γράφω, σήμερον ἔγραψον, τοῦ μὲν ῥήματος προσλαμβάνοντος κατ' ἀρχὴν χρόνον, τοῦ δὲ ἐπιρρηματος συναρχομένου. φαμὲν δὲ γε δεῖ γράφειν καὶ ἔδει γράφειν, καὶ τὸ μὲν ἔδει χρόνον προσέλαβεν ὁμοίως τῷ ἔπλει καὶ ἔπνει, τό γε μὴν γράφειν οὐ προσελάμβανε. καὶ τάχα τὸ παρακινδυνεύομενον εἶναι ἐπίρρημα ἔνδειξιν ἱκανὴν τοῦ εἶναι

ῥῆμα παρίστησιν, τὸ δὲ γράφειν παρεκινδυνεύετο εἰ ῥῆμα ἦν, περὶ οὗ πᾶσαν ἀκρίβειαν εἰσηνεγκάμεθα ὡς ἔστι γενικώτατον τῶν ἄλλων ῥημάτων. πρὸς οἷς καὶ διπλασιάζεται, ὅπερ ἴδιον ῥημάτων, ὡς ἐν τῷ γεγραμένῳ καὶ τοῖς ὁμοίοις. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνό φαμεν, ὡς τὰ μὴ προσειληφότα κατὰ τοὺς παρωχημένους τῶν χρόνων οὐχὶ ῥήματά ἐστιν, ἐπεὶ καὶ αἱ ἐξῆς ἐγκλίσεις ἅπασαι οὐ προσλαμβάνουσιν (μόνη γὰρ ἡ ὀριστική), ἀλλ' ἐκεῖνο ἦν ἀληθές, ὡς τὰ προσλαβόντα ῥήματος μερισμὸν ὑπαγορεύει, ὑπεδείκνυτο δὲ καὶ τὸ ἐχρῆν καὶ τὸ ἔδει προσειληφότα· οἷς καὶ ὡς ῥήμασι σύνεστιν ἀπαρέμφατα τὸ χρῆναι καὶ τὸ δεῖσθαι, καθότι καὶ στῆναι καὶ πνεῖσθαι.

3.74 3. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν τόνων ἔστιν αὐτὰ καταλαβέσθαι. περισπᾶται τὸ δεῖ ὁμοίως τῷ πλεῖ. οὐχὶ οὖν καὶ ἐπιρρήματα περισπᾶται, ὡς τὸ πεῖ, αὐτεῖ, τουτεῖ τὸ πρῶτον Δῶρια, ὅπερ οὐ παρείπετο τῷ δεῖ· τὸ δεύτερον ἀντιπαρακειμένου τοῦ ποῦ καὶ ἔτι τοῦ οὗ καὶ αὐτοῦ σύνεστι τὸ πεῖ, τὸ εἶ, τὸ αὐτεῖ, ὅπερ οὐ παρείπετο πάλιν τῷ δεῖ· ἦν γὰρ κατὰ συναίρεσιν ἐκ τοῦ δέει, συνηρημένον ὁμοίως τῷ πλέει καὶ ῥέει καὶ χέει, πρῶτον δὲ πρόσωπον ἔχει τὸ δέω ὡς πνέω. — ἦν δὲ κάπιν τοῦ χρή τι πάθος παρεπόμενον, ὅπερ ἔστιν εὐρέσθαι καὶ ἐπὶ ἐτέρου ῥήματος. τοῦ δέω σημαίνοντος τὸ ἐνδέομαι, συνωνυμεῖ τὸ χρῶ καὶ χρέω, ἀφ' ὧν καὶ τὸ δέος καὶ τὸ χρέος. καὶ δὴ παρείπετο τῷ χρῶ παραγωγή ἢ τοῦ χρήμι, ὡς φημί, ἀφ' οὗ τρίτον πρόσωπον χρήσι ὡς φησί, ἐξ οὗ τὸ χρή ἐν ἀποκοπῇ ἀπετελεῖτο ὁμοίως τῷ παρὰ Ἀνακρέοντι σὲ γάρ φη Τργήλιος ἐμμελέως δισκεῖν {fr. 40 B.4}.

3.75 4. Καὶ τὰ μὲν τῆς φωνῆς οὕτως καταστατέον, τά γε μὴν τῆς συντάξεως ἀναπληρωθεῖη. Δοκεῖνενικῶς συντάσσεσθαι διαφόροις προσώποις καὶ ἀριθμοῖς, ῥῆμα καθεστῶς ὀριστικόν· ὅπερ οὐ παρείπετο, εἰ τὴν σύνταξιν ἐλάμβανε τῶν προσώπων καὶ τῶν ἀριθμῶν. ἔστιν γὰρ τὸ δεῖ ἡμᾶς γράφειν ἔχον σύνταξιν τοῦ δεῖ πρὸς τὸ γράφειν, οὐ πρὸς τὸ ἡμᾶς. καὶ διὰ τοῦτο ἀπάντοτε ἐν τῇ τοιαύτῃ συντάξει οὔτε πρόσωπον διακρίνει οὔτε ἀριθμόν, ἐπεὶ ᾧ συμφέρεται τούτων ἔστιν ἀπαρέμφατον, καὶ διὰ τοῦτο οὐ συµμετατίθεται τῷ οὐ μετατιθεμένῳ, λέγω δὲ τῷ ἀπαρεμφάτῳ.

3.76 5. Ἔστιν γὰρ καὶ τὸ δηλούμενον τοιοῦτον. τῶν οὖν γινομένων πραγμάτων ἐλλειπέστερον ἀποτελουμένων ἢ ἐγγινομένη παράθεσις τῶν προκατειλεγμένων ῥημάτων παρελαμβάνετο εἰς ἐντέλειαν τῶν προσηκόντων. τὸ γὰρ δεῖ φιλολογεῖν τοιοῦτόν ἐστιν, ἐπεὶ λείπει τὸ φιλολογεῖν φιλολογῶμεν, ὡς εἰ καὶ αὐτῷ τῷ λείπει προσχρησαίμεθα, οὐδὲν ἔλαττον τὰ τῆς συντάξεως ἐνδεῆ καταστήσεται, λείπει τὸ φιλολογεῖν ἡμᾶς, λείπει τὸ φιλολογεῖν ἐμέ, καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις τολμήσει φάναι τὸ λείπει ἐπίρρημα, κἂν ἀπειράκις καθ' ἓνα σχηματισμὸν ἐκφέρηται ἔνεκα τῆς συνούσης συντάξεως τοῦ ἀπαρεμφάτου. —

3.77 6. Αὕτη γὰρ καὶ μόνη ἂν εἴη αἰτία τοῦ μὴ ἐν τοῖς ἐπισταλτικοῖς τῶν ἀπαρεμφάτων παραλαμβάνεσθαι. εἵπομεν γὰρ ὡς τοῖς τοιούτοις ἀπαρεμφάτοις ὑπακουόμενόν ἐστι τὸ ῥῆμα τὸ λέγει ἢ εὖχεται, Διονυσίῳ Ἀπολλώνιος λέγει χαίρειν ἢ εὖχεται· ἀσύστατον δὲ παραδέξασθαι ἀπαρέμφατον δύο συντάξεις ὀριστικῶν ῥημάτων, ἐνός γε μὴν. καὶ διὰ τοῦτο φαμεν θέλει γράφειν, δεῖ γράφειν· ἐγκειμένου γε μὴν ἐν τῷ Διονυσίῳ χαίρειν τοῦ λέγει ἢ εὖχεται ἀσύστατον τὸ ἐπεντεθῆναι τὸ χρή ἢ δεῖ, εἰ μὴ ἀποσταίῃ ἢ ἐπισταλτικὴ σύνταξις, ἐφ' ἧς ἂν λοιπὸν φαίημεν δεῖ χαίρειν. ἄλλως τε προσγίνεται τῷ ἐπιστελλομένῳ τὸ χαίρειν, οὐχὶ ἀφίσταται, ὅπερ ἐν τῷ δεῖ χαίρειν ἐγγενήσεται.

3.78 Ἐξῆς ῥητέον καὶ περὶ τῶν συντασσομένων πτώσεων τοῖς ἀπαρεμφάτοις. Καὶ πρῶτόν γε ἐξεταστέον, εἰ ἀληθεύει τὸ ἐπὶ αἰτιατικὴν αὐτὰ πάντως φέρεσθαι, ὡς ἐν τῷ χρή καὶ δεῖ, χρή ἀναγινώσκειν Διονύσιον, καὶ τοῖς τοιούτοις. ἦν μέντοι τὸ ἀληθεῦον τοῦ λόγου, ὡς οὐκ αὐτὰ τὰ

ἀπαρέμφατα πάντως αἰτιατικὴν ἀπαιτεῖ, πῶσιν δὲ τὴν καὶ ἐν τοῖς ὀριστικοῖς καὶ τῇ ὑπολοίπῳ ἐγκλίσει συντασσομένην. ἔστι γὰρ τὰ τοῦ λόγου οὕτως ἔχοντα.

- 3.79 τὸ χρή καὶ τὸ δεῖ αἷτια γίνεται αἰτιατικῆς παραθέσεως, καθὼ ρήματα ὄντα πλαγίαν ἀπαιτεῖ τὴν δέουσιν, καθὼ καὶ ἄλλοις πλείστοις ρήμασι τὸ τοιοῦτο παρηκολούθει, τὸ ἐπὶ γενικὴν φέρεσθαι ἢ ἐπὶ δοτικὴν ἢ αἰτιατικὴν. ὧ γὰρ λόγῳ καὶ ἡ τοῦ λείπει σύνταξις πάλιν ἐπὶ αἰτιατικὴν φέρεται, λείπει Δίωνα, λείπει ἐμέ, τούτῳ τῷ λόγῳ καὶ τὸ δεῖ ἐπὶ αἰτιατικὴν φέρεται, δεῖ ἐμέ, δεῖ σέ· τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ κατάλληλον τοῦ λόγου, δεῖ ἐμέ ἀκούειν. οὐ γάρ, ὡς ἔφαμεν, ἡ τῶν ἀπαρεμφάτων χρήσις τὸ τοιοῦτον ἀπαιτεῖ πρόκειται γοῦν ἡ ἐπισταλτικὴ σύνταξις οὐκ οὔσης αἰτιατικῆς πτώσεως, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις, τῷ περιπατεῖν ἡδομαι καὶ περιπατεῖν θέλω ἢ περ γράφειν, ἐθέλει κοιμᾶσθαι ἢ περιπατεῖν· ὧν εἴ τις ἀφέλοι τὰ συνόντα μόρια καὶ προσθεῖη τὸ δεῖ, πάντως ὑπακουσθήσεται καὶ ἡ αἰτιατικὴ, δεῖ περιπατεῖν, χρή διαλέγεσθαι.
- 3.80 Οὐχὶ οὖν καὶ τὰ ἀπαρέμφατα οἶδεν αἰτιατικὴν; Οὐ τὴν ἐν τῷ καθόλου, ἀλλὰ τὴν ἐμφορομένην ἐν ταῖς ὑπολοίποις ἐγκλίσεσιν, φιλεῖ Θέωνα, φίλει Τρύφωνα, ἐὰν φιλεῖ Τρύφωνα, καὶ οὕτως γίνεται φησὶ φιλεῖν Τρύφωνα. ἔνθεν γὰρ καὶ δύο αἰτιατικαὶ προσγίνονται τῇ τοιαύτῃ συντάξει.
- 3.81 γενικῆς μὲν γὰρ καὶ δοτικῆς γίνεται σύνταξις, ὅταν πάλιν καὶ ἡ ὑπόλοιπος ἐγκλισὶς ἐπὶ γενικὴν φέρεται, ἀκούει Τρύφωνος, ἢ ἐπὶ δοτικὴν, δίδωσι Τρύφῳ, καὶ πάλιν ἐπὶ τῶν ἐξῆς ἐγκλίσεων, ἐξ ὧν πάλιν τὰ μεταλαμβανόμενα ἀπαρέμφατα ταῦτὸ ἀναδέχεται, φησὶν ἀκούειν Τρύφωνος, φησὶν δίδοναι Τρύφῳ. οἷς εἴ τις προσθεῖη τὸ δεῖ, ὑφελόμενος ἀναγκαίως τὸ φησὶν, καθὼς ἐπεδείξαμεν, πάλιν προσγενήσεται καὶ ἡ αἰτιατικὴ, δεῖ ἀκούειν Τρύφωνος Ἀπολλώνιον, δεῖ ἐρᾶν Θέωνος ἐμέ, δεῖ σοι Τρύφωνα χαρίζεσθαι. — (
- 3.82 ἐὰν γὰρ ἐπὶ τούτων τὴν αἰτιατικὴν ὑποστέλλειν ἐθέλη τις τῇ δεούσῃ συντάξει, ὁμολογος ἔσται τῇ λειπούσῃ αἰτιατικῇ, εἰ οὕτως φαίμεν, δεῖ σοι χαρίζεσθαι, δεῖ σου ἀκούειν· πάντως γὰρ αἰτιατικὴ ἐστὶν ἡ ὑπακουομένη, ἣν ἀπολαβὼν ὁ λόγος τὸ ἑαυτοῦ τέλος παραστήσει, ἐπεὶ εἰ μὴ ἔλιπεν, ἔδει τὸ προσενεχθὲν ὡς ἐν πλεονασμῷ τῆς αἰτιατικῆς καταγίνεσθαι, δεῖ σοι χαρίζεσθαι ἐμέ, δεῖ ἀκούειν σου Δίωνα.)
- 3.83 Τούτων οὖν τῇδε ἐχόντων, ἐὰν ὡς εἵπομεν τὸ ρῆμα φύσει φέρεται ἐπὶ αἰτιατικὴν, λέγω τὸ ἀπαρέμφατον, τὸ τῆνικαῦτα καὶ δύο αἰτιατικαὶ προσγίνονται, μία μὲν ἐκ συντάξεως τοῦ δεῖ καὶ χρή, ἑτέρα δὲ ἐκ τῆς τοῦ ἀπαρεμφάτου συντάξεως, ὡς ἔχει τὰ τοιαῦτα, δεῖ Τρύφωνα διδάσκειν Διονύσιον, δεῖ σέ ἐμέ τιμᾶν.
- 3.84 Ἔστι καὶ ἑτέρα σύνταξις δύο αἰτιατικὰς ἀποτελοῦσα, ὁπνίκα καὶ τὰ ἐγκείμενα ρήματα ἐπὶ αἰτιατικὰς φέρεται, οἷον τὸ ἀναγκάσαι, τὸ ποιῆσαι, τὰ ὅμοια· φέρεται γὰρ ἐπὶ αἰτιατικὴν. ἀλλὰ καὶ τὸ ἐλεῖν, ὕβρισαι, τὰ τούτοις ὅμοια. ἐφ' ἧς ἂν συντάξεως γένοιτο ἀνάγκασόν με ὕβρισαι σε, ποιήσον Τρύφωνα φιλεῖν Ἀπολλώνιον.
- 3.85 Ἐκ δὲ τῶν τοιούτων συντάξεων καὶ τὰ ἀμφίβολα γίνεται. γενικῆς μὲν γὰρ συνουσίας ἢ δοτικῆς εὐληπτα τὰ τοῦ λόγου ἐστίν, λέγουσι Τρύφωνα ἀκούειν Ἀπολλωνίου, ποιήσον Τρύφωνα χάρισσθαι Ἀπολλωνίῳ· οὐ μὲν ἐν τῷ δὸς δέ τ' ἔμ' ἄνδρα ἐλεῖν {ε 118}, συνέβη ἐμέ φιλεῖν Τρύφωνα· προσνεῦον γὰρ τὸ ἀπαρέμφατον ἀμφοτέραις ταῖς αἰτιατικαῖς οὐκ ἐμφανῇ καθίστησι τὸν ἐνεργοῦντα καὶ τὸν ἐνεργούμενον.
- 3.86 Τὰ μέντοι τῆς διαλύσεως οὕτως ἂν ἔχοι. εἴπερ ἐκ τοῦ πλουτεῖ Τρύφῳ, ὑγιαίνει Τρύφῳ γίνεται μετάληψις φασὶ. Τρύφῳ πλουτεῖν, λέγουσι Τρύφῳ ὑγιαίνειν, δῆλον ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων ταῦτὸν γενήσεται. ἔστω γάρ τι Θέων ὕβρισε Δίωνα, προδήλου ὄντος τοῦ ὕβρισαντος καὶ τοῦ ὕβρισθέντος· ἐξ οὗ κατὰ τὴν αὐτὴν διάθεσιν μεταληφθήσεται λέγουσι Θέωνα ὕβρισαι Δίωνα· καὶ δῆλόν ἐστιν ὡς τὸ ρῆμα πρόσκειται τῇ προτέρᾳ αἰτιατικῇ, ἢ καὶ προσέκειτο κατ' εὐθεῖαν, Τρύφῳ ὕβρισε, λέγουσι Τρύφῳ ὕβρισαι, ἐπιφερομένου τοῦ διατιθεμένου

προσώπου, φέρε εἰπεῖν Δίωνα, Θέωνα. ἐκ δὴ τοῦ τοιούτου ἡ πρωτεύουσα αἰτιατική μετὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου προσχωρήσει καὶ τῇ ἐνεργητικῇ διάθεσι, καὶ εἰ ὥδέ τις ἀποφαίνοιτο, περιέχει ὁ οὐρανὸς τὴν γῆν ἐξ οὗ γενήσεται λέγουσι τὸν οὐρανὸν περιέχειν τὴν γῆν, καὶ ἀνάπαλιν, περιέχει ἡ γῆ τὸν οὐρανόν, λέγουσι τὴν γῆν περιέχειν τὸν οὐρανόν. —

- 3.87 Κἀκεῖνο γὰρ ὁμόλογόν ἐστιν, ὅτι ἡ ἐνεργητικὴ διάθεσις προτέρα τῆς παθητικῆς· τότε γὰρ πέπονθεν, ὅτε καὶ ἀναδέδεται τὴν ἐνεργητικὴν διάθεσιν, ὡς γε καὶ τὰ τούτων ἀποφατικά ὁμολογεῖ. ὁ γὰρ λέγων οὐκ ἔδειρα ἀναιρεῖ τὴν προκατάρξασαν διάθεσιν τοῦ ὁμολογήσαντος προσώπου τὴν παθητικὴν διάθεσιν ἐν τῷ δαρῆναι. καὶ εἰ τοῦτο ὑγιές, εὐλογον ἂν εἴη τὸ προσχωροῦν ῥῆμα τῇ προτέρᾳ αἰτιατικῇ τὴν ἐνεργητικὴν διάθεσιν ἐμφανίζειν, καὶ τὴν δευτέραν παραλαμβάνομένην αἰτιατικὴν ἐν πάθει καταγίνεσθαι, ἐπεὶ καὶ δεύτερα τὰ πάθη τῶν ἐνεργειῶν ἐστιν, συνέβη ἐμὲ φιλεῖν Ἀπολλώνιον· τοιοῦτο γὰρ ἂν εἴη, ἐγὼ φιλῶ Ἀπολλώνιον. καὶ δῆλον ὅτι τὸ τοιοῦτο ὑπερβατόν ἐστιν, τὸ δὸς δέ τ' ἔμ' ἄνδρα ἐλεῖν {E 118}, τόνδε τὸν ἄνδρα. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ συντάξεως τῶν ἀπαρεμφάτων.
- 3.88 Ἀκολουθῶς ῥητέον καὶ περὶ τῶν ὑπολοίπων ἐγκλίσεων, αἷς παρέπεται ἀπὸ τῶν ἐν αὐταῖς δηλουμένων πραγμάτων τὴν θέσιν τοῦ ὀνόματος ἀναδεδέχθαι. Ἡ μὲν γὰρ καλουμένη ὀριστικὴ καλεῖται καὶ ἀποφατική. καὶ δῆλον ὅτι κοινῆς μὲν ἐννοίας εἶχετο τὸ καλεῖσθαι αὐτὴν ἀποφατικὴν, εἶγε καὶ τὸ ἀποφαίνεσθαι κατὰ πάσης φράσεως παραλαμβάνεται, ἀλλὰ καὶ ἐπιρρήματά τινα ἀποφατικά καλοῦμεν· ἰδίας μέντοι ἐννοίας ἔχεται ἡ ὀριστικὴ· διὰ γὰρ ταύτης ἀποφαινόμενοι ὀριζόμεθα.
- 3.89 Ἐνθεν γὰρ καὶ οἱ καλούμενοι διαβεβαιωτικοὶ σύνδεσμοι καὶ ἔτι αἰτιολογικοὶ συντείνουσιν ἐπὶ ταύτην. ὀριζόμενοι γὰρ φαμεν γέγραφα, καὶ ἐπιδιαβεβαιούμενοι ὅτι γέγραφα εἰς ἐπίτασιν τοῦ ὀρισμοῦ· πρὸς δ' ἀνθυπάγεται πάλιν τούτου ἐναντίον κατὰ ἀπόφασιν ὅτι οὐ. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ αἰτιολογικῆς ἐννοίας· ὡς γὰρ καταφασκομένου τοῦ περιπατῶ ἐπὶ λήμματι τῷ τοιούτῳ τὸ αἰτιῶδες συνταχθήσεται, ὅτι περιπατῶ κινουμαι. (ὅπερ οὐκ ἀληθεύσει, εἰ ἀναστροφὴν τὰ τοῦ λόγου, ὅτι κινουμαι περιπατῶ. καὶ δῆλον ὅτι οὐ διὰ τὸν ὀρισμὸν τὸν ἐγκείμενον τοῖς ῥήμασιν, διὰ δὲ τὸ ἀκόλουθον τὸ ἐκ τοῦ συνδέσμου ἐγγινόμενον, ἐπεὶ ὅσον ἐπ' αὐτοῖς τὰ ῥήματα κατ' ἰδίαν τασσόμενα διὰ τὸν ἐγκείμενον ὀρισμὸν ἀληθεύει· κινουμαι, περιπατῶ.)
- 3.90 Σαφές οὖν ὅτι καὶ ἐγκειμένην ἔχει τὴν κατάφασιν. καὶ ἔνεκα τούτου τὸ καλούμενον ἀποφατικὸν ἐπίρρημα, ὡς ἂν μαχόμενον τῇ ναί καταφάσει, ἐπιτρέχει τὴν ὀριστικὴν ἔγκλισιν, ἵνα τὴν ἐγκειμένην κατάφασιν ἀποστήσῃ, οὐ γράφει, οὐ περιπατεῖ· οὐ μὴν ἔτι τὴν εὐκτικὴν προστακτικὴν· οὐδὲ γὰρ ἔγκειται ἐν ταῖς τοιαύταις ἐγκλίσεσιν ἡ μαχομένη μένη τῇ ἀποφάσει κατάφασις, ἣν ὡς προείπομεν συνέβη ἀναιρεῖσθαι ὑπὸ τῆς οὐ ἀποφάσεως. δι' ὅτι μέντοι ἡ μὴ ἀπαγόρευσις ἐπὶ τὰς προειρημένας ἐγκλίσεις συντείνει, ἐν τῷ περὶ αὐτῶν εἰρήσεται· φαμεν γὰρ μὴ γίνωσκε, μὴ γνοίης, μὴ γνῶς. —
- 3.91 Χρὴ μέντοι νοεῖν ὅτι οὐδὲ ἐπὶ τὴν ἀπαρέμφατον συντείνει ἡ οὐ ἀπόφασις· οὐδὲ γὰρ δι' αὐτῆς τι καταφάσκειται. ἐν γὰρ τῷ οὐ δεῖ γράφειν πάλιν τὸ ὀριστικόν ἐστιν ῥῆμα τὸ ἀποφασκόμενον, λέγω τὸ δεῖ ἢ χρῆ, ὡς εἰ καὶ λέγοιμεν οὐ λείπει τὸ φιλολογεῖν. καὶ διὰ τῆς τοιαύτης συντάξεως ἄρα δέεικται ὅτι τὸ χρῆ καὶ τὸ δεῖ ὀριστικά ῥήματα.
- 3.92 Ὁμόλογον δ' ὅτι καὶ ἡ καλουμένη ὑποτακτικὴ ἔγκλισις, συνηρτισμένη οἷς ὑποτέτακται, τὴν ἐκ τούτων δύναμιν ἀναδεξαμένη ἀπροσδεῆς γενήσεται τῆς οὐ ἀποφάσεως. μετὰ γοῦν τὴν τούτων σύνταξιν οἷόν τε πάλιν ἐστὶν αὐτὴν ἀποφαίνεσθαι, ἐὰν θέλῃς οὐκ ἀναγινώσκω ἢ οὐκ ἀναγνώσομαι, καὶ μάλιστά γε ἐπὶ ἐνεστώτος καὶ μέλλοντος· δι' ὅτι γὰρ οἱ παρωχημένοι οὐ παραλαμβάνονται ἐν ὑποτακτικοῖς, ἐν τῷ ἰδίᾳ περὶ αὐτῶν εἰρήσεται.

3.93

Ἡ δὴ οὖν προκειμένη ἡ ὀριστικὴ ἔγκλισις τὴν ἐγκειμένην καὶ τάφασιν ἀποβάλλουσα μεθίσταται καὶ τοῦ καλεῖσθαι ὀριστικῇ. εἰς γὰρ ἐπερώτησιν τῶν πραγμάτων ἐγχωρεῖ, ἡνίκα φαινόμενον γέγραφας; λελάληκας; καὶ εἰ μὲν μὴ εἶη τὸ τοιοῦτον ἀληθές, φαινόμενον οὐ· εἰ δὲ ἀληθές εἶη τὸ γεγραφέναι, φαινόμενον ναί. καὶ οὕτως ἡ ἐπερώτησις ἀπληρωθεῖσα διὰ τῆς καταφάσεως ὑποστρέφει εἰς τὸ εἶναι ὀριστικῇ. — καὶ μεγίστη ἂν εἶη ἔνδειξις τοῦ τοιούτου τὸ ἔσοθ' ὅτε τῷ ναὶ μὴ χρῆσθαι μορίῳ, ῥήματι δὲ τῷ αὐτῷ δι' ὀριστικῆς προφορᾶς, ὡς ἂν ἐγκειμένης τῆς καταφάσεως· πρὸς γὰρ τὸ γράφεις; κατ' ἐπερώτησιν φαινόμενον γράφω ἢ κατὰ βεβαίωσιν τοῦ ὀρισμοῦ, δυνάμει διπλασιάσαντες τὴν κατάφασιν, ναὶ γράφω. οὕτως ἔχει καὶ τὸ ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες {e. g. A 286}, οὐκ ἀλόγου τοῦ τοιούτου ὄντος, εἶγε ἐν τοῖς προκειμένοις παρεστήσαμεν ὅτι πολλάκις τὰ ἰσοδυναμοῦντα παραλλήλως τίθεται εἰς πλείονα ἔμφασιν, ὡς τὸ τάχιον περιπάτει καὶ μᾶλλον τάχιον περιπάτει.

- 3.94 Ὅμοίως δὲ καὶ ἡ εὐκτικὴ ἔγκλισις ἀπὸ τῆς γινομένης εὐχῆς κατὰ παραγωγὴν τῆς κλήεως ἔτυχεν. Εἰ οὖν ἐστὶν τὰ τῆς εὐχῆς ἐπιρρήματα παραστατικά, αἶθ' ἔγω, χρυσοστόφαν' Ἀφροδίτα, τόνδε τὸν πάλον λαχοῖν {Sapph. fr. 9 B4.} αἶθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσει Ἀγαμέμνων {Δ 178}· καὶ μήποτε τὰ τῆς συντάξεως δόξη κατὰ παρολκὴν ἔχειν τὰ συνόντα ἐπιρρήματα, καθὼς ἡ ἔγκλισις δυνάμει ἐγκείμενον ἔχει τὸ εἶθε. (ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ εἶθε ἔγραψε Τρύφων, εἶθε ἐλάλησε καὶ ἐπὶ τῶν τοιούτων δηλὸν ὅτι ἐν τῷ δέοντι παράκειται τὸ εἶθε, ἵνα ἡ ὀριστικὴ ἔγκλισις διὰ τοῦ παρακειμένου εὐκτικοῦ ἐπιρρήματος εὐκτικὴν σύνταξιν ἀναδέξεται· δηλὸν γὰρ ὡς διαφέρει τὸ ἔγραψεν Τρύφων τοῦ εἶθε ἔγραψεν Τρύφων.) ἀλλὰ σαφές ὅτι εἰς πλείονας ἐπιτάσεις τῶν σημαινομένων αἱ τοιαῦται παραθέσεις γίνονται, ὡς παρεστήσαμεν καὶ ἐπὶ τοῦ ναὶ γράφω καὶ ἄλλων πλειόνων.
- 3.95 Χρὴ μέντοι νοεῖν ὡς διαφέρει ἡ ἐκ τῶν ῥημάτων εὐκτικὴ ἔγκλισις τῆς ἐπιρρηματικῆς τῷ τὰ μὲν ῥήματα μετὰ τοῦ συνόντος πράγματος σημαίνει τὴν εὐκτικὴν διάθεσιν· τὸ γὰρ γράφοιμι εὐχή ἐστὶν πράγματος τοῦ γράφειν καὶ τὸ φιλολογοῖμι τοῦ φιλολογεῖν, τό γε μὴν εἶθε σχεδὸν ὀνομά ἐστὶν εὐχῆς· οὐ γὰρ συμπαρίσταται καὶ τὸ ἐν τίνι τὰ τῆς εὐχῆς.
- 3.96 Τὸ τοιοῦτον καὶ ἐπ' ἄλλων πλείστων παρεπόμενον ἔστιν ἐπιδειξαι. 1. τὸ λευκότερος ἐπιτέταται εἰς τὴν τοῦ λευκοῦ ποιότητα καὶ ἔτι τὸ γλυκύτερος εἰς τὴν τοῦ γλυκέος κοινῆς μέντοι ἐπιτάσεως ὀνοματὰ ἐστὶ τὰ τοιαῦτα, βελτίων, ἄριστος, ἀμείνων. 2. ἀλλ' εἰ καὶ τὰ τοιαῦτα ἔχεται τινος ἐννοίας, ἀφ' ἧς καὶ τὴν ὀνομασίαν εἴληφε, καὶ τροπικώτερον μετήλθεν εἰς κοινὴν ἐπίτασιν (ὡς τὸ ἀλιεύς, κἂν ποτάμιος ᾦ, καὶ ἡ πυξίς, κἂν διαφόρου ὕλης τύχη), ἐκεῖνο μέντοι ὁμολογόν ἐστὶν, ὡς τὸ εἰς διαφέρει τοῦ Αἴας, ἧς αὐτὸ μόνον ὀνομά ἐστὶν ἀριθμοῦ τὸ εἷς, τὸ δὲ Αἴας μετὰ ἰδίας ποιότητος παρυφιστάμενον ἔχει τὸ εἷς. 3. καὶ ἔτι τὸ ἐγὼ πρὸς τὸ γράφω, καθὼς μετὰ πράγματος καὶ τῶν συμπαρεπομένων τὸ γράφω ἐγκείμενον ἔχει τὸ ἐγὼ, αὐτὴ γε μὴν ἡ ἀντωνυμία αὐτὸ μόνον ὀνομά ἐστὶ προσώπου. 4. ἔτι καὶ τὸ Ἰλιόθεν διαφέρει τοῦ ἄλλοθεν, καθὼς τὸ μὲν Ἰλιόθεν μετὰ τῆς ἐκ τοῦ τόπου σημασίας συμπαρίστησι καὶ τὸ ἴδιον τοῦ τόπου, τό γε μὴν ἄλλοθεν αὐτὸ μόνον παρίστησιν τὴν ἐκ τόπου σχέσιν. 5. ἔτι καὶ τὸ τάχιστος μετὰ τινος ὑποκειμένου τὴν ἐπίτασιν σημαίνει, οὐ μὴν τὸ ἄγαν· αὐτὸ γὰρ μόνον ὀνομα ἐπιτάσεώς ἐστὶν. 6. οὕτως ἔχει καὶ τὸ γράψον ὡς πρὸς τὸ ἄγε· πάλιν γὰρ μόνον ὀνομα προστάξεώς ἐστὶ τὸ ἄγε, τὸ δὲ γράψον μετὰ τῆς ἐγκειμένης προστάξεως καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπαγορεύει καὶ τοὺς συνόντας ἀριθμούς, ἔτι καὶ τὰ πρόσωπα. ἔστιν πλεῖστα εἰς τὸ τοιοῦτο παραθέσθαι.
- 3.97 Τό γε μὴν αἶθ' ὄφελος παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων ἦσθα {A 415. 6} καὶ τὸ ὡς ὄφελος σὺ μὲν αὖθι μετ' ἀθανάτης ἀλίησι ναίειν, Πηλεὺς δὲ θνητὴν ἀγαγέσθαι ἄκοιτιν {Σ 86. 7} οὐ χρὴ παραλαμβάνειν εἰς τὸν τῶν παραλλήλων λόγον· ἰδοὺ γὰρ ἐκ τοῦ ὥφελον παρυφίσταται καὶ προσώπου διάκρισις, ἥτις οὐ σύνεστιν τῷ εἶθε. καὶ δηλὸν ὅτι ἔνεκα τοῦ τοιούτου τὸ μὲν εἶθε συντάσσεται εὐκτικοῖς, οἷς σύνεστι τὸ διακρίναι πρόσωπον, αἶθ' οὕτως, Εὖμαιε, φίλος Διὶ πατρὶ

γένοιο {ξ 440} αἴθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσει Ἀγαμέμνων {Δ 178} ἀλλὰ παρεστήσαμεν ὡς καὶ ἐν ὀριστικοῖς ἐν τῷ εἴθ' ἔγραψε Τρύφων· οὐ μὴν τοῖς ἀπαρεμφάτοις, ἐπεὶ καὶ διὰ τοῦ ἐπιρρήματος καὶ διὰ τοῦ συνόντος ἀπαρεμφάτου ἄδηλον ποίῳ προσώπῳ τὰ τῆς εὐχῆς ἐπιγίνεται. ὅθεν εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ λείποντος τὸ ὄφελον παραλαμβάνεται, εἰς ἐμφανισμὸν προσώπου ᾧ τὰ τῆς εὐχῆς περιγίνεται· ἐν γὰρ τῷ αἴθ' ὄφελος παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπῆμων ἦσθαι {Α 415. 6} νοεῖται ὁ Ἀχιλλεύς, πρὸς ὃν ἡ ἀπότασις τοῦ λόγου, οὐκ ἐξ ἄλλου τοῦ ἡ τοῦ ὄφελος. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ συντάξεως τοῦ εἴθε καὶ τῶν ὁμοίων.

3.98 Ἦδη μέντοι καὶ περὶ τῆς ἐγγινομένης χρονικῆς διαθέσεως ἐν τῇ ἐγκλίσει διαποροῦσί τινες, ὡς μάτην εἰσκυκεῖται ἡ τῶν παρωχημένων χρόνων φωνὴ κατὰ τὴν ἐγκλισιν, ὡς οὐ δυναμένου τοῦ τοιούτου συστήναι, καθὸ καὶ ἐπ' ἄλλων μερῶν λόγου δηλουμένου παρέμπτωσις αἰτία γίνεται τοῦ μὴ συνίστασθαι σχήματά τινα τῆς λέξεως, ἐν ῥήμασιν ἢ τοῦ πλουτῶ ἢ ὑπάρχω ἢ τινος τῶν τοιούτων παθητικῆ ἐκφορά, καὶ ἐπὶ τοῦ μάχομαι ἢ ἐνεργητικῇ· καὶ ἐν γένεσι, καθὸ οὔτε τοῦ ἐκτροῦσα τὸ ἀρρενικόν τις ζητήσει, οὔτε τοῦ ἄρσιν τὸ θηλυκόν. καὶ ἦν εἰς τὸ τοιοῦτο παράθεσις δυσπερίληπτος. καὶ δὴ οὖν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐκεῖνό φασιν· «εἰ ἐν τοῖς οὐκ οὔσιν αἱ εὐχαὶ γίνονται εἰς τὸ ἐγγενέσθαι, πῶς τὰ γενόμενα εὐχῆς ἔτι δέεται;»

3.99 Πρὸς δ' ἔστιν φάναι ὡς πᾶσα ἀνάγκη ὑπάρξει καὶ τὴν ἐκ παρωχημένου εὐχήν. φέρε γὰρ τὸν ἐπιβάλλοντα χρόνον τοῦ γινομένου ἀγῶνος Ὀλυμπίασι παρωχῆσθαι, καὶ πατέρα εὐχεσθαι ὑπὲρ παιδὸς ἀγωνισαμένου περὶ τῆς τούτου νίκης· καὶ δηλὸν ὡς οὔτε ποιήσεται εὐχήν διὰ τῆς τοῦ ἐσομένου χρόνου οὔτε μὴν τοῦ κατὰ τὸν ἐνεστῶτα παρατεινομένου (τὰ γὰρ τοῦ παρωχημένου ἀντίκειται), ἐξ οὗ ἂν ἀκολούθως γένοιτο ἡ εὐχὴ εἴθε νενικήκοι μου ὁ παῖς, εἴθε δεδοξασμένος εἴη.

3.100 Ἔστι καὶ οὕτως φάναι, ὡς ἀληθεύει ὅτι ἐπὶ τοῖς μὴ συνοῦσιν αἱ εὐχαὶ γίνονται· οὐ συνόντος γὰρ τοῦ φιλολογεῖν φαίημεν ἂν φιλολογίμῃ, λογοῖμῃ, οὐ συνόντος τοῦ πλουτεῖν τὸ πλουτοῖμῃ· χρὴ μέντοι νοεῖν ὡς τὸ ἐξαιτούμενον ἐκ τοῦ εὐκτικοῦ ἢ εἰς παράτασιν τοῦ ἐνεστῶτος παραλαμβάνεται, ἵνα ἐν αὐτῷ διαγίνηται, ὡς εἴ τις φαίη ζῶοιμι ᾧ θεοί, ἢ εἰς τελείωσιν τῶν μὴ ὄντων πραγμάτων, ὡς ὁ Ἀγαμέμνων εὔχεται, εἴθε ᾧ θεοὶ πορθήσαιμῃ τὴν Ἴλιον· εὐχὴ γὰρ νῦν γίνεται εἰς τὸ παρωχημένον καὶ συντελὲς τοῦ χρόνου. τὴν γὰρ παράτασιν ἀπευκταίαν ἔξει· πορθοῦντι γὰρ αὐτῷ τὴν Ἴλιον ἐννέα δὴ βεβάασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοί, καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν καὶ σπάρτα λέλυνται {B 134 seq.}. καθότι πάλιν κατὰ τὸ ἐναντίον ἔστιν ἐπινοῆσαι ἐπὶ τοῦ ζῶοιμι. οὐ γὰρ δὴ γέ τις παραλήψεται εἰς εὐχήν τὴν τοῦ ζῆν συντέλειαν ἐν τῷ ζήσαιμῃ. ἢ γὰρ τοιαύτη συντέλεια τῆς εὐχῆς δυνάμει περιγράφει τὴν τοῦ βίου διατριβήν.

3.101 Τὸ αὐτὸ ἄπορον μέτεσι καὶ ἐπὶ τὰ προστακτικά. πάλιν γὰρ τὰ οὐ γενόμενα προστάσσεται, καὶ ἀληθὲς ὅτι τὰ παρωχημένα γέγον. καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ οὐ χρὴ παρωχημένου χρόνου προστακτικὸν παραλαμβάνειν. Καὶ ἔστιν γε πάλιν ἐπὶ τῶν τοιούτων ταῦτὸν φάναι, ὡς τὸ πρῶτον διαφέρει τὸ κλειέσθω ἢ θύρα τοῦ κεκλείσθω, καθὸ ἡ μὲν κατὰ τὸν ἐνεστῶτα ἐκφορά ὑπαγορεύει τὴν ὑπόγυον πρόσταξιν, ὅπερ ἐνεστῶτος τοῦ παρατεινομένου ἦν ἴδιον, τό γε μὴν κεκλείσθω τὴν ἔκπαλαι ὀφείλουσαν διάθεσιν γενέσθαι.

3.102 Ἀλλὰ καὶ εἵπομεν ὡς ἂ μὲν προστάσσεται αὐτῶν εἰς παράτασιν. ὁ γὰρ ἀποφαινόμενος οὕτως, γράφε, σάρου, σκάπτε, ἐν παρατάσει τῆς διαθέσεως τὴν πρόσταξιν ποιεῖται, ὡς ἔχει καὶ τὸ βάλλ' οὕτως, αἶ κέν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι {Θ 282}· φησὶ γὰρ ἐν τῷ πολέμῳ καταγίνου εἰς τὸ βάλλειν. ὁ γε μὴν λέγων κατὰ τὴν τοῦ παρωχημένου προφορὰν γράψον, σκάψον, οὐ μόνον τὸ μὴ γινόμενον προστάσσει, ἀλλὰ καὶ τὸ γινόμενον ἐν παρατάσει ἀπαγορεύει εἶγε καὶ τοῖς γράφουσιν ἐν πλείονι χρόνῳ προσφωνοῦμεν τὸ γράψον, τοιοῦτόν τι φάσκοντες, μὴ ἐμμένειν τῇ παρατάσει, ἀνύσαι δὲ τὸ γράφειν.

- 3.103 Τὰ δεύτερα πρόσωπα τῶν προστακτικῶν πρόδηλον ἔχει τὴν σύνταξιν, κἂν ὁμόφωνα καθεστήκη τῇ ὀριστικῇ ἐγκλίσει· ἡ γὰρ συνοῦσα αὐτοῖς κλητικὴ ἀφίστησι τὴν ἀμφιβολίαν τὴν πρὸς τὸ ὀριστικόν, καὶ τὸ συντασσόμενον ἐπίρρημα, λέγω δὴ τὸ ἄγε, ὡς γε ἐν τοῖς ἐξῆς παραστήσομεν. τὰ γὰρ τρίτα καὶ τῇ φωνῇ ἰδιάσαντα οὐδὲ κατ'ὀλίγον ἀμφιβάλλεται.
- 3.104 Τὰ γε μὴν τοῦ πρώτου προσώπου πρὸς τινων οὐδὲ παραλαμβάνεται, λαμβάνεται, λόγοις τοιούτοις. κεχωρίσθαι φασὶ δεῖν τὸν προστάσσοντα τοῦ προστασσομένου, «ὅπερ οὐκ ἔστιν ἐπινοῆσαι ἐν πρώτῳ προσώπῳ· ἐστὶν γὰρ πρῶτον τὸ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀποφαινόμενον, δεύτερον δὲ τὸ πρὸς ὃ ἡ ἀπότασις ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ προσφωνουμένου, εἰς ὃ καὶ ἐγχωρεῖ ἡ ἔγκλισις ἐν τῷ φεῦγε, λέγε, γράφε.»
- 3.105 ἀλλὰ κάκεῖνο δηλόν ἐστιν, ὡς αἱ κλητικαὶ ἐν δυσὶ προσώποις καταγίνονται, τῷ τε προσκαλοῦντι καὶ τῷ προσκαλούμένῳ· καὶ διὰ τοῦτο τῶν κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον ἀντωνυμιῶν κλητικαὶ οὐκ ἦσαν, τῶν γε μὴν πάλιν κατὰ τὸ δεύτερον. σαφὲς οὖν ὅτι καὶ ἐκ τῆς τοιαύτης συντάξεως δείκνυται ὡς πρώτου προσώπου οὐκ ἔστι προστακτικά· τὴν γὰρ ἐκ τῶν κλητικῶν σύνταξιν ἀναδέχονται, τις ἐδέδεικτο ἀσύστατος κατὰ τὸ πρῶτον πρόσωπον. καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ἐπινοῆσαι ἑαυτόν τινα προσκαλούμενον διὰ τὸ ἀχώριστον τοῦ προσώπου, οὕτως οὐδὲ ἑαυτῷ προστάσσοντα διὰ τὸ ἀχώριστον τοῦ προσώπου· πᾶν γὰρ προστακτικὸν ἐκ προσώπου ἐπικρατοῦντος συνέστηκεν ὡς πρὸς ἐπικρατούμενον.
- 3.106 Οἱ γε μὴν παραδεχόμενοι τὴν ἐν πρώτοις προσώποις ἐπιγινομένην πρόσταξιν, οὐκ ἀνασκευάσαντες τοὺς προκειμένους λόγους, παρατίθενται ὡς προστακτικὰ ἐν τῇ χρήσει, φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν (B 140 et I 27), ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων {E 249}, καὶ ἅπαντα κατὰ τὴν κοινὴν χρῆσιν οὕτω λεγόμενα. ἐξ ὧν πειρῶνται καὶ τὰ ἐνικὰ παραλαμβάνειν. «ὄν γὰρ τρόπον τῶν δευτέρων πληθυντικῶν ἡ παραλήγουσα ἀποβάλλουσα τὴν τε λήγουσα γίνεται τῶν ἐνικῶν, λέγετε λέγε, νοεῖτε νόει, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τῶν πρώτων ἡ παραλήγουσα ἀποβαλοῦσα τὸ μεν καταστήσει τὸ ἐνικὸν προστακτικόν, φέρω μεν φέρω, ἀριθμήσωμεν ἀριθμήσω. καὶ οὐ ξένον εἰ ὁμοφωνεῖ ταῖς ὀριστικαῖς φωναῖς, ὅπου γε καὶ ἡ ἐν δευτέροις προσώποις ὁμοφωνία ἐγγίνεται.»
- 3.107 «πρόδηλον καὶ τῆς συντάξεως τῆς ἄγε λέγωμεν, ἄγε φέρωμεν, ἥς τὸ ἐνικὸν γενήσεται φέρε λέγω, φέρε ἀριθμήσω. (τὸ γοῦν δεύτερον πρόσωπον τῆς ὀριστικῆς ἐγκλίσεως, οὐ συνεμπίπτον τῇ προστακτικῇ ἐγκλίσει, οὐδὲ τὴν τούτων σύνταξιν ἀναδέχεται· τίς γὰρ ἂν φαίη φέρε λέγεις ἢ φέρε ἀριθμήσεις;) οὕτως δ' ἔχει κάκεῖνο ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω καὶ ἴδωμαι {v 215}· ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν, ὃς σεῖο γεραίτερος εὐχομαι εἶναι, ἐξείπω {I 60 seq.}»
- 3.108 Ἐμοί γε μὴν δοκεῖ τὰ τῆς ἐγκλίσεως ἐπιτεταράχθαι, ἐπεὶ σχεδὸν ἐγκλίσεις δύο συνωθοῦσιν εἰς μίαν ἔγκλισιν. ἔχει δὲ τὰ τῆς ἀποδείξεως τῆδε. Δέδοται ὅτι οὐ προσκαλούμεθα ἑαυτούς, οὐδὲ μὴν προστάσσομεν στάσσομεν ἑαυτοῖς, καθ' ἣν εἵπομεν ἔννοϊαν τῶν προστακτικῶν. ὑποτιθέμεθα μέντοι ἑαυτοῖς, ὡς γε ἔχει ἐπὶ τοῦ Διός. ἐν γὰρ πολλαῖς ὑποθήκαις ἐγγενόμενος καὶ μίαν ἀρίστην ὑπονοήσας τοιοῦτό τι εἶπε, πέμψω ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι οὔλον ὄνειρον· οὐ πάλιν ἢ μετάληψις γενήσεται εἰς ἀπαρέμφατον κατὰ τὸ διηγηματικόν, πέμψαι ἐπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι οὔλον ὄνειρον {B 6}. —
- 3.109 Ἀπὸ δὴ τοῦ τοιούτου ἐνικοῦ μετῆι καὶ πληθυντικὸς ἀριθμὸς, ἐπισπώμενος τὴν ἐκ δευτέρων καὶ τρίτων προσώπων σύλληψιν, πέμψωμεν, ἀριθμήσωμεν· ἦν μάλιστα καὶ εὐχρηστον ὑπολαμβάνω καθίστασθαι ὡς πρὸς τὰ ἐπικρατοῦντα πρόσωπα, εἴγε σύνταξιν ἐπικρατουμένων προσώπων ἄντικρυς οὐκ ἀναδέχεται. εἵπομεν γὰρ ὡς τὰ προστακτικὰ ἐξ ἐπικρατούντων ἐστὶν προσώπων καὶ ἐξ ἐπικρατουμένων, ἃ καὶ τὴν πρόσταξιν ἀναδέχεται τοῦ πράγματος. ἰν' οὖν ἐκκλίνῃ τὴν ἐν δευτέροις προσώποις γινομένην πρόσταξιν, σύλληψιν ἀναδέχεται τὴν εἰς τὸ

πρῶτον, ἥτις κατὰ τὸ ἐνικὸν ἐδείχθη ὑποθετική. καὶ δῆλον ὅτι τῇ ἐπικρατεῖα τῇ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ τὰ συγγενόμενα πρόσωπα τῆς αὐτῆς ἐγκλίσεως ἐτύχχανεν. τοιοῦτο γὰρ ἐστὶ καὶ τὸ πρὸς Σθενέλου εἰρημένον ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων {ε 249}, ἵνα μὴ ἐν τῷ ὑπερέχοντι προσώπῳ προστάξῃ ἐν τῷ χάζου. τοιοῦτό ἐστὶν καὶ τὸ πρὸς Νέστορος εἰρημένον ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν {Ζ 70}· ἑαυτὸν γὰρ συλλαβὼν προθυμοτέρους καθίστησι τοὺς Ἕλληνας εἰς τὸν κατεπεύγοντα πόλεμον.

3.110 Οὐ δὲ οὖν δεύτερα καὶ τρίτα ὑπολαμβάνω πρόσωπα εἶναι τῶν τοιούτων ὑποθετικῶν· ἵνα γὰρ μὴ γένηται δεύτερον, πρῶτον ἐγένετο καθ' ἣν εἵπομεν σύλληψιν τῶν ἐνικῶν. ἔστι καὶ διὰ τῆς φωνῆς τὸ τοιοῦτον παραστήσαι. πάσης ἐγκλίσεως τὰ δεύτερα πρόσωπα πληθυντικά εἰς τε λήγοντα ἰσοχρονεῖ κατὰ τὴν παρεδρεύουσαν τοῖς πρώτοις, λέγοιμεν λέγοιτε, λέγομεν λέγετε. διὰ τοῦτό φαμεν τῷ ῥίπτοῦμεν παρακεῖσθαι τὸ ῥίπτεϊτε, τῷ δὲ ῥίπτομεν τὸ ῥίπτετε. περισσὸν ὑποδείγμασιν χρῆσθαι καθολικοῦ ὄντος τοῦ λόγου. πῶς οὖν καὶ κατὰ τὸν λόγον τῆς φωνῆς παρακείμεται τῷ φεύγετε τὸ φεύγωμεν; τὰ εἰς θε λήγοντα μιᾷ ἐνδεῖ συλλαβῇ τῶν εἰς θα ληγόντων κατὰ πᾶσαν ἔγκλισιν· οὐκ ἄρα καὶ κατὰ τὸ τοιοῦτον τῷ πεποικνόμεθα παρακείμεται δεύτερον τὸ πεποίησθε.

3.111 Φαίνεται οὖν ὅτι τὸ λείπον τῶν προστακτικῶν προσώπων, λέγω τὸ πρῶτον, καὶ τὰ λείποντα τῶν ὑποθετικῶν δεύτερα καὶ τρίτα εἰς ἔνωσιν ἄγει τὸ τὰς δύο ἐγκλίσεις παραλαμβάνεσθαι, ἵν' ἑκάτερα ἀνταναπληρωθῇ τοῦ λείποντος, τῶν ἐγκλίσεων καὶ κατὰ τὸ σημαινόμενον συντρεχουσῶν. Εἰ δέ τινες προσβιάσονται καὶ ἐν δευτέροις προσώποις καταγίνεσθαι τὰ ὑποθετικά καθ' ὁμοφωνίαν τὴν πρὸς τὰ προστακτικά, ἐκεῖνο ἂν φαίημεν, ὡς συνοῦσα ἢ διὰ τοῦ ἄγε σύντοξις ἐξαίρετον καταστήσει τὴν προστακτικὴν ἔγκλισιν· προφανῶς γὰρ τὸ ἐγκελευστικὸν ἐπίρρημα ἐπέτεινε τὴν πρόσταξιν.

3.112 Ἐχομένως ῥητέον καὶ περὶ τῶν κατὰ τρίτον πρόσωπον προστακτικῶν, δὴ καὶ αὐτὰ δευτέρου προσώπου φασὶν εἶναι, διαφέρειν δὲ τῶν προκειμένων, καθὸ ἐκεῖνα μὲν αὐτόθεν τὴν πρόστοξιν τοῦ πράγματος παραδέχεται, ταῦτα δὲ ἐγκελεύεται εἰς ἐτέρων προσώπων πρόσταξιν. «το γὰρ λεγέτω καὶ τὰ ὅμοια σαφές ὅτι καὶ τὰς ἐγκελεύσεις ἔχει διττάς, τὴν τε ἐν δευτέρῳ καταγινομένην καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ εἰς τρίτον μετιοῦσαν, καθάπερ ἔστιν ἐπινοῆσαι καὶ ἐπὶ τῶν μονοπροσώπων καὶ διπροσώπων ἀντωνυμιῶν· ἡ μὲν γὰρ ἐγὼ καὶ αἱ σύζυγοι καὶ ἅπαξ ἐνικῶς νοοῦμεναί εἰσιν καὶ ἐν πρόσωπον ὑπαγορεύουσιν, ἢ γε μὴν ἐμός καὶ δις ἐνικῶς νοεῖται καὶ δύο πρόσωπα παρεμφαίνει. ἴσως δὲ καὶ ἡ ὀρθοτονουμένη ἀντωνυμία, κἂν ἀπλῇ ἦ, διὰ τῆς ἐπιούσης διαστολῆς τὸ δισσὸν πρόσωπον ὑπαγορεύει, καὶ τὰ συγκριτικά καὶ τὰ πρὸς τι ἅπαντα, καὶ δὴ οὖν τὸ λεγέτω δεύτερον καὶ τρίτον ὑπαγορεύει.»

3.113 Ἀλλ' ἐστὶ γε πρὸς ταῦτα φάναι ὡς οὐ ψεῦδος μὲν ἐστὶ τὸ παρεμπίπτειν δισσὸν πρόσωπον, οὔτε μὴν ὅτι ἐν δευτέρῳ προσώπῳ καταγίνεται· οὐ γὰρ μὴν ἐξαιρέτως ἐπὶ τῶν προστακτικῶν τὸ τοιοῦτον ἐγχωρήσει· πολὺ γὰρ πρότερον καὶ ἐπὶ τῆς ὀριστικῆς ἐγκλίσεως τὸ τοιοῦτον ἂν παρέποιτο. ἀποφαινόμεθα γὰρ καὶ πρὸς τινὰς περὶ τίνος, ὀρθῶς διαλέγεται Τρύφων, ἡμέρα ἐστίν· καὶ οὐ πάντως τὰ τοιαῦτα, αὐτα, ὅτι πρὸς τινά ἐστι, καὶ δεύτερα εἰρήσεται. διὸ καὶ ἐπίμεμπτοι οἱ ἀφορισάμενοι τὸ δεύτερον πρόσωπον «πρὸς ὃν ὁ λόγος», ὅτι μὴ προστιθέασιν «καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ προσφωνουμένου». καὶ δὴ τὰ προκείμενα προστάσσεται μὲν δευτέροις προσώποις, οὐ μὴν δευτέρᾳ ἐστίν· οὐ γὰρ κατὰ τῶν προσφωνουμένων αἱ προστάξεις γίνονται, κατὰ δὲ τῶν ἐν τρίτοις νοουμένων.

3.114 σαφές καὶ τοῦ παρεπομένου ἀριθμοῦ. ἡνίκα γὰρ δευτέρῳ προστάσσεται, ἐνικῶς μὲν γίνεται λέγε, πληθυντικῶς δὲ λέγετε. οὐ μὴν ἐν τῷ λεγέτω ταῦτόν παρακολουθήσει τρίτου γὰρ καθεστῶτα τὴν ἐν τρίτοις προσώποις διαλλαγὴν ἴσχει τοῦ ἀριθμοῦ, λεγέτω λεγέτωσαν, τοῦ

ἐγκειμένου δευτέρου προσώπου οὐδαμῶς τοιοῦτον ἀναδεχομένου. ὁ δὲ εἰ φύσει προσέκειτο κατὰ προσώπου μερισμόν, ἀνεδέξατο ἂν καὶ τὸν συνόντα ἀριθμὸν ἐνικὸν καὶ πληθυντικόν, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἀντωνυμιῶν, ἡμέτερος, ἐμός· νυνὶ δὲ τὸ λεγέτω καὶ λεγέτωσαν καὶ τὰ ὅμοια οὐκ ἔχει διαστολὴν τῶν κατὰ τὸ δεύτερον πρόσωπον ἐν ἀριθμῷ, πότερον ἐνὶ τις ἀποφαίνεται περὶ ἐνὸς ἢ πλείοσι περὶ ἐνὸς ἢ καὶ περὶ πλειόνων. οἷόν τε γὰρ ἐστὶν φάναι καὶ ἀθροίσματι ἐγρηγορείτω ὁ στρατηγὸς ὑμῶν καὶ ἐνὶ ἐγρηγορείτω σου ὁ δεσπότης, καὶ οὐδεμία ἐστὶν ἐναλλαγὴ ἢ μόνη ἢ κατὰ τὸ τρίτον νοουμένη, ἥς ἐστὶ καὶ τὰ πρόσωπα.

3.115 Τὸ δὲ οὖν λεγέτω καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα σημαίνει ἀπόντων προσώπων πρόσταξιν, ἀναγκαίως δευτέρου προσώπου ἐναλλασσομένως παραλαμβανομένου εἰς μετάδοσιν τῆς προστάξεως, ἐπεὶ πάλιν ἡ πρόσταξις ἐκτὸς δευτέρου προσώπου ἀσύστατός ἐστιν· ἔνθεν γὰρ καὶ ταῖς ἐν δευτέρῳ προσώπῳ νοουμέναις ἀπάντοτε κλητικαῖς σύνεστιν.

3.116 Πρόκειται δὲ ὡς τὸ πλέον συνεμπίπτουσι τῆς ὀριστικῆς ἐγκλίσεως κλίσεως αἱ φωναί, ὡς τὸ λέγετε καὶ λέγεσθε καὶ ἔτι διανοεῖσθε καὶ ἅπαντα τὰ τοιαῦτα. καὶ ἐπεὶ πάλιν αἱ κλητικαὶ συνεμπίπτουσι ταῖς εὐθείαις, συγγίνεται δ' εὐθείαις τὰ ὀριστικά καὶ ἔτι αἱ κλητικαὶ τοῖς προστακτικοῖς, πάλιν τὸ διανοεῖσθε ἄνθρωποι οὕτω διακρίνεται, εἰ μὴ ἐπιπροσγένηται τὰ ἰδιάζοντα πρὸς ἑκάτερα τῶν μερῶν τοῦ λόγου. φήσομεν γὰρ ἐπ' εὐθείας ἄνθρωποι ὄντες διανοεῖσθε, οὐχ ὡς οἶονταί τινες κατὰ προστακτικὴν ἐγκλίσιν, κατὰ δὲ ὀριστικὴν, καθάπερ ἔστιν ἐπινοῆσαι κάπὶ τοῦ πρώτου καὶ τοῦ τρίτου, ἄνθρωποι ὄντες διανοοῦμεθα, ἄνθρωποι ὄντες διανοοῦνται. καὶ ἐκ τῆς ἐνικῆς συντάξεως προφανῆς ὁ λόγος, ἄνθρωπος ὢν διανοῇ, ἄνθρωπος ὢν διανοοῦμαι καὶ ἔτι διανοεῖται· ἐφ' ἧς συντάξεως κατὰ τὸ κλητικὸν αἱ δύο φωναὶ ἐναλλάσσονται, ἄνθρωπε διανοοῦ. ἀλλὰ καὶ τῆς συνούσης μετοχῆς προφανές. οὐ γὰρ συνίσταται ἡ ὢν μετοχὴ μετὰ κλητικῶν, μετὰ μέντοι τῶν εὐθειῶν· οὐ γὰρ φαμεν ἄνθρωπε ὢν, ἄνθρωπος δὲ ὢν. (οὕτως ἀπεδείκνυτο καὶ ἡ σύ ὡς εἴη εὐθείας ἐν τῷ σὺ ὢν ὡς εἰ καὶ ἐγὼ ὢν.)

3.117 Μᾶν μετὰ ἄρθρου δὲ λέγομεν οἱ ἄνθρωποι διανοεῖσθε, οὐ κατ' ἐγκέλευσιν τοῦ διανοεῖσε, κατὰ δὲ τὴν ὑπάρχουσαν ἐκάστῳ διάνοιαν, ἣν ὀρίζομεθα ἐν τῷ διανοεῖσε, ὡς εἰ καὶ λέγοιμεν ὑπάρχει ἐν ὑμῖν τὸ λογιστικόν, τοῦ ἄρθρου μηνύοντος τὴν εὐθεϊαν. — εἰ γὰρ προσθεῖη τις τὸ ὦ, γενήσεται καὶ τὸ διανοεῖσθε προστακτικόν, ὦ ἄνθρωποι διανοεῖσθε. ἀλλ' εἰ καὶ ἔτι τὸ ἄγε, ἄγε διανοεῖσθε ὦ ἄνθρωποι. — ἐφ' ἧς συντάξεως πάλιν εἴ τις ἀντιθεῖη τὸ ὅτι, ὅτι διανοεῖσθε, μεταστήσεται τὰ τῆς συντάξεως εἰς τὴν ὀριστικὴν ἐγκλίσιν. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν ὁμοφωνούντων.

3.118 Περὶ δὲ τῶν μὴ ὁμοφωνούντων μήτε ἐν τοῖς ὀνόμασι μήτε ἐν τοῖς ῥήμασιν οὐδὲ κατ' ὀλίγον τὰ τῆς συντάξεως δεῖται λόγου, ἄνθρωπος ἔγραφεν, ἄνθρωπε γράφε. εἰ γὰρ ἀνὰ μέρος πάλιν τὸ ἕτερον γένοιτο ὁμόφωνον, τὸ συμφερόμενον τὸ ἀμφίβολον ἀποτρίψεται. φέρε φάναι ἐπὶ τοῦ Ἑλικῶν καὶ τῶν ὁμοίων ὀνομάτων· προσκείμενον γὰρ τὸ ὀριστικὸν εὐθείας σύνταξιν ἀποτελεῖ, Ἑλικῶν γράφει, τό γε μὴν προστακτικὸν κλητικὴν, Ἑλικῶν γράφε.

3.119 ἢ ἀνάπαλιν ἐπὶ τοῦ ἤχει, λέγω κατὰ παρατατικὴν προφορὰν τοῦ τρίτου προσώπου, ἤχει ποτὲ τὸ ἐν (Δωδώνη χαλκεῖον· ἀλλὰ καὶ κατὰ προστακτικὴν προφορὰν, ἥνικα λέγω ἤχει σύ. ὁ προσδεχόμενον τὸ τῆς εὐθείας σχῆμα παρατατικὸν ἀποτελέσει τὸ ἤχει, ἤχει ὁ τρίπους, ἤχει ὁ ἄνθρωπος ἢ πάλιν τὸ κλητικὸν τὸ προστακτικὸν ἀποτελέσει, ἤχει ἄνθρωπε. ἐφ' οὗ δὲ προσγινομένη ἡ ὁμόφωνος εὐθεῖα τέλεον ἀμφίβολον ποιήσει τὴν σύνταξιν ἐν τῷ ἤχει Ἑλικῶν· ἐφ' ἧς πάλιν συντάξεως χρεῖα ἐστὶ τῶν προκειμένων μορίων, ὁ Ἑλικῶν ἤχει, ἄγε ἤχει ὦ Ἑλικῶν, ὅτι ἤχει Ἑλικῶν. — οὐ λέλησμαι ὅτι καὶ ἡ αὐτοτέλεια τεκμήριόν ἐστιν κλητικῆς· ἰδοὺ γὰρ καὶ αὐτὸ τὸ Ἑλικῶν ἐλλεῖπον μὲν ῥήματι εὐθεῖαν ὁμολογεῖ, οὐ τῇδε δὲ ἔχον κλητικῆς ἐστὶν πτώσεως τὸ τοιοῦτον, οἷον ὦ Ἑλικῶν ἤχει.

- 3.120 Ἐδείκνυμεν τοῦ ἐνεστῶτος ἀπάντοτε τὰ πληθυντικὰ συνεμπίπτοντα, πίπτοντα, ὧν ἡ διάκρισις ἐγίνετο διὰ τοῦ ἄγε ἢ ὅτι, ὑποστελλομένου ἐνὸς ῥήματος τοῦ ἔστε. τοῦτο γὰρ ἀπέβαλλε τὴν ἀμφιβολίαν, εἶγε βαρυνόμενον μὲν προστακτικὸν ἔστιν, ὀξυνόμενον δὲ ὀριστικόν. καὶ ἴσως δόξει ὠλιγωρῆσθαι τὰ τῆς φωνῆς, ὅτι μὴ τῷ καθολικῷ ὕπεστιν· καὶ ἦτοι τὸ ὀξυνόμενον ἡμάρτηται ἢ τὸ βαρυνόμενον προστακτικόν. —
- 3.121 Ἐρ' οὗ ἂν φαίη τις ὡς ἅπαντα τὰ εἰς τε λήγοντα προστακτικὰ βαρύνεται, καὶ διὰ τοῦτο βαρυνόμενον τὸ ἔστε κατώρθωται, καὶ λείπεται τὸ ἔστε ὠλιγωρῆσθαι, ὅτι μὴ ὁμοφωνεῖ τῷ κατωρθωμένῳ. ἀλλ' ὁμοτονεῖν θέλει τὰ δευτέρα ὀριστικὰ πληθυντικὰ τοῖς πρώτοις, ἵμεν ἴτε, δίδομεν δίδοτε· εἰ οὖν ἐσμέν, δηλὸν ὅτι καὶ ἔστε, ἡμάρτηται δὲ τὸ ἔστε προστακτικόν βαρυνόμενον.
- 3.122 Τί οὖν χρὴ ἐπὶ τοῦ τοιούτου διαλαβεῖν; ἢ ἐκεῖνο ἀποφήνασθαι, ὡς ὀξύνεται μὲν τὸ ὀριστικόν ἐν τῷ ἐσμέν καὶ ἔστε διὰ τὸ εἶναι ἐγκλιτικά, οἷς οὐ σύνεστι βαρὺ τὸ τέλος· καὶ ἐπειδὴ ἐν τοῖς προστακτικοῖς ἀφίσταται ἢ ἐγκλισις, συναφίσταται καὶ ἢ ἐπὶ τέλους ὀξεῖα, ἥτις αἰτία ἦν τῆς ἐγκλίσεως. — διὰ τοῦτο τὸ μὲν εἰμί ὀξύνεται ὀριστικόν ὄν, καθὸ ἐγκλιτικόν, οὐ μὴν τὸ ἴσθι προστακτικόν, καθὸ οὐκ ἐγκλιτικόν, καίτοι πάλιν τῶν εἰς θι ληγόντων προστακτικῶν ὁμοτονούντων τοῖς εἰς μι <ὀριστικοῖς>, ζεύγνυμι ζεύγνυθι, εἴμι ἴθι. (ἐνθεν οὐ συγκατατίθεμαι τοῖς ἐν προστακτικῇ προφορᾷ ὀξυτονοῦσι τὸ φαθί, συνελεγχόμενοις κάκ τοῦ τρίτου προσώπου τοῦ φάτω, ὃ δὴ ὁμότονον καθεστὼς τῷ δευτέρῳ ὁμοίως τοῖς ἄλλοις ἤλεγχε τὴν παρὰ τὸ δέον ὀξεῖαν.)
- 3.123 Ἐξῆς ῥητέον περὶ τῆς ὑποτακτικῆς ἐγκλίσεως ἣν τινες καὶ διστακτικὴν ἀποφαίνονται ἀπὸ τοῦ ἐξ αὐτῆς δηλουμένου, καθάπερ καὶ. αἱ προκατειλεγμέναι ταῦτόν ἀνεδέξαντο· σαφές γὰρ ὅτι ὡς τὸ ἐὰν γράφω καὶ τὰ τούτοις ὅμοια δισταγμὸν τοῦ ὡς ἐσομένου πράγματος σημίνει.
- 3.124 Ἄλλ' ἴσως ἀντικείμεται τὸ μηδὲ αὐτὰ ἔχεσθαι τῆς ἐννοίας τοῦ δισταγμοῦ, τὸν δὲ παρακείμενον σύνδεσμον αἴτιον γίνεσθαι τῆς διστακτικῆς ἐννοίας. καὶ εἰ ἀπὸ τῆς δυνάμεως τῶν συνδέσμων ἔοικεν τὰ ῥήματα ἀνάγεσθαι, οὐδὲν κωλύει καὶ τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις μετατίθεσθαι τῆς ἰδίας κλήσεως, ἀναδεξαμένας τὴν ἐκ τῶν συνδέσμων δύναμιν. οὐ γὰρ ἔτι ὀριστικόν τὸ εἰ ἔγραψα, εἰ ἐφιλολόγησα, οὐδὲ ταυτόν ἐστι τὸ φιλολογήσω τῷ ἦτοι φιλολογήσω ἢ πορεύσομαι εἰς περίπατον, οὐδὲ τὸ γράψαιμι ἂν εὐχὴν ἐπαγγέλλεται, ὀρισμὸν δὲ τοῦ ἐσομένου πράγματος. σχεδὸν τε ὑπὸ τὸν αὐτὸν δισταγμὸν πίπτει τὸ εἰ περιπατεῖς κινῇ τῷ ἐὰν περιπατῆς κινήσει, καὶ οὐ καλεῖται τὸ εἰ περιπατεῖς διστακτικόν.
- 3.125 Ἀλλὰ πρὸς τὴν τοιαύτην ἀντίρρῃσιν ἐνὸν ὑπαντῆσαι ὡς αἱ μὲν ἄλλαι ἐγκλίσεις ἐκτὸς οὔσαι τῶν συνδέσμων τὸ ἐξ αὐτῶν δηλούμενον ἀνεδέξαντο, ἐξ οὗ καὶ τὴν θέσιν ἔσχον τοῦ ὀνόματος. προὔπτον γὰρ ὅτι τὸ γράψαιμι εὐχῆς ἔστιν παραστατικόν καὶ τὸ περιπατῶ ὀρισμοῦ· ὅθεν εἰ ταύταις προσγένειτό τις συνδεσμικὴ σύνταξις, οὐκ ἐκ ταύτης ἔξουσιν τὴν θέσιν τοῦ ὀνόματος, ἐκ δὲ τῆς φύσει αὐταῖς ἐγκειμένης ἐγκλίσεως, καθὸ καὶ αὐτοὶ οἱ σύνδεσμοι ἐκ τῆς ἰδίας παρεμφάσεως τὴν θέσιν τοῦ ὀνόματος ἀνεδέξαντο, διαζευκτικοὶ καλούμενοι, δυνητικοί, συναπτικοὶ καὶ ἄλλοι οἱ ὑπόλοιποι. ὅθεν εἰ καὶ τῇ καλουμένῃ διστακτικῇ ἐγκλίσει παρείπετο τὸ ἐκτὸς συνδέσμου σημαίνειν τι, κἂν πάντως τὴν ἐκ τούτου ὀνομασίαν ἀνεδέξατο. νυνὶ δὲ οὐδέποτε ἐμόνασεν ἐκτὸς συνδέσμου, καὶ οὕτως ἄδηλον ἔσχε τὸ σημαινόμενον, καὶ διὰ τοῦτο αὐτό, οὐκ ἔχουσα ἰδίᾳ δηλούμενον, παρεδέξατο ἐκ δυνάμεως τοῦ συνδέσμου τὴν τοῦ ὀνόματος θέσιν εἰληφέναι. —
- 3.126 Ἦν δ' ἂν ὁ λόγος πάνυ εὐπαράδεκτος, εἰ τὰ καλούμενα ὑποτακτικὰ ῥήματα συντάξει μιᾷ ἐκέχρητο συνδεσμικῇ τῇ προκειμένη. νυνὶ δὲ καὶ οἱ καλούμενοι ἀποτελεσματικοὶ ἐπὶ τὴν αὐτὴν σύνταξιν φέρονται, ἥνίκα φαμέν Τρύφων περιπατεῖ ἵνα ὑγιάνῃ ἢ δὸς τὸν χάρτην ἵνα γράψω·

καίτοι μᾶλλον ἀποτελεσματικά. ὀφείλει καλεῖσθαι τὰ ῥήματα ἢ διστακτικά. ἀλλ' οὐδὲ ἀποτελεσματικά· ἰδοὺ γὰρ καὶ κατ' αἰτιολογικὴν σύνταξιν, ἥνικα φαμέν ἵνα ἀναγνῶ ἐτιμήθην, ἵνα ἀναστῶ ἥνιάθη Τρύφων. ὑγιῶς ἄρα ἀπὸ ἐνὸς τοῦ παρακολουθοῦντος τῇ προκειμένῃ ἐγκλίσει, τοῦ μὴ συνίστασθαι αὐτὴν εἰ μὴ ὑποταγείῃ τοῖς προκειμένοις συνδέσμοις, εἴρηται ὑποτακτική.

- 3.127 Ὅτι δὲ καὶ ἐπ' ἄλλων μερῶν λόγου μερική διαφωνία αἰτία γίνεται τοῦ εἰς κοινὸν ὄνομα ἀνάγεσθαι τὴν θέσιν, σαφές ἐστὶ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν συνδέσμων. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι ἀπ' ἰδίας δυνάμεως ἀναδεχόμενοι τὴν θέσιν ἔσχον τῶν ὀνομάτων, ἀπὸ τοῦ ἐν συναφείᾳ τοὺς λόγους ἐπάγειν συναπτικοί, ἢ ἀπὸ τοῦ διαζευγνύειν διαζευκτικοί, καὶ ἅπαντες οἱ ὑπόλοιποι· οἳ γε μὴν καλούμενοι παραπληρωματικοὶ οὐκ ἀπὸ τοῦ δηλουμένου τὴν θέσιν ἔσχον. οὐ γὰρ ἀληθές ἐστίν, ὥς τινες ὑπέλαβον, μόνον αὐτοὺς ἀναπληροῦν τὸ κεχηνὸς τῆς ἐρμηνείας καὶ διὰ τοῦτο εἰρησθαι παραπληρωματικούς· ὅτι γὰρ ἕκαστος αὐτῶν ἔχει τινὰ δύναμιν, παρεστήσαμεν ἐν τῷ περὶ συνδέσμων. οὐ γὰρ ταῦτόν ἐστι τὸ τοῦτό μοι χάρισαι τῷ τοῦτό γέ μοι χάρισαι {Callim. frg. anon. 259, II 752 Sehn.}, οὐδὲ τὸ ἀγαθὸς ὢν τῷ ἀγαθὸς περ ἐών {A 131}· οὐδὲ τὸ αὐτὸ ἐμφαίνει τὸ οἱ μὲν παρ' ὅχεσφι τῷ οἱ μὲν δὴ παρ' ὅχεσφι {O 3}· παραγραφῆς γὰρ λόγου σημειῶν ἐστὶν ὁ δῆ. —
- 3.128 οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο ἐξαίρετόν ἐστιν, τὸ αὐτοὺς μόνον ἐν πλεονάσματι εὐρίσκεσθαι· ἀλλὰ σχεδὸν τὸ τοιοῦτον πάθος σύνεστι καὶ κατὰ τῶν ὑπολοίπων συνδέσμων, τὸν καὶ Μηριόνης πρότερος {N 306}, ἥτοι μὲν Μενέλαος {Γ 213}, καὶ τε χαλιφρονέοντα {ψ 13}· μυρία ἔστιν εἰς τὸ τοιοῦτο παραθέσθαι. ἀλλ' οὐδὲ ἴδιον συνδέσμων τὸ ἐν πλεονασμῷ καταγίνεσθαι· σχεδὸν γὰρ ἐπὶ πάσας τὰς λέξεις τὸ τοιοῦτον συντείνει.
- 3.129 καὶ εἰ ἀπὸ τοῦ πλεονάζοντος ἡ θέσις τοῦ ὀνόματος, τίς ἢ ἀποκλήρωσις τοῦ ἐπὶ τῶν συνδέσμων τὸ τοιοῦτο πορὴ κολουθηκέναι, λέγω τῶν παραπληρωματικῶν, ἢ ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι σύνδεσμοι, διάφοροι ὄντες κατὰ τὰς φωνάς, μίαν δύναμιν ἐπηγγέλλοντο, ἐξ ἧς καὶ τὴν θέσιν τοῦ ὀνόματος ἀνεδέχοντο, οὐ μὴν τοῖς παραπληρωματικοῖς ταῦτόν συνηκολούθει, σχεδὸν γὰρ ἕκαστος αὐτῶν ἰδίον τι ἐπηγγέλλετο, μείωσιν μὲν ὁ γέ ἐν τῷ τοῦτό γέ μοι χάρισαι {Callim. frg. anon. 259 Schn.}, παραγραφὴν λόγου ὁ δῆ, ἐναντιότητα ὁ πέρ μετ' αὐξήσεως ἐμφατικῆς. ἦν οὖν ἀνέφικτον τὸ ἐκ τοῦ σημαινομένου τὴν ὀνομασίαν αὐτοὺς ἀναδέχεσθαι διὰ τὸν προκείμενον λόγον. κοινὸν οὖν παρείπετο αὐτοῖς τὸ πλεονάζειν κατὰ τὸ μὴ ἐλλεῖπον, καὶ ἐκ τοῦ κοινῶς παρεπομένου τὸ ὄνομα ἀνεδέξαντο, οὐ διαψευδόμενοι τὴν θέσιν τοῦ ὀνόματος. —
- 3.130 Ὁ τοιοῦτος λόγος συντείνει καὶ ἐπὶ τὰ παρώνυμα τῶν ὀνομάτων καὶ τὰ ῥηματικά. καὶ γὰρ ταῦτα ἐκ τῆς προϋφαστῶσης ὕλης τὴν ὄνομασίαν ἀνεδέξαντο· ἡδυνάτει γὰρ ἐκ τοῦ δηλουμένου ἔνεκα τῆς ἐν αὐτοῖς γινομένης παμπόλλου διαφορᾶς, εἴγε πάλιν τὰ ἄλλα τῶν ἰδικῶν ἐνὶ δηλουμένῳ ἐκέχρητο, ἐξ οὗ καὶ τὴν θέσιν τοῦ ὀνόματος ἀνεδέχετο.
- 3.131 Ἡ προκειμένη ἔγκλισις μετὰ τοῦ ἐάν συνδέσμου καὶ τῶν ἰσοδυναμούντων ἐπὶ μέλλοντα φέρεται ἢ ἐνεστῶτα, ἐὰν φιλολογῶ παραγενήσεται Δίων, ἐὰν ἀναγινώσκω παραγίνεται Τρύφων· ἀκα- τάλληλον γὰρ τὸ ἐν παρωχημένῳ. ὁμοίως καὶ ὁ ἵνα ἀποτελεσματικός, ἵνα φιλολογήσω παραγενήσεται Τρύφων καὶ ἔτι παραγίνεται. εἰ γὰρ ἐγγένοιτο παρωχημένου σύνταξις, δύναται ὁ αἰτιώδης ἀκούεσθαι, ἵνα φιλολογήσω παρεγενήθη Τρύφων· ἐν ἴσῳ γάρ ἐστιν τῷ διότι ἐφιλολόγησα παρεγενήθη Τρύφων. οὐ τοῦτο δέ φημι, ὅτι καὶ. ἀποτελεσματικῶς πάλιν οὐ δύναται ἀκούεσθαι· δυνατὸν γὰρ πάλιν οὕτως ἀκούειν, εἰς τὸ φιλολογῆσαί με παρεγενήθη Τρύφων. — ἐπὶ τοῖς οὖν ἐσομένοις ἢ σύνταξις τοῦ αἰτιολογικοῦ οὐκ ἂν γένοιτο· ἐπὶ γὰρ γεγονόσιν αἱ αἰτίαι ἐπιλέγονται. ὅθεν καταλληλότερος γίνεται ὁ αἰτιολογικὸς ἐπιφερομένων τῶν παρωχημένων· ἵνα ὑβρίσω θέωνα, οὐ φήσομεν ἀγανακτήσει Δίων,

ἡγανάκτησεν δέ. ἐπὶ γε μὴν τοῦ ἀποτελεστικοῦ ἔνεστι φάναι ἵνα ὑβρίσω θεῶνα παρέσται Τρύφων.

- 3.132 Ἀκόλουθόν ἐστιν ἐκθέσθαι καὶ περὶ τῆς συντάξεως τῶν ὑποτακτικῶν, ἀπὸ ποίας ἐγκλίσεως οἱ παρατιθέμενοι σύνδεσμοι ἀφιστάσι τὰ ῥήματα. (ἔφαμεν γὰρ ἐν τοῖς προκειμένοις τὰ τοιαῦτα ῥήματα μὴ συνίστασθαι χωρὶς τῶν συνδέσμων) σαφὲς γὰρ ὅτι πᾶν ὃ ἐστὶ μέρος λόγου ἐν παραθέσει συνδέσμου, τὸ αὐτὸ πάντως καὶ κατ' ἰδίαν ῥητὸν ἦν. οὐ γὰρ δὴ γε ἐν μέρος λόγου τὸ ἐὰν δράμης, ἐὰν γράψῃς, ἵνα δῶμεν τὸ μὴ πάντως ῥητὸν εἶναι τὸ συντεθειμένον κατ' ἰδίαν, ὥς γε ἐνόν ἐστιν εὐρέσθαι μυρία σχήματα ἐν συνθέσει μεταπεποιημένα κατὰ τὴν σύνθεσιν, ὣν τὸ διαλυόμενον κατ' ἰδίαν οὐκ ἔστιν ῥητὸν. παρὰ τὸ σέβομαι ἐγένετο εὐσεβής, καὶ οὐ ῥητὸν κατ' ἰδίαν τὸ σεβής· ὁμοίως καὶ τὸ πρωτοπαγῆς παρὰ τὸ ἐπάγη, καὶ οὐ ῥητὸν τὸ παγῆς· γείνω ἀγενής. οὐ δὴ οὖν, ὥς ἔφαμεν, ἐν ἔσται τὸ ἐὰν λάβῃς, ἵνα μὴ πάντως τὸ λάβῃς καταναγκάζεται κατ' ἰδίαν λέγεσθαι. —
- 3.133 δὲ καὶ τὸ τοιοῦτον δεῖται ἀποδείξεως, βραχέα παραθησόμεθα ὑπὲρ τοῦ μὴ ἠνῶσθαι εἰς ἐν μέρος λόγου τοὺς συνδέσμους τοῖς ῥήμασιν. πόθεν γὰρ αἱ μεσαζόμεναι λέξεις παρεμπίπτουσιν; ἐὰν σήμερον καὶ αὔριον ἀκούσης, ἀντιλήψει τῶν λεγομένων. ἀλλ' ἐπεὶ καὶ. ἐν συνθέτοις τὸ τοιοῦτον ἐγγίνεται, ὥς ἐν τῷ λέων κατὰ ταῦρον ἐδηδώς {P 542}, νήπιοι οἱ κατὰ βοῦς περίονος Ἡελίοιο ἥσθιον {α 8 seq.}, ἐκεῖνό γε ὁμόλογόν ἐστιν ὡς τὸ ἵνα δράμης, ὄφρα πεποίθῃς {A 524 et v 344}, τὰ τούτοις ὅμοια τὴν ἐν ἐκατέρῳ μέρει λόγου τάσιν ἀναδέχεται, ὥς ἂν παραθέσεως οὔσης καὶ οὐ συνθέσεως. — πρὸς οἷς οὐδὲ οἱ σύνδεσμοι συνσιν. καθ' ἐν μέρος λόγου, οἷ τε συντεθειμένοι μόνοι εἰσὶν συναπτικοί.
- 3.134 Ἔστιν οὖν ἡ πρώτη ἐκφορὰ τῶν ὑποτακτικῶν ὀριστική, ἣν οἱ παρατεθέντες σύνδεσμοι ἐν φωνῆς ἰδιώμασιν κατέστησαν. δι' ὃ καὶ προσεγένετο ἡ κλήσις, ἐπεὶ τοί γε, εἰ ἐφυλάσσετο τὸ ἔλαβες ἐν τῷ ἐὰν λάβῃς, συνέμεινεν ἂν καὶ ἡ αὐτὴ ὀνομασία τῆς ἐγκλίσεως, καὶ εἰ μὴ ὀρισμὸν ἐσήμαινεν, καθὼς καὶ ἐν τοῖς προκειμένοις παρεστήσαμεν ὡς καὶ τὸ ἔγραψα ἂν, οὐκ ἐμφανίζον ὀρισμὸν τοῦ πράγματος, καλεῖται ὀριστικὸν διὰ τὸ συνημμένον σχῆμα τῇ ἐγκλίσει. ἅμα οὖν καὶ τῷ τὴν φωνὴν ἀποστῆναι ἐν τῷ ἐὰν λάβῃς, ἐὰν δράμης, συναπέστη καὶ ἡ ὀνομασία τῆς ἐγκλίσεως.
- 3.135 Προφανῶς γὰρ αἱ φωναὶ διέστησαν εἰς μείζονα χρόνον ἐν τοῖς συνοῦσιν βραχέσι φωνήεσιν κατὰ τὰς ὀριστικὰς ἐγκλίσεις, τῶν ὑπολοίπων συλλαβῶν συμμενουσῶν. 1. εἰς μαι λήγει τὸ ὀριστικόν, λέγομαι, ἀλλὰ καὶ τὸ λέγωμαι, ἐπεὶ ποία οἰκειότης πρὸς εὐκτικὸν τὸ λεγοίμην ἢ τὸ ἀσύστατον προστακτικὸν ἢ πρὸς ἀπαρέμφορα τὸν τὸ λέγεσθαι; — 2. ὁμοφωνεῖ δ' ἐν τῷ δευτέρῳ, ὅτι λέγῃ ἢ ἐὰν λέγῃ, τοῦ λέγοιο ἢ λέγου οὐδεμίαν οἰκειότητα ἔχόντων πρὸς τὴν ὑποτακτικὴν φωνήν. — 3. τὰ τρίτα ἐστὶ πληθυντικὰ λέγοιεν ἢ λεγέτωσαν, τό γε μὴν ὀριστικὸν λέγουσιν, καὶ πάλιν τούτῳ συμφέρεται τὸ λέγωσιν, ἐὰν λέγωσιν. — 4. ὁμοφωνεῖ δὲ ἀπάντοτε κατὰ δευτέραν συζυγίαν τῶν περισπωμένων, ἐπὶ τε προσώπων τῶν κατ' ἐνεστώτα, λέγω δὲ κατ' ἐνεργητικὴν κατάληξιν, ἐὰν λέγω ὅτι λέγω, ἐπὶ τε δευτέρων προσώπων ἀπάντοτε παθητικῶν, ὅτι λέγῃ σύ ἐὰν λέγῃ σύ, ὅτι νοῇ σύ ἐὰν νοῇ σύ. περισσὸν ἡγοῦμαι τὸν λόγον ἐπὶ πλεον προάγειν· προφανὴς γάρ.
- 3.136 Ἄλλως τε ἐδείξαμεν τὴν ὀριστικὴν ἔγκλισιν κατάρχουσαν τῶν ἐγκλίσεων, ὡς ἂν ἐμφανεστάτηνουσαν καὶ πλείοσι τομαῖς χρόνων προσκεχρημένην καὶ ταῖς συνούσαις φωναῖς ὅθεν εἰ τὰ εὐκτικά καὶ τὰ προστακτικὰ κανόνα ἔχει τὴν ὀριστικὴν ἔγκλισιν, περισσὸν ἂν εἴη τὸ ζητεῖν εἰ καὶ τὰ ὑποτακτικὰ ἐξ αὐτῆς μετείληπται.
- 3.137 Ὅφειλόμενόν ἐστι καὶ τῇ συντάξει τῶν ἐπιζευκτικῶν ἐπιστῆσαι, τί δὴ ποτε τὰ τέλη παρητήσαντο τῶν παρωχημένων φωνῶν· οὐ γὰρ ἐφικτὴ ἡ σύνταξις τοῦ ἐὰν ἔλεγον, ἐὰν

πέποιθα καὶ τῶν παραπλησίων, καίτοι τῶν παραθέσεων, ὡς ἔφαμεν, οὐ μεταποιουσῶν τὰ τέλη τῶν οἷς παράκεινται.

- 3.138 Φαίνεται δ' ὅτι τῆς τοιαύτης ἀκαταλληλίας ἐστὶν αἷτιον τὸ μάχεσθαι τοὺς παρωχημένους χρόνους τῇ ἐκ τῶν συνδέσμων δυνάμει. δισταγμὸν γὰρ τῶν ὡς ἐσομένων πραγμάτων παριστῶοιν, καὶ ἔτι τῶν ὡς τελεσθησομένων, οὐς καὶ ἀποτελεστικούς συνέβη καλεῖσθαι πόθεν οὖν τὸ γεγονὸς τῷ μὴ ἐσομένῳ συνοισθήσεται; ἔνθεν οὖν ἀσύστατον τὸ ἐὰν ἔλαβον, ἵνα ἀνέγγων, καὶ ἔτι ἐπὶ τῶν ὁμοειδῶν συνδέσμων, συστατὸν δὲ τὸ ἵνα ἀναγνῶ, ἐὰν ἀναγνῶ· τέλει γὰρ ἐχρήσατο τὰ ῥήματα οὐ δυναμένῳ χρόνον παρωχημένον σημᾶναι κατὰ πρῶτον πρόσωπον. (ὦν τὰ δεύτερα καὶ τρίτα ὀφείλοντα ἰσοχρονεῖν ἢ τὸ αὐτὸ ω παραδέξεται ἢ τὸ ἰσόχρονον η συγγραφομένου· τοῦ ι, καθὸ ἢ ἐν πρώτῳ γενομένη κατάληξις τοῦ ω τὴν ἐν δευτέροις καὶ τρίτοις προσώποις ἐκφορὰν ἔχει μετὰ φωνήεντος συνόντος τοῦ ι, τοῦ τοιούτου ἐντελέστερον ἀποδεικνυμένου ἐν τῷ περὶ ὀρθογραφίας.) —
- 3.139 Φαίνεται οὖν ὅτι ὁ αἰτιολογικὸς σύνδεσμος τῇ πρὸς τὸν ἀποτελεστικὸν ὁμοφωνίᾳ συνήρπασε καὶ τὰ τῆς συντάξεως εἰς ταῦτό, τάχα καὶ τῆς ἐπιρρηματικῆς ὁμοφωνίας συλλαμβανομένης τῷ λόγῳ· συντασσόμενα γὰρ τὰ ὀριστικά μετὰ τοῦ νᾶ ἐνδείκνυται τὸ τοπικὸν ἐπίρρημα, ἵνα τ' ἔτραφεν ἡδ' ἐγένοντο {κ 417}. ὁμολογὸν γὰρ ὅτι οἱ αἰτιολογικοὶ παρωχημένοι χρόνοι συντάσσονται, ὅτι ἔγραψα, ὅτι ἐνόησα.
- 3.140 Ἐχρῆν μέντοι γινώσκειν ὡς αἱ ἐγγινόμεναι παραθέσεις ἐξ ἐνεστώτων εἰσὶν καὶ παρωχημένων, τοιοῦτόν τι τῆς συντάξεως ἐπαγγελλομένης ἐν τῷ ἐὰν μάθω, εἰ ἀνύσαιμι τὸ μαθεῖν, ἐὰν δράμω, ε praesenttium et ἀνύσαιμι τὸ δραμεῖν· ἐν γε μὴν τῷ ἐὰν τρέχω, ἐὰν ἐν παρατάσει nunquam futuris cum γένωμαι τοῦ τρέχειν. καὶ ἔνθεν ἀνέφικτος ἡ τοῦ μέλλοντος σύνταξις· αὐτοὶ γὰρ οἱ σύνδεσμοι τὸ ὡς ἐσόμενον σημαίνουσιν εἰς παράτασιν ἢ ἄνυσιν. τί οὐ περισπῶσιν; ὁ γὰρ λόγος αὐτῶν ἐξ ἀσυστάτου λήμματος συνέστηκεν. ἦν δὲ τὸ δελεάσαν τὴν τούτων ἄγνοιαν ἢ γενομένη ὁμοφωνία ἐκ τοῦ εἰς α λήγοντος ἀορίστου, ἔχουσα οὕτως. ὁ προσγεγόμενος χρόνος ἐν τοῖς ὀριστικοῖς ἅμα τῷ μεταστῆναι τὴν ὀριστικὴν ἐγκλισιν περὶ γράφεται· παρὰ γὰρ τὸ ἔλεξα εὐκτικὸν μὲν γίνεται τὸ λέξαιμι, ἀπαρέμφατον δὲ τὸ λέξαι, προστακτικὸν δὲ τὸ λέξον. καὶ δὴ οὖν ἐν τῇ ὑποτακτικῇ ἐγκλίσει ταῦτόν παρείπετο μεταποιουμένου τοῦ τέλους εἰς τὸ ω, καθότι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων παρωχημένων ταῦτόν συνέβαινε· ἔφαγον ἐὰν φάγω, ἔδραμον ἐὰν δράμω, καὶ οὕτως τὸ ἔλεξα ἐὰν λέξω γίνεται ὅμοιον ὀριστικῷ μέλλοντι τῷ λέξω. ὅτι γὰρ οὐχ ἡ σύνταξις ἐστὶν τοῦ μέλλοντος τοῦ ἀχωρίστου, σαφὲς ἐκ τῆς προκειμένης συντάξεως· ἥς εἰ μὴ μεταλάβοιεν οἱ ἐντελέστερον τῶν λόγων ατακούοντες, δυσπειθέστερον ἀναστρέφουσιν.
- 3.142 Ἴν' οὖν εὐσύννοπος ἅπασιν ἡ σύνταξις γένηται, καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς φωνῆς λόγους συντρέχοντας τῇ προειρημένη συντάξει παραθήσομαι, πρῶτον παραλαβὼν, ὑπὲρ οὗ ἐστὶν ἡ ζήτησις, μαρτύριον τὸ τοὺς Δωριεῖς καθ' ὅλης τῆς ἐγκλίσεως τὴν περισπωμένην φυλάττειν ἐν μέλλοντι, οὐ μὴν ἐν ὑποτακτικοῖς, ὅτι μὴδὲν ἔστιν ὑποτακτικὸν μέλλοντος. —
- 3.143 Δεύτερον καὶ τὸν ἀπὸ τῆς Ἀτθίδος σχηματισμόν. κατὰ μέλλοντά φασιν λυριῷ καὶ κομιῷ, κατὰ δὲ ἀόριστον ἐλύρισα, ἐκόμισα· τί οὖν οὗ φασιν καὶ ἐὰν λυριῷ καὶ ἐὰν κομιῷ, σὺν δὲ τῷ ς, συνούσης καὶ τῆς βαρείας τοῦ ἀορίστου καὶ τῆς γραφῆς;
- 3.144 Τρίτον ἡ πέμπτη συζυγία κατὰ τὴν παρεδρεύουσαν τοῦ εἰς τὸ α λήγοντος ἀορίστου καὶ ἔτι κατὰ τὴν παρεδρεύουσαν τοῦ μέλλοντος τῷ ἐναντίῳ χρῆται χρόνῳ. ὁ μὲν γὰρ ἀόριστος πάντως μακρὰν αἰτεῖ, ὥστε καὶ ἐκ βραχείας τῆς κατὰ τὸν ἐνεστώτα μακρὰν γίνεσθαι, ὡς δέρω ἔδειρα, νέμω ἔνειμα· ὃ γε μὴν μέλλων βραχεῖαν, ὡς καὶ ἐκ μακρᾶς βραχεῖαν γίνεσθαι, κείρω κερῶ, φθείρω φθερῶ. καὶ εἰ τοῦτο, πῶς οὐκ ἂν δοίημεν τὸ ἐὰν νείμω καὶ ἐὰν δείρω ὡς δὴ μόνου

ἐστὶν ἀορίστου, ὅπου γε τὸ ἀνεφικτότατον τοῦ μέλλοντος παρέλαβεν, λέγω δὲ μακράν, μετεδίωξεν δὲ τὸ ἴδιον τοῦ εἰς α λήγοντος ἀορίστου, τὸ μακρῷ παρεδρεύεσθαι; —

3.145 Τέταρτον οἱ ζητοῦντες κατὰ τί οἱ ὑποτακτικοί. μέλλοντες οὐ περισπῶνται παρὰ Δωριεῦσιν, γελοῖόν τι πείσονται, ὥσει λελησμένοι τῶν συνήθων φωνῶν τῷ ζητεῖν διὰ τί οἱ Δωρικοὶ μέλλοντες οὐ περισπῶνται, τῶν κοινῶν πολὺ πρότερον τὸ τοιοῦτον ἀναδεγμένων. πῶς γὰρ πρὸς τὸ τοιοῦτον οὐκ ἔστι φάναι, διὰ τί τὸ πλυνῶ περισπᾶται, οὐ μὴν τὸ ἐὰν πλύνω; ἢ ὅτι διὰ τῆς περισπωμένης ἐμφανιζόμενος ὁ μέλλων τὸ δέον τοῦ λόγου καθιστάνει. ὥς εἴ γε πάλιν συνετονοῦτο τῷ ἀορίστῳ, κἂν τὰ τῆς συντάξεως ἐλάνθανεν, ὥς ἐπὶ τοῦ στήσω καὶ ἔστησα ἐὰν στήσω. —

3.146 Πέμπτον ὅτι τὸ δώσω καὶ τὸ θήσω, ἐὰν προσλάβῃ τινὰ τῶν ἐπιζευκτικῶν, ἀκατάλληλον λόγον ἀποτελεῖ. πόθεν ῥήματι εἰς ω λήγοντι οὐ συνάπτονται ἐπιζευκτικοί, ὁπότε καὶ τὰ τέλη εἰς ω τρέπουσιν; ἢ ὅτι οὐκ ἦν ὁ ἔδωσα καὶ ἔθισα διὰ τοῦ ζ γραφόμενος, ἵνα τὸ μεταπίπτον α εἰς ω τὸ δέον τοῦ καταλήλου παραστήσῃ. ὠλιγωρημένοι γὰρ οἱ ἀόριστοι μετὰ τὴν ὀριστικὴν ἔγκλισιν ἐσιγήθησαν, καὶ οὕτως οὐκ ὄντων ἀορίστων οὐδὲ τὰ τῆς ἐγκλίσεως ἐγίνετο νετο. — τῶν εἰς μι ληγόντων οὐκ εἰσὶ δεύτεροι μέλλοντες, εἰσὶν δὲ ἀόριστοι δεύτεροι, οἷον ἔδων, ἀπέδων, ἔθην, ἀφ' οὗ ἔθέμην. καὶ ἐπεὶ ἦσαν ἀόριστοι, ἦν καὶ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις κατ' αὐτῶν, ἐὰν ἐὰν δῶ. — δέδεικται ἄρα ὡς μελλόντων μὲν ὄντων, οὐ μὴν ἀορίστων, ἡ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις ἀκατάλληλος ἀορίστων δὲ ὄντων, οὐ μὴν μελλόντων, κατάλληλος καὶ ἡ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις.

3.147 Ἀκόλουθόν ἐστιν διαλαβεῖν καὶ περὶ τῆς ἐγγινομένης διαθέσεως καθ' ἐκάστην ἔγκλισιν, ἥς οὐδὲ τὰ ἀπαρέμματα ἐκτὸς ἐγένετο διὰ τὸ κατηναγκασμένον τοῦ συνέπεσθαι ἅπασιν τοῖς χρόνοις ἢ ἐνεργητικῶς ἢ παθητικῶς ἢ καὶ ἔτι μέσως. Ἔστιν οὖν ἐπιστῆσαι τὸ πρῶτον, εἰ ἐν ἅπασιν τοῖς ῥήμασι σύνεστιν τὸ δισσὸν τῆς διαθέσεως, συνούσης τῆς προειρημένης μεσότητος (ὥσει καὶ ἐπὶ τῆς τῶν ὀνομάτων κατὰ γένος διακρίσεως, εἰ ἅπασι παρέποιο τὸ ἐν παρασηματισμοῖς καταγίνεσθαι θηλυκοῦ τε καὶ οὐδετέρου)· ἢ οἷς μὲν παρακολουθήσει τὸ αὐτὸ μόνον ἐν ταῖς ἐγκλίσεσιν καταγίνεσθαι, ἐν ὀριστικῇ ἀποφάσει ἢ εὐκτικῇ καὶ. ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων, οὐ μὴν κατὰ διάθεσιν ἐνεργητικὴν ἢ παθητικὴν· καὶ ἔτι οἷς μὲν μετὰ τῆς ὀριστικῆς ἐγκλίσεως καὶ ἔτι τῶν ὑπολοίπων διάθεσιν δηλοῦν ἐνεργητικὴν, οὐ μὴν ἐπίδεχομένους τὴν ἔστιν δὲ τὸ λεγόμενον τοιοῦτον.

3.148 Οὐκ εἴ τι ῥῆμα ὀριστικόν ἐστιν τινος ἄλλης ἐγκλίσεως, τοῦτο πάντως ἐν διαθέσει καταγίνεται τῇ ἐνεργητικῇ. χρὴ γὰρ νοεῖν ὅτι ἡ ἐνέργεια ὡς πρὸς ὑποκείμενόν τι διαβιβάζεται, ὡς τὸ τέμνει. τόπτει, τὰ τούτοις παραπλήσια· ἥς καὶ τὸ παθητικὸν ἐκ προϋφεστώσης ἐνεργητικῆς διαθέσεως ἀνάγεται, δέρεται, τύπτεται. οὐ δὴ τούτοις ὁμοιά ἐστιν τὸ ὑπάρχω, τὸ ζῶ, τὸ εἰμί, τὸ πνέω, τὸ φρονῶ, τὰ ὅμοια.

3.149 τῶν δὴ τοιούτων ἀναλόγως ἢ παθητικὴ ἔγκλισις ὑποσταλήσεται, ὅτι μηδὲ διὰ τῆς ἐνεργητικῆς ἐγκλίσεως τὰ ἐνεργούμενα πρόσωπα παρέστησαν, ἃ πάντως διατεθέντα τὸ παθεῖν ὁμολογήσει. (εἰ γοῦν τὸ φρονῶ ἐν συνθέσει γένοιτο καταφρονῶ, τὴν ἐκ τοῦ φρονεῖν διάθεσιν μεταβιβάσαν ἐπὶ τι ὑποκείμενον ἐν τῷ καταφρονῶ σου, ἀκώλυτον ἔξει τὴν ἀντιπαρακειμένην παθητικὴν διάθεσιν, καταφρονοῦμαι ὑπὸ σοῦ.) ὡς οἱ τὰ τοιαῦτα ῥήματα κλίνοντες καὶ εἰς παθητικάς ἐκφοράς ὁμολογοῖ εἰσι μελετήματα φωνῆς παραλαμβάνοντες, οὐ μὴν φυσικὴν κλίσιν οὐδὲ συστατὴν, ὡς εἰ καὶ ἀρσενικόν τις ἀποφαίνοιτο τοῦ ὑστερική ἢ ἔτι τοῦ ἐκτροῦσα ἢ τι τῶν κατὰ φωνὴν μὲν δυναμένων ἐπὶ τοῖς μὴ οὕτως ἔχουσιν, ὁμολογον ὅτι οὐ συστήσεται παθητικὰ τοῦ πάσχω, χαίρω, ἐρυθριῶ, θνήσκω, γηρῶ, θάλλω, οὐρητιῶ, τοιοῦτον γάρ τι παρακολουθήσει, ὡς εἰ καὶ ἀρσενικοῦ ὀνόματος ἀρσενικόν τις ζητήσκειν ἢ θηλυκοῦ θηλυκόν· οὐ δὴ οὖν παθητικοῦ ὄντος παθητικόν τις ζητήσκει. —151. τὰ γοῦν διὰ τοῦ μέσου ἐνεστῶτος ἐν τύπῳ παθητικῷ

ἐνέργειαν σημαίνοντα ἀπαράδεκτον ἔχει τὴν διὰ τοῦ ω κατάληξιν, ἐνεργητικὴν οὖσαν, ἐπεὶ τὸ ταύτης εὐχρηστον διὰ τοῦ careant. προειρημένου μέσου ἐνεστώτος κατείληπτο, ὥς ἔχει τὸ βιάζομαι σε μάχομαι σοι, χρῶμαι σοι καὶ ἄλλα πλεῖστα. σαφὲς οὖν ὅτι παντὸς παθητικοῦ εἰς μαι λήγοντος ἐνεργητικὸν ἔστιν παραδέξασθαι, ἐὰν μετὰ τῆς καταλήξεως συντρέχη καὶ τὰ τῆς συντάξεως, ἴσταμαι ὑπὸ σοῦ ἴστημι σέ, δέρομαι ὑπὸ σοῦ δέρω σέ, ἔλκομαι ὑπὸ σοῦ ἔλκω σέ· οὐχὶ τὸ πέταμαι ὑπὸ σοῦ, διὰ τοῦτο οὐδὲ τὸ πέτημι σέ. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ ἄγαμαι, δύναμαι, ἔραμαι.

3.152 Ὡς οὖν καὶ διάθεσιν σημαίνει ἐνεργητικὴν, οὐ μὴν ἔχει ἀντι- παρακειμένην παθητικὴν ἐκφορὰν, καθὸ τὰ διατιθέμενα ἄψυχα καθεστῶτα οὐκ ἡδύνατο ὁμολογεῖν τὸ παθεῖν, εἰ μὴ τὸν αὐτῶν τις λόγον διαθεῖτο, ὥς ἔχει τὸ περιπατῶ. τοῦτου γὰρ οὐ συστατὸν τὸ περιπατοῦμαι οὐδὲ τὸ περιπατῆ, καθὸ οὐδὲ πρὸς τὰ ἄψυχα αἱ ἀποτάσεις τῶν λόγων, οὐδὲ ἐξ ἀψύχων αἱ ἀποφάσεις γίνονται, περὶ γε μὴν αὐτῶν, περιπατεῖται ἡ ὁδός, οἰκεῖται ἡ γῆ. ὁ αὐτὸς λόγος ἐπὶ τοῦ πλέω, τρέχω καὶ ἀπάντων τῶν τοιούτων. διαθέσεως ἐνεργητικῆς ἐστὶ τὸ δωρίζω, αἰολίζω καὶ τὰ παραπλήσια· ἀλλ' οὐ συστατὰ τὸ δωρίζομαι, αἰολίζομαι· τό γε μὴν αἰολίζεται τὰ Ἀλκαίου ποιήματα, δωρίζεται τὰ Ἀλκμᾶνος. —

3.153 τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀριστῶ, δειπνῶ. προδήλου ὄντος τοῦ λόγῳ περισσὸν ἐγχρονίζειν ἐν τοῖς ὑποδείγμασι. σαφὲς γὰρ ὅτι καὶ τὸ δειπνίζω ἢ ἀριστίζω, ἐπιδεξάμενα. πλαγίαν πτώσιν τὴν αἰτιατικὴν ὡς πρὸς ἔμψυχον, ἀνελλειπὲς ἔχει τὸ ἀριστίζομαι καὶ δειπνίζομαι. τοιοῦτον γὰρ ἐστὶν, ἀριστον παρέχω τινὶ καὶ δεῖπνον, ὥστε διαφέρειν τὸ ἀριστῶ τοῦ ἀριστίζω, ἢ τὸ μὲν ἀριστῶ ὑποφαίνει ἀρίστου μεταλαμβάνω, τό γε μὴν ἀριστίζω ἀρίστου μεταδίδωμί τινι· ᾧ καὶ τὰ τῆς συντάξεως ἐγγενόμενα, ὡς ἔφαμεν, τὸ παθητικὸν ἀπετέλεσεν. (τὴν αὐτὴν ἔχει διαφορὰν καὶ τὸ γαμῶ ποδὸς τὸ γαμίζω· ἔστι γὰρ τὸ μὲν πρότερον γάμου μεταλαμβάνω, τὸ δὲ γαμίζω γάμου τινὶ μεταδίδωμι. τό γε μὴν γαμῶ παθητικῶς κλίνεται, καθὸ τὰ τῆς διαθέσεως πρὸς σύνταξιν ἐμψύχου προσώπου κατεγίνετο.)

3.154 Τούτων οὖν τῇδε ἐχόντων ἐπιστατέον τῷ ἐρίπω ῥήματι, εἰ loco Pindar συνωνυμεῖ τῷ πίπτω, ᾧ παράκειται κατὰ διάλεκτον γενομένη ὀξύτονος μετοχὴ ἐριπών· καὶ εἰ τὸ πεσών οὐκ ἔχει παθητικόν, συστατὸν δὲ ἐστὶν φάναι πεσόντι, δῆλον ὅτι καὶ τὸ ἐριπόντι Πολυνεῖκει παρὰ Πινδάρῳ {Olymp. II 48 Boeckh, 43 Schroeder} ἀναλογώτερον καταστήσεται διὰ τοῦ γραφόμενον. Ἀλλ' εἰ ἦν ἀληθὲς τὸ συνωνυμεῖν τὸ ἐρίπω τῷ πίπτω, οὐκ ἂν ὑπῆρχε τὸ ἐρίπεται, ὡς οὐδὲ τὸ πίπτεται. μήποτε γὰρ μᾶλλον τῷ βάλλω συνωνυμεῖ, καὶ ὡς βάλλω σε, οὕτως ἐρίπω σε, καὶ ὡς βληθέντι, οὕτως ἐριπέντι. καὶ γὰρ τὸ ἐρέριπτο, ἐρέριπτο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν {Ξ 15}, οὐχ, ὡς οἶονταί τινες, ἀπὸ τοῦ ῥίπτω κέκλιται· οἰκειότερον γὰρ πως τὸ καταστρέφεσθαι τεῖχος ἐστὶν ἢ ῥίπτεσθαι. ἔστι δὲ οὖν ἀπὸ τοῦ ἐρίπω, κατὰ παθητικὴν διάθεσιν τρίτου προσώπου κατὰ χρόνον τὸν ὑπερσυντέλικον, κατὰ Ἀττικὴν διάλεκτον συστολῆς γενομένης τοῦ η εἰς ε, καθὼς ἔχει καὶ τὸ ξηρόν ξερὸν, ποθῆσαι ποθέσαι· ἀπὸ τοῦ ἐρίπω ἥριπτο, ἐπρήριπτο, καὶ ἔτι ἐρέριπτο.

3.155 Τὰ δὲ προκατελεγμένα τῶν ῥημάτων πρὸς εὐθείας σύνταξιν ἀπαρτίζει διάνοιαν, περιπατεῖ Τρύφων, ζῇ Πλάτων, ἀναπνεῖ Διονύσιος, πλεῖ, τρέχει, χωρὶς εἰ μὴ ἐπὶ τῶν αὐτοπαθῶν αἰτήσκει τις τὸ ποιοῦν τὸ πάθος, φθίνει Θέων ὑπὸ τῆς λύπης, πάσχει Θέων ὑπὸ τοῦ γυναιίου, πυρέσσει Θέων διὰ τὸν κόπον. ἅπερ κἂν μὴ προσκείται, τῇ αὐτοτελείᾳ τὸ πάθος ἀνεκδοίαστόν ἐστιν, ἐπεὶ καὶ τῷ περιπατεῖ καὶ ζῇ καὶ ἀριστᾷ καὶ τοῖς ὁμοίοις, αὐτοτελέσιν οὖσιν, προστίθεται ἔσθ' ὅτε τὸ ἐν γυμνασίῳ ζῇ ἢ ἐν οἴκῳ. — ἢ γε μὴν παράθεσις τῶν ἄλλων ῥημάτων πάντως τὸ ἡμιτελὲς καθίστησιν, ὡς ἔχει τὸ Τρύφων βλάπτει, Τρύφων φιλεῖ. δ' ὁ καὶ τὰ τοιαῦτα οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ἔλαττον ἢ κατηγορήματά φασιν, ὡς πρὸς σύγκρισιν τῶν ἐν αὐτοτελείᾳ καταγινομένων ῥημάτων καὶ μὴ πάντως ἐπιζητούντων πλαγίαν.

3.156

Οὐ μέντοι μοι δοκεῖ βίαιον εἶναι τὸ καὶ ἔνια τούτων τὸν αὐτὸν ἐπέχειν λόγον τοῖς προειρημένοις, ὥστε μὴ πάντως πλαγίαν ἐπιζητεῖν. αὐτὸ γὰρ μόνον μηνύειν ἐθέλοντες τὰ ἐγκείμενα πάθῃ ἐρᾷ οὗτος, φιλεῖ οὗτος, ὡς εἰ καὶ ἐπ' ἀναγνώσματος ἀναγινώσκει οὗτος, αὐτὸ μόνον τὸ πρᾶγμα μηνύοντες· καὶ ἐν ἀποφάσει γὰρ ἔστι φάναι οὐκ οἶδεν ἀναγινώσκειν οὗτος. παρὸν μέντοι ἐξεργαστικώτερον φάναι οὗτος ἀναγινώσκει Ἀλκαῖον, Ὀμηρον, οὗτος φιλεῖ Διονύσιον, οὗτος ἐρᾷ Ἑλένης. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ τύπτειν καὶ τῶν δυναμένων ταῦτ' ὀφείδειν παραστήσαι· οἷόν τε γὰρ φάναι οὗτος τύπτει, ὡς εἰ καὶ οὗτος ἡχεῖ ἢ ψοφεῖ, ὅτε καὶ ἐν ἀπαγορεύσει φαμέν μὴ τύπτε, μὴ βόα, οἷς πάλιν ἔστι προσθεῖναι αἰτιατικὰς πτώσεις. καὶ δῆλον ὅτι τούτων παθητικὰ γενήσεται φερομένων ἐπὶ πλαγίαν πτώσιν, οὐ μὴν τῶν δοκούντων κατ' αὐτοτέλειαν τὸν λόγον καθιστάνειν καθὸ δυνάμει ὁμοία γέγονεν τοῖς προκατελεγμένοις, λέγω τὸ περιπατεῖν καὶ πλουτεῖν· πρόκειται γὰρ ὅτι τὰ τοιαῦτα οὐκ ἔχει πλαγίαν πτώσιν.

- 3.157 Ὡς οὖν καθολικώτερον φάναι ὡς τὰ πρὸς εὐθείαν συναρ τώμενα τῶν ῥημάτων, οὐκ ἀπαιτοῦντα πλαγίαν πτώσιν, οὐδὲ παρακειμένην ἔξει παθητικὴν προφοράν· τὰ γε μὴν πλαγίαν ἀπαιτοῦντα πάντως καὶ εἰς παθητικὴν τὴν ἐνεργητικὴν διάθεσιν μεταστήσειεν, συμπαραλαμβανομένης γενικῆς μετὰ τῆς ὑπὸ προθέσεως, δέρομαι ὑπὸ Τρύφωνος, τιμῶμαι ὑπὸ Θέωνος. Καὶ αὕτη μὲν μόνη ἐστὶν τῶν ἢ σύνταξις τῶν γε μὴν ἐνεργητικῶν ἐστὶν καὶ γενικὴ, οὐ συνούσης τῆς ὑπὸ προθέσεως, ὡς τὸ κυριεύω σοῦ, καὶ δοτικὴ, ὡς τὸ παλαίω σοί, καὶ αἰτιατικὴ, ὡς τὸ τιμῶ σέ.
- 3.158 Ἡ δὲ προκειμένη σύνταξις αὐτάρκης καταστήσεται τοῖς προαιρουμένοις ἀπλούστερον τὰς παραδόσεις τῶν λόγων παραλαμβάνειν· τοῖς μέντοι γε μετὰ πάσης ἀκριβείας ἐπεξιοῦσιν τὰ τῆς συντάξεως τοῦ λόγου προσγενήσεται ἐπιστῆσαι, τίνα τῶν ῥημάτων γενικὴν ἀπαιτεῖ καὶ τί τούτου τὸ σῆμα, καὶ τίνα δοτικὴν, συνόντος πάλιν τοῦ αἰτίου· τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῆς αἰτιατικῆς. καὶ δῆλον ὅτι διὰ τὸ συνὸν πλῆθος τῶν ῥημάτων καὶ τὰ τῆς συντάξεως ἰδιώματα δυσπερίληπτα γενήσεται, ἅπερ οἶμαι κατὰ τὸ δέον προσδιευκρινήσειν.
- 3.159 Ἀ μὲν οὖν ἐκ τῆς εὐθείας ἐγγινόμεναι δράσεις σχεδὸν ἐπ' αἰτιατικὴν ἅπασαι συντείνουσιν, παρυφισταμένου καὶ τοῦ ἐνεργοῦντος καὶ τοῦ τὸ πάθος ἀναδεχομένου, ὡς ἐν τῷ δέρω σε, τύπτω σε, τῶν παθόντων κατὰ παθητικὴν σύνταξιν ἀνθυπαγομένων εἰς εὐθείαν τῶν τε δρασάντων εἰς γενικὴν μετὰ τῆς ὑπό, ἐγὼ δέρομαι ὑπὸ σοῦ· καὶ διὰ τί μετὰ τῆς ὑπό, ἐν τοῖς ἐξῆς εἰρήσεται. Ἡ δὲ προκειμένη σύνταξις, κἂν σωματικῶς τὰ τῆς ἐνεργείας σημαίνει κἂν ἔτι ψυχικῶς, ὡς εἵπομεν, μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς συντάξεως ἔχεται. καὶ ἐπεὶ πολλαχῶς ἔστι τὸ διατίθεσθαι, πλεῖστοι καὶ τρόποι παρακολουθήσουσι τῶν ῥημάτων κατὰ τὰς ιδιότητας τῶν ἐνεργειῶν.
- 3.160 εἰσὶ μὲν γὰρ σωματικαὶ διαθέσεις αἱ τοιαῦται, τρίβω σε, νίπτω σε, ῥήσω σε, ἔλκω σε, βιάζομαι, χαλῶ, γυμνάζω, νύσσω, κνήθω, ξύω, σμῶ, βρέχω, τύπτω, παίω, λούω, δεσμεύω, λύω, πλήσσω, φονεύω, κτείνω, φθείρω, καίω, φλέγω, καθίζω, θερίζω, ζημιῶ, βλάπτω. καὶ σωματικῶς καὶ ψυχικῶς ὑβρίζω· καὶ γὰρ καὶ διὰ χειρῶν καὶ ψυχικῆς διαθέσεως, καθὸ ἔχει καὶ τὸ λοιδορῶ καὶ τὸ κακολογῶ, ἀνιῶ, λυπῶ. καὶ ὅσα ἐπ' ἐγκωμίων, ὑμνῶ σε, μεγαλύνω σε, ἄδω, μέλω, δοξάζω, κλείω, ἄφ' οὗ καὶ τὸ κλέος, αἰνῶ. καὶ ἐπὶ τῶν διακρουστικῶν, παραλογίζομαί σε, κλέπτω, ἀπατῶ, περιγελῶ, παίζω, ἀπαφῶ, ἐξαπατῶ, πλανῶ. καὶ ὅσα κατ' ἀπόστασιν τῶν ὑποκειμένων, ὡς ἐπὶ τοῦ ζητῶ σε ἢ εὐρίσκω. καὶ ὅσα ἐν ἐπικρατείᾳ, ἔχω, κρατῶ, φυλάσσω, τηρῶ, εἴργω. καὶ τὸ μὲν ἐρίζω σοι, παλαίω σοι καὶ τὰ τούτοις ὁμοία δοτικὴν παραδέχεται διὰ λόγον ὃν ἐκθησόμεθα· τό γε μὴν νικῶ ἐν ἐπικρατείᾳ πάλιν γινόμενον αἰτιατικῇ συμφέρεται. ὁμοίως καὶ αἱ σεπτικώτερον παραλαμβανόμεναι συντάξεις σέβομαί σε· πολλῶν γὰρ ἀποφάσεις ἐνεργειῶν, ὧν περιληπτικόν ἐστιν τὸ σέβομαι· ἐντρέπομαι, αἰσχύνομαι, προσκυνῶ, θωπεύω, κολακεύω,

ἄζομαι. καὶ ὅσαι ἐν ὑπονοίᾳ εἰσὶν ψυχικῆς διαθέσεως, συντείνουσαι ἐπὶ τι, οὔμαι σε, ὑπολαμβάνω, ὑπονοῶ, ὑφορῶμαι.

3.161 Καὶ τὰ προαιρετικὰ δὲ τῶν ῥημάτων τὰ τῆς διαθέσεως ἔχει συντείνοντα κατ' αἰτιατικὴν πτῶσιν ἐπὶ πάντα τὰ πρόσωπα, ὧν ἐστὶν καὶ ἐλλείπη, εἰ γένοιτο ἐκ πρώτου πρὸς δεύτερον καὶ τρίτον ἢ ἐκ τρίτου πρὸς δεύτερον καὶ πρῶτον· ὅπερ ἔστιν ἐπιτομώτερον φράσαι, εἰ ἐν διαβάσει εἴη τὰ τοῦ προσώπου. τὸ γὰρ βούλομαι προαιροῦμαι ἀναγινώσκειν οὐ δέεται τῆς προσδιαστελλούσης ἀντωνυμίας, ἐπεὶ δυνάμει ἐν αὐτοπαθείᾳ ἔχει τὰ τῆς συντάξεως (ἐπεὶ τοι πάλιν ἦν ὁ λόγος τοιοῦτος, βούλομαι ἐμαυτὸν πλουτεῖν, βούλομαι ἐμαυτὸν περιπατεῖν, τουτέστιν διατίθεμαι εἰς τὸ περιπατεῖν, εἰς τὸ πλουτεῖν.)

3.162 Ἐν τοῖς γοῦν διαβιβαζομένοις προσώποις ἀνάγκη τὸ ἀντωνυμικὸν ἐγγενέσθαι, βούλομαί σε γράφειν, βούλομαί σε Διονύσιον φιλεῖν· εἰ γὰρ μὴ τῇδε γένοιτο, πάλιν συνδραμεῖται τὸ ἀπαρέμφατον τῷ βούλομαι καὶ οὕτως ὡς αὐτοπαθὲς ἔσται, συμπαραλαμβανομένης μὲν τῆς ἐμαυτὸν ἀντωνυμίας, ἐὰν καὶ τὸ ῥῆμα ἐπὶ πλαγίαν φέρηται, οὐ συμπαραλαμβανομένης δέ, εἰ μὴ τῇδ' ἔχοι. τοῦ μὲν προτέρου ἐστὶν τὸ γυμνάζω σέ βούλομαι γυμνάζειν ἐμαυτὸν, δέρω σέ βούλομαι δέρειν ἐμαυτὸν· τοῦ δὲ δευτέρου ἐστὶ πλουτῶ ἀδιαβίβαστον, ἐξ οὗ οὐ πάντως ἐπιζητήσῃ τὸ βούλομαι πλουτεῖν ἐμαυτὸν, ἀλλὰ καὶ χωρὶς τῆς ἀντωνυμίας. ταῦτόν καὶ ἐπὶ τοῦ βούλομαι περιπατεῖν καὶ τῶν ὁμοίων, ὥστε συνάγεσθαι τὸ ἐκ μὲν τῆς προτέρας συντάξεως πάντως ἐπιζητεῖν τὴν ἐμαυτὸν ἀντωνυμίαν (ὡς ἐν τῷ βούλομαι βλάπτειν, βούλομαι φιλεῖν), οὐ μὴν ἐπὶ τοῦ περιπατεῖν, τρέχειν καὶ τῶν ὁμοίων.

3.163 Ἵσως τις οἰήσεται τὸ βούλομαι, προαιροῦμαι, θέλω, τὰ τούτοις ὅμοια ἐπ' αἰτιατικὴν πτῶσιν μὴ φέρεσθαι, τά γε μὴν συμφερόμενα ῥήματα. ἔστω γάρ τι βλάπτω σε, γράφω σε, ἄφ' οὗ ἂν γένοιτο θέλω σε βλάπτειν, θέλω σε γράφειν, ὥστε τῶν ἀπρεμφάτων εἶναι τὴν σύνταξιν, μὴ τῶν ἐγκειμένων ὀριστικῶν. καὶ ἔτι ἐξ ἐκείνου πιστώσεται, ὡς τὸ ἀκούειν ἐπὶ γενικὴν φερόμενον· δι' ὃ καὶ ἔνεκα τούτου πάλιν τὸ θέλω ἀκούειν Διονυσίου γενικὴν σύνταξιν ἀνεδέξατο, ἔνεκα τοῦ τὸ ἀκούω ἐπὶ γενικὴν φέρεσθαι.

3.164 Ἔστιν δὲ τὸ τοιοῦτο ληρῶδες. ὡς γὰρ προείπομεν, πάντως τὰ προαιρετικὰ ἐπ' αἰτιατικὴν φέρεται. προσλαμβάνοντα ἐτέραν πτῶσιν, ἐὰν καὶ τὸ συντασσόμενον ἀπαρέμφατον ἐκ ῥήματος συνεστήκει του φερομένου ἐπὶ πλαγίαν πτῶσιν· εἰ γὰρ μὴ τῇδε ἔχοι, μόνῃ αἰτιατικῇ παραλαμβάνεται ἢ ἐκ τοῦ προαιρετικοῦ. τοῦ μὲν οὖν προτέρου λόγου θέλω σε ἀκούειν Διονυσίου· παρείληπται γὰρ ἢ σέ αἰτιατικὴ διὰ τὸ θέλω, ἢ γε μὴν γενικὴ, λέγω ἢ τοῦ Διονυσίου, διὰ τὸ ἀκούειν. πάλιν ἔστι τι σοὶ χαρίζομαι, καὶ πάντως γενήσεται θέλω σε χαρίζεσθαι Διονυσίῳ, προσγενομένης πάλιν τῆς αἰτιατικῆς καθ' ὃν εἵπομεν λόγον, καὶ συνούσης δοτικῆς διὰ τὸ χαρίζεσθαι. ἔνθεν δὲ καὶ δύο αἰτιατικαὶ ἀνακύπτουσιν, εἰ καὶ τὸ ῥῆμα ἐπ' αἰτιατικὴν πάντως φέροιτο, ὡς ἔχει τὸ βλάπτω σε θέλω σε βλάπτειν Διονύσιον θέλω Διονύσιον βλάπτειν Ἀπολλώνιον, περὶ ὧν καὶ τῆς ἀμφιβολίας διελεξάμεθα. τοῦ δὲ ἐτέρου ἦν τὸ πλουτῶ ἀδιαβίβαστον, τὸ περιπατῶ, τὸ ζῶ, ἄλλα πλεῖστα. οὐ δὲ ἐν τῷ βούλομαί σε ζῆν λείπει ἐτέρα πτῶσις διὰ τὸ ἀδιαβίβαστον τοῦ ῥήματος, ἢ μέντοι αἰτιατικὴ ἔγκειται ἢ προσγενομένη ἐκ τῆς προαιρετικῆς συντάξεως. Καὶ οὕτως ἀπεδείχθη ὡς τὰ προαιρετικὰ ῥήματα φέρεται ἐπ' αἰτιατικὴν.

3.165 Καὶ ὅσα ἐπ' ἀνακρίσεως παραλαμβάνεται ἢ ἐπ' ἐρωτήσεως, ἐξετάζω σε, ἀνακρίνω σε, ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἀπάσας {λ 234}. καὶ ἔνεκα τούτου τὸ πεύθεσθαι καταλλήλου ἔχεται φερόμενον ἐπ' αἰτιατικὴν, κατὰ τὴν Ὀμηρικὴν χρῆσιν σημαῖνον τὸ ἀκούομεν ἢ ἠκούετο ἐν τῷ πευθόμεθ' ἥχι ἕκαστος {γ 87} καὶ πεύθετο γὰρ Κύπρον δέ {λ 21}, οὐχ ὅτε κατὰ πεύσεως παραλαμβάνεται ἐν τῷ πυνθάνομαι σοῦ. πρόκειται γὰρ ἡ συζυγία τῶν τοιούτων ἐπ' αἰτιατικὴν φερομένη. — Ὁμοίως

καὶ τὰ ἐπ' οἴκτου παραλαμβανόμενα, ὡς ἐπὶ τοῦ μύρεσθαι, ὀδύρεσθαι, γοᾶν, κλαίνειν, οἰκτίζειν, θρηνεῖν, αἰάζειν· τὸ γὰρ οἰμώζειν καὶ αὐτοπάθειαν σημαίνει. καὶ ὅσα κλήσιν ὑπαγορεύει, φωνῶ σε, βοῶ σε, κλήζω, καλῶ· προφανῆς ἡ γινομένη ἐνέργεια ἐκ τῶν εὐθειῶν ἐπὶ τὴν αἰτιατικήν.

3.166 Καὶ ἔνεκα τοῦ τοιούτου ἐπιστάσεως ἄξια τὰ τοιαῦτα, τρέμω σε, φεύγω σε, φρίσσω σε, τοῦτον φοβοῦμαι, ὡς οὐδεμιᾶς ὄντα ἐνεργείας ἐμφατικά φέρεται ἐπ' αἰτιατικήν. μᾶλλον γὰρ αὐτοπάθειαν σημαίνει τὸ φρίσσειν καὶ φεύγειν διὰ φόβον, καὶ ἔτι τὸ τρέμειν καὶ τὰ παραπλήσια, συνεπισχύοντος καὶ τοῦ μὴ γίνεσθαι ἐπὶ τῶν τοιούτων συντάξεων παθητικὰς διαθέσεις. εἰ γὰρ τῆς αὐτῆς συντάξεως εἶχετο τῷ ὑβρίζω σε, δέρω σε τὸ φρίσσω σε καὶ τὸ τρέμω σε, καὶ πάντως εἶχεν ἀντιπαρακείμενα τὸ τρέμομαι, φεύγομαι, φρίσσομαι, ὁμοίως τῷ ὑβρίζομαι, δέρομαι. χρή οὖν νοεῖν ὡς οὐ μόνον ποιητικὴ ἄδεια ἐν ἑλλείψει λέξεων καταγίνεται, ἀλλὰ καὶ συνήθεις λόγοι. λείπειν φαμέν τὸ ὁρμήσει πεδίοιο {N 64} τῇ διὰ προθέσει, τὸ καὶ οὐ τι πολὺν χρόνον {M 9}, τοῦ ἐντελοῦς ὄντος δι' ἃ τό, ἵθυσε μάχη πεδίοιο {Z 2} τῇ διὰ. ἔστι δὴ οὖν καὶ ἡ προκειμένη σύνταξις ἐν πλήρει λόγῳ καθισταμένη οὕτω τρέμω διὰ σέ, φεύγω διὰ σέ· ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ φρίσσω, φοβοῦμαι καὶ τῶν ὁμοίων. καὶ διὰ τοῦτο εὐλόγος ἡ ὑποπαραίτησις τῶν παθητικῶν σχημάτων.

3.167 Καὶ ὅσα παρορμητικά ἐστίν, ὡς τὸ ὀτρύνειν, ἐρεθίζειν, ὀρίνειν, παρορμαῖν, διεγείρειν. καὶ ὅσα ἰκετεῖαν σημαίνει, γουνοῦμαί σε ἄνασσα {ζ 142}, ἐρωτῶ σε νῦν ἐν ἴσῳ τῷ παρακαλῶ σε, λιτανεύω, τὴν ἰκόμην φεύγων {Ξ 260} ἀντὶ τοῦ ἰκέτευσσας, τοῦνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἰκάνω πολλὰ μογήσας {γ 92 cum η 14 confusus}. καὶ δῆλον ὅτι τὸ δέομαι σοῦ οὐ κατὰ τῆς τοιαύτης ἐννοίας παραλαμβάνεται· τοιοῦτο γὰρ τι σημαίνει· τῆς σῆς βοηθείας λείπομαι.

3.168 Καὶ ὡς προεῖρηται, πολυμερεστάτη ἐστὶν ἡ κατ' αἰτιατικήν σύνταξις, ἐνὶ συμφωνοῦσα τῷ ἀναδέχεσθαι τὴν ἐξ εὐθείας ἐνεργητικήν μανκ. β 167. Nec minus verba impellendi cum accusativo construuntur, διάθεσιν, ὀρκίζω σε, πείθω σε, κακίζω σε, σωφρονίζω σε, θλίβω, θερμαίνω, ψύχω, διατιθῶ. αὐτάρκης δὲ εἰς ἀφορμὴν τῶν ὑπολοίπων ῥημάτων ἡ προκειμένη σύνταξις καθέστηκεν.

3.169 Ἵσως δόξει μὴ ἐξωμαλίσθαι ἡ ἐκ τῶν αἰσθήσεων ἐνέργεια, ἐπεὶ αὐτὸ τὸ αἰσθάνεσθαι ἐπὶ γενικὴν φέρεται, καὶ ἔτι τὰ μερικώτερον παραλαμβανόμενα, τὸ ἀκούειν, τὸ ὁσφραίνεσθαι, γεύεσθαι, ἄπτεσθαι· οὐ μὴν ἔτι τὸ βλέπειν (ἐπὶ γὰρ αἰτιατικήν φέρεται) καὶ τὰ τοῦτω συνωνυμοῦντα, ὀρῶμαί σε, θεῶμαί σε, λεύσσω, δέρκομαι, ὀπτεύω. καὶ δοκεῖ μοι τὰ τῆς συντάξεως πάνυ δεόντως καθίστασθαι.

3.170 Ἀ μὲν οὖν ἐκ τῶν αἰσθήσεων διαθέσεις πεῖσιν ἀναλαμβάνουσι τὴν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν εἴγε καὶ ἀκουσίως ἐπεισιοῦσα τῇ ἀκοῇ ἢ φωνῇ προσδιατίθῃσι τὸ ὅλον σῶμα· τε γὰρ τῶν πριόνων ἥχοι καὶ αἱ βρονταὶ οὐχ ὑπεχομένην ἔχουσι τὴν ἀκοὴν τῇ φωνῇ. τοῦ μέντοι πάθους ἐγγίζει ἡ κατὰ γενικὴν σύνταξις, καθὼς εἵπομεν· οὐ μέντοι μετὰ τῆς ὑπὸ τὰ τῆς συντάξεως γίνεται, καθὸ καὶ ἐνέργεια σύνεστιν ἡ γενομένη ἐκ τῆς διαθέσεως, ἐπεὶ τὸ ἄπτεσθαι μετ' ἐνεργείας καὶ ἀντιδιατίθεται διὰ τῆς τῶν θερμῶν ἐπαφῆς ἢ ψυχρῶν ἢ ἄλλων τῶν τοιούτων. οὕτως ἔχει τὸ ὁσφραίνεσθαι, τὸ γεύεσθαι· περισσὸν ἂν εἴη περὶ τῆς τῶν τοιούτων ἀντιδιαθέσεως διαλαμβάνειν, καθὸ πρόδηλόν ἐστίν ὡς αἰεὶ ἡ γινομένη τῶν πικρῶν γεῦσις ἀντιδιατίθῃσι τὴν γεῦσιν καὶ τῶν δυσωδῶν ἢ ὀσγρησις τὴν ὀσφρησιν.

3.171 Ἦ γε μὴν ἐκ τοῦ ὁρᾶν διαθέσεις ἐνεργεστάτη ἐστὶν καὶ ἐπὶ πλέον διαβιβαζομένη, ὡς κἀκεῖνο μαρτυρεῖ, οὐ τέ τοι ὀξύτατον κεφαλῆς ἐκδέρκετον ὅσσε {ψ 477}. οὐδὲ γὰρ εἰς τὸ ἀντιπαθεῖν ὑπὸ τῶν ἔξωθεν εὐδιάθετος, ἐπεὶ τὸ προσδιατιθεῖν εἴργεται ὑπὸ τῆς καταμύσεως τῶν ὀφθαλμῶν.

3.172 Τὸ ἀνώμαλον τῆς συντάξεως κατήπειξεν ἡμᾶς εἰς τοιαύτην ἐκτροπὴν λόγου συγκαταβῆναι. φαίνεται δ' ὅτι καὶ τὸ φιλεῖν τοῦ ἐρᾶν διοίσει, καθότι ἡ μὲν ἐκ τοῦ φιλεῖν ἐγγινομένη διάθεσις

ἐνεργείας ὄνομα σημαίνει· οἱ γοῦν φιλοῦντες παιδεύουσιν, πάλιν τῆς διαθέσεως κοινῆς τοῖς προκειμένοις ἐπ' αἰτιατικὴν συντεινούσης. οὕτως ἔχει καὶ τὸ διδάσκειν καὶ τὸ πείθειν. τό γε μὴν ἐρᾶν ὁμολογεῖ τὸ προσδιατίθεσθαι ὑπὸ τοῦ ἐρωμένου. δι' ὃ καὶ δεόντως ἡ Σαπφῶ ἐπιτεταμένῳ μᾶλλον ὀνόματι ἐχρήσατο, ἐγὼ δε κην' οττωτις εραται {fr. 101 Ahrens, 13 Bergk4}. καὶ σαφές ἐστιν ὡς συνετοῦ μὲν ἐστὶ καὶ ἀγαθοῦ τὸ φιλεῖν, καθάπερ καὶ πατέρες παῖδας φιλοῦσιν, οὐ μὴν συνετοῦ τὸ ἐρᾶν, ἀλλ' ἤδη παρεθεσθαι τὸ λογιστικόν. Οὐ χρὴ ἄρα ἀπορεῖν ἔνεκα τίνος τὸ μὲν φιλῶ ἐπ' αἰτιατικὴν φέρεται, τὸ δὲ ἐρῶ ἐπὶ γενικὴν.

- 3.173 Καὶ τὸ κήδεσθαι δὲ καὶ προνοεῖσθαι καὶ φροντίζειν, De verbis curandi ἐπὶ γενικὴν φερόμενα, μετ' ἐνεργείας τῆς τοῦ φροντίζειν ἔχει ἐγκείμενον καὶ τὸ πάσχειν ὑπὲρ τινων, καὶ εὐλόγως τὰ τῆς γενικῆς συμπαρεῖληπται.
- 3.174 Ὅμοίως ἐπὶ γενικὴν φέρεται καὶ ὅσα ἐπικράτειάν τινων σημαίνει εἰς τὴν τῶν ὑπερεχόντων ἢ κυριευόντων διάθεσιν κατὰ λόγον οὐκ ἀπίθανον. προφανές γάρ ἐστιν ὡς χωρὶς γενικῆς κτῆμα οὐκ ἔστιν ἐπινοήσαι. διὰ τοῦτο τὰ κτητικὰ εἰς γενικὰς ἀναλύεται καὶ ἀπὸ γενικῶν παράγεται ἔν τε ὀνόμασιν ἔν τε ἀντωνυμίαις, ἀπάντων τῶν δυναμένων κτῆσιν ἀναδέξασθαι. διὰ τοῦτο τὸ μὲν Νέα πόλις καὶ τὰ ὅμοια δύο ὀνόματα καθεστῶτα ἐν ἰδίῳ τόνῳ δις κλίνεται, οὐ μὴν τὸ Κόρακος πέτρα ἢ ὕδς κύαμος, Ὄνου γνάθος, Ἀχαιῶν λιμὴν· κλιθείσης γὰρ τῆς γενικῆς συνοίχεται καὶ τὰ τῆς ἐπικρατήσεως. Ἔστιν οὖν ἡ προκειμένη συζυγία τῶν ῥημάτων τοιαύτη. κτῆμα τῶν βασιλέων οἱ ὑπόντες. διὰ τοῦτο βασιλεύω τούτων, ἡγεμονεύω, στρατηγῶ, τυραννῶ. διὰ τοῦτο ἀπαράδεκτος ἡ δοτικὴ ἐν τῷ Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε {A 180}· ἡ γὰρ τοῦ ἄνασσε σύνταξις τὴν γενικὴν ἀπήτησεν. οὕτως ἔχει τὸ κυριεύω, δεσπόζω, κρατῶ, ἄλλα πλεῖστα τῆς ἴσης ἐννοίας ἐχόμενα. —
- 3.175 Εἰκός τινα φήσιν ὡς τὰ τοῦ λόγου ἀντέστραπται. ἐν γὰρ τοῖς ὀνόμασιν ὁ ἐπικρατῶν ἐν γενικῇ νοεῖται πτώσει ὃ τε ἐπικρατούμενος ἐν εὐθείᾳ, Ἀριστάρχου δοῦλος, βασιλέως οἰκέτης· ἐν γε μὴν τῇ προκειμένῃ συντάξει ὁ μὲν ἐπικρατῶν νοεῖται ἐν εὐθείᾳ, ὁ δ' ἐπικρατούαμενος ἐν γενικῇ· δεσπόζω γὰρ ἐγὼ τούτων καὶ ἔτι κυριεύω. —
- 3.176 πρὸς ὃν ἂν φήσαιμεν, τὸ πρῶτον, οὐ τὸ αὐτὸ μέρος λόγου ὄνομα καὶ ῥῆμα, καὶ εἰ τοῦτο, οὐ πάντως καὶ τὰ τῆς συντάξεως εἰς ταῦτο συνελεύσεται, ἢ ἔν μόνον αἰτήσῃ τὴν γενικὴν, ἢς χωρὶς οὐδέποτε κτῆσις ἐπινοεῖται. — δευτέρον πάνυ ἀναγκαίως τὰ τοῦ λόγου ἀνεστράφη. ῥημάτων γὰρ συντάξεις ποιούμεθα πρὸς πτωτικά, τὰ δὲ ῥήματα πτώσιν ἔχει ὀρθὴν παρυφισταμένην ἢ καὶ συμφέρεται, ἐκ δ' αὐτῶν ἡρτῆται ἢ διάθεσις τῆς ἐπικρατείας, ἥτις οὐκ ἂν νοοῖτο ἢ ἐκ γενικῆς πτώσεως, καθὼς προεῖρηται. ἀνάγκη οὖν πᾶσα τὸ παρυφιστάμενον πρόσωπον ἐκ τῶν ῥημάτων ἐν πτώσει ὀρθῇ καταγίνεσθαι, τὸ δὲ τούτῳ πρόσωπον ἀνθυπαγόμενον μὴ ἐν ἄλλῃ πτώσει καταγίνεσθαι ἢ τῇ γενικῇ, ἢς ἄνευ οὐ συνίσταται κτητικὴ σύνταξις, καθὼς προείπομεν. — ἔστι γοῦν κάκεῖνο ἐκ τρίτου προσθεῖναι, ὡς καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν παρυφιστάμενα ὀνόματα πάλιν γενικὰς ἀπαιτεῖ. τῷ τυραννῶ ὁ τύραννος παράκειται, καὶ μία σύνταξις ἢ ἐξ ἀμφοτέρων. ὁ αὐτὸς λόγος ἐπὶ τοῦ βασιλεύς καὶ βασιλεύω, στρατηγός—στρατηγῶ, δεσπότης—δεσπόζω, κύριος—κυριεύω.
- 3.177 Χωρητέον δὲ καὶ ἐπὶ τὰ τῇ δοτικῇ συντασσόμενα. Καὶ δὴ ἅπαντα τὰ περιποίησιν δηλοῦντα, εἴτε καὶ τῶν ἐν λόγῳ εἴτε καὶ τῶν ἐν σώματι, ἐπὶ δοτικὴν φέρεται, ὡς ἔχει τὰ τοιαῦτα, λέγω σοί, ὦσεῖ. λόγου σοι μεταδίδωμι· σαφές γάρ ὅτι τὸ λέγω σε κλέπτῃν τοιοῦτόν τι σημαίνει, δι' οὐ προῖεμαι λόγου ὀρίζομαι σε δεδρακέναι τὰ τῆς κλοπῆς. καὶ δεόντως πάλιν τὰ τῆς ἐνεργείας τῆς διὰ τοῦ λέγειν ἐπὶ δοτικὴν συντέτεινεν· καθάπερ καὶ ἐπὶ σώματος τέμνω σοί, ὦσεῖ περιποιῶ σοί τι μέρος τοῦ σώματος. τό γε μὴν τέμνω σέ πάλιν, τὴν ἐνέργειαν ἐπιφέρων κατὰ τοῦ ὑποκειμένου, συνῆλθεν ὁμοίως εἰς τὴν αἰτιατικὴν σύνταξιν. —

- 3.178 Ἐφ' ὧν δὴ συντάξεων χρηὶ νοεῖν ὡς οὐ τὸ ἐκ τῆς δοτικῆς πρόσωπον νοούμενον ὁμολογήσει τὸ τέμνομαι, εἶγε αὐτῷ μὲν τὰ τῆς ἐνεργείας οὐ προσδιετέθη, τῇ μέντοι ἐγκειμένη αἰτιατικῇ, ἥς καὶ μόνῃς ἄν εἴη τὸ παθητικόν, λέγω τὸ τέμνομαι. ὁ αὐτὸς λόγος ἐπὶ πάντων τῶν οὕτως νοουμένων. ἄδω σοί, καὶ δῆλον ὡς οὐ τούτου παθητικὸν τὸ ἄδομαι, τοῦ δὲ ἄδω σέ· καὶ κωμψδῶ σοί καὶ κωμψδῶ σέ, ὕμνῳ σοί καὶ ὕμνῳ σέ. κιθαρίζω σοι, τραγῳδῶ σοι, ἀναγινώσκω σοι, φαίνω σοι, κερνῶ σοι, στορνύω, δωροῦμαι, χαρίζομαι, αὐλῶ σοι, νῦν τῆς συντάξεως περιποιήσιν τινα τοῦ αὐλεῖν σημαινούσης.
- 3.179 ἐτέρας γὰρ ἐννοίας ἔχεται τὸ αὐλῶ τοῖς αὐλοῖς, τοῦ αὐλεῖν ἀκουομένου κατὰ μὲν τὴν προτέραν σύνταξιν ἐκ συναμφοτέρου, λέγω τῆς ἐνεργείας τοῦ αὐλεῖν καὶ αὐτῶν τῶν αὐλῶν, ἐξ ἧς ἐστὶ τὸ αὐλῶ τοῖς θεαταῖς· τῆς δὲ ἐτέρας συντάξεως, ὅτε τὸ αὐλεῖν σημαίνει τὴν εἶδῃσιν τῆς αὐλήσεως, ἐξ ἧς γίνεται τὸ τοῖς αὐλοῖς αὐλεῖν ἐν ἴσῳ τῷ διὰ τῶν αὐλῶν τὰ τῆς τέχνης ἐπιδείκνυσθαι, καθάπερ ἢ διὰ τῶν ὀργάνων ἐναλλαγὴ γινομένη ἀποτελεῖ τὸ συρίζει τοῖς αὐλοῖς ἢ αὐλεῖ τῇ σύριγγι.
- 3.180 Τὸ τοιοῦτον ἔστιν ἐπινοῆσαι καὶ ἐπ' ἄλλων ῥημάτων, εἶγε τὸ ἀκούει ποτὲ μὲν σημαίνει αὐτὴν τὴν μετάληψιν τῆς ἀκοῆς, ὡς ἔχει ἐπὶ τῶν ἥχων καὶ βόμβων κὶ φωνῶν κω βροντῶν. πασῶν τῶν οὐκ ἐγγραμμάτων φωνῶν, ἐξ οὗ φαμεν καὶ ὀζθηκόθης τινὰς εἶναι. ἀλλ' ἔστιν ὅπου τὸ συνιέναι τῶν ἡκουσμένων· τὸ γὰρ Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχή {Ξ 1} οὐχ ἀπλοῦν τι σημαίνει, ὡς οὐκ ἔλαθεν αὐτὸν ἢ φωνή, ἀλλὰ τοιοῦτόν τι, μεταλαβὼν τῆς φωνῆς συνῆκεν καὶ τὴν ἐν τοῖς πολέμοις πράξιν. φαμὲν δέ γε καὶ οὕτως, οὐκ ἀκούει ὁ δεῖνα τῶν λεγομένων, τουτέστι τῆς μὲν φωνῆς μεταλαμβάνει, οὐ μὴν τῶν δι' αὐτῆς λεγομένων. ἔστιν ἄκ τρίτου, ἡνίκα νοεῖται τὸ συγκατατίθεται τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις, ἀκούει μου ὁ δεῖνα, ἐπήκοός μου ἐστίν, καὶ πάλιν οὐκ ἀκούει, ἐξ οὗ γίνεται τὸ ἀνήκοός ἐστιν ὁ δεῖνα. —
- 3.181 τοιοῦτόν ἐστιν καὶ τὸ οὐδ' ἐσάκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς {Θ 97}· ἢ γὰρ κατὰ τὸν πρῶτον λόγον, οἷον τῆς φωνῆς οὐ μετέλαβεν διὰ τὸν ἐπιόντα θόρυβον· ἢ μετέλαβεν, οὐ μὴν τῷ Διομήδει ἐπέισθη ἀντιστατοῦντος θεοῦ. εἰς τοῦτο γοῦν τινες ἀναφέρουσι τὸ Τυδεΐδῃ, μή τ' ἄρ με μάλ' αἶνεε μή τέ τι νείκει {Κ 249}, ἐφ' οὗ δύναιτ' ἀντιπαραιτησάμενος τὸ ἄγαν ἐπαινεῖσθαι συμπαρατιθεσθαι καὶ τὸ μὴ ὀνειδίζεσθαι· ἀρμόζει γοῦν τὸ ἐπιφερόμενον πρὸς ἀμφοτέρω, εἰδόσι γὰρ τοι ταῦτα μετ' Ἀργείοις ἀγορεύεις {Κ 250}.
- 3.182 Οὕτως ἔχει τὸ ἀναγινώσκω. ἔσθ' ὅτε γὰρ ἀκούεται αὐτὸ μόνον ἀπλῇ ἀνάγνωσις, ἡνίκα καὶ παῖς φησιν οὐκ ἀνέγνω. ἢ καὶ τὸ συναμφοτέρον αὐτῶν, λέγω δὲ τὸ ἐν διανοίᾳ καταγίνεσθαι τῶν ποιημάτων· φαμὲν γὰρ οὐκ ἀνέγνω ὁ δεῖνα Ἀλκαῖον, οὐκ ἀνέγνω Ὅμηρον. Ἔστιν ἐπ' ἄλλων τὸ τοιοῦτον ἐπιδείξαι, ὅπερ νῦν οὐκ ἐπιζητεῖ ἡ προκειμένη σύνταξις· προυθέμεθα γὰρ ἅπας τὰς πλαγίας συντάξαι τοῖς ῥήμασιν, οὐ μὴν τὰ ποικίλως παρυφιστανόμενα ἐκ τῶν ῥημάτων. κἂν οὕτως δὲ μὴ ἔχη τὸ αὐλῶ τῇ νουμηνίᾳ, σαφὲς ὅτι πάλιν φέρεται ἐπὶ τὴν περιποιήσιν τῶν ἀκουομένων· ἐν τῷ μὲν γὰρ καταζήτηματι γίνεται τὰ τῆς ἐνεργείας, περιποιεῖται γε μὴν τοῖς ἀκροωμένοις.
- 3.183 Τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον, ὡς ἔφαμεν, ἔχει καὶ τὰ ἐπὶ τῶν σωμάτων, φέρω σοί, ἄγω σοί, πάλιν διαφορᾶς οὔσης τοῦ φέρω σέ καὶ ἄγω σέ. ὥστε ὁμολογεῖσθαι ὡς ἅπασα τοιαύτη δοτικὴ συνέχει ἐν ἑαυτῇ τὴν αἰτιατικὴν, ἣν καὶ ἔξωθεν προσλαμβάνει, ἄγω σοι τὸν παῖδα, φέρω σοι τὸν οἶνον, τέμνω σοι τὸ κρέας, ἀναγινώσκω σοι Ἀλκαῖον, κωμψδῶ σοι τοὺς Ἐπιτρέποντας· ὧν, ὡς ἔφαμεν, καὶ αἱ παθητικαὶ εἰσιν συντάξεις. — οὐκ ἀπιθάνως δὴ μοι Ὅμηρος δοκεῖ οὐδὲ ἐν τῇ τοιαύτῃ συντάξει τῶν πτώσεων προτίθεσθαι τὴν δοτικὴν τῆς αἰτιατικῆς, καθότι καὶ ταύτης ἐστὶν ἐμπεριεκτική.

Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ δοτικὴν φέρεται καὶ τὸ ὑπηρετῶ σοι, δουλεύω σοι, ἔπομαί σοι, ἀκολουθῶ σοι, ἦκω σοι· τῶν γὰρ ἐν αὐτοῖς ἐγκειμένων ἐνεργειῶν περιποιητικά ἐῖσι. τὸ γὰρ δουλεύειν πάσης ὑπηρεσίας ἐμπεριεκτικόν (ἥς τὰ εἶδη πάλιν ἐπιμεριζόμενα τῇ ἐνεργητικῇ διαθέσει τὴν αἰτιατικὴν ἀπαιτεῖ, τρίβω σε, λούω σε, νίπτω σε, κείρω, κοσμῶ, σμῶ, ἀναδῶ, ἐμπλέκω, λαμπρύνω, φαιδρύνω). Καὶ τὸ εἶκιν δέ, πάσης ἀντιθέσεως ἐμπεριεκτικὸν ὄν, καὶ τὸ ὑποχωρεῖν πᾶσι. τῷ αὐτῷ λόγῳ εἰς δοτικὴν κατήντησεν.

3.185 Καὶ τὰ ἐξ ἴσης διαθέσεως ἀναγόμενα, τουτέστι τὰ ἐν δυσὶ προσώποις τὴν αὐτὴν ἔχοντα ἐνέργειαν κατ' ἀλλήλων, ἐν δοτικῇ καταγίνεται, ὡς ἔχει τὸ μάχομαί σοι, παλαίω σοι, γυμνάζομαί σοι, ἱππάζομαι, ἀνθιστάνομαι, μονομαχῶ, παγκρατιάζω. Καὶ ὅτι μὲν ἔδει τὰ τοιαῦτα ἐπὶ πλαγίαν φέρεσθαι, παντὶ προὔπτον ἐγκειμένης διαβιβαστικῆς διαθέσεως ἐπὶ πρόσωπον ὑποκείμενον, ὡς κατ' ἀρχὰς εἶπομεν, δυνάμενον ὁμολογῆσαι τὴν εἰς αὐτὸ χωρήσασαν διάθεσιν· νοεῖται γοῦν ἐπὶ δύο ἐμψύχων τὸ παλαίειν, τὸ παγκρατιάζειν. ἀλλ' οὖν γε ἡ μεγίστη ἐνέργεια ἀπαιτήσασα αἰτιατικὴν εἰς ἓν μόνον καταγίνεται τὸ διατίθεσθαι ἐξ εὐθείας, μὴ μὴν προσδιατιθέναι, ὡς ἔχει τὸ δέρω σε, τύπτω σε, παίω σε· ὁ γὰρ οὕτως ὀριζόμενος οὐχ ὁμολογεῖ τὸ ἀντιπαίεσθαι. οὐ δὴ οὖν τὰ προκείμενα ῥήματα τὸ τοιοῦτον ἐπηγγέλλετο, καὶ σαφὲς ὅτι ἔνεκα τούτου οὐδὲ ἐπιδέξεται αἰτιατικὴν· ἦν γὰρ ἐγκειμένη ἡ αὐτὴ διάθεσις ἐκ τοῦ ἐτέρου προσώπου, τὸ ἀντιπαίεσθαι τὸν παγκρατιάζοντα. —

3.186 Τ οὖν εἰς δοτικὴν ἐχώρησεν, ὅτι καὶ ἡ γενικὴ ἐμερίζετο εἰς παθητικὴν διάθεσιν. ἀποστήσεται ἄρα ἀμφοτέρων τῶν πτώσεων ἡ τοιαύτη σύνταξις, καὶ οὐκ ἄλλην ἐπιδέξετχι ἢ μόνην τὴν δοτικὴν, ἐξ ἧς καὶ εὐέφικτον τὸ ἀντιπεριποιούμενον τῶν διαθέσεων. ἔστι γοῦν μοναδικὴ μὲν διάθεσις ἡ γυμνάζω σέ, ἀντιπεριποιουμένη δὲ ἐκ τοῦ ἴσου ἡ γυμνάζομαι σοί ἱππάζω σέ, ἐξ ἧς τὸ παθητικὸν ἱππάζομαι ὑπὸ σοῦ καὶ πάλιν τὸ ἐξ ἴσου ἀναγόμενον ἱππάζομαι σοί. πλεῖστα καὶ εἰς τὸ τοιοῦτον ἔστι παραθέσθαι, ἅπερ παραπεμπτόν. οὕτως δ' οἶμαι ἔχειν καὶ τὸ πείθομαι ὑπὸ σοῦ, καὶ οὐκ ἄλλο τι σημαίνει τὸ πείθομαι σοί ἢ τὴν ἐξ ἀλλήλων πρὸς ἀλλήλους γινομένην πεισμονήν.

3.187 Ἔστι καὶ ἐπὶ τρίτου προσώπου τὸ μέλει καὶ μεταμέλει δοτικῇ συντασσόμενα, ὡς ἔχει τὸ μέλει Τρύφωνι καὶ ἔτι μεταμέλει. ἅπερ παρὰ τὴν τῶν ἄλλων ῥημάτων σύνταξιν ἐξήλλακται, καθὸ πάντα μὲν εὐθείᾳ συντάσσεται μόνῃ, ὡς Θέων περιπατεῖ, ἢ καὶ συντείνει πλαγίᾳ, περὶ ἧς καὶ τὴν σύνταξιν ἐποίησάμεθα. οὐ μὴν τοῖς προκειμένοις. τοιοῦτον σύνεστιν· μεταμέλει γὰρ Σωκράτει καὶ ἔτι μέλει, τῆς ὀρθῆς οὐ συνουσίας. δι' ὃ καὶ παρασυμβάματα αὐτὰ ἐκάλεσαν οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς, τῶν ἄλλων ῥημάτων κατὰ τὰς συμβαινούσας διαθέσεις παρ' αὐτοῖς συμβαμάτων προσαγορευομένων ἢ καὶ ἔτι κατηγορημάτων· καὶ τὸ μὲν ἀπαρτίζον τὴν διάνοιαν παρασύμβαμα, λέγω τὸ μέλει κράτει, τὸ δὲ ἔλλειπτικὸν ἔλαττον ἢ παρασύμβαμα, λέγω δὴ τὸ μέλει. —

3.188 Ὅπερ ἐπινοῶ καὶ αὐτὸ ἀναδέχεσθαι νοουμένην εὐθεῖαν τὴν κατὰ τοῦ παρυφισταμένου πράγματος ἐν τῷ μέλει. παρὸν δὲ τὸν λόγον οὕτω πιστώσασθαι. δίδοται ὅτι τὸ μέλει ῥῆμα τρίτου προσώπου ἐστί, καὶ σαφὲς ὅτι ἐκ πρώτου καὶ δευτέρου γεγεννημένον, λέγω τοῦ μέλω, μέλεις. καὶ εἰ δίδοται τὰ τῆς συντάξεως τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου μετιέναι καὶ ἐπὶ τὸ τρίτον, λέγω κατὰ τὰς πτώσεις καὶ τοὺς ἀριθμούς, ὡς ἐπὶ τοῦ ἐγὼ φροντίζω — σὺ φροντίζεις ἐκεῖνος φροντίζει, δοθήσεται καὶ ἐπὶ τοῦ μέλω. ἔστιν οὖν τὸ ἐγὼ μέλω σοί ἐν εὐθείᾳ καὶ δοτικῇ, καὶ ἔτι σὺ μέλεις ἐμοί· ὅπερ ἀπαιτήσει κατὰ τὴν σύνταξιν ἐν τρίτῳ, ἐν τῷ μέλει Σωκράτει, οὐκ ἄλλο τι ἢ τὸ παρυφιστάμενον πρᾶγμα ἐν εὐθείᾳ νοούμενον. τοιοῦτο γάρ ἐστιν τὸ νοούμενον, μέλει τὸ φιλοσοφεῖν Πλάτῳ — φροντίδα Πλάτωνι ἐμποιεῖ ἡ φιλοσοφία, μέλει θέωνι τὸ πλουτεῖν ὁ πλοῦτος φροντίδα ἐμποιεῖ θέωνι τοῦ πλουτεῖν. χρὴ οὖν νοεῖν ὅτι τὸ μέλει Σωκράτει ἐν τῷ ὑπακουομένῳ πράγματι τὴν εὐθεῖαν ἔχει. ἔστιν οὖν τὸ σῆτιον τοῦ καὶ μόνον τὸ μέλει

παραλαμβάνεσθαι τὸ δεκτικὸν αὐτὸ εἶναι παντός του ἐπισυμβαίνοντος πράγματος. δι' ὃ μέλει Θέωνι ἐδόκει ἐν αὐτοτελείᾳ καθίστασθαι· παντὸς γάρ του παρυφισταμένου πράγματος κοινῶς ὑπακουομένου περὶ παντὸς γὰρ] ἐπισυμβαίνοντος, ὡς ἔφαμεν, τὸ μέλει ῥῆμα παραλαμβάνεται.

- 3.189 Καὶ τοσαῦτα εἶχομεν φάναι περὶ ἧς προεθέμεθα ἐκθέσθαι συντάξεως τῶν ῥημάτων πρὸς τὰς πλαγίας, ἐκείνου προδήλου καθεστῶτος, ὡς οἱ διάφοροι χρόνοι ἐν τῇ κλίσει καὶ ἔτι τὰ διάφορα πρόσωπα αἵ τε ὑπόλοιποι ἐγκλίεις τῆς αὐτῆς συντάξεως ἔχονται. τὸ γὰρ τέμνωι εὐκτικὸν ὃν πάλιν ἐπ' αἰτιατικὴν φέρεται, κἂν προστακτικὸν ἢ κἂν ἀπαρέμφατον κἂν ὑποτακτικόν, κἂν παρωχημένου χρόνου κἂν μέλλοντος, λέγω κατὰ τὰς ἐνεργητικὰς διαθέσεις, ἔστι καὶ εἰς τοῦτο πάμπολλα παραθέσθαι. —190). Ἄλλ' οὐδὲ αἱ μετοχαὶ τὸ τοιοῦτον ἀποκλίνουσιν, κἂν ἀποβάλῃσι τὸν τῶν προσώπων μερισμὸν τὰς τε παρεπομένας ψυχικὰς διαθέσεις τοῖς ῥήμασιν. ὡς γὰρ προείπομεν, ἐπὶ τὰς αὐτὰς πτώσεις φέρονται, καίτοι τῶν ἄλλων πτωτικῶν, λέγω δὲ τῶν ἀπὸ ῥήματος γεγονότων, οὐκ εἰς τὸ αὐτὸ τῆς συντάξεως φερομένων. ἔστι μὲν γὰρ τὸ κόπτω τοῦτον, οὐ μὴν τὸ κοπεὺς τοῦτον, κοπεὺς δὲ τούτου· καὶ αὐλεῖ μὲν τοῦτον, αὐλητὴς δὲ τούτου· γυμνάζει τοῦτον, γυμναστὴς δὲ τούτου. δι' οὗ δεικνύται ὅτι πάντα μὲν ἐπὶ γενικὴν φέρεται τὰ πτωτικά, οὐ μὴν τὰ ἐν μετοχῇ γενόμενα. συντάξεως γὰρ τῆς αὐτῆς ἔχεται τοῖς ῥήμασιν, καὶ διὰ τοῦτο συνέχεται τοῦ ἔτι ῥήματος μετέχειν ιδιότητα· γυμνάζων γὰρ τοῦτον καὶ αὐλῶν τοῦτον. τὸν τοιοῦτον λόγον ἀκριβέστερον ἐξεθέμεθα ἐν τῷ περὶ μετοχῆς ὑπηγορευμένῳ.
- 4.1 Μετὰ τὰς τῶν ῥημάτων συντάξεις, ἃς ἐν τῷ πρὸ τούτου ἀνεπληρώσαμεν, ὄντι τρίτῳ τῆς ὅλης πραγματείας, μέτιμεν κὶ ἐπὶ τὸς τῶν προθέσεων συντάξεις, δεομένας ἀποδείξεως πάνυ ἀκριβεστάτης, καθὼς δοκεῖ τὰ μόρια οἷς μὲν μέρεσι τοῦ λόγου δόκησιν παρέχειν συνθέσεως, οἷς δὲ παραθέσεως, ἔσθ' ὅτε οὐ βοηθούμενα τόνων ιδιώμασι, καθάπερ τὰ πλεῖστα τῶν μερῶν τοῦ λόγου διὰ τῆς ἐνώσεως τοῦ τόνου τὸ μοναδικὸν τῆς λέξεως ὑπαγορεύει, τουτέστι τὸ ἐν μέρος λόγου ἢ διὰ τῆς μονῆς τῆς καθ' ἕκαστον μόριον τὸ δισσὸν ἐμφαίνει τῶν λέξεων.
- 4.2 Τὸ γὰρ Διὸς κόρος παροξυνόμενον μὲν τὴν γενικὴν· ἔχει ἰδίᾳ νοουμένην, ὅμοιον ὃν τῷ Διὸς υἱός, προπαροξυνόμενον δὲ ὅμοιον ἐστὶν τῷ Διόγνητος, Διόδοτος· τό τε εὖ νοῶ δύο ἔχον περισπώμενας ὁμολογεῖ τὴν ἐξ ἐπιρρήματος καὶ ῥήματος παράθεσιν, καὶ τὸ Ἑλλης πόντος κατὰ τὴν ἀρχὴν ἔχον τὴν ὀξεῖαν, καὶ τὸ ἐμοῦ αὐτοῦ δις ἔχον τὴν περισπώμενην. ταῦτα γὰρ καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, ἅπειρα ὄντα, συνελθόντα μὲν κατὰ τὸν λόγον τῆς συνθέσεως ἔχει καὶ τὸν τόνον συνημένον, οὐχ οὕτως δὲ ἔχοντα καὶ τὰ τοῦ τόνου ἔχει ἀσυνέλευστα, καθάπερ δὲ ἐπομεν, ἐν τῇ κοθ' ἕκαστον μόριον μονῇ τοῦ τόνου τὸ κατὰ παράθεσιν ὁμολογεῖ. —
- 4.3 Τὸ δὲ καταγράφω εἴτε δύο μέρη λόγου ἐστὶν εἴτε καὶ ἓν, οὐκ ἐνδείκνυται διὰ τῆς τάσεως. καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, τὸ ἀποίκου, καταφέροντος, ἅπαντα τὰ τοιαῦτα, τῆς αὐτῆς ἔχεται ἀμφιβολίας· ἀποψέ, ἀποδὶς, καὶ ἐπὶ συνδέσμων καθότι, διότι (δεδείξεται γὰρ ὅτι ἔγκεινται ἀπὶ προθέσεις), ἄλλα πλεῖστα. ὑπὲρ ὧν τῆς ἀκριβείας προεθέμεθα ἐκθέσθαι. ἀλλ' ἤδη καὶ ἐπ' ἐνίων μορίων οὐκ ἔνεστιν ὑπὲρ τῶν τοιούτων μορίων ἐπιστῆσαι, τῶν προθέσεων μήτε κατὰ παράθεσιν προθετικῶν οὐσῶν μήτε κατὰ σύνθεσιν, ὡς ἐπ' ἀντωνυμιῶν τῶν τῆς εὐθείας ἀπασῶν, ὧν καὶ τὸ αἰτιον τῆς ἀσυνταξίας παραθησόμεθα κατὰ τὸν προσήκοντα λόγον.
- 4.4 Πρὸ μέντοι τῆς κατὰ μέρος αὐτῶν συντάξεως οὐκ ἄκαιρον ὑπὸ λαμβάνω ἐκθέσθαι περὶ τῶν ἠπορημένων ἐν τοῖς μορίοις. «Οὐ γάρ», φασί, ἐδεόντως τὰ τοῦ τόνου ἀμείβεται εἰς βαρεῖαν τάσιν, ἐπὶ τὰ τῆς συντάξεως ἐναλλαγὴ. τουτέστιν ἐπὶ τὰς προθέσεις οὔσαι μὴ ἀναδέξωνται τὸ προκεῖσθαι κατὰ τὰς συντάξεις· οὐδὲ γὰρ τὰ ἄλλα μέρη τοῦ λόγου ἀμείψαντα τὴν τάξιν ἀμείβει καὶ τὴν τάσιν, πρὸς τῷ μὴδὲ ἐξωμαλίσθαι τὰ τῆς ἀναστροφῆς, εἶγε οὐχ ἅπασαι μετατεθεῖσαι τῆς τάξεως μετατίθενται καὶ τοῦ τόνου. τί δὲ μᾶλλον αὐταὶ εἰσιν αἱ μετατιθέμεναι ἢ περ τὰ μόρια ἃ

πρὸς αὐτὰς ρτηντο; τὸ γὰρ ἔπτυσσε πουλὺ κατά {Calimachi? OSehneider II 752} ἀπαιτεῖ τὸ κατέπτυσεν ἐν καταλληλότητι, καὶ οὐ μᾶλλον ἢ πρόθεσις μετατίθεται περ τὸ ῥήμα· Ἰθάκην κατά κοιρανέουσιν {α 24}, τὰ τούτοις ὅμοια.»

- 4.5 Καὶ πρὸς μὲν τὸ τοιοῦτον ἀπλῇ ἢ ὑπάτησις, ὡς ἤδη ὁμόλογόν ἐστιν, καθάπερ καὶ ἐν τοῖς προκειμένοις ἀπεδείξαμεν, ὡς τὰ προκείμενα μόρια διὰ τῆς ἐξαιρέτου συντάξεως, λέγω τῆς προθετικῆς, τὴν ὀνομασίαν ἀπηνέγκατο. ἔνθεν γὰρ καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς προθετικούς ἐκάλουν συνδέσμους τὰς προθέσεις, ἄμεινον ἡγησάμενοι ἀπὸ τῆς ἐξαιρέτου συν- τάξεως τὴν ὀνομασίαν θέσθαι ἢπερ ἀπὸ τῆς δυνάμεως, καθάπερ οἱ τε συναπτικοὶ καὶ συμπλεκτικοὶ καὶ οἱ ὑπόλοιποι. οὐ δὴ οὖν τὰ ἄλλα μέρη τοῦ λόγου ἐξαιρέτου συντάξεως ἔτυχεν, ἵνα πρὸς τὸ μετατιθέμενον κατηγορῇ καὶ τῆς μεταθέσεως.
- 4.6 (τὰ γοῦν θέσιν εἰληχότα μοναδικὴν οὐδὲ μετατίθεται τῆς τάξεως, ἵνα καὶ τῆς ἀμφιβολίας ἐπικοινωνήσῃ, ὡς ἐπὶ συνδέσμων μὲν ὁ ἦτοι προτακτικὸς καὶ οὐποτε ὑποτακτικὸς, ἐπὶ δὲ ῥημάτων τὰ καλούμενα ὑποτακτικὰ ῥήματα οὐποτε χωρὶς ὑποταγῆς ἐστὶ τῆς τάξεως τῶν ἐπιζευκτικῶν συνδέσμων. ἀλλ' οὐδὲ αἱ καλούμεναι ἐγκλιτικαὶ ἀντωνυμίαι δίχα μορίων λέγονται τῶν πρὸς ἃ ἐγκεκλιμέναι εἰσὶν, τίμησόν με, δός μοι. οὐδὲ γὰρ παραδεκτέος ἐκεῖνος ὁ λόγος, ὁ εἰρημένος ἐν τῷ περὶ ἄρθρων Τρύφωνος {p 25 Vels.}, ὡς τὰ ὑποτακτικὰ ποτε ἄρθρα προτακτικὰ γίνεται ἐν τῷ ὅς ἂν ἔλθῃ μεινάτω με· τίνος γὰρ πτωτικοῦ προετάγη; πῶς δέ γε ὑποτακτικὸν τὸ τοιοῦτον ἄρθρον οὐκ ἀναπολοῦν τὸ προὑποκείμενον ὄνομα, τούναντίον δὲ ἀοριστούμενον κατ' ἀρχὴν τῶν λόγων, οὐ μὴν μόνον, ἀλλ' οὐδ' ἐν πτωτικῷ τὸ ὅστις· ἐχρῆν γὰρ καὶ τῶν ἄλλων πτωτικῶν καὶ μὴ ἀοριστουμένων προτάσσεσθαι, ἐν οἷς καὶ αὐτὸ συναοριστοῦται πλέον τοῦ τίς, ὅπερ ἐναντιώτατόν ἐστιν τῶν ἄρθρων· τὰ γὰρ ἀοριστωδῶς ποτε νοούμενα ἢ τοῦ ἄρθρου παράθεσις ὑπὸ ὀρισμὸν τοῦ προσώπου ἄγει, ὁ ἄνθρωπος παρεγένετο, τὸν ποιητὴν ἐθαύμασα). —
- 4.7 αἱ δὴ οὖν προθέσεις οὐ κατάρξασαι τῶν λέξεων ὁμόλογον ἔχουσιν τὴν μετάθεσιν, κἄν τὰ δευτερεύοντα ἢ μετατεθειμένα κατὰ τὴν ἀρχὴν· πάλιν γὰρ αὐταὶ δευτέραι γενόμεναι καὶ τῆς δεούσης τάξεως στερούμενται ὁμολογοῦσιν μετατεθεῖσθαι. γελοῖον οὖν μοι δοκεῖ τὸ ζητεῖν πότερον αὐταὶ εἰσὶν αἱ μετατιθέμεναι ἢ τὰ ταύταις δευτερεύοντα μόρια.
- 4.8 Ἔστι δὲ καὶ ὑπὲρ τῆς ἀμειβομένης τάσεως κατ' αὐτὰς φάναι, 5 De De anastrophe accentus praepositionis. ὡς τὸ πρῶτον καὶ ἐν ἄλλοις μέρεσι τοῦ λόγου ἐξαίρετά τινα παρέπεται, ἃ οὐ πάντως συμφερόμενα τοῖς ἄλλοις ἄπορα καταστήσεται, ὡς γε ἔστιν ἐπινοῆσαι ἐπὶ τῶν ἐγκλιτικῶν μορίων καὶ ἔτι ἐπὶ τῶν πυσμάτων κατὰ βαρεῖαν τάσιν καὶ τῶν ἀορίστων κατ' ὀξεῖαν. οὐ δὴ οὖν ἀπψδὸν τὸ τὴν πρόθεσιν διτονεῖν, ὅπερ ἐπικοινωνεῖ καὶ ἀντωνυμίαις ἐγκλινομέναις καὶ ὀρθοτονουμέναις, τῷ ὡς ἐν ἀρχῇ τιθεμένῳ καὶ ἐν μέσῃ λέξει, καθὸ περισπᾶται, παραπληρωματικῷ τῷ ἢ περισπωμένῳ μὲν καὶ ἀρχὴν τῶν λόγων, οὐ μὴν κατὰ τὰς ὑποτακτικὰς συντάξεις, ὡς ἐν τῷ τί ἢ δὲ σὺ νόσφιν ἀπ' ὅλλων {O 244}, ὅτι κάλλιστον ἢ κατὰ Ξάνθιππον {?}. ἔστι καὶ ἄλλα ἐπινοῆσαι μυρία. —
- 4.9 Μήποτε δὲ καὶ δεόντως τὸ δισσὸν τοῦ τόνου παρέπεται. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα μέρη τοῦ λόγου μίαν ἔχει σύνταξιν ἐφ' ἣν καὶ φέρεται, ὡς τὰ ἐπιρρήματα ἔπεισι τοῖς ῥήμασι, κἄν μεταξὺ μέρη λόγου πλείονα πίπτῃ, τὰ δὲ ἄρθρα ὡς πρὸς τὰ πτωτικά, τὰ τε ὀνόματα ἐπὶ τὰ συνόντα τῶν ῥημάτων, καὶ αὐτῶν τῶν ῥημάτων ὑποστροφὴν ποιουμένων ὡς πρὸς τὰ ὀνόματα ἢ πρὸς τὰ ἀντωνυμικά, ἅπερ πάλιν ἀντὶ ὀνομάτων παρολαμβάνεται· αἱ μέντοι προθέσεις δύο συντάξεις ἀναδεξάμεναι, τὴν τε πρὸς τὰ ὀνόματα καὶ ἔτι πρὸς τὰ ἐήματα, δεόντως παραδέχονται καὶ τὸ ἐναλλασσόμενον τοῦ τόνου, ὅπερ ὑποστρέφον διὰ τῆς τάσεως συσσημαίνει καὶ τὸ

ἀναβιβαζόμενον τῆς προθέσεως, ἐπιμένον δὲ κατὰ τὴν ἰδίαν τάσιν σημαίνει καὶ τὴν δέουσιν σύνταξιν τῆς προθέσεως. —

4.10 τὸ γοῦν θάκην κάτα κοιρανέουσι {α 24} διὰ τοῦ ἀρκτικοῦ τόνου, λέγω τῆς ἀναστροφῆς, συσσημαίνει καὶ τὸ ἀναβιβαζόμενον τῆς προέσεως, οὐχ οὕτως δὲ ἔχον σύνταξιν τὴν ἐπὶ τὸ ῥῆμα παραδέχεται. καὶ ἔνεκα τούτου εὐπαράδεκτος καὶ ἡ δισση τάσις τῶν προθέσεων. ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ εὗρε δὲ Πατρόκλῳ πέρι κείμενον ὃν φίλον υἱόν {T 4}, καὶ γὰρ ὅτε πρῶτιστον ἐμοῖς ἔπι δέλτον ἔθηκε γούνασιν {Csimachi? frgm.anon. 261, II 752 OSchn.}, καὶ ἔτι ἐν δυσὶν ὀνόμασι, μόχη ἔνι κυδιανείρῃ {Z 124. H 113. Θ 448. 391}, ποταμῷ ἔπι δινήεντι {Θ 490}, ποταμοῦ ὅπου ἐλλήεντος {B 659. 839. M 97. O 531}. ὑπὲρ ὧν τῆς διαφορᾶς κατὰ τὸ δέον ἐκθησόμεθα, ἐν ᾧ καὶ παραστήσομεν γὰρ νῦν προκείμενον ἡμῖν ἐστὶν παραστήσαι, ὡς ἀναγκαιῶς οἱ στοιχειωταὶ ἐπενόησαν τὴν ἐπ' αὐταῖς γενομένην δισσην τάσιν, ὁμολόγως καὶ τῶν φωνῶν προευθετισμένων εἰς τὸν προκείμενον λόγον, εἴγε ἀπάσαις παρεπόμενόν ἐστὶν τὸ ὀξύνεσθαι, τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ λόγου ποικίλῳ τερῶν ὄντων κατὰ τὰς τάσεις· οὐ γὰρ τὸ μεταπίπτον τῆς τάσεως εἰς τὸν αὐτὸν εὐθετισμὸν ὑπῆρχεν, ὅς γε καὶ παρηκολούθει ταῖς προθέσεσιν. —

4.11 Διὰ τοῦτο καὶ ἐπεκτεινόμεναι συνέλκουσι κατὰ τὸ τέλος τὴν ὀξεῖαν, ὡς ἔχει ἡ ἐνὶ καὶ ἡ προτί. —διὰ τοῦτο οὐδ' οἱ περὶ τὸν Ἀλριστοφάνη ἠξίωσαν βαρύνειν τὰ μόρια κατὰ τὴν Αἰολίδα διάλεκτον, ἵνα μὴ τὸ ἴδιον τῆς προθέσεως ἀποστήσωσιν, λέγω τὴν ἀναστροφήν· εἰ γὰρ καὶ ἐβαρύνθησαν, ἀνθελκόμεναι ἀπὸ τῆς τοῦ ῥήματος συντάξεως ἢ τοῦ διὰ τὸ αὐτὸ καὶ κατ' ἀρχὴν καὶ κατὰ τέλος βραχεῖαι· ὁ γὰρ βραχὺς χρόνος εὐμετάθετος κατὰ τάσιν, ὅπου γε καὶ ἡ Αἰολὶς μετατιθεῖσα τοὺς τόνους τοὺς κατὰ τὸ τέλος ἐκ βραχείας συλλαβῆς μετατίθησι κατὰ τὸ πλεόν. πλεονάσασαι οὖν χρόνῳ ἐλλείπουσι καὶ τῇ ἀναστροφῇ, ὥς ἡ καταί, ὑπαί καὶ αἱ τοιαῦται. Ἄλλ' οὐ πᾶσαι ἀναστρέφονται. οὐδὲ γὰρ πᾶσα ἀντωνυμία καὶ ἐγκλίνεται καὶ ὀρθοτονεῖται, ἀλλ' ἐπὶ τὸ πλεόν ταύταις παρέπεται· οὐδὲ πάντα τὰ πύσματα ἐν βαρείᾳ ἐστὶ τάσει, ἀλλ' οὐδὲ ἄλλα πλεῖστα ἐξωμάλισται.

4.12 Προτιθέμεναι δὴ τῶν τοῦ λόγου μερῶν ἢ κατὰ σύνθεσιν εἰσιν ἢ κατὰ παράθεσιν. Ἐν μὲν οὖν ταῖς εὐθείαις τῶν πτωτικῶν καὶ ἔτι ταῖς συνυπαρχούσαις κλητικαῖς οὐκ ἔστι τὴν παράθεσιν τῶν προθέσεων ἐπινοῆσαι. πρόδηλον γὰρ ὅτι τὸ σύννοικος, ἐπίκουρος, σύνδουλος, ὑπέρδουλος, πάροικος, μέτοικος, ἔκδηλος, ἀνάδρομος, περίοπτος, περιφόρητος σύνθεσιν τὴν τῶν μερῶν ἀνεδέξαντο, οὐ μόνον διὰ τὸν ἀναδραμότα τόνον κατὰ τὴν σύνθεσιν (ἐπεὶ καὶ τινὰ γε συνεφύλαξε τὴν αὐτὴν τάσιν καὶ οὐ τῇ μονῇ τοῦ τόνου ἀπολύεται τῆς συνθέσεως, ὡς ἔχει τὸ περικλυτός, ἀναδρομή, συνοχή, καταμονή, ἄλλα πλεῖστα), ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ συνυπάρχειν κατὰ πάντα σχηματισμὸν τὴν πρόθεσιν, ὅπερ οὐ παρεπόμενόν ἐστὶ ταῖς ἐκ παραθέσεως, ὡς ἔχει τὸ κατὰ Κτησιφῶντος, ὑπὲρ Ἀριστάρχου, οὐ συμφερόμενα κατὰ πᾶσαν πτώσιν διὰ τῆς αὐτῆς συντάξεως· τὰ γε μὴν προεκκείμενα κατὰ τὴν εὐθεῖαν κατὰ πᾶσαν πτώσιν σύνεστιν.

4.13 Ἄλλα μὴν ἔτι κάκ τῆς τοῦ ἄρθρου παραθέσεως. πρωτευούση γὰρ τῇ προθέσει κατὰ παράθεσιν παραχωρεῖ τῆς προθέσεως, μετιὸν ἐφ' ὃ συνήρτηται· οὐ μὴν ἦν σύνθεσις ἦ, εἴγε μέρος ὀνόματος γενομένη ἔξει προκείμενον τὸ καλούμενον προτακτικὸν ἄρθρον τῶν ὀνομάτων. τοῦ μὲν προτέρου περὶ Ἀριστάρχου περὶ τοῦ Ἀριστάρχου, κατὰ Κτησιφῶντος κατὰ τοῦ Κτησιφῶντος, περὶ στεφάνου περὶ τοῦ στεφάνου, τοῦ δὲ δευτέρου ὁ περικλυτός, ὁ σύνδουλος, ὁ μέτοικος. ἔνεκα τοῦ τοιούτου καὶ τὰ ὑπ' ἀμφιβολίαν πίπτοντα ἐκλύεται τοῦ ἀμφιβόλου προσλαβόντα τὰ ἄρθρα· διοίσει γὰρ τὸ παρὰ τοῦ νόμου, παρὰ τοῦ φέροντος τῶν τοιούτων τοῦ παραφέροντος, τοῦ παρανόμου, ὑπὲρ ὧν καὶ ἀλλαχόθι ἡμῖν ἠκριβῶται.

4.14 Ἔθεν ἐν μέρος λόγου ποιήσει τὸ προπροκυλινδόμενος {X 221. 525, ὑποπεπτηῶτες {B 312}· μέρος τε λέξεως ἂν εἴη ἢ κατὰ ἐν τῷ λέων κατὰ ταῦρον ἐδηδῶς {P 542} ἢ περὶ λόγου, εἴγε τὰ

μέρη τοῦ λόγου ἐκ παραθέσεως νοεῖται, οὐκ ἐκ συνθέσεως δισταγόμενα, καθότι καὶ ἐν ἄλλοις δεδείξεται τὸ τοιοῦτον. ἀλλ' οὐδὲ τὸ γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθών {Τ 362} παράκειται τῇ εὐθείᾳ κατὰ λόγον τὸν τῆς προθέσεως, ἐπιρρήματος δὲ τοῦ πέριξ· ἡ καθ' ὑπερβατόν ἐστι πρὸς τὴν τοῦ ῥήματος σύνοδον, ἵνα ἡ περιεγέλασε περισσῶς ἐλαμπρύνθη. τὴν γὰρ σύνθετον σχέσιν ἀπείργει καὶ ἡ τάσις, ὅτι μὴδὲ ἀνεβίβασε τὸν τόνον ὡς τὸ αὐτόχθων καὶ ἐνοσίχθων, καὶ ἡ τοῦ σημαινομένου ἔννοια· μένει γὰρ ἔτι τὸ θηλυκὸν ὄνομα, τῆς συνθέσεως μεταβατικὸν ἐχούσης τὸν λόγον· οὐ γὰρ δὴ γε ἐν τῷ αὐτόχθων καὶ ἐνοσίχθων ἡ γῆ νοεῖται, ὁ δ' ἐκ γῆς γενόμενος ἡ τῆς γῆς ἐπικρατῶν.

4.15 Καὶ ἡ μὲν τοιαύτη παράθεσις ἀπλῆς ἔχεται τηρήσεως, τό γε μὴν ἐξεργαστικὸν τοῦ λόγου φυσικωτέραν ἐνδείκνυται τήρησιν. αἱ εὐθεῖαι καὶ αἱ κλητικαὶ ἐν πρόσωπον δηλοῦσι μετὰ τῶν συνόντων ῥημάτων, Τρόφων ἀναγινώσκει— Τρύφων ἀναγίνωσκε. Τρόφων παραλαμβάνει — Τρύφων παραλάμβανε, τῶν ἄλλων πτώσεων ἐν δυσὶ προσώποις νοουμένων, Τρύφωνι λέγει, ρύφωνα φιλεῖ, Τρύφωνος ἀκούει, ὁμολόγως εὐθειῶν ἕξωθεν προσγινομένων. τούτων δὴ δεδειγμένων κατὰ σύνταξιν τὴν προσήκουσαν οὐκ ἂν δυνηθείη ἐν παραθέσει ἡ πρόθεσις τῆς εὐθείας ποτὲ εἶναι, πρῶτον ὅτι τὸ ἐκ τῶν προθέσεων συνδελούμενον ἐπιδέχεται ἡ ἐκ τοῦ ῥήματος παρυφισταμένη σχέσις. ἔστω γάρ τι Πλάτων, ἔστω δέ τι καὶ βαίνει, καὶ πρόθεσις τις ἡ ἔν, ἡ σύν, ἡ κατὰ, ἡ ἀνά ἢ ἄλλη τις τῶν τοιούτων· ἡ οὐκ ἐπ' ὄλλο νεύσει μέρος λόγου ἢ τὸ δυνάμενον τὴν ἐξ αὐτῶν σχέσιν ἀναδέξασθαι. καὶ δὴ ἐμπλάτων μὲν οὐ γενήσεται, τὸ δὲ ἐμβαίνει· οὐδὲ τὸ συμπλάτων, τὸ δὲ συμβαίνει, διαβαίνει, περιβαίνει. ἔνεκά γε τοῦ τοιούτου ἐνὸς ὄντος προσώπου τοῦ ὅλου, λέγω τοῦ Πλάτων βαίνει, τὸ προσγινομένον ἕξωθεν προθετικὸν ἐπὶ τὸ ῥῆμα νεύσει, ὡς περὶ προτακτικὸν στοιχεῖον πρὸ ὑποτακτικοῦ κεισόμενον.

4.16 (Ἐφαμεν γὰρ καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐκδόσεως, ὡς τὰ στοιχεῖα τοῦ λόγου τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπέχει τοῖς στοιχείοις τῆς λέξεως καὶ ὡς ἔστι προτακτικὰ στοιχεῖα στοιχείων καὶ οὐχ ἅπαντα ἀπάντων, οὕτως καὶ λέξεις προτακτικαὶ οὔσαι οὐχ ἀπάντων προτετάσσονται, τῶν γε μὴν δυναμένων τὴν ἐξ αὐτῶν σύνταξιν ἀναδέξασθαι. φέρε γὰρ που συλλαβὴν εἶναι τοιαύτην, τὴν τρα, τὴν κλα, καὶ ἐπιέναι τὸ ς οὐ δὴ προσχωρεῖ πρὸ τοῦ ρ ἢ πρὸ τοῦ λ· οὐ γὰρ δὴ τούτων προτακτικὸν τὸ ς, τοῦ γε μὴν κ καὶ τ, καὶ οὕτως τὸ σκλα καὶ στρα συντετάσσεται. φέρε δὴ καὶ εἶναι τι Τίρυς, καὶ τούτῳ προστίθεται τὸ ν, λέγω κατὰ τὸ τέλος· οὐ δὴ προσκείσεται μετὰ τὸ ς, καίτοι τελικὸν ὄν πολλῆς λέξεως, καθὸ τὸ ς τοῦ ν οὐ προηγείται, ἀνά- παλιν μέντοι, ὡς γε παρ' Ἀργείοις πάμπολλός ἐστιν ἡ τοιαύτη σύνταξις.)

4.17 οὐ δὴ οὖν προσγινομένης προθέσεως ἐν τῷ αὐτῷ προσώπῳ, λέγω ἐπὶ τοῦ Πλάτων διαλέγεται, μεθήσει ἡ ῥηματικὴ σύνταξις τὸ προτακτικὸν αὐτῆς στοιχεῖον κατὰ σύνθεσιν, λέγω τὸ προσδιαλέγεται. εἰ γοῦν καὶ ἡ ὀνομαστικὴ θέσις σχέσιν δύναται ἐπιδέξασθαι τὴν ἐκ τῆς προθέσεως, τὸ τηνικαῦτα ἔστιν ἐπινοῆσαι συνενουμένην τῷ ὀνόματι τὴν πρόθεσιν· ὁ γὰρ περίεργος οὐ πόρρωθέν ἐστιν τοῦ περιεργάζεσθαι, οὐδὲ ὁ μέτοικος τοῦ μετοικεῖν, οὐδὲ ὁ περίοπτος τοῦ περιόπτεσθαι, οὐδὲ ὁ ἐπίκουρος τοῦ ἐπικουρεῖν. (οὐ γὰρ ἀντίκειται, κἂν συμβολικῶς κένηται· ἡ γὰρ τῆς συνθέσεως πρώτη σύνδοδος ἐστὶ κατὰ τὴν ἐπιθετικὴν προφοράν, συμβολικώτερόν πως μετατεθειμένη. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ Ἀντίθεος, Ἀντίπατρος καὶ τὰ τούτοις ἔτι ὅμοια δυνάμει τὴν ἐκ γενικῆς παράθεσιν ὁμολογεῖ· ἀντὶ γὰρ θεοῦ ἢ πατρὸς παραλαμβάνεται· σαφὲς οὖν ὅτι καὶ τὰ συντεθέντα συνέχει πόλιν τὸ ἰδίωμα.) τῶν δὴ οὖν ῥημάτων κατὰ τὸν προειρημένον λόγον συντιθεμένων μετὰ τῶν προθέσεων, οὐ μὴν παρατιθεμένων, ὡς δεδείξεται, ἀνάγκη πᾶσα καὶ τὰς ὀνομαστικὰς πτώσεις, ἔννοιαν ῥηματικὴν ὁμολογούσας, τὸ αὐτὸ τοῖς ῥήμασιν ἀναδέχεσθαι.

4.18

Αἱ γοῦν πλαγίαι πτώσεις ἀποστᾶσαι τῆς συνόδου τῶν ῥημάτων, τουτέστιν τὸ αὐτὸ πρόσωπον οὐ δηλοῦσαι, καὶ τοῦ σχήματος ἀπηλλο. τριώθησαν· τὸ γὰρ ἐναντίον ἀναδέχονται παράθεσιν ἀντὶ συνθέσεως. καὶ πρὸς τὸ ἡνωμένον μὲν πρόσωπον, ὡς προείπομεν, καὶ τὰ τῆς συνθέσεως ὁμοίως συνήνωται, πρὸς δὲ τὸ ἀφιστάμενον τῆς πλαγίας συναπέσθη καὶ τὰ τῆς συνθέσεως, μερικωτέρας λοιπὸν παραθέσεως γινομένης ἢ περ διηκούσης καθ' ἓνα σχηματισμόν, περὶ Ἀπολλωνίου, ἐν Ἀπολλωνίῳ καὶ τὰ τούτοις ὅμοια.

- 4.19 Εἰς τινὰ φήσιν καὶ ἐν πλαγαίαις σύνθεσιν ἐπινοεῖν, βόλου περιβόλου, δρόμου καταδρόμου καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις· ὃν λήσεται ὡς οὐκ ἔστιν αὐτόθεν σύνθεσις, εὐθείας δὲ συντεθείσης κλίσις μεταπεποιημένη, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς δεδείχεται.
- 4.20 Εἰκὸς δὲ κάκεῖνο ὑπονοήσιν, ὡς «οὐ κατὰ τὰς πλαγίας αἱ προθέσεις ἐσπαράτιθενται, ἐν δὲ ὑπερβιβασμῷ πρὸς τὰ ῥήματα ἀνατεινόμεναι, κατὰ Ἀπολλωνίου ἐλάλησα —κατελάλησα Ἀπολλωνίου, σὺν Ἀπολ — λωνίῳ ἤμην — συνήμην Ἀπολλωνίῳ, περὶ τὸν καμπτήρα ἔδρα - μον — περιέδραμον τὸν καμπτήρα, πρὸς Τρύφωνα εἶπον προσεῖπον Τρύφωνα, ἀπὸ Ἀλεξανδρείας ἔδραμον — ἀπέδραμον Ἀλεξανδρείας. κἄν διαφέρῃ κατὰ τὸ δηλούμενον τὰ τῆς συντάξεως, καθ' ὑπερβιβασμοὺς γίνεται πως ἡ διαφορὰ, ὁ νῦν ἄνθρωπος νῦν ὁ ἄνθρωπος, τότε ὁ Πτολεμαῖος ὁ τότε Πτολεμαῖος, ἐμὸς ὁ δοῦλος — ὁ ἐμὸς δοῦλος.
- 4.21 Ἔστι δὲ καὶ πρὸς τὸ τοιοῦτον φάναι, ὡς τὰ τοιαῦτα μὲν ἐν τῷ ὑπερβιβασμῷ τὴν αὐτὴν ἔχει καταλληλότητα, κἄν ποσὴν ἔχη διαφορὰν τοῦ σημαινομένου· τὰ δὲ τῶν προθέσεων καὶ ἐν ὑπερβιβασμῷ διάφορον πτώσιν ἴσχει, καὶ σχεδὸν τὰ πλείονα οὐχ ὑπερβιβάζεται, πρὸς Ἀπολλωνίων ἔρχομαι, προσέρχομαι δὲ Ἀπολλωνίῳ, πρὸς Τρύφωνα λαλῶ καὶ προσλαλῶ Τρύφωνι, καὶ ἔστι μὲν που καταφέρω οἶνον οὐ μὴν κατ' οἶνον φέρω, καὶ περὶ τοῦ φίλου λέγω, οὐ μὴν περιλέγω τοῦ φίλου. πλείστην ἔστιν εἰς τὸ τοιοῦτον παράθεσιν ποιήσασθαι. δι' οὗ προδηλότατα δείκνυται ὡς οἶδασιν αἱ προθέσεις σύνταξιν τὴν πρὸς τὰς πλαγίους, οὐ δυνάμεναι ἐπ' ἄλλο τι συνενεχθῆναι, εἰ μὴ πρότερον συμπεριλάβοιεν τὴν πλαγίαν πτώσιν. ὑπὲρ ὧν τῆς διαφορᾶς κατὰ τὸ ἐξῆς ἐροῦμεν.
- 4.22 Ἔτι τῇ προκειμένῃ συντάξει οἰήσεται τις τὰ τοιαῦτα ἀντικείμενα, παρ' ὀλίγον Τρύφων ὦλισθεν, μετ' ὀλίγον Δίων παρέσται, παρὰ τί ἤμαρτεν Θέων; τὸ γὰρ τί καὶ τὸ ὀλίγον καὶ ἔτι τὰ προκείμενα δόξει ἐν εὐθείᾳ συντάξει παράθεσιν τῶν προθέσεων ἀναδεδέχθαι, κἄν ἔτι κατὰ πλαγίαν πτώσιν τὰ τῆς συντάξεως γένηται, παρ' ὀλίγον Τρύφωνι συνέβη τιμηθῆναι, κατὰ τί θέωνα ὑβρίζεις; —
- 4.23 Ἄπερ ἔστιν ἀπολύσασθαι οὕτως, ὡς ἐν ὑπακουομέναις αἰτιατικαῖς τὰ τοῦ λόγου κατέστη. τὸ γὰρ παρὰ τί Τρύφων ἤμαρτεν; ἐν αἰτίῳ ἔξωθεν ὑπακουομένῳ κατ' αἰτιατικὴν πτώσιν, ὡς εἰ καὶ οὕτως τις λέγοι, παρὰ ποίαν αἰτίαν ἤμαρτεν Τρύφων. οὕτως ἔχει τὸ μετὰ μικρόν καὶ τὸ μετ' ὀλίγον ἐλεύσεται Τρύφων· ὑπακούεται γὰρ μετὰ μικρόν διάστημα τοῦ χρόνου. ὁ αὐτὸς λόγος ἐπὶ ἀπάντων τῶν τοιούτων, ὥστε πάλιν κατὰ παράθεσιν αἰτιατικῆς πτώσεως νοεῖσθαι τὰς προθέσεις. τὸ γὰρ παρὰ τί λείπει ὁ λόγος; ἐν ἴσῳ ἐστὶ τῷ παρὰ τίνα λέξιν λείπει ὁ λόγος; παρὰ τίνα φράσιν, καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ἐπινοῆσαι ἐν εὐθείᾳ συντάξει φάναι τὸ παρὰ τίς, κατὰ δὲ αἰτιατικὴν τὸ παρὰ τίνα, οὕτως χρὴ νοεῖν ὥς καὶ τὸ τί καθεστὼς τῆς μὲν εὐθείας οὐ παραδέχεται τὴν παράθεσιν, αἰτιατικῆς γε μήν, ὅτε φαμὲν παρὰ τί.
- 4.24 Ἄλλ' ἐκεῖνο πάλιν ἀντικείμεται. ἔφαμεν ἐν τοῖς προκειμένοις τὰς τῶν ἄρθρων συντάξεις ἐν μὲν παραθέσει τῶν προθέσεων μετ' αὐτὰς τίθεσθαι, ἐν δὲ συνθέσει πρὸ αὐτῶν τίθεσθαι· φαμὲν δέ γε τὸ παρὰ τί; τοῦ τοιούτου οὐ προσγινομένου, εἰ μὴ πολὺ πρότερον ἢ πρόθεσις ἦνωτο.
- 4.25 Πρὸς ὃ ἔστιν πάλιν ὑπαντῆσαι. τὸ πρῶτον, οὐδ' ὅλως τὸ τί δύναται παραδέξασθαι ἄρθρον· ἀπροσδεεῖς γὰρ τῶν ἄρθρων αἱ. πεύσεις, καθὼς ἐπεδείχθη. τὸ δεύτερον, ἡ προκειμένη σύνταξις

οὐχ ὡς ἐγκειμένου τοῦ πύσματος τὰ τῆς συντάξεως τοῦ ἄρθρου ἐποιήσατο, λέγω ἐν τῷ τὸ παρὰ τί, ἀλλ' ἔστιν ὅλης τῆς συντάξεως καὶ τοῦ νοουμένου ἕξωθεν πράγματος τὸ ἄρθρον, ὡς γε ἔστιν ἐπινοῆσαι καὶ ἐπὶ τῆς τῶν ἀπαρεμφάτων συντάξεως, ὅτε φαμέν τὸ γράφειν, τὸ περιπατεῖν· οὐ γὰρ δὴ τῶν διαθέσεων τὸ ἄρθρον ἐστὶν ἢ τῶν χρόνων, τοῦ δὲ παρυφισταμένου πράγματος. παρὸν τὸν λόγον πιστώσασθαι καὶ διὰ συντάξεως λόγου. ἔστω γάρ τι τοιοῦτον, τὸ μὴ παρὰ τοῦτο ποιήσωμεθα, ἐξ ἧς συντόξεως παρυφίσταται τι πάλιν πράγμα, οὗ γίνεται τὸ ἄρθρον, τὸ μὴ παρὰ τοῦτο ποιήσωμεθα. Οὐ δὴ οὖν τὸ παρὰ τί ἐν συνθέσει τὰ τῆς προθέσεως ἀνεδέξατο διὰ τὸ προσγεγενημένον ἕξωθεν ἄρθρον.

- 4.26 Τῆς αὐτῆς ἐπιστόσεως ἔχεται καὶ τὸ διότι καὶ καθότι, πότερον ἐν παραθέσει τὰ τῆς συντάξεως καθέστηκεν ἢ συνθέσει, καὶ πότερον ἐπὶ ἄπτωτον τὸ ὅτι λόγῳ τῷ συνδεσμικῷ ἐπὶ πτωτικόν, ὃ δὴ παράκειται οὐδέτερον ὃν τῷ ὅτις, ἐν μέρος λόγου καθεστώς, ὅμοιον τῷ ὁποῖον, ὁπόσον· ἢ ἐπὶ τὸ ἐν δυσὶν μέρεσι λόγου νοούμενον, ὃ δὴ ἀπ' ἀρσενικῆς πέπτωκε συντάξεως κατὰ παραλληλότητα, λέγω τῆς ὅς τις, ὧ καὶ θηλυκὸν παράκειται ἐν δυσὶ μέρεσι λόγου πάλιν τὸ ἢ τις, ὧ πάντως σύνεστι καὶ οὐδέτερον ἐν δυσὶν μέρεσι λόγου τὸ τι, οὐκ ἀγνοοῦντός μου ὅτι καὶ ἐν συνδέσμῳ τῷ ὅτι ἐστὶν ἐγκειμένη ἑτέρα σημασία, ἣν νοοῦμεν διαβεβαιωτικῶς, ὅτε οὕτω φαμέν, ὅτι νικῶ σε, ὅτι πλείονά σου ἀναγινώσκω, διαφερούσης συντάξεως τῆς οὕτω νοουμένησκατ' αἰτιολογικὴν ἐκφοράν, ὅτι πλείονά σου ἀναγινώσκω συνετώτερός σου καθέστηκε. ὑπὲρ ἧς διαφορᾶς ἠκριβώσαμεν καὶ ἐν τῷ περὶ συνδέσμων, ἀλλὰ τὸ νῦν γε τῆς τῶν προθέσεων συντάξεως τὸ τοιοῦτον ἀπαιτούσης αὐτὸ μόνον τὸ κατὰ τὰς προθέσεις ἀπορούμενον παραστήσομεν.
- 4.27 Ὡς μὲν οὖν καὶ κατὰ τινὰς ἄλλας παραθέσεις αἱ προθέσεις συνδεσμιῆς συντάξεως γίνονται παρεμφατικά, λέλεκται ἡμῖν. ἐξ ὧν καὶ ἡ ἀφορμὴ εἴρηται παρὰ Στωϊκοῖς τοῦ καλεῖσθαι αὐτὰς προθετικούς συνδέσμους· τὸ γὰρ ἔνεκα τίνος λυπῆ; καὶ διὰ τί λυπῆ; ἐν ἴσῳ ἐστί, καὶ τὸ ἐκ τῆς ῥαθυμίας ἐν ἴσῳ ἐστὶν τῷ ἔνεκα τῆς ῥαθυμίας. οὐ δὴ οὖν ἀπεμφαῖνον καὶ τὰ προκείμενα μόρια, λέγω τὸ διότι, καθότι, παραδεξάμενα τὰς προθέσεις συνδεσμικὴν ἐπέχειν σύνταξιν.
- 4.28 Πρόδηλον γὰρ κακὴ τῆς συνούσης δασείας ὡς οὐχ ἔν ἀπλοῦν ἐστὶν τὸ διότι, καθὸ οὐ παρεμπίπτει ἢ ἐν τοῖς φωνήεσι δασεῖα ἐν μέσαις ταῖς λέξεσιν, ἔνεκα τοῦ τοιούτου σεσημειωμένων ἐνίων ὡς ἀλόγων ὄντων ἢ ἀπὸ Λακωνικῆς διαλέκτου παρεισδεδυκότων εἰς τὰς ἄλλας διαλέκτους, ὑπὲρ ὧν ἐν τῷ περὶ πνευμάτων ἠκριβώσαμεν. ἀλλ' οὐ τοῦτό φημι αὐτάρκες, διότι συνεστάναι ἐκ διαφόρων μερῶν τοῦ λόγου, ἐπεὶ οὐδὲν ἐκώλυεν τοῖς σεσημειωμένοις ὅμοια αὐτὰ καθίστασθαι, τῷ εὐο, εἰὲν καὶ ἔτι τῷ παρ' Ἀττικοῖς ταῶς.
- 4.29 Ἀλλὰ καὶ τὰ παρεπόμενα συνομολογεῖ· πρῶτον αὐταὶ αἱ φωναί, τε διὰ καὶ ὅτι. καὶ τὸ τὴν διὰ μηδέποτε ἐν συνθέσει αἰτιολογικῶς παραλαμβάνεσθαι, ὡς ἐν τῷ διάδρομος ἢ διατρέχω, ἐν δὲ παραθέσει πτώσεως αἰτιατικῆς, διὰ Τρύφωνα, διὰ τὴν ἡμέραν. καὶ ἐντεῦθεν ὁμολογεῖται ὡς οὐδὲ τὸ ὅτι σύνδεσμός ἐστὶν, ἀλλὰ πτωτικὸν μόριον τῆς αἰτιατικῆς πτώσεως, εἵγε ἐδείχθη ὅτι οὐδὲ ἐν παραθέσει ἐστὶν ἢ εὐθεῖα τῶν προθέσεων καὶ ὡς ἐν εὐθείᾳ ἢ διὰ συνδεσμικὴν οὐκ ἐπέχει σύνταξιν.
- 4.30 Λειπόμενον οὖν ἐστὶν ἐκεῖνο παραστήσαι, εἰ ἐνὸς ὄντος τοῦ ὅτι κατ' αἰτιατικὴν πτώσιν ἢ διὰ πρόκειται, ἢ δύο ὄντοι κατὰ παράθεσιν τοῦ ὅ καὶ τί, ὃ δὴ ἐκ συντάξεως ἀρσενικῆς τῆς ὅς τις μετέληπτο εἰς οὐδετέραν· ὧ καὶ μᾶλλον τὰ τοῦ λόγου ὑπάγεται. ἰδοὺ γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν ἐτέρων γενῶν, λέγω τοῦ τε ἀρσενικοῦ καὶ τοῦ θηλυκοῦ, ἃ δὴ κατ' αἰτιατικὴν οὐδέποτε συνεμπίπτει, τὰ τῆς διαστολῆς ἔκδηλα ἐγένετο. ἧς γὰρ πτώσεως ἔτυχεν τὸ δι' ὃν τινὰ λόγον καὶ δι' ἣν τινὰ αἰτίαν, καὶ ἔτι ἐπὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ δι' οὓς τινὰς καὶ δι' ἅς τινὰς, καὶ τὸ δι' ὅ τι. προφανὲς γενήσεται ὡς εἴη ἐν τρισὶ μέρεσι λόγου, προθέσεως τῆς διὰ κατὰ συνδεσμικὴν σύνταξιν

φερομένης ἐπ' αἰτιατικὴν καὶ παραλλήλων δύο πτωτικῶν, τοῦ ὃ καὶ τοῦ τί, πτώσεως ὄντων οὐκ ἄλλης ἢ αἰτιατικῆς. ἡ αὐτὴ ἀπόδειξις σύνεστι καὶ ἐπὶ τοῦ καθότι.

- 4.31 Ὁμολόγως δεήσει καὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ συντάξει, διὰ τὸ ἡμέραν εἶναι, διὰ τὸ φῶς εἶναι, τὸ τό μὴ ἔχεσθαι ἄλλης πτώσεως ἢ τῆς προειρημένης αἰτιατικῆς. ἔστι καὶ. ἐκ τῶν ἀνθυπαγομένων λόγων προσαποδεῖξαι τὸν λόγον. ἰδοὺ γὰρ προσανταποδίδοται τὸ δι' ὄν τινα λόγον ταῦτα ἐγένετο, διὰ τοῦτον καὶ ταῦτα συμβήσεται, καὶ ἔτι δι' ἣν τινα αἰτίαν, διὰ ταύτην· παρακολουθήσει καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ οὐδετέρου, διότι ἡμέρα ἐστίν, διὰ τοῦτο φῶς ἐστίν, πάλιν τοῦ ἀνταποδιδομένου νοουμένου κατ' αἰτιατικὴν πτώσιν.
- 4.32 Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν παρατιθεμένων προθέσεων κατὰ τὰς ὀνοματικὰς συντάξεις καὶ τῶν συντιθεμένων· τοῖς γε μὴν ῥήμασι συντάσσονται ἀπάντοτε κατὰ τὴν σύνθεσιν· ἐν γὰρ τῷ καταγράφῳ καὶ τῷ «ἐξυπανέστη» {B26 καὶ τῷ «επαρκατατιθέμεθα» {Aeschin. contra Timarch. § 9} καὶ εἴ τινα ἄλλα τοιαῦτά ἐστι. καὶ ἴσως τὸ τοιοῦτο δόξει οὐκ ἀληθεύειν δεόμενον λόγου τοῦ ἀποδεικνύντος τὴν ἐν αὐτοῖς σύνθεσιν. φέρε γὰρ φάναι ὡς μᾶλλον παράκεινται τοῖς ῥήμασιν ἢ περὶ συνήνωνται, συνηγορίας οὔσης τοιαύτης.
- 4.33 «Τὰ ὅπως δὴποτε συντεθέντα τῶν μερῶν τοῦ λόγου, κοθ' ὃ μέρος ἦνται, ἀμετάθετά ἐστιν, τά γε μὴν παρακείμενα διάφορον ἔσθ' ὅγε τὴν παράθεσιν ποιεῖται. καὶ πρόδηλα μὲν τὰ ἀπὸ λειπούσης φωνῆς συντεθειμένα, ὡς ἔχει τὸ λεοντόφωνος, ληνόδωρος, κυνόδηκτος, χειρογράφῳ, παιδαγωγῷ· οὐ γὰρ δὴ γε ἐπὶ τούτων κατὰ τὰς διαφόρους κλίσεις τὰ τῆς συναφείας τῶν λέξεων ποτε μετατίθεται. ἀλλὰ καὶ ἔτι τὰ ἐκ τελείων φωνῶν συντεθειμένα μετὰ τῆς συνούσης τάσεως καὶ μετὰ τῆς μὴ μεταπιπτούσης λέξεως πρόδηλον ἴσχει τὴν σύνθεσιν ὡς ἔχει τὸ κερασφόρος, ἐωσφόρος, Ἀστυάναξ, τερα το σκόπος, Διόσκορος. —
- 4.34 Τὰ γε μὴν ἐν παραθέσει ὄντα ἔχει τὸ καὶ μετατίθεσθαι, ὡς τὸ Νέα πόλις — Νέας πόλεως, ἀγαθοῦ δαίμονος, Ἀρείου πάγου, συνεπισχύοντος καὶ τοῦ δις παραλαμβανομένου τόνου. ἀλλ' ἔτι καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν προθέσεων, ἡνίκα ἐδιδάχθημεν τὸ παρανόμου, τὸ περικλυτοῦ τῇ τοῦ ἄρθρου προσόδῳ παράθεσιν μὲν ὁμολογεῖν ἀφισταμένης τῆς προθέσεως πρὸ τοῦ ἐπεντιθεμένου ἄρθρου, οἷον παρὰ τοῦ νόμου, σύνθεσιν δέ, εἰ ἡνωμένης τῆς προθέσεως, ἔξωθεν προσγινομένου τοῦ ἄρθρου, οὕτως ἔχει τὰ τῆς συντάξεως, τοῦ παρανόμου, τοῦ περικλυτοῦ. —
- 4.35 Καὶ δὴ οὖν ἐν τῷ καταγράφῳ, εἰ μὲν συνῆπται τὰ τῆς προθέσεως, πάντως καὶ ἀμετάβλητα κατὰ τὸν προειρημένον λόγον· εἰ δὲ μὴ οὕτως ἔχει, κλίσιν δὲ τὴν δέουσαν ἀναδέχεται, ὡς εἰ καὶ ἀπλᾶ καθειστήκει, σαφὲς ὅτι παράκειται μᾶλλον ἢ πρόθεσις ἢ περὶ σύγκειται. καὶ ὥσπερ παραδεξαμένη τὸ ἄρθρον ἐν τοῖς πτωτικοῖς ἐδίδαξεν τὴν παράθεσιν, οὕτως παραδεξαμένη τὴν γινομένην κλίσιν ἔσωθεν ταύτῃ ἐπιδείχεται, ὅπου γε καὶ τοὺς διπλασιασμοὺς ἐπιδέχεται, καταγράφῳ — καταγέγραφα, καταλαῶ — καταλελάληκα.»
- 4.36 «Οὐ γὰρ ἐκεῖνο πιθανόν, καθὼ φησιν Τρύφων ἐν τῷ περὶ προθέσεων {p 34 Vels.}, ὡς ἡνωμένοι μὲν εἰσιν αἱ προθέσεις μετὰ τῶν ῥημάτων, οὐ μὴν τὴν προσγινομένην κλίσιν ἔξωθεν ἐπιδέχονται, καθὼ προθέσεις οὔσαι οὐκ ὀφείλουσιν πρὸ αὐτῶν τι ἔχειν. — πρῶτον μὲν ὅτι ἄπορον τὸ τὰ ὅπως δὴποτε συντεθέντα ἔτι μετακινεῖσθαι, ὅπερ καὶ ἀπεδείχθη. τί γὰρ οὐ μᾶλλον, ὡς ἔφαμεν, παρακειμέναις αὐταῖς τὸ τοιοῦτον παρακολουθεῖ ἢ περὶ συντεθείσαις, — δεύτερον, εἴπερ καθὼ προθέσεις εἰσίν, διὰ τοῦτο οὐδ' ἔξωθεν τι προσγίνεται αὐταῖς, τί δὴ ποτε ἐπ' ἐνίων προσεγένετο, ἦνεπε, «παρηνόχλησθε» {Demosth. de cor. § 51}, ἦναντιούμην; ἵνα μὴ λέγω καὶ κατὰ τὴν συνήθειαν κεκάμμουκα, κεκάθικα.
- 4.37 Ἀλλ' εἰ καὶ τὰ τοιαῦτα τις ποραπέμψαιτο ὡς οὐ δεόντως κεκλιμένα, ἃ δὴ καὶ μάλιστα φυσικῆς εἶχετο ἀκολουθίας, ὡς ἐν ἑτέροις ἐδιδάξαμεν, ἐκεῖνό γε μὴν ἔτι ἀναμένει, ὡς τότε ἢ πρόθεσις τῆς δεούσης συντάξεως τυγχάνει, ἡνίκα καὶ τὸ ὄνομα σόνεστιν αὐτῇ, τὸ καλεῖσθαι πρόθεσις·

όπηνίκα μέντοι συντεθεῖσα μετά τινος μέρους λόγου οὐκέτι οὐδὲ πρόθεσις καλεῖται, μέρος γενομένη τοῦ ὅλου ὀνόματος, τὸ τηνικαῦτα οὐδὲ τὰ ιδιώματα τῆς προθέσεως ἀναδέχεται.

- 4.38 Παρὸν πιστώσασθαι ἐκ τῶν προκατειλεγμένων. ὅταν γὰρ ἐν τῷ ἀνοίκτης μέρος ὀνόματος ἐγένετο, ἔσχεν καὶ δευτερεύουσιν τὴν σύνθεσιν ἐν τῷ θυρανοίκτης, καίτοι κατ' ἀρχὰς αἰὲς συντιθεμένη· ὅτε συνετέθη ἐν τῷ κατάδρομος εἰς ὄνομα χωρήσασα, ἔξωθεν προκείμενον ἔσχε τὸ ἄρθρον, οὐκέτι τῷ λόγῳ τῆς προθέσεως ἀρκτική γενομένη, δευτέρα δὲ τοῦ ἄρθρου. ἐδείκνυτο γοῦν ἐν παραθέσει μὴ παραχωροῦσα τοῦ τόπου τῷ ἄρθρῳ ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος καὶ ἔτι κατὰ τοῦ Κτησιφῶντος, ἐκ Λέσβου καὶ ἐκ τῆς Λέσβου. —
- 4.39 Εἵπερ οὖν ἦνωτο καὶ ἐν τῷ καταγράφῳ, ἀδιάφορον εἶχε τὸ ἔξωθεν προσκλιθῆναι· ὥς γὰρ ἔφαμεν, οὐκέτι πρόθεσις, μέρος δὲ ῥήματος. εἰ δὲ οὐ προσδίδωσι τῇ κλίσει τὸ ἔξωθεν ἐγγενέσθαι, ὁμόλογον ὅτι τὸ ἴδιωμα οὐκ ἄλλο τι σημαίνει ἢ τὴν περάθεισιν. — ἀλλ' οὐδὲ τὰ τοῦ τόνου ἀπεμφαίνοντά ἐστιν· ἰδοὺ γὰρ ἔχει τὸ ἴδιωμα τῆς παραθέσεως, τὸ συντηρεῖν τοὺς τόνους, κατεῖχον, καθῆψα, προῆλθον. καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων ὁ αὐτὸς λόγος.»
- 4.40 Τούτοις οὖν τοῖς λόγοις τις προσέχων δόξει μετὰ πάσης ἀκριβείας πιστοῦσθαι ὥς μᾶλλον ἐν παραθέσει εἰσὶν αἱ προθέσεις ἢ περ ἐν συνθέσει. Ἄλλ' ἐστὶ πρὸς ἕκαστον τῶν εἰρημένων ὑπαντῆσαι οὕτως. οὐκ οἰητέον κεκλίσθαι τὰ ἀπὸ προθέσεως ἀρχόμενα κατὰ τοὺς παρψχημένους χρόνους, συντεθεῖσθαι γέ μὴν κατὰ τὴν ἐκάστου διαφορὰν. ὦ γὰρ λόγῳ παρὰ τὸ γράφῳ ἐγένετο καταγράφῳ, τούτῳ καὶ παρὰ τὸ ἔγραψα τὸ κατέγραψα. ἕκαστος γὰρ τῶν προειρημένων χρόνων, ἐπαγγελλόμενος καὶ τὴν τοῦ πράγματος διάθεσιν, τὴν αὐτὴν ἐκ τῶν προθέσεων σχέσιν παρεδέχετο ἐν τοῖς ἰδίῳις μετασχηματισμοῖς, ὅτι καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα ἐνέκειτο.
- 4.41 Τούτου δὲ ἀπόδειξις ἱκανωτάτη γένοιτο τὸ καὶ παρῶ χημένους ἰδίᾳ ποτὲ συντεθεῖσθαι μὴ ὄντων ἐνεστῶτων, καὶ ἔτι μέλλοντας καὶ ἐνεστῶτας οὐκ ὄντων παρψχημένων· ὅπερ εἰ παρείπετο τὸ ἐξ ἐνεστῶτος ἄρχεσθαι τὰς συνθέσεις καὶ μετιέναι ἐπὶ τοὺς παρψχημένους, παρείπετο ἂν τὸ μὴ ἰδίᾳ συντεθεῖσθαι παρψχημένον χωρὶς τῆς κατὰ τὸν ἐνεστῶτα συνθέσεως. κατέφαγόν φαμεν οὐδεμιᾶς οὔσης ὑπομνήσεως τοῦ ἐνεστῶτος, καὶ ἔτι κατοίσω οὐκ οὔσης χρήσεως τῆς κατὰ τὸν ἐνεστῶτα, οὐδὲ μὴν τῆς κατὰ τὸν παρψχημένον· καὶ ἔτι κατὰ τὸν ἐνεστῶτα ἄπειμί φαμεν οὐκ ὄντων προδήλων τῶν παρψχημένων. ἰδίᾳ ἄρα οἰητέον ἕκαστον χρόνον τὴν σύνθεσιν ἀναδεδέχθαι, καθὼς ἕκαστος ῥητὸς ὢν οὐκ ἐν ἅπαντι διαφόρῳ χρόνῳ σύνθεσιν ἰδίαν ἀπηνέγκατο, οὐκ ἀναμείνας τὴν ἐξ ἐνεστῶτος γενομένην σύνθεσιν. ἔστιν εἰς τὸ τοιοῦτο ἀμύπολλα παραθέσθαι.
- 4.42 Ἐκείνοις μέντοι συγκατατιθείμην τοῖς σχήμασι, λέγω τοῖς κατὰ τὰς προθέσεις κλιθεῖσι. τὴν γὰρ ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος γενομένην διαφορὰν κατὰ τοὺς παρψχημένους παρεδέξαντο αἱ προθέσεις, ὥς ἔχει πᾶρά τὸ ἐνέπω τὸ πνεπον· ὅμοιον γὰρ ἐστὶ τῷ λαυνον· καμμύω —ἐκάμμουν· ὅμοιον γὰρ τῷ ἔκαμπτον. χρή νοεῖν ὅτι παρὰ τὸ ἐνοχλῶ ἐγένετο τὸ ἠνόχλουν, καὶ μετὰ τὴν κλίσιν ἐπηνέχθη σύνθεσις ἢ τοῦ παρηνόχλουν.
- 4.43 Καὶ φαίνεται ὅτι ἐπεὶ μὴ πολλὴ ἢ τοιαύτη ποράθεισις ἐστὶν τῶν κεκλιμένων, ἐν τῇ ἐπικρατεῖᾳ καθ' ἕκαστον χρόνον προθέσεων, τὰ τοιαῦτα ἐδόκει ἄλογα καθίστασθαι. πρὸς οὓς γε ἔστι φάναι ὥς οὐ τὸ αὐτὸ ἀπαιτεῖ ὁ λόγος ταῖς οὕτω συντετιμέναις προθέσεσιν. τί οὐχὶ παραιτούμεναι τὴν ἔξωθεν κλίσιν ἐγγινομένην ἀποδιδούσιν, ὥστε φάναι καθιζόμεν καθῖσα, λέγω μετὰ μακροῦ τοῦ ἱ, ὅπου γε καὶ μεταξὺ πεσόντος τοῦ συνδέσμου ἐγένετο καδ δ' ἰε· ἐν θαλάμῳ {Γ 382}, ὁμολόγως οὖν γενομένης ἔσωθεν τῆς κλίσεως, ὅτι γενέσθαι ξωθεν ἐδυνατεῖ· ἀδύνατον γὰρ ἐκστῆναι τὸν παρψχημένον χρόνον τῆς ἔσωθεν προσγενομένης κλίσεως. ὥς οὖν προείπομεν, τὰ τοιαῦτα τὴν ἐξ ἐνεστῶτος σύνθεσιν ἀναδεξάμενα μετῆει καὶ ἐπὶ τοὺς παρψχημένους, οὐκ ἰδίᾳ συντεθειμένους, μεταληφθέντας δὲ ἐξ ἐνεστῶτος.

- 4.44 Ἐγὼ δὲ ὑπολαμβάνω καὶ ὅτι ἐν παρολκῇ αἱ προθέσεις οὔσαι κατὰ τὸ πλεον, καὶ ὡς οὐ γὰρ ὡς τὸ γράφω καὶ τὸ καταγράφω διάφορα, οὕτως καὶ τὸ ?ἰζω καὶ καθίζω, εὔδω καὶ καθεύδω, ἔπω ἐνέπω, ὅπου γε καὶ εἰς ἓν ἀπλοῦν μεταλαμβάνεται. τὸ δὲ ὑπὲρ τῶν τοιούτων αὐτάρκως ἐν ἑτέροις ἡμῖν εἴρηται.
- 4.45 Καὶ ἔστι καὶ ἀπὸ τῶν μετοχῶν ὁ λόγος πάννυ ἀκριβέστατος. εἰ δέδοται ὅτι καταγράφων ἓν ἐστι, καθὼς κατ'εὐθείαν ἢ πτώσις, καθὼς ἢ παράθεσις τοῦ ἄρθρου πρὸ τῆς προθέσεως, δίδοται ὅτι καὶ τὸ καταγράφω ἓν ἐστιν· ἐν γὰρ τῷ αὐτῷ σχήματι καταγίνεται μετοχή καὶ ῥῆμα. (διὰ τοῦτο τὸ ἀνατλάς μετοχή, συνυπάρχοντος τοῦ ἀνέτλην, οὐ μὴν τὸ πολύτλας· ἰδίαν γὰρ σχέσιν ἀναδεξαμένη ἢ μετοχή καὶ μὴ μετέχουσα τῆς τοῦ ῥήματος σχέσεως ἀπένευσε τὸ καὶ εἶναι μετοχή. τὸν τοιοῦτον λόγον ἐντελῶς ἐξεθέμην ἐν τῷ περὶ μετοχῶν.)
- 4.46 Ὡς ἐστιν καὶ τοῦτο προσθεῖναι. εἴπερ αἱ εὐθεῖαι συμφερόμεναι τοῖς ῥήμασι κατὰ τὸ αὐτὸ πρόσωπον οὐ παραδέχονται καὶ προθέσεως παράθεσιν, σύνθεσιν δὲ διὰ τὴν τοῦ ῥήματος σύννοτον, πῶς οὐ βίαιον τὸ αἴτιον τοῦ μὴ συνεῖναι τὴν παράθεσιν τῶν προθέσεων αὐτὸ ἐπιδέξασθαι τὴν παράθεσιν; πάλιν γὰρ οὐδ' ἡ κλητικὴ παράθεσιν ἐπιδέχεται διὰ τὴν τοῦ ῥήματος σύννοτον, οἷ γε μὴν ὑπόλοιποι τρεῖς πτώσεις, καθὼς ἐξέφυγον τὴν τοῦ ῥήματος σύννοτον. ἐδείξαμεν γὰρ ἐν τοῖς προειρημένοις ὡς ἐν διαφόροις προσώποις τὰ ῥήματα νοεῖται, ἡνίκα φαμέν κατὰ Ἀλριστάρχου λέγει.
- 4.47 ἐστιν καὶ ὁ ἀπὸ τοῦ τόνου λόγος συνάγων τὴν ἐγγενομένην σύνθεσιν. τὸ μὲν γὰρ τὰς αὐτὰς τάσεις φυλάττεσθαι διὸν ἐστὶ καὶ παραθέσεως καὶ συνθέσεως· παρὰ τοῦ σοφοῦ ἦλθεν, παρὰ τὸν σοφὸν ἐγένετο· ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν συνθέσει μονὴ τοῦ τόνου γίνεται, περικλυτός, Παναχαϊός, ἀντεραστής. τό γε μὴν ἀναβιβάζει τὸν τόνον διὸν ἐστὶν συνθέσεως. οὐχὶ οὖν ἐν τῷ καθῆψα, ἐν τῷ προεῖχον μᾶλλον σύνθεσις ἢ παράθεσις, καὶ γὰρ ἀμφοτέρωθεν δύναται εἶναι· ἐν γε μὴν τοῖς ἀναβιβαζομένοις τὸ ἐξαίρετον τῆς συνθέσεως ἐστὶν. ἀνεβιβάσθη τὸ κάθηται καὶ τὸ κατάκειται, τὸ σύνειμι, τὸ σύμφημι, τὸ σύνοιδα, κάτεχ' οὐρανόν {ν 269}, Νέστωρ δ' αὖ τότε ἔφριξε {γ 411}, ἔνεσαν στονόεντες οἵστοι {φ 12. 60}, ξύνισαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ {Ξ 393}, ἄλλα πλεῖστα, ὑπὲρ ὧν τὰς αἰτίας ἐκθησόμεθα· ὡς γε καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων φαμέν τινα συντιθέμενα ἀναβιβάζειν τὸν τόνον καὶ τινα τὴν ταυτότητα τοῦ τόνου τηρεῖν.
- 4.48 Τὸ δὲ μεῖζον, ὅλη ἢ προστακτικὴ ἔγκλισις κατὰ τὴν τῶν ἐνεργητικῶν ῥημάτων προφορὰν οὔσα δυσύλλαβος ἀναβιβάζει τὸν τόνον, κάτελθε, κατάλαβε, περίγραφε, καὶ οὐδὲ κατ' ὀλίγον διστάξει ἔστιν περὶ τῆς συνθέσεως. καὶ εἰ ὁμολόγως τὰ τοιαῦτα σύνθετα, πῶς οὐκ ἂν δοθείη καὶ τὰ τῆς ὀριστικῆς ἐγκλίσεως σύνθετα μία γὰρ ἢ διάθεσις καὶ μία συνδρομὴ τῆς προθέσεως καὶ μία σχέσις ἢ κατὰ τοῦ ῥήματος.
- 4.49 Ἰδοὺ δὴ καὶ ἡ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις ἐπιδέχεται τοὺς ἐπιζευκτικοὺς συνδέσμους πρὸ τῶν προθέσεων, ἐὰν καταλάβω, ἐὰν καταγράφω· ὅπερ οὐκ ἂν παρείπετο, τῶν προθέσεων αἰετὸν τὸν ἀρκτικὸν τόπον ἐπεχουσῶν. σαφὲς καὶ τῶν λοιπῶν ἐγκλίσεων, αἱ πρὸ τῶν προθέσεων τὰ προσγινόμενα αὐταῖς ἐπιρρήματα ἔξωθεν προσλαμβάνουσιν, εἴθε καταλάβοιμι, ἄγε κατάλαβε. Καὶ τοσαῦτα ἂν εἴη περὶ τοῦ ἠνῶσθαι τὰς προθέσεις τοῖς ῥήμασιν.
- 4.50 Πρόδηλον ὡς καὶ αἱ συνοῦσαι μετοχαὶ μεταλαμβανόμεναι ἀπὸ τῶν ῥημάτων σχέσιν τὴν αὐτὴν ἀναδέχονται, ὡς ἔχει ἢ παραστάς πρὸς τὸ παρέστη, περιφύς περιέφυεν. οὕτως γὰρ καὶ τὸ παραφέρωντος πάλιν συνυπάρχοντος τοῦ παραφέρω καταστήσεται εἰς ἓν μέρος λόγου· εἰ μὲντοι εἴη παρὰ τὸ φέρω, ἀφ' οὗ φέρων καὶ φέροντος, καθὼς προείπομεν, δύο μέρη λόγου γενήσεται τὸ παρὰ φέροντος, τοῦ ἄρθρου τιθεμένου μεταξὺ τῆς μετοχῆς καὶ τῆς προθέσεως.
- 4.51 εἵπομεν ἐν τῷ περὶ μετοχῶν ὡς ἀληθὲς ἐστὶ μᾶλλον καλεῖν τὰ σχήματα αὐτῶν παρασύνθετα ἢ περὶ σύνθετα, καθὼς πᾶν μέρος λόγου συντεθέν καὶ εἰς ἕτερον σχῆμα μεταπεσὼν ἔχει τὸ

μεταπεπτωκὸς οὐκέτι σύνθετον, παρασύνθετον δέ. (ἔνθεν οὖν καὶ αἱ τάσεις τῶν τε ἀπλῶν καὶ δοκούντων συνθέτων εἶναι τὸν αὐτὸν ἐπέχουσι τόνον, ἐπεὶ τὰ ἀπλᾶ καὶ παρασύνθετα μιᾷς ἔχεται ἀναλογίας, ὡς δείκνυται ἐν τῷ περὶ σχημάτων. σύνθετον γοῦν φάμεν τὸ ἐξ ὀξύτονου εἰς βαρεῖαν τάσιν μετεληλυθός, ἐπὶ τῶν εἰς ος πάνσοφος, νεάοιδος παρασύνθετον δὲ τὸ μὴ ἀναβιβάσαν τὸν τόνον, καθὼ οὐδὲ συνετέθειτο, συνθέτῳ δὲ ῥήματι παρέκειτο, τῷ ἐπακούῳ τὸ ἀγορῆς ἐπακούον ἐόντα {Hesiod. O.et D. 29}, τῷ λυραοιδῷ τὸ λυραοιδός, μεσῳδῷ μεσψδός, τῶν σεσημειωμένων τὸ νῦν ὑποστελλομένων· οὐ γὰρ δὴ γε προηγουμένως ὑπὲρ τῆς τούτων ἀναλογίας προειλόμεθα διολαβεῖν.) —

- 4.52 Ὁμόλογον δ' ὅτι καὶ τὸ ἐξόν καὶ τὸ παρόν σχέσιν τῶν προειρημένων μετοχῶν ἀναδέδεκται, παρακείμενα τῷ ἔξεστι καὶ τῷ πάρεστιν· ἅπερ ἐστὶν ἐν οὐδετέρᾳ καταλήξει δεόντως, ἐπεὶ καὶ ἡ ἐξ αὐτῶν σύνταξις ἐπὶ τὰ ἀπαρέμματα φέρεται ἐκ συντάξεως ῥηματικῆς τῆς πρὸς τὰ ἀπαρέμματα, πάρεστι τὸ φιλολογεῖν παρὸν φιλολογεῖν, ἔξεστι καθεύδειν ἐξὸν καθεύδειν.
- 4.53 Ταῖς ἀττωνυμῖαις οὐδέποτε ἐν συνθέσει αἱ προθέσεις σύνεισι, κατὰ μέντοι τάσιν τὴν ὀρθὴν ἐν ταῖς πλαγίαις πτώσεσι, κατὰ σοῦ, περὶ σοῦ δι' ὅτι δὲ μετ' ὀρθῆς τάσεως, ἐν τοῖς προεκδοθεῖσιν εἴρηται. ὁμολόγως οὖν ταῖς κατὰ τὴν εὐθείαν οὐδ' ὅλως συντετάσσεται ἢ πρόθεσις οὔτε κατὰ παράθεσιν οὔτε κατὰ σύνθεσιν διὰ τὸ ἀνέφικτον τῆς συνθέσεως. ἤδη μέντοι οὐκ ἐν ἀντωνυμικῇ συντάξει τετόλμηται τὸ ἐπέκεινα (καὶ ἔτι ἐν ἐπιρρηματικῇ τὸ ἔπειτα κατὰ χρονικὴν ἔννοιαν, ἐφ' οὗ καὶ τὰ τῆς μεταλήψεως εἰς τὸ μεταλαμβάνομενον τῆς ἀντωνυμίας μεταφράζεται, μετὰ ταῦτα).
- 4.54 Τοῖς γε μὴν ἄρθροις οὐ ῥητοῖς οὔσι κατ' ἰδίαν, ἀλλ' οὐδὲ συντιθεμένοις, αἰεὶ δὲ ἐν παραθέσει οὔσι τῶν πτωτικῶν κατὰ τὴν αὐτὴν σύντοξιν, τούτοις αἱ προθέσεις παράκεινται, τοῦ τοιούτου ἐν τοῖς προειρημένοις ἡκριβωμένου.
- 4.55 Ἐν αὐταῖς γε μὴν αἱ προθέσεις καὶ συντίθενται καὶ παρατίθενται. δεδομένου γὰρ τοῦ ὡς ἐν εὐθείᾳ συντίθενται αἱ προθέσεις, δοθήσεται καὶ ἐν εἶναι τὸ παρακαταθήκη· καὶ δεδομένου τοῦ ὅτι ἐν συνθέσει ἀπάντοτε μετὰ τῶν ῥημάτων αἱ προθέσεις, δοθείη ὅτι καὶ ἐν συνθέσεως λόγῳ τὸ «ἐξυπανέστη» {B267} . καὶ ἔτι ἐν τὸ ἀναγινώσκειν, ἐν καὶ τὸ ἀναγινώσκοντα. καὶ δῆλον ὅτι, εἰ προσγένειτο ἑτέρα πρόθεσις τῷ τοιούτῳ σχήματι, οὐ συνούσης συντάξεως τῆς κατὰ τὰ ῥήματα, ἢ μὲν προσγεγονυῖα ἐν παραθέσει εἰρήσεται, ἢ δὲ συνοῦσα τῷ ῥήματι ἐν συνθέσει· ἀναγινώσκω – ἀναγινώσκοντα –παρὰ ἀναγινώσκοντα, καὶ ἔτι μετὰ τοῦ ἄρθρου παρὰ τὸν ἀναγινώσκοντα· εἰ δὲ οὕτω τις φαίη παραναγινώσκοντα, καὶ ὡς ἔξωθεν τὸ ἄρθρον προσγενήσεται, τὸν παραναγινώσκοντα.
- 4.56 ξῆς ῥητέον καὶ περὶ συντάξεως τῆς τῶν ἐπιρρημάτων, καὶ πρῶτόν γε περὶ τῶν ἐκ συντάξεως προθετικῆς πρόληψιν ἀναδεξαμένων οα~ ααενω' ὡς εἶη ἐπιρρήματα. Ἡρακλείδης Γfrg.1 Cohn] γοῦν ἐπιμερίζων τὰς Εἰρήν οὐ δυναμένους λέξεις ὀξεϊανέπιδέξασθαι ἐν τῷ περὶ καθολικῆς προσψιδίας, φησὶν ὡς ἀσύστατον εἶη τὸ εἰσό ἐπίρρημα ἐν ὀξεῖα τάσει καταγίνεσθαι, καθὼ τὰ εἰς λήγοντα τῶν τοῦ λόγου μερῶν ἀπέστραπται τὴν ἐπὶ τέλους ὀξεῖαν, ὑπεξαιρούμενος τὴν τε ἀπὸ πρόθεσιν καὶ τὴν ὑπό, καθὼ τούτων ἐν ἰδίῳμά ἐστιν ἡ ἐπὶ τέλους ὀξεῖα. φαίνεται δ' ὅτι καὶ ἡ τοῦ αὐτός οὐδετέρα ἀντωνυμία εἰς λήξασα εἶχε τὴν τόνου ὑποπαραίτησιν, καθὼ συνετονοῦτο τῇ ἀρσενικῇ τάσει· οὐ δὴ οὖν τις ἀφορμὴ περὶ τῆς ἐγγινομένης ὀξεῖας ἐν τῷ εἰσό. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνο πιθανὸν οἰητέον, ὡς παρὰ τὸ ἕως ἐπίρρημα ἐσχημάτισται ἀπάντων τῶν παρεπομένων ἐν ὑπερβατῷ γενομένων· ὁ γὰρ χρόνος ὁ ἐπὶ τοῦ τέλους μετῆει ἐπὶ τὸ ἄρχον, καὶ τὸ ἐπὶ τέλους ὡς ἐν μεσότητι παρελαμβάνετο, καὶ ἡ ἐν ἀρχῇ ὀξεῖα μετὰ τοῦ συνόντος πνεύματος μετετίθετο ἐπὶ τὸ τέλος. —

4.57

Ἄμεινον ἐκδέξασθαι ὡς ἐκ παραθέσεως προθετικῆς καὶ ἀρθρικῆς συντάξεως παρυφίστατο χρονικὴ σύνταξις, τῶν λέξεων κατὰ τὴν συνοῦσαν παράθεσιν τὰ παρεπόμενα αὐταῖς ἀναδεξαμένων. ἐνεκλίνεται γὰρ ἡ πρόθεσις ἐξ ὀξείας τάσεως εἰς παράθεσιν παραλαμβανομένη, ὅπερ παρεπόμενόν ἐστιν πάσῃ προθέσει· μόριόν τε τὸ οὐ ὠξύνετο μετὰ τοῦ συνόντος πνεύματος, ὃ παρεπόμενον ἦν πάσῃ λέξει οὐκ ἐχούσῃ παρ' αὐτῇ τέραν λέξιν. τοῦτο δὲ φημι, ἐπεὶ πᾶσαι αἱ ὀξύτονοι κφοραὶ ἐν παραθέσει οὔσι ἐτέρων λέξεων εἰς βαρεῖαν μετατίθενται, ὡς ἐν τῷ εἴ μὴ μητρυνῇ {ε 389} καὶ τοῖς ὁμοίοις.

- 4.58 Οὕτως ἔχει καὶ τὸ ἐξ οὗ, ἐν ῶ, ἀφ' οὗ, καθότι ἔστιν ἐπινοῆσαι καὶ ἐν ὀνόμασι τὸ τοιοῦτον παρεπόμενον, ἐν οἴκῳ, ἐκ Λέσβου, εἰς οἶκον· ἔννοια γὰρ τοπικὴ ἢ ἐκ τούτων μία, ἰσοδυναμοῦσα ἐπιρρῇ ματικῇ παραγωγῇ, λέγω τῇ Λεσβόθεν, οἴκαδε, οἴκοθι. (παρεστήσαμεν δὲ καὶ ἀλλαχόθι ὡς τὸ οἶκον δέ, Οὐλύμπον δέ, τὰ τούτοις ὅμοια, δύο μέρη λόγου καθεστῶτα εἰς σύνταξιν μίαν ἐπιρρήματος παραλαμβάνεται, καὶ ἐκεῖνο προσδιασφῆσαντες, ὡς εἰ προθέσεις ἀντὶ συνδέσμων παραλαμβάνονται, οὐ βίαιον καὶ τὸ σύνδεσμον ἀντὶ προθέσεων ἀνθυπάγεσθαι.)
- 4.59 Ἄλλ' ἐκεῖνό γέ τις ἐπιζητήσει, πῶς ταῦτα τοπικῆς ἐννοίας ἐστὶ παρεμφατικά, χρονικῆς δὲ τὰ ἐκ τῆς ἀρθρικῆς συντάξεως, ἔχοντος καὶ τοῦ τοιούτου λόγον, ὡς ἀναγκαίως μὲν τὸ ἐν οἴκῳ καὶ ἐξ οἴκου τοπικὴν σχέσιν σημαίνει, ἐπεὶ καὶ αὐτὰ πολὺ πρότερον τόπον ἐσήμαινεν· τὰ γὰρ μὴν ἄρθρα οὐδὲν τοιοῦτον σημαίνοντα ἢ μόνον ἀναφορικὴν ἔννοιαν, ἥτις χρονικὴν ἔμφασιν παρίστησιν, εἶγε τὸ ἀναφέρειν χρόνον ὑπόμνησίς ἐστιν ἐν ᾧ προεγεγόνει τὸ ἀναφερόμενον, ἀκολουθῶς κατὰ τὴν προειρημένην σύνταξιν χρονικῆς παρεμφάσεως γενήσεται παρεμφατικά.
- 4.60 οὐκ ἐπεὶ δὲ ἐκ παραθέσεώς φαμεν τὰ τοιαῦτα μόρια συνίστασθαι, πάντως καὶ κατὰ τὸν μερισμὸν τῶν μερῶν τοῦ λόγου τῆς συντόξεως ἀποστήσεται, καθάπερ γε καὶ τὰ ἄλλα μέρη τοῦ λόγου οὐ συντάξεως ἀποστήσεται τῷ παραλόγῳ τῶν εἰρημένων φωνῶν. δύο μέρη τοῦ λόγου ἐστίν, τῇ μέντοι ἐξ ἐκατέρου συνόδῳ ἓν τι παρυφίσταται. δι' ὃ καὶ ὡς ἡνωμένα αὐτὰ παρεδεξάμεθα, λέγω τὸ εἰς ὃ, ἐν ᾧ καὶ ἐξ οὗ καὶ ἔτι ἐπὶ τῶν προειρημένων ἐπιρρηματικῶν, οἶκον δέ, ἀγρὸν δέ.
- 4.61 Παραθήσομαι καὶ τὸ πρὸς τοῦ Ἡρακλείδου {frg. 2 Cohn} εἰρημένον, ὡς καὶ τὸ ἐπεὶ χρονικὸν ἐπίρρημα ἐκ τῆς προειρημένης συντάξεως ἐγένετο. ἐκ τοπικοῦ γὰρ ἐπιρρήματος τοῦ οὗ, φησὶν, ἀπετελεῖτο Δωρικὴ μετάληψις ἢ εἴ, ὁμοίως τῷ ποῦ καὶ πεῖ, αὐτοῦ -αὐτεῖ, ᾧ συνει πρόθεσις ἢ ἐπὶ, ἢ νῦν ἰσοδυναμοῦσα τῇ ἀπό, καθὼ καὶ ἐν ἐτέροις ἢ ἀπὸ ἀντὶ τῆς ἐπὶ τὸ γὰρ «ἀπομηνίσας» [H 230 ἐστὶν ἐν ἴσῳ τῷ ἐπιμηνίσας. εἰς δὲ τπν τοῦ ἀνδρὸς συνηγορίαν καὶ τὰ τῆς συναλιφῆς οὐκ ἐμποδιεῖ τὸν λόγον· ἀπειράκις γὰρ τὰ Δωρικὰ διὰ ψιλῶν τὰς συναλιφὰς ποιεῖται, κῶ τοξότας Ἡρακλέης· κάλλιστ' ὑπαυλέν· καὶ μεγασθενῆς Ἀσαναία· Μελάμποδά τ' Ἀρπόλυκόν τε· ἄρχοιμεν γὰρ κξθρασίων {Alemanis, apud Bergkium⁴ fr. adesp.34-37 AB 697}. —
- 4.62 Φαίνεται δὲ ὅτι καὶ εἰ δοίη τις τὴν ἐναλλαγὴν τῆς προθέσεως καὶ τὴν συναλιφὴν, καθὼ συνηγορήσαμεν, μάχεται τὰ τῆς τόσεως· τοῖς γὰρ κοινοῖς συμπερισπᾶται καὶ τὰ εἰς εἰ λήγοντα ἐπιρρήματα, τῷ ποῦ τὸ πεῖ, τῷ αὐτοῦ τὸ αὐτεῖ, ὅπερ οὐ παρείπετο τῷ ἐπε. ἀλλὰ καὶ τὸ σημασιόμενον· τὰ γὰρ μεταπίπτοντα παρὰ ταῖς διέκτοις τῆς φωῆς ἀμοιβὴν σημαίνει, οὐ τοῦ δηλουμένου. οὐ δὴ οὖν τὸ ἐπεὶ τόπον παρεμ φαίνει, ὥσπερ ἔχει τὸ «εἴ ἴα τῶν χοιραγῶν {Sophron. mim. 86 Atr., 98 Kaibel}. δι' ὃ καὶ παραδεξαίμεθα ἂν ἐκεῖνο, ὡς καὶ ἐπ' ἄλλων συνδέσμων παρεπόμενόν ἐστι, τὸ συνωνυμῆν συνδέσμους ἐπιρρήμασιν καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου σχήματος. σύνδεσμός ἐστιν τὸ ὄφρα ὄφρα πεποίθης {A 524. v 344}, ἀλλὰ καὶ χρονικὸν ἐπίρρημα, ὄφρα μὲν ἡὼς ἦν {Θ 66. i 56}. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ ὅπως καὶ ἐπὶ τοῦ ἵνα πρὸς τοπικὸν ἐπίρρημα.

4.63

Μηδὲ ἐκεῖνο δὲ παρείσθω, ὥς τὰ προκείμενα μόρια συνωνυμεῖ καὶ τοπικῇ σχέσει, ἀρθρικῆς μᾶλλον ἐννοίας ὄντα παρεμφατικά· ἃ καὶ ἐμάλιστα ἐπιζητεῖ τὴν τοῦ τόπου ἐπίζευξιν, ἐν ᾧ τόπῳ ἔμεινας, ἐξ οὗ τόπου ἀπῆλθον, εἰς ὃ ἐπορευόμην χωρίον, τῶν προθέσεων πάλιν παρειλημμένων εἰς τοπικὴν σχέσιν ὁμοίως τοῖς πτωτικοῖς· ὁμολόγον γὰρ ὅτι καὶ τὸ εἰς ὃ ἐπορευόμην χωρίον οὐκ ἄλλης πτώσεως ἐστίν ἢ τῆς αἰτιατικῆς, προδεδειγμένου τοῦ ἐν εὐθείᾳ μὴ δύνασθαι τὰς προθέσεις καταγίνεσθαι, τοῦ τε ἀρσενικοῦ συνομολογοῦντος· εἰς γὰρ ὃν ἐπορευόμην τόπον. — Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν ἐκ παραθέσεως γενομένων χρονικῶν ἐπιρρημάτων.

- 4 . 64 Ἐξῆς ῥητέον καὶ περὶ τῆς πρὸς τὰ ἐπιρρήματα συντάξεως τῶν προκειμένων μορίων. τὸ δὴ ἐπάνω, περικυκλῶ, ὑποκάτω, ἀποδῖς, ἀποψέ, τὰ τούτοις παραπλήσια ἔχεσθαι συνθέσεως τῆς πρὸς τὰς προθέσεις αὐτὸ μόνον ὑπέλαβον οἱ πρὸ ἡμῶν, οὐδεμίαν ἀκριβῆ ἀπόδειξιν ποιησάμενοι, δι' ἧς τὸ δισταζόμενον τῆς συντάξεως περιεγράφετο. τί γὰρ οὐ μᾶλλον ἐστὶ τὸ ἀποψέ δύο μέρη λόγου ἢ περ ἓν, τὰ τε τούτῳ ὅμοια. χρὴ οὖν ἀνταναπληρῶσαι τὴν τοῦ τοιοῦτου ἀπόδειξιν, πότε κοθ' ἓν μέρος λόγου τὸ τοιοῦτο νοηθήσεται καὶ πότε οὐ. —
- 4 . 65 Ἐν δὴ ταῖς προκειμέναις συντάξεσιν ἐντελῶς ἀπεδείκνυτο, ὥς αἱ προθέσεις αὐτὸ μόνον ἰδίᾳ νοοῦνται καὶ κατὰ παράθεσιν ἀναμεμερισμέναι ταῖς πλαγίαις πτώσεσιν (οὐ γὰρ πᾶσαι κατὰ πασῶν διήκουσιν, καθάπερ κἂν τῇ ὑπγορευμένῃ εἰσαγωγῇ ἀπεδείξαμεν), ἔν γε μὴν τοῖς ἀπτῶτοις καθ' ἓνα σχηματισμὸν παρελαμβάνοντο. ἔνθεν κατὰ τοῦτο μετὰ καὶ ἄλλων ὧν παρεστήσαμεν αἰτίων, οὐ παρετίθετο τῇ εὐθείᾳ ἔτι ἀπτῶτῳ οὔσῃ. δι' ὃ δὴ πᾶσα ἀνάγκη ταῦτόν παραδέξασθαι καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιρρημάτων, οὐκ ἐχόντων πλαγίας πτώσεις, δι' ὧν ἐπινοηθήσονται παρα. κείμεναι αἱ προθέσεις. — οὐ δόξει τὸ δι' ὅτι ἀντικεῖσθαι· ἐδείξαμεν γὰρ ὅτι αἰτιατικὴ ἐγκειμένη ἐστὶ μετὰ τῆς διὰ προθέσεως, καὶ οὐχ ὅτι σύνδεσμος, ἐπεὶ κἂν πάντως ἓν μέρος λόγου καθειστήκει, καθάπερ ἔχει καὶ ὁ ἐπεὶ παρα συναπτικὸς συγκείμενος ἐκ τοῦ εἰ συνδέσμου καὶ τῆς ἐπὶ προθέσεως, ὥς φησι καὶ Ποσειδώνιος.
- 4 . 66 Εὐλογον δὲ κάκεῖνο προσθεῖναι. εἴπερ συμφέρεται καὶ τὰ ἐπιρρήματα τοῖς ῥήμασιν καὶ. τούτων μία σύνταξις ἐστὶν ἀπάντοτε, δῆλον ὥς τὸ αὐτὸ ἀναδέχεται τῷ 338 b πρὸς ὃ φέρεται. εἰ δὲ αἱ προθέσεις μετὰ τῶν ῥημάτων ἓν μέρος λόγου, καὶ τὰ ἐπιρρήματα ταῦτόν ἀναδέχεται, συνεπαγόμενα τὴν πρόθεσιν ἐπὶ τὰ ῥήματα.
- 4 . 67 Εἰκὸς τινα φήσιν ὥς ἡ ἐγγινομένη ἐπ' ἐνίων ἐπένθεσις τοῦ ἄρθρου τὸν προκείμενον λόγον διαβάλλει· «ἐπὶ γὰρ τὸ ἡνωμένον τῆς προθέσεως παραδέχεται τὴν ἐπένθεσιν τοῦ ἄρθρου, ὅπου γε καὶ τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασιν ἀμφιβολίαν ἢ τοῦ ἄρθρου ἐπένθεσις περιέτραπε τῷ μὴ ἡνωθῆναι τὴν πρόθεσιν, παρὰ τοῦ νόμου, παρὰ τοῦ φέροντος τοιοῦτον οὖν καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ νῦν, ἀπὸ τῆς σήμερον, ἀπὸ τῆς αὔριον».
- 4 . 68 Ἔστι δὲ καὶ πρὸς τὸ τοιοῦτον φάναι ὥς παρυφίσταται ἐνίοις τῶν ἐπιρρημάτων ἡ πτωτικὴ ἔννοια, ἐφ' ἧς τὰ τῆς συντάξεως τείνει. ἐν γὰρ τῷ σήμερον ἔγκειται ἡ ἡμέρα, οὐκ ἔχουσα ἀναστροφὴν πρὸς τὸ σήμερον. (οὐ γὰρ εἴ τι ἡμέρα, τοῦτο καὶ σήμερον, ἐπεὶ συντείνει καὶ ἐπὶ τὸ αὔριον καὶ ἐπὶ τὸ χθές, ἅπερ πάλιν ἐγκειμένην ἔχει ἡμέραν, ὥστε πάλιν, εἴ τι ἔστι μὲν αὔριον ἢ ἐχθές, τοῦτο ἐπιδέχεται καὶ τὴν ἡμέραν, οὐ μὴν, ὥς ἔφην, κατὰ ἀναστροφήν.) ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ νῦν· πάλιν γὰρ χρόνου ἐστὶ τοῦ γενικωτάτου ἐμπερικεκτικόν, οὐ τέμνον τὸ ἐπιμεριζόμενον τοῦ χρόνου, διῆκον μέντοι δι' ὅλου, ὥσπερ ἐν γενικὸν ὄνομα.
- 4 . 69 Ἐὰν οὖν ὥς πρὸς τὸ ἐγκείμενον τῆς ἡμέρας τὰ τῆς συντάξεως ἐγγίνηται, πᾶσα ἀνάγκη τὴν μὲν πρόθεσιν νοεῖν κατὰ παράθεσιν, ἐπεὶ κατὰ πλαγίας ὀνόματος φέρεται, καὶ πᾶσα ἀνάγκη τὸ ἄρθρον προστίθεσθαι, ἵνα τὸ ὑπακουόμενον πτωτικὸν νοῆται. ἐξαίρετος γὰρ ἡ τῶν ἄρθρων παράθεσις ὥς πρὸς τὰ πτωτικά, ἐπεὶ πῶς γινώσκει τὸ σήμερον τὸ τῆς ἄρθρον καὶ θηλυκὸν ὄν

καὶ γενικῆς πτώσεως καὶ ἐνικόν, τῶν ἐπιρρημάτων οὐδὲν τοιοῦτον ἐμφανιζόντων (ἔστι γοῦν οἷς οὐδὲ παρυφίσταται τι τοιοῦτο πτωτικόν, ἃ δὴ καὶ στέρεται τῆς τοιαύτης συντάξεως, ὡς ἔχει τὸ ἀποδῖς, ἀποτρίς.) ἐπάνω, ὑποκάτω

- 4.70 καὶ ἀνάπαλινδεοῦ γινώσκει τὴν παράθεσιν τῆς προθέσεως κατ' ἰδίαν, 333s εἰ μὴ πρότερον προσγένετο ἢ τοῦ ἄρθρου παράθεσις, καὶ μόνως ἐπὶ τὸ συνυπακουόμενον φέρεται, ὡς ἔχει τὰ τοιαῦτα, ἐν τῇ αὔριον, ἐν τῇ ἐχθές· ἅπερ οὐκ ἂν τις ἐπινοήσειεν δίχα τῶν ἄρθρων ἀποφήνασθαι, καθὼ αἱ πρόθεσις μόνον ἐπὶ τὰ πτωτικὰ ἐφέροντο, οὐ μὴν ἠδύναντο παρακεῖσθαι τοῖς ἐπιρρήμασιν· οὐ γὰρ οἷόν τε φάναι ἐν σήμερον οὐδὲ ἐξ αὔριον.
- 4.71 Ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις, ἐν τῷ ὑποκάτω, ἐν τῷ ἐπάνω· πρὸς γὰρ πάλιν τὸ ἐγκείμενον τοῦ τόπου ἢ τοῦ ἄρθρου παράθεσις ἐστὶ μετὰ τῆς καταρχούσης προθέσεως ἐν παραθέσει. δι' δ καὶ ἐν τοῖς μερισμοῖς χρή νοεῖν τὴν μὲν προτέραν πρόθεσιν ἐπὶ τὸ ἐγκείμενον τῆς δοτικῆς μετὰ τοῦ συνόντος ἄρθρου ἐν παραθέσει καθίστασθαι, τὴν δὲ δευτέραν κατὰ σύνθεσιν οὔσαν τοῦ τοπικοῦ ἐπιρρήματος.
- 4.72 Δείκνυται ἄρα διὰ τοῦ τοιούτου ὡς τὸ ἀπεχθές οὐ δύναται προσλαβεῖν τὸ ἄρθρον, ὅτι ἐπὶ τὸ χρονικὸν ἐπίρρημα φέρεται· ἔν γὰρ μέρος τοῦ λόγου. τὸ μέντοι ἀπὸ τῆς ἐχθές ἰδίας συντάξεως ἔχεται, τῆς πρὸς τὸ ἐπιφερόμενον ὄνομα, ὅμοιον καθεστὼς τῷ ἐκ τῆς σήμερον ὃ οὐ πάντως κατ' ἐπένθεσιν τὴν τοῦ ἄρθρου ἐγεγόνει· οὐ γὰρ ἦν τι ἐκ σήμερον. —Τῆς τοιαύτης οὖν ἀποδείξεως, ὡς ἔφαμεν, ἐδέετο ὁ προκείμενος λόγος ὑπὲρ τοῦ πιθανώτερον τὸν ἐπιμερισμὸν γίνεσθαι.
- 4.73 Ἐξῆς διαληπτέον καὶ περὶ τοῦ ἐξαίφνης, πότερον ἦνεται καὶ τύπος ἐστὶν ἐπιρρηματικός, ἢ ἐκ προθετικῆς συντάξεως ἐπιρρήματος ἔννοιαν παρίστησι, καθάπερ ἔστιν ἐπινοῆσαι ἄπειρα τοιαῦτα, οἷς καὶ ἀντιπαράκειται ἐπιρρήματα τὴν αὐτὴν σχέσιν σημαίνοντα, εἰς οἶκον ἀπέρχομαι — οἶκαδε ἀπέρχομαι, ἐξ οἴκου παρεγενόμην — οἶκοθεν παρεγενόμην, ἐν οἴκῳ σε μένω — οἶκοθί σε μένω. ταύτης τῆς συντάξεως ἔφαμεν καὶ τὸ οἶκον δ' ἐσελεύσομαι {Z 365} ὡς πρὸς τὸ οἶκαδε, ἀποδείξαντες ὡς δύο μέρη λόγου ἐστὶν τὸ οἶκον δέ. καὶ δὴ τὸ προκείμενον μόριον διὰ τὸ ἐπακολουθήσαν πάθος τῇ φωνῇ οὐ προφανῇ τὰ τῆς συντάξεως κατέστησε, τῶν οὕτω γινομένων ἀπάντων κατ' οὐδένα τρόπον ἐπιστάσεως τυχόντων, καθάπερ πρόκειται. —
- 4.74 παρὰ δὴ τὸ ἀφανὲς ὄνομα ἀπετελεῖτο τι θηλυκὸν κοπτὰ παρώνυμον σχηματισμὸν, ἀφανία καὶ ἀφάνεια. δις γὰρ τὰ τοιαῦτα, εὐσεβὴς εὐσέβεια, ἀφ' οὗ πάλιν τὸ εὐσεβὴ τέθηκεν {fort. Callimachi, frgm.519 Schn.}, εὐμάθεια, ἀλλὰ μὴν καὶ εὐμαθία, εὐμαθίην ῥτεῖτο διδοὺς ἐμέ {Callimachi epigr. 49 Sehn., Anth. Pal. VI 310, I 397,12 Stadim}. οὕτως ἔχει καὶ τὸ ἀδρανίη τόδε πολλόν {fort. Callimachi, 520 Schn.}. παρὰ δὴ τὸ προκείμενον ὄνομα παρείπετό τις σύντοξιν ἐκ γενικῆς πτώσεως τὸ ἐξ ἀφανίας, ὡς καὶ παρὰ τὸ αὐτὸς πάλιν τι ἐγένετο θηλυκὸν ἐξ αὐτῆς κατ' ἐπιρρηματικὴν σύνταξιν· ἐξ αὐτῆς ἴωμεν πρὸς Διονύσιον. περὰ δὴ οὖν τὴν προκειμένην σύνταξιν συγκοπὴ μὲν διὰ τοῦ α κτὰ μέσσην συλλαβὴν ἐγένετο, μεθ' ὑπερβιασμοῦ κατὰ τὸ ἄρχον μέρος τοῦ παραλήγοντος i, δ δὴ καὶ ατιον ἦν τοῦ εἰς α καταλήγειν τὸ μόριον. καὶ φαίνεται ὅτι ἀναγκαίως καὶ τὸ λγον α μεταλαμβάνει εἰς τὸ η, τοῦ αἰτίου τῆς λήξεως ἀφισταμένου κατὰ τὸ περβατόν· καὶ οὕτω τὸ ἐξαίφνης ἀποτελεῖται.
- 4.75 Οὔτε δὲ τὸ α συγκόπτεσθαι ξένον, ἐπεὶ οὕτως ἔχει τὸ σπάργανον, τὸ ἔδνον, τὸ τέκνον, τὸ δάκνω, τὸ Ἐριχθονίδα, ἄλλα μυρία· οὔτε μὴν ὑπερβιβάζεσθαι τὰ στοιχεῖα· τὰ γὰρ ἀπειρέσια ἀπερείσια. ἴσως δὲ καὶ παρὰ τὸ δόρυ ἢ δόρυος γενική, ὅτε φαμέν δουρός· γόνυος γουνός· ἔφην δὲ ἐν δισταγμῷ, μὴ ἄρα τοῦ γούνατος καὶ δούρατός εἰσι συγκοπαί.
- 4.76 Παρὸν δὲ κάκ τοῦ ἀντιπαρακειμένου ἐπιρρήματος τὸ πάθος ἐπιδείξει. ἰδοὺ γὰρ παρὰ τὸ ἀφανὲς ὄνομα ἦν ἀποτελούμενον ἐπίρρημα παρακείμενον ὁμότονον γενικῇ πληθυντικῇ τῇ ἀφανῶν,

τὸ ἀφανῶς (ὡς καὶ εὐσεβῶν – εὐσεβῶς· ἃ δὴ ἔφαμεν συνυπάρχειν καὶ συντονοῦσθαι ταῖς τοιαύταις γενικαῖς). ἐφ’ οὗ δὴ πάλιν τὸ προκείμενον πάθος ἐπακολουθεῖ. καὶ ἐπεὶ οὐκέτι συνείχετο ὑπὸ τῆς συνούσης γενικῆς διὰ τὸ ἐπακολουθῆσαν πάθος, οὐδὲ τὴν ταύτης τάσιν ἀνεδέχετο (ὡς γὰρ ἔφαμεν, συνυπαρχουσῶν τῶν γενικῶν συνυπάρχει καὶ τὰ τοῦ τόνου). μετῆι οὖν εἰς βαρεῖαν τάσιν, δεόντως καὶ τὸ ς ἀποβάλλον. ἔσθ’ ὅτε γὰρ πάλιν ἡ τοιαύτη κατάληξις μετὰ τοῦ προκειμένου τόνου καὶ τὸ ς ἀποστάντος δὲ τοῦ τόνου ἦν ἔνδεκτον συναποστῆναι καὶ τὸ ς, καθότι καὶ τῶν εἰς ὧ ληγόντων ἐπιρρημάτων τὴν τάσιν μετελάμβανεν, ἅπερ οὐκέτι τριγενέσιν ὀνόμασιν ἀνθυπήγετο, ὡς ἔχει τὸ ἔσω, κάτω, κύκλω, τόνω.

4.77 ἔφαμεν δὲ καὶ ἐν ἑτέροις ὡς ἀπειράκις αἱ λέξεις πρὸς τὰς ἀποβολὰς τῶν στοιχείων καὶ τοὺς τόνους μεθιστᾶσιν. συνεῖχε τὴν ὀξεῖαν τὸ ξ ἐν τοῖς τοιούτοις ἐπιρρήμασιν, ὁδᾶξ, ὑποδράξ, ὀκλάξ· ἀλλ’ ἐλλεῖψαν ἐν τῷ ὑπόδρα μετέστησε καὶ τὴν ὀξεῖαν, ὅμοιον αὐτὸ καταστῆσαν τῷ ρίμφα, μάλα, αἶψα, τοῖς οὕτω βαρυνομένοις. ὁμοίως καὶ τὸ ς ἐν τοῖς εἰς ις λήγουσι μετὰ μακρᾶς τῆς συνούσης κατὰ τὸ παρεδρεῦον, χωρίς, ἀμφίς, ἀμοιβηδῖς· ἀλλ’ ἐπεὶ ἐν βαρυτόνοις ἡ ἀποβολὴ τοῦ ς ἐγένετο, ὡς ἐν τῷ πολλάκι καὶ δεκάκι, καὶ τὸ χωρίς ἀποβάλλον τὸ ς ἐγένετο χῶρι, ὅμοιον καθεστῶς τῷ αὔθι καὶ τοῖς παρακειμένοις. ἐδείξαμεν καὶ ἐπὶ τοῦ δεσποστής, ἐργαστής, ὡς τῇ ἀποβολῇ τοῦ ς ὅμοια ἐγένετο τῷ ἐλάτης, ἀρότης καὶ διὰ τοῦτο δεσπότης καὶ ἐργάτης κατὰ βαρεῖαν τάσιν. πλείστην τῶν τοιούτων παράθεσιν ἐποίησάμην ἐν ἑτέροις. τῇδε οὖν ἐσχηματίσθη καὶ τὸ ἄφνω. — 78. Ἐφαμεν ἐν τοῖς προκειμένοις ταῖς ἐκ προθέσεων γινομέναις παραθέσεσιν καὶ σημαινούσαις ἐπιρρηματικὴν σχέσιν ἀντιπαρακεῖσθαι ἐπιρρήματα. καὶ τῷ οὖν ἐξ αὐτῆς παράκειται τι αὐτόθεν, ἴωμεν αὐτόθεν — ἀπέλθωμεν ἐξ αὐτῆς. οὕτως ἔχει καὶ τὸ αὐτόδιον δ’ ἄρα μιν {θ 449}, ἀντὶ τοῦ ἐξ αὐτῆς οὐκ ἄλλοσε παρακλίναντα. παράκειται οὖν καὶ τῷ ἐξαίφνης ἄφνω παρεγένετο ὁ δεῖνα ἐν ἴσῳ τῷ ἐξαίφνης παρεγένετο.